

MEMPERKASAKAN

Kemajuan Bersama

Penyata Kewangan

Berkanun

- 1** Penyata Tanggungjawab Pengarah
- 2** Laporan Pengarah
- 7** Penyata Kedudukan Kewangan
- 9** Penyata Pendapatan
- 10** Penyata Pendapatan Komprehensif
- 11** Penyata Perubahan Ekuiti
- 15** Penyata Aliran Tunai
- 21** Ringkasan Dasar Perakaunan Material serta Anggaran dan Andaian Perakaunan Kritikal
- 49** Nota kepada Penyata Kewangan
- 207** Penyata Pengarah
- 207** Perakuan Berkanun
- 208** Laporan Juruaudit Bebas kepada Ahli RHB Bank Berhad

Pengarah bertanggungjawab untuk memastikan penyediaan penyata kewangan teraudit Kumpulan dan Bank menurut Piawaian Pelaporan Kewangan Malaysia, Piawaian Pelaporan Kewangan Antarabangsa, keperluan Akta Syarikat 2016 di Malaysia, Garis Panduan Bank Negara Malaysia dan Keperluan Penyenaraian Bursa Malaysia Securities Berhad.

Pengarah juga bertanggungjawab untuk memastikan penyediaan penyata kewangan tahunan teraudit Kumpulan dan Bank dengan ketepatan yang munasabah daripada rekod perakaunan Kumpulan dan Bank untuk memberikan gambaran yang benar dan saksama tentang kedudukan kewangan Kumpulan dan Bank pada 31 Disember 2023 serta prestasi kewangan dan aliran tunai Kumpulan dan Bank bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023.

Penyata kewangan teraudit disediakan berasaskan usaha berterusan dan Pengarah telah memastikan penerapan dasar perakaunan yang bersesuaian dan relevan diterapkan secara konsisten, serta pertimbangan dan anggaran perakaunan yang dibuat adalah munasabah dan saksama untuk membolehkan penyediaan penyata kewangan Kumpulan dan Bank.

Pengarah juga telah mengambil langkah yang perlu untuk melindungi aset Kumpulan dan Bank bagi mencegah dan mengesan sebarang penipuan dan penyelewengan lain.

Laporan Pengarah

Pengarah dengan ini membentangkan laporan berserta penyata kewangan teraudit Kumpulan dan Bank bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023.

KEGIATAN UTAMA

Kegiatan utama Bank ialah perbankan komersial dan perniagaan berkaitan dengan kewangan dan penyediaan perkhidmatan yang berkaitan. Kumpulan terlibat dalam perbankan komersial dan perniagaan berkaitan kewangan, perbankan Islam, perbankan pelaburan, pembrokeran saham, pajakan, perbankan luar pesisir, pelaburan hartanah, insurans am, pengurusan unit amanah, pengurusan aset, perkhidmatan penama dan kustodian.

Tiada perubahan penting dalam kegiatan utama sepanjang tahun kewangan.

KEPUTUSAN KEWANGAN

	Kumpulan RM'000	Bank RM'000
Keuntungan sebelum cukai dan zakat	3,753,344	2,624,196
Cukai dan zakat	(942,845)	(583,126)
Keuntungan bersih bagi tahun kewangan	2,810,499	2,041,070
Diagihkan kepada:		
- Pemegang ekuiti Bank	2,806,228	2,041,070
- Kepentingan bukan kawalan	4,271	-
	2,810,499	2,041,070

DIVIDEN

Dividen yang dibayar oleh Bank sejak 31 Disember 2022 adalah seperti yang berikut:

	RM'000
Berhubung dengan tahun kewangan berakhir 31 Disember 2022:	
- Dividen interim kedua satu tingkat sebanyak 25.0 sen sesaham, terdiri daripada bahagian tunai sebanyak 20.0 sen sesaham dan bahagian boleh pilih sebanyak 5.0 sen sesaham, dibayar pada 15 Mei 2023	1,061,844
Berhubung dengan tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023:	
- Dividen interim tunai satu tingkat sebanyak 15.0 sen sesaham, dibayar pada 12 Oktober 2023	642,952
	1,704,796

Pemegang saham Bank telah diberikan opsyen oleh Lembaga Pengarah untuk melabur semula bahagian boleh pilih bagi dividen interim kedua satu tingkat bagi tahun berakhir 31 Disember 2022 kepada saham biasa baharu Bank selaras dengan skim Pelan Pelaburan Semula Dividen ('DRP') Bank yang diluluskan. Kadar pelaburan semula berikutan penyelesaian DRP bagi dividen interim kedua satu tingkat yang dinyatakan di atas ialah 87.0%.

Dividen interim kedua satu tingkat sebanyak 25.0 sen sesaham bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023, berjumlah RM1,071,587,000, yang terdiri daripada bahagian tunai 15.0 sen sesaham dan bahagian boleh pilih sebanyak 10.0 sen sesaham telah diisytiharkan oleh Lembaga Pengarah. Dividen interim kedua satu tingkat telah diluluskan oleh Lembaga Pengarah pada 26 Januari 2024. Lembaga Pengarah, mengikut budi bicara mutlaknyanya, mencadangkan pemegang saham Bank diberi opsyen untuk melabur semula bahagian boleh pilih dividen interim kedua satu tingkat dalam saham biasa baharu Bank selaras dengan DRP Bank yang diluluskan.

Penyata kewangan bagi tahun kewangan semasa tidak menggambarkan dividen interim kedua satu tingkat ini. Pembayaran dividen ini akan diambil kira dalam ekuiti pemegang saham sebagai pengasingan keuntungan tertahan pada tahun kewangan berakhir 31 Disember 2024.

Pengarah tidak mencadangkan sebarang pembayaran dividen akhir bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023.

RIZAB DAN PERUNTUKAN

Semua pindahan material kepada atau daripada rizab dan peruntukan pada tahun kewangan dinyatakan dalam penyata kewangan.

TERBITAN SAHAM

Pada tahun kewangan, Bank meningkatkan modal saham diterbitkan dan berbayar penuh daripada 4,247,373,628 kepada 4,286,348,101 menerusi penerbitan 38,974,473 saham biasa baharu yang timbul daripada DRP berkaitan dengan dividen interim kedua boleh pilih sebanyak 5.0 sen sesaham berhubung dengan tahun kewangan berakhir 31 Disember 2022 pada 15 Mei 2023.

Saham biasa baharu yang diterbitkan pada tahun kewangan bertaraf *pari passu* dalam semua aspek dengan saham sedia ada Bank.

HUTANG DAN PEMBIAYAAN LAPUK DAN RAGU

Sebelum penyata kewangan Kumpulan dan Bank disediakan, Pengarah mengambil langkah sewajarnya untuk memastikan bahawa tindakan yang sesuai telah diambil berhubung dengan hapus kira hutang dan pembiayaan lapuk serta membuat peruntukan rosot nilai hutang dan pembiayaan, dan mereka berpuas hati bahawa hutang dan pembiayaan lapuk telah dihapus kira dan peruntukan secukupnya telah dibuat bagi rosot nilai hutang dan pembiayaan.

Pada tarikh laporan ini, Pengarah tidak menyedari sebarang keadaan yang boleh menyebabkan amaun dihapus kira untuk hutang dan pembiayaan lapuk atau amaun peruntukan rosot nilai hutang dan pembiayaan dalam penyata kewangan Kumpulan dan Bank tidak mencukupi sehingga tahap yang ketara.

ASET SEMASA

Sebelum penyata kewangan Kumpulan dan Bank disediakan, Pengarah mengambil langkah sewajarnya untuk memastikan mana-mana aset semasa, selain hutang dan pembiayaan, yang tidak mungkin direalisasikan dalam urusan lazim perniagaan, nilainya yang seperti dinyatakan dalam rekod perakaunan Kumpulan dan Bank, telah diturun nilai kepada jangkaan jumlah direalisasikan.

Pada tarikh laporan ini, Pengarah tidak menyedari sebarang keadaan yang boleh menyebabkan kekeliruan akan nilai yang dikaitkan dengan aset semasa dalam penyata kewangan Kumpulan dan Bank.

KAEDAH PENILAIAN

Pada tarikh laporan ini, Pengarah tidak menyedari sebarang keadaan yang timbul sehingga menyebabkan kekeliruan atau ketidaksesuaian akan kepatuhan terhadap kaedah penilaian sedia ada aset atau liabiliti Kumpulan dan Bank.

LIABILITI LUAR JANGKA DAN LIABILITI LAIN

Pada tarikh laporan ini, tiada:

- (a) sebarang caj atas aset Kumpulan dan Bank yang timbul sejak akhir tahun kewangan yang menjamin liabiliti mana-mana individu lain; atau
- (b) sebarang liabiliti luar jangka Kumpulan dan Bank yang timbul sejak akhir tahun kewangan selain urusan lazim perniagaan.

Tiada liabiliti luar jangka atau liabiliti lain Kumpulan dan Bank dikuatkuasakan atau mungkin boleh dikuatkuasakan dalam tempoh dua belas bulan selepas akhir tahun kewangan yang, pada pendapat Pengarah, akan atau mungkin menjejaskan keupayaan Kumpulan dan Bank untuk memenuhi obligasi mereka apabila tiba masanya.

PERUBAHAN KEADAAN

Pada tarikh laporan ini, Pengarah tidak mengetahui sebarang keadaan yang tidak dibincangkan dalam laporan ini atau penyata kewangan Kumpulan dan Bank yang boleh menyebabkan kekeliruan atau ketidaksesuaian akan sebarang jumlah yang dinyatakan dalam penyata kewangan ini.

PERKARA LUAR BIASA

Pada pendapat Pengarah, keputusan operasi Kumpulan dan Bank bagi tahun kewangan tidak terjejas dengan ketara oleh sebarang perkara, urusan niaga atau peristiwa yang bersifat material dan luar biasa.

Dalam tempoh waktu antara akhir tahun kewangan hingga tarikh laporan ini, tidak timbul sebarang perkara, urusan niaga atau peristiwa yang bersifat material dan luar biasa, yang pada pendapat Pengarah, mungkin boleh menjejaskan keputusan operasi Kumpulan atau Bank dengan ketara bagi tahun kewangan laporan ini dibentangkan.

PERISTIWA PENTING SEMASA TAHUN KEWANGAN

Peristiwa penting semasa tahun kewangan dinyatakan dalam Nota 59 kepada penyata kewangan.

PERISTIWA SELEPAS TAHUN KEWANGAN BERAKHIR

Peristiwa selepas tahun kewangan berakhir dinyatakan dalam Nota 60 kepada penyata kewangan.

PENGARAH

Pengarah Bank yang memegang jawatan pada tahun kewangan semasa dan dalam tempoh akhir tahun kewangan hingga tarikh laporan ialah:

Tan Sri Ahmad Badri Mohd Zahir
Tan Sri Ong Leong Huat @ Wong Joo Hwa
Ong Ai Lin
Lim Cheng Teck
Dato' Mohamad Nasir Ab Latif
Donald Joshua Jaganathan
Datuk Iain John Lo
Hijah Arifakh Othman (Dilantik pada 1 Jun 2023)
Mohd Rashid Mohamad
Tan Sri Dr Rebecca Fatima Sta Maria (Meletak jawatan pada 1 Jun 2023)
Sharifatu Laila Syed Ali (Meletak jawatan pada 1 Jun 2023)

Menurut Fasal 98 Perlembagaan Bank, Hijah Arifakh Othman akan bersara semasa Mesyuarat Agung Tahunan Bank yang akan datang dan kerana layak, menawarkan dirinya untuk pemilihan semula.

Menurut Fasal 94 Perlembagaan Bank, Tan Sri Ahmad Badri Mohd Zahir, Lim Cheng Teck dan Datuk Iain John Lo akan bersara semasa Mesyuarat Agung Tahunan Bank yang akan datang dan kerana layak, menawarkan diri mereka untuk pemilihan semula.

Berikutan perintah pelepasan bertarikh 24 Januari 2024 daripada Suruhanjaya Syarikat Malaysia, nama Pengarah subsidiari sebagaimana yang dikehendaki di bawah Seksyen 253(2) Akta Syarikat Malaysia 2016 tidak didedahkan dalam Laporan ini. Nama mereka dinyatakan dalam Laporan Pengarah atau penyata kewangan subsidiari masing-masing dan maklumat tersebut dianggap digabungkan di sini menerusi rujukan tersebut dan menjadi sebahagian daripada Laporan ini.

KEPENTINGAN PENGARAH

Mengikut daftar pemegangan saham Pengarah yang perlu disimpan di bawah Seksyen 59 Akta Syarikat 2016, Pengarah yang memegang jawatan pada akhir tahun kewangan serta memegang sekuriti Bank dan syarikat berkaitan dengannya adalah seperti yang berikut:

	Bilangan saham biasa			Pada 31.12.2023
	Pada 1.1.2023	DRP/ Pindahan	Dijual	
Bank				
Tan Sri Ong Leong Huat @ Wong Joo Hwa:				
- Tidak langsung*	33,499	338 [#]	-	33,837
- Tidak langsung [^]	434,197,406	4,580,139 [#]	-	438,777,545
Ong Ai Lin:				
- Langsung	28,192	296 ^{#@}	-	28,488

Nota:

* Kepentingan ini dipegang menerusi ahli keluarga.

[^] Dianggap berkepentingan menurut Seksyen 8(4) Akta Syarikat 2016 disebabkan oleh pegangan sahamnya dalam OSK Holdings Berhad.

[#] Saham biasa ini diperolehi menurut DRP Bank.

[@] Pindahan saham sebagai wasi untuk menguruskan harta pusaka mendiang ibunya.

Selain yang dinyatakan di atas, tiada Pengarah lain yang memegang jawatan pada akhir tahun kewangan mempunyai sebarang kepentingan dalam sekuriti Bank atau syarikat berkaitan dengannya sepanjang tahun kewangan.

SKIM GERAN SAHAM ('SGS')

Pada 2 Jun 2022, Bank melaksanakan SGS yang diluluskan oleh pemegang saham dalam mesyuarat agung luar biasa pada 27 April 2022.

Pelaksanaan SGS bertujuan untuk memotivasikan pekerja, menarik bakat dan mengekalkan warga kerja utama menerusi pemberian saham biasa dalam Bank ('Saham RHB Bank') sehingga 2% daripada jumlah bilangan saham terbitan Bank (tidak termasuk saham perbendaharaan, sekiranya ada) pada sesuatu sepanjang tempoh SGS untuk warga kerja dan Pengarah Eksekutif Bank dan subsidiarinya (tidak termasuk subsidiari dorman) yang memenuhi kriteria kelayakan ('Pekerja Layak'). SGS yang akan ditadbir oleh Jawatankuasa Pencalonan dan Imbuan Lembaga ('BNRC') yang terdiri daripada individu tertentu yang akan dilantik oleh pihak Lembaga dari semasa ke semasa, dan akan berkuat kuasa bagi tempoh sembilan tahun bermula dari tarikh pelaksanaan efektif SGS.

Maklumat lanjut berkaitan SGS dinyatakan dalam Nota 52 kepada penyata kewangan.

Butiran saham SGS yang ditawarkan adalah seperti yang berikut:

Tarikh tawaran	Nilai saksama RM	Tawaran Unit'000	Tarikh peletakan hak
4 Julai 2022 - Geran pertama	5.71	4,685	3 Julai 2025
22 Mei 2023 - Geran kedua	5.50	5,445	30 Jun 2026

Pergerakan saham SGS pada tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023 adalah seperti yang berikut:

Tarikh tawaran	Jumlah saham SGS (Unit'000)			Pada 31.12.2023
	Pada 1.1.2023	Tawaran	Dilucut hak	
4 Julai 2022 - Geran pertama	4,557	-	(264)	4,293
22 Mei 2023 - Geran kedua	-	5,445	(155)	5,290

SKIM GERAN SAHAM ('SGS') (SAMBUNGAN)

Pada 31 Disember 2023, saham SGS yang ditawarkan kepada Pengarah Urusan Kumpulan dan warga kerja pengurusan utama adalah seperti yang berikut:

Tarikh tawaran	Jumlah saham SGS ditawarkan (Unit'000)	
	Mohd Rashid Mohamad	Warga kerja pengurusan utama
4 Julai 2022 – Geran pertama	280	940
22 Mei 2023 – Geran kedua	335	1,110

MANFAAT PENGARAH

Jumlah imbuhan pengarah bagi Kumpulan dan Bank bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023 masing-masing ialah RM11,650,000 dan RM9,631,000.

Sejak akhir tahun kewangan sebelumnya, tiada Pengarah Bank telah menerima atau layak untuk menerima sebarang manfaat (selain imbuhan Pengarah dan manfaat barangan seperti yang dinyatakan dalam Nota 41 kepada penyata kewangan) oleh sebab kontrak yang dibuat oleh Bank atau syarikat berkaitan dengan Pengarah, atau dengan firma yang diwakili oleh Pengarah sebagai ahli, atau syarikat yang diwakili oleh beliau sebagai pemegang kepentingan kewangan ketara.

Semasa dan pada akhir tahun kewangan, tidak ada pengaturan saraan yang Bank atau subsidiarinya menjadi pihak, sebagai sebarang pengaturan dengan tujuan membolehkan Pengarah Bank memperoleh manfaat menerusi pemerolehan saham atau debentur Bank atau mana-mana badan korporat lain, selain saham yang diberikan menurut SGS seperti yang dinyatakan dalam Nota 51 kepada penyata kewangan.

SUBSIDIARI

Butiran subsidiari dinyatakan dalam Nota 15 kepada penyata kewangan.

IMBUHAN JURUAUDIT

Jumlah imbuhan juruaudit bagi Kumpulan dan Bank bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023 masing-masing ialah RM8,529,000 dan RM5,519,000.

JURUAUDIT

Juruaudit, PricewaterhouseCoopers PLT (LLP0014401-LCA & AF 1146), telah menyatakan kesediaan mereka untuk meneruskan khidmat.

Ditandatangani bagi pihak Lembaga Pengarah mengikut resolusi Pengarah:

TAN SRI AHMAD BADRI MOHD ZAHIR
PENGERUSI

MOHD RASHID MOHAMAD
PENGARAH URUSAN KUMPULAN

Kuala Lumpur
27 Februari 2024

Penyata Kedudukan Kewangan
Pada 31 Disember 2023

Laporan
Kewangan
2023

	Nota	Kumpulan			Bank	
		31 Disember 2023 RM'000	Dinyatakan semula 31 Disember 2022 RM'000	Dinyatakan semula 1 Januari 2022 RM'000	31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000
ASET						
Tunai dan dana jangka pendek	2	14,145,414	19,134,835	19,831,323	10,306,573	11,494,906
Sekuriti yang dibeli menurut perjanjian penjualan semula		-	101,258	-	369,585	890,539
Deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain	3	888,940	652,365	3,486,773	8,798,866	6,740,026
Akaun pelaburan terhutang daripada institusi kewangan ditetapkan	4	-	-	-	6,258,830	8,351,236
Aset kewangan pada nilai saksama menerusi keuntungan atau kerugian ('FVTPL')	5	3,718,491	3,089,411	2,778,239	1,327,294	1,080,766
Aset kewangan pada nilai saksama menerusi pendapatan komprehensif lain ('FVOCI')	6	47,976,929	38,973,689	41,140,873	41,527,907	32,992,301
Pelaburan kewangan pada kos dilunaskan	7	28,214,643	27,006,708	17,961,511	18,083,039	18,264,654
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan	8	219,562,603	208,378,584	194,896,614	127,848,563	121,101,501
Baki pelanggan dan broker	9	1,203,013	741,140	879,595	-	-
Aset kontrak insurans/insurans semula	10	573,036	519,703	417,867	-	-
Aset lain	11	1,640,091	1,396,410	1,674,612	3,114,931	1,912,440
Aset derivatif	12	1,675,723	1,960,479	718,615	1,699,427	1,987,476
Deposit berkanun	13	3,911,810	3,429,582	635,012	1,947,787	1,686,475
Cukai boleh pulih		104,249	121,033	131,283	12,292	-
Aset cukai tertunda	14	344,872	619,508	374,554	249,249	472,759
Pelaburan dalam subsidiari	15	-	-	-	4,674,312	4,661,589
Pelaburan dalam sekutu dan usaha sama	16	56,036	25	12	74,000	-
Aset hak guna	17	142,763	152,305	174,482	88,389	92,372
Hartanah, loji dan peralatan	18	1,066,201	1,060,577	1,016,824	802,429	811,414
Muhibah	19	2,654,122	2,654,122	2,654,122	1,714,913	1,714,913
Aset tidak ketara	20	813,175	760,340	694,753	708,508	647,903
JUMLAH ASET		328,692,111	310,752,074	289,467,064	229,606,894	214,903,270

Dasar perakaunan dan nota yang disertakan membentuk sebahagian penting penyata kewangan ini.

Penyata Kedudukan Kewangan

Pada 31 Disember 2023

	Nota	Kumpulan			Bank	
		31 Disember 2023 RM'000	Dinyatakan semula 31 Disember 2022 RM'000	Dinyatakan semula 1 Januari 2022 RM'000	31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000
LIABILITI DAN EKUITI						
Deposit pelanggan	21	245,083,070	227,159,762	218,732,585	148,641,495	136,089,471
Deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain	22	17,022,398	24,593,869	23,406,827	27,223,482	32,445,462
Obligasi atas sekuriti dijual menurut perjanjian pembelian semula	23	8,970,584	7,298,911	2,066,068	10,415,735	7,875,962
Akaun pelaburan	24	507,774	1,246,026	581,291	-	-
Bil dan penerimaan belum bayar		810,216	249,679	210,119	800,375	242,258
Baki pelanggan dan broker	25	1,285,362	776,789	948,511	-	-
Liabiliti kontrak insurans/insurans semula	10	1,185,982	1,111,779	974,537	-	-
Liabiliti lain	26	3,903,762	4,081,126	4,007,550	2,961,127	2,868,404
Liabiliti derivatif	12	1,787,728	1,939,391	887,926	1,795,186	2,018,925
Obligasi rekursa atas pinjaman dijual kepada Cagamas Berhad ('Cagamas')	27	4,332,027	4,786,746	2,259,895	2,720,286	3,021,685
Peruntukan cukai dan zakat	28	53,691	396,041	124,163	-	261,391
Liabiliti cukai tertunda	14	30,196	2,368	9,647	-	-
Liabiliti pajakan	29	151,417	160,632	182,607	89,982	93,974
Pinjaman	30	2,261,224	1,476,185	127,380	1,337,921	1,263,576
Sekuriti hutang senior	31	7,018,453	3,841,190	3,646,369	7,018,453	3,841,190
Obligasi subordinat	32	3,377,163	2,867,083	3,221,882	2,521,693	2,011,558
JUMLAH LIABILITI		297,781,047	281,987,577	261,387,357	205,525,735	192,033,856
Modal saham	33	8,330,324	8,145,585	7,612,612	8,330,324	8,145,585
Rizab	34	22,544,243	20,586,797	20,432,304	15,750,835	14,723,829
		30,874,567	28,732,382	28,044,916	24,081,159	22,869,414
Kepentingan bukan kawalan ('NCI')	35	36,497	32,115	34,791	-	-
JUMLAH EKUITI		30,911,064	28,764,497	28,079,707	24,081,159	22,869,414
JUMLAH LIABILITI DAN EKUITI		328,692,111	310,752,074	289,467,064	229,606,894	214,903,270
KOMITMEN DAN LUAR JANGKA	48	246,063,350	206,796,408	157,777,145	239,349,087	199,316,377

Dasar perakaunan dan nota yang disertakan membentuk sebahagian penting penyata kewangan ini.

Penyata Pendapatan
Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

Laporan
Kewangan
2023

	Nota	Kumpulan		Bank	
		Dinyatakan semula		31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000
		31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000		
Pendapatan faedah	36	9,473,488	7,382,030	9,444,057	7,355,988
Perbelanjaan faedah	37	(5,913,911)	(3,207,380)	(5,746,064)	(3,112,774)
Pendapatan faedah bersih		3,559,577	4,174,650	3,697,993	4,243,214
Pendapatan operasi lain	38	1,844,399	1,587,477	1,804,170	1,570,800
Pendapatan daripada perniagaan Perbankan Islam	39	2,366,449	2,398,056	(19,156)	(460)
Pendapatan bersih		7,770,425	8,160,183	5,483,007	5,813,554
Perbelanjaan operasi lain	40	(3,689,293)	(3,606,274)	(2,525,858)	(2,393,986)
Keuntungan operasi sebelum peruntukan		4,081,132	4,553,909	2,957,149	3,419,568
Peruntukan kerugian kredit atas aset kewangan	42	(301,528)	(421,175)	(332,953)	89,988
Kerugian rosot nilai yang dibuat atas aset bukan kewangan lain	43	-	(43)	-	-
		3,779,604	4,132,691	2,624,196	3,509,556
Bahagian hasil sekutu		(26,260)	25	-	-
Bahagian hasil usaha sama		-	31	-	-
Keuntungan sebelum cukai dan zakat		3,753,344	4,132,747	2,624,196	3,509,556
Cukai dan zakat	44	(942,845)	(1,451,665)	(583,126)	(1,026,055)
Keuntungan bersih bagi tahun kewangan		2,810,499	2,681,082	2,041,070	2,483,501
Diagihkan kepada:					
- Pemegang ekuiti Bank		2,806,228	2,678,389	2,041,070	2,483,501
- NCI		4,271	2,693	-	-
		2,810,499	2,681,082	2,041,070	2,483,501
Perolehan sesaham (sen)					
- Keuntungan yang diagihkan kepada pemegang ekuiti Bank					
- Asas	45	65.69	63.99		
- Dicairkan	45	65.54	63.92		

Dasar perakaunan dan nota yang disertakan membentuk sebahagian penting penyata kewangan ini.

Penyata Pendapatan Komprehensif

Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

	Nota	Kumpulan		Bank	
		31 Disember 2023 RM'000	Dinyatakan semula	31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000
			31 Disember 2022 RM'000		
Keuntungan bersih bagi tahun kewangan		2,810,499	2,681,082	2,041,070	2,483,501
Pendapatan/(Kerugian) komprehensif lain yang berkaitan dengan:					
(i) Perkara yang tidak akan dikelaskan semula kepada keuntungan atau kerugian:					
(a) Keuntungan aktuari daripada pelan manfaat tetap subsidiari		273	1,717	-	-
(b) Instrumen ekuiti ditetapkan pada FVOCI					
- Kerugian bersih atas pelupusan		(270)	-	-	-
- Keuntungan/(Kerugian) bersih belum realisasi daripada penilaian semula		32,532	(19,644)	30,268	(21,725)
(ii) Perkara yang akan dikelaskan semula kemudiannya kepada keuntungan atau kerugian:					
(a) Rizab terjemahan mata wang asing					
- Perbezaan terjemahan mata wang		189,192	127,378	102,690	68,065
- Rizab terjemahan direalisasi	59(2)	-	(347)	-	-
(b) Instrumen hutang diukur pada FVOCI					
- Keuntungan/(Kerugian) bersih belum realisasi daripada penilaian semula		989,608	(1,236,526)	854,299	(1,125,512)
- Pindahan bersih kepada penyata pendapatan atas pelupusan		(143,810)	(59,804)	(114,991)	(45,864)
- Perubahan kerugian kredit dijangka dan perbezaan pertukaran	6	(20,804)	15,018	(16,868)	11,262
Cukai pendapatan berkaitan dengan komponen (pendapatan)/kerugian komprehensif lain	14,46	(203,357)	311,472	(177,434)	281,130
Pendapatan/(Kerugian) komprehensif lain, selepas ditolak cukai, bagi tahun kewangan		843,364	(860,736)	677,964	(832,644)
Jumlah pendapatan komprehensif bagi tahun kewangan		3,653,863	1,820,346	2,719,034	1,650,857
Jumlah pendapatan komprehensif diagihkan kepada:					
- Pemegang ekuiti Bank		3,649,482	1,817,697	2,719,034	1,650,857
- NCI		4,381	2,649	-	-
		3,653,863	1,820,346	2,719,034	1,650,857

Dasar perakaunan dan nota yang disertakan membentuk sebahagian penting penyata kewangan ini.

Penyata Perubahan Ekuiti

Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

Laporan
Kewangan
2023

		←———— Diagihkan kepada pemegang ekuiti Bank ———→											
Kumpulan	Nota	Modal Saham RM'000	Rizab Berkanun RM'000	Rizab Kawal Selia RM'000	Rizab FVOCI RM'000	Rizab Terjemahan RM'000	Rizab Lain RM'000	Rizab Berasaskan Saham RM'000	Keuntungan Tertahan RM'000	Jumlah Ekuiti Pemegang Saham RM'000	Kepentingan Bukan Kawalan RM'000	Jumlah Ekuiti RM'000	
Baki pada 1 Januari 2023													
- Seperti yang dilaporkan sebelum ini		8,145,585	111,203	882,145	(546,712)	683,491	23,331	4,337	19,411,713	28,715,093	31,147	28,746,240	
- Kesan penerapan MFRS 17	58	-	-	-	-	-	-	-	17,289	17,289	968	18,257	
- Seperti yang dinyatakan semula		8,145,585	111,203	882,145	(546,712)	683,491	23,331	4,337	19,429,002	28,732,382	32,115	28,764,497	
Keuntungan bersih bagi tahun kewangan		-	-	-	-	-	-	-	2,806,228	2,806,228	4,271	2,810,499	
Rizab terjemahan mata wang asing:													
- Perbezaan pertukaran mata wang		-	4,704	-	-	184,364	-	8	-	189,076	116	189,192	
Aset kewangan diukur pada FVOCI:													
- Instrumen ekuiti													
- Kerugian bersih atas pelupusan		-	-	-	-	-	-	-	(270)	(270)	-	(270)	
- Keuntungan bersih belum realisasi daripada penilaian semula		-	-	-	32,532	-	-	-	-	32,532	-	32,532	
- Instrumen hutang													
- Keuntungan bersih belum realisasi daripada penilaian semula		-	-	-	989,608	-	-	-	-	989,608	-	989,608	
- Pindahan bersih kepada penyata pendapatan atas pelupusan		-	-	-	(143,810)	-	-	-	-	(143,810)	-	(143,810)	
- Perubahan kerugian kredit dijangka dan perbezaan pertukaran		-	-	-	(20,804)	-	-	-	-	(20,804)	-	(20,804)	
Keuntungan/(Kerugian) aktuari daripada pelan manfaat tetap subsidiari		-	-	-	-	-	-	-	277	277	(4)	273	
Cukai pendapatan berkaitan dengan komponen pendapatan komprehensif lain	14,46	-	-	-	(203,118)	-	-	-	(237)	(203,355)	(2)	(203,357)	
Pendapatan/(Kerugian) komprehensif lain, selepas ditolak cukai, bagi tahun kewangan		-	4,704	-	654,408	184,364	-	8	(230)	843,254	110	843,364	
Jumlah pendapatan komprehensif bagi tahun kewangan		-	4,704	-	654,408	184,364	-	8	2,805,998	3,649,482	4,381	3,653,863	
Dividen dibayar	47	-	-	-	-	-	-	-	(1,704,796)	(1,704,796)	-	(1,704,796)	
Saham diterbitkan susulan DRP	33	184,739	-	-	-	-	-	-	-	184,739	-	184,739	
Perbelanjaan bayaran berasaskan saham		-	-	-	-	-	-	12,760	-	12,760	1	12,761	
Pindahan kepada rizab kawal selia		-	-	898,221	-	-	-	-	(898,221)	-	-	-	
Pembubaran subsidiari		-	-	-	-	-	2,644	-	(2,644)	-	-	-	
Baki pada 31 Disember 2023		8,330,324	115,907	1,780,366	107,696	867,855	25,975	17,105	19,629,339	30,874,567	36,497	30,911,064	

Dasar perakaunan dan nota yang disertakan membentuk sebahagian penting penyata kewangan ini.

Penyata Perubahan Ekuiti

Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

Dinyatakan Semula Kumpulan	Nota	← Diagihkan kepada pemegang ekuiti Bank →										Jumlah Ekuiti Pemegang Saham RM'000	Kepentingan Bukan Kawalan RM'000	Jumlah Ekuiti RM'000
		Modal Saham Berkanun RM'000	Rizab Berkanun RM'000	Rizab Kawal Selia RM'000	Rizab FVOCI RM'000	Rizab Terjemahan RM'000	Rizab Lain RM'000	Rizab Bayaran Berasaskan Saham RM'000	Keuntungan Tertahan RM'000					
Baki pada 1 Januari 2022														
- Seperti yang dilaporkan sebelum ini		7,612,612	104,645	328,129	443,003	562,410	23,331	-	18,924,198	27,998,328	32,183	28,030,511		
- Kesan penerapan MFRS 17	58	-	-	-	-	-	-	-	46,588	46,588	2,608	49,196		
- Seperti yang dinyatakan semula		7,612,612	104,645	328,129	443,003	562,410	23,331	-	18,970,786	28,044,916	34,791	28,079,707		
Keuntungan bersih bagi tahun kewangan		-	-	-	-	-	-	-	2,678,389	2,678,389	2,693	2,681,082		
Rizab terjemahan mata wang asing:														
- Perbezaan pertukaran mata wang		-	6,015	-	-	121,428	-	-	-	127,443	(65)	127,378		
- Rizab terjemahan direalisasi 59(2)		-	-	-	-	(347)	-	-	-	(347)	-	(347)		
Aset kewangan diukur pada FVOCI:														
- Instrumen ekuiti														
- Kerugian bersih belum realisasi daripada penilaian semula		-	-	-	(19,644)	-	-	-	-	(19,644)	-	(19,644)		
- Instrumen hutang														
- Kerugian bersih belum realisasi daripada penilaian semula		-	-	-	(1,236,526)	-	-	-	-	(1,236,526)	-	(1,236,526)		
- Pindahan bersih kepada penyata pendapatan atas pelupusan		-	-	-	(59,804)	-	-	-	-	(59,804)	-	(59,804)		
- Perubahan kerugian kredit dijangka dan perbezaan pertukaran		-	-	-	15,018	-	-	-	-	15,018	-	15,018		
Keuntungan aktuari daripada pelan manfaat tetap subsidiari		-	-	-	-	-	-	-	1,698	1,698	19	1,717		
Cukai pendapatan berkaitan dengan komponen kerugian komprehensif lain	14,46	-	-	-	311,241	-	-	-	229	311,470	2	311,472		
(Kerugian)/Pendapatan komprehensif lain, selepas ditolak cukai, bagi tahun kewangan		-	6,015	-	(989,715)	121,081	-	-	1,927	(860,692)	(44)	(860,736)		
Jumlah pendapatan/(kerugian) komprehensif bagi tahun kewangan		-	6,015	-	(989,715)	121,081	-	-	2,680,316	1,817,697	2,649	1,820,346		
Dividen dibayar	47	-	-	-	-	-	-	-	(1,667,541)	(1,667,541)	(5,300)	(1,672,841)		
Saham diterbitkan susulan DRP	33	532,973	-	-	-	-	-	-	-	532,973	-	532,973		
Perbelanjaan bayaran berasaskan saham		-	-	-	-	-	-	4,337	-	4,337	-	4,337		
Pindahan kepada rizab berkanun		-	543	-	-	-	-	-	(543)	-	-	-		
Pindahan kepada rizab kawal selia		-	-	554,016	-	-	-	-	(554,016)	-	-	-		
Pelupusan subsidiari		-	-	-	-	-	-	-	-	-	(25)	(25)		
Baki pada 31 Disember 2022		8,145,585	111,203	882,145	(546,712)	683,491	23,331	4,337	19,429,002	28,732,382	32,115	28,764,497		

Dasar perakaunan dan nota yang disertakan membentuk sebahagian penting penyata kewangan ini.

Penyata Perubahan Ekuiti
Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

Laporan
Kewangan
2023

Bank	Nota	← Tidak boleh diagihkan →				→ Boleh diagihkan		Jumlah Ekuiti RM'000
		Modal Saham RM'000	Rizab Kawal Selia RM'000	Rizab FVOCI RM'000	Rizab Terjemahan RM'000	Rizab Bayaran Berasaskan Saham RM'000	Keuntungan Tertahan RM'000	
Baki pada 1 Januari 2023		8,145,585	561,654	(471,165)	421,133	4,337	14,207,870	22,869,414
Keuntungan bersih bagi tahun kewangan		-	-	-	-	-	2,041,070	2,041,070
Rizab terjemahan mata wang asing:								
- Perbezaan pertukaran mata wang		-	-	-	102,690	-	-	102,690
Aset kewangan diukur pada FVOCI:								
- Instrumen ekuiti								
- Keuntungan bersih belum realisasi daripada penilaian semula		-	-	30,268	-	-	-	30,268
- Instrumen hutang								
- Keuntungan bersih belum realisasi daripada penilaian semula		-	-	854,299	-	-	-	854,299
- Pindahan bersih kepada penyata pendapatan atas pelupusan		-	-	(114,991)	-	-	-	(114,991)
- Perubahan kerugian kredit dijangka dan perbezaan pertukaran		-	-	(16,868)	-	-	-	(16,868)
Cukai pendapatan berkaitan dengan komponen kerugian komprehensif lain	14,46	-	-	(177,434)	-	-	-	(177,434)
Pendapatan komprehensif lain, selepas ditolak cukai, bagi tahun kewangan		-	-	575,274	102,690	-	-	677,964
Jumlah pendapatan komprehensif bagi tahun kewangan		-	-	575,274	102,690	-	2,041,070	2,719,034
Dividen dibayar	47	-	-	-	-	-	(1,704,796)	(1,704,796)
Saham diterbitkan susulan DRP	33	184,739	-	-	-	-	-	184,739
Perbelanjaan bayaran berasaskan saham		-	-	-	-	12,768	-	12,768
Pindahan kepada rizab kawal selia		-	381,143	-	-	-	(381,143)	-
Baki pada 31 Disember 2023		8,330,324	942,797	104,109	523,823	17,105	14,163,001	24,081,159

Dasar perakaunan dan nota yang disertakan membentuk sebahagian penting penyata kewangan ini.

Penyata Perubahan Ekuiti

Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

Bank	Nota	← Tidak boleh diagihkan →				Boleh diagihkan		Jumlah Ekuiti RM'000
		Modal Saham RM'000	Rizab Kawal Selia RM'000	Rizab FVOCI RM'000	Rizab Terjemahan RM'000	Rizab Bayaran Berasaskan Saham RM'000	Keuntungan Tertahan RM'000	
Baki pada 1 Januari 2022		7,612,612	227,289	429,544	353,068	-	13,726,275	22,348,788
Keuntungan bersih bagi tahun kewangan		-	-	-	-	-	2,483,501	2,483,501
Rizab terjemahan mata wang asing:								
- Perbezaan pertukaran mata wang		-	-	-	68,065	-	-	68,065
Aset kewangan diukur pada FVOCI:								
- Instrumen ekuiti								
- Kerugian bersih belum realisasi daripada penilaian semula		-	-	(21,725)	-	-	-	(21,725)
- Instrumen hutang								
- Kerugian bersih belum realisasi daripada penilaian semula		-	-	(1,125,512)	-	-	-	(1,125,512)
- Pindahan bersih kepada penyata pendapatan atas pelupusan		-	-	(45,864)	-	-	-	(45,864)
- Perubahan kerugian kredit dijangka dan perbezaan pertukaran		-	-	11,262	-	-	-	11,262
Cukai pendapatan berkaitan dengan komponen kerugian komprehensif lain	14,46	-	-	281,130	-	-	-	281,130
(Kerugian)/Pendapatan komprehensif lain, selepas ditolak cukai, bagi tahun kewangan		-	-	(900,709)	68,065	-	-	(832,644)
Jumlah pendapatan/(kerugian) komprehensif bagi tahun kewangan		-	-	(900,709)	68,065	-	2,483,501	1,650,857
Dividen dibayar	47	-	-	-	-	-	(1,667,541)	(1,667,541)
Saham diterbitkan susulan DRP	33	532,973	-	-	-	-	-	532,973
Perbelanjaan bayaran berasaskan saham		-	-	-	-	4,337	-	4,337
Pindahan kepada rizab kawal selia		-	334,365	-	-	-	(334,365)	-
Baki pada 31 Disember 2022		8,145,585	561,654	(471,165)	421,133	4,337	14,207,870	22,869,414

Dasar perakaunan dan nota yang disertakan membentuk sebahagian penting penyata kewangan ini.

	Nota	Kumpulan	
		31 Disember 2023 RM'000	Dinyatakan semula 31 Disember 2023 RM'000
Aliran tunai daripada aktiviti operasi			
Keuntungan sebelum cukai dan zakat		3,753,344	4,132,747
Pelarasan untuk:			
Peruntukan kerugian kredit atas pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan		649,850	675,351
Peruntukan kerugian kredit atas harta yang dirampas		7,509	-
Peruntukan kerugian kredit atas aset kewangan lain		(11,104)	(6,674)
Hartanah, loji dan peralatan:			
- Susut nilai	18	146,776	135,780
- Keuntungan atas pelupusan		(1,042)	(534)
- Hapus kira		69	184
Aset tidak ketara:			
- Pelunasan	20	177,902	154,867
- Hapus kira	40	670	-
Aset hak guna:			
- Susut nilai	17	65,914	71,448
- Keuntungan atas pengubahsuaian		(236)	(7)
Kerugian rosot nilai atas pelaburan dalam usaha sama	43	-	43
Perbelanjaan bayaran berasaskan saham		12,761	4,337
Peruntukan bersih (masuk kira semula)/dibuat atas aset kewangan pada FVOCI dan pelaburan kewangan pada kos dilunaskan		(50,687)	118,981
Keuntungan atas pelupusan subsidiari		-	(24,595)
(Keuntungan)/Kerugian bersih atas pelupusan/penebusan aset kewangan pada FVTPL, aset kewangan pada FVOCI dan pelaburan kewangan pada kos dilunaskan		(176,654)	18,950
Kerugian bersih atas lindung nilai saksama	38	737	1,159
Keuntungan bersih atas penyahiktirafan lindung nilai	38	-	(512)
Keuntungan belum realisasi bersih daripada penilaian semula aset kewangan pada FVTPL dan derivatif		(289,433)	(250,780)
(Keuntungan)/Kerugian bersih pertukaran mata wang asing belum realisasi		(52,824)	189,117
Pendapatan dividen daripada aset kewangan pada FVTPL dan aset kewangan pada FVOCI	38	(72,786)	(42,266)
Bahagian hasil sekutu dan usaha sama		26,260	(56)
Perbelanjaan faedah/pembiayaan atas pinjaman, sekuriti hutang senior, obligasi subordinat dan liabiliti pajakan		357,698	241,279
Pendapatan faedah daripada aset kewangan pada FVTPL, aset kewangan pada FVOCI dan pelaburan kewangan pada kos dilunaskan		(2,180,102)	(1,709,597)
Pendapatan pelaburan daripada aset kewangan pada FVTPL, aset kewangan pada FVOCI dan pelaburan kewangan pada kos dilunaskan		(575,647)	(414,105)
Keuntungan operasi sebelum perubahan modal kerja		1,788,975	3,295,117
Penurunan/(Peningkatan) dalam aset operasi:			
Sekuriti yang dibeli menurut perjanjian penjualan semula		101,258	(101,258)
Deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain		(183,223)	2,877,739
Aset kewangan pada FVTPL		(453,919)	(318,156)
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan		(11,574,010)	(13,899,787)
Baki pelanggan dan broker		(456,206)	139,696
Aset lain		145,759	(863,545)
Deposit berkanun		(469,827)	(2,779,946)
		(12,890,168)	(14,945,257)

Dasar perakaunan dan nota yang disertakan membentuk sebahagian penting penyata kewangan ini.

Penyata Aliran Tunai

Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

	Nota	Kumpulan	
		31 Disember 2023 RM'000	Dinyatakan semula 31 Disember 2022 RM'000
Aliran tunai daripada aktiviti operasi (sambungan)			
Peningkatan/(Penurunan) dalam liabiliti operasi:			
Deposit pelanggan		17,757,321	8,112,476
Deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain		(7,599,206)	1,138,265
Obligasi atas sekuriti dijual menurut perjanjian pembelian semula		1,669,047	5,230,217
Akaun pelaburan		(738,252)	664,735
Bil dan penerimaan belum bayar		560,243	39,266
Baki pelanggan dan broker		508,573	(171,722)
Liabiliti lain		(223,291)	1,284,610
Obligasi rekursa atas pinjaman dijual kepada Cagamas		(454,719)	2,526,851
		11,479,716	18,824,698
Tunai dijana daripada operasi		378,523	7,174,558
Faedah dibayar		(305,225)	(235,322)
Cukai bersih dan zakat dibayar		(1,167,241)	(1,110,186)
Tunai bersih (digunakan dalam)/dijana daripada aktiviti operasi		(1,093,943)	5,829,050
Aliran tunai daripada aktiviti pelaburan			
Pembelian bersih aset kewangan pada FVOCI dan pelaburan kewangan pada kos dilunaskan		(8,578,781)	(7,954,631)
Hartanah, loji dan peralatan:			
- Pembelian	18	(137,665)	(183,864)
- Perolehan atas pelupusan		1,407	540
Aset tidak ketara:			
- Pembelian	20	(230,126)	(205,538)
Aset kewangan pada FVOCI dan pelaburan kewangan pada kos yang dilunaskan:			
- Pendapatan faedah diterima		1,875,638	1,603,208
- Pendapatan pelaburan diterima		416,208	318,752
Pendapatan dividen diterima daripada aset kewangan pada FVTPL dan aset kewangan pada FVOCI		72,786	42,266
Aliran tunai bersih atas pelupusan subsidiari	59(2)	-	26,652
Suntikan modal ke dalam sekutu		(82,271)	-
Tunai bersih digunakan dalam daripada aktiviti pelaburan		(6,662,804)	(6,352,615)
Aliran tunai daripada aktiviti pembiayaan			
Pengeluaran bersih pinjaman		709,909	1,320,835
Perolehan daripada penerbitan nota/sukuk subordinat		500,000	850,000
Penebusan nota/sukuk subordinat		-	(1,200,000)
Perolehan daripada penerbitan sekuriti hutang senior		3,000,000	-
Dividen dibayar kepada pemegang ekuiti Bank		(1,520,057)	(1,134,568)
Dividen dibayar kepada NCI		-	(5,300)
Bayaran pajakan pokok		(76,097)	(79,178)
Tunai bersih dijana daripada/(digunakan dalam) aktiviti pembiayaan		2,613,755	(248,211)

Dasar perakaunan dan nota yang disertakan membentuk sebahagian penting penyata kewangan ini.

Penyata Aliran Tunai
Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

Laporan
Kewangan
2023

	Nota	Kumpulan	
		31 Disember 2023 RM'000	Dinyatakan semula 31 Disember 2022 RM'000
Penurunan bersih tunai dan kesetaraan tunai		(5,142,992)	(771,776)
Kesan perbezaan kadar pertukaran		153,571	75,288
Tunai dan kesetaraan tunai:			
- pada awal tahun kewangan		19,134,835	19,831,323
- pada akhir tahun kewangan		14,145,414	19,134,835
Tunai dan kesetaraan tunai merangkumi yang berikut:			
- Tunai dan dana jangka pendek	2	14,145,414	19,134,835

Kumpulan	← Perubahan tunai →			← Perubahan bukan tunai →			
	Baki pada awal tahun kewangan RM'000	Aliran tunai bersih daripada aktiviti pembiayaan RM'000	Aliran tunai bersih daripada aktiviti operasi RM'000	Pergerakan tukaran asing/ pendapatan lain RM'000	Penambahan bersih liabiliti pajakan RM'000	Faedah terakru dan pelunasan RM'000	Baki pada akhir tahun kewangan RM'000
31 Disember 2023							
Liabiliti pajakan	160,632	(76,097)	-	(2,373)	64,020	5,235	151,417
Pinjaman	1,476,185	709,909	(65,162)	61,894	-	78,398	2,261,224
Sekuriti hutang senior	3,841,190	3,000,000	(119,622)	153,341	-	143,544	7,018,453
Obligasi subordinat	2,867,083	500,000	(120,441)	-	-	130,521	3,377,163
	8,345,090	4,133,812	(305,225)	212,862	64,020	357,698	12,808,257
31 Disember 2022							
Liabiliti pajakan	182,607	(79,178)	-	10,254	41,005	5,944	160,632
Pinjaman	127,380	1,320,835	(11,782)	25,538	-	14,214	1,476,185
Sekuriti hutang senior	3,646,369	-	(94,057)	192,441	-	96,437	3,841,190
Obligasi subordinat	3,221,882	(350,000)	(129,483)	-	-	124,684	2,867,083
	7,178,238	891,657	(235,322)	228,233	41,005	241,279	8,345,090

Dasar perakaunan dan nota yang disertakan membentuk sebahagian penting penyata kewangan ini.

Penyata Aliran Tunai

Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

	Nota	Bank	
		31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000
Aliran tunai daripada aktiviti operasi			
Keuntungan sebelum cukai		2,624,196	3,509,556
Pelarasan untuk:			
Peruntukan kerugian kredit atas pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan		619,587	129,497
Peruntukan kerugian kredit atas harta yang dirampas		7,509	-
Peruntukan kerugian kredit atas aset kewangan lain		(3,719)	1,774
Hartanah, loji dan peralatan:			
- Susut nilai	40	122,141	112,067
- Keuntungan atas pelupusan	38	(4)	(424)
- Hapus kira	40	27	61
Aset tidak ketara:			
- Pelunasan	40	150,920	131,505
- Hapus kira	40	433	-
Aset hak guna:			
- Susut nilai	40	54,423	55,804
- Keuntungan atas pengubahsuaian	38	(231)	-
Perbelanjaan bayaran berasaskan saham	40	8,986	3,107
Peruntukan bersih (masuk kira semula)/dibuat atas aset kewangan pada FVOCI dan pelaburan kewangan pada kos dilunaskan		(30,709)	103,962
Keuntungan bersih atas pelupusan/penebusan aset kewangan pada FVTPL, aset kewangan pada FVOCI dan pelaburan kewangan pada kos dilunaskan		(147,772)	(7,603)
Kerugian bersih atas lindung nilai saksama	38	789	1,107
Keuntungan bersih atas penyahiktirafan lindung nilai	38	-	(512)
Keuntungan belum realisasi bersih daripada penilaian semula aset kewangan pada FVTPL dan derivatif		(132,505)	(246,732)
(Keuntungan)/Kerugian bersih pertukaran mata wang asing belum realisasi		(22,469)	192,204
Kerugian daripada pembubaran subsidiari	38	14	6
Pendapatan dividen daripada aset kewangan pada FVOCI	38	(3,346)	(3,673)
Pendapatan dividen daripada subsidiari	38	(437,012)	(530,357)
Perbelanjaan faedah atas pinjaman, sekuriti hutang senior, obligasi subordinat dan liabiliti pajakan		309,979	192,588
Pendapatan faedah daripada aset kewangan pada FVTPL, aset kewangan pada FVOCI dan pelaburan kewangan pada kos dilunaskan		(2,111,850)	(1,644,139)
Keuntungan operasi sebelum perubahan modal kerja		1,009,387	1,999,798
Penurunan/(Peningkatan) dalam aset operasi:			
Sekuriti yang dibeli menurut perjanjian penjualan semula		520,954	(890,539)
Deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain		(1,985,960)	1,171,012
Akaun pelaburan terhutang daripada institusi kewangan ditetapkan		2,092,406	1,862,403
Aset kewangan pada FVTPL		(145,450)	(206,936)
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan		(5,884,195)	(4,816,197)
Aset lain		(814,722)	(1,062,789)
Deposit berkanun		(253,696)	(1,322,299)
		(6,470,663)	(5,265,345)

Dasar perakaunan dan nota-nota yang disertakan membentuk sebahagian penting kepada penyata kewangan ini.

Penyata Aliran Tunai
Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

Laporan
Kewangan
2023

	Nota	Bank	
		31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000
Aliran tunai daripada aktiviti operasi (sambungan)			
Peningkatan/(Penurunan) dalam liabiliti operasi:			
Deposit pelanggan		11,002,093	(2,984,390)
Deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain		(5,540,258)	6,501,532
Obligasi atas sekuriti dijual menurut perjanjian pembelian semula		2,495,288	2,965,193
Bil dan penerimaan belum bayar		554,208	36,586
Liabiliti lain		(387,422)	1,332,563
Obligasi rekursa atas pinjaman dijual kepada Cagamas		(301,399)	1,515,375
		7,822,510	9,366,859
Tunai dijana daripada operasi		2,361,234	6,101,312
Faedah dibayar		(264,935)	(189,176)
Cukai bersih dibayar		(805,824)	(659,748)
Tunai bersih dijana daripada aktiviti operasi		1,290,475	5,252,388
Aliran tunai daripada aktiviti pelaburan			
Pembelian bersih aset kewangan pada FVOCI dan pelaburan kewangan pada kos dilunaskan		(6,539,773)	(5,911,724)
Hartanah, loji dan peralatan:			
- Pembelian	18	(108,554)	(152,549)
- Perolehan atas pelupusan		7	471
Aset tidak ketara:			
- Pembelian	20	(212,285)	(181,260)
Faedah diterima daripada aset kewangan pada FVOCI dan pelaburan kewangan pada kos dilunaskan		1,855,933	1,586,691
Pendapatan dividen diterima daripada subsidiari		436,860	530,585
Pendapatan dividen diterima daripada aset kewangan pada FVOCI		3,346	3,673
Perolehan diterima daripada pembubaran subsidiari		1	-
Suntikan modal ke dalam sekutu		(74,000)	-
Pelaburan tambahan dalam subsidiari		(8,956)	(11,684)
Tunai bersih digunakan dalam aktiviti pelaburan		(4,647,421)	(4,135,797)
Aliran tunai daripada aktiviti pembiayaan			
Pengeluaran bersih pinjaman		-	1,235,877
Perolehan daripada penerbitan nota subordinat		500,000	500,000
Penebusan nota subordinat		-	(750,000)
Perolehan daripada penerbitan sekuriti hutang senior		3,000,000	-
Dividen dibayar kepada pemegang ekuiti Bank		(1,520,057)	(1,134,568)
Bayaran pajakan pokok		(58,828)	(58,048)
Tunai bersih dijana daripada/(digunakan dalam) aktiviti pembiayaan		1,921,115	(206,739)

Dasar perakaunan dan nota yang disertakan membentuk sebahagian penting penyata kewangan ini.

Penyata Aliran Tunai

Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

	Nota	Bank	
		31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000
(Penurunan)/Peningkatan bersih tunai dan kesetaraan tunai		(1,435,831)	909,852
Kesan perbezaan kadar pertukaran		247,498	175,431
Tunai dan kesetaraan tunai:			
- pada awal tahun kewangan		11,494,906	10,409,623
- pada akhir tahun kewangan		10,306,573	11,494,906
Tunai dan kesetaraan tunai merangkumi yang berikut:			
- Tunai dan dana jangka pendek	2	10,306,573	11,494,906

Bank	← Perubahan tunai →			← Perubahan bukan tunai →			Baki pada akhir tahun kewangan RM'000
	Baki pada awal tahun kewangan RM'000	Aliran tunai bersih daripada aktiviti pembiayaan RM'000	Aliran tunai bersih daripada aktiviti operasi RM'000	Pergerakan tukaran asing RM'000	Penambahan bersih liabiliti pajakan RM'000	Faedah terakru dan pelunasan RM'000	
31 Disember 2023							
Liabiliti pajakan	93,974	(58,828)	-	3,194	49,048	2,594	89,982
Pinjaman	1,263,576	-	(61,135)	65,952	-	69,528	1,337,921
Sekuriti hutang senior	3,841,190	3,000,000	(119,622)	153,341	-	143,544	7,018,453
Obligasi subordinat	2,011,558	500,000	(84,178)	-	-	94,313	2,521,693
	7,210,298	3,441,172	(264,935)	222,487	49,048	309,979	10,968,049
31 Disember 2022							
Liabiliti pajakan	92,935	(58,048)	-	2,112	54,714	2,261	93,974
Pinjaman	-	1,235,877	(8,150)	25,352	-	10,497	1,263,576
Sekuriti hutang senior	3,646,369	-	(94,057)	192,441	-	96,437	3,841,190
Obligasi subordinat	2,265,134	(250,000)	(86,969)	-	-	83,393	2,011,558
	6,004,438	927,829	(189,176)	219,905	54,714	192,588	7,210,298

Dasar perakaunan dan nota yang disertakan membentuk sebahagian penting penyata kewangan ini.

(A) RINGKASAN DASAR PERAKAUNAN MATERIAL

Dasar perakaunan berikut telah digunakan secara konsisten dalam pengurusan perkara yang dianggap material berhubung dengan penyata kewangan. Dasar perakaunan ini telah diterapkan secara konsisten untuk kesemua tahun kewangan yang dibentangkan, kecuali dinyatakan sebaliknya.

(1) ASAS PENYEDIAAN PENYATA KEWANGAN

Penyata kewangan Kumpulan dan Bank telah disediakan selaras dengan Piawaian Pelaporan Kewangan Malaysia ('MFRS'), Piawaian Pelaporan Kewangan Antarabangsa ('IFRS') dan keperluan Akta Syarikat 2016 di Malaysia.

Penyata kewangan telah disediakan menurut konvensyen kos sejarah yang diubah suai menurut penilaian semula aset kewangan pada FVOCI, aset kewangan dan liabiliti kewangan (termasuk instrumen kewangan derivatif) pada nilai saksama menerusi keuntungan atau kerugian.

Penyata kewangan ini turut merangkumi aktiviti yang berkaitan dengan perbankan Islam yang dilaksanakan oleh Kumpulan dan Bank. Perbankan Islam secara umumnya merujuk penerimaan deposit, pemberian pembiayaan dan urus niaga dalam sekuriti Islam menurut prinsip Syariah.

Penyediaan penyata kewangan menurut MFRS memerlukan penggunaan anggaran dan andaian perakaunan kritikal tertentu yang mempengaruhi jumlah aset dan liabiliti yang dilaporkan serta pendedahan aset dan liabiliti luar jangka pada tarikh penyata kewangan dan juga amaun pendapatan serta perbelanjaan yang dilaporkan semasa tahun kewangan pelaporan. Penyediaannya juga memerlukan Pengarah membuat pertimbangan dalam proses penerapan dasar perakaunan Kumpulan dan Bank. Meskipun anggaran dan pertimbangan ini dibuat berasaskan pengetahuan terbaik Pengarah tentang peristiwa dan tindakan semasa, keputusan sebenar mungkin berbeza.

Bidang yang melibatkan tahap pertimbangan atau kerumitan yang lebih mendalam, atau bidang yang mementingkan anggaran dan andaian kepada penyata kewangan dinyatakan dalam Seksyen (B).

- (a) Piawaian, pindaan terhadap piawaian diterbitkan dan tafsiran terhadap piawaian sedia ada yang diguna pakai kepada Kumpulan dan Bank dan berkuat kuasa serta merta

Piawaian perakaunan baharu yang berkaitan, penambahbaikan dan pindaan tahunan terhadap piawaian diterbitkan dan tafsiran terhadap piawaian perakaunan sedia ada yang berkuat kuasa bagi tahun kewangan Kumpulan dan Bank pada atau selepas 1 Januari 2023 adalah seperti yang berikut:

- (i) Pindaan MFRS 101, Penyata Amalan MFRS 2 dan MFRS 108 tentang pendedahan dasar perakaunan dan takrifan anggaran perakaunan

Pindaan pendedahan dasar perakaunan

Pindaan MFRS 101 memerlukan syarikat untuk mendedahkan dasar perakaunan material dan bukannya dasar perakaunan yang penting dan menyertakan contoh perkara yang dianggap material kepada penyata kewangan mereka. Untuk menyokong pindaan, MFRS Penyata Amalan 2 Membuat Pertimbangan Materialiti juga telah dipinda untuk memberikan panduan tentang cara penerapan konsep materialiti kepada pendedahan maklumat dasar perakaunan.

Pindaan takrifan anggaran perakaunan

Pindaan MFRS 108 mentakrifkan semula anggaran perakaunan sebagai 'jumlah monetari dalam penyata kewangan yang tertakluk pada ketidakpastian pengukuran'. Pindaan ini menjelaskan cara untuk membezakan perubahan dasar perakaunan daripada perubahan anggaran perakaunan. Pindaan ini menjelaskan kesan perubahan input atau teknik pengukuran yang digunakan dalam pengembangan anggaran perakaunan ialah perubahan anggaran perakaunan jika perubahan itu tidak timbul daripada ralat tempoh sebelumnya.

Ringkasan Dasar Perakaunan Material serta Anggaran dan Andaian Perakaunan Kritikal

Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

(A) RINGKASAN DASAR PERAKAUNAN MATERIAL (SAMBUNGAN)**(1) ASAS PENYEDIAAN PENYATA KEWANGAN (SAMBUNGAN)**

- (a) Piawaian, pindaan terhadap piawaian diterbitkan dan tafsiran terhadap piawaian sedia ada yang diguna pakai kepada Kumpulan dan Bank dan berkuat kuasa serta merta (sambungan)

Piawaian perakaunan baharu yang berkaitan, penambahbaikan dan pindaan tahunan piawaian diterbitkan dan tafsiran piawaian perakaunan sedia ada yang berkuat kuasa bagi tahun kewangan Kumpulan dan Bank pada atau selepas 1 Januari 2023 adalah seperti yang berikut (sambungan):

- (ii) Pindaan MFRS 112 'Cukai Tertunda berkaitan dengan Aset dan Liabiliti timbul daripada Urus Niaga Tunggal'

Pindaan ini menjelaskan peraturan pengecualian awal tidak terpakai dalam urus niaga apabila kedua-dua aset dan liabiliti diiktiraf pada masa yang sama seperti obligasi pajakan dan penyahtauliah. Sewajarnya, syarikat dikehendaki mengiktiraf kedua-dua aset dan liabiliti cukai tertunda untuk semua perbezaan sementara boleh ditolak dan boleh cukai yang timbul daripada urus niaga tersebut.

- (iii) MFRS 17 'Kontrak Insurans' dan pindaannya

MFRS 17 memperkenalkan perakaunan yang konsisten untuk semua kontrak insurans berdasarkan model pengukuran semasa. Menurut MFRS 17, model am memerlukan entiti untuk mengiktiraf dan mengukur sekelompok kontrak insurans dengan: (i) nilai semasa aliran tunai masa hadapan terselaras risiko yang menggabungkan maklumat yang konsisten dengan maklumat pasaran boleh cerap; campur (ii) amaun yang mewakili keuntungan belum peroleh dalam kumpulan kontrak.

Pindaan MFRS 17 direka untuk meminimumkan risiko gangguan terhadap pelaksanaan dasar perakaunan yang telah dimulakan dan tidak mengubah prinsip asas piawaian atau mengurangkan kegunaan maklumat untuk pelabur.

- (iv) Pindaan MFRS 17 'Kontrak Insurans': Penerapan awal MFRS 17 dan MFRS 9 – Maklumat perbandingan

Pindaan ini berkaitan dengan pengelasan maklumat perbandingan tentang aset kewangan semasa penerapan awal MFRS 17 (dikenali sebagai 'tindihan pengelasan'). Objektif pindaan ini adalah untuk menyediakan peruntukan peralihan pilihan untuk mengurangkan ketidakpadanan perakaunan satu kali atas maklumat perbandingan antara kontrak insurans liabiliti dan aset kewangan berkaitan.

- (v) Pindaan MFRS 112 'Cukai Pendapatan' - Pembaharuan Cukai Antarabangsa - Peraturan Model Dua Tonggak

Pertubuhan Kerjasama dan Pembangunan Ekonomi ('OECD')/G20 Rangka Kerja Inklusif atas Penghakisan Asas Cukai dan Pemindahan Keuntungan ('BEPS') menerbitkan peraturan Model Dua Tonggak yang direka untuk menangani cabaran cukai yang timbul daripada pendigitalan ekonomi global.

Tidak jelas sama ada peraturan Model Dua Tonggak mewujudkan perbezaan sementara tambahan, sama ada mengukur semula cukai tertunda untuk peraturan Model Dua Tonggak atau kadar cukai yang akan digunakan untuk mengukur cukai tertunda. Sebagai tindak balas kepada ketidakpastian ini, masing-masing pada 23 Mei 2023 dan 27 Jun 2023, IASB dan AASB mengeluarkan pindaan 'Cukai Pendapatan' IAS 12 yang memperkenalkan pengecualian sementara mandatori kepada keperluan IAS 12 supaya syarikat tidak mengiktiraf atau mendedahkan maklumat tentang aset dan liabiliti cukai tertunda yang berkaitan dengan peraturan model Dua Tonggak OECD/G20 BEPS. Kumpulan menerapkan pengecualian sementara pada 31 Disember 2023.

Perundangan Dua Tonggak telah digubal atau secara substantif digubal di Malaysia dan Vietnam, bidang kuasa di mana Kumpulan beroperasi. Kumpulan terletak dalam skop perundangan yang digubal atau secara substantif digubal. Walau bagaimanapun, memandangkan perundangan itu hanya digubal pada 29 Disember 2023, Kumpulan masih dalam proses menilai potensi pendedahan kepada cukai pendapatan Tonggak Dua pada 31 Disember 2023. Potensi pendedahan, jika ada, kepada cukai pendapatan Tonggak Dua pada masa ini tidak diketahui atau dianggarkan secara munasabah. Kumpulan akan terus menilai pendedahan sebelum perundangan berkuat kuasa.

Penerapan piawaian perakaunan di atas, penambahbaikan dan pindaan tahunan tidak menimbulkan sebarang kesan kewangan material kepada Kumpulan dan Bank, selain kesan dan perubahan dasar perakaunan yang timbul daripada penerapan MFRS 17 seperti yang dinyatakan dalam Nota 58 kepada penyata kewangan.

(A) RINGKASAN DASAR PERAKAUNAN MATERIAL (SAMBUNGAN)

(1) ASAS PENYEDIAAN PENYATA KEWANGAN (SAMBUNGAN)

- (b) Keputusan agenda IFRIC yang dimuktamadkan dan diterbitkan

Memandangkan MFRS tertumpu sepenuhnya dengan Piawaian Perakaunan IFRS, Kumpulan dan Bank mempertimbangkan semua keputusan agenda yang diterbitkan oleh Jawatankuasa Tafsiran IFRS. Jika berkaitan, Kumpulan dan Bank boleh mengubah dasar perakaunannya agar selaras dengan keputusan agenda.

Keputusan agenda IFRIC tidak menimbulkan sebarang kesan kewangan material kepada Kumpulan dan Bank.

- (c) Piawaian, pindaan terhadap piawaian diterbitkan dan tafsiran terhadap piawaian sedia ada yang dapat diguna pakai untuk Kumpulan dan Bank tetapi belum berkuat kuasa

- (i) Pindaan MFRS 101 'Pengelasan Liabiliti Semasa atau Bukan Semasa' – berkuat kuasa pada 1 Januari 2024

Terdapat dua pindaan MFRS 101 'Pembentangan Instrumen Kewangan'

Pindaan pertama, 'Pengelasan Liabiliti Semasa atau Bukan Semasa', menjelaskan pengelasan sesuatu liabiliti sebagai semasa atau bukan semasa bergantung pada hak yang ada pada akhir tempoh pelaporan. Pengelasan tidak terjejas oleh jangkaan entiti atau peristiwa selepas tarikh pelaporan (contohnya, penerimaan penepian atau pelanggaran perjanjian).

Pindaan kedua, 'Liabiliti bukan semasa dengan perjanjian' menjelaskan perjanjian pengaturan pinjaman yang perlu dipatuhi oleh entiti selepas tarikh laporan tidak menjejaskan pengelasan liabiliti sebagai semasa atau bukan semasa pada tarikh laporan. Namun demikian, perjanjian itu yang harus dipatuhi oleh entiti pada atau sebelum tarikh laporan akan menjejaskan pengelasan liabiliti sebagai semasa atau bukan semasa walaupun perjanjian itu hanya dinilai selepas tarikh laporan.

- (ii) Pengaturan Kewangan Pembekal - Pindaan MFRS 107 Penyata Aliran Tunai dan MFRS 7 Instrumen Kewangan: Pendedahan - berkuat kuasa 1 Januari 2024

Pindaan ini memerlukan entiti untuk mendedahkan maklumat yang membolehkan pengguna penyata kewangan menilai kesan pengaturan kewangan pembekal atas liabiliti, aliran tunai dan pendedahan kepada risiko kecairan entiti.

- (iii) Pindaan MFRS 16 'Liabiliti Pajak dalam Penjualan dan Pajak Semula' – berkuat kuasa 1 Januari 2024

Pindaan ini menyatakan pengukuran liabiliti pajakan yang timbul daripada urusan niaga penjualan dan pajakan semula yang memenuhi keperluan MFRS 15 'Hasil daripada Kontrak dengan Pelanggan' untuk diambil kira sebagai penjualan. Selaras dengan pindaan, penjual-pemajak hendaklah menentukan "bayaran pajakan" atau "pembayaran pajakan yang disemak" dengan cara yang tidak menyebabkan penjual-pemajak mengiktiraf sebarang jumlah keuntungan atau kerugian yang berkaitan dengan hak guna yang dipegangnya.

- (iv) Pindaan MFRS 121 'Kekurangan Kebolehtukaran' - berkuat kuasa 1 Januari 2025

Pindaan menjelaskan kebolehtukaran mata wang apabila entiti dapat menukarnya kepada mata wang lain dalam jangka masa yang membenarkan kelewatan pentadbiran biasa dan menerusi mekanisme pasaran atau pertukaran yang mewujudkan hak dan obligasi yang boleh dikuatkuasakan. Jika entiti hanya boleh memperoleh tidak lebih daripada jumlah yang tidak ketara untuk mata wang lain pada tarikh pengukuran untuk tujuan yang ditentukan, maka mata wang itu tidak boleh ditukar. Dalam kes sedemikian, entiti dikehendaki menganggarkan kadar pertukaran spot pada tarikh pengukuran.

Pindaan tidak menyatakan cara penganggaran kadar pertukaran spot oleh entiti, tetapi membenarkan entiti menggunakan kadar pertukaran boleh cerap tanpa pelarasan atau teknik anggaran lain, dengan syarat objektif dapat dipenuhi untuk menganggarkan kadar pertukaran spot yang dinyatakan dalam pindaan.

Penerapan piawaian perakaunan, pindaan terhadap piawaian diterbitkan dan tafsiran terhadap piawaian sedia ada yang boleh diterapkan oleh Kumpulan dan Bank tetapi belum berkuat kuasa di atas tidak dijangka akan menimbulkan sebarang kesan kewangan material kepada Kumpulan dan Bank.

(A) RINGKASAN DASAR PERAKAUNAN MATERIAL (SAMBUNGAN)

(2) ASAS PENYATUAN

(a) Subsidiari

Subsidiari ialah semua entiti (termasuk entiti berstruktur) yang dikawal oleh Kumpulan. Kumpulan mengawal sesebuah entiti apabila Kumpulan terdedah kepada, atau mempunyai hak terhadap, pelbagai pulangan daripada pelibatangannya dengan sesuatu entiti dan mempunyai keupayaan untuk mempengaruhi pulangan tersebut menerusi kuasanya dalam entiti.

Subsidiari disatukan sepenuhnya daripada tarikh kawalan dipindahkan kepada Kumpulan dan dinyahsatukan mulai tarikh kawalan tersebut tamat.

(i) Perakaunan pengambilalihan

Kumpulan menggunakan kaedah pengambilalihan untuk mengambil kira gabungan perniagaan. Pertimbangan yang dipindahkan untuk pengambilalihan sesebuah subsidiari ialah nilai saksama aset dipindahkan, liabiliti ditanggung dan kepentingan ekuiti yang diterbitkan oleh Kumpulan. Pertimbangan yang dipindahkan termasuk nilai saksama mana-mana aset atau liabiliti yang terhasil daripada pengaturan pertimbangan luar jangka dan nilai saksama mana-mana kepentingan ekuiti yang ada sebelumnya di subsidiari. Aset boleh kenal pasti diperolehi, dan liabiliti serta liabiliti luar jangka ditanggung dalam gabungan perniagaan pada awalnya diukur pada nilai saksama pada tarikh pengambilalihan.

Kepentingan bukan kawalan merupakan ekuiti dalam subsidiari yang tidak boleh dianggap, secara langsung atau tidak langsung, milik Kumpulan atau Bank. Kepentingan bukan kawalan diukur sama ada pada nilai saksama atau bahagian perkadaran aset bersih pemerolehi yang boleh dikenal pasti pada tarikh pengambilalihan, yang ditentukan mengikut kes. Pada akhir tempoh pelaporan, kepentingan bukan kawalan merangkumi amaun yang dikira pada tarikh penggabungan dan bahagian perubahan ekuiti subsidiari sejak tarikh penggabungan.

Kos berkaitan pengambilalihan dilunaskan apabila ditanggung.

Dalam gabungan perniagaan yang dicapai secara berperingkat, kepentingan ekuiti dipegang sebelumnya dalam syarikat diperolehi akan diukur semula pada nilai saksama pada tarikh pengambilalihan dan keuntungan atau kerugian yang terhasil diiktiraf dalam penyata pendapatan.

Sebarang pertimbangan luar jangka yang akan dipindahkan oleh Kumpulan akan diiktiraf pada nilai saksama pada tarikh pengambilalihan. Perubahan seterusnya terhadap nilai saksama pertimbangan luar jangka yang dianggap sebagai aset atau liabiliti diiktiraf menurut MFRS 9 dalam penyata pendapatan. Pertimbangan luar jangka yang dikelaskan sebagai ekuiti tidak diukur semula, dan penyelesaian berikutnya diambil kira dalam ekuiti.

Lebih agregat pertimbangan yang dipindahkan, mana-mana amaun kepentingan bukan kawalan dalam syarikat diperolehi dan nilai saksama pada tarikh pengambilalihan untuk sebarang kepentingan ekuiti sebelumnya dalam syarikat diperolehi berbanding nilai saksama bahagian Kumpulan terhadap aset bersih diperolehi yang boleh dikenal pasti, dilaporkan sebagai muhibah. Sekiranya nilai ini kurang daripada nilai saksama aset bersih subsidiari diperolehi, keuntungan diiktiraf dalam penyata pendapatan. Sila rujuk Nota 7 dasar perakaunan berkaitan muhibah.

(ii) Perakaunan pendahulu

Kumpulan dan Bank menerapkan perakaunan pendahulu untuk mengambil kira penggabungan perniagaan di bawah kawalan bersama. Menurut perakaunan pendahulu, aset dan liabiliti yang diperolehi tidak dinyatakan semula pada nilai saksama masing-masing tetapi pada amaun bawaan dari penyata kewangan disatukan syarikat induk muktamad Kumpulan dan diselaraskan untuk memastikan keseragaman dasar perakaunan Kumpulan. Perbezaan antara mana-mana pertimbangan yang diberikan dan agregat amaun bawaan aset dan liabiliti (pada tarikh urus niaga) entiti diambil alih dicatatkan sebagai pelarasan kepada keuntungan tertahan. Tiada muhibah tambahan diiktiraf.

Keputusan, aset dan liabiliti entiti yang diambil alih disatukan seolah-olah kedua-dua entiti pengambil alih dan diambil alih telah sentiasa bergabung. Sewajarnya, penyata kewangan disatukan mencerminkan keputusan setahun penuh untuk kedua-dua entiti. Jumlah yang sepadan bagi tahun sebelumnya akan dinyatakan semula untuk mencerminkan hasil gabungan kedua-dua entiti.

Kesemua pendapatan dan kerugian subsidiari diagihkan kepada syarikat induk dan kepentingan bukan kawalan, walaupun pembahagian kerugian kepada kepentingan bukan kawalan menyebabkan baki debit dalam ekuiti pemegang saham. Keuntungan atau kerugian dibahagikan kepada kepentingan bukan kawalan bagi tahun-tahun sebelumnya tidak dinyatakan semula.

(A) RINGKASAN DASAR PERAKAUNAN MATERIAL (SAMBUNGAN)

(2) ASAS PENYATUAN (SAMBUNGAN)

(a) Subsidiari (sambungan)

Kesemua urusan niaga dan baki material antara syarikat dan dalam kumpulan dilunaskan semasa penggabungan. Jika perlu, pelarasan dibuat terhadap penyata kewangan subsidiari untuk memastikan kesesuaian dasar perakaunan dengan dasar perakaunan Kumpulan.

(b) Perubahan kepentingan pemilikan dalam subsidiari tanpa perubahan kawalan

Urus niaga dengan kepentingan bukan kawalan yang tidak mengakibatkan kehilangan kawalan diambil kira sebagai urusan niaga ekuiti iaitu, sebagai urusan niaga dengan pemilik dalam kapasiti mereka sebagai pemilik. Perbezaan antara nilai saksama sebarang pertimbangan yang dibayar dengan saham berkaitan yang diperoleh untuk amaun bawaan aset bersih subsidiari direkodkan dalam ekuiti. Keuntungan atau kerugian daripada pelupusan kepentingan bukan kawalan turut direkodkan dalam ekuiti diagihkan kepada pemilik Kumpulan.

(c) Pelupusan subsidiari

Apabila Kumpulan tidak lagi mempunyai kawalan, sebarang kepentingan pegangan dalam entiti diukur semula kepada nilai saksamanya pada tarikh hilangnya kawalan tersebut, dengan perubahan amaun bawaan diiktiraf dalam keuntungan atau kerugian. Nilai saksama ialah amaun bawaan awal untuk tujuan kemudiannya mengambil kira kepentingan pegangan sebagai sekutu, usaha sama atau aset kewangan. Selain itu, sebarang amaun yang sebelumnya diiktiraf dalam pendapatan komprehensif lain berhubung dengan entiti tersebut diambil kira seolah-olah Kumpulan telah melupuskan secara langsung aset atau liabiliti berkaitan. Hal ini bermaksud bahawa amaun yang dahulunya diiktiraf dalam pendapatan komprehensif lain dikelaskan semula ke dalam penyata pendapatan.

Keuntungan atau kerugian daripada pelupusan subsidiari termasuk amaun bawaan muhibah yang berkaitan dengan subsidiari yang dijual.

(d) Usaha sama

Usaha sama merupakan pengaturan bersama apabila usaha sama mempunyai hak terhadap aset bersih pengaturan tersebut. Kepentingan Kumpulan dalam usaha sama diambil kira dalam penyata kewangan menerusi kaedah perakaunan ekuiti. Di bawah kaedah perakaunan ekuiti, kepentingan dalam usaha sama pada awalnya diiktiraf pada kos dan diselaraskan kemudiannya untuk mengiktiraf bahagian Kumpulan terhadap keuntungan atau kerugian selepas pengambilalihan dan pergerakan dalam pendapatan komprehensif lain. Apabila bahagian kerugian Kumpulan dalam usaha sama menyamai atau melebihi kepentingannya dalam usaha sama (termasuk sebarang kepentingan jangka panjang, pada amnya, membentuk sebahagian daripada pelaburan bersih Kumpulan dalam usaha sama), Kumpulan tidak mengiktiraf kerugian selanjutnya, kecuali sekiranya obligasi ditanggung atau pembayaran dibuat bagi pihak usaha sama.

Pada setiap tarikh pelaporan, Kumpulan membuat penentuan sama ada terdapat bukti objektif bahawa pelaburan dalam usaha sama terjejas. Kerugian rosot nilai diiktiraf untuk jumlah tersebut, dan dengan itu amaun bawaan usaha sama melebihi amaun boleh pulih.

Keuntungan belum realisasi daripada urusan niaga antara Kumpulan dan usaha samanya dilunaskan sehingga takat kepentingan Kumpulan dalam usaha sama. Kerugian belum realisasi turut dilunaskan kecuali jika urusan niaga tersebut memberikan bukti kemerosotan aset dipindahkan. Dasar perakaunan usaha sama telah diubah apabila perlu untuk memastikan kesetaraan dengan dasar perakaunan yang diterapkan oleh Kumpulan.

Apabila Kumpulan menamatkan pemilikan ekuiti usaha samanya kerana kehilangan kawalan bersama, sebarang kepentingan pegangan dalam entiti diukur semula kepada nilai saksamanya dengan perubahan amaun bawaan diiktiraf dalam penyata pendapatan. Nilai saksama ini menjadi amaun bawaan awal untuk tujuan seterusnya mengambil kira kepentingan pegangan sebagai usaha sama atau aset kewangan. Selain itu, sebarang amaun diiktiraf terdahulu dalam pendapatan komprehensif berhubung dengan entiti itu diambil kira seolah-olah Kumpulan secara langsung melupuskan aset atau liabiliti yang berkaitan. Hal ini mungkin bermaksud bahawa amaun terdahulu yang diiktiraf dalam pendapatan komprehensif lain dikelaskan semula ke dalam penyata pendapatan.

Sekiranya kepentingan pemilikan dalam usaha sama dikurangkan tetapi kawalan bersama dikekalkan, hanya bahagian perkadaran daripada amaun diiktiraf terdahulu dalam pendapatan komprehensif dikelaskan semula dalam penyata pendapatan dengan sewajarnya.

(A) RINGKASAN DASAR PERAKAUNAN MATERIAL (SAMBUNGAN)**(2) ASAS PENYATUAN (SAMBUNGAN)**

(e) Sekutu

Sekutu ialah syarikat atau entiti lain sekiranya Kumpulan mempunyai pengaruh penting, tetapi bukan kawalan atau kawalan bersama, secara amnya, pemegangan saham antara 20% dan 50% daripada hak pengundian. Pengaruh penting ialah kuasa untuk mengambil bahagian dalam dasar kewangan dan operasi menerusi perwakilan dalam Lembaga Pengarah tetapi tiada kuasa untuk melaksanakan kawalan terhadap dasar berkenaan.

Pelaburan dalam sekutu diambil kira dalam penyata kewangan disatukan menggunakan kaedah perakaunan ekuiti dan pada awalnya diiktiraf pada kos. Perakaunan ekuiti melibatkan pengiktirafan bahagian Kumpulan dalam keuntungan atau kerugian selepas pengambilalihan sekutu dalam penyata pendapatan, dan bahagiannya dalam pergerakan rizab selepas pengambilalihan diiktiraf dalam pendapatan komprehensif lain. Perubahan selepas pengambilalihan kumulatif diselaraskan berbanding dengan kos pelaburan dan merangkumi muhibah terhadap pengambilalihan, ditolak kerugian rosot nilai terkumpul.

Pada setiap tarikh pelaporan, Kumpulan membuat penentuan sama ada terdapat bukti objektif bahawa pelaburan dalam sekutu adalah terjejas. Kerugian rosot nilai diiktiraf untuk amaun bawaan sekutu melebihi amaunnya.

Apabila bahagian kerugian Kumpulan dalam sekutu menyamai atau melebihi kepentingannya dalam sekutu, Kumpulan akan menghentikan pengiktirafan bahagian kerugian selanjutnya. Selepas kepentingan Kumpulan dikurangkan kepada sifar, kerugian tambahan diperuntukkan dan liabiliti diiktiraf, hanya setakat pelabur menanggung obligasi undang-undang atau konstruktif atau membuat pembayaran bagi pihak sekutu. Jika kemudiannya sekutu melaporkan keuntungan, Kumpulan akan kembali mengiktiraf bahagian keuntungannya itu hanya selepas bahagian keuntungannya menyamai bahagian kerugian yang tidak diiktiraf.

Keuntungan dan kerugian pencairan yang timbul daripada pelaburan sekutu diiktiraf dalam penyata pendapatan.

Keuntungan belum realisasi daripada urus niaga antara Kumpulan dengan sekutunya dilunaskan setakat kepentingan Kumpulan dalam sekutu; kerugian belum realisasi turut disingkirkan kecuali urus niaga tersebut memberikan bukti rosot nilai terhadap aset yang dipindah milik. Sekiranya wajar, dalam penerapan kaedah perakaunan ekuiti, pelarasan dibuat terhadap penyata kewangan sekutu untuk memastikan kesetaraan dasar perakaunannya dengan dasar perakaunan yang digunakan oleh Kumpulan.

(f) Instrumen kewangan boleh jual

Liabiliti kewangan disebabkan oleh pelabur pihak ketiga melibatkan nilai aset bersih unit (instrumen kewangan boleh jual) yang dipegang oleh pelabur dana pelaburan pihak ketiga, dan diukur pada nilai saksama pada akhir tahun. Liabiliti ini timbul menurut MFRS 10 yang menghendaki penyata kewangan dana pelaburan disatukan kepada penyata kewangan Kumpulan dan direkodkan sebagai liabiliti kewangan dalam Nota 26 kepada penyata kewangan.

(3) PELABURAN DALAM SUBSIDIARI, SEKUTU DAN USAHA SAMA

Dalam penyata kewangan berasingan Bank, pelaburan dalam subsidiari, sekutu dan usaha sama dinyatakan pada kos ditolak kerugian rosot nilai terkumpul. Pada setiap akhir tempoh pelaporan, Kumpulan dan Bank membuat penilaian sama ada terdapat sebarang kesan rosot nilai. Sekiranya wujud kesan rosot nilai, amaun bawaan untuk pelaburan ditaksir dan serta-merta diturunkan nilainya kepada jumlah boleh pulih. Sila rujuk Nota 23 dasar perakaunan tentang rosot nilai aset bukan kewangan.

Atas pelupusan pelaburan dalam subsidiari, sekutu dan usaha sama, perbezaan antara hasil pelupusan dan amaun bawaan pelaburan diiktiraf dalam penyata pendapatan.

(A) RINGKASAN DASAR PERAKAUNAN MATERIAL (SAMBUNGAN)

(4) ASET KEWANGAN

(a) Pengelasan

Kumpulan dan Bank mengelaskan aset kewangan dalam kategori pengukuran berikut:

- Yang diukur pada nilai saksama (sama ada menerusi pendapatan komprehensif lain ('OCI'), atau menerusi keuntungan atau kerugian); dan
- Yang diukur pada kos dilunaskan.

Pengelasan instrumen hutang bergantung pada model perniagaan Kumpulan dan Bank untuk menguruskan aset kewangan dan ciri aliran tunai kontraktual aset kewangan berkenaan:

(i) Penilaian model perniagaan

Kumpulan dan Bank membuat penilaian objektif model perniagaan untuk menyelaraskan kaedah pengurusan aset yang dipegang dalam portfolio. Faktor yang dipertimbangkan termasuk objektif utama portfolio sama ada strategi perniagaannya adalah untuk memperoleh hasil faedah kontraktual, memadankan tempoh aset kewangan dengan tempoh liabiliti yang membiayai aset tersebut atau merealisasikan portfolio menerusi penjualan aset. Faktor lain yang dipertimbangkan termasuk kekerapan dan jumlah penjualan dalam tempoh terdahulu, kaedah penilaian dan pelaporan prestasi aset kepada warga kerja pengurusan utama.

(ii) Penilaian sama ada aliran tunai kontraktual semata-mata pembayaran pokok dan faedah ('SPPI')

Apabila model perniagaan berbentuk pemegangan aset kewangan untuk mengumpul aliran tunai kontraktual, atau untuk mengumpul dan menjual aliran tunai, Kumpulan dan Bank membuat penilaian sama ada aliran tunai kontraktual aset kewangan terbabit mewakili SPPI. Menerusi ujian SPPI, Kumpulan dan Bank membuat pertimbangan sama ada aliran tunai kontraktual adalah konsisten dengan pengaturan pinjaman asas, iaitu faedah termasuk pertimbangan hanya untuk nilai wang, risiko kredit, risiko peminjaman asas lain dan margin keuntungan yang konsisten dengan pengaturan peminjaman asas. Apabila terma kontraktual memperkenalkan pendedahan kepada risiko atau kemudahubahan yang tidak konsisten dengan pengaturan peminjaman asas, aset kewangan yang berkaitan dikelaskan dan diukur pada FVTPL.

(b) Pengiktirafan dan penyahiktirafan

Aset kewangan diiktiraf dalam penyata kewangan apabila Kumpulan dan Bank menjadi pihak kepada peruntukan kontraktual instrumen terbabit.

Pembelian dan penjualan aset kewangan secara biasa diiktiraf pada tarikh dagangan, iaitu tarikh Kumpulan dan Bank membuat komitmen untuk membeli dan menjual aset tersebut.

(c) Pengukuran

Semasa pengiktirafan awal, Kumpulan dan Bank mengukur aset kewangan pada nilai saksama campur kos urus niaga yang dianggap berkaitan dengan pengambilalihan aset kewangan dalam kes aset kewangan bukan FVTPL. Kos urus niaga aset kewangan yang dibawa pada FVTPL dilunaskan dalam penyata pendapatan.

Aset kewangan dengan derivatif tersirat dipertimbangkan secara keseluruhannya dalam penentuan sama ada aliran tunai ialah SPPI.

(A) RINGKASAN DASAR PERAKAUNAN MATERIAL (SAMBUNGAN)

(4) ASET KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(c) Pengukuran (sambungan)

(i) Instrumen hutang

Instrumen hutang ialah instrumen yang memenuhi takrifan liabiliti kewangan daripada perspektif penerbit, seperti pinjaman, bon kerajaan dan korporat dan belum terima perdagangan dibeli daripada pelanggan dalam pengaturan pemfaktoran tanpa rekursa.

Pengukuran selanjutnya instrumen hutang bergantung pada model perniagaan Kumpulan dan Bank dalam pengurusan aset kewangan dan ciri aliran tunai aset kewangan. Terdapat tiga kategori pengukuran apabila Kumpulan dan Bank mengelaskan instrumen hutang:

(1) Pelaburan kewangan pada kos dilunaskan

Aset kewangan yang dipegang untuk pengumpulan aliran tunai kontraktual apabila aliran tunai tersebut semata-mata mewakili SPPI, dan tidak ditetapkan pada nilai saksama menerusi keuntungan atau kerugian ('FVTPL'), diukur pada kos dilunaskan. Amaun bawaan aset ini diselaraskan dengan sebarang jangkaan kerugian kredit yang diiktiraf dalam penyata pendapatan. Pendapatan faedah diiktiraf dalam penyata pendapatan menggunakan kaedah kadar faedah efektif. Apabila aset ini dinyahiktiraf, sebarang keuntungan atau kerugian akan diiktiraf dalam penyata pendapatan dan dibentangkan di bawah 'pendapatan operasi lain'.

(2) Aset kewangan pada FVOCI

Aset kewangan yang dipegang untuk mengumpul aliran tunai kontrak dan untuk menjual aset kewangan, apabila aliran tunai tersebut mewakili SPPI, dan tidak ditetapkan pada FVTPL, akan diukur pada FVOCI. Perubahan nilai saksama aset ini diiktiraf dalam OCI, kecuali pengiktirafan faedah, keuntungan atau kerugian pertukaran mata wang asing dan jangkaan kerugian kredit yang diiktiraf dalam penyata pendapatan.

Apabila aset kewangan ini dinyahiktiraf, keuntungan atau kerugian terkumpul yang diiktiraf sebelum ini dalam OCI dikelaskan semula daripada ekuiti kepada penyata pendapatan dan diiktiraf bawah 'pendapatan operasi lain'. Pendapatan faedah diiktiraf dalam penyata pendapatan menggunakan kaedah kadar faedah efektif. Keuntungan atau kerugian pertukaran asing diiktiraf dalam 'pendapatan operasi lain' dan kerugian kredit rosot nilai dibentangkan secara berasingan bawah 'peruntukan kerugian kredit'.

(3) Aset kewangan pada FVTPL

Aset kewangan yang tidak memenuhi kriteria kos dilunaskan atau FVOCI akan diukur pada FVTPL. Keuntungan atau kerugian akibat instrumen hutang yang kemudiannya diukur pada FVTPL dan bukan sebahagian daripada hubungan lindung nilai diiktiraf dalam keuntungan atau kerugian dan dibentangkan dalam penyata pendapatan di bawah 'keuntungan/(kerugian) bersih yang timbul daripada aset kewangan pada FVTPL' dalam tempoh apabila berlaku. Pendapatan faedah diiktiraf dalam penyata pendapatan menggunakan kaedah kadar faedah efektif.

(ii) Instrumen ekuiti

Instrumen ekuiti ialah instrumen yang memenuhi takrifan ekuiti daripada perspektif penerbit; iaitu instrumen yang tidak mengandungi obligasi kontrak untuk membayar dan memberikan bukti jelas kepentingan residual dalam aset bersih penerbit.

Kumpulan dan Bank kemudiannya mengukur kesemua instrumen ekuiti pada FVTPL, kecuali apabila pengurusan telah memilih, semasa pengiktirafan awal, untuk menetapkan instrumen ekuiti pada FVOCI. Dasar Kumpulan dan Bank adalah untuk menetapkan instrumen ekuiti sebagai FVOCI apabila instrumen tersebut dipegang untuk tujuan selain penjana pulangan pelaburan. Apabila pemilihan ini digunakan, keuntungan dan kerugian nilai saksama diiktiraf dalam OCI dan kemudiannya tidak akan dikelaskan semula ke penyata pendapatan, termasuk semasa penjualan. Dividen atas pulangan daripada pelaburan sedemikian, diiktiraf secara langsung dalam penyata pendapatan sebagai pendapatan dividen apabila hak Kumpulan dan Bank untuk menerima pembayaran ditetapkan.

Keuntungan dan kerugian daripada instrumen ekuiti pada FVTPL dimasukkan di bawah 'keuntungan/(kerugian) bersih yang timbul daripada aset kewangan pada FVTPL' dalam penyata pendapatan.

(A) RINGKASAN DASAR PERAKAUNAN MATERIAL (SAMBUNGAN)

(4) ASET KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(d) Penyahiktirafan dan pengubahsuaian

(i) Penyahiktirafan disebabkan pengubahsuaian terma dan syarat

Kumpulan dan Bank kadang kala berunding semula atau sebaliknya mengubah suai aliran tunai pinjaman kontraktual kepada pelanggan. Apabila perkara ini berlaku, Kumpulan dan Bank membuat penilaian sama ada terma baharu berbeza dengan ketara daripada terma asal. Kumpulan dan Bank melakukannya dengan mempertimbangkan, antara lain, faktor berikut:

- Jika peminjam menghadapi kesulitan kewangan sama ada pengubahsuaian hanya mengurangkan aliran tunai kontraktual kepada amaun peminjam dijangka boleh bayar;
- Sama ada sebarang terma baharu yang ketara diperkenalkan seperti perkongsian keuntungan atau pulangan berasaskan ekuiti yang memberikan kesan ketara kepada profil risiko pinjaman;
- Lanjutan ketara terma pinjaman apabila peminjam tidak mengalami kesulitan kewangan;
- Perubahan ketara kadar faedah;
- Perubahan denominasi mata wang pinjaman; dan
- Sisipan cagaran, sekuriti lain atau penambahbaikan kredit yang memberikan kesan ketara kepada risiko kredit berkaitan dengan pinjaman.

Sekiranya terdapat perbezaan yang besar dalam terma, Kumpulan dan Bank menyahiktiraf aset kewangan asal dan mengiktiraf aset 'baharu' pada nilai saksama dan mengira semula kadar faedah efektif baharu aset. Tarikh rundingan semula dianggap sebagai tarikh pengiktirafan awal untuk tujuan pengiraan rosot nilai, termasuk penentuan sama ada risiko kredit yang ketara berlaku. Walau bagaimanapun, Kumpulan dan Bank juga membuat penilaian sama ada aset kewangan baharu yang diiktiraf dianggap sebagai rosot nilai kredit semasa pengiktirafan awal, terutamanya dalam keadaan rundingan semula didorong oleh belum terima yang tidak berupaya untuk membuat pembayaran yang dipersetujui pada asalnya. Perbezaan dalam amaun bawaan juga diiktiraf dalam penyata kewangan sebagai keuntungan atau kerugian atas penyahiktirafan.

Jika perbezaan terma tidak terlalu besar, rundingan semula atau pengubahsuaian tidak mengakibatkan penyahiktirafan. Kumpulan dan Bank mengira semula amaun bawaan kasar berdasarkan aliran tunai aset kewangan yang disemak semula dan mengiktiraf pengubahsuaian keuntungan atau kerugian dalam penyata pendapatan. Amaun bawaan kasar baharu dikira semula dengan mendiskaun aliran tunai yang diubah suai pada kadar faedah efektif asal (atau kadar faedah efektif terselaras kredit dengan aset kewangan rosot nilai yang dibeli atau yang asal).

(ii) Penyahiktirafan selain pengubahsuaian terma dan syarat

Aset kewangan atau sebahagian daripadanya dinyahiktiraf apabila hak kontraktual untuk menerima aliran tunai daripada aset telah luput, atau apabila dipindahkan dan sama ada (i) Kumpulan dan Bank memindahkan sebahagian besar risiko dan imbuhan pemilikan, atau (ii) Kumpulan dan Bank tidak memindahkan mahupun mengekalkan sebahagian besar risiko dan imbuhan pemilikan dan Kumpulan dan Bank tidak mengekalkan kawalan.

Cagaran yang diberikan oleh Kumpulan dan Bank menurut perjanjian pembelian semula tidak dinyahiktiraf kerana Kumpulan dan Bank mengekalkan sebahagian besar risiko dan imbuhan pemilikan berdasarkan harga pembelian semula yang telah ditetapkan, dan oleh itu, kriteria untuk penyahiktirafan tidak dipenuhi.

(e) Pengelasan semula aset kewangan

Pengelasan semula aset kewangan diperlukan apabila, dan hanya apabila, Kumpulan dan Bank mengubah model perniagaan mereka kepada pengurusan aset. Dalam kes sedemikian, Kumpulan dan Bank dikehendaki mengelaskan semula semua aset kewangan yang berkaitan.

Bagaimanapun, pengelasan semula aset kewangan yang telah ditetapkan pada FVTPL, atau instrumen ekuiti yang telah ditetapkan pada FVOCI adalah tidak wajar walaupun terdapat perubahan model perniagaan. Penetapan tersebut tidak boleh dibatalkan.

(A) RINGKASAN DASAR PERAKAUNAN MATERIAL (SAMBUNGAN)**(5) PERJANJIAN PEMBELIAN SEMULA**

Sekuriti yang dibeli menurut perjanjian pembelian semula ialah sekuriti yang dibeli oleh Kumpulan dan Bank dengan komitmen jual semula pada tarikh akan datang. Komitmen jual semula sekuriti dinyatakan sebagai aset dalam penyata kedudukan kewangan.

Sebaliknya, obligasi atas sekuriti yang dijual menurut perjanjian pembelian semula ialah sekuriti yang dijual oleh Kumpulan dan Bank daripada portfolionya dengan komitmen beli semula pada tarikh akan datang. Pembiayaan sedemikian dan obligasi beli semula sekuriti digambarkan sebagai liabiliti dalam penyata kedudukan kewangan.

Perbezaan antara harga penjualan dengan pembelian semula serta harga pembelian dan penjualan semula dilunaskan, masing-masing sebagai pendapatan faedah dan perbelanjaan faedah berdasarkan kaedah hasil efektif.

(6) INSTRUMEN KEWANGAN DERIVATIF DAN PERAKAUNAN LINDUNG NILAI

Derivatif pada awalnya diiktiraf pada nilai saksama pada tarikh kontrak derivatif dimeterai dan kemudiannya diukur semula pada nilai saksama pada akhir setiap tempoh pelaporan. Nilai saksama diperoleh daripada sebut harga pasaran dalam pasaran aktif, termasuk urus niaga pasaran terkini, dan teknik penilaian, termasuk model aliran tunai terdiskaun dan model penentuan harga opsi, mengikut kesesuaian. Kesemua derivatif dibawa sebagai aset apabila nilai saksama adalah positif dan sebagai liabiliti apabila nilai saksama adalah negatif. Perubahan nilai saksama mana-mana derivatif yang tidak memenuhi syarat perakaunan lindung nilai diiktiraf serta merta dalam penyata pendapatan. Cagaran tunai yang dipegang berhubung dengan urus niaga derivatif dibawa pada kos dilunaskan.

Bukti terbaik tentang nilai saksama derivatif semasa pengiktirafan awal ialah harga urus niaga (iaitu nilai saksama balasan yang diberi atau diterima) melainkan nilai saksama instrumen berkenaan dibuktikan oleh perbandingan dengan urus niaga pasaran semasa lain dalam instrumen yang sama (iaitu, tanpa pengubahsuaian atau dipakejkan semula) atau berdasarkan teknik penilaian yang membolehkan ubahnya merangkumi hanya data daripada pasaran boleh cerap. Apabila wujud bukti sedemikian, Kumpulan dan Bank mengiktiraf keuntungan pada hari pertama.

Kaedah mengiktiraf keuntungan atau kerugian nilai saksama yang terhasil bergantung sama ada derivatif tersebut ditetapkan dan layak sebagai instrumen lindung nilai, dan sekiranya begitu, sifat butiran dilindungi nilai. Kumpulan dan Bank menetapkan derivatif tertentu sebagai sama ada: (1) lindung nilai saksama aset atau liabiliti yang diiktiraf atau komitmen kukuh (lindung nilai saksama); atau (2) lindung nilai pelaburan bersih dalam operasi asing (lindung nilai pelaburan bersih). Perakaunan lindung nilai digunakan untuk derivatif yang ditetapkan dengan cara ini sekiranya kriteria tertentu dipenuhi.

Kumpulan dan Bank mendokumenkan, pada awal urus niaga lindung nilai, objektif dan strategi pengurusan risiko dan hubungan ekonomi antara instrumen lindung nilai dengan butiran dilindungi nilai termasuk sama ada instrumen lindung nilai dijangka dapat mengimbangi perubahan aliran tunai butiran dilindungi nilai.

Jika nisbah lindung nilai untuk tujuan pengurusan risiko tidak lagi optimum tetapi objektif pengurusan risiko tidak berubah dan lindung nilai terus layak untuk perakaunan lindung nilai, perhubungan lindung nilai akan diseimbangkan semula dengan sama ada pelarasan jumlah instrumen lindung nilai atau jumlah butiran dilindungi nilai supaya nisbah lindung nilai selaras dengan nisbah digunakan untuk tujuan pengurusan risiko. Sebarang ketidakcekapan diambil kira dalam keuntungan atau kerugian pada masa pengimbangan semula hubungan lindung nilai.

Kumpulan dan Bank telah menggunakan pelepasan Fasa 1 berikut yang diperuntukkan oleh Pindaan MFRS 9 dan MFRS 7 'Pembaharuan Tanda Aras Kadar Faedah' untuk instrumen lindung nilai yang digunakan dalam strategi lindung nilai Kumpulan dan Bank, yang merujuk IBOR dan masih belum beralih kepada kadar penanda aras alternatif:

- Dalam pertimbangan keperluan 'kemungkinan besar', Kumpulan dan Bank telah mengandaikan bahawa kadar faedah IBOR, yang berdasarkan pinjaman lindung nilai Kumpulan dan Bank, tidak berubah ekoran pembaharuan IBOR.
- Dalam penilaian sama ada lindung nilai dijangka sangat berkesan pada asas berpandangan hadapan, Kumpulan dan Bank telah membuat andaian bahawa kadar faedah IBOR, yang berdasarkan aliran tunai pinjaman lindung nilai dan swap kadar faedah dilindungi nilai, tidak berubah disebabkan oleh pembaharuan IBOR.
- Kumpulan dan Bank belum mengitar semula rizab lindung nilai aliran tunai untuk lindung nilai ditetapkan yang tertakluk pada pembaharuan IBOR.

Kumpulan dan Bank menghentikan penggunaan pelepasan yang diperuntukkan oleh Pindaan Fasa 1 lebih awal (a) apabila tiada lagi ketidakpastian yang timbul daripada perubahan IBOR atas masa dan jumlah aliran tunai berkaitan IBOR untuk butiran dilindungi nilai, dan (b) apabila hubungan lindung nilai, yang menerapkan pelepasan, dihentikan.

(A) RINGKASAN DASAR PERAKAUNAN MATERIAL (SAMBUNGAN)

(6) INSTRUMEN KEWANGAN DERIVATIF DAN PERAKAUNAN LINDUNG NILAI (SAMBUNGAN)

Kumpulan dan Bank telah menggunakan pelepasan berikut yang diperuntukkan oleh Pindaan MFRS 9 dan MFRS 7 'Pembaharuan Tanda Aras Kadar Faedah - Fasa 2':

- Penetapan lindung nilai: Apabila pelaksanaan pindaan Fasa 1 dihentikan, Kumpulan dan Bank akan meminda penetapan lindung nilai untuk menggambarkan perubahan yang diperlukan oleh pembaharuan IBOR, tetapi hanya untuk membuat satu atau lebih daripada perubahan berikut:
 - (a) Menetapkan kadar tanda aras alternatif (ditetapkan secara kontrak atau bukan kontrak) sebagai risiko lindung nilai;
 - (b) Meminda penerangan butiran lindung nilai, termasuk penerangan bahagian ditetapkan untuk aliran tunai atau nilai saksama dilindungi nilai; atau
 - (c) Meminda penerangan untuk instrumen lindung nilai.

Kumpulan dan Bank meminda dokumentasi lindung nilai untuk menggambarkan perubahan penetapan menjelang akhir tempoh laporan semasa perubahan dibuat. Pindaan dokumentasi lindung nilai ini tidak memerlukan Kumpulan dan Bank untuk menghentikan hubungan lindung nilai.

Nilai saksama beberapa instrumen derivatif digunakan untuk tujuan lindung nilai dinyatakan dalam Nota 12 kepada penyata kewangan.

(a) Lindung nilai saksama

Perubahan nilai saksama derivatif yang ditentukan dan layak sebagai lindung nilai saksama direkodkan dalam penyata pendapatan, berserta sebarang perubahan nilai saksama aset dan liabiliti lindung nilai yang disebabkan oleh risiko lindung nilai.

Kumpulan dan Bank menggunakan perakaunan lindung nilai saksama untuk melindungi nilai risiko faedah tetap atas pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan, aset kewangan pada FVOCI, pelaburan kewangan pada kos dilunaskan dan sekuriti hutang senior. Keuntungan atau kerugian yang berkaitan dengan bahagian efektif swap kadar faedah lindung nilai atas pinjaman, pelaburan kewangan pada kos dilunaskan dan sekuriti hutang senior diiktiraf dalam penyata pendapatan dalam pendapatan operasi lain. Keuntungan atau kerugian yang berkaitan dengan bahagian yang tidak berkesan diiktiraf dalam penyata pendapatan dalam keuntungan atau kerugian bersih atas lindung nilai saksama.

Untuk lindung nilai saksama aset kewangan diiktiraf sebagai FVOCI, sebarang perubahan nilai saksama aset kewangan pada FVOCI dilindungi nilai dikitar semula daripada rizab FVOCI ke dalam penyata pendapatan, sementara perubahan nilai saksama derivatif yang berkaitan dengan bahagian efektif derivatif lindung nilai tersebut diiktiraf dalam penyata pendapatan dalam pendapatan operasi lain. Bahagian tidak efektif derivatif lindung nilai tersebut diiktiraf dalam penyata pendapatan dalam keuntungan atau kerugian bersih atas perubahan nilai saksama derivatif.

Untuk instrumen kewangan yang diukur pada kos dilunaskan, jika lindung nilai tidak lagi memenuhi kriteria perakaunan lindung nilai, penyesuaian kepada amaun bawaan butiran dilindungi nilai, yang menggunakan kaedah faedah efektif, akan dilunaskan ke dalam penyata pendapatan sepanjang tempoh hingga matang dan direkodkan sebagai pendapatan operasi lain. Pelunasan kadar faedah efektif akan bermula sebaik sahaja adanya pelarasan dan selewat-lewatnya sebelum butiran lindung nilai berhenti diselaraskan dengan perubahan nilai saksama disebabkan oleh risiko lindung nilai. Jika butiran lindung nilai dinyahiktiraf, pelarasan nilai saksama tidak dilunaskan akan terus diiktiraf dalam penyata pendapatan.

(b) Lindung nilai pelaburan bersih

Lindung nilai pelaburan bersih merupakan lindung nilai terhadap pendedahan kepada ketidakpastian kadar pertukaran atas aset bersih operasi/subsidiari asing Kumpulan. Sebarang keuntungan atau kerugian atas instrumen lindung nilai berkaitan dengan bahagian efektif lindung nilai diiktiraf secara langsung dalam rizab terjemahan mata wang asing dalam ekuiti menerusi pendapatan komprehensif lain manakala sebarang keuntungan atau kerugian berkaitan dengan bahagian tidak efektif pula diiktiraf secara langsung dalam penyata pendapatan. Setelah operasi/subsidiari asing dilupuskan, nilai terkumpul sebarang keuntungan atau kerugian yang diiktiraf dalam ekuiti tersebut dipindahkan ke dalam penyata pendapatan.

(c) Derivatif yang tidak layak untuk perakaunan lindung nilai

Instrumen derivatif tertentu tidak layak untuk perakaunan lindung nilai. Perubahan nilai saksama mana-mana instrumen derivatif yang tidak layak untuk perakaunan lindung nilai diiktiraf serta merta dalam penyata pendapatan.

(A) RINGKASAN DASAR PERAKAUNAN MATERIAL (SAMBUNGAN)

(7) MUHIBAH

Muhibah yang timbul daripada pengambilalihan subsidiari mewakili lebih pertimbangan yang dipindahkan atas kepentingan Kumpulan dalam nilai saksama aset, liabiliti dan liabiliti luar jangka bersih yang boleh dikenal pasti dan nilai saksama kepentingan bukan kawalan dalam syarikat diperoleh.

Muhibah dinyatakan pada kos ditolak kerugian rosot nilai terkumpul dan diuji untuk rosot nilai setiap tahun atau lebih kerap sekiranya peristiwa atau perubahan keadaan menunjukkan kemungkinan rosot nilai. Kerugian rosot nilai atas muhibah (termasuk kerugian rosot nilai yang diiktiraf dalam tempoh interim terdahulu) tidak dibalikkan. Keuntungan dan kerugian atas pelupusan subsidiari termasuk amaun bawaan muhibah berkaitan dengan subsidiari yang dijual. Sila rujuk Nota 23 dasar perakaunan tentang rosot nilai aset bukan kewangan.

Muhibah diperuntukkan kepada Unit Penjana Tunai ('CGU') untuk tujuan ujian rosot nilai. Peruntukan dibuat kepada CGU atau kumpulan CGU yang dijangka mendapat manfaat daripada sinergi gabungan perniagaan yang menimbulkan muhibah, dikenal pasti mengikut segmen operasi. Setiap unit atau kumpulan unit diperuntukkan muhibah mewakili nilai terendah dalam entiti yang memerlukan pemantauan muhibah untuk tujuan pengurusan dalaman.

(8) ASET TIDAK KETARA

Aset tidak ketara merangkumi butiran tidak ketara yang boleh dikenal pasti secara berasingan yang timbul daripada gabungan perniagaan, lesen perisian komputer dan aset tidak ketara lain. Aset tidak ketara diiktiraf pada kos. Kos aset tidak ketara yang diperoleh dalam gabungan perniagaan ialah nilai saksamanya pada tarikh pengambilalihan. Aset tidak ketara dengan jangka hayat berguna tentu dilunaskan menerusi kaedah garis lurus sepanjang anggaran hayat ekonominya. Aset tidak ketara dengan jangka hayat berguna tidak tentu tidak dilunaskan. Secara umumnya, aset tidak ketara Kumpulan dan Bank yang dikenal pasti mempunyai jangka hayat berguna tentu. Pada setiap tarikh penyata kedudukan kewangan disatukan, aset tidak ketara dikaji semula untuk petunjuk rosot nilai atau perubahan anggaran manfaat ekonomi masa hadapan. Sekiranya wujud petunjuk yang sedemikian, aset tidak ketara tersebut dianalisis untuk membuat penilaian sama ada amaun bawaannya dapat diperoleh semula sepenuhnya. Kerugian rosot nilai diiktiraf jika amaun bawaannya melebihi amaun boleh pulih. Aset tidak ketara dengan hayat berguna tidak tentu diuji setiap tahun untuk rosot nilai dan apabila terdapat petunjuk bahawa aset tersebut mungkin rosot nilai. Sila rujuk Nota 23 dasar perakaunan tentang rosot nilai aset bukan kewangan.

(a) Lesen perisian komputer

Lesen perisian komputer yang diperoleh dipermodalkan berdasarkan kos ditanggung untuk memperoleh dan menggunakan perisian tertentu. Lesen perisian komputer kemudiannya dibawa pada kos ditolak pelunasan terkumpul dan kerugian rosot nilai. Semua kos ini dilunaskan sepanjang anggaran hayat berguna selama 3 hingga 10 tahun.

(b) Aset tidak ketara lain

Aset tidak ketara lain terdiri daripada hubungan pelanggan, hak perdagangan dan keahlian. Aset tidak ketara lain pada awalnya diiktiraf apabila berasingan atau timbul daripada hak kontraktual atau hak undang-undang yang lain, dan apabila kos dapat diukur dengan pasti dan, manakala aset tidak ketara yang tidak diperoleh dalam gabungan perniagaan diiktiraf apabila terdapat kemungkinan bahawa manfaat ekonomi pada masa hadapan yang berpunca daripada aset akan mengalir daripada penggunaannya. Nilai aset tidak ketara yang diperoleh dalam gabungan perniagaan secara umumnya ditentukan menggunakan metodologi pendekatan pendapatan seperti kaedah aliran tunai terdiskaun.

Aset tidak ketara lain dengan jangka hayat tentu dinyatakan pada kos ditolak pelunasan dan peruntukan rosot nilai, sekiranya ada, dan juga pembalikan rosot nilai, sekiranya ada. Aset sedemikian dilunaskan sepanjang hayat kegunaannya dengan cara yang mencerminkan pola sumbangannya kepada aliran tunai masa hadapan.

(9) HARTANAH, LOJI DAN PERALATAN SERTA SUSUT NILAI

Hartanah, loji dan peralatan dinyatakan pada kos ditolak susut nilai terkumpul dan kerugian rosot nilai, sekiranya ada. Kos termasuk perbelanjaan langsung yang disebabkan oleh pengambilalihan butiran tersebut. Kos berikutnya dimasukkan dalam amaun bawaan aset atau diiktiraf sebagai aset berasingan mengikut kesesuaian, hanya apabila terdapat kemungkinan bahawa manfaat ekonomi masa hadapan yang berkaitan dengan butiran tersebut akan mengalir kepada Kumpulan dan Bank, dan kos butiran boleh diukur dengan pasti. Amaun bawaan bahagian yang diganti dinyahiktiraf. Semua kos pembaikan dan penyelenggaraan lain diiktiraf sebagai perbelanjaan dalam penyata pendapatan semasa tempoh kewangan apabila perbelanjaan tersebut ditanggung.

(A) RINGKASAN DASAR PERAKAUNAN MATERIAL (SAMBUNGAN)

(9) HARTANAH, LOJI DAN PERALATAN SERTA SUSUT NILAI (SAMBUNGAN)

Tanah pegangan bebas, bangunan sedang dibina dan pengubahsuaian sedang dijalankan tidak disusut nilai. Hartanah, loji dan peralatan lain disusut nilai ikut asas garis lurus untuk menurunkan nilai kosnya kepada nilai sisa atas anggaran jangka hayat kegunaannya. Kadar susut nilai tahunan utama adalah seperti yang berikut:

Tanah pegangan pajak	Dilunaskan sepanjang tempoh pajakan*
Bangunan	2% hingga 3.33%
Pengubahsuaian dan penambahbaikan	10% hingga 11%
Peralatan komputer	14.28% hingga 33.33%
Perabot, kelengkapan dan peralatan	10% hingga 20%
Kenderaan bermotor	20%

* Pada 31 Disember 2023, baki tempoh pajakan adalah antara 3 hingga 860 tahun.

Nilai sisa aset dan jangka hayat berguna dikaji semula, dan dilaraskan jika sesuai, pada akhir setiap tempoh pelaporan. Tiada sebarang pelarasan material yang timbul daripada kajian semula yang memerlukan pendedahan dalam penyata kewangan.

Aset pajakan diperoleh sebelum tarikh awal penerapan MFRS 16 'Pajakan' yang berkuat kuasa pada 1 Januari 2019, terus dikelaskan dalam hartanah, loji dan peralatan.

Keuntungan atau kerugian atas pelupusan ditentukan menerusi pembandingan hasil dengan amaun bawaan dan dimasukkan dalam pendapatan operasi lain dalam penyata pendapatan.

Pada akhir tempoh pelaporan, Kumpulan dan Bank membuat penilaian sama ada terdapat sebarang petunjuk rosot nilai. Jika wujud petunjuk rosot nilai amaun bawaan aset diturun nilai kepada amaun boleh pulih. Sila rujuk Nota 23 dasar perakaunan tentang rosot nilai untuk aset bukan kewangan.

(10) LIABILITI KEWANGAN

Liabiliti kewangan diukur pada kos dilunaskan, kecuali untuk liabiliti perdagangan yang ditetapkan pada nilai saksama, dan dipegang pada FVTPL. Liabiliti kewangan pada awalnya diiktiraf pada nilai saksama tambah kos urus niaga untuk kesemua liabiliti kewangan yang tidak dibawa pada FVTPL. Liabiliti kewangan pada FVTPL pada awalnya diiktiraf pada nilai saksama, dan kos urus niaga merupakan perbelanjaan dalam penyata pendapatan. Liabiliti kewangan dinyahiktiraf apabila dilunaskan.

(a) Liabiliti kewangan pada FVTPL

Kategori ini merangkumi dua sub-kategori: liabiliti kewangan dipegang untuk dagangan, dan liabiliti kewangan yang ditetapkan pada FVTPL sewaktu pengiktirafan awal.

Liabiliti kewangan dikelaskan sebagai dipegang untuk dagangan jika liabiliti diperoleh atau ditanggung terutamanya untuk tujuan penjualan atau pembelian semula dalam tempoh terdekat atau jika liabiliti ialah sebahagian daripada portfolio instrumen kewangan yang dikenal pasti diuruskan bersama dan terdapat bukti pola pengambilan untung jangka pendek kebelakangannya. Derivatif juga dikategorikan sebagai dipegang untuk dagangan melainkan ditetapkan sebagai lindung nilai. Sila rujuk Nota 6 dasar perakaunan tentang perakaunan lindung nilai.

Liabiliti kewangan yang diukur pada FVTPL selepas pengiktirafan awal ialah derivatif dagangan dan liabiliti kewangan yang ditetapkan pada nilai saksama.

(b) Liabiliti kewangan lain diukur pada kos dilunaskan

Liabiliti kewangan lain pada awalnya diiktiraf pada nilai saksama dan kos urus niaga. Selepas itu, liabiliti kewangan lain diukur semula pada kos dilunaskan menggunakan kaedah kadar faedah efektif.

Liabiliti kewangan lain yang diukur pada kos dilunaskan ialah deposit pelanggan, deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain, obligasi atas sekuriti dijual menurut perjanjian pembelian semula, akaun pelaburan, bil dan penerimaan belum bayar, baki pelanggan dan broker, obligasi rekursa atas pinjaman dijual kepada Cagamas, liabiliti pajakan, liabiliti kontrak insurans/insurans semula dan liabiliti kewangan lain.

(A) RINGKASAN DASAR PERAKAUNAN MATERIAL (SAMBUNGAN)**(10) LIABILITI KEWANGAN (SAMBUNGAN)**

(c) Deposit berstruktur

Derivatif tersirat dalam liabiliti kewangan dan dalam kontrak sandaran bukan kewangan dianggap sebagai derivatif berasingan dan direkodkan pada nilai saksama jika ciri ekonomi dan risikonya tidak berkait rapat dengan kontrak sandaran dan kontrak hibrid itu sendiri tidak dipegang untuk dagangan atau ditetapkan pada FVTPL. Derivatif tersirat yang diasingkan daripada sandaran dibawa pada nilai saksama dalam portfolio dagangan manakala perubahan nilai saksama diiktiraf dalam penyata pendapatan.

(d) Pinjaman diukur pada kos dilunaskan

Pinjaman pada awalnya diiktiraf pada nilai saksama, setelah ditolak kos urus niaga ditanggung. Pinjaman kemudiannya dibawa pada kos dilunaskan, sebarang perbezaan antara amaun diiktiraf pada awalnya dengan nilai penebusan diiktiraf dalam penyata pendapatan sepanjang tempoh pinjaman menggunakan kaedah faedah efektif.

Kesemua kos pinjaman lain diiktiraf dalam penyata pendapatan dalam tempoh tanggungannya.

Pinjaman yang diukur pada kos dilunaskan ialah pinjaman jangka panjang dan jangka pendek daripada institusi kewangan, obligasi subordinat dan sekuriti hutang senior.

(11) AKAUN PELABURAN ('IA')

IA ditakrif menerusi penerapan kontrak Syariah sebagai pelaburan dengan ciri jaminan bukan prinsipal. Di bawah Akta Perkhidmatan Kewangan Islam 2013, pembayaran keutamaan IA selepas pembubaran Institusi Kewangan Islam ('IFI') dikendalikan secara berasingan daripada deposit Islam, selaras dengan hak dan obligasi yang terakru kepada pemegang akaun pelaburan. IA selanjutnya dikategorikan dalam Akaun Pelaburan Terhad ('RA') dan Akaun Pelaburan Tidak Terhad ('UA').

RA merujuk jenis akaun pelaburan sekiranya Pemegang Akaun Pelaburan ('IAH') memberikan mandat pelaburan khusus kepada IFI seperti tujuan, kelas aset, sektor ekonomi dan tempoh pelaburan sementara UA merujuk akaun pelaburan sekiranya IAH memberikan IFI mandat untuk membuat keputusan pelaburan muktamad tanpa menyatakan sebarang sekatan atau syarat tertentu.

IA ialah kontrak berasaskan konsep Syariah yang berikut:

- (a) Mudharabah antara dua pihak, pelabur dan subsidiarinya, RHB Islamic Bank Sdn Bhd ('RHB Islamic Bank'), untuk membiayai suatu usaha niaga dengan penyediaan modal oleh pelabur, dan usaha niaga hanya diuruskan oleh RHB Islamic Bank. Keuntungan usaha niaga akan dikongsi berdasarkan nisbah dipersetujui terlebih dahulu dengan RHB Islamic Bank sebagai Mudharib (pengurus atau pengurus dana), dan kerugian hendaklah ditanggung sepenuhnya oleh pelabur.
- (b) Wakalah Bi Al-Istithmar, merujuk kontrak yang melibatkan satu pihak (muwakkil) melantik pihak lain sebagai ejennya (wakil) untuk menjalankan tugas tertentu, dalam hal yang mungkin boleh diwakilkan, sama ada secara sukarela atau dengan mengenakan yuran. Yuran hendaklah diiktiraf berdasarkan perjanjian. Keuntungan dijana/kerugian ditanggung ialah berdasarkan pendapatan boleh agih bersih yang diambil kira. Pendapatan boleh agih bersih dihasilkan selepas ditolak yuran Wakalah, perbelanjaan langsung dan peruntukan (sekiranya ada). Kerugian (sekiranya ada) akan ditanggung sepenuhnya oleh pelabur melainkan kerugian tersebut disebabkan oleh RHB Islamic Bank akibat salah laku, kecuiaan atau pelanggaran syarat tertentu dalam kontrak antara pelabur dengan RHB Islamic Bank.
- (c) Maklumat tentang IA adalah seperti yang dinyatakan dalam Nota 24 kepada penyata kewangan.

(12) OBLIGASI REKURSA ATAS PINJAMAN DIJUAL KEPADA CAGAMAS

Dalam keadaan biasa operasi perbankan, Kumpulan dan Bank menjual pinjaman kepada Cagamas tetapi mengambil tugas mentadbir pinjaman bagi pihak Cagamas dan membeli balik sebarang pinjaman yang dianggap defektif. Urus niaga kewangan sedemikian dan obligasi membeli balik pinjaman digambarkan sebagai liabiliti dalam penyata kedudukan kewangan dan diambil kira selaras dengan dasar perakaunan Nota 10(b).

(A) RINGKASAN DASAR PERAKAUNAN MATERIAL (SAMBUNGAN)

(13) PAJAKAN – SEKIRANYA KUMPULAN DAN BANK IALAH PENERIMA PAJAKAN

Kumpulan dan Bank mengiktiraf pajakan sebagai aset hak guna ('ROU'), dengan liabiliti yang sepadan pada tarikh aset pajakan tersedia digunakan (iaitu tarikh awal).

Kontrak mungkin mengandungi komponen pajakan dan bukan pajakan. Kumpulan dan Bank memperuntukkan pertimbangan dalam kontrak kepada komponen pajakan dan bukan pajakan berdasarkan harga relatif tersendiri.

(a) Terma pajakan

Dalam penentuan terma pajakan, Kumpulan dan Bank mengambil kira semua fakta dan keadaan yang mewujudkan insentif ekonomi untuk melaksanakan pilihan lanjutan, atau tidak melaksanakan pilihan penamatan. Pilihan lanjutan (atau tempoh selepas pilihan penamatan) hanya dimasukkan dalam terma pajakan sekiranya pajakan pasti akan dilanjutkan (atau tidak akan ditamatkan).

Kumpulan dan Bank menyemak terma pajakan apabila berlakunya peristiwa penting atau perubahan keadaan yang berada dalam kawalan Kumpulan dan Bank, dan memberikan kesan sama ada Kumpulan dan Bank agak pasti untuk melaksanakan pilihan yang dahulunya tidak dimasukkan dalam penetapan terma pajakan, atau tidak melaksanakan pilihan yang dahulunya dimasukkan dalam penetapan terma pajakan. Pindaan dalam terma pajakan menyebabkan pengukuran semula liabiliti pajakan (rujuk kepada (d) di bawah).

(b) Aset ROU

Aset ROU pada awalnya diukur pada kos yang merangkumi perkara berikut:

- Amaun pengukuran awal liabiliti pajakan;
- Sebarang pembayaran pajakan dibuat pada atau sebelum tarikh awal ditolak sebarang insentif pajakan diterima;
- Sebarang kos langsung awal; dan
- Kos penamatan atau pemasangan.

Aset ROU yang bukan hartanah pelaburan seterusnya diukur pada kos, ditolak susut nilai terkumpul dan kerugian rosot nilai (sekiranya ada). Aset ROU secara umumnya disusut nilai sepanjang jangka masa lebih pendek daripada hayat berguna aset dan tempoh pajakan ikut asas garis lurus. Sekiranya Kumpulan dan Bank agak pasti untuk melaksanakan pilihan pembelian, aset ROU akan disusut nilai atas hayat berguna aset sandaran. Selain itu, aset ROU dilaraskan untuk pengukuran semula tertentu liabiliti pajakan.

(c) Liabiliti pajakan

Liabiliti pajakan pada awalnya diukur pada nilai semasa pajakan belum bayar pada tarikh tersebut. Pembayaran pajakan termasuk yang berikut:

- Pembayaran tetap (termasuk pembayaran tetap dasar), ditolak sebarang insentif pajakan belum terima;
- Pembayaran pajakan berubah berdasarkan indeks atau suatu kadar, pada awalnya diukur menggunakan indeks atau kadar pada tarikh awal;
- Jangkaan amaun perlu dibayar oleh Kumpulan dan Bank menurut jaminan nilai baki;
- Harga laksana pembelian dan pelanjutan opsyen sekiranya Kumpulan dan Bank agak pasti untuk melaksanakan opsyen tersebut; dan
- Pembayaran penalti penamatan pajakan, sekiranya tempoh pajakan menunjukkan Kumpulan dan Bank melaksanakan opsyen terbabit.

Bayaran pajakan terdiskaun menggunakan kadar faedah tersirat dalam pajakan. Sekiranya kadar itu tidak boleh ditentukan dengan mudah, yang lazim berlaku dalam pajakan Kumpulan dan Bank, maka kadar pinjaman tambahan penerima pajak digunakan. Kadar ini perlu dibayar oleh penerima pajak perseorangan untuk keperluan peminjaman dana dalam pemerolehan aset yang mempunyai nilai yang sama dengan ROU dalam persekitaran ekonomi serupa dengan terma, sekuriti dan syarat yang serupa.

Pembayaran pajakan diperuntukkan antara kos pokok dengan kos kewangan. Kos kewangan dikenakan dalam penyata pendapatan sepanjang tempoh pajakan agar dapat menghasilkan kadar faedah berkala berterusan untuk baki liabiliti bagi setiap tempoh.

Ringkasan Dasar Perakaunan Material serta Anggaran dan Andaian Perakaunan Kritikal

Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

(A) RINGKASAN DASAR PERAKAUNAN MATERIAL (SAMBUNGAN)**(13) PAJAKAN – SEKIRANYA KUMPULAN DAN BANK IALAH PENERIMA PAJAKAN (SAMBUNGAN)**

- (c) Liabiliti pajakan (sambungan)

Pembayaran pajakan berubah yang bergantung pada penjualan diiktiraf dalam penyata pendapatan bagi tempoh berlakunya keadaan yang mencetuskan pembayaran tersebut.

Perbelanjaan faedah untuk liabiliti pajakan dibentangkan dalam perbelanjaan faedah lain dalam penyata pendapatan.

- (d) Penilaian semula liabiliti pajakan

Kumpulan dan Bank juga terdedah kepada potensi peningkatan pembayaran pajakan berubah pada masa hadapan yang bergantung pada indeks atau kadar yang tidak dimasukkan dalam liabiliti pajakan sehingga penguatkuasaannya. Apabila pelarasan kepada bayaran pajakan berdasarkan indeks atau kadar berkuat kuasa, liabiliti pajakan akan diukur semula dan diselaraskan berbanding dengan aset ROU.

- (e) Pajakan jangka pendek dan pajakan aset bernilai rendah

Pajakan jangka pendek ialah pajakan dengan tempoh pajakan selama 12 bulan atau kurang. Aset bernilai rendah terdiri daripada peralatan teknologi maklumat dan butiran kecil perabot pejabat. Bayaran yang berkaitan dengan pajakan jangka pendek teknologi maklumat dan semua pajakan aset bernilai rendah diiktiraf ikut asas garis lurus sebagai perbelanjaan dalam penyata pendapatan.

(14) PAJAKAN – SEKIRANYA KUMPULAN DAN BANK IALAH PEMBERI PAJAKAN

Sebagai pemberi pajak, pada awalnya Kumpulan dan Bank menentukan pajakan sama ada setiap pajakan ialah pajakan kewangan atau pajakan operasi. Untuk mengelaskan setiap pajakan, Kumpulan dan Bank membuat penilaian keseluruhan sama ada pajakan itu memindahkan sebahagian besar risiko dan imbuhan kebetulan pemilikan aset sandaran kepada penerima pajakan. Sebagai sebahagian daripada penilaian ini, Kumpulan dan Bank mengambil kira penunjuk tertentu seperti sama ada pajakan adalah untuk sebahagian besar hayat ekonomi aset terbabit.

- (a) Pajakan operasi

Apabila aset dipajakan di bawah pajakan operasi, aset dimasukkan dalam penyata kedudukan kewangan berdasarkan sifat aset tersebut. Pendapatan pajakan diiktiraf sepanjang tempoh pajakan ikut asas garis lurus.

- (b) Pajakan kewangan

Apabila aset dipajak di bawah pajakan kewangan, nilai kini bayaran pajakan diiktiraf sebagai akaun belum terima. Akaun belum terima ini tertakluk pada rosot nilai menurut MFRS 9 (rujuk kepada dasar perakaunan Nota 22 tentang rosot nilai aset kewangan). Perbezaan antara belum terima kasar dengan nilai kini belum terima diiktiraf sebagai pendapatan kewangan belum peroleh. Pendapatan pajakan diiktiraf sepanjang tempoh pajakan menggunakan kaedah 'pelaburan bersih' untuk menggambarkan kadar pulangan berkala yang tetap.

(15) PERUNTUKAN

Peruntukan diiktiraf apabila Kumpulan dan Bank mempunyai obligasi undang-undang atau konstruktif semasa, berikutan peristiwa lampau, maka terdapat kemungkinan aliran keluar sumber diperlukan untuk menyelesaikan obligasi dan anggaran munasabah amaun obligasi boleh dibuat.

Apabila Kumpulan dan Bank menjangkakan peruntukan akan dibayar balik (contohnya, di bawah kontrak insurans), pembayaran balik diiktiraf sebagai aset berasingan tetapi hanya apabila pembayaran balik adalah hampir pasti. Peruntukan tidak diiktiraf untuk kerugian operasi pada masa hadapan.

Apabila terdapat beberapa obligasi yang serupa, kemungkinan aliran keluar akan diperlukan dalam penyelesaian ditentukan dengan pertimbangan kelas obligasi secara keseluruhannya. Peruntukan akan diiktiraf walaupun terdapat kemungkinan aliran keluar berkaitan dengan salah satu butiran yang terkandung dalam kelas obligasi yang sama adalah kecil.

(A) RINGKASAN DASAR PERAKAUNAN MATERIAL (SAMBUNGAN)

(15) PERUNTUKAN (SAMBUNGAN)

Peruntukan diukur pada nilai kini perbelanjaan yang dijangka perlu untuk menyelesaikan obligasi dengan menggunakan kadar pracukai yang mencerminkan penilaian pasaran semasa terhadap nilai masa wang dan risiko khusus terhadap obligasi tersebut. Peningkatan peruntukan yang disebabkan oleh peredaran masa diiktiraf sebagai perbelanjaan kos kewangan.

(a) Kontrak berat

Kumpulan dan Bank mengiktiraf peruntukan kontrak berat apabila manfaat dijangka yang akan diperoleh daripada kontrak kurang daripada kos tidak boleh elak untuk memenuhi obligasi kontrak tersebut.

(b) Penyusunan semula

Peruntukan penyusunan semula sebahagian besarnya terdiri daripada penalti penamatan pajakan dan pembayaran pemberhentian pekerja dan diiktiraf dalam tempoh apabila Kumpulan komited terhadap pembayaran secara sah atau konstruktif. Kos operasi masa hadapan tidak peruntukkan.

(16) KONTRAK JAMINAN KEWANGAN

Kontrak jaminan kewangan ialah kontrak yang memerlukan Kumpulan atau Bank membuat pembayaran tertentu untuk membayar balik pemegangnya atas kerugian yang ditanggung kerana penghutang tertentu gagal membuat pembayaran apabila tiba masanya, mengikut terma instrumen hutang. Jaminan kewangan sedemikian diberikan kepada institusi kewangan dan badan lain bagi pihak pelanggan untuk mendapatkan pinjaman, overdraf dan kemudahan perbankan lain.

Kontrak jaminan kewangan pada awalnya diiktiraf dalam penyata kewangan pada nilai saksama pada tarikh jaminan diberikan. Kontrak jaminan kewangan diiktiraf sebagai liabiliti kewangan pada masa jaminan dikeluarkan. Liabiliti pada awalnya diukur pada nilai saksama.

Nilai saksama jaminan kewangan ditetapkan sebagai nilai kini perbezaan dalam aliran tunai bersih antara pembayaran kontraktual instrumen hutang dan pembayaran yang akan diperlukan tanpa jaminan, atau amaun anggaran perlu bayar kepada pihak ketiga kerana menanggung obligasi itu.

Kontrak jaminan kewangan kemudiannya diukur pada tahap yang lebih tinggi berbanding dengan amaun yang ditentukan mengikut model jangkaan kerugian kredit menurut MFRS 9 'Instrumen Kewangan' dan amaun diiktiraf pada awalnya ditolak amaun pendapatan terkumpul diiktiraf selaras dengan prinsip MFRS 15 'Hasil daripada Kontrak dengan Pelanggan', sekiranya bersesuaian.

Apabila jaminan kewangan berhubung dengan pinjaman atau hutang subsidiari diberikan oleh Kumpulan dan Bank tanpa pampasan, nilai saksama diambil kira sebagai sumbangan dan diiktiraf sebagai sebahagian daripada kos pelaburan dalam subsidiari.

(17) GERAN KERAJAAN

Pembiayaan di bawah skim kerajaan diiktiraf dan diukur selaras dengan MFRS 9 'Instrumen Kewangan', dengan manfaat di bawah kadar pasaran yang diukur sebagai perbezaan antara amaun bawaan awal atau nilai saksama kewangan dengan amaun diterima.

Sumbangan kewangan di bawah skim kerajaan diukur selaras dengan amaun diterima. Manfaat pembiayaan atau sumbangan kewangan di bawah skim yang menangani kos atau perbelanjaan dikenal pasti yang ditanggung oleh Kumpulan dan Bank diiktiraf dalam penyata pendapatan dalam tempoh kewangan yang sama apabila kos atau perbelanjaan diiktiraf, apabila syarat yang diperlukan dipenuhi selaras dengan MFRS 120 'Perakaunan untuk Geran Kerajaan dan Pendedahan Bantuan Kerajaan'.

(A) RINGKASAN DASAR PERAKAUNAN MATERIAL (SAMBUNGAN)

(18) LIABILITI LUAR JANGKA DAN ASET LUAR JANGKA

Kumpulan dan Bank tidak mengiktiraf aset dan liabiliti luar jangka selain yang timbul daripada gabungan perniagaan, tetapi mendedahkan kewujudannya dalam penyata kewangan. Liabiliti luar jangka merupakan obligasi yang mungkin timbul daripada peristiwa lampau apabila kewujudannya akan disahkan oleh kejadian atau tiada kejadian satu atau lebih peristiwa masa hadapan yang tidak pasti, yang bukan dalam kawalan Kumpulan atau Bank, atau obligasi masa kini yang tidak diiktiraf kerana tiada kemungkinan bahawa aliran keluar sumber diperlukan untuk menyelesaikan obligasi tersebut. Liabiliti luar jangka juga timbul daripada kes yang jarang berlaku apabila terdapat liabiliti yang tidak boleh diiktiraf kerana tidak boleh diukur dengan pasti. Walau bagaimanapun, liabiliti luar jangka tidak termasuk kontrak jaminan kewangan.

Aset luar jangka ialah aset yang mungkin timbul daripada peristiwa lampau yang kewujudannya akan disahkan dengan berlakunya atau tidak berlakunya satu atau lebih peristiwa masa hadapan yang tidak pasti dan bukan dalam kawalan Kumpulan dan Bank. Kumpulan dan Bank tidak mengiktiraf aset luar jangka tetapi mendedahkan kewujudannya apabila adanya kemungkinan aliran masuk manfaat ekonomi, namun tidak pasti.

Kumpulan mengiktiraf secara berasingan liabiliti luar jangka entiti diambil alih sebagai sebahagian daripada peruntukan kos gabungan perniagaan yang nilai saksamanya boleh diukur dengan pasti. Sekiranya nilai saksama tidak boleh diukur dengan pasti, kesan terhasil akan ditunjukkan dalam muhibah yang timbul daripada pengambilalihan dan maklumat tentang liabiliti luar jangka yang diperoleh dinyatakan dalam penyata kewangan.

Selepas pengiktirafan awal, Kumpulan mengukur liabiliti luar jangka yang diiktiraf secara berasingan pada tarikh pengambilalihan pada amaun yang lebih tinggi yang akan diiktiraf menurut peruntukan MFRS 137 'Peruntukan, Liabiliti Luar Jangka dan Aset Luar Jangka', dan amaun diiktiraf pada mulanya ditolak apabila sesuai, manakala pelunasan terkumpul diiktiraf menurut MFRS 15 'Hasil daripada Kontrak dengan Pelanggan'.

(19) MODAL SAHAM

(a) Pengelasan

Saham biasa dikelaskan sebagai ekuiti. Saham lain, jika diterbitkan, dikelaskan sebagai ekuiti dan/atau liabiliti menurut kepentingan ekonomi instrumen berkenaan.

(b) Kos penerbitan saham

Kos tambahan yang dikaitkan secara langsung dengan penerbitan saham atau opsyen baharu ditunjukkan dalam ekuiti sebagai potongan, ditolak cukai, daripada hasil.

(c) Pengagihan dividen

Pengagihan kepada pemegang instrumen ekuiti didebitkan secara langsung kepada ekuiti, dan liabiliti sepadan diiktiraf dalam tempoh apabila hak pemegang saham untuk menerima dividen ditetapkan atau dividen diluluskan.

(20) TUNAI DAN KESETARAAN TUNAI

Untuk tujuan penyata aliran tunai, kesetaraan tunai dipegang untuk tujuan memenuhi komitmen tunai jangka pendek dan bukan untuk pelaburan atau tujuan lain. Tunai dan kesetaraan tunai terdiri daripada tunai di tangan, deposit panggilan yang dipegang oleh institusi kewangan, pelaburan jangka pendek lain yang berkecairan tinggi dengan kematangan asal selama satu bulan atau kurang yang mudah ditukar kepada jumlah tunai yang diketahui dan tertakluk pada risiko tidak ketara dalam perubahan nilai.

(21) PENGIKTIRAFAN HASIL

(a) Pendapatan faedah diiktiraf menggunakan kaedah kadar faedah efektif. Kadar faedah efektif ialah kadar yang mendiskaun penerimaan tunai masa hadapan yang dianggarkan atau pembayaran sepanjang hayat dijangka instrumen kewangan, atau sekiranya wajar, tempoh yang lebih pendek atas amaun bawaannya. Pengiraan ini termasuk yuran dan kos urus niaga penting yang perlu untuk kadar faedah efektif, dan juga premium atau diskaun. Pendapatan faedah dikira dengan menggunakan kadar faedah efektif atas amaun bawaan kasar aset kewangan kecuali aset kewangan yang kemudiannya menjadi kredit terosot nilai. Untuk aset kewangan kredit rosot nilai, kadar faedah efektif diterapkan bagi amaun bawaan bersih aset kewangan (selepas potongan peruntukan kerugian).

(A) RINGKASAN DASAR PERAKAUNAN MATERIAL (SAMBUNGAN)

(21) PENGIKTIRAFAN HASIL (SAMBUNGAN)

- (b) Yuran dan komisen diiktiraf sebagai pendapatan berdasarkan asas akrual dalam jangka masa apabila semua syarat terdahulu dipenuhi. Yuran komitmen dan yuran jaminan untuk pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan yang mungkin digunakan akan ditangguhkan (pada kos langsung yang berkaitan) dan pendapatan yang membentuk sebahagian daripada kadar faedah efektif instrumen kewangan diiktiraf sebagai pelarasan kepada kadar faedah efektif instrumen kewangan.
- (c) Pendapatan daripada perniagaan Perbankan Islam diiktiraf dengan menggunakan kaedah keuntungan efektif mengikut prinsip Syariah.
- (d) Komisen pembrokeran diiktiraf apabila perkhidmatan dilaksanakan. Pendapatan faedah daripada pembiayaan margin, untuk kerugian tertunggak dan kontra tertunggak pelanggan diiktiraf menggunakan kaedah kadar faedah efektif.
- (e) Hasil daripada perniagaan insurans am terdiri daripada hasil perkhidmatan insurans dan pendapatan atau perbelanjaan kewangan insurans/insurans semula.

- (i) Keputusan perkhidmatan insurans

Keputusan perkhidmatan insurans termasuk hasil insurans dan perbelanjaan perkhidmatan insurans daripada kontrak insurans yang dikeluarkan, dan perbelanjaan bersih daripada kontrak insurans semula yang dipegang.

Hasil insurans diiktiraf berdasarkan jangkaan penerimaan premium dan peredaran masa sepanjang tempoh perlindungan kelompok kontrak melainkan pelepasan risiko berbeza dengan ketara daripada peredaran masa, dan oleh itu hasil insurans diiktiraf berdasarkan pelepasan risiko.

Perbelanjaan perkhidmatan insurans yang timbul daripada kontrak insurans yang dikeluarkan diiktiraf apabila ditanggung, dan termasuk kerugian atas tuntutan, perbelanjaan perkhidmatan insurans lain, pelunasan kos pemerolehan insurans, kerugian dan pembalikan kerugian atas kontrak yang membebaskan.

Perbelanjaan bersih daripada kontrak insurans semula dipegang terdiri daripada kos insurans semula ditolak pemulihan perbelanjaan perkhidmatan insurans daripada penanggung insurans semula. Kos insurans semula diiktiraf sebagai perkhidmatan diterima daripada penanggung insurans semula sepanjang tempoh perlindungan. Pemulihan perbelanjaan perkhidmatan insurans daripada penanggung insurans semula diiktiraf sebagai tuntutan dan perbelanjaan perkhidmatan insurans lain dipulihkan, termasuk sebarang perubahan jangkaan untuk amaun ini, dan pemulihan dan pembalikan pemulihan komponen pemulihan kerugian.

- (ii) Pendapatan atau perbelanjaan kewangan insurans/insurans semula

Pendapatan dan perbelanjaan kewangan insurans/insurans semula merangkumi perubahan amaun bawaan kontrak insurans dikeluarkan dan kontrak insurans semula dipegang yang timbul daripada kesan nilai masa wang, risiko kewangan dan perubahan berkenaannya.

- (f) Yuran nasihat korporat diiktiraf sebagai pendapatan berdasarkan penunaian obligasi pelaksanaan khidmat.
- (g) Yuran pengurusan syarikat unit amanah dan pengurusan aset diiktiraf berdasarkan kaedah peruntukan masa sepanjang tempoh perkhidmatan.
- (h) Dividen diiktiraf apabila hak pemegang saham untuk menerima pembayaran ditetapkan. Perkara ini berlaku walaupun mereka dibayar daripada keuntungan pra-pengambilalihan. Walau bagaimanapun, pelaburan tersebut mungkin perlu diuji untuk sebarang rosot nilai yang mungkin berlaku. Pendapatan dividen yang diterima daripada subsidiari, aset kewangan pada FVTPL dan FVOCI diiktiraf sebagai pendapatan operasi lain dalam penyata pendapatan.

Dividen yang secara jelas mewakili pemulihan sebahagian daripada kos pelaburan diiktiraf dalam pendapatan komprehensif lain sekiranya dividen ini berkaitan dengan pelaburan dalam pelaburan ekuiti diukur pada FVOCI.

- (i) Pendapatan daripada perjanjian bancasurans/bancatakaful diiktiraf berdasarkan kaedah peruntukan masa sepanjang tempoh perjanjian perkhidmatan eksklusif.

(A) RINGKASAN DASAR PERAKAUNAN MATERIAL (SAMBUNGAN)**(22) ROSOT NILAI ASET KEWANGAN**

Menurut MFRS 9, model rosot nilai memerlukan pengiktirafan jangkaan kerugian kredit ('ECL') untuk semua aset kewangan kecuali aset kewangan yang dikelaskan atau ditetapkan sebagai FVTPL dan sekuriti ekuiti dikelaskan di bawah FVOCI, yang tidak tertakluk pada penilaian rosot nilai. Butiran luar kunci kira-kira yang tertakluk pada ECL termasuk jaminan kewangan dan komitmen pinjaman yang tidak digunakan.

Dua pendekatan yang diterapkan oleh Kumpulan dan Bank:

(1) Pendekatan umum

ECL akan dinilai menggunakan pendekatan yang mengelaskan aset kewangan kepada tiga peringkat yang menggambarkan perubahan kualiti kredit untuk aset kewangan sejak pengiktirafan awal:

(i) Peringkat 1: ECL 12 bulan – bukan rosot nilai kredit

Untuk pendedahan kredit apabila tiada peningkatan ketara dalam risiko kredit sejak pengiktirafan awal atau mempunyai risiko kredit yang rendah pada tarikh pelaporan dan bukan rosot nilai kredit pada pengasalan, ECL berkaitan dengan kebarangkalian peristiwa mungkir berlaku dalam tempoh 12 bulan akan datang akan diiktiraf.

(ii) Peringkat 2: ECL sepanjang hayat – bukan rosot nilai kredit

Untuk pendedahan kredit apabila peningkatan ketara dalam risiko kredit sejak pengiktirafan awal tetapi bukan rosot nilai kredit, ECL berkaitan dengan kebarangkalian peristiwa mungkir berlaku dalam hayat ECL akan diiktiraf.

Melainkan dikenal pasti pada peringkat awal, semua aset kewangan dianggap telah mengalami peningkatan ketara dalam risiko kredit selepas 30 hari lampau tempoh.

(iii) Peringkat 3: ECL sepanjang hayat – rosot nilai kredit

Aset kewangan dinilai sebagai rosot nilai kredit apabila satu atau lebih bukti objektif kemungkiran yang memberikan kesan buruk kepada anggaran aliran tunai masa hadapan untuk aset tersebut telah berlaku. Untuk aset kewangan yang terjadi rosot nilai kredit, ECL sepanjang hayat akan diiktiraf.

Secara umumnya, semua aset kewangan lampau tempoh 90 hari atau lebih akan dikelaskan di bawah Peringkat 3. Kumpulan dan Bank menganggap perkara berikut sebagai peristiwa mungkir:

(1) Kriteria kuantitatif

- Peminjam lampau tempoh lebih daripada 90 hari atas mana-mana obligasi kredit material kepada Kumpulan dan Bank.
- Margin pembiayaan hendaklah dikelaskan sebagai rosot nilai apabila nisbah penjualan paksa dicetuskan dan selepas tempoh masa penjualan paksa dimulakan atau apabila margin kewangan melebihi ambang yang ditetapkan atas nisbah penjualan paksa.

(2) Kriteria kualitatif

- Tindakan undang-undang telah dimulakan oleh Kumpulan dan Bank untuk tujuan pemulihan;
- Peminjam bankrap;
- Peminjam telah dirujuk kepada agensi pungutan luar.

Peningkatan ketara dalam risiko kredit ('SICR')

- (1) Kumpulan dan Bank mengambil kira kebarangkalian mungkir semasa pengiktirafan awal aset dan sama ada terdapat peningkatan yang ketara risiko kredit secara berterusan sepanjang tempoh pelaporan. Untuk membuat penilaian sama ada terdapat peningkatan risiko kredit yang ketara, Kumpulan dan Bank membandingkan risiko mungkir yang berlaku atas aset pada tarikh pelaporan dengan risiko mungkir pada tarikh pengiktirafan awal.

(A) RINGKASAN DASAR PERAKAUNAN MATERIAL (SAMBUNGAN)

(22) ROSOT NILAI ASET KEWANGAN (SAMBUNGAN)

Peningkatan ketara dalam risiko kredit ('SICR') (sambungan)

(2) Antara penunjuk yang digunakan dalam penentuan SICR ialah:

- Penarafan kredit dalaman;
- Penarafan kredit luaran (setakat tersedia);
- Perubahan ketara negatif yang sebenar atau dijangka dalam keadaan perniagaan, kewangan atau ekonomi yang dijangka akan menyebabkan perubahan ketara kepada keupayaan peminjam untuk memenuhi obligasi;
- Perubahan ketara yang sebenar atau dijangka dalam hasil operasi peminjam;
- Peningkatan ketara risiko kredit atas instrumen kewangan lain untuk peminjam yang sama;
- Perubahan ketara dalam nilai kolateral yang menyokong obligasi atau kualiti jaminan pihak ketiga atau peningkatan kredit; dan
- Perubahan ketara dalam prestasi dijangka dan tingkah laku peminjam, termasuk perubahan status pembayaran peminjam dalam kumpulan dan perubahan hasil operasi peminjam.

Maklumat makroekonomi (seperti kadar faedah atau kadar pertumbuhan pasaran) digabungkan sebagai sebahagian daripada model penarafan dalaman.

Penilaian risiko kredit, serta anggaran ECL, hendaklah tidak berat sebelah, berwajaran kebarangkalian dan harus menggabungkan semua maklumat yang ada berkaitan dengan penilaian tersebut, termasuk maklumat tentang peristiwa lampau, keadaan semasa dan ramalan yang munasabah berserta sokongan tentang peristiwa masa hadapan dan keadaan ekonomi pada tarikh pelaporan. Pengukuran ECL dibuat berdasarkan produk terdiskaun model Kebarangkalian Mungkir ('PD'), model Kerugian Akibat Mungkir ('LGD') dan model Pendedahan Akibat Mungkir ('EAD'). Model ECL tertentu memanfaatkan model Berdasarkan Penarafan Dalaman ('IRB') Basel II Kumpulan dan Bank, yang boleh dilaksanakan atau tersedia ada, dengan pelarasan perlu untuk memenuhi keperluan MFRS 9. Perubahan ECL antara dua tempoh akan diiktiraf dalam penyata pendapatan.

Sesuatu pendedahan akan berpindah menerusi peringkat ECL apabila kualiti aset merosot. Sekiranya, dalam tempoh berikutnya, kualiti aset bertambah baik dan juga membalikkan sebarang penilaian sebelumnya tentang peningkatan ketara dalam risiko kredit sejak pengasalan, maka peruntukan hutang ragu berbalik daripada ECL hayat kepada ECL 12 bulan. Pendedahan yang tidak menurun secara ketara sejak pengasalan atau apabila penurunannya kekal dalam lingkungan kriteria gred pelaburan Kumpulan dan Bank, atau yang kurang daripada 30 hari lampau tempoh, dianggap sebagai risiko kredit rendah. Peruntukan hutang ragu untuk aset kewangan ini dibuat berdasarkan ECL 12 bulan. Aset tidak boleh dikutip akan dihapus kira atas peruntukan berkaitan. Aset terbabit dihapus kira selepas semua prosedur yang diperlukan telah selesai dan amaun kerugian telah ditentukan. Pemulihan amaun seterusnya yang sebelum ini dihapus kira akan mengurangkan amaun perbelanjaan dalam penyata pendapatan.

Kumpulan dan Bank memanfaatkan faktor berkaitan model/segmen/kredit yang dilaksanakan di bawah rangka kerja Basel II IRB jika boleh dilaksanakan atau tersedia, dengan penentuan untuk memenuhi keperluan MFRS 9. Untuk portfolio tanpa model Basel, maklumat sejarah lain yang berkaitan, kerugian atau proksi kerugian akan digunakan sekiranya dianggap boleh dilaksanakan.

Dalam penentuan ECL, pengurusan akan menilai pelbagai hasil yang mungkin, mengambil kira peristiwa lampau, keadaan/aliran semasa dan tinjauan ekonomi. Pertimbangan tambahan menerusi tindihan pengurusan berstruktur telah diambil kira dan digambarkan untuk memastikan kecukupan ECL. Tindihan pengurusan berstruktur tertakluk pada ulasan yang teguh dan proses tadbir urus.

Pada umumnya, semua aset kewangan dianggap telah mengalami peningkatan ketara dalam risiko kredit jika pendedahannya melebihi 30 hari lampau tempoh atas pembayaran kontraknya.

(2) Pendekatan Mudah

Kumpulan dan Bank menggunakan pendekatan MFRS 9 yang mudah untuk mengukur ECL menggunakan peruntukan kerugian jangkaan sepanjang hayat untuk baki pelanggan dan broker, yuran dan premium boleh terima dan aset lain. Peruntukan kerugian dijangka dibuat berdasarkan matriks sementara.

(A) RINGKASAN DASAR PERAKAUNAN MATERIAL (SAMBUNGAN)**(23) ROSOT NILAI ASET BUKAN KEWANGAN**

Aset bukan kewangan yang mempunyai jangka hayat boleh guna yang berterusan, sebagai contoh, muhibah, tidak tertakluk pada pelunasan dan diuji setiap tahun untuk rosot nilai. Kumpulan dan Bank juga menaksir muhibah, aset tidak ketara dengan hayat berguna tidak pasti dan aset lain yang tertakluk pada pelunasan untuk rosot nilai apabila peristiwa atau perubahan keadaan menunjukkan amaun bawaan mungkin tidak boleh pulih. Kerugian rosot nilai diiktiraf untuk amaun jika amaun bawaan daripada aset bukan kewangannya melebihi amaun boleh pulih.

Amaun boleh pulih adalah yang tertinggi antara nilai saksama aset bukan kewangan ditolak kos untuk penjualan dengan nilai penggunaan. Untuk tujuan menaksir rosot nilai, aset bukan kewangan dikumpulkan pada paras terendah yang terdapat aliran tunai atau CGU yang boleh dikenal pasti secara berasingan. Aset bukan kewangan selain muhibah yang mengalami rosot nilai akan disemak semula untuk kemungkinan pembalikan rosot nilai pada setiap tempoh pelaporan.

Kerugian rosot nilai dicaj ke penyata pendapatan. Kerugian rosot nilai atas muhibah tidak dibalikkan. Untuk aset bukan kewangan lain, mana-mana peningkatan seterusnya dalam amaun boleh pulih diiktiraf dalam penyata pendapatan.

(24) INSURANS AM

Kontrak insurans merupakan kontrak yang memindahkan risiko insurans yang ketara. Kontrak insurans merupakan kontrak apabila subsidiari insurans (syarikat insurans) telah menerima risiko insurans yang ketara daripada pihak lain (pemegang polisi) dengan bersetuju untuk membayar pampasan kepada pemegang polisi sekiranya peristiwa tertentu yang tidak pasti berlaku pada masa hadapan (peristiwa berinsurans) menjejaskan pemegang polisi dengan ketara. Sebagai garis panduan am, Kumpulan menentukan sama ada terdapat risiko insurans yang ketara, dengan membandingkan manfaat dibayar dengan manfaat belum bayar sekiranya peristiwa berinsurans tidak berlaku.

(a) Tahap Pengagregatan

Menurut MFRS 17, kontrak insurans dan insurans semula diagregatkan ke dalam kumpulan untuk tujuan pengukuran. Setiap kumpulan terdiri daripada kontrak dengan risiko sama yang diuruskan bersama dan dibahagikan lagi mengikut tahun pengeluaran kontrak dan ke dalam jangkaan keuntungan pada awalnya - kontrak berat, kontrak tanpa kemungkinan besar menjadi bebanan dan sebarang baki kontrak dalam kohort.

Kontrak diiktiraf ditambah kepada kumpulan kontrak sedia ada atau, jika kontrak itu tidak layak untuk dimasukkan dalam kumpulan sedia ada, membentuk kumpulan baharu yang membolehkan kontrak selanjutnya ditambah. Kontrak insurans semula dikumpulkan berdasarkan asas yang sama untuk kontrak insurans asas.

(b) Sempadan kontrak

Menurut MFRS 17, pengukuran sekelompok kontrak termasuk semua aliran tunai masa hadapan dalam sempadan setiap kontrak dalam kumpulan. Aliran tunai berada dalam sempadan kontrak insurans jika kontrak timbul daripada hak dan obligasi substantif yang wujud dalam tempoh pelaporan yang membolehkan subsidiari insurans memaksa pemegang polisi membayar premium, atau apabila subsidiari insurans mempunyai obligasi substantif untuk menyediakan pemegang polisi dengan perkhidmatan kontrak insurans.

Untuk kontrak insurans semula, aliran tunai berada dalam sempadan jika kontrak timbul daripada hak dan obligasi substantif yang wujud dalam tempoh pelaporan yang memaksa subsidiari insurans membayar amaun kepada penanggung insurans semula atau mempunyai hak substantif untuk menerima perkhidmatan daripada penanggung insurans semula.

(A) RINGKASAN DASAR PERAKAUNAN MATERIAL (SAMBUNGAN)

(24) INSURANS AM (SAMBUNGAN)

(c) Pengukuran

MFRS 17 memperkenalkan dua model pengukuran baharu dalam pengiraan insurans dan liabiliti kontrak insurans semula yang mencerminkan tahap berbeza prestasi subsidiari insurans keseluruhan.

Model Pengukuran Am ('GMM') sebagai model lalai juga dikenali sebagai pendekatan blok binaan. GMM terdiri daripada aliran tunai penunaian dan Margin Perkhidmatan Kontrak ('CSM'). Aliran tunai penunaian merujuk nilai semasa yang terselaraskan risiko untuk hak dan obligasi entiti kepada pemegang polisi yang terdiri daripada anggaran aliran tunai dijangkakan, pendiskauan dan pelarasan risiko yang jelas untuk risiko bukan kewangan. CSM mewakili keuntungan belum diperolehi daripada kontrak berkuat kuasa yang akan diiktiraf oleh entiti sepanjang tempoh perlindungan.

Pendekatan Peruntukan Premium ('PAA') ialah pendekatan yang dipermudah untuk pengukuran liabiliti baki perlindungan ('LRC') yang boleh dipilih oleh entiti untuk digunakan apabila PAA menyediakan ukuran yang tidak berbeza secara material daripada yang di bawah GMM atau jika tempoh perlindungan setiap kontrak dalam kumpulan kontrak insurans adalah satu tahun atau kurang.

Menurut MFRS 17, kontrak insurans yang dikeluarkan dan kontrak insurans semula yang dipegang oleh subsidiari insurans semuanya layak untuk diukur dengan menggunakan PAA. Oleh itu, subsidiari insurans telah memohon PAA untuk kontrak insurans dan insurans semulanya.

Prinsip pengukuran PAA berbeza daripada 'pendekatan premium diperoleh' yang digunakan menurut MFRS 4 dalam bidang utama berikut:

- LRC menggambarkan premium diterima bersih daripada aliran tunai dan jumlah pemerolehan insurans tertunda yang diiktiraf dalam untung atau rugi untuk perkhidmatan insurans yang disediakan sepanjang tempoh perlindungan;
- Pengukuran LRC termasuk pelarasan nilai masa wang dan kesan risiko kewangan apabila tarikh matang premium dan tempoh perkhidmatan yang berkaitan adalah lebih dari 12 bulan;
- Pengukuran LRC melibatkan penilaian eksplisit pelarasan risiko untuk risiko bukan kewangan apabila wujud sekelompok kontrak berat untuk mengira komponen kerugian (sebelum ini mungkin telah membentuk sebahagian daripada peruntukan rizab risiko yang belum tamat tempoh);
- Pengukuran liabiliti tuntutan ditanggung ('LIC') (sebelum ini tuntutan tertunggak dan tuntutan ditanggung tetapi tidak dilaporkan ('IBNR')) ditentukan berdasarkan nilai jangkaan wajar kebarangkalian terdiskaun, dan termasuk pelarasan risiko eksplisit untuk risiko bukan kewangan. Liabiliti termasuk obligasi subsidiari insurans untuk membayar perbelanjaan insurans lain yang ditanggung;
- Pengukuran aset baki perlindungan (mencerminkan premium insurans semula yang dibayar untuk insurans semula yang dipegang) diselaraskan dengan memasukkan komponen pemulihan kerugian untuk menggambarkan jangkaan pemulihan kerugian kontrak berat apabila kontrak tersebut menginsuranskan semula kontrak langsung yang berat.

MFRS 17 memerlukan jangkaan kerugian kontrak ditunjukkan semasa pengiktirafan awal dalam penyata pendapatan sebagai komponen kerugian. Sebarang timbal balas kumpulan kontrak berat dengan kontrak kumpulan insurans yang beruntung adalah tidak dibenarkan.

Aliran tunai pemerolehan insurans

Aliran tunai pemerolehan insurans timbul daripada aktiviti jualan, penajajaminan dan permulaan kumpulan kontrak insurans yang dikaitkan secara langsung dengan portfolio kontrak insurans melibatkan kumpulan tersebut. Aliran tunai tersebut termasuk aliran tunai yang tidak dikaitkan secara langsung dengan kontrak individu atau kumpulan kontrak insurans dalam portfolio.

Untuk kontrak yang mempunyai tempoh perlindungan selama satu tahun atau kurang, subsidiari insurans mempunyai pilihan untuk mengiktiraf kos pemerolehan insurans apabila berlaku dan membelanjakannya atau melunaskannya dari semasa ke semasa menggunakan pendekatan rasional dengan peruntukan kepada setiap kumpulan MFRS 17. Aliran tunai pemerolehan insurans yang dikaitkan secara langsung dengan sekelompok kontrak (cth. komisen) diperuntukkan hanya kepada kumpulan kontrak. Aliran tunai pemerolehan insurans, selain komisen, akan dilunaskan sepanjang tempoh perlindungan kontrak selaras dengan premium.

(A) RINGKASAN DASAR PERAKAUNAN MATERIAL (SAMBUNGAN)**(24) INSURANS AM (SAMBUNGAN)**

- (c) Pengukuran (sambungan)

Anggaran aliran tunai masa hadapan dan kadar diskaun

Dalam penganggaran aliran tunai masa hadapan, subsidiari insurans menggabungkan semua data sejarah yang munasabah dan boleh disokong tentang tuntutan dan pengalaman lain, dan dikemas kini untuk mencerminkan jangkaan semasa peristiwa masa hadapan.

Anggaran aliran tunai masa hadapan diselaraskan menggunakan kadar diskaun semasa untuk menggambarkan nilai masa wang dan risiko kewangan yang berkaitan dengan aliran tunai tersebut, sehingga tahap tidak termasuk dalam anggaran aliran tunai. Kadar diskaun mencerminkan ciri aliran tunai yang timbul daripada kumpulan kontrak insurans, termasuk pemasaan, mata wang dan kecairan aliran tunai. Keperluan ini merupakan perubahan ketara daripada amalan sebelumnya, yang tidak mendiskaunkan liabiliti kontrak insurans.

- (d) Pembentangan

Hasil insurans

Menurut MFRS 17, portfolio kontrak insurans yang merupakan aset dan yang merupakan liabiliti, dan portfolio kontrak insurans semula yang merupakan aset dan yang merupakan liabiliti, dibentangkan secara berasingan dalam penyata kedudukan kewangan. Semua hak dan obligasi yang timbul daripada portfolio kontrak dibentangkan pada asas bersih, oleh itu baki seperti insurans belum terima dan belum bayar tidak lagi dibentangkan secara berasingan. Sebarang aset atau liabiliti aliran tunai yang timbul sebelum pengiktirafan kumpulan kontrak berkaitan dibentangkan dalam butiran baris yang sama dengan portfolio kontrak berkaitan.

Subsidiari insurans mengasingkan jumlah amaun diiktiraf dalam penyata pendapatan kepada hasil perkhidmatan insurans (yang terdiri daripada hasil insurans dan perbelanjaan perkhidmatan insurans), dan pendapatan atau perbelanjaan kewangan insurans, dan dibentangkan sebagai sebahagian daripada 'pendapatan operasi lain'.

Keputusan perkhidmatan insurans

Keputusan perkhidmatan insurans terdiri daripada hasil insurans dan perbelanjaan perkhidmatan insurans. Hasil insurans dalam setiap tempoh pelaporan mewakili perubahan liabiliti baki perlindungan yang berkaitan dengan perkhidmatan yang subsidiari insurans jangkakan untuk menerima pertimbangan dan peruntukan premium yang berkaitan dengan pemulihan aliran tunai pemerolehan insurans.

Perbelanjaan yang berkaitan secara langsung dengan penunaian kontrak diiktiraf dalam penyata pendapatan sebagai perbelanjaan perkhidmatan insurans, secara amnya apabila ditanggung. Perbelanjaan yang tidak berkaitan secara langsung dengan penunaian kontrak dibentangkan di luar keputusan perkhidmatan insurans.

Amaun yang diperoleh semula daripada penanggung insurans semula dan perbelanjaan insurans semula tidak lagi dibentangkan secara berasingan, tetapi dibentangkan pada asas bersih sebagai 'perbelanjaan bersih daripada kontrak insurans semula' dalam keputusan perkhidmatan insurans. Perubahan amaun bawaan kumpulan kontrak yang timbul daripada kesan nilai masa wang, risiko kewangan dan perubahan di dalamnya dibentangkan sebagai pendapatan atau perbelanjaan kewangan insurans.

(25) MANFAAT PEKERJA

- (a) Manfaat pekerja jangka pendek

Kumpulan dan Bank mengiktiraf liabiliti dan perbelanjaan bonus. Kumpulan dan Bank mengiktiraf peruntukan apabila terdapat obligasi secara kontrak atau apabila terdapatnya amalan terdahulu yang telah mewujudkan obligasi konstruktif.

Upah, gaji, cuti tahunan berbayar dan cuti sakit, bonus dan manfaat bukan monetari terakru dalam tempoh apabila perkhidmatan yang berkaitan diberikan oleh warga kerja Kumpulan dan Bank.

(A) RINGKASAN DASAR PERAKAUNAN MATERIAL (SAMBUNGAN)

(25) MANFAAT PEKERJA (SAMBUNGAN)

(b) Pelan caruman tetap

Pelan caruman tetap ialah pelan persaraan apabila Kumpulan dan Bank membayar caruman tetap kepada skim persaraan negara. Caruman Kumpulan dan Bank kepada pelan caruman tetap dicaj ke penyata pendapatan dalam tempoh berkaitan. Sebaik sahaja caruman telah dibayar, Kumpulan dan Bank tidak lagi mempunyai obligasi undang-undang atau konstruktif selanjutnya.

(c) Manfaat pemberhentian

Manfaat pemberhentian perlu dibayar apabila pekerjaan pekerja ditamatkan sebelum tarikh persaraan biasa atau apabila pekerja menerima pampasan pemberhentian sukarela sebagai pertukaran memperoleh manfaat ini. Kumpulan mengiktiraf manfaat pemberhentian lebih awal pada tarikh berikut:

- (i) Apabila Kumpulan tidak boleh lagi menarik balik tawaran manfaat terbabit; dan
- (ii) Apabila entiti mengiktiraf kos penstrukturan semula dalam skop MFRS 137 'Peruntukan, Liabiliti Luar Jangka dan Aset Luar Jangka', dan membabitkan pembayaran manfaat pemberhentian.

(d) Pampasan berasaskan saham

Nilai saksama saham yang ditawarkan diiktiraf sebagai perbelanjaan dalam penyata pendapatan selama tempoh letak hak untuk pemberian dengan peningkatan yang sepadan kepada rizab bayaran berasaskan saham dalam ekuiti.

Jumlah amaun yang akan dibelanjakan sepanjang tempoh letak hak ditentukan dengan rujukan kepada nilai saksama saham yang ditawarkan, tidak termasuk kesan sebarang syarat letak hak bukan pasaran. Syarat letak hak bukan pasaran dimasukkan dalam andaian berkenaan jangkaan jumlah letak hak saham yang ditawarkan. Pada setiap tarikh pelaporan, Kumpulan dan Bank menyemak semula anggaran jumlah saham yang ditawarkan dan saham yang dijangka akan diletak hak. Kesan semak semula anggaran asal, jika ada, akan diiktiraf dalam penyata pendapatan, dengan pelarasan sepadan kepada rizab bayaran berasaskan saham dalam ekuiti.

(26) CUKAI PENDAPATAN SEMASA DAN TERTUNDA

Perbelanjaan cukai bagi tempoh merangkumi cukai semasa dan cukai tertunda. Cukai diiktiraf dalam penyata pendapatan, melainkan sehingga takat kaitannya dengan butiran yang diiktiraf dalam pendapatan komprehensif atau terus dalam ekuiti. Dalam keadaan ini, cukai diiktiraf masing-masing dalam pendapatan komprehensif lain atau terus dalam ekuiti.

Perbelanjaan cukai semasa ditentukan mengikut undang-undang cukai setiap bidang kuasa tempat Kumpulan dan Bank beroperasi dan merangkumi semua cukai berdasarkan keuntungan boleh cukai, termasuk cukai penangguhan belum bayar oleh subsidiari, sekutu dan usaha sama asing dan timbul daripada pengagihan keuntungan tertahan kepada syarikat dalam Kumpulan.

Pengurusan secara berkala menaksir kedudukan diambil dalam penyata cukai berhubung dengan situasi apabila peraturan cukai yang dikenakan tertakluk pada tafsiran. Peruntukan ditetapkan apabila sesuai berasaskan jangkaan amaun untuk dibayar kepada penguat kuasa cukai. Liabiliti ini diukur menggunakan hanya satu anggaran terbaik untuk hasil yang paling mungkin.

Cukai pendapatan tertunda diperuntukkan sepenuhnya, menggunakan kaedah liabiliti atas perbezaan sementara yang timbul antara asas cukai aset dan liabiliti serta amaun bawaannya dalam penyata kewangan. Walau bagaimanapun, cukai tertunda tidak diambil kira jika cukai itu timbul pada pengiktirafan awal sesuatu aset atau liabiliti dalam urus niaga selain gabungan perniagaan yang pada masa urus niaga tidak menjejaskan sama ada perakaunan mahupun keuntungan atau kerugian boleh cukai.

Aset cukai tertunda diiktiraf setakat kemungkinan bahawa keuntungan boleh cukai pada masa hadapan akan tersedia berbanding dengan perbezaan sementara boleh ditolak atau kerugian cukai belum guna, dapat digunakan.

Cukai tertunda diiktiraf mengikut perbezaan sementara yang timbul daripada pelaburan dalam subsidiari, sekutu dan usaha sama melainkan masa pembalikan perbezaan sementara dapat dikawal oleh Kumpulan, dan terdapat kemungkinan bahawa perbezaan sementara tidak akan berbalik pada masa hadapan terdekat.

Ringkasan Dasar Perakaunan Material serta Anggaran dan Andaian Perakaunan Kritikal

Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

(A) RINGKASAN DASAR PERAKAUNAN MATERIAL (SAMBUNGAN)**(26) CUKAI PENDAPATAN SEMASA DAN TERTUNDA (SAMBUNGAN)**

Cukai pendapatan tertunda berkaitan dengan pengukuran semula nilai saksama instrumen hutang pada FVOCI dan instrumen ekuiti pada nilai saksama menerusi pendapatan komprehensif lain, yang dicaj atau dikreditkan terus kepada ekuiti, juga dikreditkan atau dicaj terus kepada ekuiti. Instrumen hutang pada FVOCI kemudiannya diiktiraf dalam penyata pendapatan bersama dengan keuntungan atau kerugian tertunda.

Cukai tertunda ditentukan menggunakan kadar cukai (dan undang-undang cukai) yang telah digubal atau sebahagian besar telah pun digubal menjelang tarikh penyata kedudukan kewangan dan dijangka diterapkan apabila aset cukai tertunda yang berkaitan direalisasi atau liabiliti cukai tertunda dilunaskan.

Aset dan liabiliti cukai tertunda dan pendapatan dibalas timbal apabila terdapat hak boleh dikuatkuasakan dari segi undang-undang untuk membalas timbal aset cukai semasa terhadap liabiliti cukai semasa dan apabila aset dan liabiliti cukai pendapatan tertunda berkait dengan cukai yang dikenakan oleh pihak berkuasa percukaian yang sama terhadap entiti boleh cukai atau entiti boleh cukai berlainan apabila terdapat niat untuk menyelesaikan baki ikut asas bersih.

(27) PERTUKARAN MATA WANG DAN TERJEMAHAN**(a) Mata wang fungsian dan pembentangan**

Butiran yang termasuk dalam penyata kewangan setiap entiti Kumpulan diukur menggunakan mata wang persekitaran ekonomi utama tempat entiti tersebut beroperasi ('mata wang fungsian'). Penyata kewangan dikemukakan dalam Ringgit Malaysia, yang merupakan mata wang fungsian dan mata wang pembentangan Bank.

(b) Urus niaga dan baki

Urus niaga mata wang asing diterjemahkan kepada mata wang fungsian menggunakan kadar pertukaran mata wang semasa tarikh urus niaga. Keuntungan dan kerugian pertukaran mata wang asing terhasil daripada penyelesaian urus niaga sedemikian dan daripada terjemahan kadar pertukaran pada akhir tahun untuk aset serta liabiliti monetari dalam denominasi mata wang asing diiktiraf dalam penyata pendapatan, kecuali apabila tertunda, dalam pendapatan komprehensif lain sebagai lindung nilai aliran tunai yang layak dan lindung nilai pelaburan bersih yang layak. Keuntungan dan kerugian pertukaran mata wang asing dikemukakan dalam penyata pendapatan di bawah pendapatan operasi lain.

Perubahan nilai saksama sekuriti monetari dalam denominasi mata wang asing yang dikelaskan sebagai instrumen hutang di bawah FVOCI dianalisis antara perbezaan terjemahan yang disebabkan oleh perubahan kos dilunaskan untuk sekuriti dengan perubahan lain dalam amaun bawaan sekuriti. Perbezaan terjemahan yang berkaitan dengan perubahan kos pelunasan diiktiraf dalam penyata pendapatan, dan perubahan lain dalam amaun bawaan diiktiraf dalam OCI.

Butiran bukan monetari yang diukur pada nilai saksama dalam mata wang asing diterjemahkan menggunakan kadar pertukaran pada tarikh nilai saksama ditentukan. Perbezaan terjemahan atas aset dan liabiliti yang dibawa pada nilai saksama dilaporkan sebagai sebahagian daripada keuntungan atau kerugian nilai saksama. Perbezaan terjemahan atas aset dan liabiliti kewangan bukan monetari seperti ekuiti yang dipegang pada FVTPL diiktiraf dalam penyata pendapatan sebagai sebahagian daripada keuntungan atau kerugian nilai saksama. Perbezaan terjemahan tentang aset kewangan bukan monetari, seperti ekuiti yang dikelaskan pada FVOCI, dimasukkan dalam OCI.

(c) Syarikat kumpulan

Keputusan dan kedudukan kewangan untuk kesemua entiti kumpulan (tiada antaranya yang mempunyai mata wang ekonomi hiperinflasi) yang mempunyai mata wang fungsian berlainan daripada mata wang pembentangan, diterjemahkan kepada mata wang pembentangan seperti yang berikut:

- (i) Aset dan liabiliti bagi setiap penyata kedudukan kewangan yang dikemukakan diterjemahkan pada kadar penutup pada tarikh penyata kedudukan kewangan tersebut;
- (ii) Pendapatan dan perbelanjaan bagi setiap penyata pendapatan komprehensif diterjemahkan pada purata kadar pertukaran (kecuali purata ini bukanlah anggaran yang munasabah untuk kesan terkumpul kadar semasa tarikh urus niaga, dalam keadaan ini pendapatan dan perbelanjaan diterjemahkan mengikut kadar pada tarikh urus niaga); dan
- (iii) Semua perbezaan pertukaran yang terhasil diiktiraf sebagai komponen berasingan untuk pendapatan komprehensif lain.

Apabila disatukan, perbezaan pertukaran yang timbul daripada terjemahan sebarang pelaburan bersih dalam operasi asing, dan pinjaman serta instrumen mata wang lain yang ditentukan sebagai pelindung nilai pelaburan tersebut, diiktiraf dalam pendapatan komprehensif lain. Apabila sebahagian operasi asing dilupuskan atau dijual, bahagian perkadaran dengan perbezaan pertukaran tersebut diiktiraf dalam penyata pendapatan sebagai sebahagian daripada keuntungan dan kerugian daripada penjualan.

Muhibah dan pelarasan nilai saksama yang timbul daripada pengambilalihan entiti asing dianggap sebagai aset dan liabiliti entiti asing dan diterjemahkan pada kadar penutupan.

(A) RINGKASAN DASAR PERAKAUNAN MATERIAL (SAMBUNGAN)

(28) PELAPORAN SEGMENT

Segmen operasi dilaporkan mengikut cara yang konsisten dengan pelaporan dalaman yang disediakan untuk ketua pembuat keputusan operasi, yang bertanggungjawab untuk memperuntukkan sumber dan menilai prestasi segmen operasi sesebuah entiti. Kumpulan telah menetapkan Jawatankuasa Pengurusan Kumpulannya sebagai ketua pembuat keputusan operasi.

Semua urusan niaga antara segmen dijalankan berdasarkan peruntukan saling dipersetujui, dengan hasil dan kos dalam segmen dilunaskan. Pendapatan dan perbelanjaan berkaitan dengan setiap segmen dimasukkan dalam penentuan prestasi segmen perniagaan.

(29) AKTIVITI AMANAH

Kumpulan bertindak sebagai pemegang amanah dan kapasiti fiduciari lain yang menyebabkan pemegangan atau penempatan aset bagi pihak individu, institusi amanah dan institusi lain. Aset dan pendapatan yang timbul daripadanya tidak diiktiraf sebagai aset Kumpulan.

(B) ANGGARAN DAN ANDAIAN PERAKAUNAN KRITIKAL

Kumpulan dan Bank membuat anggaran dan andaian yang mempengaruhi pelaporan amaun aset dan liabiliti pada tahun kewangan akan datang. Anggaran dan andaian dinilai secara berterusan, dan berdasarkan pengalaman sejarah dan faktor lain termasuk jangkaan peristiwa masa hadapan yang dipercayai munasabah dalam keadaan ini. Anggaran dan andaian yang mempunyai risiko ketara menyebabkan pelarasan material kepada amaun bawaan aset dalam tahun kewangan akan datang digariskan di bawah:

(1) Nilai saksama instrumen kewangan

Untuk instrumen kewangan yang diukur pada nilai saksama apabila nilai saksama tidak boleh pulih daripada pasaran aktif, nilai saksama ini ditentukan menggunakan pelbagai teknik penilaian, termasuk penggunaan model matematik. Walaupun Kumpulan dan Bank secara amnya menggunakan model penilaian yang diiktiraf secara meluas dengan input boleh cerap pasaran, pertimbangan diperlukan apabila data boleh cerap pasaran tidak tersedia. Pertimbangan sedemikian biasanya menggabungkan andaian yang akan digunakan oleh peserta pasaran lain dalam penilaian mereka, termasuk andaian tentang keluk kadar hasil faedah/keuntungan, kadar pertukaran, kaedah aliran tunai terdiskaun, model harga opsyen, model kredit dan model penilaian lain yang berkaitan. Penilaian instrumen kewangan diterangkan dengan lebih terperinci dalam Nota 55(g)(i) kepada penyata kewangan.

(2) Peruntukan jangkaan kerugian kredit ('ECL')

Pengukuran ECL aset kewangan yang diukur pada kos dilunaskan dan FVOCI merupakan bidang yang memerlukan penggunaan model yang kompleks dan andaian penting tentang keadaan ekonomi masa hadapan dan tingkah laku kredit.

MFRS 9 memperkenalkan penggunaan faktor makroekonomi yang merangkumi, tetapi tidak terhad kepada, penggunaan swasta, pengangguran, inflasi dan pengeluaran industri, dan memerlukan penilaian kedua-dua arah semasa dan ramalan arah kitaran ekonomi. Penggunaan maklumat yang berpandangan hadapan meningkatkan tahap pertimbangan tentang pengaruh perubahan faktor makroekonomi terhadap ECL. Kaedah dan andaian termasuk unjuran keadaan ekonomi masa hadapan dikaji semula secara berkala.

Beberapa pertimbangan penting juga diperlukan dalam penerapan keperluan perakaunan untuk mengukur ECL, antaranya:

- (i) Menentukan kriteria peningkatan risiko kredit yang ketara;
- (ii) Memilih model dan andaian yang sesuai untuk pengukuran ECL;
- (iii) Menetapkan bilangan dan wajaran relatif senario berpandangan hadapan bagi setiap jenis produk/pasaran dan ECL yang berkaitan;
- (iv) Mewujudkan kumpulan aset kewangan yang serupa untuk tujuan pengukuran ECL; dan
- (v) Mengenal pasti dan mengira pelarasan pada output model (model pelarasan tindihan).

(B) ANGGARAN DAN ANDAIAN PERAKAUNAN KRITIKAL (SAMBUNGAN)**(2) Peruntukan jangkaan kerugian kredit ('ECL') (sambungan)**

Model dan metodologi ECL hendaklah disemak secara berkala dan sebarang isu yang dikenal pasti tertakluk pada analisis lanjut. Jika berkenaan, penemuan/kelemahan yang ketara mungkin menjamin pelarasan tindakan ECL pengurusan atau pelarasan risiko model. Pelarasan risiko tindakan/model hendaklah tertakluk pada proses semakan dan tadbir urus yang mantap.

Kumpulan dan Bank telah melaksanakan pertimbangan dalam penyediaan tindakan pengurusan ECL untuk anggaran penyesuaian pinjaman/pembiayaan berdasarkan maklumat tersedia. Tindakan pengurusan dibuat dalam keadaan apabila Kumpulan dan Bank percaya bahawa input, andaian dan proses pemodelan sedia ada tidak menangkap faktor risiko sedia ada atau jangkaan yang berkaitan dengan portfolio pinjaman/pembiayaan. Contoh keadaan sedemikian termasuk risiko memuncul dalam peristiwa makroekonomi, mikroekonomi atau politik tempatan atau global dan bencana alam yang belum dipertimbangkan dalam proses pemodelan.

Kumpulan dan Bank telah membuat tindakan pengurusan untuk potensi kemerosotan risiko kredit portfolio korporat besar, runcit dan perusahaan kecil dan sederhana ('SME'). Faktor yang dikaitkan dengan potensi kemerosotan dalam risiko kredit termasuk ketidaktentuan ekonomi akibat ketegangan geopolitik, peningkatan inflasi dan kadar faedah dengan cepat, di samping faktor lain, yang mungkin berpotensi memberikan kesan kepada ekonomi. Selain itu, kemerosotan dalam profil kredit masih belum dapat dicerminkan sepenuhnya dalam data pemodelan disebabkan oleh kesan pelitupan keingkaran dicerap berikutan pelbagai bantuan untuk menyokong perniagaan dan individu, justeru tindakan pengurusan disediakan.

Pada 31 Disember 2023, jumlah tindakan pengurusan dianggarkan berjumlah RM299 juta dan RM119 juta (31 Disember 2022: RM531 juta dan RM275 juta) masing-masing untuk Kumpulan dan Bank.

(3) Rosot nilai muhibah

Muhibah diuji sekurang-kurangnya setiap tahun untuk mengesan rosot nilai. Kemerosotan nilai diukur dengan membandingkan amaun bawaan pelaburan dengan amaun boleh pulihnya. Amaun boleh pulih ditentukan berdasarkan nilai penggunaan yang lebih tinggi ('VIU') dan nilai saksama ditolak kos pelupusan ('FVLCD'). Pengujian muhibah untuk rosot nilai melibatkan sejumlah besar anggaran termasuk pengenalpastian CGU bebas dan peruntukan muhibah kepada unit ini berdasarkan jangkaan unit yang mendapat manfaat daripada pengambilalihan. Penganggaran nilai guna memerlukan Kumpulan dan Bank untuk membuat anggaran aliran tunai masa hadapan yang dijangkakan daripada CGU. Pertimbangan diperlukan untuk menentukan aliran tunai pracukai dijangka dan kadar diskaun terlaras risiko yang bersesuaian untuk CGU. Pemboleh ubah tertakluk pada turun naik kadar pasaran luar dan keadaan ekonomi yang bukan dalam kawalan pihak pengurusan serta tertakluk pada ketidaktentuan dan memerlukan pertimbangan yang ketara. Pendedahan terperinci kepada penilaian rosot nilai muhibah dikemukakan dalam Nota 19 kepada penyata kewangan.

Nota kepada Penyata Kewangan

Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

Laporan
Kewangan
2023

1 MAKLUMAT AM

RHB Bank Berhad merupakan syarikat berhad awam, diperbadankan dan berdomisil di Malaysia serta tersenarai di Papan Utama Bursa Malaysia Sekuriti Berhad.

Kegiatan utama Bank ialah perbankan komersial dan perniagaan berkaitan dengan kewangan dan penyediaan perkhidmatan yang berkaitan. Kumpulan terlibat dalam perbankan komersial dan perniagaan berkaitan kewangan, perbankan Islam, perbankan pelaburan, pembrokeran saham, pajakan, perbankan luar pesisir, pelaburan hartanah, insurans am, pengurusan unit amanah, pengurusan aset, perkhidmatan penama dan kustodian.

Tiada perubahan penting dalam kegiatan utama sepanjang tahun kewangan.

Alamat pejabat berdaftar Bank ialah di Aras 10, Tower One, RHB Centre, Jalan Tun Razak, 50400 Kuala Lumpur.

Penyata kewangan telah diluluskan dan dibenarkan untuk terbitan menurut resolusi Lembaga Pengarah pada 27 Februari 2024.

2 TUNAI DAN DANA JANGKA PENDEK

	Kumpulan		Bank	
	31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000	31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000
Tunai dan baki dengan bank dan institusi kewangan lain	5,578,081	4,109,566	4,165,568	3,000,287
Wang panggilan dan penempatan deposit yang akan matang dalam satu bulan	8,567,333	15,025,269	6,141,005	8,494,619
	14,145,414	19,134,835	10,306,573	11,494,906

Tunai dan dana jangka pendek Kumpulan merangkumi:

- (i) Akaun yang dipegang sebagai amanah untuk pengurusan dana yang diuruskan oleh subsidiari pengurusan aset berjumlah RM158,591,000 (31 Disember 2022: RM214,432,000); dan
- (ii) Akaun yang dipegang sebagai amanah untuk remisier berjumlah RM89,737,000 (31 Disember 2022: RM94,266,000).

3 DEPOSIT DAN PENEMPATAN DENGAN BANK DAN INSTITUSI KEWANGAN LAIN

	Kumpulan		Bank	
	31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000	31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000
Bank berlesen	684,253	652,365	2,881,662	2,075,283
Bank Islam berlesen	92,225	-	4,117,846	3,310,961
Bank pelaburan berlesen	-	-	1,686,896	1,353,782
Institusi kewangan lain	112,462	-	112,462	-
	888,940	652,365	8,798,866	6,740,026

4 AKAUN PELABURAN TERHUTANG DARIPADA INSTITUSI KEWANGAN DITETAPKAN

Akaun pelaburan yang merupakan pendedahan kepada Akaun Pelaburan Perkongsian Keuntungan Terhad ('RPSIA'), merupakan satu pengaturan oleh Bank dengan subsidiari milik sepenuhnya, RHB Islamic Bank Berhad ('RHB Islamic Bank'). RPSIA ialah kontrak yang berlandaskan Syariah dan berkonsepkan Mudharabah antara dua pihak iaitu Bank dengan RHB Islamic Bank untuk membiayai suatu usaha niaga yang memerlukan penyediaan modal sementara usaha niaga tersebut oleh pihak Bank dan diuruskan sepenuhnya oleh RHB Islamic Bank. Keuntungan yang diperoleh daripada usaha niaga ini akan dikongsi mengikut nisbah yang telah dipersetujui antara Bank dan RHB Islamic Bank sebagai Mudharib (pengurus atau pengurus dana), sementara kerugian akan ditanggung sepenuhnya oleh Bank.

Nota kepada Penyata Kewangan

Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

4 AKAUN PELABURAN TERHUTANG DARIPADA INSTITUSI KEWANGAN DITETAPKAN (SAMBUNGAN)

Aset sandaran RHB Islamic Bank untuk RPSIA adalah seperti yang berikut:

	Bank	
	31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000
Prinsipal		
Pembiayaan peribadi	1,000,000	1,000,000
Pembiayaan berjangka lain	4,037,480	6,238,222
Dana jangka pendek	129,000	33,000
Sekuriti tidak disebut harga	1,004,023	1,008,105
	6,170,503	8,279,327

Pada 31 Disember 2023, penempatan RPSIA mempunyai kadar purata pulangan dalam lingkungan antara 3.50% hingga 4.63% (31 Disember 2022: 3.63% hingga 5.40%) setahun dan purata kadar perkongsian keuntungan dalam lingkungan antara 81% hingga 91% (31 Disember 2022: 85% hingga 90%).

5 ASET KEWANGAN PADA NILAI SAKSAMA MENERUSI KEUNTUNGAN ATAU KERUGIAN ('FVTPL')

	Kumpulan		Bank	
	31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000	31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000
Mandatori diukur pada nilai saksama				
<u>INSTRUMEN PASARAN WANG:</u>				
Sekuriti Kerajaan Malaysia	399,510	49,879	395,321	49,879
Terbitan Pelaburan Kerajaan Malaysia	672,045	803,720	507,003	711,723
Lembaga Pembangunan Perumahan Singapura	-	23,503	-	23,503
Nota Monetari Bank Negara Malaysia	316,971	-	314,335	-
<u>SEKURITI DISEBUT HARGA:</u>				
Di Malaysia				
Saham, dana dan waran dagangan bursa	132,769	36,970	-	-
Unit amanah	55,955	36,921	-	-
Bon/Sukuk korporat	1,395	2,270	1,395	2,270
Di luar Malaysia				
Saham, dana dan waran dagangan bursa	55,647	102,034	-	258
Unit amanah	-	24,849	-	-
<u>SEKURITI TIDAK DISEBUT HARGA:</u>				
Di Malaysia				
Bon/Sukuk korporat	1,107,905	1,028,698	102,152	199,472
Unit amanah	235,871	197,422	-	-
Di luar Malaysia				
Bon/Sukuk korporat	7,088	93,661	7,088	93,661
Dana ekuiti persendirian	733,335	689,484	-	-
	3,718,491	3,089,411	1,327,294	1,080,766

Baki perbandingan tertentu telah dikelaskan semula untuk mematuhi pembentangan tahun semasa yang menggambarkan jenis pelaburan dengan lebih tepat.

Nota kepada Penyata Kewangan
Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

Laporan
Kewangan
2023

6 ASET KEWANGAN PADA NILAI SAKSAMA MENERUSI PENDAPATAN KOMPREHENSIF LAIN ('FVOCI')

	Kumpulan		Bank	
	31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000	31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000
Pada nilai saksama				
(a) Instrumen hutang	47,201,673	38,233,244	40,798,615	32,293,277
(b) Instrumen ekuiti	775,256	740,445	729,292	699,024
	47,976,929	38,973,689	41,527,907	32,992,301
(a) Instrumen hutang				
<u>INSTRUMEN PASARAN WANG:</u>				
Sekuriti Kerajaan Malaysia	4,528,876	3,300,948	4,468,470	3,241,592
Terbitan Pelaburan Kerajaan Malaysia	9,437,643	8,434,385	7,369,220	6,554,541
Bon Cagamas	1,574,912	770,075	1,014,817	770,075
Bon Khazanah	71,018	63,909	71,018	63,909
Instrumen deposit boleh niaga	-	999,506	-	998,876
Pelaburan kerajaan asing yang lain	96,024	90,272	96,024	90,272
Sukuk Perumahan Kerajaan	-	70,637	-	-
Sekuriti kerajaan asing yang lain	7,732	7,245	7,732	7,245
Bil Perbendaharaan Kerajaan Singapura	513,092	-	513,092	-
Sekuriti Kerajaan Singapura	1,860,195	990,127	1,860,195	990,127
Bil Bank Pusat Singapura	1,349,949	-	1,349,949	-
Sekuriti Kerajaan Thailand	638,519	593,194	638,519	593,194
Lembaga Pembangunan Perumahan Singapura	514,439	494,852	514,439	494,852
<u>SEKURITI TIDAK DISEBUT HARGA:</u>				
Di Malaysia				
Bon/Sukuk korporat	16,467,747	16,186,552	12,753,613	12,257,052
Di luar Malaysia				
Bon/Sukuk korporat	10,141,527	6,231,542	10,141,527	6,231,542
	47,201,673	38,233,244	40,798,615	32,293,277

Termasuk dalam aset kewangan pada FVOCI untuk Kumpulan dan Bank ialah bon/sukuk korporat, yang disandarkan sebagai cagaran untuk obligasi atas sekuriti dijual menurut perjanjian pembelian semula masing-masing berjumlah RM6,220,000,000 (31 Disember 2022: RM3,231,000,000) dan RM6,546,000,000 (31 Disember 2022: RM3,231,000,000).

(i) Pergerakan rosot nilai kredit aset kewangan pada FVOCI

	Kumpulan dan Bank	
	31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000
Baki pada awal tahun kewangan	-	1,020
Penyahiktirafan	-	(1,020)
Baki pada akhir tahun kewangan	-	-

Nota kepada Penyata Kewangan

Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

6 ASET KEWANGAN PADA NILAI SAKSAMA MENERUSI PENDAPATAN KOMPREHENSIF LAIN ('FVOCI') (SAMBUNGAN)
(a) Instrumen hutang (sambungan)
(ii) Pergerakan peruntukan kerugian kredit yang diiktiraf dalam rizab FVOCI

	ECL 12-bulan (Peringkat 1) RM'000	ECL hayat tidak terosot nilai kredit (Peringkat 2) RM'000	ECL hayat terosot nilai kredit (Peringkat 3) RM'000	Jumlah RM'000
Kumpulan				
31 Disember 2023				
Baki pada awal tahun kewangan	48,615	3,376	-	51,991
Pindahan kepada ECL 12-bulan (Peringkat 1)	3,376	(3,376)	-	-
Perubahan risiko kredit	(10,785)	664	-	(10,121)
Pembelian dan pengasalan	6,486	-	-	6,486
Perubahan metodologi model	(6,953)	(664)	-	(7,617)
Penyahiktirafan dan pelupusan	(10,138)	-	-	(10,138)
Perbezaan pertukaran	586	-	-	586
Baki pada akhir tahun kewangan	31,187	-	-	31,187
31 Disember 2022				
Baki pada awal tahun kewangan	36,896	77	-	36,973
Pindahan kepada ECL 12-bulan (Peringkat 1)	69	(69)	-	-
Pindahan kepada ECL hayat tidak terosot nilai kredit (Peringkat 2)	(64)	64	-	-
Perubahan risiko kredit	8,588	3,312	-	11,900
Pembelian dan pengasalan	10,215	-	-	10,215
Penyahiktirafan dan pelupusan	(7,794)	(8)	-	(7,802)
Perbezaan pertukaran	705	-	-	705
Baki pada akhir tahun kewangan	48,615	3,376	-	51,991
Bank				
31 Disember 2023				
Baki pada awal tahun kewangan	42,517	3,376	-	45,893
Pindahan kepada ECL 12-bulan (Peringkat 1)	3,376	(3,376)	-	-
Perubahan risiko kredit	(8,221)	664	-	(7,557)
Pembelian dan pengasalan	5,674	-	-	5,674
Perubahan metodologi model	(5,765)	(664)	-	(6,429)
Penyahiktirafan dan pelupusan	(9,142)	-	-	(9,142)
Perbezaan pertukaran	586	-	-	586
Baki pada akhir tahun kewangan	29,025	-	-	29,025
31 Disember 2022				
Baki pada awal tahun kewangan	34,554	77	-	34,631
Pindahan kepada ECL 12-bulan (Peringkat 1)	69	(69)	-	-
Pindahan kepada ECL hayat tidak terosot nilai kredit (Peringkat 2)	(64)	64	-	-
Perubahan risiko kredit	6,000	3,312	-	9,312
Pembelian dan pengasalan	8,417	-	-	8,417
Penyahiktirafan dan pelupusan	(7,164)	(8)	-	(7,172)
Perbezaan pertukaran	705	-	-	705
Baki pada akhir tahun kewangan	42,517	3,376	-	45,893

Nota kepada Penyata Kewangan
Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

Laporan
Kewangan
2023

6 ASET KEWANGAN PADA NILAI SAKSAMA MENERUSI PENDAPATAN KOMPREHENSIF LAIN ('FVOCI') (SAMBUNGAN)

	Kumpulan		Bank	
	31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000	31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000
(b) Instrumen ekuiti				
<u>SEKURITI DISEBUT HARGA:</u>				
Di luar Malaysia				
Saham	2,820	2,503	-	-
<u>SEKURITI TIDAK DISEBUT HARGA:</u>				
Di Malaysia				
Saham	769,814	737,539	729,290	699,022
Di luar Malaysia				
Saham	2,622	403	2	2
	775,256	740,445	729,292	699,024

Kumpulan dan Bank menetapkan beberapa pelaburan sebagai sekuriti ekuiti bawah FVOCI. Penetapan FVOCI dibuat kerana pelaburan tersebut adalah untuk tujuan sosio-ekonomi dan bukan dagangan.

	Kumpulan		Bank	
	Nilai saksama RM'000	Pendapatan dividen diiktiraf pada tahun kewangan RM'000	Nilai saksama RM'000	Pendapatan dividen diiktiraf pada tahun kewangan RM'000
31 Disember 2023				
<u>Sekuriti</u>				
Cagamas Holdings Berhad	403,599	2,587	366,357	2,346
Financial Park (Labuan) Sdn Bhd	169,224	1,000	169,224	1,000
Credit Guarantee Corporation Malaysia Bhd	76,921	-	76,921	-
Lain-lain	125,512	2,818	116,790	-
	775,256	6,405	729,292	3,346
31 Disember 2022				
<u>Sekuriti</u>				
Cagamas Holdings Berhad	389,960	2,587	354,512	2,347
Financial Park (Labuan) Sdn Bhd	169,295	1,000	169,295	1,000
Credit Guarantee Corporation Malaysia Bhd	68,052	-	68,052	-
Lain-lain	113,138	623	107,165	326
	740,445	4,210	699,024	3,673

7 PELABURAN KEWANGAN PADA KOS DILUNASKAN

	Kumpulan		Bank	
	31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000	31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000
Pada kos dilunaskan				
<u>INSTRUMEN PASARAN WANG:</u>				
Sekuriti Kerajaan Malaysia	4,296,854	3,725,255	3,862,417	3,310,259
Terbitan Pelaburan Kerajaan Malaysia	4,104,379	5,447,600	2,285,777	3,111,955
Bil Perbendaharaan Kerajaan Malaysia	-	246,410	-	246,410
Bon Cagamas	1,857,419	1,581,202	1,353,571	1,242,431
Bon Khazanah	181,134	163,108	124,896	21,382
Nota Monetari Bank Negara Malaysia	853,733	-	-	-
Sukuk Perumahan Kerajaan	-	110,947	-	100,883
Bil Perbendaharaan Kerajaan Singapura	1,588,608	2,050,250	1,588,608	2,050,250
Sekuriti Kerajaan Singapura	66,652	127,532	66,652	127,532
Bil Bank Pusat Singapura	2,460,843	1,143,713	2,460,843	1,143,713
Bon Kerajaan Thailand	144,515	99,126	144,515	99,126
Sukuk (Brunei) Diperbadankan	53,564	32,529	53,564	32,529
Bil Bank Pusat Brunei	-	16,409	-	16,409
<u>SEKURITI TIDAK DISEBUT HARGA:</u>				
Di Malaysia				
Bon/Sukuk korporat	13,203,960	12,885,413	6,713,894	7,347,688
Stok pinjaman Korporat	21,505	22,652	-	-
Di luar Malaysia				
Bon/Sukuk korporat	57,031	55,714	26,614	25,294
	28,890,197	27,707,860	18,681,351	18,875,861
Perubahan nilai saksama yang timbul daripada lindung nilai saksama	(3,276)	-	-	-
	28,886,921	27,707,860	18,681,351	18,875,861
Peruntukan kerugian kredit	(672,278)	(701,152)	(598,312)	(611,207)
	28,214,643	27,006,708	18,083,039	18,264,654

- (a) Termasuk dalam pelaburan kewangan pada kos dilunaskan untuk Kumpulan dan Bank ialah bon/sukuk korporat yang disandarkan sebagai cagaran untuk obligasi atas sekuriti dijual menurut perjanjian pembelian semula masing-masing berjumlah RM3,671,000,000 (31 Disember 2022: RM4,730,000,000) dan RM4,920,000,000 (31 Disember 2022: RM5,374,000,000).
- (b) Termasuk dalam pelaburan kewangan pada kos dilunaskan untuk Kumpulan ialah pendedahan kepada Akaun Pelaburan Terhad ('RA'), sebagai sebahagian daripada pengaturan antara RHB Islamic Bank dengan pelabur lain berdasarkan konsep Mudharabah. Pelabur akan menyediakan modal, dan usaha niaga diuruskan sepenuhnya oleh RHB Islamic Bank. Keuntungan usaha niaga akan dikongsi berdasarkan nisbah yang dipersetujui dengan RHB Islamic Bank sebagai Mudharib (pengurus atau pengurus dana), dan kerugian akan ditanggung sepenuhnya oleh pelabur. Setakat 31 Disember 2023, pendedahan kasar kepada pembiayaan RA yang dibiayai oleh pelabur Kumpulan ialah RM421,166,000 (31 Disember 2022: RM392,980,000). Jangkaan kerugian kredit portfolio dalam pelaburan kewangan pada kos dilunaskan berkaitan dengan RA ditanggung sepenuhnya oleh pelabur.

Nota kepada Penyata Kewangan
Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

Laporan
Kewangan
2023

7 PELABURAN KEWANGAN PADA KOS DILUNASKAN (SAMBUNGAN)

(i) Pergerakan rosot nilai kredit pelaburan kewangan pada kos dilunaskan

	Kumpulan		Bank	
	31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000	31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000
Baki pada awal tahun kewangan	1,294,649	1,236,638	56,041	59,832
Pembelian dan pengasalan	66,412	63,789	-	-
Penyahiktirafan	(2,656)	(6,231)	(605)	(4,244)
Perbezaan pertukaran	359	453	359	453
Baki pada akhir tahun kewangan	1,358,764	1,294,649	55,795	56,041

Pelaburan kewangan terosot nilai kredit pada kos dilunaskan berkaitan dengan pendedahan tertentu kepada RA yang melibatkan pendedahan dengan pelabur lain berjumlah RM421,166,000 (31 Disember 2022: RM392,980,000).

(ii) Pergerakan peruntukan kerugian kredit

	ECL 12-bulan (Peringkat 1) RM'000	ECL hayat tidak terosot nilai kredit (Peringkat 2) RM'000	ECL hayat terosot nilai kredit (Peringkat 3) RM'000	Jumlah RM'000
Kumpulan				
31 Disember 2023				
Baki pada awal tahun kewangan	35,582	5,371	660,199	701,152
Pindahan kepada ECL 12-bulan (Peringkat 1)	2,153	(2,153)	-	-
Perubahan risiko kredit	(18,115)	(245)	-	(18,360)
Pembelian dan pengasalan	3,464	-	-	3,464
Perubahan metodologi model	(5,232)	(1,705)	-	(6,937)
Penyahiktirafan	(4,732)	(76)	(2,656)	(7,464)
Perbezaan pertukaran	63	-	360	423
Baki pada akhir tahun kewangan	13,183	1,192	657,903	672,278
31 Disember 2022				
Baki pada awal tahun kewangan	18,599	1,778	577,742	598,119
Perubahan risiko kredit	12,944	(119)	85,227	98,052
Pembelian dan pengasalan	8,583	3,712	-	12,295
Penyahiktirafan	(4,626)	-	(1,053)	(5,679)
Hapus kira	-	-	(2,170)	(2,170)
Perbezaan pertukaran	82	-	453	535
Baki pada akhir tahun kewangan	35,582	5,371	660,199	701,152

7 PELABURAN KEWANGAN PADA KOS DILUNASKAN (SAMBUNGAN)
(ii) Pergerakan peruntukan kerugian kredit (sambungan)

	ECL 12-bulan (Peringkat 1) RM'000	ECL hayat tidak terosot nilai kredit (Peringkat 2) RM'000	ECL hayat terosot nilai kredit (Peringkat 3) RM'000	Jumlah RM'000
Bank				
31 Disember 2023				
Baki pada awal tahun kewangan	17,587	3,217	590,403	611,207
Perubahan risiko kredit	(7,016)	(859)	-	(7,875)
Pembelian dan pengasalan	856	-	-	856
Perubahan metodologi model	(2,579)	(1,091)	-	(3,670)
Penyahiktirafan	(1,885)	(76)	(605)	(2,566)
Perbezaan pertukaran	-	-	360	360
Baki pada akhir tahun kewangan	6,963	1,191	590,158	598,312
31 Disember 2022				
Baki pada awal tahun kewangan	13,560	-	505,959	519,519
Perubahan risiko kredit	2,737	-	87,214	89,951
Pembelian dan pengasalan	4,046	3,217	-	7,263
Penyahiktirafan	(2,756)	-	(1,053)	(3,809)
Hapus kira	-	-	(2,170)	(2,170)
Perbezaan pertukaran	-	-	453	453
Baki pada akhir tahun kewangan	17,587	3,217	590,403	611,207

8 PINJAMAN, PENDAHULUAN DAN PEMBIAYAAN

	Kumpulan		Bank	
	31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000	31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000
(a) Mengikut jenis				
Pada kos dilunaskan				
Overdraif	5,792,478	5,682,506	3,968,487	4,093,249
Pinjaman/Pembiayaan berjangka:				
- Pinjaman/Pembiayaan perumahan	84,380,612	78,216,973	50,920,867	48,658,350
- Pinjaman/Pembiayaan berjangka bersindiket	15,926,831	15,544,484	11,448,100	8,909,063
- Sewa beli belum terima/pembiayaan	10,986,011	10,315,968	256,126	392,188
- Pinjaman/Pembiayaan berjangka lain	79,351,472	77,332,120	43,653,965	42,640,686
Bil belum terima	4,531,450	3,892,128	4,106,201	3,570,030
Resit amanah	1,282,926	807,390	1,197,366	739,682
Tuntutan terhadap pelanggan bawah kredit penerimaan	4,968,542	5,432,419	3,656,830	4,033,264
Pembiayaan margin saham	2,258,304	2,382,860	373,801	489,720
Pinjaman/Pembiayaan warga kerja	85,999	92,367	64,813	73,934
Kad kredit/caj belum terima	2,361,046	2,069,207	1,994,047	1,766,927
Kredit/Pembiayaan pusingan	10,489,934	10,431,720	8,137,560	7,716,326
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan kasar	222,415,605	212,200,142	129,778,163	123,083,419
Perubahan nilai saksama yang timbul daripada lindung nilai saksama	(70,407)	(111,556)	(13,083)	(19,709)
	222,345,198	212,088,586	129,765,080	123,063,710
Tolak: Peruntukan kerugian kredit	(2,782,595)	(3,710,002)	(1,916,517)	(1,962,209)
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan bersih	219,562,603	208,378,584	127,848,563	121,101,501

- (i) Termasuk dalam pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan ialah pinjaman/pembiayaan perumahan dijual kepada Cagamas dengan rekursa kepada Kumpulan dan Bank masing-masing berjumlah RM4,207,022,000 (31 Disember 2022: RM4,728,898,000) dan RM2,547,499,000 (31 Disember 2022: RM2,908,132,000).
- (ii) Termasuk dalam pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan Kumpulan ialah pendedahan kepada Akaun Pelaburan Tidak Terhad ('UA'), sebagai sebahagian daripada pengaturan antara RHB Islamic Bank dengan pelabur lain berdasarkan konsep Wakalah, kontrak berasaskan amanah apabila satu pihak (muwakkil) melantik pihak lain sebagai ejennya (wakil) untuk menjalankan tugas tertentu, dalam hal yang mungkin dapat ditugaskan, sama ada secara sukarela atau dengan mengenakan yuran. Yuran seharusnya diiktiraf berdasarkan perjanjian. Keuntungan dijana/kerugian ditanggung dihitung berdasarkan pendapatan boleh agih bersih. Pendapatan boleh agih bersih dihasilkan selepas menolak yuran Wakalah, perbelanjaan langsung dan peruntukan (sekiranya ada). Kerugian (sekiranya ada) akan ditanggung sepenuhnya oleh pelabur melainkan kerugian tersebut disebabkan oleh RHB Islamic Bank akibat salah laku, kecuaiian atau pelanggaran syarat tertentu dalam kontrak antara pelabur dengan RHB Islamic Bank. Setakat 31 Disember 2023, pendedahan kasar kepada pembiayaan UA dibiayai oleh pelabur Kumpulan ialah RM13,500,000 (31 Disember 2022: RM802,978,000). Jangkaan kerugian kredit portfolio untuk pembiayaan dan pendahuluan berkaitan dengan UA ditanggung sepenuhnya oleh pelabur.

Nota kepada Penyata Kewangan

Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

8 PINJAMAN, PENDAHULUAN DAN PEMBIAYAAN (SAMBUNGAN)

	Kumpulan		Bank	
	31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000	31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000
(b) Mengikut jenis pelanggan				
Institusi kewangan tempatan bukan bank:				
- Lain-lain	3,497,812	3,193,617	1,357,342	1,064,672
Perusahaan perniagaan tempatan:				
- Perusahaan kecil dan sederhana	33,378,955	31,041,237	23,076,329	22,500,959
- Lain-lain	28,386,968	32,799,509	16,524,514	16,418,947
Kerajaan dan badan berkanun	6,479,611	6,144,478	-	5,007
Individu	112,596,745	106,201,343	58,304,201	56,641,963
Entiti tempatan lain	156,950	163,611	25,395	28,550
Entiti asing	37,918,564	32,656,347	30,490,382	26,423,321
	222,415,605	212,200,142	129,778,163	123,083,419
(c) Mengikut pengagihan geografi				
Malaysia	186,315,513	181,129,401	101,000,194	98,180,685
Luar Pesisir Labuan	3,331,226	2,277,954	-	-
Singapura	27,124,830	23,087,482	27,124,830	23,087,482
Thailand	1,668,034	1,967,516	1,435,674	1,620,513
Brunei	217,465	194,739	217,465	194,739
Kemboja	3,509,124	3,334,856	-	-
Lao	95,006	73,585	-	-
Indonesia	138,474	118,223	-	-
Vietnam	15,933	16,386	-	-
	222,415,605	212,200,142	129,778,163	123,083,419
(d) Mengikut kepekaan kadar faedah/keuntungan				
Kadar tetap:				
- Pinjaman/Pembiayaan perumahan	126,396	142,068	70,940	93,267
- Belum terima/pembiayaan sewa beli	619,730	1,066,701	256,126	392,188
- Pinjaman/Pembiayaan kadar tetap lain	21,384,624	21,893,082	9,502,075	10,356,895
Kadar berubah:				
- Kadar pinjaman/pembiayaan asas/kadar asas tambahan	132,547,302	123,950,398	74,663,959	72,089,432
- Kos tambahan	47,719,609	49,315,685	28,145,186	26,105,488
- Kadar berubah lain	20,017,944	15,832,208	17,139,877	14,046,149
	222,415,605	212,200,142	129,778,163	123,083,419

Nota kepada Penyata Kewangan
Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

Laporan
Kewangan
2023

8 PINJAMAN, PENDAHULUAN DAN PEMBIAYAAN (SAMBUNGAN)

	Kumpulan		Bank	
	31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000	31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000
(e) Mengikut sektor ekonomi				
Pertanian, perburuan, perhutanan dan perikanan	4,468,055	4,629,560	2,392,183	2,631,062
Perlombongan dan kuari	267,896	249,354	162,462	141,146
Perkilangan	11,826,760	11,602,869	8,199,341	8,085,739
Elektrik, gas dan air	2,179,393	1,541,379	603,849	361,740
Pembinaan	10,689,894	13,347,956	8,055,514	8,447,916
Perdagangan borong dan runcit dan restoran dan hotel	24,426,148	21,842,273	18,804,546	17,007,796
Pengangkutan, pergudangan dan perhubungan	5,512,901	7,843,641	1,567,874	1,659,637
Perkhidmatan kewangan, insurans, hartanah dan perniagaan	32,517,332	26,757,642	22,408,177	19,252,052
Pendidikan, kesihatan dan lain-lain	9,496,435	9,754,308	2,844,959	2,390,554
Sektor isi rumah	120,456,394	114,176,607	64,434,607	62,875,805
Lain-lain	574,397	454,553	304,651	229,972
	222,415,605	212,200,142	129,778,163	123,083,419
(f) Mengikut tujuan				
Pembelian sekuriti	11,992,304	12,976,360	4,757,102	5,126,878
Pembelian kenderaan pengangkutan	10,959,997	10,234,231	166,995	282,646
Pembelian hartanah:				
- Kediaman	83,444,972	77,404,367	50,847,520	48,663,045
- Bukan kediaman	27,258,291	25,399,348	20,984,877	19,161,912
Pembelian harta, loji dan peralatan selain tanah dan bangunan	1,355,284	1,595,020	697,550	857,259
Kegunaan peribadi	12,731,438	12,019,969	6,792,935	6,863,166
Kad kredit	2,361,046	2,069,207	1,994,047	1,766,927
Pembelian barangan pengguna tahan lama	6,840	7,279	6,840	7,279
Pembinaan	6,704,555	6,567,401	5,347,029	5,303,859
Modal kerja	54,680,824	54,064,715	35,609,155	32,569,534
Penggabungan dan pengambilalihan	1,341,026	1,648,237	631,864	176,529
Tujuan lain	9,579,028	8,214,008	1,942,249	2,304,385
	222,415,605	212,200,142	129,778,163	123,083,419
(g) Mengikut baki tempoh matang kontraktual				
Matang dalam tempoh setahun	41,424,260	38,104,568	28,634,221	27,351,711
Satu hingga tiga tahun	11,429,962	12,108,274	7,906,636	5,947,184
Tiga hingga lima tahun	21,640,604	19,327,578	12,820,693	10,728,433
Melebihi lima tahun	147,920,779	142,659,722	80,416,613	79,056,091
	222,415,605	212,200,142	129,778,163	123,083,419

Nota kepada Penyata Kewangan

Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

8 PINJAMAN, PENDAHULUAN DAN PEMBIAYAAN (SAMBUNGAN)
(h) Mengikut peringkat

	ECL 12-bulan (Peringkat 1) RM'000	ECL hayat tidak terosot nilai kredit (Peringkat 2) RM'000	ECL hayat terosot nilai kredit (Peringkat 3) RM'000	Jumlah RM'000
Kumpulan				
31 Disember 2023				
Baki pada awal tahun kewangan	197,584,104	11,327,307	3,288,731	212,200,142
Pindahan kepada ECL 12-bulan (Peringkat 1)	2,655,846	(2,570,697)	(85,149)	-
Pindahan kepada ECL hayat tidak terosot nilai kredit (Peringkat 2)	(4,557,908)	4,756,784	(198,876)	-
Pindahan kepada ECL hayat terosot nilai kredit (Peringkat 3)	(777,230)	(1,133,005)	1,910,235	-
Pembelian dan pengasalan	56,560,100	2,305,182	969,466	59,834,748
Penyahiktirafan	(46,169,755)	(3,224,375)	(428,774)	(49,822,904)
Amaun dihapus kira	-	-	(1,676,981)	(1,676,981)
Perbezaan pertukaran	1,718,314	61,661	66,788	1,846,763
Pergerakan lain	-	-	33,837	33,837
Baki pada akhir tahun kewangan	207,013,471	11,522,857	3,879,277	222,415,605
31 Disember 2022				
Baki pada awal tahun kewangan	181,779,039	13,782,221	2,950,507	198,511,767
Pindahan kepada ECL 12-bulan (Peringkat 1)	5,282,437	(5,221,054)	(61,383)	-
Pindahan kepada ECL hayat tidak terosot nilai kredit (Peringkat 2)	(4,378,105)	4,478,451	(100,346)	-
Pindahan kepada ECL hayat terosot nilai kredit (Peringkat 3)	(641,362)	(614,845)	1,256,207	-
Pembelian dan pengasalan	56,607,947	1,834,638	601,612	59,044,197
Penyahiktirafan	(42,471,233)	(3,003,401)	(784,107)	(46,258,741)
Amaun dihapus kira	-	-	(683,842)	(683,842)
Perbezaan pertukaran	1,405,381	71,297	66,889	1,543,567
Pergerakan lain	-	-	43,194	43,194
Baki pada akhir tahun kewangan	197,584,104	11,327,307	3,288,731	212,200,142
Bank				
31 Disember 2023				
Baki pada awal tahun kewangan	114,527,309	6,874,395	1,681,715	123,083,419
Pindahan kepada ECL 12-bulan (Peringkat 1)	1,736,872	(1,681,178)	(55,694)	-
Pindahan kepada ECL hayat tidak terosot nilai kredit (Peringkat 2)	(2,773,190)	2,900,172	(126,982)	-
Pindahan kepada ECL hayat terosot nilai kredit (Peringkat 3)	(532,587)	(773,258)	1,305,845	-
Pembelian dan pengasalan	30,691,137	1,414,604	483,569	32,589,310
Penyahiktirafan	(24,463,582)	(1,982,942)	(302,717)	(26,749,241)
Amaun dihapus kira	-	-	(712,541)	(712,541)
Perbezaan pertukaran	1,483,981	42,769	24,315	1,551,065
Pergerakan lain	-	-	16,151	16,151
Baki pada akhir tahun kewangan	120,669,940	6,794,562	2,313,661	129,778,163

Nota kepada Penyata Kewangan
Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

Laporan
Kewangan
2023

8 PINJAMAN, PENDAHULUAN DAN PEMBIAYAAN (SAMBUNGAN)

(h) Mengikut peringkat (sambungan)

	ECL 12-bulan (Peringkat 1) RM'000	ECL hayat tidak terosot nilai kredit (Peringkat 2) RM'000	ECL hayat terosot nilai kredit (Peringkat 3) RM'000	Jumlah RM'000
Bank				
31 Disember 2022				
Baki pada awal tahun kewangan	106,486,886	9,167,539	1,744,632	117,399,057
Pindahan kepada ECL 12-bulan (Peringkat 1)	3,803,375	(3,753,894)	(49,481)	-
Pindahan kepada ECL hayat tidak terosot nilai kredit (Peringkat 2)	(2,558,860)	2,640,260	(81,400)	-
Pindahan kepada ECL hayat terosot nilai kredit (Peringkat 3)	(338,662)	(426,801)	765,463	-
Pembelian dan pengasalan	28,790,996	1,163,224	483,641	30,437,861
Penyahiktirafan	(22,910,036)	(1,958,503)	(630,564)	(25,499,103)
Amaun dihapus kira	-	-	(567,466)	(567,466)
Perbezaan pertukaran	1,253,610	42,570	21,598	1,317,778
Pergerakan lain	-	-	(4,708)	(4,708)
Baki pada akhir tahun kewangan	114,527,309	6,874,395	1,681,715	123,083,419

(i) Rosot nilai pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan

	Kumpulan		Bank	
	31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000	31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000
(i) Mengikut sektor ekonomi				
Pertanian, perburuan, perhutanan dan perikanan	49,276	12,112	45,635	6,912
Perlombongan dan kuari	20,314	20,471	15,066	15,638
Perkilangan	261,355	215,294	208,511	179,477
Elektrik, gas dan air	7,833	9,965	2,040	-
Pembinaan	551,833	421,948	450,578	327,228
Perdagangan borong dan runcit dan restoran dan hotel	658,465	355,838	447,956	217,473
Pengangkutan, pergudangan dan perhubungan	508,776	37,677	44,377	23,393
Perkhidmatan kewangan, insurans, hartanah dan perniagaan	522,427	334,117	439,128	277,813
Pendidikan, kesihatan dan lain-lain	141,733	892,141	46,946	52,882
Sektor isi rumah	1,104,119	937,738	613,424	580,899
Lain-lain	53,146	51,430	-	-
	3,879,277	3,288,731	2,313,661	1,681,715

Nota kepada Penyata Kewangan

Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

8 PINJAMAN, PENDAHULUAN DAN PEMBIAYAAN (SAMBUNGAN)

(i) Rosot nilai pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan (sambungan)

	Kumpulan		Bank	
	31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000	31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000
(ii) Mengikut tujuan				
Pembelian sekuriti	18,875	31,136	17,640	17,749
Pembelian kenderaan pengangkutan	67,209	55,148	5,221	8,872
Pembelian hartanah:				
- Kediaman	880,286	733,496	499,518	478,779
- Bukan kediaman	629,457	610,074	311,416	331,844
Pembelian harta, loji dan peralatan selain tanah dan bangunan	27,760	19,906	24,964	16,640
Kegunaan peribadi	161,657	153,747	125,541	123,910
Kad kredit	23,747	21,407	20,047	18,191
Pembelian barangan pengguna tahan lama	611	595	611	595
Pembinaan	107,215	51,858	107,107	51,728
Modal kerja	1,725,221	1,417,245	1,060,418	531,368
Tujuan lain	237,239	194,119	141,178	102,039
	3,879,277	3,288,731	2,313,661	1,681,715
(iii) Mengikut pengagihan geografi				
Malaysia	2,882,420	2,007,232	1,665,567	1,406,744
Luar Pesisir Labuan	-	756,636	-	-
Singapura	299,194	198,679	299,194	198,679
Thailand	344,852	82,032	344,852	70,319
Brunei	4,048	5,973	4,048	5,973
Kemboja	342,842	234,447	-	-
Lao	5,921	3,732	-	-
	3,879,277	3,288,731	2,313,661	1,681,715

Nota kepada Penyata Kewangan
Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

Laporan
Kewangan
2023

8 PINJAMAN, PENDAHULUAN DAN PEMBIAYAAN (SAMBUNGAN)

(i) Rosot nilai pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan (sambungan)

(iv) Pergerakan peruntukan kerugian kredit

	ECL 12-bulan (Peringkat 1) RM'000	ECL hayat tidak terosot nilai kredit (Peringkat 2) RM'000	ECL hayat terosot nilai kredit (Peringkat 3) RM'000	Jumlah RM'000
Kumpulan				
31 Disember 2023				
Baki pada awal tahun kewangan	846,101	1,055,527	1,808,374	3,710,002
Perubahan disebabkan oleh aset kewangan diiktiraf dalam baki permulaan yang telah:				
- Dipindahkan kepada ECL 12-bulan (Peringkat 1)	184,876	(159,840)	(25,036)	-
- Dipindahkan kepada ECL hayat tidak terosot nilai kredit (Peringkat 2)	(34,939)	86,407	(51,468)	-
- Dipindahkan kepada ECL hayat terosot nilai kredit (Peringkat 3)	(11,531)	(123,915)	135,446	-
	138,406	(197,348)	58,942	-
Perubahan risiko kredit	(328,330)	(154,670)	912,730	429,730
Pembelian dan pengasalan	127,406	95,457	66,119	288,982
Perubahan metodologi model	(49,488)	(20,304)	761	(69,031)
Penyahiktirafan	(45,551)	(72,541)	(101,813)	(219,905)
Hutang lapuk dihapus kira	-	-	(1,433,361)	(1,433,361)
Perbezaan pertukaran	2,716	268	39,357	42,341
Pergerakan lain	-	-	33,837	33,837
Baki pada akhir tahun kewangan	691,260	706,389	1,384,946	2,782,595
31 Disember 2022				
Baki pada awal tahun kewangan	1,015,663	1,186,991	1,407,463	3,610,117
Perubahan disebabkan oleh aset kewangan diiktiraf dalam baki permulaan yang telah:				
- Dipindahkan kepada ECL 12-bulan (Peringkat 1)	196,146	(179,726)	(16,420)	-
- Dipindahkan kepada ECL hayat tidak terosot nilai kredit (Peringkat 2)	(31,853)	65,382	(33,529)	-
- Dipindahkan kepada ECL hayat terosot nilai kredit (Peringkat 3)	(15,483)	(51,693)	67,176	-
	148,810	(166,037)	17,227	-
Perubahan risiko kredit	(352,433)	9,865	1,191,823	849,255
Pembelian dan pengasalan	113,114	118,999	27,149	259,262
Perubahan metodologi model	(11,434)	(40,369)	(1,303)	(53,106)
Penyahiktirafan	(70,097)	(54,600)	(419,983)	(544,680)
Hutang lapuk dihapus kira	-	-	(494,580)	(494,580)
Perbezaan pertukaran	2,478	678	37,384	40,540
Pergerakan lain	-	-	43,194	43,194
Baki pada akhir tahun kewangan	846,101	1,055,527	1,808,374	3,710,002

Nota kepada Penyata Kewangan

Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

8 PINJAMAN, PENDAHULUAN DAN PEMBIAYAAN (SAMBUNGAN)
(i) Rosot nilai pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan (sambungan)
(iv) Pergerakan peruntukan kerugian kredit (sambungan)

	ECL 12-bulan (Peringkat 1) RM'000	ECL hayat tidak terosot nilai kredit (Peringkat 2) RM'000	ECL hayat terosot nilai kredit (Peringkat 3) RM'000	Jumlah RM'000
Bank				
31 Disember 2023				
Baki pada awal tahun kewangan	554,551	620,951	786,707	1,962,209
Perubahan disebabkan oleh aset kewangan diiktiraf dalam baki permulaan yang telah:				
- Dipindahkan kepada ECL 12-bulan (Peringkat 1)	121,490	(103,386)	(18,104)	-
- Dipindahkan kepada ECL hayat tidak terosot nilai kredit (Peringkat 2)	(28,084)	58,986	(30,902)	-
- Dipindahkan kepada ECL hayat terosot nilai kredit (Peringkat 3)	(10,585)	(81,338)	91,923	-
	82,821	(125,738)	42,917	-
Perubahan risiko kredit	(242,217)	(18,620)	684,752	423,915
Pembelian dan pengasalan	97,320	81,315	57,272	235,907
Perubahan metodologi model	(31,090)	(5,465)	(5,379)	(41,934)
Penyahiktirafan	(33,938)	(49,274)	(77,605)	(160,817)
Hutang lapuk dihapus kira	-	-	(529,039)	(529,039)
Perbezaan pertukaran	3,048	(887)	7,964	10,125
Pergerakan lain	-	-	16,151	16,151
Baki pada akhir tahun kewangan	430,495	502,282	983,740	1,916,517
31 Disember 2022				
Baki pada awal tahun kewangan	708,275	848,909	793,522	2,350,706
Perubahan disebabkan oleh aset kewangan diiktiraf dalam baki permulaan yang telah:				
- Dipindahkan kepada ECL 12-bulan (Peringkat 1)	145,689	(134,074)	(11,615)	-
- Dipindahkan kepada ECL hayat tidak terosot nilai kredit (Peringkat 2)	(25,520)	52,232	(26,712)	-
- Dipindahkan kepada ECL hayat terosot nilai kredit (Peringkat 3)	(12,182)	(40,540)	52,722	-
	107,987	(122,382)	14,395	-
Perubahan risiko kredit	(292,774)	(149,163)	772,689	330,752
Pembelian dan pengasalan	81,556	113,587	21,784	216,927
Perubahan metodologi model	(7,769)	(25,418)	(1,160)	(34,347)
Penyahiktirafan	(51,455)	(47,473)	(396,961)	(495,889)
Hutang lapuk dihapus kira	-	-	(428,334)	(428,334)
Perbezaan pertukaran	8,731	2,891	15,480	27,102
Pergerakan lain	-	-	(4,708)	(4,708)
Baki pada akhir tahun kewangan	554,551	620,951	786,707	1,962,209

Termasuk dalam peruntukan kerugian kredit Kumpulan dan Bank ialah kerugian kredit dijangka untuk komitmen pinjaman dan kontrak jaminan kewangan masing-masing berjumlah RM73,042,000 (31 Disember 2022: RM63,923,000) dan RM57,722,000 (31 Disember 2022: RM49,023,000).

Nota kepada Penyata Kewangan
Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

Laporan
Kewangan
2023

9 BAKI PELANGGAN DAN BROKER

	Kumpulan	
	31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000
Amaun terhutang oleh pelanggan	900,694	508,535
Tolak: Peruntukan kerugian kredit	(2,409)	(21,349)
	898,285	487,186
Amaun terhutang oleh broker	87,842	54,012
Amaun terhutang oleh gedung penjelasan dan bursa saham	216,886	199,942
	1,203,013	741,140

Pergerakan peruntukan kerugian kredit

	Terosot nilai kredit RM'000	Tidak terosot nilai kredit RM'000	Jumlah RM'000
Kumpulan			
31 Disember 2023			
Baki pada awal tahun kewangan	21,348	1	21,349
Dipindahkan kepada terosot nilai kredit	6	(6)	-
Peruntukan kerugian kredit	69	6	75
Penyahiktirafan	(6,052)	-	(6,052)
Hapus kira	(14,252)	-	(14,252)
Perbezaan pertukaran	1,289	-	1,289
Baki pada akhir tahun kewangan	2,408	1	2,409
31 Disember 2022			
Baki pada awal tahun kewangan	23,498	47	23,545
Dipindahkan kepada terosot nilai kredit	49	(49)	-
Peruntukan kerugian kredit	2,109	3	2,112
Penyahiktirafan	(1,888)	-	(1,888)
Hapus kira	(2,073)	-	(2,073)
Perbezaan pertukaran	(347)	-	(347)
Baki pada akhir tahun kewangan	21,348	1	21,349

Nota kepada Penyata Kewangan

Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

10 ASET/(LIABILITI) KONTRAK INSURANS/INSURANS SEMULA

	31 Disember 2023			Dinyatakan semula 31 Disember 2022			Dinyatakan semula 1 Januari 2022		
	Aset RM'000	(Liabiliti) RM'000	Bersih RM'000	Aset RM'000	(Liabiliti) RM'000	Bersih RM'000	Aset RM'000	(Liabiliti) RM'000	Bersih RM'000
Kumpulan									
Kontrak insurans dikeluarkan									
Liabiliti baki perlindungan	6,817	(289,489)	(282,672)	2,851	(252,564)	(249,713)	-	(217,971)	(217,971)
Liabiliti tuntutan ditanggung	21,722	(823,785)	(802,063)	14,386	(827,871)	(813,485)	1,564	(741,393)	(739,829)
Jumlah aset/(liabiliti) kontrak insurans	28,539	(1,113,274)	(1,084,735)	17,237	(1,080,435)	(1,063,198)	1,564	(959,364)	(957,800)
Kontrak insurans semula dipegang									
Liabiliti baki perlindungan	146,470	(65,494)	80,976	55,093	(9,860)	45,233	48,099	(713)	47,386
Liabiliti tuntutan ditanggung	398,027	(7,214)	390,813	447,373	(21,484)	425,889	368,204	(14,460)	353,744
Jumlah aset/(liabiliti) kontrak insurans	544,497	(72,708)	471,789	502,466	(31,344)	471,122	416,303	(15,173)	401,130
Aset/(liabiliti) kontrak insurans/insurans semula bersih	573,036	(1,185,982)		519,703	(1,111,779)		417,867	(974,537)	

11 ASET LAIN

	Nota	Kumpulan			Bank	
		31 Disember 2023 RM'000	Dinyatakan semula 31 Disember 2022 RM'000	Dinyatakan semula 1 Januari 2022 RM'000	31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000
Penghutang lain	(a)	470,558	605,951	835,488	370,885	370,808
Cagaran tunai disandarkan pada urus niaga derivatif		784,159	514,797	417,368	784,159	514,797
Deposit		41,024	44,189	45,191	31,076	33,338
Prabayaran		167,793	153,469	168,715	104,837	101,409
Harta yang dirampas	(b)	158,203	21,931	-	158,203	21,931
Amaun belum terima untuk pengeluaran unit-unit daripada dana		18,354	56,073	207,850	-	-
Amaun terhutang daripada subsidiari	(c)	-	-	-	1,665,771	870,157
		1,640,091	1,396,410	1,674,612	3,114,931	1,912,440

11 ASET LAIN (SAMBUNGAN)

- (a) Termasuk dalam penghutang lain Kumpulan ialah yuran dan premium belum terima, yang dinyatakan selepas ditolak peruntukan kerugian kredit/kerugian rosot nilai bersih sebanyak RM16,946,000 (31 Disember 2022: RM16,957,000).

Pergerakan dalam peruntukan kerugian kredit adalah seperti yang berikut:

	Kumpulan	
	31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000
Baki pada awal tahun kewangan	16,957	19,186
Peruntukan dibuat/(masuk kira semula) semasa tahun kewangan	293	(862)
Hapus kira	(125)	(1,435)
Pembubaran usaha sama	(235)	-
Perbezaan pertukaran	56	68
Baki pada akhir tahun kewangan	16,946	16,957

- (b) Nilai ini dinyatakan bersih daripada peruntukan kerugian rosot nilai sebanyak RM7,509,000 (31 Disember 2022: Tiada).
- (c) Termasuk dalam amaun terhutang daripada subsidiari ialah amaun sebanyak RM1,180.6 juta (31 Disember 2022: RM1,174.4 juta) berkaitan dengan langkah bantuan Kerajaan COVID-19 yang disalurkan daripada BNM menerusi Bank untuk tujuan pinjaman/pembiayaan kepada SME seperti dinyatakan dalam Nota 22.

Selain yang dinyatakan di atas, baki amaun terhutang daripada subsidiari adalah tidak bercagar, tanpa faedah dan akan diterima dalam tempoh kredit biasa.

12 ASET/(LIABILITI) DERIVATIF

Instrumen kewangan derivatif ialah instrumen kewangan yang nilainya berubah mengikut perubahan harga atau kadar (seperti kadar tukaran asing, kadar faedah dan harga sekuriti) instrumen pendasar. Instrumen ini digunakan oleh Kumpulan dan Bank sebagai pelindung nilai ekonomi dan untuk tujuan perdagangan hak milik. Pengelasan mungkir instrumen kewangan derivatif ialah perdagangan, kecuali ditetapkan dalam urusan lindung nilai dan mematuhi syarat ketat perakaunan lindung nilai seperti yang dinyatakan dalam dasar perakaunan Kumpulan dan Bank.

Jadual di bawah menunjukkan instrumen kewangan derivatif Kumpulan dan Bank pada tarikh penyata kedudukan kewangan. Amaun kontraktual atau amaun prinsipal pendasar instrumen kewangan derivatif ini dan nilai saksama positif kasar (aset derivatif) dan negatif kasar (liabiliti derivatif) sepadan dengannya pada tarikh penyata kedudukan kewangan dianalisis seperti yang berikut:

	Kumpulan		Bank	
	31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000	31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000
Aset derivatif:				
- Derivatif dagangan	1,518,109	1,752,707	1,616,227	1,893,459
- Derivatif lindung nilai saksama	157,614	207,772	83,200	94,017
	1,675,723	1,960,479	1,699,427	1,987,476
Liabiliti derivatif:				
- Derivatif dagangan	1,780,780	1,931,535	1,794,718	2,018,461
- Derivatif lindung nilai saksama	6,948	7,856	468	464
	1,787,728	1,939,391	1,795,186	2,018,925

Nota kepada Penyata Kewangan

Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

12 ASET/(LIABILITI) DERIVATIF (SAMBUNGAN)

	31 Disember 2023			31 Disember 2022		
	Kontrak atau amaun prinsipal pendasar RM'000	Nilai saksama positif akhir tahun RM'000	Nilai saksama negatif akhir tahun RM'000	Kontrak atau amaun prinsipal pendasar RM'000	Nilai saksama positif akhir tahun RM'000	Nilai saksama negatif akhir tahun RM'000
Kumpulan						
Derivatif dagangan:						
Kontrak berkaitan tukaran asing						
- Hadapan/swap	55,952,200	294,473	631,192	61,412,057	626,384	1,027,880
- Opsyen	167,329	4,683	150	67,140	5,104	1,633
- Swap kadar faedah mata wang silang	9,487,307	214,501	342,373	7,654,203	144,592	166,071
	65,606,836	513,657	973,715	69,133,400	776,080	1,195,584
Kontrak berkaitan kadar faedah						
- Swap	98,883,695	902,400	648,042	62,421,450	950,167	692,863
Kontrak berkaitan komoditi						
- Opsyen	1,014,067	51,110	51,110	734,453	25,173	25,173
Kontrak berkaitan ekuiti						
- Opsyen	794,640	50,540	75,695	652,256	728	697
Kontrak berkaitan niaga hadapan	43,295	402	129	78,180	559	301
Waran berstruktur	421,732	-	32,089	118,315	-	16,917
Derivatif lindung nilai saksama:						
Kontrak berkaitan kadar faedah						
- Swap	10,142,725	157,614	6,948	8,046,813	207,772	7,856
	176,906,990	1,675,723	1,787,728	141,184,867	1,960,479	1,939,391
Bank						
Derivatif dagangan:						
Kontrak berkaitan tukaran asing						
- Hadapan/swap	56,689,002	303,231	627,255	63,723,851	646,548	1,010,057
- Opsyen	167,329	4,683	150	67,140	5,104	1,633
- Swap kadar faedah mata wang silang	10,835,087	228,969	342,372	8,160,867	144,592	166,222
	67,691,418	536,883	969,777	71,951,858	796,244	1,177,912
Kontrak berkaitan kadar faedah						
- Swap	108,423,695	983,294	728,936	70,611,450	1,071,314	814,679
Kontrak berkaitan komoditi						
- Opsyen	1,016,923	51,110	51,110	734,733	25,173	25,173
Kontrak berkaitan ekuiti						
- Opsyen	794,840	44,940	44,895	652,366	728	697
Derivatif lindung nilai saksama:						
Kontrak berkaitan kadar faedah						
- Swap	6,142,725	83,200	468	4,246,813	94,017	464
	184,069,601	1,699,427	1,795,186	148,197,220	1,987,476	2,018,925

12 ASET/(LIABILITI) DERIVATIF (SAMBUNGAN)

(i) Lindung nilai saksama

Lindung nilai saksama digunakan oleh Kumpulan dan Bank sebagai perlindungan terhadap perubahan nilai saksama aset kewangan dan liabiliti kewangan yang disebabkan oleh pergerakan kadar faedah pasaran. Kumpulan dan Bank menggunakan swap kadar faedah untuk melindungi nilai terhadap risiko kadar faedah pinjaman jangka panjang tertentu dengan kadar tetap yang telah dikenal pasti, portfolio kelompok homogen pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan, aset kewangan diukur pada FVOCI, pelaburan kewangan diukur pada kos dilunaskan ('AC') dan sekuriti hutang senior.

Dasar perakaunan lindung nilai Kumpulan dan Bank hanya membolehkan perhubungan lindung nilai berkesan diwujudkan. Keberkesanan lindung nilai ditentukan pada permulaan perhubungan lindung nilai, dan menerusi penilaian keberkesanan prospektif secara berkala untuk memastikan kewujudan perhubungan ekonomi antara butiran lindung nilai dengan instrumen lindung nilai. Kumpulan dan Bank menentukan kewujudan hubungan ekonomi antara butiran lindung nilai dengan instrumen lindung nilai dengan mengambil kira ciri kualitatif butiran tersebut dan sekiranya perlu, disokong oleh analisis kuantitatif. Bawah taksiran kualitatif, Kumpulan dan Bank menjalankan taksiran dengan membezakan perubahan nilai saksama lindung nilai dengan perubahan nilai saksama derivatif secara hipotesis.

Hanya elemen risiko kadar faedah lindung nilai dan risiko lain seperti risiko kredit diurus tetapi tidak dilindungi nilai oleh Kumpulan dan Bank. Komponen risiko kadar faedah ditentukan apabila perubahan nilai saksama kadar tetap pelaburan kewangan jangka panjang (contohnya bon, pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan) berikutan perubahan penanda aras seperti Kadar Tawaran Antara Bank Kuala Lumpur ('KLIBOR') 3-bulan, Kadar Pembiayaan Semalaman Terjamin ('SOFR') USD 3-bulan, USD SOFR 6-bulan dan Purata Kadar Semalaman Singapore SGD 6-bulan. Perubahan sedemikian selalunya merupakan komponen terbesar daripada perubahan keseluruhan nilai saksama. Strategi ini ditentukan sebagai lindung nilai saksama dan keberkesanannya ditaksir dengan merujuk keperluan keberkesanan sebagaimana yang ditetapkan oleh MFRS 9, termasuk pembuktian hubungan ekonomi, penilaian kesan risiko kredit dan perkiraan nisbah lindung nilai.

Kumpulan dan Bank merumuskan nisbah lindung nilai dengan melaraskan amaun prinsipal instrumen lindung nilai kepada setakat butiran lindung nilainya.

Kumpulan dan Bank telah mengenal pasti punca ketidakberkesanan yang mungkin:

- i. Risiko kredit rakan niaga yang mempengaruhi nilai saksama swap kadar faedah tetapi bukannya butiran lindung nilai; dan
- ii. Ketidapadanan dari segi butiran lindung nilai dengan instrumen lindung nilai seperti penamatan secara sukarela, tarikh matang dan pelupusan butiran lindung nilai.

Jadual berikut menunjukkan profil kematangan dan purata harga instrumen lindung nilai yang digunakan dalam lindung nilai saksama:

	31 Disember 2023		31 Disember 2022	
	Amaun Nominal RM'000	Purata kadar faedah tetap %	Amaun Nominal RM'000	Purata kadar faedah tetap %
Swap kadar faedah				
Kumpulan				
Sehingga tiga bulan	130,000	3.71	-	-
Tiga hingga dua belas bulan	2,067,206	3.45	500,000	3.88
Satu hingga lima tahun	7,945,519	2.98	7,511,813	2.92
Melebihi lima tahun	-	-	35,000	2.90
Jumlah	10,142,725		8,046,813	
Bank				
Sehingga tiga bulan	130,000	3.71	-	-
Tiga hingga dua belas bulan	1,567,206	3.30	-	-
Satu hingga lima tahun	4,445,519	3.07	4,211,813	2.95
Melebihi lima tahun	-	-	35,000	2.90
Jumlah	6,142,725		4,246,813	

Nota kepada Penyata Kewangan

Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

12 ASET/(LIABILITI) DERIVATIF (SAMBUNGAN)

- (i) Lindung nilai saksama (sambungan)

Amaun berkaitan dengan butiran ditetapkan sebagai instrumen lindung nilai adalah seperti yang berikut:

	Kumpulan		Bank	
	31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000	31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000
Swap kadar faedah				
Amaun nominal merangkumi:	10,142,725	8,046,813	6,142,725	4,246,813
Amaun nominal terkesan secara langsung oleh pembaharuan IBOR	-	860,813	-	860,813
Aset nilai saksama	157,614	207,772	83,200	94,017
Liabiliti nilai saksama	6,948	7,856	468	464
Keberkesanan lindung nilai diiktiraf dalam penyata pendapatan	(75,022)	246,968	(34,453)	148,505

Amaun berkaitan dengan butiran ditetapkan sebagai butiran lindung nilai adalah seperti yang berikut:

	31 Disember 2023			31 Disember 2022		
	Nilai bawaan RM'000	Lindung nilai saksama dilaraskan* RM'000	Keberkesanan lindung nilai diiktiraf dalam penyata pendapatan RM'000	Nilai bawaan RM'000	Lindung nilai saksama dilaraskan* RM'000	Keberkesanan lindung nilai diiktiraf dalam penyata pendapatan RM'000
Kumpulan						
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan berkadar tetap	3,796,444	(70,407)	41,149	3,942,848	(111,556)	(106,520)
Aset kewangan pada FVOCI	4,275,360	(46,245)	45,262	4,333,316	(89,400)	(142,434)
Pelaburan kewangan pada AC	721,120	(3,276)	(3,276)	-	-	-
Sekuriti hutang senior	1,517,550	(10,072)	(10,072)	-	-	-
	10,310,474	(130,000)	73,063	8,276,164	(200,956)	(248,954)
Bank						
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan berkadar tetap	986,835	(13,083)	6,626	631,859	(19,709)	(16,461)
Aset kewangan pada FVOCI	3,768,194	(37,870)	37,102	3,676,727	(72,864)	(133,166)
Sekuriti hutang senior	1,517,550	(10,072)	(10,072)	-	-	-
	6,272,579	(61,025)	33,656	4,308,586	(92,573)	(149,627)

* Semua instrumen lindung nilai dimasukkan dalam butiran aset dan liabiliti derivatif dalam penyata kedudukan kewangan.

- (ii) Pelaburan lindung nilai bersih

Penyata kedudukan kewangan Kumpulan dipengaruhi oleh keuntungan dan kerugian berikutan penilaian semula aset bersih subsidiari dalam denominasi mata wang lain selain mata wang fungsian. Lindung nilai pelaburan bersih operasi asing diambil kira serupa dengan lindung nilai aliran tunai. Dasar perakaunan lindung nilai pelaburan bersih dinyatakan dalam Nota 6(b) dasar perakaunan.

13 DEPOSIT BERKANUN

	Nota	Kumpulan		Bank	
		31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000	31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000
Deposit berkanun dengan BNM	(a)	3,221,310	3,026,676	1,641,110	1,560,076
Deposit berkanun dengan Pihak Berkuasa Monetari Singapura	(b)	278,432	98,478	278,432	98,478
Deposit berkanun dengan Kementerian Kewangan Negara Brunei Darussalam	(c)	28,245	27,921	28,245	27,921
Deposit berkanun dan deposit rizab dengan Bank Nasional Kemboja ('NBC')	(d)	381,511	275,305	-	-
Deposit berkanun dengan Bank Nasional Lao ('BOL')	(e)	2,312	1,202	-	-
		3,911,810	3,429,582	1,947,787	1,686,475

- (a) Deposit berkanun tanpa faedah disimpan dengan BNM mematuhi Seksyen 26(2)(c) Akta Bank Negara Malaysia, 2009. Amaun ini ditentukan mengikut peratusan yang ditetapkan daripada jumlah liabiliti layak.
- (b) Deposit berkanun tanpa faedah disimpan dengan Pihak Berkuasa Monetari Singapura mematuhi Akta Perbankan (Cap. 19) dan Akta Syarikat Kewangan Singapura (Cap. 108).
- (c) Deposit berkanun tanpa faedah disimpan dengan Kementerian Kewangan Negara Brunei Darussalam mematuhi Seksyen 45 Akta Perintah Perbankan Brunei Darussalam 2006.
- (d) Termasuk dalam deposit berkanun dengan NBC ialah:
- (i) Deposit dengan faedah sebanyak RM34.5 juta (31 Disember 2022: RM33.0 juta) disimpan dengan NBC, mematuhi Prakas B7-01-136 NBC bertarikh 15 Oktober 2001 sebagai jaminan modal. Deposit ini dikenakan faedah 1.26% (31 Disember 2022: 0.07% hingga 0.65%) setahun, dan tidak tersedia untuk kegunaan harian tetapi akan dikembalikan apabila RHB Bank (Cambodia) Plc menghentikan operasi perniagaan perbankan di Kemboja secara sukarela.
 - (ii) Deposit tanpa faedah sebanyak RM342.5 juta (31 Disember 2022: RM280.0 juta) disimpan dengan NBC selaras dengan Prakas No. B7-023-2621 NBC bertarikh 23 November 2023 sebagai rizab, masing-masing dikira pada 7% dan 7% (31 Disember 2022: 7% dan 7%) daripada deposit pelanggan dalam mata wang Riel Kemboja ('KHR') dan mata wang asing.
 - (iii) Deposit berkanun tanpa faedah sebanyak RM4.5 juta (31 Disember 2022: RM4.3 juta) disimpan dengan NBC sebagai deposit jaminan modal sebagai pematuhan terhadap Suruhanjaya Sekuriti dan Bursa Kemboja ('SECC') Prakas No. 009 berkaitan Pelesenan Firma Sekuriti dan Wakil Sekuriti yang beroperasi sebagai penaja jamin sekuriti di Kemboja.
- (e) Deposit berkanun tanpa faedah disimpan dengan BOL dikira masing-masing pada kadar 8% dan 10% (31 Disember 2022: 5% dan 5%) daripada deposit pelanggan dalam Lao Kip ('LAK') dan dalam mata wang asing.

Amaun deposit berkanun dan keperluan rizab yang dinyatakan di atas ditentukan oleh pihak berkuasa negara tersebut.

Nota kepada Penyata Kewangan

Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

14 ASET/(LIABILITI) CUKAI TERTUNDA

Aset dan liabiliti cukai pendapatan tertunda ditimbang balas apabila terdapat hak yang boleh dikuatkuasakan untuk menolak selesai aset cukai semasa dengan liabiliti cukai semasa dan apabila cukai tertunda tersebut berkait dengan pihak berkuasa yang sama. Amaun berikut yang ditentukan selepas ditolak selesai yang sewajarnya, dinyatakan dalam penyata kedudukan kewangan:

	Kumpulan			Bank	
	31 Disember 2023 RM'000	Dinyatakan semula 31 Disember 2022 RM'000	Dinyatakan semula 1 Januari 2022 RM'000	31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000
Aset cukai tertunda	344,872	619,508	374,554	249,249	472,759
Liabiliti cukai tertunda	(30,196)	(2,368)	(9,647)	-	-
	314,676	617,140	364,907	249,249	472,759
Aset cukai tertunda:					
- Diselesaikan selepas dua belas bulan	280,721	565,617	283,749	245,747	460,177
- Diselesaikan dalam dua belas bulan	188,395	187,825	228,211	138,338	135,041
Liabiliti cukai tertunda:					
- Diselesaikan selepas dua belas bulan	(92,951)	(79,953)	(82,190)	(86,552)	(73,357)
- Diselesaikan dalam dua belas bulan	(61,489)	(56,349)	(64,863)	(48,284)	(49,102)
	314,676	617,140	364,907	249,249	472,759

Nota kepada Penyata Kewangan
Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

Laporan
Kewangan
2023

14 ASET/(LIABILITI) CUKAI TERTUNDA (SAMBUNGAN)

Pergerakan aset dan liabiliti cukai tertunda pada tahun kewangan merangkumi yang berikut:

Nota	Hartanah loji dan peralatan, aset tidak ketara dan aset hak guna RM'000	Aset kewangan pada FVOCI RM'000	Kerugian cukai RM'000	Peruntukan RM'000	Kerugian kredit dijangka RM'000	Jumlah RM'000
Kumpulan						
31 Disember 2023						
Baki pada awal tahun kewangan						
- Seperti yang dilaporkan sebelum ini	(134,333)	372,784	596	169,015	214,843	622,905
- Kesan penerapan MFRS 17	58	-	-	(5,765)	-	(5,765)
- Seperti yang dinyatakan semula		(134,333)	372,784	596	163,250	214,843
Pindahan daripada/(kepada) penyata pendapatan	44	(20,438)	(5,465)	17,741	(15,499)	(68,944)
Pindahan kepada ekuiti		-	(203,120)	-	(237)	-
Perbezaan pertukaran		(413)	2	740	(5,207)	(1,624)
Baki pada akhir tahun kewangan		(155,184)	164,201	19,077	142,307	144,275
Dinyatakan semula						
31 Disember 2022						
Baki pada awal tahun kewangan						
- Seperti yang dilaporkan sebelum ini		(135,678)	59,032	419	235,357	218,640
- Kesan penerapan MFRS 17	58	-	-	-	(12,863)	-
- Seperti yang dinyatakan semula		(135,678)	59,032	419	222,494	218,640
Pindahan daripada/(kepada) penyata pendapatan	44	1,429	2,510	181	(58,319)	(3,802)
Pindahan daripada ekuiti		-	311,242	-	230	-
Pelupusan subsidiari	59(2)	(83)	-	-	(998)	-
Perbezaan pertukaran		(1)	-	(4)	(157)	5
Baki pada akhir tahun kewangan		(134,333)	372,784	596	163,250	214,843

Nota kepada Penyata Kewangan

Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

14 ASET/(LIABILITI) CUKAI TERTUNDA (SAMBUNGAN)

Pergerakan aset dan liabiliti cukai tertunda pada tahun kewangan merangkumi yang berikut (sambungan):

	Nota	Hartanah loji dan peralatan, aset tidak ketara dan aset hak guna RM'000	Aset kewangan pada FVOCI RM'000	Peruntukan RM'000	Kerugian kredit dijangka RM'000	Jumlah RM'000
Bank						
31 Disember 2023						
Baki pada awal tahun kewangan		(122,459)	325,189	123,171	146,858	472,759
Pindahan kepada penyata pendapatan	44	(12,377)	-	(20,558)	(6,974)	(39,909)
Pindahan kepada ekuiti		-	(177,434)	-	-	(177,434)
Perbezaan pertukaran		-	-	(6,167)	-	(6,167)
Baki pada akhir tahun kewangan		(134,836)	147,755	96,446	139,884	249,249
31 Disember 2022						
Baki pada awal tahun kewangan		(123,745)	44,059	151,117	163,364	234,795
Pindahan daripada/(kepada) penyata pendapatan	44	1,286	-	(27,922)	(16,506)	(43,142)
Pindahan daripada ekuiti		-	281,130	-	-	281,130
Perbezaan pertukaran		-	-	(24)	-	(24)
Baki pada akhir tahun kewangan		(122,459)	325,189	123,171	146,858	472,759

14 ASET/(LIABILITI) CUKAI TERTUNDA (SAMBUNGAN)

Aset cukai tertunda tidak diiktiraf untuk amaun berikut kerana subsidiari berkenaan tidak mungkin akan menjana keuntungan boleh cukai yang mencukupi untuk digunakan terhadap perbezaan sementara yang boleh ditolak:

	Kumpulan	
	31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000
Kerugian cukai tidak diserap dibawa ke hadapan	803,925	809,779
Peruntukan modal tidak diserap dibawa ke hadapan	59,454	59,805
	863,379	869,584

Di Malaysia, perbezaan sementara boleh tolak mempunyai tempoh tamat 10 tahun (dahulunya 7 tahun berikutan perubahan Akta Kewangan 2021 yang diwartakan pada 31 Disember 2021), selaras dengan Seksyen 44(5F) Akta Cukai Pendapatan 1967 yang mula berkuat kuasa dari tahun taksiran 2019 dan tahun-tahun taksiran berikutnya. Di luar negara, perbezaan sementara boleh tolak tidak mempunyai tarikh luput, kecuali di Thailand, Indonesia, Lao dan Vietnam yang hanya boleh dibawa ke hadapan untuk ditolak atas keuntungan masa hadapan bagi tempoh 5 tahun.

15 PELABURAN DALAM SUBSIDIARI

	Bank	
	31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000
Saham tidak disebut harga, pada kos:		
- Malaysia	4,155,835	4,155,850
- Luar Malaysia	566,709	557,753
	4,722,544	4,713,603
Sumbangan modal kepada subsidiari	5,012	1,230
	4,727,556	4,714,833
Kerugian rosot nilai terkumpul	(53,244)	(53,244)
	4,674,312	4,661,589

15 PELABURAN DALAM SUBSIDIARI (SAMBUNGAN)

Butiran subsidiari adalah seperti yang berikut:

Nama syarikat	Negara diperbadankan	Modal saham (dalam RM kecuali dinyatakan sebaliknya)	Kepentingan ekuiti efektif dipegang oleh Kumpulan		Kepentingan ekuiti efektif dipegang oleh NCI		Aktiviti utama
			2023 %	2022 %	2023 %	2022 %	
RHB Islamic Bank Berhad	Malaysia	1,673,424,002	100	100	-	-	Perbankan Islam
RHB Bank (L) Ltd	Malaysia	USD54,000,000	100	100	-	-	Perniagaan perbankan Labuan
RHB Bank (Cambodia) Plc ('RHB Bank Cambodia') ¹	Kemboja	USD75,000,000	100	100	-	-	Perbankan komersial
RHB Bank Lao Sole Co., Ltd ^{1,2}	Lao PDR	LAK500,000,062,500	100	100	-	-	Perbankan komersial
RHB Capital Nominees (Tempatan) Sdn Bhd	Malaysia	10,000	100	100	-	-	Perkhidmatan penama untuk pemegang saham benefisial Malaysia
RHB Capital Nominees (Asing) Sdn Bhd	Malaysia	10,000	100	100	-	-	Perkhidmatan penama untuk pemegang saham benefisial asing
Banfora Pte Ltd ¹	Singapura	SGD25,000,000	100	100	-	-	Syarikat pemegangan pelaburan lain
RHB Bank Nominees Pte Ltd ¹	Singapura	SGD100,000	100	100	-	-	Firma perkhidmatan pemegang amanah, fidusiari dan kustodian
RHB Leasing Sdn Bhd	Malaysia	10,000,000	100	100	-	-	Pajakan pembinaan perindustrian, peralatan perniagaan dan kenderaan bermotor
RHB Capital Properties Sdn Bhd	Malaysia	7,300,000	100	100	-	-	Pelaburan hartanah
RHB Investment Bank Berhad ('RHB Investment Bank')	Malaysia	1,220,000,000	100	100	-	-	Perniagaan bank saudagar, berurusan dalam sekuriti, saham, hutang dan derivatif, perniagaan pembrokeran saham dan perniagaan pembrokeran kontrak hadapan dan opsyen
RHB Merchant Nominees (Tempatan) Sdn Bhd	Malaysia	10,000	100	100	-	-	Bertindak sebagai perkhidmatan penama untuk pemegang saham benefisial Malaysia

Nota kepada Penyata Kewangan
Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

Laporan
Kewangan
2023

15 PELABURAN DALAM SUBSIDIARI (SAMBUNGAN)

Butiran subsidiari adalah seperti yang berikut (sambungan):

Nama syarikat	Negara diperbadankan	Modal saham (dalam RM kecuali dinyatakan sebaliknya)	Kepentingan ekuiti efektif dipegang oleh Kumpulan		Kepentingan ekuiti efektif dipegang oleh NCI		Aktiviti utama
			2023 %	2022 %	2023 %	2022 %	
RHB Merchant Nominees (Asing) Sdn Bhd	Malaysia	10,000	100	100	-	-	Penyediaan perkhidmatan penama pemegang saham untuk benefisial asing
RHB Nominees Sdn Bhd	Malaysia	25,000	100	100	-	-	Perkhidmatan penama dan kustodian
RHB Nominees (Asing) Sdn Bhd	Malaysia	25,000	100	100	-	-	Perkhidmatan penama dan kustodian untuk pemegang saham benefisial asing
RHB Nominees (Tempatan) Sdn Bhd	Malaysia	25,000	100	100	-	-	Perkhidmatan penama dan kustodian untuk pemegang saham benefisial Malaysia
RHB Asset Management Sdn Bhd	Malaysia	10,000,000	100	100	-	-	Penyediaan perkhidmatan pengurusan pelaburan, pengurusan dana unit amanah dan skim persaraan swasta dan penyediaan perkhidmatan nasihat pelaburan
RHB Islamic International Asset Management Berhad	Malaysia	13,000,000	100	100	-	-	Penyediaan perkhidmatan pengurusan dana Islam dan pengurusan dana unit amanah Islam dan dana borong Islam
RHB Dana Hazeem Fund [^]	Malaysia	-	53.58	-	46.42	-	Pelaburan dalam ekuiti patuh Syariah
RHB Smart Income Fund [^]	Malaysia	-	57.55	-	42.45	-	Pelaburan dalam sekuriti pendapatan tetap dan selebihnya pelaburan dalam ekuiti
RHB Smart Balanced Fund [^]	Malaysia	-	53.25	-	46.75	-	Pelaburan dalam gabungan ekuiti dan sekuriti pendapatan tetap
RHB Private Equity Holdings Sdn Bhd ('RHBPE') ³	Malaysia	180,000,002	100	100	-	-	Pemegangan pelaburan

15 PELABURAN DALAM SUBSIDIARI (SAMBUNGAN)

Butiran subsidiari adalah seperti yang berikut (sambungan):

Nama syarikat	Negara diperbadankan	Modal saham (dalam RM kecuali dinyatakan sebaliknya)	Kepentingan ekuiti efektif dipegang oleh Kumpulan		Kepentingan ekuiti efektif dipegang oleh NCI		Aktiviti utama
			2023 %	2022 %	2023 %	2022 %	
RHB Private Equity Management Ltd	Malaysia	USD1	100	100	-	-	Syarikat pemegangan pelaburan ekuiti swasta
RHB Private Equity Fund Ltd ⁴	Kepulauan Cayman	USD91,329	100	100	-	-	Syarikat pelaburan ekuiti swasta
RHB International Investments Pte Ltd ¹	Singapura	SGD12,000,000	100	100	-	-	Pemegangan pelaburan
RHB Asset Management Pte Ltd ¹	Singapura	SGD12,100,000	100	100	-	-	Pengurusan dana
RHB Hong Kong Limited ^{5,6}	Hong Kong	HKD450,000,000	100	100	-	-	Pemegangan pelaburan
RHB Securities Hong Kong Limited ^{5,6}	Hong Kong	HKD340,000,000	100	100	-	-	Urus niaga sekuriti dan penyediaan pembiayaan margin sekuriti serta nasihat sekuriti
RHB Futures Hong Kong Limited ^{5,7}	Hong Kong	HKD35,000,000	-	100	-	-	Dibubarkan
PT RHB Sekuritas Indonesia ¹	Indonesia	IDR204,082 juta	99	99	1	1	Pembrokeran dan penajajaminan sekuriti
RHB Securities (Thailand) Public Company Limited ¹	Thailand	THB819,171,600	99.95	99.95	0.05	0.05	Penyediaan perkhidmatan pembrokeran saham dan derivatif
RHB Trustees Berhad	Malaysia	6,000,000	100	100	-	-	Perkhidmatan pemegang amanah runcit profesional (penulisan wasiat, perancangan harta pusaka dan amanah persendirian) dan perkhidmatan pemegang amanah korporat (skim pelaburan kolektif)
Malaysian Trustees Berhad	Malaysia	550,000	100	100	-	-	Terlibat dalam perniagaan ejen pemegang amanah, pelaksana dan pentadbir menurut Akta Syarikat Amanah 1949

Nota kepada Penyata Kewangan
Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

Laporan
Kewangan
2023

15 PELABURAN DALAM SUBSIDIARI (SAMBUNGAN)

Butiran subsidiari adalah seperti yang berikut (sambungan):

Nama syarikat	Negara diperbadankan	Modal saham (dalam RM kecuali dinyatakan sebaliknya)	Kepentingan ekuiti efektif dipegang oleh Kumpulan		Kepentingan ekuiti efektif dipegang oleh NCI		Aktiviti utama
			2023 %	2022 %	2023 %	2022 %	
RHB Securities (Cambodia) Plc. ¹	Kemboja	USD12,500,000	100	100	-	-	Perkhidmatan penajajaminan sekuriti, pembrokeran dan nasihat pelaburan
RHB Securities Vietnam Company Limited ¹	Vietnam	VND135 bilion	100	100	-	-	Pembrokeran sekuriti, pelaburan sekuriti, perunding dan perdagangan sendiri
RHB Insurance Berhad ('RHB Insurance')	Malaysia	100,000,000	94.7	94.7	5.3	5.3	Penajajaminan semua kelas perniagaan insurans am
RHB SRI Income Fund Plus 2 (dahulunya dikenali sebagai RHB Income Plus Fund 2) [^]	Malaysia	-	87.42	100	12.58	-	Pemborong dana unit amanah
AmlIncome Value [^]	Malaysia	-	100	100	-	-	Pemborong dana unit amanah
RHB Property Management Sdn Bhd	Malaysia	500,000	100	100	-	-	Pengurusan hartanah
RHB Capital (Jersey) Limited	Jersey, Kepulauan Channel	GBP4,012	100	100	-	-	Pemegangan pelaburan
RHB Kawal Sdn Bhd	Malaysia	3,700,000	100	100	-	-	Penyediaan perkhidmatan sekuriti fizikal dan perundingan sekuriti
RHB Foundation*	Malaysia	-	-	-	-	-	Yayasan amal
Subsidiari dormant RHB Bank							
UMBC Sdn Bhd	Malaysia	1,482,499,818	100	100	-	-	Pemegangan pelaburan dan syarikat kini dormant
RHB Delta Sdn Bhd ⁸	Malaysia	345,000,000	100	100	-	-	Dorman
RHB (Philippines) Inc. ^{1,9}	Filipina	PHP180,000,000	100	100	-	-	Urus niaga utama dalam pemerolehan dan pelupusan segala jenis dan perihal harta benda dan peribadi kecuali tanah dan syarikat telah menghentikan operasi

15 PELABURAN DALAM SUBSIDIARI (SAMBUNGAN)

Butiran subsidiari adalah seperti yang berikut (sambungan):

Nama syarikat	Negara diperbadankan	Modal saham (dalam RM kecuali dinyatakan sebaliknya)	Kepentingan ekuiti efektif dipegang oleh Kumpulan		Kepentingan ekuiti efektif dipegang oleh NCI		Aktiviti utama
			2023 %	2022 %	2023 %	2022 %	
Subsidiari dormant RHB Bank (sambungan)							
RHB Equities Sdn Bhd ¹⁰	Malaysia	20,010,000	100	100	-	-	Aktiviti syarikat pemegangan dan syarikat kini dormant
RHBF Sdn Bhd ¹¹	Malaysia	148,160,176	-	100	-	-	Dibubarkan
RHB Corporate Services Sdn Bhd ¹²	Malaysia	150,000	100	100	-	-	Dormant
RHB Finexasia.Com Sdn Bhd	Malaysia	11,361,111	100	100	-	-	Dormant
RHB Stock 188.Com Sdn Bhd	Malaysia	480,000	100	100	-	-	Dormant
RHB Investment Ltd ¹³	Singapura	SGD19,000,000	100	100	-	-	Dormant
Utama Assets Sdn Bhd	Malaysia	300,000	100	100	-	-	Dormant
Subsidiari dormant RHB Investment Bank							
RHB Excel Sdn Bhd ¹⁴	Malaysia	200,000,000	100	100	-	-	Dormant
RHB Progressive Sdn Bhd ¹⁴	Malaysia	13,500,000	100	100	-	-	Dormant
RHB Marketing Services Sdn Bhd ⁸	Malaysia	100,000	100	100	-	-	Dormant
RHB Futures and Options Sdn Bhd	Malaysia	10,000,000	100	100	-	-	Dormant
RHB Research Institute Sdn Bhd ¹⁵	Malaysia	500,000	100	100	-	-	Dormant
RHB Research Sdn Bhd ¹⁶	Malaysia	500,000	100	100	-	-	Dormant
RHB International Asset Management Sdn Bhd ¹⁷	Malaysia	7,000,000	100	100	-	-	Aktiviti syarikat pemegangan dan syarikat kini dormant
RHBIB Nominees (Tempatan) Sdn Bhd ¹⁸	Malaysia	3,670,000	-	100	-	-	Dibubarkan
RHB Islamic Asset Management Sdn Bhd ¹⁷	Malaysia	4,000,000	100	100	-	-	Perkhidmatan nasihat pelaburan dan syarikat kini dormant

15 PELABURAN DALAM SUBSIDIARI (SAMBUNGAN)

Butiran subsidiari adalah seperti yang berikut (sambungan):

Nama syarikat	Negara diperbadankan	Modal saham (dalam RM kecuali dinyatakan sebaliknya)	Kepentingan ekuiti efektif dipegang oleh Kumpulan		Kepentingan ekuiti efektif dipegang oleh NCI		Aktiviti utama
			2023 %	2022 %	2023 %	2022 %	
Subsidiari dormant RHB Investment Bank (sambungan)							
RHBIM Berhad ¹⁷	Malaysia	10,000,000	100	100	-	-	Pengurusan dana unit amanah dan pengurusan pelaburan mandat dengan budi bicara dan tanpa budi bicara dan syarikat kini dormant
TCL Nominees (Tempatan) Sdn Bhd ¹⁶	Malaysia	644,000	100	100	-	-	Dorman
TCL Nominees (Asing) Sdn Bhd ¹⁶	Malaysia	4,000	100	100	-	-	Dorman
KE-ZAN Nominees (Tempatan) Sdn Bhd ¹⁶	Malaysia	650,000	100	100	-	-	Dorman
KE-ZAN Nominees (Asing) Sdn Bhd ¹⁹	Malaysia	10,000	-	100	-	-	Dibubarkan

Nota:

- 1 Subsidiari diaudit oleh firma bersekutu PricewaterhouseCoopers yang merupakan entiti yang berasingan dan bebas daripada PricewaterhouseCoopers PLT, Malaysia.
- 2 Pada 22 Disember 2023, Bank menyuntik modal tambahan sebanyak LAK39.7 bilion (bersamaan dengan RM9.0 juta) ke dalam syarikat.
- 3 Pada 7 November 2023, RHB Investment Bank membeli 10 juta saham keutamaan boleh ditebus sebanyak RM2.00 sesaham dalam RHBPE berjumlah RM20,000,000 untuk tujuan modal kerja tambahan.
- 4 Subsidiari yang tidak diaudit menurut Akta Syarikat 2013 di Kepulauan Cayman.
- 5 Subsidiari diaudit oleh firma selain firma ahli PricewaterhouseCoopers.
- 6 Syarikat telah memulakan permohonan untuk pembubaran ahli secara sukarela menurut Ordinan Syarikat (Pembubaran dan Peruntukan Pelbagai) Hong Kong pada 31 Disember 2022.
- 7 Syarikat telah dibubarkan menurut Ordinan Syarikat (Pembubaran dan Peruntukan Pelbagai) Hong Kong pada 15 September 2023.
- 8 Syarikat telah memulakan pembubaran ahli secara sukarela pada 16 Februari 2011.
- 9 Syarikat, subsidiari milik penuh RHB Capital (Jersey) Limited, telah menghentikan operasi berkuat kuasa daripada penutupan perniagaan pada 10 Disember 2001. Pada 25 Jun 2020, syarikat memulakan permohonan untuk pindaan Artikel Perbadanan dengan Suruhanjaya Sekuriti dan Bursa Filipina ('SEC') selaras dengan Kod Perbadanan Filipina.
- 10 Syarikat telah memulakan pembubaran ahli secara sukarela pada 3 Ogos 2020.
- 11 Syarikat telah dibubarkan pada 1 November 2023 menurut Seksyen 459(5) Akta Syarikat 2016.
- 12 Syarikat telah memulakan pembubaran ahli secara sukarela pada 15 September 2023.
- 13 Syarikat telah mengadakan mesyuarat agung luar biasa untuk meluluskan Pembubaran Ahli Secara Sukarela menurut Seksyen 160(1)(b) Akta Insolvensi, Penstrukturan Semula dan Pembubaran 2018 pada 27 November 2023.
- 14 Syarikat telah memulakan pembubaran ahli secara sukarela pada 28 Mac 2012.
- 15 Syarikat telah memulakan pembubaran ahli secara sukarela pada 30 September 2020.
- 16 Syarikat telah memulakan pembubaran ahli secara sukarela pada 30 Jun 2017.
- 17 Syarikat telah memulakan pembubaran ahli secara sukarela pada 27 Disember 2021.
- 18 Syarikat telah dibubarkan pada 25 November 2023 menurut Seksyen 459(5) Akta Syarikat 2016.
- 19 Syarikat telah dibubarkan pada 11 Ogos 2023 menurut Seksyen 459(5) Akta Syarikat 2016.
- ^ Dana ini merupakan subsidiari disatukan dalam Kumpulan kerana Kumpulan mengawal dana selaras dengan MFRS 10 'Penyata Kewangan Disatukan'.
- * Disatukan dalam Kumpulan kerana asas hubungan antara entiti dengan Bank menunjukkan kawalan entiti tersebut oleh Bank.

Nota kepada Penyata Kewangan

Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

16 PELABURAN DALAM SEKUTU DAN USAHA SAMA

	Kumpulan		Bank	
	31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000	31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000
Pelaburan dalam sekutu				
Baki pada awal tahun kewangan	25	-	-	-
Pelaburan tambahan dalam sekutu	82,271	-	74,000	-
Bahagian hasil bagi tahun kewangan	(26,260)	25	-	-
Baki pada akhir tahun kewangan	56,036	25	74,000	-
Pelaburan dalam usaha sama				
Baki pada awal tahun kewangan	-	12	-	-
Bahagian hasil bagi tahun kewangan	-	31	-	-
Peruntukan kerugian rosot nilai	-	(43)	-	-
Baki pada akhir tahun kewangan	-	-	-	-
Pelaburan dalam sekutu dan usaha sama	56,036	25	74,000	-

(a) Pelaburan dalam sekutu

Butiran tentang sekutu adalah seperti yang berikut:

Nama syarikat	Negara diperbadankan	Modal saham (dalam RM kecuali dinyatakan sebaliknya)	Kepentingan ekuiti efektif		Aktiviti utama
			2023 %	2022 %	
Boost Berhad Malaysia ¹ ('Boost')	Malaysia	185,000,185	40.00	-	Perbankan Digital
Prostar Capital (Asia-Pacific) Ltd. ² ('Prostar')	Kepulauan Cayman	USD 60	33.33	33.33	Pemegangan pelaburan dengan subsidiari yang terlibat dalam khidmat nasihat pelaburan dan pengurusan dana ekuiti persendirian
Satin Straits Sdn Bhd ³ ('Satin Straits')	Malaysia	5,000,000	-	-	Pemegangan pelaburan
RHB Growth and Income Focus Trust ⁴ ('GIFT')	Malaysia	-	42.44	-	Pelaburan dalam kombinasi pertumbuhan modal jangka panjang dan pendapatan semasa
RHB Goldenlife 2030 ⁴ ('RGL3')	Malaysia	-	47.62	-	Pelaburan dalam sekuriti ekuiti dan pendapatan tetap di Malaysia dengan dana yang akan matang pada 2030

16 PELABURAN DALAM SEKUTU DAN USAHA SAMA (SAMBUNGAN)

(a) Pelaburan dalam sekutu (sambungan)

Nota:

- 1 Bank telah melanggan 40% kepentingan ekuiti dalam syarikat seperti yang dijelaskan selanjutnya dalam Nota 59(1).
- 2 Dipegang menerusi RHB Private Equity Management Ltd, subsidiari milik penuh RHBPE, yang merupakan subsidiari milik penuh RHB Investment Bank.
- 3 Dipegang menerusi RHBPE, subsidiari milik penuh RHB Investment Bank. Kepentingan ekuiti efektif dalam Satin Straits ialah Sifar kerana RHBPE hanya melanggan Saham Keutamaan Boleh Tukar Boleh Tebus sebanyak RM45 juta. RHBPE hanya akan berkongsi keuntungan syarikat dan berhak untuk bayaran balik pokok penuh setelah matang dan dengan potensi peningkatan selepas jualan perdagangan atau penyenaiaan syarikat. Kumpulan telah mengambil kira hal ini sebagai suatu sekutu kerana Kumpulan dianggap mempunyai pengaruh penting menurut MFRS 128 'Pelaburan dalam Sekutu dan Usaha Sama'.
- 4 RHB Asset Management Sdn Bhd, subsidiari milik penuh tidak langsung Bank, telah mendapat pengaruh penting dalam GIFT dan RGL3. Kumpulan telah menyatukan kedua-dua dana ini mengikut kaedah perakaunan ekuiti sebagai sekutu Kumpulan.

Tiada komitmen modal atau liabiliti luar jangka yang berkaitan dengan pelaburan Kumpulan dalam sekutu pada 31 Disember 2023, selain yang dinyatakan dalam Nota 48(c)(ii).

Ringkasan maklumat kewangan sekutu yang dikira menggunakan kaedah ekuiti adalah seperti yang berikut:

(i) Ringkasan penyata kedudukan kewangan

	Boost		Prostar		Satin Straits		GIFT		RGL3		Jumlah	
	31	31	31	31	31	31	31	31	31	31	31	
	Disember 2023	Disember 2022	Disember 2023	Disember 2022	Disember 2023	Disember 2022	Disember 2023	Disember 2022	Disember 2023	Disember 2022	Disember 2023	Disember 2022
	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
Aset												
Tunai dan kesetaraan tunai	85,293	-	13	6	36	36	587	-	85	-	86,014	42
Deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain	35,114	-	-	-	-	-	-	-	-	-	35,114	-
Aset lain	24,020	-	259	220	32,581	32,581	17,011	-	1,648	-	75,519	32,801
Aset hak guna	1,185	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,185	-
Hartanah, loji dan peralatan	557	-	-	-	-	-	-	-	-	-	557	-
Aset tidak ketara	21,141	-	-	-	-	-	-	-	-	-	21,141	-
Jumlah aset	167,310	-	272	226	32,617	32,617	17,598	-	1,733	-	219,530	32,843
Liabiliti												
Liabiliti lain	46,445	-	163	150	154	154	42	-	14	-	46,818	304
Peruntukan cukai dan zakat	403	-	-	-	-	-	-	-	-	-	403	-
Liabiliti pajakan	1,138	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,138	-
Jumlah liabiliti	47,986	-	163	150	154	154	42	-	14	-	48,359	304
Aset bersih	119,324	-	109	76	32,463	32,463	17,556	-	1,719	-	171,171	32,539

Nota kepada Penyata Kewangan

Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

16 PELABURAN DALAM SEKUTU DAN USAHA SAMA (SAMBUNGAN)

(a) Pelaburan dalam sekutu (sambungan)

Ringkasan maklumat kewangan sekutu yang dikira menggunakan kaedah ekuiti adalah seperti yang berikut (sambungan):

(ii) Ringkasan penyata pendapatan komprehensif

	Boost		Prostar		Satin Straits		GIFT		RGL3		Jumlah		
	31	31	31	31	31	31	31	31	31	31	31	31	
	Disember 2023	Disember 2022	Disember 2023	Disember 2022	Disember 2023	Disember 2022	Disember 2023	Disember 2022	Disember 2023	Disember 2022	Disember 2023	Disember 2022	
	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	
Pendapatan faedah	1,923	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,923	-
Perbelanjaan faedah	(3)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(3)	-
Pendapatan faedah bersih	1,920	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,920	-
Pendapatan/ (Kerugian) operasi lain	(6)	-	28	14,193	-	-	-	-	-	-	-	22	14,193
Pendapatan bersih	1,914	-	28	14,193	-	-	-	-	-	-	-	1,942	14,193
Perbelanjaan operasi lain	(67,128)	-	-	(11,929)	-	-	-	-	-	-	-	(67,128)	(11,929)
(Kerugian)/ Keuntungan sebelum cukai	(65,214)	-	28	2,264	-	-	-	-	-	-	-	(65,186)	2,264
Cukai	(462)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(462)	-
(Kerugian)/ Keuntungan bersih bagi tahun kewangan	(65,676)	-	28	2,264	-	-	-	-	-	-	-	(65,648)	2,264

(iii) Penyesuaian ringkasan maklumat kewangan dikemukakan pada nilai bawaan kepentingannya dalam sekutu

	Boost		Prostar		Satin Straits		GIFT		RGL3		Jumlah		
	31	31	31	31	31	31	31	31	31	31	31	31	
	Disember 2023	Disember 2022	Disember 2023	Disember 2022	Disember 2023	Disember 2022	Disember 2023	Disember 2022	Disember 2023	Disember 2022	Disember 2023	Disember 2022	
	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	
Baki pada awal tahun kewangan	-	-	76	(8,458)	32,463	32,463	-	-	-	-	-	32,539	24,005
Suntikan modal/ pemerolehan	185,000	-	-	-	-	-	17,556	-	1,719	-	-	204,275	-
(Kerugian)/ Keuntungan bersih bagi tahun kewangan	(65,676)	-	28	2,264	-	-	-	-	-	-	-	(65,648)	2,264
Rizab terjemahan	-	-	5	6,270	-	-	-	-	-	-	-	5	6,270
Baki pada akhir tahun kewangan	119,324	-	109	76	32,463	32,463	17,556	-	1,719	-	-	171,171	32,539
Kepentingan ekuiti boleh agih kepada aset bersih	47,730	-	36	25	45,000	45,000	7,451	-	819	-	-	101,036	45,025
Kerugian rosot nilai terkumpul	-	-	-	-	(45,000)	(45,000)	-	-	-	-	-	(45,000)	(45,000)
Nilai bawaan	47,730	-	36	25	-	-	7,451	-	819	-	-	56,036	25

16 PELABURAN DALAM SEKUTU DAN USAHA SAMA (SAMBUNGAN)

(b) Pelaburan dalam usaha sama

Butiran usaha sama adalah seperti yang berikut:

Nama syarikat	Negara diperbadankan	Modal saham (dalam RM kecuali dinyatakan sebaliknya)	Kepentingan ekuiti efektif		Aktiviti utama
			2023 %	2022 %	
RHB GC-Millennium Capital Pte Ltd ('RHB GC') ¹	Singapura	SGD10,000	-	40	Dibubarkan

Nota:

1 Syarikat telah dibubarkan pada 2 Ogos 2023 menurut Seksyen 180(6) Akta Insolvensi, Penstrukturan Semula dan Pembubaran 2018 (No. 40 tahun 2018).

Ringkasan maklumat kewangan RHB GC yang dikira menggunakan kaedah ekuiti adalah seperti yang berikut:

(i) Ringkasan penyata kedudukan kewangan

	RHB GC 31 Disember 2022 RM'000
Aset	-
Liabiliti	-
Aset bersih	-

(ii) Ringkasan penyata pendapatan komprehensif

	RHB GC 31 Disember 2022 RM'000
Pendapatan operasi lain	114
Perbelanjaan operasi lain	(37)
Keuntungan sebelum cukai/Keuntungan bersih bagi tahun kewangan	77

(iii) Penyesuaian ringkasan maklumat kewangan dikemukakan pada nilai bawaan kepentingannya dalam usaha sama

	RHB GC 31 Disember 2022 RM'000
Baki pada awal tahun kewangan	30
Keuntungan bersih bagi tahun kewangan	77
Baki pada akhir tahun kewangan	107
Kepentingan ekuiti boleh agih kepada aset bersih	43
Kerugian rosot nilai terkumpul	(43)
Nilai bawaan	-

Nota kepada Penyata Kewangan

Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

17 ASET HAK GUNA

	Nota	Hartanah RM'000	Peralatan RM'000	Lain-lain RM'000	Jumlah RM'000
Kumpulan					
31 Disember 2023					
Baki pada awal tahun kewangan		132,900	577	18,828	152,305
Caj susut nilai bagi tahun kewangan		(54,880)	(157)	(10,877)	(65,914)
Penambahan		59,463	28	4,529	64,020
Pengubahsuaian		(5,461)	-	-	(5,461)
Perbezaan pertukaran		(2,482)	26	269	(2,187)
Baki pada akhir tahun kewangan		129,540	474	12,749	142,763
31 Disember 2022					
Baki pada awal tahun kewangan		148,698	148	25,636	174,482
Caj susut nilai bagi tahun kewangan		(63,597)	(172)	(7,679)	(71,448)
Penambahan		39,946	615	444	41,005
Pelupusan subsidiari	59(2)	(995)	(12)	-	(1,007)
Pengubahsuaian		(459)	(61)	(44)	(564)
Perbezaan pertukaran		9,307	59	471	9,837
Baki pada akhir tahun kewangan		132,900	577	18,828	152,305
Bank					
31 Disember 2023					
Baki pada awal tahun kewangan		73,511	131	18,730	92,372
Caj susut nilai bagi tahun kewangan	40	(43,669)	(28)	(10,726)	(54,423)
Penambahan		44,830	-	4,218	49,048
Pengubahsuaian		(1,010)	-	-	(1,010)
Perbezaan pertukaran		2,131	7	264	2,402
Baki pada akhir tahun kewangan		75,793	110	12,486	88,389
31 Disember 2022					
Baki pada awal tahun kewangan		65,741	38	25,589	91,368
Caj susut nilai bagi tahun kewangan	40	(48,090)	(44)	(7,670)	(55,804)
Penambahan		54,238	136	340	54,714
Perbezaan pertukaran		1,622	1	471	2,094
Baki pada akhir tahun kewangan		73,511	131	18,730	92,372

18 HARTANAH, LOJI DAN PERALATAN

	Nota	Tanah RM'000	Bangunan RM'000	Pengubahsuaian dan penambahbaikan RM'000	Peralatan komputer RM'000	Perabot, kelengkapan dan peralatan RM'000	Kenderaan bermotor RM'000	Jumlah RM'000
Kumpulan								
31 Disember 2023								
Kos								
Baki pada awal tahun kewangan		350,521	485,835	598,787	1,042,072	433,824	21,506	2,932,545
Penambahan		-	3,398	20,868	85,457	26,817	1,125	137,665
Pelupusan		(379)	(411)	-	(1,272)	(17)	(1,733)	(3,812)
Hapus kira		-	-	(32,651)	(52,992)	(37,094)	(910)	(123,647)
Pengelasan semula daripada/ (kepada) aset tidak ketara	20	-	-	(2,339)	4,437	32	-	2,130
Perbezaan pertukaran		8,226	3,996	3,575	5,894	3,051	484	25,226
Baki pada akhir tahun kewangan		358,368	492,818	588,240	1,083,596	426,613	20,472	2,970,107
Susut nilai terkumpul								
Baki pada awal tahun kewangan		12,592	242,813	442,200	788,188	369,312	16,151	1,871,256
Caj bagi tahun kewangan		445	10,633	27,139	87,115	19,640	1,804	146,776
Pelupusan		(206)	(224)	-	(1,267)	(17)	(1,733)	(3,447)
Hapus kira		-	-	(32,607)	(52,979)	(37,082)	(910)	(123,578)
Pengelasan semula daripada aset tidak ketara	20	-	-	-	7	5	-	12
Perbezaan pertukaran		238	1,858	2,428	4,798	2,522	313	12,157
Baki pada akhir tahun kewangan		13,069	255,080	439,160	825,862	354,380	15,625	1,903,176
Kerugian rosot nilai terkumpul								
Baki pada awal tahun kewangan		-	712	-	-	-	-	712
Perbezaan pertukaran		-	18	-	-	-	-	18
Baki pada akhir tahun kewangan		-	730	-	-	-	-	730
Nilai buku bersih pada akhir tahun kewangan								
		345,299	237,008	149,080	257,734	72,233	4,847	1,066,201

Nota kepada Penyata Kewangan

Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

18 HARTANAH, LOJI DAN PERALATAN (SAMBUNGAN)

	Nota	Tanah RM'000	Bangunan RM'000	Pengubahsuaian dan penambahbaikan RM'000	Peralatan komputer RM'000	Perabot, kelengkapan dan peralatan RM'000	Kenderaan bermotor RM'000	Jumlah RM'000
Kumpulan								
31 Disember 2022								
Kos								
Baki pada awal tahun kewangan		342,430	481,890	583,296	944,972	438,590	20,566	2,811,744
Penambahan		-	-	31,960	128,626	20,414	2,864	183,864
Pelupusan		-	-	-	(1,715)	-	(1,901)	(3,616)
Pelupusan subsidiari	59(2)	-	-	(1,276)	(654)	(337)	(114)	(2,381)
Hapus kira		-	-	(14,122)	(18,510)	(27,196)	(8)	(59,836)
Pengelasan semula (kepada)/ daripada aset tidak ketara	20	-	-	(2,135)	(11,699)	306	-	(13,528)
Perbezaan pertukaran		8,091	3,945	1,064	1,052	2,047	99	16,298
Baki pada akhir tahun kewangan		350,521	485,835	598,787	1,042,072	433,824	21,506	2,932,545
Susut nilai terkumpul								
Baki pada awal tahun kewangan		11,936	230,590	426,525	731,663	376,677	16,655	1,794,046
Caj bagi tahun kewangan		430	10,481	29,095	75,885	18,375	1,514	135,780
Pelupusan		-	-	-	(1,709)	-	(1,901)	(3,610)
Pelupusan subsidiari	59(2)	-	-	(581)	(571)	(330)	(114)	(1,596)
Hapus kira		-	-	(14,029)	(18,459)	(26,971)	(8)	(59,467)
Perbezaan pertukaran		226	1,742	1,190	1,379	1,561	5	6,103
Baki pada akhir tahun kewangan		12,592	242,813	442,200	788,188	369,312	16,151	1,871,256
Kerugian rosot nilai terkumpul								
Baki pada awal tahun kewangan		-	690	-	-	184	-	874
Hapus kira		-	-	-	-	(185)	-	(185)
Perbezaan pertukaran		-	22	-	-	1	-	23
Baki pada akhir tahun kewangan		-	712	-	-	-	-	712
Nilai buku bersih pada akhir tahun kewangan								
		337,929	242,310	156,587	253,884	64,512	5,355	1,060,577

18 HARTANAH, LOJI DAN PERALATAN (SAMBUNGAN)

	Nota	Tanah RM'000	Bangunan RM'000	Pengubahsuaian dan penambahbaikan RM'000	Peralatan komputer RM'000	Perabot, kelengkapan dan peralatan RM'000	Kenderaan bermotor RM'000	Jumlah RM'000
Bank								
31 Disember 2023								
Kos								
Baki pada awal tahun kewangan		210,055	442,219	474,546	862,471	303,815	6,893	2,299,999
Penambahan		-	-	16,999	74,231	16,663	661	108,554
Pelupusan		-	-	-	(4)	(14)	(41)	(59)
Hapus kira		-	-	(27,301)	(43,852)	(33,865)	(61)	(105,079)
Pengelasan semula daripada/ (kepada) aset tidak ketara	20	-	-	(2,339)	4,442	27	-	2,130
Perbezaan pertukaran		117	1,838	2,810	4,089	619	124	9,597
Baki pada akhir tahun kewangan		210,172	444,057	464,715	901,377	287,245	7,576	2,315,142
Susut nilai terkumpul								
Baki pada awal tahun kewangan		6,189	229,178	338,831	641,351	268,298	4,434	1,488,281
Caj bagi tahun kewangan	40	229	9,340	21,675	73,983	16,229	685	122,141
Pelupusan		-	-	-	(1)	(14)	(41)	(56)
Hapus kira		-	-	(27,290)	(43,847)	(33,854)	(61)	(105,052)
Pengelasan semula daripada aset tidak ketara	20	-	-	-	12	-	-	12
Perbezaan pertukaran		-	1,320	1,791	3,377	525	70	7,083
Baki pada akhir tahun kewangan		6,418	239,838	335,007	674,875	251,184	5,087	1,512,409
Kerugian rosot nilai terkumpul								
Baki pada awal tahun kewangan		-	304	-	-	-	-	304
Baki pada akhir tahun kewangan		-	304	-	-	-	-	304
Nilai buku bersih pada akhir tahun kewangan								
		203,754	203,915	129,708	226,502	36,061	2,489	802,429

Nota kepada Penyata Kewangan

Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

18 HARTANAH, LOJI DAN PERALATAN (SAMBUNGAN)

	Nota	Tanah RM'000	Bangunan RM'000	Pengubahsuaian dan penambahbaikan RM'000	Peralatan komputer RM'000	Perabot, kelengkapan dan peralatan RM'000	Kenderaan bermotor RM'000	Jumlah RM'000																								
Bank																																
31 Disember 2022																																
Kos																																
Baki pada awal tahun kewangan		209,939	440,409	454,197	759,753	312,376	6,284	2,182,958																								
Penambahan		-	-	30,225	106,307	14,023	1,994	152,549																								
Pelupusan		-	-	-	(1,278)	-	(1,489)	(2,767)																								
Hapus kira		-	-	(9,459)	(14,359)	(23,137)	(8)	(46,963)																								
Pengelasan semula daripada/ (kepada) aset tidak ketara	20	-	-	(2,567)	8,580	-	-	6,013																								
Perbezaan pertukaran		116	1,810	2,150	3,468	553	112	8,209																								
Baki pada akhir tahun kewangan		210,055	442,219	474,546	862,471	303,815	6,893	2,299,999																								
Susut nilai terkumpul																																
Baki pada awal tahun kewangan		5,959	218,607	323,683	590,670	275,815	5,236	1,419,970																								
Caj bagi tahun kewangan	40	230	9,303	23,084	63,718	15,137	595	112,067																								
Pelupusan		-	-	-	(1,231)	-	(1,489)	(2,720)																								
Hapus kira		-	-	(9,429)	(14,340)	(23,125)	(8)	(46,902)																								
Perbezaan pertukaran		-	1,268	1,493	2,534	471	100	5,866																								
Baki pada akhir tahun kewangan		6,189	229,178	338,831	641,351	268,298	4,434	1,488,281																								
Kerugian rosot nilai terkumpul																																
Baki pada awal tahun kewangan		-	304	-	-	-	-	304																								
Baki pada akhir tahun kewangan		-	304	-	-	-	-	304																								
Nilai buku bersih pada akhir tahun kewangan																																
		203,866	212,737	135,715	221,120	35,517	2,459	811,414																								
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th rowspan="2"></th> <th colspan="2">Kumpulan</th> <th colspan="2">Bank</th> </tr> <tr> <th>31 Disember 2023 RM'000</th> <th>31 Disember 2022 RM'000</th> <th>31 Disember 2023 RM'000</th> <th>31 Disember 2022 RM'000</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td colspan="5">Susut nilai dan kerugian rosot nilai terkumpul</td> </tr> <tr> <td>Baki pada awal tahun kewangan</td> <td>1,871,968</td> <td>1,794,920</td> <td>1,488,585</td> <td>1,420,274</td> </tr> <tr> <td>Baki pada akhir tahun kewangan</td> <td>1,903,906</td> <td>1,871,968</td> <td>1,512,713</td> <td>1,488,585</td> </tr> </tbody> </table>										Kumpulan		Bank		31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000	31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000	Susut nilai dan kerugian rosot nilai terkumpul					Baki pada awal tahun kewangan	1,871,968	1,794,920	1,488,585	1,420,274	Baki pada akhir tahun kewangan	1,903,906	1,871,968	1,512,713	1,488,585
	Kumpulan		Bank																													
	31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000	31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000																												
Susut nilai dan kerugian rosot nilai terkumpul																																
Baki pada awal tahun kewangan	1,871,968	1,794,920	1,488,585	1,420,274																												
Baki pada akhir tahun kewangan	1,903,906	1,871,968	1,512,713	1,488,585																												

Nota kepada Penyata Kewangan
Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

Laporan
Kewangan
2023

18 HARTANAH, LOJI DAN PERALATAN (SAMBUNGAN)

Hartanah, loji dan peralatan di atas termasuk aset berikut dalam pembinaan:

	Kumpulan		Bank	
	31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000	31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000
Kos				
Pengubahsuaian dan penambahbaikan	12,835	24,376	12,835	24,376

Pada 31 Disember 2023, termasuk dalam nilai bawaan tanah dan bangunan Kumpulan dan Bank ialah aset hak guna berkaitan dengan hartanah pegangan pajakan masing-masing berjumlah RM152,601,000 (31 Disember 2022: RM145,348,000) dan RM11,901,000 (31 Disember 2022: RM12,131,000).

19 MUHIBAH

Jumlah bawaan muhibah yang diperuntukkan kepada CGU Kumpulan dan Bank adalah seperti yang berikut:

	Kumpulan		Bank	
	31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000	31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000
CGU				
Perbankan Komuniti Kumpulan	488,053	488,053	432,659	432,659
Perbankan Borong Kumpulan ('GWB')	2,049,768	2,049,768	1,282,254	1,282,254
- Perbankan Korporat Kumpulan dan Perbankan Pelaburan Kumpulan ('CBIB')	1,152,362	1,152,362	412,634	412,634
- Perbendaharaan dan Pasaran Global Kumpulan	897,406	897,406	869,620	869,620
Bank Komersial Kemboja	116,301	116,301	-	-
	2,654,122	2,654,122	1,714,913	1,714,913

Amaun boleh pulih sesuatu CGU ditentukan berdasarkan pengiraan nilai guna ('VIU') dan nilai saksama tolak kos pelupusan ('FVLCD'). Pengiraan VIU menggunakan unjuran aliran tunai pracukai berdasarkan belanjawan kewangan yang diluluskan oleh Pengarah dan meliputi tempoh tiga tahun (31 Disember 2022: tiga tahun). Aliran tunai yang melebihi tempoh tiga tahun diekstrapolasi menggunakan anggaran kadar pertumbuhan terminal dan didiskaun menggunakan kadar diskaun pracukai yang mencerminkan risiko khusus berkaitan dengan CGU. Kadar pertumbuhan tidak melebihi purata kadar pertumbuhan jangka panjang perniagaan apabila CGU beroperasi. FVLCD menggunakan nisbah harga indikatif kepada nilai buku daripada bank perdagangan setanding, selepas ditolak kos pelupusan.

Unjuran aliran tunai diperoleh berdasarkan beberapa faktor utama termasuk prestasi lampau dan jangkaan pihak pengurusan terhadap perkembangan pasaran.

Kadar diskaun yang digunakan ialah pracukai dan menggambarkan risiko khusus berkaitan dengan CGU yang relevan.

Rosot nilai tidak diperlukan untuk muhibah yang timbul daripada kesemua CGU. Pihak Pengurusan percaya bahawa sebarang kemungkinan perubahan yang munasabah dalam andaian yang diterapkan tidak mungkin menyebabkan jumlah boleh pulih kesemua CGU lebih rendah daripada jumlah bawaannya.

Anggaran kadar pertumbuhan terminal dan kadar diskaun yang digunakan dalam perkiraan nilai guna (kecuali untuk Bank Komersial Kemboja pada tahun 2023 menerusi penentuan amaun boleh pulih berdasarkan FVLCD) adalah seperti yang berikut:

	Kadar diskaun		Kadar pertumbuhan terminal	
	31 Disember 2023 %	31 Disember 2022 %	31 Disember 2023 %	31 Disember 2022 %
CGU				
Perbankan Komuniti Kumpulan	9.7	9.5	4.6	4.5
GWB				
- CBIB Kumpulan	9.7	9.5	4.6	4.5
- Perbendaharaan dan Pasaran Global Kumpulan	9.3	9.0	4.6	4.5
Bank Komersial Kemboja	-	12.0	-	6.0

Nota kepada Penyata Kewangan

Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

20 ASET TIDAK KETARA

	Nota	Hubungan pelanggan RM'000	Hak perdagangan dan keahlian RM'000	Lesen perisian komputer RM'000	Jumlah RM'000
Kumpulan					
31 Disember 2023					
Kos					
Baki pada awal tahun kewangan		5,659	2,118	2,159,817	2,167,594
Penambahan		-	-	230,126	230,126
Pelupusan		-	-	(3,319)	(3,319)
Hapus kira		-	-	(43,138)	(43,138)
Pengelasan semula kepada hartanah, loji dan peralatan	18	-	-	(2,130)	(2,130)
Perbezaan pertukaran		-	110	10,625	10,735
Baki pada akhir tahun kewangan		5,659	2,228	2,351,981	2,359,868
Pelunasan terkumpul					
Baki pada awal tahun kewangan		5,659	946	1,400,649	1,407,254
Pelunasan bagi tahun kewangan		-	-	177,902	177,902
Pelupusan		-	-	(3,319)	(3,319)
Hapus kira		-	-	(42,468)	(42,468)
Pengelasan semula kepada hartanah, loji dan peralatan	18	-	-	(12)	(12)
Perbezaan pertukaran		-	48	7,288	7,336
Baki pada akhir tahun kewangan		5,659	994	1,540,040	1,546,693
Nilai buku bersih pada akhir tahun kewangan		-	1,234	811,941	813,175
31 Disember 2022					
Kos					
Baki pada awal tahun		5,659	2,105	1,946,316	1,954,080
Penambahan		-	-	205,538	205,538
Pelupusan subsidiari	59(2)	-	-	(731)	(731)
Hapus kira		-	-	(9,188)	(9,188)
Pengelasan semula daripada hartanah, loji dan peralatan	18	-	-	13,528	13,528
Perbezaan pertukaran		-	13	4,354	4,367
Baki pada akhir tahun kewangan		5,659	2,118	2,159,817	2,167,594
Pelunasan terkumpul					
Baki pada awal tahun kewangan		5,187	941	1,253,199	1,259,327
Pelunasan bagi tahun kewangan		472	-	154,395	154,867
Pelupusan subsidiari	59(2)	-	-	(376)	(376)
Hapus kira		-	-	(9,188)	(9,188)
Perbezaan pertukaran		-	5	2,619	2,624
Baki pada akhir tahun kewangan		5,659	946	1,400,649	1,407,254
Nilai buku bersih pada akhir tahun kewangan		-	1,172	759,168	760,340

Nota kepada Penyata Kewangan
Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

Laporan
Kewangan
2023

20 ASET TIDAK KETARA (SAMBUNGAN)

	Nota	Lesen perisian komputer	
		31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000
Bank			
Kos			
Baki pada awal tahun kewangan		1,854,270	1,678,779
Penambahan		212,285	181,260
Hapus kira		(41,865)	(6,114)
Pengelasan semula kepada hartanah, loji dan peralatan	18	(2,130)	(6,013)
Perbezaan pertukaran		7,661	6,358
Baki pada akhir tahun kewangan		2,030,221	1,854,270
Pelunasan terkumpul			
Baki pada awal tahun kewangan		1,206,367	1,075,645
Pelunasan bagi tahun kewangan	40	150,920	131,505
Hapus kira		(41,432)	(6,114)
Pengelasan semula kepada hartanah, loji dan peralatan	18	(12)	-
Perbezaan pertukaran		5,870	5,331
Baki pada akhir tahun kewangan		1,321,713	1,206,367
Nilai buku bersih pada akhir tahun kewangan		708,508	647,903

21 DEPOSIT PELANGGAN

	Kumpulan		Bank	
	31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000	31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000
(a) Mengikut jenis deposit				
Deposit permintaan	55,315,947	51,933,661	43,943,952	42,284,487
Deposit simpanan	13,106,922	14,505,771	10,303,710	11,841,346
Deposit tetap/pelaburan	176,395,214	160,212,605	94,128,846	81,455,913
Instrumen deposit boleh niaga	264,987	507,725	264,987	507,725
	245,083,070	227,159,762	148,641,495	136,089,471
(b) Mengikut jenis pelanggan				
Kerajaan dan badan berkanun	19,442,315	21,460,674	4,104,478	5,592,868
Perusahaan perniagaan	116,106,187	117,592,692	69,545,339	72,798,795
Individu	101,082,141	80,503,285	67,316,385	50,975,787
Institusi kewangan lain	8,452,427	7,603,111	7,675,293	6,722,021
	245,083,070	227,159,762	148,641,495	136,089,471
(c) Mengikut struktur kematangan deposit tetap/pelaburan dan instrumen deposit boleh niaga				
Matang dalam tempoh enam bulan	137,058,523	129,992,709	69,531,625	65,247,406
Enam bulan hingga satu tahun	35,665,108	26,159,154	22,702,122	14,083,157
Satu tahun hingga tiga tahun	2,907,508	3,120,220	2,147,788	2,323,733
Tiga tahun hingga lima tahun	1,029,062	1,448,247	12,298	309,342
	176,660,201	160,720,330	94,393,833	81,963,638

Nota kepada Penyata Kewangan

Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

22 DEPOSIT DAN PENEMPATAN DENGAN BANK DAN INSTITUSI KEWANGAN LAIN

	Nota	Kumpulan		Bank	
		31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000	31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000
Bank berlesen		11,413,928	17,622,246	21,547,941	26,672,749
Bank Islam berlesen		70,826	1,538,161	3,919	3,623
Bank pelaburan berlesen		223,227	322,526	952,813	1,144,400
BNM/Bank pusat lain	(a)	5,224,305	4,736,004	4,716,767	4,542,468
Institusi kewangan lain		90,112	374,932	2,042	82,222
		17,022,398	24,593,869	27,223,482	32,445,462

(a) Termasuk dalam deposit dan penempatan oleh BNM/bank pusat lain ialah amaun yang diterima bawah skim Kerajaan sebagai sebahagian daripada langkah bantuan COVID-19 untuk tujuan pinjaman/pembiayaan kepada SME pada kadar konsesi dan dengan tempoh matang antara dua hingga sembilan tahun.

23 OBLIGASI ATAS SEKURITI DIJUAL MENURUT PERJANJIAN PEMBELIAN SEMULA

Obligasi atas sekuriti dijual menurut perjanjian pembelian semula ialah sekuriti yang telah dijual oleh Kumpulan dan Bank daripada portfolio pelaburannya dengan komitmen untuk membeli semula pada suatu tarikh pada masa hadapan. Pembiayaan dan obligasi sedemikian untuk membeli semula sekuriti dinyatakan sebagai liabiliti dalam penyata kewangan.

Aset kewangan yang dijual menurut perjanjian pembelian semula adalah seperti yang berikut:

	Kumpulan		Bank	
	31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000	31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000
Aset kewangan pada FVOCI	6,220,000	3,231,000	6,546,000	3,231,000
Pelaburan kewangan pada kos dilunaskan	3,671,000	4,730,000	4,920,000	5,374,000
	9,891,000	7,961,000	11,466,000	8,605,000

24 AKAUN PELABURAN

	Kumpulan	
	31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000
Akaun Pelaburan Terhad Mudharabah	494,174	427,640
Akaun Pelaburan Tidak Terhad Wakalah	13,600	818,386
	507,774	1,246,026

Nota kepada Penyata Kewangan
Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

Laporan
Kewangan
2023

24 AKAUN PELABURAN (SAMBUNGAN)

	31 Disember 2023			31 Disember 2022		
	Akaun Pelaburan Terhadap Mudharabah RM'000	Akaun Pelaburan Tidak Terhadap Wakalah RM'000	Jumlah RM'000	Akaun Pelaburan Terhadap Mudharabah RM'000	Akaun Pelaburan Tidak Terhadap Wakalah RM'000	Jumlah RM'000
Kumpulan						
(a) Pergerakan dalam akaun pelaburan						
<u>Aliran masuk/(keluar) pembiayaan - Prinsipal:</u>						
Baki pada awal tahun kewangan	392,980	802,978	1,195,958	357,870	220,670	578,540
Penempatan baharu semasa tahun kewangan	-	691,876	691,876	-	1,024,116	1,024,116
Pertambahan semasa tahun kewangan	28,186	-	28,186	35,110	-	35,110
Penebusan semasa tahun kewangan	-	(1,481,354)	(1,481,354)	-	(441,808)	(441,808)
Baki pada akhir tahun kewangan	421,166	13,500	434,666	392,980	802,978	1,195,958
<u>Keuntungan boleh agih kepada pemegang akaun pelaburan - Jumlah keuntungan perlu dibayar:</u>						
Baki pada awal tahun kewangan	34,660	15,408	50,068	2,650	101	2,751
Keuntungan diagihkan kepada pemegang akaun pelaburan semasa tahun kewangan	38,348	14,860	53,208	32,010	20,634	52,644
Keuntungan dibayar kepada pemegang akaun pelaburan semasa tahun kewangan	-	(30,168)	(30,168)	-	(5,327)	(5,327)
Baki pada akhir tahun kewangan	73,008	100	73,108	34,660	15,408	50,068
Baki bersih pada akhir tahun kewangan	494,174	13,600	507,774	427,640	818,386	1,246,026
(b) Aset pelaburan (prinsipal)						
- Pembiayaan peribadi	-	2,700	2,700	-	642,382	642,382
- Pembiayaan perumahan	-	10,800	10,800	-	160,596	160,596
- Sekuriti tidak disebut harga	421,166	-	421,166	392,980	-	392,980
	421,166	13,500	434,666	392,980	802,978	1,195,958
(c) Mengikut jenis pelanggan						
- Bank berlesen	494,174	-	494,174	427,640	-	427,640
- Perusahaan perniagaan	-	13,600	13,600	-	818,386	818,386
	494,174	13,600	507,774	427,640	818,386	1,246,026

24 AKAUN PELABURAN (SAMBUNGAN)

	31 Disember 2023			31 Disember 2022		
	Purata nisbah perkongsian keuntungan %	Purata kadar pulangan %	Yuran insentif prestasi %	Purata nisbah perkongsian keuntungan %	Purata kadar pulangan %	Yuran insentif prestasi %
Kumpulan						
(d) Profil tarikh matang, perkongsian keuntungan dan kadar pulangan						
(i) Akaun Pelaburan Terhadap Mudharabah						
- Lebih daripada lima tahun	100	6.89	-	100	6.32	-
(ii) Akaun Pelaburan Tidak Terhadap Wakalah						
- Bawah satu tahun	8.85	4.00	4.85	7.49	3.00	4.49

25 BAKI PELANGGAN DAN BROKER

	Kumpulan	
	31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000
Amaun terhutang kepada:		
- Pelanggan	1,161,073	703,036
- Broker	124,289	66,886
- Gedung penjelasan dan bursa saham	-	6,867
	1,285,362	776,789

26 LIABILITI LAIN

	Nota	Kumpulan			Bank	
		31 Disember 2023 RM'000	Dinyatakan semula 31 Disember 2022 RM'000	Dinyatakan semula 1 Januari 2022 RM'000	31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000
Pemiutang dan akruan lain		1,041,364	1,365,776	1,292,042	773,864	861,700
Jumlah perlu bayar untuk unit penebusan		70,734	82,211	348,404	-	-
Liabiliti kontrak (a)		85,675	147,368	205,971	21,051	42,000
Manfaat pekerja jangka pendek		366,149	444,087	455,763	284,876	311,087
Akruan perbelanjaan operasi		161,705	246,929	265,925	96,352	191,828
Cagaran tunai disandarkan pada urus niaga derivatif		239,247	538,691	112,719	239,247	538,691
Deposit berstruktur		1,591,946	958,666	771,311	1,538,923	917,646
Deposit amanah remisier		89,737	94,266	97,828	-	-
Instrumen kewangan boleh jual		113,104	-	-	-	-
Amaun perlu bayar kepada dana untuk penciptaan unit		144,101	203,132	457,587	-	-
Amaun terhutang kepada subsidiari (b)		-	-	-	6,814	5,452
		3,903,762	4,081,126	4,007,550	2,961,127	2,868,404

Nota kepada Penyata Kewangan
Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

Laporan
Kewangan
2023

26 LIABILITI LAIN (SAMBUNGAN)

- (a) Liabiliti kontrak mewakili pengiktirafan pendapatan yuran bancasurans/bancatakaful dan yuran pendahuluan yang diterima tetapi masih belum diiktiraf dalam penyata pendapatan. Pada tahun kewangan semasa, amaun masing-masing RM78,493,000 dan RM21,000,000 (2022: RM70,433,000 dan RM21,000,000) untuk Kumpulan dan Bank telah diiktiraf dalam penyata pendapatan.
- (b) Amaun terhutang kepada subsidiari adalah tidak bercagar, tanpa faedah dan boleh dibayar balik dalam tempoh kredit biasa.

27 OBLIGASI REKURSA ATAS PINJAMAN DIJUAL KEPADA CAGAMAS BERHAD ('CAGAMAS')

Obligasi rekursa atas pinjaman dijual kepada Cagamas mewakili perolehan daripada pengasal dan dijual kepada Cagamas dengan rekursa. Menurut perjanjian tersebut, Kumpulan dan Bank melaksanakan pentadbiran pinjaman bagi pihak Cagamas dan membeli balik mana-mana pinjaman yang dianggap defektif berdasarkan kriteria kehematan yang telah ditetapkan terlebih dahulu dan dipersetujui dengan rekursa terhadap pengasal. Urus niaga pembiayaan sedemikian dan obligasi untuk membeli balik pinjaman digambarkan sebagai liabiliti dalam penyata kedudukan kewangan. Pinjaman tidak dinyahiktiraf daripada penyata kedudukan kewangan.

28 PERUNTUKAN CUKAI DAN ZAKAT

	Kumpulan		Bank	
	31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000	31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000
Perbelanjaan cukai	43,691	388,041	-	261,391
Zakat	10,000	8,000	-	-
	53,691	396,041	-	261,391

29 LIABILITI PAJAKAN

	Kumpulan		Bank	
	31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000	31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000
Liabiliti pajakan	151,417	160,632	89,982	93,974
Jadual pembayaran balik liabiliti pajakan:				
- Dalam masa setahun	57,719	60,850	43,034	42,559
- Satu tahun hingga tiga tahun	47,565	54,077	38,477	45,704
- Lebih daripada tiga tahun	46,133	45,705	8,471	5,711
	151,417	160,632	89,982	93,974

Nota kepada Penyata Kewangan

Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

30 PINJAMAN

Nota	Kumpulan		Bank	
	31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000	31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000
Bercagar				
Overdraf:				
- Vietnam Dong (a)	-	7,312	-	-
Tidak Bercagar				
Overdraf:				
- Vietnam Dong (a)	960	-	-	-
Pinjaman berjangka:				
- Dolar Amerika Syarikat ('USD') (b(i))	1,273,870	442,422	464,632	442,422
- Dolar Singapura ('SGD') (b(ii))	873,289	821,154	873,289	821,154
Nota janji:				
- Rupiah Indonesia ('IDR') (c(i))	-	28,304	-	-
- Baht Thai ('THB') (c(ii))	113,105	176,993	-	-
	2,261,224	1,476,185	1,337,921	1,263,576
Jadual pembayaran balik pinjaman:				
- Dalam masa setahun	987,354	655,031	873,289	442,422
- Satu tahun hingga tiga tahun	1,273,870	821,154	464,632	821,154
	2,261,224	1,476,185	1,337,921	1,263,576

Pinjaman Kumpulan dan Bank adalah seperti yang berikut:

(a) Overdraf - bercagar/tidak bercagar

Overdraf Vietnam Dong untuk Kumpulan menanggung faedah pada kadar antara 6.30% hingga 7.80% (2022: 6.30%) setahun dan ia dicagar oleh penempatan deposit tetap pada 2022.

(b) Pinjaman berjangka - tidak bercagar

(i) Pinjaman berjangka USD untuk Kumpulan dan Bank menanggung faedah pada kadar antara 6.15% hingga 6.21% (2022: 0.66% hingga 5.02%) dan 6.15% hingga 6.20% (2022: 0.66% hingga 5.02%) setahun.

(ii) Pinjaman berjangka SGD untuk Kumpulan dan Bank menanggung faedah pada kadar antara 3.73% hingga 4.23% (2022: 3.70%) setahun.

(c) Nota janji - tidak bercagar

(i) Nota janji IDR untuk Kumpulan menanggung faedah pada kadar antara 6.00% hingga 6.07% (2022: 4.30% hingga 6.06%) setahun.

(ii) Nota janji THB untuk Kumpulan menanggung faedah pada kadar antara 1.60% hingga 3.88% (2022: 0.85% to 3.50%) setahun.

31 SEKURITI HUTANG SENIOR

	Nota	Kumpulan dan Bank	
		31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000
Diterbitkan bawah Program Nota Jangka Sederhana Euro bernilai USD5 bilion (atau kesetaraan dalam mata wang lain):			
- 3.766% USD300 juta sekuriti hutang senior matang pada tahun 2024	(a)	1,397,945	1,339,419
- 1.658% USD500 juta sekuriti hutang senior matang pada tahun 2026	(b)	2,296,398	2,200,153
Diterbitkan bawah Program Nota Jangka Sederhana Islam Pelbagai Mata Wang bernilai RM10 bilion (atau kesetaraan dalam mata wang lain):			
- 2.85% RM300 juta sukuk Murabahah senior matang pada tahun 2025	(c)	301,650	301,618
- 3.95% RM1,500 juta sukuk Murabahah senior matang pada tahun 2026	(d)	1,504,910	-
- 4.38% RM1,500 juta sukuk Murabahah senior matang pada tahun 2028	(e)	1,527,622	-
		7,028,525	3,841,190
Perubahan nilai saksama yang timbul daripada lindung nilai saksama		(10,072)	-
		7,018,453	3,841,190

Butiran sekuriti hutang senior belum jelas setakat 31 Disember 2023 adalah seperti yang berikut:

Tarikh terbitan	Prinsipal	Tarikh matang	Kadar faedah	Bayaran faedah
(a) 19 Februari 2019	USD300 juta	19 Februari 2024	3.766% setiap tahun	Terakru dan perlu dibayar setiap setengah tahun secara tunggakan
(b) 29 Jun 2021	USD500 juta	29 Jun 2026	1.658% setiap tahun	Terakru dan perlu dibayar setiap setengah tahun secara tunggakan
(c) 20 Oktober 2020	RM300 juta	20 Oktober 2025	2.85% setiap tahun	Terakru dan perlu dibayar setiap setengah tahun secara tunggakan
(d) 25 Mei 2023	RM1,500 juta	25 Mei 2026	3.95% setiap tahun	Terakru dan perlu dibayar setiap setengah tahun secara tunggakan
(e) 17 November 2023	RM1,500 juta	17 November 2028	4.38% setiap tahun	Terakru dan perlu dibayar setiap setengah tahun secara tunggakan

Nota kepada Penyata Kewangan

Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

32 OBLIGASI SUBORDINAT

Nota	Kumpulan		Bank	
	31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000	31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000
4.32% RM500 juta Sukuk Murabahah Subordinat Tahap II 2019/2029 (a)	502,426	502,426	-	-
3.35% RM500 juta Nota Subordinat Tahap II 2020/2030 (b)	501,497	501,408	501,497	501,408
3.13% RM500 juta Nota Subordinat Tahap II 2020/2030 (b)	501,653	501,557	501,653	501,557
3.65% RM500 juta Nota Subordinat Tahap II 2021/2031 (b)	503,021	503,069	503,021	503,069
4.06% RM250 juta Sukuk Murabahah Subordinat Tahap II 2022/2032 (a)	251,947	252,002	-	-
4.40% RM500 juta Nota Subordinat Tahap II 2022/2032 (b)	505,503	505,524	505,503	505,524
4.45% RM100 juta Nota Subordinat Tahap II 2022/2032 (c)	101,097	101,097	-	-
4.51% RM500 juta Nota Subordinat Tahap II 2023/2033 (b)	510,019	-	510,019	-
	3,377,163	2,867,083	2,521,693	2,011,558

Obligasi subordinat merangkumi liabiliti tidak bercagar Bank dan subsidiari bank pelaburan serta bank Islam dan disubordinatkan kepada keterhutangan senior menurut terma dan syarat terbitan masing-masing dan teriktiraf sebagai modal Tahap II seperti yang dinyatakan dalam Nota 54 untuk tujuan penentuan nisbah kecukupan modal Bank dan subsidiari masing-masing.

- (a) 4.32% RM500 juta Sukuk Murabahah Subordinat Tahap II 2019/2029 dan 4.06% RM250 juta Sukuk Murabahah Subordinat Tahap II 2022/2032

Tranche	Prinsipal RM'juta	Tarikh matang	Kadar faedah	Bayaran faedah
2019/2029	500	21 Mei 2029 (boleh panggil pada tahun 2024)	4.32% setahun boleh dicaj hingga 21 Mei 2029	Terakru dan perlu dibayar setiap setengah tahun secara tunggakan
2022/2032	250	21 April 2032 (boleh panggil pada tahun 2027)	4.06% setahun boleh dicaj hingga 21 April 2032	Terakru dan perlu dibayar setiap setengah tahun secara tunggakan

Nota kepada Penyata Kewangan
Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

Laporan
Kewangan
2023

32 OBLIGASI SUBORDINAT (SAMBUNGAN)

- (b) 3.35% RM500 juta Nota Subordinat Tahap II 2020/2030, 3.13% RM500 juta Nota Subordinat Tahap II 2020/2030, 3.65% RM500 juta Nota Subordinat Tahap II 2021/2031, 4.40% RM500 juta Nota Subordinat Tahap II 2022/2032 dan 4.51% RM500 juta Nota Subordinat Tahap II 2023/2033

Tranche	Prinsipal RM'juta	Tarikh matang	Kadar faedah	Bayaran faedah
2020/2030	500	28 Mei 2030 (boleh panggil pada tahun 2025)	3.35% setahun boleh dicaj hingga 28 Mei 2030	Terakru dan perlu dibayar setiap setengah tahun secara tunggakan
2020/2030	500	20 November 2030 (boleh panggil pada tahun 2025)	3.13% setahun boleh dicaj hingga 20 November 2030	Terakru dan perlu dibayar setiap setengah tahun secara tunggakan
2021/2031	500	28 April 2031 (boleh panggil pada tahun 2026)	3.65% setahun boleh dicaj hingga 28 April 2031	Terakru dan perlu dibayar setiap setengah tahun secara tunggakan
2022/2032	500	28 September 2032 (boleh panggil pada tahun 2027)	4.40% setahun boleh dicaj hingga 28 September 2032	Terakru dan perlu dibayar setiap setengah tahun secara tunggakan
2023/2033	500	19 Januari 2033 (boleh panggil pada tahun 2028)	4.51% setahun boleh dicaj hingga 19 Januari 2033	Terakru dan perlu dibayar setiap setengah tahun secara tunggakan

- (c) 4.45% RM100 juta Nota Subordinat Tahap II 2022/2032

Tranche	Prinsipal RM'juta	Tarikh matang	Kadar faedah	Bayaran faedah
2022/2032	100	1 Oktober 2032 (boleh panggil pada tahun 2027)	4.45% setahun boleh dicaj hingga 1 Oktober 2032	Terakru dan perlu dibayar setiap setengah tahun secara tunggakan

33 MODAL SAHAM

Nota	Kumpulan dan Bank			
	31 Disember 2023		31 Disember 2022	
	Bilangan saham '000	Amaun RM'000	Bilangan saham '000	Amaun RM'000
Diterbitkan dan berbayar penuh:				
Saham biasa				
Baki pada awal tahun kewangan				
	4,247,373	8,145,585	4,142,918	7,612,612
Saham diterbitkan di bawah DRP:				
- Diterbitkan pada 15 Mei 2023	(a)	38,975	184,739	-
- Diterbitkan pada 16 Jun 2022	(b)	-	-	69,159
- Diterbitkan pada 7 November 2022	(c)	-	-	35,296
Baki pada akhir tahun kewangan		4,286,348	8,330,324	4,247,373
				8,145,585

Nota kepada Penyata Kewangan

Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

33 MODAL SAHAM (SAMBUNGAN)

Pada 17 Disember 2020, Bank membuat pengumuman bahawa sebagai sebahagian daripada pelan pengurusan modal dan peningkatan nilai pemegang sahamnya, Bank bercadang untuk melaksanakan pelan pelaburan semula dividen yang memberikan pemegang saham pilihan untuk melabur semula dividen tunai yang diisytiharkan oleh Bank dalam saham biasa baharu Bank ('Saham RHB Bank'), selepas ini dirujuk sebagai Pelan Pelaburan Semula Dividen ('DRP'). Kelulusan daripada pemegang saham untuk DRP dan penerbitan saham baharu yang timbul daripada DRP diperoleh dalam mesyuarat Agung Tahunan yang diadakan pada 25 Mei 2021.

DRP selanjutnya membuat penetapan bahawa apabila dividen tunai (sama ada interim, akhir, khas atau dividen lain) dicadangkan, pihak Lembaga Pengarah mungkin, atas budi bicara mutlak, menentukan pelaksanaan DRP atas seluruh atau sebahagian daripada dividen tunai dan apabila berkenaan, bahagian dividen selebihnya akan dibayar secara tunai.

Pada tahun kewangan semasa, Bank meningkatkan modal saham terbitan dan berbayar daripada:

- (a) RM8,145,585,311 kepada RM8,330,324,313 pada 15 Mei 2023 menerusi terbitan 38,974,473 Saham RHB Bank baharu pada RM4.74 sesaham yang timbul daripada DRP berkaitan dengan dividen interim kedua satu tingkat sebanyak 25.0 sen sesaham berhubung dengan tahun kewangan berakhir 31 Disember 2022, dan pemegang saham boleh memilih untuk melabur semula sehingga 5.0 sen bagi setiap Saham RHB Bank.

Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2022, Bank meningkatkan modal saham terbitan dan berbayar daripada:

- (b) RM7,612,611,635 kepada RM7,970,161,835 pada 16 Jun 2022 menerusi terbitan 69,158,646 Saham RHB Bank baharu pada RM5.17 sesaham yang timbul daripada DRP berkaitan dengan dividen akhir satu tingkat sebanyak 25.0 sen sesaham berhubung dengan tahun kewangan berakhir 31 Disember 2021, dan pemegang saham boleh memilih untuk melabur semula sehingga 10.0 sen bagi setiap Saham RHB Bank; dan
- (c) RM7,970,161,835 kepada RM8,145,585,311 pada 7 November 2022 menerusi terbitan 35,296,474 Saham RHB Bank baharu pada RM4.97 sesaham yang timbul daripada DRP berkaitan dengan dividen interim satu tingkat sebanyak 15.0 sen sesaham berhubung dengan tahun kewangan berakhir 31 Disember 2022, dan pemegang saham boleh memilih untuk melabur semula sehingga 5.0 sen bagi setiap Saham RHB Bank.

Saham biasa baharu yang diterbitkan pada tahun kewangan bertaraf *pari passu* dalam semua aspek dengan saham sedia ada Bank.

34 RIZAB

	Nota	Kumpulan			Bank	
		31 Disember 2023 RM'000	Dinyatakan semula	Dinyatakan semula	31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000
			31 Disember 2022 RM'000	1 Januari 2022 RM'000		
Rizab berkanun	(a)	115,907	111,203	104,645	-	-
Rizab kawal selia	(b)	1,780,366	882,145	328,129	942,797	561,654
Rizab FVOCI	(c)	107,696	(546,712)	443,003	104,109	(471,165)
Rizab terjemahan	(d)	867,855	683,491	562,410	523,823	421,133
Rizab lain		25,975	23,331	23,331	-	-
Rizab bayaran berasaskan saham	(e)	17,105	4,337	-	17,105	4,337
Keuntungan tertahan		19,629,339	19,429,002	18,970,786	14,163,001	14,207,870
		22,544,243	20,586,797	20,432,304	15,750,835	14,723,829

- (a) Rizab berkanun mewakili keuntungan tidak boleh agih yang dipegang oleh:
- (i) Subsidiari perbankan komersial di Kemboja menurut peruntukan Prakas No. B7-010-182 bertarikh 15 Oktober 2010 tentang Pengiraan Nilai Bersih Bank dan Prakas No. B7-07-134 bertarikh 27 Ogos 2007 dan Surat No. B7-020-868 bertarikh 10 Jun 2020 tentang Pemantauan Kedudukan Terbuka Bersih Institusi Kewangan dalam Mata Wang Asing dan Prakas No. B7-018-068 bertarikh 22 Februari 2018 tentang penetapan penampungan modal bank dan institusi kewangan yang dikeluarkan oleh Bank Nasional Kemboja;

34 RIZAB (SAMBUNGAN)

- (a) Rizab berkanun mewakili keuntungan tidak boleh agih yang dipegang oleh (sambungan):
- (ii) Subsidiari perbankan komersial di Lao selaras dengan Undang-undang Perusahaan No. 46/NA (Semakan) bertarikh 26 Disember 2013 yang menghendaki subsidiari pada setiap tahun menukar sepuluh peratus daripada keuntungan bersihnya ke dalam dana rizab setelah ditolak kerugian terkumpul menurut kehendak BOL; dan
 - (iii) Subsidiari pembrokeran saham Thailand menurut Seksyen 116 Akta Syarikat Awam Berhad B.E. 2535 di Thailand.
- (b) Rizab kawal selia dikekalkan oleh Bank dan subsidiari perbankan di Malaysia dan Kemboja:
- (i) Rizab kawal selia di Malaysia mematuhi Dokumen Dasar Semakan BNM atas Pelaporan Kewangan dan Pelaporan Kewangan untuk Institusi Perbankan Islam bermula 29 April 2022, apabila Bank dan syarikat subsidiari perbankan domestiknya mesti mengekalkan, secara agregat, peruntukan kerugian untuk pendedahan rosot nilai bukan kredit dan rizab kawal selia tidak kurang daripada 1% daripada jumlah pendedahan kredit, tolak peruntukan kerugian untuk pendedahan rosot nilai kredit; dan
 - (ii) Rizab kawal selia di Kemboja selaras dengan keperluan Prakas No. B7-017-344, Pekeliling B7-018-001 dan Pekeliling B7-021-2314 dikeluarkan oleh Bank Nasional Kemboja.
- (c) Rizab FVOCI mewakili keuntungan dan kerugian terkumpul yang timbul daripada penilaian semula pelaburan dalam instrumen ekuiti ditetapkan pada FVOCI, tolak keuntungan/kerugian terkumpul dipindahkan kepada pendapatan tertahan selepas pelupusan dan pelaburan dalam instrumen hutang yang dikelaskan sebagai FVOCI, tolak peruntukan kerugian terkumpul diiktiraf pada pelaburan dan keuntungan/kerugian terkumpul dikelaskan semula kepada penyata pendapatan apabila pelaburan ini dilupuskan atau dikelaskan semula.
- (d) Rizab terjemahan terdiri daripada kesemua perbezaan tukaran asing hasil daripada terjemahan penyata kewangan operasi luar negara, subsidiari dan usaha sama, dan kesan bahagian efektif lindung nilai pelaburan bersih.
- (e) Rizab bayaran berasaskan saham timbul daripada geran saham kepada pekerja Kumpulan dan Bank yang layak menurut SGS. Terma SGS diperincikan dalam Nota 52.

35 KEPENTINGAN BUKAN KAWALAN ('NCI')

	Nota	Kumpulan		
		31 Disember 2023 RM'000	Dinyatakan semula 31 Disember 2022 RM'000	Dinyatakan semula 1 Januari 2022 RM'000
Baki pada awal tahun kewangan				
- Seperti yang dilaporkan sebelum ini		31,147	32,183	32,729
- Kesan penerapan MFRS 17	58	968	2,608	918
- Seperti yang dinyatakan semula		32,115	34,791	33,647
Bahagian keuntungan pada tahun kewangan (Kerugian)/Keuntungan aktuari daripada pelan manfaat tetap dalam subsidiari, ditolak cukai		4,271 (6)	2,693 21	6,434 (18)
Dividen dibayar		-	(5,300)	(5,300)
Pelupusan subsidiari		-	(25)	-
Perbelanjaan pembayaran berasaskan saham		1	-	-
Perbezaan pertukaran		116	(65)	28
Baki pada akhir tahun kewangan		36,497	32,115	34,791

Nota kepada Penyata Kewangan

Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

36 PENDAPATAN FAEDAH

	Kumpulan		Bank	
	31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000	31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000
Pinjaman dan pendahuluan	6,920,163	5,429,906	6,404,528	5,042,323
Wang panggilan dan deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain	318,822	219,627	601,079	360,461
Akaun pelaburan terhutang daripada institusi kewangan ditetapkan	-	-	269,551	280,668
Sekuriti yang dibeli menurut perjanjian penjualan semula	2,008	1,344	15,057	12,622
Aset kewangan pada FVTPL	65,881	56,762	65,356	56,741
Aset kewangan pada FVOCI – instrumen hutang	1,327,219	1,078,401	1,313,270	1,064,617
Pelaburan kewangan pada kos dilunaskan	787,002	574,434	733,224	522,781
Lain-lain	52,393	21,556	41,992	15,775
	9,473,488	7,382,030	9,444,057	7,355,988
Merangkumi:				
Pendapatan faedah terakru terhadap rosot nilai aset kewangan	79,991	70,439	79,457	66,947

37 PERBELANJAAN FAEDAH

	Kumpulan		Bank	
	31 Disember 2023 RM'000	Dinyatakan semula 31 Disember 2022 RM'000	31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000
Deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain	798,099	386,556	1,223,842	524,723
Deposit pelanggan	4,279,053	2,406,198	3,687,053	2,148,345
Obligasi atas sekuriti dijual menurut perjanjian pembelian semula	312,599	92,661	322,760	134,441
Obligasi rekursa atas pinjaman dijual kepada Cagamas	106,454	62,173	106,454	62,173
Obligasi subordinat	98,771	92,116	94,313	83,393
Sekuriti hutang senior	143,544	96,437	143,544	96,437
Pinjaman	73,559	14,214	69,528	10,497
Lain-lain	101,832	57,025	98,570	52,765
	5,913,911	3,207,380	5,746,064	3,112,774

Nota kepada Penyata Kewangan
Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

Laporan
Kewangan
2023

38 PENDAPATAN OPERASI LAIN

	Kumpulan		Bank	
	31 Disember 2023 RM'000	Dinyatakan semula 31 Disember 2022 RM'000	31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000
Pendapatan yuran				
Caj dan yuran perkhidmatan	187,137	175,031	168,957	161,146
Komisen	190,831	180,505	210,215	203,692
Yuran jaminan	35,203	33,747	34,700	33,370
Yuran komitmen	39,440	40,501	37,935	38,975
Pendapatan pembrokeran	178,515	190,042	-	-
Yuran pengurusan dana	222,387	238,888	-	-
Pendapatan yuran unit amanah	25,276	33,996	-	-
Yuran penasihat korporat	32,376	22,939	7,208	2,267
Yuran penajajaminan dan pengaturan	7,360	5,288	1,676	266
Pendapatan yuran lain	67,490	76,961	18,365	19,098
	986,015	997,898	479,056	458,814
Perbelanjaan yuran dan komisen	(119,604)	(131,423)	-	-
	866,411	866,475	479,056	458,814
Keuntungan/(Kerugian) bersih daripada aset kewangan pada FVTPL				
- Keuntungan/(Kerugian) bersih daripada pelupusan	30,739	(80,451)	34,795	(39,100)
- Keuntungan/(Kerugian) bersih belum direalisasikan daripada penilaian semula	68,562	9,578	(3,479)	11,446
- Pendapatan dividen	66,381	38,056	-	-
	165,682	(32,817)	31,316	(27,654)
Keuntungan bersih daripada penilaian semula derivatif	197,561	264,966	135,984	235,286
Kerugian bersih daripada lindung nilai saksama	(737)	(1,159)	(789)	(1,107)
Keuntungan bersih daripada lindung nilai penyahiktirafan	-	512	-	512
(Kerugian)/Keuntungan bersih yang timbul daripada penyahiktirafan pelaburan kewangan pada kos dilunaskan	(2,014)	839	(2,014)	839
Keuntungan bersih daripada aset kewangan pada FVOCI				
- Keuntungan bersih daripada instrumen hutang atas pelupusan	115,850	46,410	114,991	45,864
- Pendapatan dividen atas instrumen ekuiti	6,405	4,210	3,346	3,673
	122,255	50,620	118,337	49,537
Pendapatan dividen daripada subsidiari	-	-	437,012	530,357

Nota kepada Penyata Kewangan

Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

38 PENDAPATAN OPERASI LAIN (SAMBUNGAN)

	Kumpulan		Bank	
	Dinyatakan semula		31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000
	31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000		
Pendapatan lain				
Keuntungan bersih daripada tukaran asing	410,975	291,297	575,866	264,970
Keputusan perkhidmatan/kewangan insurans bersih (Nota (i))	47,171	60,248	-	-
Keuntungan daripada pelupusan hartanah, loji dan peralatan	982	534	4	424
Keuntungan daripada pelupusan subsidiari	-	24,595	-	-
Kerugian daripada pembubaran subsidiari	-	-	(14)	(6)
Keuntungan atas pengubahsuaian aset hak guna	246	6	231	-
Pendapatan sewa	2,678	2,489	12,283	11,637
Pendapatan operasi lain	26,300	27,774	11,234	25,717
Pendapatan bukan operasi lain	6,889	31,098	5,664	21,474
	495,241	438,041	605,268	324,216
	1,844,399	1,587,477	1,804,170	1,570,800

(i) Selepas menolak perbelanjaan perkhidmatan insurans/insurans semula yang merangkumi susut nilai dan pelunasan hartanah, loji dan peralatan, aset tidak ketara dan aset hak guna.

39 PENDAPATAN DARIPADA PERNIAGAAN PERBANKAN ISLAMIC

	Kumpulan		Bank	
	Dinyatakan semula		31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000
	31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000		
Pendapatan diperoleh daripada pelaburan dana pendeposit	4,324,455	3,446,073	33,210	20,235
Pendapatan diperoleh daripada pelaburan dana akaun pelaburan	428,476	481,503	-	-
Pendapatan diperoleh daripada pelaburan dana pemegang saham	509,713	232,901	-	-
	5,262,644	4,160,477	33,210	20,235
Pendapatan milik pendeposit	(2,842,987)	(1,709,777)	(52,366)	(20,695)
Keuntungan diagihkan kepada pemegang akaun pelaburan	(53,208)	(52,644)	-	-
	2,366,449	2,398,056	(19,156)	(460)
Merangkumi:				
Pendapatan pembiayaan diperoleh daripada rosot nilai pembiayaan dan pendahuluan	24,446	18,115	-	-

Nota kepada Penyata Kewangan
Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

Laporan
Kewangan
2023

40 PERBELANJAAN OPERASI LAIN

	Kumpulan		Bank	
	31 Disember 2023 RM'000	Dinyatakan semula 31 Disember 2022 RM'000	31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000
Kos warga kerja				
Gaji, bonus, upah dan elaun	1,746,613	1,764,511	1,490,998	1,406,224
Pelan caruman tetap	259,109	243,752	223,400	211,079
Perbelanjaan berasaskan saham	12,334	4,209	8,986	3,107
Kos lain berkaitan warga kerja	197,148	171,868	157,403	135,114
	2,215,204	2,184,340	1,880,787	1,755,524
Kos penubuhan				
Hartanah, loji dan peralatan:				
- Susut nilai	145,234	133,882	122,141	112,067
- Hapus kira	69	156	27	61
Aset tidak ketara:				
- Pelunasan	173,089	150,661	150,920	131,505
- Hapus kira	670	-	433	-
Aset hak guna:				
- Susut nilai	63,533	69,049	54,423	55,804
Sewa premis	24,141	24,310	20,432	21,646
Sewa peralatan	12,940	10,359	12,884	10,298
Insurans	40,099	38,483	38,929	38,787
Air dan elektrik	27,811	25,923	18,586	18,038
Pembaikan dan penyelenggaraan	36,783	39,098	28,074	30,839
Perbelanjaan kawalan keselamatan dan pengiringan	54,370	46,391	57,474	49,964
Perbelanjaan teknologi maklumat	294,833	276,761	230,152	217,826
Lain-lain	6,296	6,118	-	-
	879,868	821,191	734,475	686,835
Perbelanjaan pemasaran				
Komisen jualan	96,240	98,692	79,006	72,623
Pengiklanan dan publisiti	51,846	59,958	42,849	52,456
Lain-lain	86,198	71,968	69,604	60,727
	234,284	230,618	191,459	185,806
Perbelanjaan pentadbiran dan am				
Perbelanjaan komunikasi	158,294	156,456	115,728	110,634
Imbuan juruaudit (Nota (i))	8,529	8,813	5,519	5,660
Yuran guaman dan profesional	59,520	67,194	65,112	79,823
Lain-lain	133,594	137,662	103,066	107,422
	359,937	370,125	289,425	303,539
Perbelanjaan operasi diperuntukkan kepada subsidiari	-	-	(570,288)	(537,718)
	3,689,293	3,606,274	2,525,858	2,393,986

Nota kepada Penyata Kewangan
 Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

40 PERBELANJAAN OPERASI LAIN (SAMBUNGAN)

	Kumpulan		Bank	
	31 Disember 2023 RM'000	Dinyatakan semula 31 Disember 2022 RM'000	31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000
(i) Imbuan juruaudit				
(a) Audit:				
Audit berkanun:				
- Malaysia	3,248	3,819	1,892	1,959
- Luar negara	3,261	3,108	1,927	1,874
Semakan terhadap	528	518	468	459
Berkaitan dengan audit lain	910	-	660	-
	7,947	7,445	4,947	4,292
(b) Bukan audit:				
- Malaysia	582	1,368	572	1,368
	8,529	8,813	5,519	5,660

Termasuk dalam kos warga kerja ialah imbuan Pengarah Urusan Kumpulan untuk Kumpulan dan Bank, seperti yang dinyatakan dalam Nota 41.

Termasuk dalam perbelanjaan pentadbiran dan am Kumpulan dan Bank ialah imbuan Pengarah lain, seperti yang dinyatakan dalam Nota 41.

41 IMBUHAN PENGARAH

	Gaji dan imbuan lain RM'000	Manfaat barangan (berdasarkan anggaran nilai monetari) RM'000	Bonus RM'000	Jumlah RM'000
Kumpulan dan Bank				
31 Disember 2023				
<u>Pengarah Urusan Kumpulan</u>				
Mohd Rashid Mohamad	3,936 ⁽ⁱ⁾	35	2,100	6,071
31 Disember 2022				
<u>Pengarah Urusan Kumpulan</u>				
Mohd Rashid Mohamad	2,779 ⁽ⁱ⁾	28	1,875	4,682

⁽ⁱ⁾ Termasuk perbelanjaan berasaskan saham sebanyak RM840,000 (31 Disember 2022: RM266,000).

Di samping itu, pada tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023, Pengarah Urusan Kumpulan yang menerajui pencapaian objektif perniagaan jangka pendek dan jangka panjang Kumpulan, dianugerahkan sejumlah RM413,000 (termasuk sumbangan KWSP majikan) (31 Disember 2022: RM616,000) bawah Skim Tertunda Tunai.

Nota kepada Penyata Kewangan
Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

Laporan
Kewangan
2023

41 IMBUHAN PENGARAH (SAMBUNGAN)

	Kumpulan				Bank			
	Yuran RM'000	Manfaat barangan (berdasarkan anggaran nilai monetari) RM'000	Imbuhan lain RM'000	Jumlah RM'000	Yuran RM'000	Manfaat barangan (berdasarkan anggaran nilai monetari) RM'000	Imbuhan lain RM'000	Jumlah RM'000
31 Disember 2023								
<u>Pengarah Bukan Eksekutif</u>								
Tan Sri Ahmad Badri Mohd Zahir	300	31	333	664	300	31	333	664
Tan Sri Ong Leong Huat @ Wong Joo Hwa	460	80	162	702	200	-	90	290
Ong Ai Lin	360	-	234	594	200	-	111	311
Lim Cheng Teck	200	-	197	397	200	-	197	397
Dato' Mohamad Nasir Ab Latif	460	18	168	646	200	-	90	290
Donald Joshua Jaganathan	360	-	318	678	200	-	234	434
Datuk lain John Lo	360	-	269	629	200	-	139	339
Hijah Arifakh Othman	352	-	153	505	117	-	53	170
Tan Sri Dr Rebecca Fatima Sta Maria	83	-	59	142	83	-	59	142
Sharifatu Laila Syed Ali	151	-	58	209	83	-	27	110
	3,086	129	1,951	5,166	1,783	31	1,333	3,147
31 Disember 2022								
<u>Pengarah Bukan Eksekutif</u>								
Tan Sri Ahmad Badri Mohd Zahir	268	31	329	628	268	31	329	628
Tan Sri Ong Leong Huat @ Wong Joo Hwa	424	-	159	583	192	-	87	279
Tan Sri Dr Rebecca Fatima Sta Maria	192	-	122	314	192	-	122	314
Ong Ai Lin	344	-	214	558	192	-	101	293
Lim Cheng Teck	192	-	199	391	192	-	199	391
Sharifatu Laila Syed Ali	344	-	131	475	192	-	61	253
Dato' Mohamad Nasir Ab Latif	424	25	131	580	192	-	68	260
Donald Joshua Jaganathan	344	-	230	574	192	-	172	364
Datuk lain John Lo	344	-	191	535	192	-	94	286
	2,876	56	1,706	4,638	1,804	31	1,233	3,068

Nota:

Sepanjang tahun kewangan, Pengarah Kumpulan dan Bank dilindungi oleh Insurans Liabiliti Pengarah berhubung dengan liabiliti yang timbul daripada tindakan yang dilaksanakan dalam kapasiti masing-masing sebagai, antara lain, Pengarah Kumpulan dan Bank tertakluk pada syarat polisi insurans. Jumlah Insurans Liabiliti Pengarah yang ditetapkan untuk Pengarah Kumpulan dan Bank ialah RM200 juta (31 Disember 2022: RM200 juta). Jumlah premium yang dibayar untuk Insurans Liabiliti Pengarah oleh Kumpulan dan Bank masing-masing ialah RM731,000 dan RM625,000 (31 Disember 2022: RM848,000 dan RM722,000).

42 PERUNTUKAN KERUGIAN KREDIT ATAS ASET KEWANGAN

	Kumpulan		Bank	
	31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000	31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000
Caj/(Masuk kira semula)				
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan:				
- Caj bersih	429,776	510,731	457,071	17,443
- Hutang lapuk dipulihkan	(294,040)	(366,483)	(259,715)	(325,221)
- Hutang lapuk dihapus kira	220,074	164,620	162,516	112,054
	355,810	308,868	359,872	(195,724)
Aset kewangan pada FVOCI	(21,390)	14,313	(17,454)	10,557
Pelaburan kewangan pada kos dilunaskan	(29,297)	104,668	(13,255)	93,405
Harta yang dirampas	7,509	-	7,509	-
Aset kewangan lain	(11,104)	(6,674)	(3,719)	1,774
	301,528	421,175	332,953	(89,988)

43 KERUGIAN ROSOT NILAI YANG DIBUAT ATAS ASET BUKAN KEWANGAN LAIN

	Kumpulan	
	31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000
Pelaburan dalam usaha sama	-	43
	-	43

44 CUKAI DAN ZAKAT

	Kumpulan		Bank	
	31 Disember 2023 RM'000	Dinyatakan semula 31 Disember 2022 RM'000	31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000
Cukai pendapatan berdasarkan keuntungan bagi tahun kewangan:				
- Cukai pendapatan Malaysia	870,398	1,360,972	551,211	967,602
- Cukai luar negara	2,589	40,774	469	24,283
Cukai tertunda	67,306	54,051	27,647	37,953
	940,293	1,455,797	579,327	1,029,838
Peruntukan (terlebih)/terkurang berkaitan dengan tahun-tahun kewangan sebelumnya:				
- Cukai pendapatan	(32,747)	(16,082)	(8,463)	(8,972)
- Cukai tertunda	25,299	3,950	12,262	5,189
	(7,448)	(12,132)	3,799	(3,783)
Perbelanjaan cukai	932,845	1,443,665	583,126	1,026,055
Zakat	10,000	8,000	-	-
	942,845	1,451,665	583,126	1,026,055

Nota kepada Penyata Kewangan
Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

Laporan
Kewangan
2023

44 CUKAI DAN ZAKAT (SAMBUNGAN)

Penyesuaian berangka antara kadar cukai pendapatan berkanun yang boleh diguna pakai dan kadar cukai pendapatan yang berkuat kuasa untuk Kumpulan dan Bank adalah seperti yang berikut:

	Kumpulan		Bank	
	31 Disember 2023 %	Dinyatakan semula 31 Disember 2022 %	31 Disember 2023 %	31 Disember 2022 %
Cukai pada kadar cukai berkanun Malaysia	24.0	33.0	24.0	33.0
Kesan cukai dari segi:				
Kesan kadar cukai yang berbeza di Labuan/negara lain	(0.7)	1.2	-	-
Pendapatan tidak kena cukai	(0.8)	(0.5)	(4.0)	(5.0)
Perbelanjaan tidak dibenarkan	2.9	2.2	2.1	1.6
Penggunaan kerugian cukai tidak diiktiraf sebelum ini	(0.1)	(0.1)	-	-
Peruntukan (terlebih)/terkurang berkaitan dengan tahun-tahun kewangan sebelumnya	(0.2)	(0.3)	0.1	(0.1)
Kadar cukai berbeza dalam pendapatan kena cukai untuk RM100 juta pertama (Nota (i))	-	(0.4)	-	(0.3)
	25.1	35.1	22.2	29.2

- (i) Untuk menyokong inisiatif Kerajaan dalam bantuan pelbagai pihak yang terjejas oleh pandemik, Belanjawan 2022 telah mencadangkan cukai khas sekali sahaja bagi tahun taksiran ('YA') 2022, dikenali sebagai 'Cukai Makmur' dikenakan terhadap syarikat perusahaan bukan mikro, kecil dan sederhana yang menjana keuntungan tinggi ketika tempoh pandemik. Pendapatan kena cukai melebihi RM100 juta akan dicaj kadar cukai sebanyak 33% untuk YA 2022.

45 PEROLEHAN SESAHAM ('EPS')

(a) EPS asas

EPS asas Kumpulan dikira dengan membahagikan keuntungan bersih yang diagihkan kepada pemegang ekuiti Bank dengan purata wajaran bilangan saham biasa dalam terbitan pada tahun kewangan.

	Kumpulan	
	31 Disember 2023 RM'000	Dinyatakan semula 31 Disember 2022 RM'000
Keuntungan yang diagihkan kepada pemegang ekuiti Bank (RM'000)	2,806,228	2,678,389
Purata wajaran bilangan saham biasa dalam terbitan ('000)	4,272,040	4,185,943
EPS asas (sen)	65.69	63.99

(b) EPS dicairkan

EPS dicairkan Kumpulan dikira dengan membahagikan keuntungan bersih yang diagihkan bagi tahun kepada pemegang ekuiti Bank dengan purata wajaran bilangan saham biasa dalam terbitan, yang telah diselaraskan untuk bilangan saham biasa yang boleh diterbitkan bawah SGS. Dalam pengiraan EPS dicairkan, diandaikan bahawa bilangan tertentu saham biasa bawah SGS sudah terletak hak dan diberikan kepada pekerja menerusi terbitan saham biasa tambahan, dan semua syarat prestasi dicapai. Pengiraan dilakukan untuk menentukan bilangan saham biasa yang boleh diterbitkan pada nilai saksama berdasarkan nilai monetari kelayakan SGS yang diberikan. Pengiraan ini berfungsi untuk menentukan bilangan saham cair yang akan ditambah kepada purata wajaran saham biasa dalam terbitan untuk tujuan pengiraan pencairan. Tiada pelarasan dibuat kepada keuntungan bersih bagi tahun kewangan.

Nota kepada Penyata Kewangan

Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

45 PEROLEHAN SESAHAM ('EPS') (SAMBUNGAN)

(b) EPS dicairkan (sambungan)

	Kumpulan	
	31 Disember 2023 RM'000	Dinyatakan semula 31 Disember 2022 RM'000
Keuntungan yang diagihkan kepada pemegang ekuiti Bank (RM'000)	2,806,228	2,678,389
Purata wajaran bilangan saham biasa dalam terbitan ('000)	4,272,040	4,185,943
Kesan pencairan ('000)	9,583	4,557
Purata wajaran bilangan saham biasa dalam terbitan terlaras ('000)	4,281,623	4,190,500
EPS dicairkan (sen)	65.54	63.92

46 CUKAI PENDAPATAN BERKAITAN DENGAN KOMPONEN PENDAPATAN/(KERUGIAN) KOMPREHENSIF LAIN

	Sebelum cukai RM'000	Cukai faedah M'000	Bersih cukai RM'000
Kumpulan			
31 Disember 2023			
Aset kewangan pada FVOCI			
- Keuntungan nilai saksama bersih, pindahan amaun bersih kepada penyata pendapatan dan perubahan kerugian kredit dijangka	824,994	(203,118)	621,876
Keuntungan aktuari daripada pelan manfaat tetap subsidiari	273	(239)	34
	825,267	(203,357)	621,910
31 Disember 2022			
Aset kewangan pada FVOCI			
- Kerugian nilai saksama bersih, pindahan amaun bersih kepada penyata pendapatan dan perubahan kerugian kredit dijangka	(1,281,312)	311,241	(970,071)
Keuntungan aktuari daripada pelan manfaat tetap subsidiari	1,717	231	1,948
	(1,279,595)	311,472	(968,123)
Bank			
31 Disember 2023			
Aset kewangan pada FVOCI			
- Keuntungan nilai saksama bersih, pindahan amaun bersih kepada penyata pendapatan dan perubahan kerugian kredit dijangka	722,440	(177,434)	545,006
31 Disember 2022			
Aset kewangan pada FVOCI			
- Kerugian nilai saksama bersih, pindahan amaun bersih kepada penyata pendapatan dan perubahan kerugian kredit dijangka	(1,160,114)	281,130	(878,984)

47 DIVIDEN

Dividen yang diisytiharkan atau dicadangkan adalah seperti yang berikut:

	Nota	Kumpulan dan Bank			
		31 Disember 2023		31 Disember 2022	
		Dividen sesaham Sen	Jumlah dividen RM'000	Dividen sesaham Sen	Jumlah dividen RM'000
Saham biasa:					
Dividen interim – 2022	(a)	-	-	15.0	631,811
Dividen interim kedua – 2022	(b)	-	-	25.0	1,061,844
Dividen interim – 2023	(c)	15.0	642,952	-	-
Dividen interim kedua – 2023	(d)	25.0	1,071,587	-	-
		40.0	1,714,539	40.0	1,693,655

- (a) Dividen ini terdiri daripada jumlah dividen sebanyak 15.0 sen sesaham merangkumi bahagian tunai 10.0 sen sesaham dan bahagian boleh pilih sebanyak 5.0 sen sesaham. Kadar pelaburan semula berikutan penyelesaian DRP ialah 83.3% dan jumlah dividen tunai sebanyak RM456,388,000 dibayar pada 7 November 2022.
- (b) Dividen ini terdiri daripada jumlah dividen sebanyak 25.0 sen sesaham merangkumi bahagian tunai 20.0 sen sesaham dan bahagian boleh pilih sebanyak 5.0 sen sesaham. Kadar pelaburan semula berikutan penyelesaian DRP ialah 87.0% dan jumlah dividen tunai sebanyak RM877,105,000 dibayar pada 15 Mei 2023.
- (c) Dividen ini terdiri daripada dividen tunai sebanyak 15.0 sen sesaham berjumlah RM642,952,000 dan dibayar pada 12 Oktober 2023.
- (d) Dividen interim kedua satu tingkat sebanyak 25.0 sen sesaham bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023, berjumlah RM1,071,587,000, yang terdiri daripada bahagian tunai 15.0 sen sesaham dan bahagian boleh pilih sebanyak 10.0 sen sesaham telah diisytiharkan oleh Lembaga Pengarah. Dividen interim kedua satu tingkat telah diluluskan oleh Lembaga Pengarah pada 26 Januari 2024. Lembaga Pengarah, mengikut budi bicara mutlaknyanya, mencadangkan pemegang saham Bank diberi opsyen untuk melabur semula bahagian boleh pilih dividen interim kedua satu tingkat dalam saham biasa baharu Bank selaras dengan DRP Bank yang diluluskan.

Penyata kewangan bagi tahun kewangan semasa tidak menggambarkan dividen interim kedua satu tingkat ini. Pembayaran dividen ini akan diambil kira dalam ekuiti pemegang saham sebagai pengasingan keuntungan tertahan pada tahun kewangan berakhir 31 Disember 2024.

Pengarah tidak mencadangkan sebarang pembayaran dividen akhir bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023.

Dividen yang diiktiraf sebagai pengagihan kepada pemegang ekuiti biasa Bank:

	Kumpulan dan Bank			
	31 Disember 2023		31 Disember 2022	
	Dividen sesaham Sen	Jumlah dividen RM'000	Dividen sesaham Sen	Jumlah dividen RM'000
Saham biasa:				
Dividen interim – 2023	15.0	642,952	-	-
Dividen interim kedua – 2022	25.0	1,061,844	-	-
Dividen interim – 2022	-	-	15.0	631,811
Dividen akhir – 2021	-	-	25.0	1,035,730
	40.0	1,704,796	40.0	1,667,541

Nota kepada Penyata Kewangan

Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

48 KOMITMEN DAN LUAR JANGKA

(a) Komitmen dan luar jangka

Dalam urusan lazim perniagaan, Kumpulan dan Bank membuat pelbagai komitmen dan menanggung liabiliti luar jangka dengan rekursa undang-undang kepada pelanggannya. Selain peruntukan komitmen dan luar jangka yang dibuat dalam penyata kewangan, tidak ada kerugian ketara dijangka berikutan urus niaga ini.

Komitmen dan luar jangka merangkumi yang berikut:

	Kumpulan		Bank	
	31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000	31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000
Liabiliti luar jangka				
Pengganti kredit langsung*	1,564,192	1,410,617	1,529,393	1,405,541
Butiran luar jangka berkaitan urus niaga	2,048,797	2,788,293	1,667,836	2,387,653
Luar jangka berkaitan perdagangan cair sendiri jangka pendek	1,126,639	984,888	854,925	730,635
	4,739,628	5,183,798	4,052,154	4,523,829
Komitmen				
Peminjaman sekuriti bank atau pindah catat sekuriti sebagai cagaran oleh bank, termasuk dalam hal hasil daripada urus niaga perjanjian pembelian semula dan komitmen untuk membeli balik sekuriti Perbankan Islam bawah urus niaga Perjanjian Jual dan Beli Balik	11,313,173	8,573,179	11,313,173	8,777,386
Komitmen tidak boleh batal untuk memanjangkan kredit:				
- Kematangan kurang dari satu tahun	4,351,151	8,480,483	2,527,538	7,136,645
- Kematangan melebihi satu tahun	31,904,670	27,241,322	22,566,459	16,986,025
Sebarang komitmen dibatalkan tanpa syarat pada bila-bila masa oleh Bank tanpa memberikan notis terlebih dahulu atau secara efektif memperuntukkan pembatalan automatik disebabkan oleh kemerosotan kepercayaan kredit peminjam	17,312,765	16,329,254	14,820,162	13,695,272
	64,881,759	60,624,238	51,227,332	46,595,328
Instrumen kewangan derivatif				
Kontrak berkaitan tukaran asing [^] :				
- Kurang dari satu tahun	57,992,164	62,316,756	59,257,571	65,135,214
- Satu tahun hingga kurang dari lima tahun	6,647,069	5,647,134	7,466,244	5,647,134
- Melebihi lima tahun	967,603	1,169,510	967,603	1,169,510
Kontrak berkaitan komoditi [^] :				
- Kurang dari satu tahun	429,499	267,363	430,607	267,486
- Satu tahun hingga kurang dari lima tahun	584,568	364,149	586,316	364,306
- Lebih daripada lima tahun	-	102,941	-	102,941
Kontrak berkaitan ekuiti [^] :				
- Kurang dari satu tahun	707,042	649,166	707,242	649,276
- Satu tahun hingga kurang dari lima tahun	87,598	3,090	87,598	3,090
Kontrak berkaitan kadar faedah [^] :				
- Kurang dari satu tahun	37,299,937	18,684,828	39,339,937	19,774,828
- Satu tahun hingga kurang dari lima tahun	64,863,786	45,588,339	68,363,786	48,888,339
- Lebih daripada lima tahun	6,862,697	6,195,096	6,862,697	6,195,096
	176,441,963	140,988,372	184,069,601	148,197,220
	246,063,350	206,796,408	239,349,087	199,316,377

48 KOMITMEN DAN LUAR JANGKA (SAMBUNGAN)

(a) Komitmen dan luar jangka (sambungan)

* Hal ini berkaitan dengan kontrak jaminan kewangan.

^ Derivatif ini dinilai semula pada asas kedudukan kasar dan keuntungan atau kerugian belum realisasi telah ditunjukkan dalam penyata pendapatan dan penyata kedudukan kewangan sebagai aset derivatif atau liabiliti derivatif.

(b) Jaminan korporat yang dikeluarkan oleh Kumpulan dan Bank

Kumpulan dan Bank memberikan jaminan berterusan kepada Lembaga Perkhidmatan Kewangan Labuan untuk memenuhi liabiliti dan obligasi kewangan serta keperluan subsidiari, RHB Bank (L) Ltd, disebabkan oleh perniagaan perbankan luar pesisir di Wilayah Persekutuan Labuan.

(c) Liabiliti luar jangka

(i) Setakat 31 Disember 2023, Kumpulan mempunyai liabiliti luar jangka berjumlah kira-kira RM65 juta berhubung dengan litigasi. Memandangkan kes masih awal dan pendedahan tidak boleh dianggar dengan andal, tiada peruntukan diiktiraf dalam penyata kewangan.

(ii) Bank telah membuat aku janji dengan BNM untuk menyediakan dana mencukupi yang berkadar dengan pegangan sahamnya dalam Boost Bank pada masa material, untuk memastikan kecukupan dana Boost Bank bagi memenuhi semua baki obligasi dan liabiliti perlu bayar termasuk deposit pelanggan, sekiranya Boost Bank dihentikan dan dikehendaki melaksanakan pelan keluar semasa fasa asasnya.

49 KOMITMEN PAJAKAN TIDAK BOLEH BATAL

Ringkasan komitmen pajakan tolak sub-pajakan yang berada di luar skop MFRS 16 adalah seperti yang berikut:

	Kumpulan		Bank	
	31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000	31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000
Sewa premis:				
- Dalam masa satu tahun	9,806	9,871	6,895	7,197
- Antara satu hingga lima tahun	7,122	6,736	3,868	5,622
- Melebihi lima tahun	147	165	-	-
	17,075	16,772	10,763	12,819

50 KOMITMEN MODAL

	Kumpulan		Bank	
	31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000	31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000
Dibenarkan dan dikontrakkan untuk hartanah, loji dan peralatan	246,256	284,529	215,379	249,674

51 URUS NIAGA PIHAK BERKAITAN

(a) Pihak berkaitan dan hubungan

Pihak berkaitan dan hubungan dengan Bank adalah seperti yang berikut:

Pihak berkaitan	Hubungan
Kumpulan Wang Simpanan Pekerja ('KWSP')	Pemegang saham utama, badan dana yang sangat dipengaruhi oleh kerajaan
Subsidiari, sekutu dan usaha sama KWSP seperti yang dinyatakan dalam penyata kewangannya	Entiti pelaporan yang KWSP mempunyai kawalan atau pengaruh utama
Subsidiari Bank seperti yang dinyatakan dalam Nota 15	Subsidiari
Warga kerja pengurusan utama	Warga kerja pengurusan utama Kumpulan dan Bank terdiri daripada: <ul style="list-style-type: none"> - Semua Pengarah Bank dan subsidiari utama; dan - Jawatankuasa Pengurusan Kumpulan ('GMC')
Pihak berkaitan dengan warga kerja pengurusan utama (dianggap sebagai berkaitan dengan Bank)	(i) Ahli keluarga terdekat dan tanggungan warga kerja pengurusan utama; dan (ii) Entiti yang dikawal, dikawal bersama atau sangat dipengaruhi oleh atau apabila kuasa mengundi dalam entiti sedemikian terletak langsung atau tidak langsung dengan warga kerja pengurusan atau ahli keluarga terdekat

(b) Baki dan urus niaga pihak berkaitan yang ketara

Di samping pendedahan pihak berkaitan yang dinyatakan dalam Nota 11 dan 26, berikut ialah baki dan urus niaga pihak berkaitan utama.

Pihak berkaitan Bank selainnya terdiri daripada urus niaga atau baki dengan subsidiari Bank.

Semua urus niaga pihak berkaitan dimeterai dalam urusan lazim perniagaan mengikut terma yang dipersetujui sesama pihak berkaitan.

Nota kepada Penyata Kewangan
Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

Laporan
Kewangan
2023

51 URUS NIAGA PIHAK BERKAITAN (SAMBUNGAN)

(b) Baki dan urus niaga pihak berkaitan yang ketara (sambungan)

	31 Disember 2023		31 Disember 2022	
	Warga kerja pengurusan utama RM'000	KWSP dan kumpulan syarikat KWSP RM'000	Warga kerja pengurusan utama RM'000	KWSP dan kumpulan syarikat KWSP RM'000
Kumpulan				
Pendapatan				
Faedah atas pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan	710	3,750	451	12,404
Faedah atas aset kewangan pada FVOCI	-	58,597	-	22,008
Faedah atas pelaburan kewangan pada kos dilunaskan	-	6,583	-	16,189
Pendapatan yuran	1,139	9,969	415	8,461
Premium insurans	138	13,969	100	19,722
Pendapatan pembrokeran	139	8,044	127	3,650
Keuntungan bersih atas penilaian semula derivatif	11	361	159	-
Pendapatan lain	51	52	39	35
	2,188	101,325	1,291	82,469
Perbelanjaan				
Faedah atas deposit pelanggan	174	3,833	154	985
Perbelanjaan lain	94	1,520	18	1,135
	268	5,353	172	2,120
Amaun terhutang daripada				
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan	20,507	59,782	14,056	344,160
Baki pelanggan dan broker	159	161,998	45	90,730
Aset kewangan pada FVOCI	-	1,149,188	-	434,615
Pelaburan kewangan pada kos dilunaskan	-	114,114	-	324,337
Aset lain	10	2,649	-	10,450
	20,676	1,487,731	14,101	1,204,292
Amaun terhutang kepada				
Deposit pelanggan	152,529	453,481	83,687	957,454
Baki pelanggan dan broker	422	358,526	-	-
Liabiliti lain	526	18,468	163	23,107
	153,477	830,475	83,850	980,561

Nota kepada Penyata Kewangan

Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

51 URUS NIAGA PIHAK BERKAITAN (SAMBUNGAN)

(b) Baki dan urus niaga pihak berkaitan yang ketara (sambungan)

	31 Disember 2023			31 Disember 2022		
	Warga kerja pengurusan utama RM'000	KWSP dan kumpulan syarikat KWSP RM'000	Subsidiari RM'000	Warga kerja pengurusan utama RM'000	KWSP dan kumpulan syarikat KWSP RM'000	Subsidiari RM'000
Bank						
Pendapatan						
Faedah atas deposit dan penempatan dengan institusi kewangan lain	-	-	388,742	-	-	216,048
Faedah atas akaun pelaburan terhutang daripada institusi kewangan ditetapkan	-	-	269,567	-	-	280,668
Faedah atas pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan	349	-	1,137	308	-	1,034
Faedah atas sekuriti yang dibeli menurut perjanjian penjualan semula	-	-	13,049	-	-	11,278
Faedah atas aset kewangan pada FVOCI	-	55,283	-	-	21,544	-
Faedah atas pelaburan kewangan pada kos dilunaskan	-	6,568	-	-	15,731	-
Pendapatan yuran	22	-	-	22	-	-
Pendapatan dividen	-	-	437,012	-	-	530,357
Keuntungan/ (Kerugian) atas penilaian semula derivatif	-	-	17,111	-	-	(73,580)
Pendapatan lain	-	-	196,164	-	-	41,431
	371	61,851	1,322,782	330	37,275	1,007,236
Perbelanjaan						
Faedah atas deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain	-	-	435,008	-	-	147,455
Faedah atas deposit pelanggan	121	-	5,133	75	-	3,287
Faedah atas obligasi atas sekuriti dijual menurut perjanjian pembelian semula	-	-	10,161	-	-	41,780
Sewa premis	-	-	10,574	-	-	9,969
Pembayaran balik perbelanjaan operasi	-	-	(570,288)	-	-	(537,718)
Perbelanjaan lain	-	-	41,273	-	-	50,093
	121	-	(68,139)	75	-	(285,134)

Nota kepada Penyata Kewangan
Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

Laporan
Kewangan
2023

51 URUS NIAGA PIHAK BERKAITAN (SAMBUNGAN)

(b) Baki dan urus niaga pihak berkaitan yang ketara (sambungan)

	31 Disember 2023			31 Disember 2022		
	Warga kerja pengurusan utama RM'000	KWSP dan kumpulan syarikat KWSP RM'000	Subsidiari RM'000	Warga kerja pengurusan utama RM'000	KWSP dan kumpulan syarikat KWSP RM'000	Subsidiari RM'000
Bank						
Amaun terhutang daripada						
Wang panggilan dan penempatan deposit	-	-	3,975,583	-	-	1,920,998
Deposit dan penempatan dengan bank dan institusi keuangan lain	-	-	8,182,815	-	-	6,490,241
Akaun pelaburan terhutang daripada institusi kewangan ditetapkan	-	-	6,258,830	-	-	8,351,236
Sekuriti yang dibeli menurut perjanjian penjualan semula	-	-	369,585	-	-	789,281
Aset derivatif	-	-	70,468	-	-	45,754
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan	11,125	-	195,023	8,041	-	179,731
Aset kewangan pada FVOCI	-	1,049,286	-	-	429,485	-
Pelaburan kewangan pada kos dilunaskan	-	114,114	-	-	314,325	-
Aset lain	-	-	1,665,771	-	-	870,157
	11,125	1,163,400	20,718,075	8,041	743,810	18,647,398
Amaun terhutang kepada						
Deposit dan penempatan dengan bank dan institusi keuangan lain	-	-	10,918,731	-	-	10,053,876
Deposit pelanggan	129,126	165,341	385,704	59,004	628,589	366,543
Liabiliti derivatif	-	-	146,467	-	-	307,296
Liabiliti lain	-	-	6,814	-	-	5,452
Obligasi atas sekuriti dijual menurut perjanjian pembelian semula	-	-	1,445,151	-	-	577,051
	129,126	165,341	12,902,867	59,004	628,589	11,310,218

Nota kepada Penyata Kewangan

Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

51 URUS NIAGA PIHAK BERKAITAN (SAMBUNGAN)

(c) Warga kerja pengurusan utama

Imbuan Pengarah dan anggota pengurusan utama lain adalah seperti yang berikut:

Nota	Kumpulan		Bank	
	31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000	31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000
Manfaat pekerja jangka pendek:				
- Yuran	3,086	2,876	1,783	1,804
- Gaji dan imbuan lain (i)	36,297	37,874	25,668	27,300
- Caruman KWSP (i)	4,488	4,611	3,559	3,682
- Perbelanjaan berasaskan saham (ii)	3,618	1,190	3,082	1,009
- Manfaat barangan	217	217	104	92
	47,706	46,768	34,196	33,887

- (i) Termasuk Skim Tertunda Tunai dan caruman KWSP berkaitan majikan masing-masing berjumlah RM2,982,000 dan RM2,073,000 (31 Disember 2022: RM6,099,000 dan RM4,914,000) untuk Kumpulan dan Bank. Pembayaran bawah Skim Tertunda Tunai ini berdasarkan prestasi objektif perniagaan jangka pendek dan panjang Kumpulan.
- (ii) Pada 31 Disember 2023, jumlah saham yang dianugerahkan kepada Pengarah Urusan Kumpulan dan warga kerja pengurusan utama Kumpulan dan Bank masing-masing sebanyak 2,665,000 dan 2,285,000 (31 Disember 2022: 1,220,000 dan 1,030,000).

Termasuk di atas ialah imbuan Pengarah seperti yang dinyatakan dalam Nota 41.

	Kumpulan		Bank	
	31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000	31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000
Had diluluskan untuk pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan untuk warga kerja pengurusan utama	36,646	29,294	20,859	18,371

(d) Pendedahan kredit yang timbul daripada urus niaga dengan pihak berkaitan

Pendedahan kredit dengan pihak yang berkaitan selaras dengan Garis Panduan BNM yang disemak semula atas Urus Niaga Kredit dan Pendedahan dengan Pihak Berkaitan adalah seperti yang berikut:

	Kumpulan		Bank	
	31 Disember 2023	31 Disember 2022	31 Disember 2023	31 Disember 2022
Pendedahan kredit tertunggak dengan pihak berkaitan (RM'000)	12,865,646	13,975,207	9,087,841	8,384,214
Peratusan pendedahan kredit tertunggak dengan pihak berkaitan sebagai sebahagian daripada jumlah pendedahan kredit (%)	4.80	5.51	5.56	5.45
Peratusan pendedahan kredit tertunggak dengan pihak berkaitan yang terosot nilai atau ingkar (%)	-	-	-	-

Pendedahan kredit di atas dibuat berdasarkan Garis Panduan BNM yang disemak semula atas Urus Niaga Kredit dan Pendedahan dengan Pihak Berkaitan, yang berkuat kuasa mulai 1 Januari 2008.

Nota kepada Penyata Kewangan
Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

Laporan
Kewangan
2023

51 URUS NIAGA PIHAK BERKAITAN (SAMBUNGAN)

(e) Caj antara syarikat

Huraian caj antara syarikat mengikut jenis perkhidmatan yang diterima dan pengagihan geografi menurut Dokumen Dasar BNM atas Pelaporan Kewangan yang diterbitkan pada 29 April 2022 adalah seperti yang berikut:

	Faedah atas deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain RM'000	Faedah atas deposit pelanggan RM'000	Faedah atas obligasi atas sekuriti dijual menurut perjanjian pembelian semula RM'000	Sewa premis RM'000	Pembayaran balik perbelanjaan operasi daripada subsidiari RM'000	Perbelanjaan lain RM'000
Bank						
31 Disember 2023						
Malaysia	435,008	5,043	10,161	718	(568,628)	41,273
Singapura	-	88	-	9,856	-	-
Thailand	-	2	-	-	(304)	-
Indonesia	-	-	-	-	(169)	-
Cambodia	-	-	-	-	(1,008)	-
Lao	-	-	-	-	(179)	-
	435,008	5,133	10,161	10,574	(570,288)	41,273
31 Disember 2022						
Malaysia	147,455	3,203	41,780	750	(537,718)	49,911
Singapura	-	81	-	9,219	-	-
Thailand	-	3	-	-	-	182
	147,455	3,287	41,780	9,969	(537,718)	50,093

Nota kepada Penyata Kewangan

Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

52 SKIM GERAN SAHAM

SGS telah ditubuhkan dan dilaksanakan oleh Kumpulan dan Bank pada Jun 2022.

Pelaksanaan SGS bertujuan untuk memotivasikan pekerja, menarik bakat dan mengekalkan warga kerja utama menerusi pemberian saham biasa dalam Bank sehingga 2% daripada jumlah bilangan saham terbitan Bank (tidak termasuk saham perbendaharaan, sekiranya ada) pada sesuatu sepanjang tempoh SGS untuk warga kerja dan Pengarah Eksekutif Bank dan subsidiarinya (tidak termasuk subsidiari dormant) yang memenuhi kriteria kelayakan ('Pekerja Layak'). SGS yang akan ditadbir oleh Jawatankuasa Pencalonan dan Imbuan Lembaga ('BNRC') yang terdiri daripada individu tertentu yang akan dilantik oleh pihak Lembaga dari semasa ke semasa, dan akan berkuat kuasa bagi tempoh sembilan tahun bermula dari tarikh pelaksanaan efektif SGS, dan tempoh letak hak bagi setiap geran yang ditawarkan ialah 3 tahun dari tarikh tawaran.

Butiran saham SGS yang ditawarkan adalah seperti yang berikut:

Tarikh tawaran	Nilai saksama RM	Tawaran Unit'000	Tarikh peletakan hak
4 Julai 2022 - Geran pertama	5.71	4,685	3 Julai 2025
22 Mei 2023 - Geran kedua	5.50	5,445	30 Jun 2026

Pergerakan saham SGS pada tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023 adalah seperti yang berikut:

Tarikh tawaran	Pada 1 Januari 2023 Unit'000	Tawaran Unit'000	Dilucut hak Unit'000	Pada 31 Disember 2023 Unit'000
4 Julai 2022 - Geran pertama	4,557	-	(264)	4,293
22 Mei 2023 - Geran kedua	-	5,445	(155)	5,290

53 PELAPORAN SEGMENT

Segmen operasi dilaporkan secara konsisten dengan pelaporan dalaman yang diberikan kepada ketua pembuat keputusan operasi, iaitu individu atau kumpulan yang memperuntukkan sumber dan menilai prestasi segmen operasi sesebuah entiti. Kumpulan menetapkan Jawatankuasa Pengurusannya sebagai ketua pembuat keputusan operasi.

Segmen perniagaan Kumpulan boleh disusun mengikut segmen utama berikut yang menggambarkan struktur pelaporan dalaman Kumpulan:

(a) Perbankan Komuniti Kumpulan ('GCB')

GCB terdiri daripada Perbankan Runcit Kumpulan dan Perbankan Perusahaan Kecil dan Sederhana ('SME').

Perbankan Runcit Kumpulan menitikberatkan penyediaan produk dan perkhidmatan kepada pelanggan individu. Produk dan perkhidmatan yang ditawarkan kepada pelanggan termasuk kemudahan kredit (gadaian, gadaian bukan kediaman, sewa beli, pembelian sekuriti, kad kredit dan pembiayaan dan pinjaman peribadi yang lain), kiriman wang, kutipan deposit, produk berkaitan pelaburan dan produk bancassurance/bancatakalul.

Perbankan SME Kumpulan menitikberatkan penyediaan penyelesaian pembiayaan kepada SME dan perusahaan yang dimiliki oleh keluarga, serta penyelesaian pengurusan dagangan dan tunai untuk SME.

53 PELAPORAN SEGMENT (SAMBUNGAN)

Segmen perniagaan Kumpulan boleh disusun mengikut segmen utama berikut yang menggambarkan struktur pelaporan dalam Kumpulan (sambungan):

(b) Perbankan Borong Kumpulan ('GWB')

GWB terdiri daripada kumpulan portfolio perniagaan/fungsi utama berikut:

- I. Perbendaharaan dan Pasaran Global Kumpulan; dan
- II. Perbankan Korporat Kumpulan dan Perbankan Pelaburan Kumpulan ('CBIB Kumpulan') yang terdiri daripada Perbankan Korporat Kumpulan, Perbankan Pelaburan Kumpulan, Pengurusan Aset Kumpulan, Perbankan Komersial Kumpulan, Perbankan Urus Niaga Kumpulan dan Ekonomi Kumpulan.
 - (i) Perbendaharaan dan Pasaran Global Kumpulan menawarkan set lengkap produk dan penyelesaian perbendaharaan termasuk tukaran asing ('FX'), derivatif, pasaran modal, produk berstruktur, pelaburan pasaran wang dan produk perbendaharaan Islam mengikut keperluan pelbagai pelanggan di Malaysia, Singapura dan Thailand. Segmen ini juga bertanggungjawab terhadap pengurusan keseluruhan kecairan dan keperluan pembiayaan Kumpulan serta pelaburan lebih modal dan dana untuk meningkatkan pulangan Kumpulan.
 - (ii) Perbankan Korporat Kumpulan memberikan set komprehensif penyelesaian pembiayaan konvensional dan patuh Syariah untuk pelanggan korporat yang memiliki saham yang tersenarai di bursa-bursa tempatan dan/atau luar negara, syarikat multinasional, kerajaan, agensi-agensi kerajaan dan syarikat berkaitan kerajaan. Penyelesaian kewangan disediakan termasuk pendanaan modal kerja, pembiayaan dagangan, lindung nilai mata wang asing, pembiayaan dan pensindiketan projek, serta pendanaan langkah korporat.
 - (iii) Perbankan Pelaburan Kumpulan menawarkan rangkaian penuh produk dan perkhidmatan perbankan pelaburan merangkumi pasaran utama, seperti nasihat (penstrukturan semula korporat dan hutang, penggabungan dan pemerolehan, pengambilalihan), pengumpulan dana menerusi instrumen ekuiti dan hutang, dan pasaran sekunder termasuk dagangan sekuriti untuk pelanggan institusi dan runcit. Segmen ini memanfaatkan platform serantau Kumpulan untuk menyediakan perkhidmatan urus niaga rentas sempadan kepada pelanggan merentas ASEAN.

Segmen ini juga menawarkan pembrokeran saham dan produk dan perkhidmatan perbankan pelaburan kepada pelanggan serantau Kumpulan di Indonesia, Thailand, Kemboja dan Vietnam.
 - (iv) Pengurusan Aset Kumpulan menguruskan set lengkap perkhidmatan dan penawaran termasuk pengurusan dana unit amanah, nasihat pengurusan pelaburan, mandat persendirian, pembangunan produk dan perkhidmatan pemegang amanah.
 - (v) Perbankan Komersial Kumpulan menawarkan rangkaian luas penyelesaian perniagaan daripada pembiayaan, deposit, penyelesaian pengurusan tunai, FX dan kiriman wang antara lain untuk pelanggan Komersial (Syarikat Persendirian bersaiz Sederhana dan Besar).
 - (vi) Perbankan Urus Niaga Kumpulan menawarkan penyelesaian perniagaan daripada penyelesaian pengurusan tunai, kewangan dan perkhidmatan dagangan termasuk penyelesaian pembiayaan rangkaian bekalan antara lain SME, syarikat korporat Komersial & Besar.
 - (vii) Ekonomi Kumpulan termasuk Strategi Tukaran Asing dan Pendapatan Tetap, menyediakan nasihat pakar tentang pembangunan Makroekonomi serta trend ekonomi dan sektor tempatan. Segmen ini juga bertanggungjawab berinteraksi dengan pelanggan korporat dan institusi dalam penyediaan nasihat tentang perkembangan dan trend ekonomi.

(c) Perniagaan Antarabangsa Kumpulan

Perniagaan Antarabangsa Kumpulan tertumpu terutamanya pada pembekalan produk dan perkhidmatan berkaitan dengan perbankan komersial yang disediakan untuk memenuhi keperluan khusus pelanggan di negara Kumpulan beroperasi. Pada masa ini, Kumpulan mempunyai kehadiran pasaran luar di Singapura, Thailand, Brunei, Kemboja dan Lao.

(d) Insurans

RHB Insurance Berhad menyediakan insurans am untuk pelanggan runcit, SME, komersial dan korporat.

Nota kepada Penyata Kewangan

Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

53 PELAPORAN SEGMENT (SAMBUNGAN)

Segmen perniagaan Kumpulan boleh disusun mengikut segmen utama berikut yang menggambarkan struktur pelaporan dalaman Kumpulan (sambungan):

(e) Pusat Sokongan dan Lain-lain

Pusat Sokongan dan Lain-lain merangkumi hasil daripada segmen perniagaan lain dalam Kumpulan (perkhidmatan penamaan, pelaburan hartanah dan sewaan premis dan perkhidmatan kewangan berkaitan). Hasil daripada perniagaan ini tidak material kepada Kumpulan dan dengan itu, tidak memerlukan pendedahan berasingan dan dilaporkan secara agregat dalam penyata kewangan.

Hasil segmen perniagaan telah disediakan berdasarkan pelaporan pengurusan dalaman Kumpulan, yang mencerminkan struktur pelaporan pengurusan organisasi. Peruntukan dalaman untuk kos, contohnya bahagian sokongan, kos berpusat, pusat pendanaan dan penggunaan harga pemindahan, apabila sesuai, telah digunakan dalam penyediaan pelaporan segmen.

Perbelanjaan operasi segmen yang sepadan telah dinyatakan semula untuk diselaraskan dengan asas peruntukan semasa antara segmen.

Pada tahun kewangan, tiada mana-mana kumpulan pelanggan berkaitan yang membentuk lebih daripada 10% hasil Kumpulan.

(a) Analisis segmen perniagaan

	Perbankan Komuniti Kumpulan RM'000	Perbankan Borong Kumpulan RM'000	Perniagaan Antarabangsa Kumpulan RM'000	Insurans* RM'000	Pusat Sokongan dan Lain-lain RM'000	Penyingkiran Antara Segmen RM'000	Jumlah RM'000
31 Disember 2023							
Hasil luaran	4,153,205	2,842,925	893,262	80,629	(199,596)	-	7,770,425
Hasil antara segmen	-	8,748	1,220	19,683	14,375	(44,026)	-
Hasil segmen	4,153,205	2,851,673	894,482	100,312	(185,221)	(44,026)	7,770,425
Perbelanjaan operasi lain	(2,112,808)	(1,051,684)	(610,213)	(954)	42,340	44,026	(3,689,293)
Termasuk:							
Susut nilai hartanah, loji dan peralatan	(93,729)	(30,580)	(20,683)	-	(242)	-	(145,234)
Susut nilai aset hak guna	(26,620)	(21,832)	(14,980)	-	(101)	-	(63,533)
Pelunasan aset tidak ketara	(107,590)	(43,612)	(21,887)	-	-	-	(173,089)
Peruntukan kerugian kredit atas aset kewangan	(152,848)	318,604	(466,893)	(391)	-	-	(301,528)
Keuntungan/(Kerugian) segmen	1,887,549	2,118,593	(182,624)	98,967	(142,881)	-	3,779,604
Bahagian hasil sekutu							(26,260)
Keuntungan sebelum cukai dan zakat							3,753,344
Cukai dan zakat							(942,845)
Keuntungan bersih bagi tahun kewangan							2,810,499

* Semua susut nilai dan pelunasan yang berkaitan dengan Insurans adalah bersih daripada hasil menurut MFRS 17.

Nota kepada Penyata Kewangan
Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

Laporan
Kewangan
2023

53 PELAPORAN SEGMENT (SAMBUNGAN)

(a) Analisis segmen perniagaan (sambungan)

	Perbankan Komuniti Kumpulan RM'000	Perbankan Borong Kumpulan RM'000	Perniagaan Antarabangsa Kumpulan RM'000	Insurans RM'000	Pusat Sokongan dan Lain-lain RM'000	Jumlah RM'000
31 Disember 2023						
Aset segmen	140,035,817	130,639,719	51,783,160	1,785,791	3,281,994	327,526,481
Pelaburan dalam sekutu dan usaha sama						56,036
Cukai boleh pulih						104,249
Aset cukai tertunda						344,872
Aset tidak diperuntukkan						660,473
Jumlah aset						<u>328,692,111</u>
Liabiliti segmen	118,787,273	119,122,075	44,178,772	1,285,940	1,316,300	284,690,360
Peruntukan cukai dan zakat						53,691
Liabiliti cukai tertunda						30,196
Pinjaman						2,261,224
Sekuriti hutang senior						7,018,453
Obligasi subordinat						3,377,163
Liabiliti tidak diperuntukkan						349,960
Jumlah liabiliti						<u>297,781,047</u>
Butiran segmen lain:						
Perbelanjaan modal	264,208	88,781	68,783	7,661	2,378	431,811

Nota kepada Penyata Kewangan

Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

53 PELAPORAN SEGMENT (SAMBUNGAN)

(a) Analisis segmen perniagaan (sambungan)

	Perbankan Komuniti Kumpulan RM'000	Perbankan Borong Kumpulan RM'000	Perniagaan Antarabangsa Kumpulan RM'000	Insurans* RM'000	Pusat Sokongan dan Lain-lain RM'000	Penyingkiran Antara Segmen RM'000	Jumlah RM'000
Dinyatakan semula 31 Disember 2022							
Hasil luaran	4,042,064	3,125,262	831,105	52,727	109,025	-	8,160,183
Hasil antara segmen	-	17,808	(685)	17,743	17,824	(52,690)	-
Hasil segmen	4,042,064	3,143,070	830,420	70,470	126,849	(52,690)	8,160,183
Perbelanjaan operasi lain	(2,023,588)	(978,399)	(551,842)	(825)	(104,310)	52,690	(3,606,274)
Termasuk:							
Susut nilai hartanah, loji dan peralatan	(90,053)	(22,794)	(20,825)	-	(210)	-	(133,882)
Susut nilai aset hak guna	(29,519)	(19,848)	(19,579)	-	(103)	-	(69,049)
Pelunasan aset tidak ketara	(101,338)	(31,648)	(17,675)	-	-	-	(150,661)
Peruntukan kerugian kredit atas aset kewangan	(183,178)	(386,211)	146,573	1,641	-	-	(421,175)
Kerugian rosot nilai yang dibuat atas aset bukan kewangan lain	-	(43)	-	-	-	-	(43)
Keuntungan segmen	1,835,298	1,778,417	425,151	71,286	22,539	-	4,132,691
Bahagian hasil sekutu							25
Bahagian hasil usaha sama							31
Keuntungan sebelum cukai dan zakat							4,132,747
Cukai dan zakat							(1,451,665)
Keuntungan bersih bagi tahun kewangan							<u>2,681,082</u>

* Semua susut nilai dan pelunasan yang berkaitan dengan Insurans adalah bersih daripada hasil menurut MFRS 17.

Nota kepada Penyata Kewangan
Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

Laporan
Kewangan
2023

53 PELAPORAN SEGMENT (SAMBUNGAN)

(a) Analisis segmen perniagaan (sambungan)

	Perbankan Komuniti Kumpulan RM'000	Perbankan Borong Kumpulan RM'000	Perniagaan Antarabangsa Kumpulan RM'000	Insurans RM'000	Pusat Sokongan dan Lain-lain RM'000	Jumlah RM'000
Dinyatakan semula 31 Disember 2022						
Aset segmen	132,149,149	129,733,543	42,723,470	1,752,426	3,011,517	309,370,105
Pelaburan dalam sekutu dan usaha sama						25
Cukai boleh pulih						121,033
Aset cukai tertunda						619,508
Aset tidak diperuntukkan						641,403
Jumlah aset						<u>310,752,074</u>
Liabiliti segmen	105,805,400	130,096,002	34,635,756	1,188,161	1,224,630	272,949,949
Peruntukan cukai dan zakat						396,041
Liabiliti cukai tertunda						2,368
Pinjaman						1,476,185
Sekuriti hutang senior						3,841,190
Obligasi subordinat						2,867,083
Liabiliti tidak diperuntukkan						454,761
Jumlah liabiliti						<u>281,987,577</u>
Butiran segmen lain:						
Perbelanjaan modal	276,918	79,656	60,390	10,090	3,353	430,407

(b) Analisis segmen geografi:

	Hasil RM'000	Aset bukan semasa* RM'000	Aset segmen RM'000	Perbelanjaan modal RM'000
31 Disember 2023				
Malaysia	6,756,911	4,182,674	275,788,539	356,950
Di luar Malaysia	1,013,514	493,587	52,903,572	74,861
	<u>7,770,425</u>	<u>4,676,261</u>	<u>328,692,111</u>	<u>431,811</u>
Dinyatakan semula 31 Disember 2022				
Malaysia	7,195,609	4,155,132	266,989,364	360,368
Di luar Malaysia	964,574	472,212	43,762,710	70,039
	<u>8,160,183</u>	<u>4,627,344</u>	<u>310,752,074</u>	<u>430,407</u>

* Aset bukan semasa terdiri daripada aset hak guna, hartanah, loji dan peralatan, muhibah dan aset tidak ketara.

Nota kepada Penyata Kewangan

Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

54 NISBAH KECUKUPAN MODAL

Garis Panduan BNM tentang kecukupan modal memerlukan Kumpulan, Bank dan subsidiari perbankan mengekalkan tahap modal secukupnya untuk menangani sebarang kerugian yang mungkin timbul daripada risiko kredit dan risiko lain yang berkaitan dengan operasi pembiayaan. Nisbah kecukupan modal dikira berdasarkan modal layak yang berkaitan dengan jumlah aset berlawanan risiko sebagaimana ditentukan oleh BNM.

RHB Bank Cambodia, subsidiari penuh Bank tertakluk pada keperluan kecukupan modal oleh Bank Nasional Kemboja.

(a) Nisbah kecukupan modal Kumpulan dan Bank adalah seperti yang berikut:

	Kumpulan		Bank [@]	
	31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000	31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000
Modal Ekuiti Biasa Tahap I ('CET I')/Modal Tahap I				
Modal saham	8,330,324	8,145,585	8,330,324	8,145,585
Keuntungan tertahan	19,319,465	19,196,884	14,536,326	14,479,618
Rizab lain	1,041,264	836,784	756,092	610,659
Rizab FVOCI	76,491	(599,020)	74,870	(517,256)
	28,767,544	27,580,233	23,697,612	22,718,606
Tolak:				
Muhibah	(2,638,198)	(2,638,198)	(1,714,913)	(1,714,913)
Aset tidak ketara (termasuk liabiliti cukai tertunda yang berkaitan)	(673,518)	(602,106)	(600,974)	(524,689)
Aset cukai tertunda	(273,997)	(384,052)	(209,762)	(271,633)
55% daripada keuntungan terkumpul yang timbul daripada perubahan nilai instrumen FVOCI	(42,070)	-	(41,179)	-
Pelaburan dalam subsidiari	(102,424)	(102,425)	(4,473,995)	(4,461,272)
Pelaburan dalam sekutu dan usaha sama	(56,036)	(25)	(74,000)	-
Potongan lain [#]	(29,837)	(30,313)	(29,159)	(29,388)
Jumlah Modal CET I	24,951,464	23,823,114	16,553,630	15,716,711
Kelayakan kepentingan bukan kawalan yang diiktiraf sebagai Modal Tahap I	167	159	-	-
Jumlah Modal Tahap I	24,951,631	23,823,273	16,553,630	15,716,711
Modal Tahap II				
Obligasi subordinat memenuhi semua kriteria berkaitan Instrumen modal layak subsidiari yang dikeluarkan kepada pihak ketiga ⁺	2,499,366	1,999,353	2,499,366	1,999,353
Lebihan peruntukan layak atas kerugian dijangka	448,412	393,975	-	-
Peruntukan am [^]	547,595	513,764	394,298	373,005
Pelaburan dalam instrumen modal untuk entiti kewangan dan insurans/takaful	434,848	404,754	305,681	271,763
	-	-	(91,932)	(88,116)
Jumlah Modal Tahap II	3,930,221	3,311,846	3,107,413	2,556,005
Jumlah Modal	28,881,852	27,135,119	19,661,043	18,272,716
<u>Nisbah modal</u>				
Sebelum dividen dicadangkan:				
Nisbah Modal CET I	17.266%	17.593%	16.053%	16.036%
Nisbah Modal Tahap I	17.266%	17.593%	16.053%	16.036%
Jumlah Nisbah Modal	19.985%	20.039%	19.067%	18.644%
Selepas dividen dicadangkan dan DRP*:				
Nisbah Modal CET I	16.673%	16.887%	15.222%	15.061%
Nisbah Modal Tahap I	16.673%	16.887%	15.222%	15.061%
Jumlah Nisbah Modal	19.392%	19.333%	18.236%	17.669%

54 NISBAH KECUKUPAN MODAL (SAMBUNGAN)

(a) Nisbah kecukupan modal Kumpulan dan Bank adalah seperti yang berikut (sambungan):

- © Nisbah kecukupan modal Bank terdiri daripada modal asas dan aset berwajaran risiko diperoleh daripada Bank dan subsidiari perbankan milik penuh luar pesisir, RHB Bank (L) Ltd.
- # Menurut perenggan 5.19 & 5.20 Risiko Pasaran Basel II – Pelarasan Nilai, pengiraan Rangka Kerja Kecukupan Modal (Basel II – RWA) hendaklah mengambil kira pelarasan penuaan, kecairan dan penahanan terhadap portfolio perdagangannya.
- + Sukuk subordinat layak yang diiktiraf sebagai instrumen modal Tahap II dipegang oleh pihak ketiga sebagaimana ditetapkan di bawah perenggan 18.6 Garis Panduan BNM tentang Rangka Kerja Kecukupan Modal (Komponen Modal) yang diterbitkan oleh subsidiari Bank disatukan sepenuhnya.
- ^ Menurut dokumen dasar BNM berkaitan dengan Pelaporan Kewangan dan Pelaporan Kewangan untuk Institusi Perbankan Islam, peruntukan am merujuk peruntukan kerugian diukur pada amaun bersamaan dengan 12-bulan dan kerugian kredit hayat dijangka sebagaimana ditakrif menurut MFRS 9 'Instrumen Kewangan' dan rizab kawal selia, sehingga dianggap sebagai pendedahan kredit tidak terosot nilai, ditetapkan bawah pendekatan seragam risiko kredit.

Termasuk rizab kawal selia layak Kumpulan dan Bank masing-masing sebanyak RM491,381,000 (31 Disember 2022: RM242,061,000) dan RM263,332,000 (31 Disember 2022: RM155,937,000).
- * Lembaga Pengarah telah mengisytiharkan dividen berikut seperti yang dinyatakan dalam Nota 47:
 - (a) Dividen interim kedua satu tingkat sebanyak 25.0 sen sesaham berkenaan dengan tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023, berjumlah RM1,071,587,000, terdiri daripada bahagian tunai sebanyak 15.0 sen sesaham dan bahagian yang boleh dipilih sebanyak 10.0 sen sesaham; dan
 - (b) Dividen interim kedua satu tingkat sebanyak 25.0 sen sesaham berkenaan dengan tahun kewangan berakhir 31 Disember 2022, berjumlah RM1,061,844,000, terdiri daripada bahagian tunai sebanyak 20.0 sen sesaham dan bahagian yang boleh dipilih sebanyak 5.0 sen sesaham.

Tiada perjanjian bertulis yang tidak boleh batal daripada pemegang saham, oleh itu, jumlah dividen akhir yang dicadangkan mungkin dikurangkan sama ada dengan purata kadar pengambilan 3 tahun sebelumnya atau jika kurang daripada 3 tahun sebelumnya, purata kadar pengambilan sejarahnya, tertakluk pada amaun tidak melebihi 50% daripada jumlah bahagian dividen yang dipilih, selaras dengan Panduan Pelaksanaan Rangka Kerja Kecukupan Modal (Komponen Modal) bertarikh 9 Disember 2020.

Nota kepada Penyata Kewangan

Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

54 NISBAH KECUKUPAN MODAL (SAMBUNGAN)

(b) Nisbah kecukupan modal RHB Islamic Bank dan RHB Investment Bank adalah seperti yang berikut:

	RHB Islamic Bank		RHB Investment Bank	
	31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000	31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000
Modal Tahap 1/CET I				
Modal saham	1,673,424	1,673,424	1,220,000	1,220,000
Keuntungan tertahan	4,201,068	4,177,805	469,723	426,746
Rizab lain	798	205	2,830	685
Rizab FVOCI	(38,332)	(118,059)	38,675	35,060
	5,836,958	5,733,375	1,731,228	1,682,491
Tolak:				
Muhibah	-	-	(372,395)	(372,395)
Pelaburan dalam subsidiari, sekutu dan usaha sama	-	-	(720,372)	(704,352)
Aset tidak ketara (termasuk liabiliti cukai tertunda yang berkaitan)	(4,661)	(4,227)	(25,074)	(25,592)
Aset cukai tertunda	(70,560)	(100,598)	(17,020)	(13,300)
55% daripada keuntungan terkumpul yang timbul daripada perubahan nilai instrumen FVOCI	-	-	(21,271)	(19,283)
Potongan lain [#]	(595)	(941)	-	-
Jumlah Modal CET I/Modal Tahap I	5,761,142	5,627,609	575,096	547,569
Modal Tahap II				
Sukuk subordinat	750,000	750,000	-	-
Obligasi subordinat memenuhi semua kriteria berkaitan	-	-	100,000	100,000
Lebihan peruntukan layak atas kerugian dijangka	154,065	140,835	-	-
Peruntukan am [^]	80,942	55,462	7,700	7,933
Jumlah Modal Tahap II	985,007	946,297	107,700	107,933
Jumlah Modal	6,746,149	6,573,906	682,796	655,502
<u>Nisbah modal</u>				
Sebelum dividen dicadangkan:				
Nisbah Modal CET I	16.125%	17.828%	36.653%	31.348%
Nisbah Modal Tahap I	16.125%	17.828%	36.653%	31.348%
Jumlah Nisbah Modal	18.882%	20.826%	43.517%	37.528%
Selepas dividen dicadangkan:				
Nisbah Modal CET I	15.516%	17.033%	32.446%	29.058%
Nisbah Modal Tahap I	15.516%	17.033%	32.446%	29.058%
Jumlah Nisbah Modal	18.273%	20.031%	39.310%	35.238%

[#] Menurut perenggan 5.19 & 5.20 Risiko Pasaran Basel II – Pelarasan Nilai, pengiraan Rangka Kerja Kecukupan Modal (Basel II – RWA) hendaklah mengambil kira pelarasan penuaan, kecairan dan penahanan terhadap portfolio perdagangannya.

[^] Menurut dokumen dasar BNM berkaitan dengan Pelaporan Kewangan dan Pelaporan Kewangan untuk Institusi Perbankan Islam, peruntukan am merujuk peruntukan kerugian diukur pada amaun bersamaan dengan 12-bulan dan kerugian kredit hayat dijangka sebagaimana ditakrif menurut MFRS 9 'Instrumen Kewangan' dan jangkaan kerugian kredit sepanjang hayat dan rizab kawal selia sehingga dianggap sebagai pendedahan kredit tidak terosot nilai, ditetapkan bawah pendekatan seragam risiko kredit.

Termasuk rizab kawal selia layak RHB Islamic Bank dan RHB Investment Bank masing-masing sebanyak RM68,476,000 (31 Disember 2022: RM34,664,000) dan RM7,611,000 (31 Disember 2022: RM7,850,000).

54 NISBAH KECUKUPAN MODAL (SAMBUNGAN)

(c) Huraian aset berwajaran risiko dalam pelbagai kategori berwajaran risiko adalah seperti yang berikut:

	Kumpulan RM'000	Bank [®] RM'000	RHB Islamic Bank RM'000	RHB Investment Bank RM'000
31 Disember 2023				
Risiko kredit	126,053,670	90,170,895	32,152,914	616,039
Risiko pasaran	4,159,064	3,538,548	187,131	155,584
Risiko operasi	14,301,431	9,405,985	3,387,790	797,424
Jumlah aset berwajaran risiko	144,514,165	103,115,428	35,727,835	1,569,047
31 Disember 2022				
Risiko kredit	118,007,600	85,761,518	28,280,645	634,603
Risiko pasaran	3,358,227	3,075,095	170,490	188,204
Risiko operasi	14,047,918	9,171,749	3,114,515	923,914
Jumlah aset berwajaran risiko	135,413,745	98,008,362	31,565,650	1,746,721

[®] Nisbah kecukupan modal Bank merangkumi asas modal dan aset berwajaran risiko yang diperolehi daripada subsidiari Bank dan perbankan milik penuh luar pesisir, RHB Bank (L) Ltd.

Jumlah aset berwajaran risiko Kumpulan dan Bank dikira berdasar Garis Panduan BNM atas Rangka Kerja Kecukupan Modal Berwajaran Risiko: Pendekatan Berasaskan Penarafan Dalam untuk Risiko Kredit dan Pendekatan Seragam untuk Risiko Pasaran dan Pendekatan Petunjuk Asas untuk Risiko Operasi (Basel II).

Jumlah aset berwajaran risiko RHB Islamic Bank dikira berdasarkan Rangka Kerja Kecukupan Modal BNM untuk Bank Islam ('CAFIB'): Pendekatan Berasaskan Penarafan Dalam untuk Risiko Kredit dan Pendekatan Seragam untuk Risiko Pasaran dan Pendekatan Petunjuk Asas untuk Risiko Operasi (Basel II).

Jumlah aset berwajaran risiko RHB Investment Bank dikira berdasarkan Garis Panduan BNM atas Rangka Kerja Kecukupan Modal Berwajaran Risiko: Pendekatan Seragam untuk Risiko Kredit dan Pasaran dan Pendekatan Petunjuk Asas untuk Risiko Operasi (Basel II).

(d) Nisbah kecukupan modal RHB Bank Cambodia adalah seperti yang berikut:

	31 Disember 2023	31 Disember 2022
Sebelum dividen dicadangkan:		
Nisbah solvensi	17.089%	16.581%
Selepas dividen dicadangkan:		
Nisbah solvensi	17.089%	16.581%

Nisbah Solvensi RHB Bank Cambodia ialah nisbah pematuhan pengawalseliaan yang terhampir di Kemboja dan dihitung mengikut Prakas No. B7-00-46, B7-04-206 dan B7-07-135 yang dikeluarkan oleh Bank Nasional Kemboja. Nisbah ini diterbitkan sebagai nilai bersih RHB Bank Cambodia dibahagikan dengan aset berwajaran risiko dan butiran di luar kunci kira-kira. Keperluan nisbah solvensi kawal selia minimum di Kemboja ialah 15%.

55 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN

(a) Objektif dan Dasar Pengurusan Risiko Kewangan

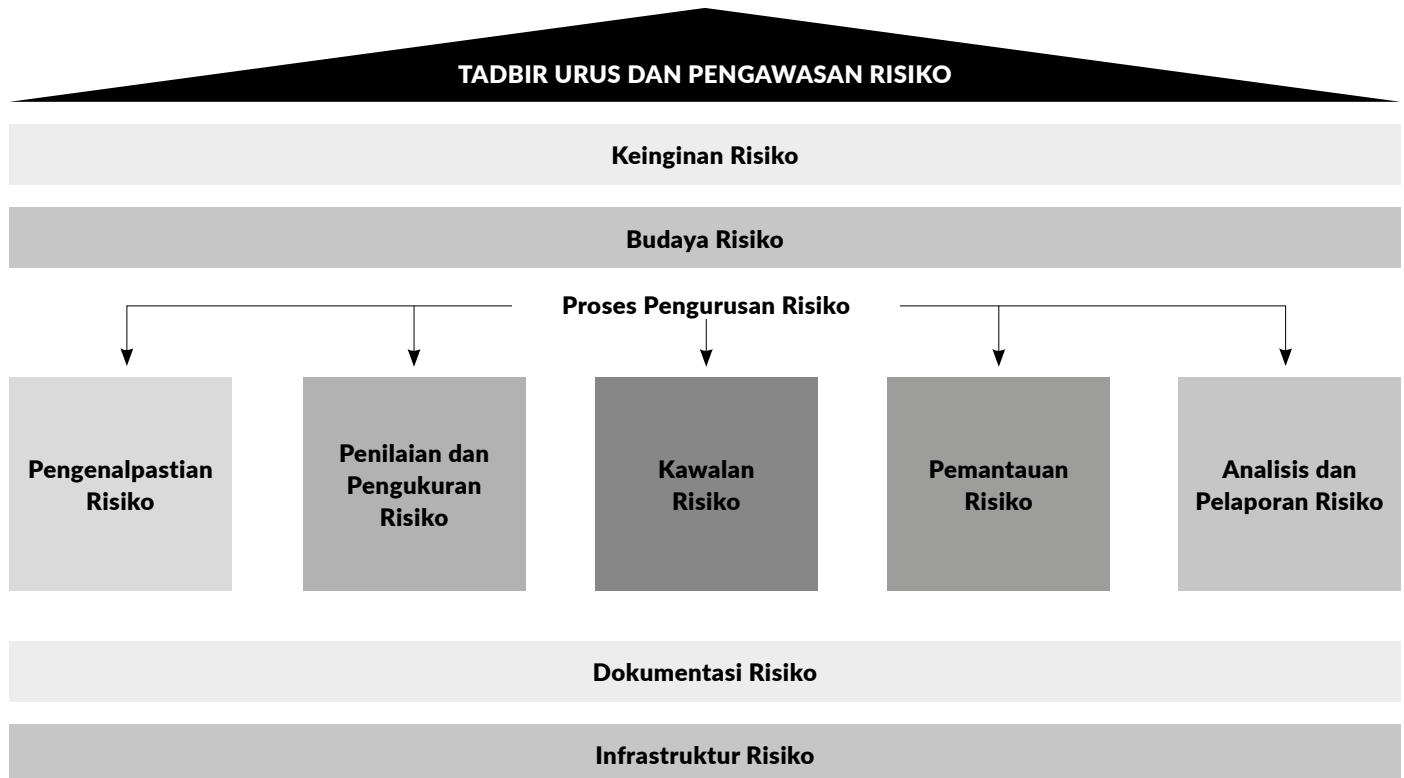
Risiko terwujud dalam aktiviti Kumpulan dan perlu diuruskan menerusi proses pengenalpastian, pengukuran dan pemantauan yang berterusan, tertakluk pada batasan serta kawalan lain. Selain risiko kredit, Kumpulan terdedah kepada pelbagai jenis risiko lain seperti risiko pasaran, kecairan, operasi, undang-undang, Syariah, strategik, serta silang sempadan, dan bentuk risiko berlainan yang terwujud dalam strategi, rangkaian produk serta liputan geografi.

Pengurusan risiko yang berkesan merupakan asas keupayaan untuk memacu pertumbuhan mampan dan nilai pemegang saham di samping mengekalkan kelebihan daya saing justeru merupakan tonggak pengurusan risiko yang proaktif dalam persekitaran operasi Kumpulan.

Rangka Kerja Pengurusan Risiko Kumpulan mentadbir pengurusan risiko Kumpulan seperti yang berikut:

1. Memberikan gambaran holistik tentang persekitaran risiko dan kawalan Kumpulan dengan pengurusan risiko yang menasarkankan peminimuman kerugian dan perlindungan terhadap kerugian yang mungkin berlaku, terutamanya menerusi kegagalan sekatan dan kawalan yang efektif dalam organisasi.
2. Menetapkan rentetan strategik pengurusan risiko ke arah menjadi perusahaan yang mencipta nilai. Matlamat ini direalisasi menerusi pembinaan keupayaan dan infrastruktur pengurusan risiko yang canggih, serta memantapkan pengkuantitian risiko untuk mengoptimumkan pulangan terlaras risiko.

Rangka Kerja Pengurusan Risiko Kumpulan diwakili dalam gambar rajah berikut:

55 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(a) Objektif dan Dasar Pengurusan Risiko Kewangan (sambungan)

Ciri utama rangka kerja ialah:

Tadbir Urus dan Pengawasan Risiko

Lembaga Pengarah berada di puncak struktur tadbir urus dan pada asasnya bertanggungjawab terhadap strategi, keinginan dan rangka kerja pengurusan risiko serta pengawasan aktiviti pengurusan risiko Kumpulan/entiti masing-masing.

Untuk menguruskan perniagaan dan risiko kesemua subsidiari secara bersepadu, jawatankuasa pada peringkat Kumpulan ditubuhkan untuk memastikan ketekalan amalan. Bagaimanapun, Kumpulan mengekalkan jawatankuasa khusus entiti untuk meningkatkan kefleksibelan dan ketangkasan pengurusan keperluan kawal selia dan perniagaan yang khusus. Setiap Jawatankuasa Risiko Lembaga yang bertanggungjawab kepada Lembaga masing-masing, menyediakan pengawasan dan membantu Lembaga masing-masing untuk menyemak falsafah, rangka kerja, dasar, dan model pengurusan risiko keseluruhan, serta isu risiko yang berkaitan dan unik kepada perniagaannya.

Tanggungjawab untuk menyelia pengurusan harian risiko perusahaan dan hal modal ditugaskan kepada Jawatankuasa Modal dan Risiko Kumpulan ('GCRC') yang terdiri daripada pihak pengurusan kanan Kumpulan yang bertanggungjawab kepada jawatankuasa Lembaga Pengarah yang berkaitan serta Jawatankuasa Pengurusan Kumpulan ('GMC'). Jawatankuasa Pengurusan Risiko Bank Pelaburan ('IBRMC') bertanggungjawab terhadap pengawasan perkara pengurusan risiko yang berkaitan dengan perniagaan Kumpulan RHB Investment Bank sementara Jawatankuasa Aset dan Liabiliti Kumpulan ('ALCO Kumpulan') memantau risiko pasaran, risiko kecairan dan pengurusan kunci kira-kira.

Ketua Pegawai Risiko Kumpulan ('GCRO') yang bertanggungjawab kepada Pengarah Urusan Kumpulan bertanggungjawab untuk fungsi pengurusan risiko. Peranan dan tanggungjawab utama GCRO ialah:

1. Memudahkan penetapan hala tuju strategik dan dasar keseluruhan tentang pengurusan dan kawalan risiko Kumpulan;
2. Memastikan amalan terbaik industri dalam pengurusan risiko diterapkan di seluruh Kumpulan, termasuk penetapan parameter pengurusan dan model risiko;
3. Membina budaya proaktif, seimbang dan peka risiko dalam Kumpulan; dan
4. Menasihati pengurusan kanan, jawatankuasa peringkat pengurusan, jawatankuasa risiko peringkat lembaga dan Lembaga Pengarah entiti Kumpulan tentang isu risiko dan kemungkinan kesannya terhadap pencapaian objektif dan strategi Kumpulan.

GCRO disokong oleh ketua pegawai risiko setiap entiti dan pelbagai pasukan dengan fungsi pengurusan risiko:

1. Fungsi utama ketua pegawai risiko pelbagai entiti adalah untuk menilai dan mengurus risiko perusahaan dan berhubung dengan pengawal selia dalam negara/entiti masing-masing dalam skop fungsinya. Mereka disokong oleh pasukan pengurusan risiko masing-masing dengan sokongan daripada fungsi pengurusan risiko Kumpulan.
2. Fungsi pengurusan risiko ialah pasukan yang mengkhusus dalam risiko masing-masing dan bertanggungjawab terhadap pemantauan secara aktif pengurusan risiko fungsian seluruh Kumpulan dan menyokong pelbagai entiti/ketua pegawai risiko masing-masing. Pengurusan Risiko dan Kredit Kumpulan terdiri daripada Pengurusan Risiko Kredit Kumpulan, Pengurusan Risiko Pasaran Kumpulan, Pengurusan Aset dan Liabiliti Kumpulan, Pengurusan Risiko Operasi Kumpulan, Pengurusan Risiko Teknologi dan Siber Kumpulan, Pengurusan Risiko Syariah, Strategi dan Transformasi Risiko, Pengurusan Risiko Perniagaan, Pengurusan Kredit Kumpulan, Pengurusan Risiko Bank Pelaburan dan Risiko Serantau dan Pengurusan Risiko Insurans.

Keinginan Risiko

Lembaga Pengarah menetapkan keinginan dan tahap toleransi risiko yang konsisten dengan objektif perniagaan dan profil risiko keseluruhan yang diinginkan oleh Kumpulan dan setiap entiti. Penetapan ini menerangkan jenis dan tahap risiko Kumpulan sedia terima dalam pelaksanaan strategi perniagaan dan melaporkannya menerusi pelbagai metrik yang membolehkan Kumpulan menguruskan sumber modal dan jangkaan pemegang saham.

Pelarasan strategi perniagaan dengan strategi risiko Kumpulan, dan sebaliknya, diterangkan menerusi penetapan keinginan risiko serta pelan perniagaan dan belanjawan kewangan tahunan Kumpulan yang dipermudah oleh integrasi pengukuran risiko dalam pengurusan modal.

55 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)
(a) Objektif dan Dasar Pengurusan Risiko Kewangan (sambungan)

Ciri utama rangka kerja ialah (sambungan):

Budaya Risiko

Kumpulan berpegang pada prinsip 'Risiko dan Pematuhan merupakan Tanggungjawab Semua' dan pengurusan risiko diurus menerusi model 'tiga benteng pertahanan'. Unit perniagaan/fungsian entiti operasi masing-masing dalam Kumpulan bertanggungjawab secara kolektif untuk mengenal pasti, mengurus dan melaporkan risiko.

Pendekatan ini berdasarkan model 'tiga benteng pertahanan' seperti yang digambarkan di bawah:

BENTENG PERTAMA	BENTENG KEDUA	BENTENG KETIGA
<p>Peringkat Perniagaan/ Fungsian</p> <ul style="list-style-type: none"> Bertanggungjawab terhadap pengurusan risiko harian dan isu pematuhan Pegawai Risiko Perniagaan/ Pegawai Risiko dan Pematuhan Perniagaan/pegawai sepatadanya membantu unit perniagaan/fungsian dalam hal risiko dan pematuhan setiap hari 	<p>Pengurusan Risiko Kumpulan & Pematuhan Kumpulan</p> <ul style="list-style-type: none"> Bertanggungjawab terhadap pemantauan, pewujudan tadbir urus dan penyediaan sokongan untuk unit perniagaan/fungsian tentang hal risiko dan pematuhan 	<p>Audit Dalaman Kumpulan</p> <ul style="list-style-type: none"> Memberikan jaminan bebas kepada Lembaga bahawa pengurusan risiko dan pematuhan berfungsi secara efektif sebagaimana dirangka

Proses Pengurusan Risiko

Proses pengurusan risiko mengenal pasti, menaksir, mengukur, mengawal, memantau dan melapor/menganalisis risiko. Langkah ini memastikan pendedahan risiko dikendalikan dengan secukupnya dan jangkaan pulangan memampasi risiko yang diambil.

- Pengenalpastian:** Pengenalpastian dan analisis risiko sedia ada dan berpotensi ialah suatu proses yang berterusan untuk memudahkan pengenalpastian risiko dalam operasi perniagaan Kumpulan dengan proaktif dan tepat pada waktunya. Langkah ini memastikan pengurusan dan kawalan risiko mengikut keinginan risiko Kumpulan dan entiti khusus sekiranya perlu.
- Penilaian dan Pengukuran:** Risiko diukur, dinilai dan diagregat menggunakan metodologi pengukuran risiko kualitatif dan kuantitatif menyeluruh, dan proses tersebut juga berfungsi sebagai alat penting yang menyediakan penilaian kecukupan modal dan kesolvenan.
- Pengawasan:** Risiko dikenal pasti ketika proses pengenalpastian hendaklah diurus secukupnya untuk mengawal kerugian risiko. Pengawasan juga memastikan pendedahan risiko diurus menurut keinginan risiko Kumpulan atau entiti.
- Pemantauan:** Proses pemantauan yang efektif memastikan Kumpulan menyedari keadaan pendedahan berbanding dengan keinginan yang diluluskan dan memudahkan pengenalpastian awal potensi masalah tepat pada masanya dengan menggunakan pemantauan sedia ada dan berterusan terhadap pendedahan risiko dan pelbagai langkah pengurangan/kawalan risiko.
- Analisis dan Pelaporan:** Analisis dan laporan risiko yang disediakan di entiti masing-masing serta pada peringkat disatukan dan pada peringkat perniagaan sentiasa dilantaskan kepada pihak pengurusan kanan dan Lembaga Pengarah daripada entiti Kumpulan yang berkaitan untuk memastikan risiko kekal mengikut keinginan risiko yang ditetapkan dan untuk menyokong proses pembuatan keputusan termaklum.

Pelaporan dan analisis juga dipertingkatkan secara berterusan untuk menyediakan risikan risiko kepada pemegang kepentingan berkaitan dalam Kumpulan untuk memudahkan pembuatan keputusan termaklum.

Dokumentasi Risiko

Kumpulan akur bahawa pelaksanaan sistem dan proses pengurusan risiko yang berkesan mesti disokong oleh set dokumentasi dan infrastruktur yang mantap. Untuk mencapai tujuan ini, Kumpulan telah mewujudkan rangka kerja, dasar dan dokumen kawalan lain yang berkaitan untuk memastikan amalan dan proses yang jelas dilaksanakan secara konsisten seluruh Kumpulan. Dokumen tertakluk pada proses semakan yang teliti untuk memastikan kaitan semasanya.

55 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(a) Objektif dan Dasar Pengurusan Risiko Kewangan (sambungan)

Ciri utama rangka kerja ialah (sambungan):

Infrastruktur Risiko

Kumpulan menyusun sumber dan bakatnya ke dalam fungsi pengurusan risiko khusus, dan melabur dalam teknologi, termasuk pengurusan data untuk menyokong aktiviti pengurusan risiko Kumpulan. Warga kerja mempunyai peranan dan tanggungjawab yang jelas, diberi akses kepada maklumat risiko yang relevan dan terkini, dan kebebasan untuk terus meningkatkan kecekapan menerusi pembelajaran dan program pembangunan.

Sistem dan peralatan risiko direka bentuk untuk menyediakan kebolehcapaian maklumat risiko yang melengkapkan proses pengurusan risiko. Ketersediaan data untuk analitis dan pemantauan, papan pemuka dan pelaporan meningkatkan keupayaan pengurusan risiko secara berterusan. Laporan Pengurusan Risiko Kumpulan telah berkembang menjadi papan pemuka yang berpandukan analitis yang merangkumi elemen unjuran kuantitatif dan kualitatif yang berpandangan ke hadapan.

Dalam pengurusan risiko yang berkesan, Kumpulan perlu mengkaji secara berterusan keupayaan pengurusan risikonya untuk menguruskan risiko dengan berkesan dan menambah baik amalan pengurusan risiko di seluruh Kumpulan. Oleh itu, Kumpulan telah memulakan perjalanan transformasi yang berusaha untuk memperbaiki kecekapan dan keberkesanan.

Bidang Risiko Utama

Sebagai institusi perbankan dengan aktiviti utama meliputi perbankan runcit, perbankan perniagaan, perbankan korporat dan khidmat nasihat serta produk dan perkhidmatan perbendaharaan dan perniagaan berkaitan sekuriti dan niaga hadapan, Kumpulan tertakluk pada risiko perniagaan yang wujud dalam industri perkhidmatan kewangan. Biasanya, risiko perniagaan boleh dikelaskan secara meluas seperti yang berikut:

- (i) Risiko kredit – risiko yang timbul daripada kegagalan atau ketidakupayaan pelanggan atau pihak rakan niaga memenuhi obligasi kewangan dan kontraktual mereka berdasarkan syarat yang telah dipersetujui. Obligasi ini timbul terutamanya daripada pinjaman/pembiayaan, pembiayaan perdagangan, penempatan, penajajaminan, pelaburan, aktiviti lindung nilai dan perdagangan daripada dalam atau luar kunci kira-kira Kumpulan dan Bank. Risiko kredit tidak berlaku secara berasingan kerana peristiwa risiko tertentu (contohnya, turun naik kadar faedah dan tukaran asing) mungkin meningkatkan risiko.
- (ii) Risiko pasaran – risiko kerugian yang timbul daripada pergerakan negatif dalam pemacu pasaran, seperti kadar faedah/keuntungan, penyebaran kredit, harga ekuiti, kadar pertukaran mata wang serta harga komoditi. Di bawah takrifan ini, risiko pasaran merangkumi:
 - kadar keuntungan/faedah dan risiko ekuiti berhubung dengan instrumen kewangan dalam buku perdagangan; dan
 - risiko tukaran asing dan risiko komoditi dalam buku perdagangan dan buku perbankan.
- (iii) Risiko kecairan – risiko Kumpulan dan Bank tidak berupaya mengekalkan kecairan aset secukupnya untuk memenuhi komitmen dan obligasi kewangannya apabila tiba masanya dan mengurus niaga pada kos yang munasabah. Risiko kecairan juga timbul daripada ketidakupayaan untuk menguruskan penurunan yang tidak dirancang atau perubahan sumber pembiayaan.
- (iv) Risiko operasi – risiko kerugian berikutan ketidakmampuan atau kegagalan proses dalaman, insan, sistem dan/atau peristiwa luar, dan termasuk juga risiko IT, undang-undang dan tidak patuh Syariah tetapi tidak termasuk risiko strategik dan reputasi.
- (v) Risiko Teknologi dan Siber - Risiko teknologi merujuk risiko berkaitan dengan penggunaan, pemilikan, operasi, penglibatan, pengaruh dan penggunaan teknologi maklumat dalam perusahaan sementara risiko siber merujuk ancaman atau kerentanan berpunca daripada infrastruktur dalaman kepada rangkaian luaran seperti Internet.

55 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)**(a) Objektif dan Dasar Pengurusan Risiko Kewangan (sambungan)****Bidang Risiko Utama (sambungan)**

Untuk mengurangkan pelbagai risiko perniagaan Kumpulan dan Bank, perkara berikut ditetapkan:

Risiko Kredit

- Kumpulan dan Bank mematuhi dasar kredit diluluskan oleh Lembaga yang menyokong pembinaan budaya kredit yang teguh dengan objektif untuk mengekalkan kepelbagaian portfolio yang menangani risiko kredit dan mengurangkan kebimbangan terhadap kerugian yang luar jangka.
- Keperluan kawal selia dan amalan terbaik industri digabungkan dalam dasar yang diluluskan.
- Jawatankuasa Kredit Kumpulan ('GCC') bertanggungjawab untuk memastikan pematuhan keinginan risiko kredit diluluskan oleh Lembaga serta keberkesanan pengurusan risiko kredit. GCC ialah jawatankuasa pengurusan kanan diberi kuasa untuk meluluskan atau menolak semua pelaburan kewangan, kredit pihak bertentangan dan pinjaman/pembiayaan sehingga had ambang ditetapkan.
- Jawatankuasa Penajajaminan Pelaburan Kumpulan ('GIUC') mempertimbangkan, meluluskan atau menolak cadangan berkaitan dengan perniagaan broker saham/ekuiti/niaga hadapan seperti penaja jamin ekuiti, derivatif ekuiti dan produk berstruktur, dan pembiayaan margin saham.
- GCC dan GIUC mengemukakan cadangan kepada Jawatankuasa Kredit Lembaga Pengarah ('BCC') untuk pengesahan atau veto sekiranya pembiayaan melebihi prapenetapan ambang.
- Kumpulan dan Bank juga memastikan piawaian proses dalaman dan penajajaminan dipatuhi sebelum cadangan kredit diluluskan. Semua cadangan kredit terlebih dahulu dinilai oleh unit perniagaan asal sebelum dinilai oleh Pengurusan Kredit Kumpulan/Kredit Runcit Kumpulan sebelum diserahkan kepada jawatankuasa yang berkaitan untuk kelulusan. Dengan pengecualian permohonan kredit pengguna dan produk Bank yang diluluskan bawah pinjaman/pembiayaan program secara automatik oleh sistem pengasalan pinjaman atau penyelia unit perniagaan, semua kemudahan kredit lain tertakluk pada penilaian bebas oleh pasukan penilai kredit terkhusus dan berpengalaman di Ibu Pejabat. Untuk sekatan dan kawalan yang sesuai, kelulusan bersama atau rujukan pihak atasan diperlukan untuk semua pinjaman budi bicara antara perniagaan dan penaja jamin kredit bebas kecuali pembiayaan akhir yang hanya boleh ditaksir oleh penaja jamin kredit bebas. Pinjaman/pembiayaan yang melebihi had bidang kuasa pinjaman yang diwakilkan akan dirujuk kepada jawatankuasa berkaitan untuk kelulusan.
- Model penarafan kredit dalaman merupakan sebahagian penting pengurusan risiko kredit, proses pembuatan keputusan dan pengiraan modal kawal selia Kumpulan dan Bank.
- Akaun pelanggan sering dikaji semula dan kredit yang lemah dipindah ke Pemulihan Pinjaman untuk pengurusan yang lebih efektif.
- Had/arah pihak rakan niaga, industri dan pendedahan produk ditetapkan dan hubungan imbuhan risiko dipetakan dengan tujuan mengekalkan kepelbagaian profil kredit dan menjejak perubahan tumpuan risiko sebagai tindak balas kepada perubahan pasaran dan peristiwa luaran.
- Bank menerapkan pendekatan Berdasarkan Penarafan Dalaman ('IRB') untuk risiko kredit, melaksanakan pendekatan Basel II dan komponen program utama yang lebih maju, termasuk (i) meningkatkan pulangan Bank menggunakan rangka kerja dan metodologi risiko kredit yang telah diwujudkan, (ii) melaksanakan dan menggunakan model pemarkahan kredit empirik untuk pembiayaan pengguna dan model penarafan kredit untuk pinjaman/pembiayaan perniagaan, dan (iii) merangka dan melaksanakan model kerugian yang dijangka dan luar jangka.
- Bank memulakan perjalanan transformasi kredit hujung ke hujung untuk menyokong pertumbuhan perniagaan secara bertanggungjawab sambil melindungi kualiti aset. Transformasi ini merangkumi segmen perniagaan teras Perbankan Komuniti Kumpulan (iaitu portfolio pinjaman/pembiayaan runcit dan kecil) dan Perbankan Borong Kumpulan (iaitu portfolio bukan runcit). Sehingga kini, penambahbaikan perniagaan dapat dilihat dalam kelulusan kredit, masa pusing balik, dan kutipan/pemulihan menerusi pelaksanaan/projek rintis.

55 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(a) Objektif dan Dasar Pengurusan Risiko Kewangan (sambungan)

Bidang Risiko Utama (sambungan)

Untuk mengurangkan pelbagai risiko perniagaan Kumpulan dan Bank, perkara berikut ditetapkan (sambungan):

Risiko Pasaran

- Rangka kerja dasar risiko, pendekatan pengukuran dan had sebagaimana diluluskan oleh Lembaga yang mengawal aktiviti pasaran kewangan Kumpulan dan Bank serta mengenal pasti potensi kawasan risiko awal untuk mengurangkan kesan buruk yang timbul daripada kemudahubahan pasaran.
- Jawatankuasa pengurusan kanan iaitu ALCO Kumpulan, GCRC dan IBRMC menjalankan peranan kritikal dalam pengawasan pengurusan risiko pasaran dan menyokong jawatankuasa lembaga risiko dalam pengurusan keseluruhan risiko pasaran.
- Fungsi Pengurusan Risiko Kumpulan membentuk fungsi pusat bagi menyokong pihak pengurusan kanan dalam pengendalian proses dan kaedah, untuk memastikan terdapatnya kawalan risiko dan pengawasan secukupnya.
- Kumpulan dan Bank menerapkan alat pemantauan dan penilaian untuk mengukur kedudukan buku perdagangan dan faktor risiko pasaran. Alat penaksiran risiko statistik dan bukan statistik yang diterapkan termasuk Nilai Berisiko ('VaR'), analisis sensitiviti dan ujian tekanan.
- Risiko pasaran dipantau dan dikawal terutamanya menerusi struktur had dan pencetus iaitu penghentian kerugian, VaR, had perdagangan dan had nosional yang ditetapkan menurut keinginan saiz kedudukan dan toleransi risiko.
- Ujian tekanan secara berkala digunakan untuk menentukan risiko pasaran bawah keadaan pasaran yang tidak normal.

Risiko Kecairan

- ALCO Kumpulan memainkan peranan penting dalam pengurusan aset dan liabiliti Kumpulan dan Bank dan mewujudkan strategi untuk mengawal dan mengurangkan sebarang potensi pendedahan risiko kecairan.
- Proses pengurusan kecairan melibatkan pembentukan dasar dan had pengurusan risiko kecairan, pemantauan tetap terhadap had risiko kecairan, kekerapan ujian tekanan dan pewujudan pelan pendanaan luar jangka. Proses ini tertakluk pada kajian semula tetap untuk memastikan kerelevanannya dalam konteks keadaan pasaran yang wujud.
- Penimbal aset cair minimum, pengehadan tumpuan pendeposit besar dan kecukupan pendanaan jangka panjang tersedia untuk memenuhi obligasi dan diselaraskan dengan Nisbah Liputan Kecairan dan Nisbah Pendanaan Stabil Bersih untuk memastikan kecukupan liputan bagi pengeluaran yang timbul daripada tahap permintaan luar jangka.
- Nisbah pengurusan kecairan tertakrif dikekalkan dan dipantau.
- Kumpulan dan Bank mewujudkan Prosedur Pengurusan Insiden Kecairan untuk mengurus sebarang potensi kejadian kecairan negatif yang boleh dilaksanakan tepat pada masanya agar tindakan sewajarnya dapat diambil untuk mengurangkan sebarang perkembangan luar jangka pasaran.

Risiko Operasi

- Fungsi Pengurusan Risiko Kumpulan bertanggungjawab untuk membangunkan dasar risiko, rangka kerja dan metodologi operasi Kumpulan, dan memberikan panduan serta maklumat kepada unit perniagaan tentang hal risiko operasi. Unit perniagaan masing-masing bertanggungjawab terutamanya dalam pengurusan risiko operasi harian. Antara alat operasi risiko yang digunakan termasuk Penilaian Sendiri Risiko dan Kawalan, Penunjuk Risiko Utama, Pengujian Kawalan Utama, Pengurusan Insiden dan Pengumpulan Data Kerugian dan Analisis Senario.
- Sistem pengurusan risiko operasi Kumpulan dan Bank mempunyai aplikasi bersepadu untuk menyokong seluruh proses pengurusan risiko operasi (iaitu penaksiran, pelaporan, pangkalan data/perpustakaan).
- Kumpulan dan Bank mempunyai program Pengurusan Kesyukuran Perniagaan ('BCM') untuk operasi dan aktiviti perniagaan yang kritikal di Ibu Pejabat, pusat data, dan cawangannya. Program BCM tertakluk pada ujian berkala untuk mengesahkan kecukupan dan kesediaan semua sumber bagi menyokong perkhidmatan kritikal dan penting sekiranya berlaku gangguan. Terdapat inisiatif penambahbaikan berterusan untuk membina daya tahan operasi bagi memastikan kemampuan perkhidmatan kritikal.
- Terdapat penambahbaikan berterusan terhadap dasar, prosedur dan langkah dalaman sedia ada; serta tinjauan dalaman, pemantauan pematuhan dan audit sering dilaksanakan untuk mencegah dan/atau meminimumkan kerugian luar jangka.
- Pelaporan risiko operasi sering dibuat kepada pihak pengurusan kanan, jawatankuasa dan lembaga yang berkaitan untuk memudahkan pengenalpastian jurang operasi negatif, mengambil tindakan pembedahan segera dan memastikan pelaksanaan pelan pengurangan risiko yang bersesuaian.

55 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)**(a) Objektif dan Dasar Pengurusan Risiko Kewangan (sambungan)****Bidang Risiko Utama (sambungan)**

Untuk mengurangkan pelbagai risiko perniagaan Kumpulan dan Bank, perkara berikut ditetapkan (sambungan):

Risiko Teknologi & Siber

- Fungsi Pengurusan Risiko Teknologi & Siber Kumpulan bertanggungjawab untuk membangunkan rangka kerja, dasar dan garis panduan risiko teknologi dan siber keseluruhan kumpulan, serta memberikan panduan dan nasihat kepada unit perniagaan dan fungsian tentang bidang risiko teknologi dan siber.
- Terdapat penambahbaikan berterusan dasar, prosedur dan pelbagai langkah kawalan dalaman Kumpulan selaras dengan keperluan kawal selia; berserta penaksiran bebas terhadap bidang berhubung dengan risiko teknologi dan siber yang sering dilaksanakan untuk mengelak dan/atau meminimumkan kerugian luar jangka.
- Pembangunan pelbagai dasar dan kawalan pengurangan dibuat merujuk piawaian industri seperti ISO/IEC:27001:2013, COBIT 5 dan Rangka Kerja Keselamatan Siber NIST.
- Pelaporan risiko teknologi dan siber sering diberikan kepada pengurusan kanan serta jawatankuasa pengurusan kanan berkaitan dan lembaga untuk memudahkan membuat keputusan maklumat risiko dengan mengenal pasti kemunculan teknologi dan ancaman siber, penaksiran tentang keberkesanan kawalan dilaksanakan dan cadangan kawalan bersesuaian baharu secara proaktif.
- Langganan kepada penyedia perkhidmatan perisikan ancaman untuk mengetahui ancaman siber terkini, pelaku ancaman, teknik eksploitasi dan modus operandi untuk mengkompromikan organisasi.
- Pendidikan dan kesedaran berterusan tentang risiko teknologi dan siber kepada Lembaga, unit perniagaan dan fungsian, rekrut baharu dan penyedia perkhidmatan pihak ketiga menerusi Latihan Berasaskan Komputer, latihan bilik darjah dan komunikasi siaran e-mel tetap.

Nota kepada Penyata Kewangan
Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

Laporan
Kewangan
2023

55 FPENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(b) Instrumen Kewangan mengikut Kategori

	Pada kos dilunaskan RM'000	Pada nilai saksama menerusi keuntungan dan kerugian RM'000	Pada nilai saksama menerusi pendapatan komprehensif lain RM'000	Jumlah RM'000
Kumpulan				
31 Disember 2023				
ASET				
Tunai dan dana jangka pendek	14,145,414	-	-	14,145,414
Deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain	888,940	-	-	888,940
Aset kewangan pada FVTPL	-	3,718,491	-	3,718,491
Aset kewangan pada FVOCI	-	-	47,976,929	47,976,929
- Instrumen hutang	-	-	47,201,673	47,201,673
- Instrumen ekuiti	-	-	775,256	775,256
Pelaburan kewangan pada kos dilunaskan	28,214,643	-	-	28,214,643
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan	219,562,603	-	-	219,562,603
Baki pelanggan dan broker	1,203,013	-	-	1,203,013
Aset kontrak insurans/insurans semula	573,036	-	-	573,036
Aset kewangan lain	1,214,359	-	-	1,214,359
Aset derivatif	-	1,675,723	-	1,675,723
	265,802,008	5,394,214	47,976,929	319,173,151
LIABILITI				
Deposit pelanggan	245,083,070	-	-	245,083,070
Deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain	17,022,398	-	-	17,022,398
Obligasi atas sekuriti dijual menurut perjanjian pembelian semula	8,970,584	-	-	8,970,584
Akaun pelaburan	507,774	-	-	507,774
Bil dan penerimaan belum bayar	810,216	-	-	810,216
Baki pelanggan dan broker	1,285,362	-	-	1,285,362
Liabiliti kontrak insurans/insurans semula	1,185,982	-	-	1,185,982
Liabiliti kewangan lain	3,616,749	113,104	-	3,729,853
Liabiliti derivatif	-	1,787,728	-	1,787,728
Obligasi rekursa atas pinjaman dijual kepada Cagamas	4,332,027	-	-	4,332,027
Liabiliti pajakan	151,417	-	-	151,417
Pinjaman	2,261,224	-	-	2,261,224
Sekuriti hutang senior	7,018,453	-	-	7,018,453
Obligasi subordinat	3,377,163	-	-	3,377,163
	295,622,419	1,900,832	-	297,523,251

Nota kepada Penyata Kewangan

Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

55 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(b) Instrumen Kewangan mengikut Kategori (sambungan)

	Pada kos dilunaskan RM'000	Pada nilai saksama menerusi keuntungan dan kerugian RM'000	Pada nilai saksama menerusi pendapatan komprehensif lain RM'000	Jumlah RM'000
Kumpulan				
Dinyatakan semula 31 Disember 2022				
ASET				
Tunai dan dana jangka pendek	19,134,835	-	-	19,134,835
Sekuriti yang dibeli menurut perjanjian penjualan semula	101,258	-	-	101,258
Deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain	652,365	-	-	652,365
Aset kewangan pada FVTPL	-	3,089,411	-	3,089,411
Aset kewangan pada FVOCI	-	-	38,973,689	38,973,689
- Instrumen hutang	-	-	38,233,244	38,233,244
- Instrumen ekuiti	-	-	740,445	740,445
Pelaburan kewangan pada kos dilunaskan	27,006,708	-	-	27,006,708
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan	208,378,584	-	-	208,378,584
Baki pelanggan dan broker	741,140	-	-	741,140
Aset kontrak insurans/insurans semula	519,703	-	-	519,703
Aset kewangan lain	968,341	-	-	968,341
Aset derivatif	-	1,960,479	-	1,960,479
	257,502,934	5,049,890	38,973,689	301,526,513
LIABILITI				
Deposit pelanggan	227,159,762	-	-	227,159,762
Deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain	24,593,869	-	-	24,593,869
Obligasi atas sekuriti dijual menurut perjanjian pembelian semula	7,298,911	-	-	7,298,911
Akaun pelaburan	1,246,026	-	-	1,246,026
Bil dan penerimaan belum bayar	249,679	-	-	249,679
Baki pelanggan dan broker	776,789	-	-	776,789
Liabiliti kontrak insurans/insurans semula	1,111,779	-	-	1,111,779
Liabiliti kewangan lain	3,642,517	-	-	3,642,517
Liabiliti derivatif	-	1,939,391	-	1,939,391
Obligasi rekursa atas pinjaman dijual kepada Cagamas	4,786,746	-	-	4,786,746
Liabiliti pajakan	160,632	-	-	160,632
Pinjaman	1,476,185	-	-	1,476,185
Sekuriti hutang senior	3,841,190	-	-	3,841,190
Obligasi subordinat	2,867,083	-	-	2,867,083
	279,211,168	1,939,391	-	281,150,559

55 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(b) Instrumen Kewangan mengikut Kategori (sambungan)

	Pada kos dilunaskan RM'000	Pada nilai saksama menerusi keuntungan dan kerugian RM'000	Pada nilai saksama menerusi pendapatan komprehensif lain RM'000	Jumlah RM'000
Bank				
31 Disember 2023				
ASET				
Tunai dan dana jangka pendek	10,306,573	-	-	10,306,573
Sekuriti yang dibeli menurut perjanjian penjualan semula	369,585	-	-	369,585
Deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain	8,798,866	-	-	8,798,866
Akaun pelaburan terhutang daripada institusi kewangan ditetapkan	6,258,830	-	-	6,258,830
Aset kewangan pada FVTPL	-	1,327,294	-	1,327,294
Aset kewangan pada FVOCI	-	-	41,527,907	41,527,907
- Instrumen hutang	-	-	40,798,615	40,798,615
- Instrumen ekuiti	-	-	729,292	729,292
Pelaburan kewangan pada kos dilunaskan	18,083,039	-	-	18,083,039
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan	127,848,563	-	-	127,848,563
Aset kewangan lain	2,786,005	-	-	2,786,005
Aset derivatif	-	1,699,427	-	1,699,427
	174,451,461	3,026,721	41,527,907	219,006,089
LIABILITI				
Deposit pelanggan	148,641,495	-	-	148,641,495
Deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain	27,223,482	-	-	27,223,482
Obligasi atas sekuriti dijual menurut perjanjian pembelian semula	10,415,735	-	-	10,415,735
Bil dan penerimaan belum bayar	800,375	-	-	800,375
Liabiliti kewangan lain	2,911,775	-	-	2,911,775
Liabiliti derivatif	-	1,795,186	-	1,795,186
Obligasi rekursa atas pinjaman dijual kepada Cagamas	2,720,286	-	-	2,720,286
Liabiliti pajakan	89,982	-	-	89,982
Pinjaman	1,337,921	-	-	1,337,921
Sekuriti hutang senior	7,018,453	-	-	7,018,453
Obligasi subordinat	2,521,693	-	-	2,521,693
	203,681,197	1,795,186	-	205,476,383

55 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)
(b) Instrumen Kewangan mengikut Kategori (sambungan)

	Pada kos dilunaskan RM'000	Pada nilai saksama menerusi keuntungan dan kerugian RM'000	Pada nilai saksama menerusi pendapatan komprehensif lain RM'000	Jumlah RM'000
Bank				
31 Disember 2022				
ASET				
Tunai dan dana jangka pendek	11,494,906	-	-	11,494,906
Sekuriti yang dibeli menurut perjanjian penjualan semula	890,539	-	-	890,539
Deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain	6,740,026	-	-	6,740,026
Akaun pelaburan terhutang daripada institusi kewangan ditetapkan	8,351,236	-	-	8,351,236
Aset kewangan pada FVTPL	-	1,080,766	-	1,080,766
Aset kewangan pada FVOCI	-	-	32,992,301	32,992,301
- Instrumen hutang	-	-	32,293,277	32,293,277
- Instrumen ekuiti	-	-	699,024	699,024
Pelaburan kewangan pada kos dilunaskan	18,264,654	-	-	18,264,654
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan	121,101,501	-	-	121,101,501
Aset kewangan lain	1,552,912	-	-	1,552,912
Aset derivatif	-	1,987,476	-	1,987,476
	168,395,774	3,068,242	32,992,301	204,456,317
LIABILITI				
Deposit pelanggan	136,089,471	-	-	136,089,471
Deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain	32,445,462	-	-	32,445,462
Obligasi atas sekuriti dijual menurut perjanjian pembelian semula	7,875,962	-	-	7,875,962
Bil dan penerimaan belum bayar	242,258	-	-	242,258
Liabiliti kewangan lain	2,804,634	-	-	2,804,634
Liabiliti derivatif	-	2,018,925	-	2,018,925
Obligasi rekursa atas pinjaman dijual kepada Cagamas	3,021,685	-	-	3,021,685
Liabiliti pajakan	93,974	-	-	93,974
Pinjaman	1,263,576	-	-	1,263,576
Sekuriti hutang senior	3,841,190	-	-	3,841,190
Obligasi subordinat	2,011,558	-	-	2,011,558
	189,689,770	2,018,925	-	191,708,695

55 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(c) Risiko Pasaran

Sensitiviti risiko pasaran dinilai berdasarkan perubahan pemboleh ubah utama, seperti kadar faedah/keuntungan dan kadar pertukaran mata wang asing, manakala semua pemboleh ubah lain kekal tidak berubah. Faktor sensitiviti yang digunakan merupakan andaian berdasarkan anjakan selari pemboleh ubah utama untuk menunjukkan kesan terhadap kedudukan aset dan liabiliti Kumpulan dan Bank.

Senario digunakan berdasarkan andaian bahawa semua pemboleh ubah utama untuk semua kematangan bergerak pada masa yang sama dan mengikut magnitud yang sama, dan tidak melibatkan tindakan yang akan diambil oleh unit perniagaan dan pengurusan risiko untuk mengurangkan kesan terhadap pergerakan pemboleh ubah utama. Kumpulan dan Bank berusaha memastikan pengurusan profil risiko kadar faedah/keuntungan untuk meminimumkan kerugian dan mengoptimumkan hasil bersih.

(i) Analisis sensitiviti kadar faedah/keuntungan

Keputusan sensitiviti kadar faedah/keuntungan di bawah menunjukkan kesan terhadap keuntungan selepas cukai dan rizab aset kewangan serta liabiliti kewangan dikenakan kadar faedah/keuntungan terapung serta aset kewangan dan liabiliti kewangan berkadar tetap:

Peningkatan/(Penurunan)	Kumpulan		Bank	
	Kesan terhadap keuntungan selepas cukai RM'000	Kesan terhadap rizab RM'000	Kesan terhadap keuntungan selepas cukai RM'000	Kesan terhadap rizab RM'000
31 Disember 2023				
+100 bps	382,959	(1,096,232)	204,816	(941,070)
-100 bps	(390,799)	1,202,245	(213,135)	1,033,179
31 Disember 2022				
+100 bps	391,611	(956,283)	233,185	(795,425)
-100 bps	(405,690)	1,048,904	(247,477)	872,197

Hasil di atas mewakili aset dan liabiliti kewangan yang telah disediakan mengikut asas berikut:

- (a) Kesan terhadap keuntungan selepas cukai ialah jumlah perubahan penilaian atas instrumen kadar faedah/keuntungan yang dipegang dalam portfolio dagangan dan pergerakan perolehan untuk semua aset dan liabiliti sensitif kadar faedah/keuntungan jangka pendek (dengan kematangan atau tempoh penetapan semula harga sehingga satu tahun) yang tidak dipegang dalam portfolio dagangan. Pergerakan perolehan untuk aset dan liabiliti sensitif kadar faedah/keuntungan jangka pendek menggunakan satu set pengaruh risiko dengan jalur masa masing-masing untuk merangsang kesan perubahan kadar faedah/keuntungan 100 mata asas (2022: 100 mata asas). Untuk aset dan liabiliti tanpa kematangan tetap, contohnya, akaun semasa dan simpanan, andaian tertentu dibuat untuk menggambarkan sifat sensitif sebenar aset dan liabiliti dikenakan kadar faedah/keuntungan ini.
- (b) Kesan terhadap rizab mewakili perubahan nilai saksama instrumen kadar faedah/keuntungan yang dipegang dalam portfolio FVOCI yang timbul daripada anjakan kadar faedah/keuntungan.

55 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)
(c) Risiko Pasaran (sambungan)

- (ii) Analisis sensitiviti pertukaran mata wang asing

Sensitiviti pertukaran mata wang asing mewakili kesan tambah nilai atau susut nilai kadar mata wang asing (terutamanya terdiri daripada USD dan SGD) pada kedudukan mata wang disatukan, manakala pemboleh ubah lain kekal malar.

Peningkatan/(Penurunan)	Kumpulan	Bank
	Kesan terhadap keuntungan selepas cukai RM'000	Kesan terhadap keuntungan selepas cukai RM'000
31 Disember 2023		
+10%	41,385	15,621
-10%	(41,385)	(15,621)
31 Disember 2022		
+10%	6,044	(20,607)
-10%	(6,044)	20,607

Kesan terhadap keuntungan selepas cukai dianggar berdasarkan andaian bahawa tukaran asing bergerak dengan jumlah yang sama dan semua pemboleh ubah lain adalah malar dan berdasarkan kedudukan tarikh laporan yang malar.

55 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(c) Risiko Pasaran (sambungan)

Risiko kadar faedah/keuntungan

Jadual di bawah meringkaskan pendedahan Kumpulan dan Bank kepada risiko kadar faedah/keuntungan. Amaun bawaan aset dan liabiliti (termasuk instrumen bukan kewangan) dikategorikan mengikut tarikh penetapan semula harga kontraktual atau tarikh matang:

	Buku bukan perdagangan							Buku perdagangan RM'000	Jumlah RM'000
	Sehingga 1 bulan RM'000	>1-3 bulan RM'000	>3-6 bulan RM'000	>6-12 bulan RM'000	>1-3 tahun RM'000	Melebihi 3 tahun RM'000	Bukan faedah sensitif RM'000		
Kumpulan									
31 Disember 2023									
ASET									
Tunai dan dana jangka pendek	8,442,681	-	-	-	-	-	5,702,733	-	14,145,414
Deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain	-	542,605	115,167	84,383	138,547	-	8,238	-	888,940
Aset kewangan pada FVTPL	-	-	-	-	-	-	-	3,718,491	3,718,491
Aset kewangan pada FVOCI	1,115,607	2,876,371	868,462	1,840,970	7,455,685	32,579,528	1,240,306	-	47,976,929
Pelaburan kewangan pada kos dilunaskan	3,236,351	6,578,219	1,811,873	3,291,559	5,620,073	7,507,899	168,669	-	28,214,643
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan	172,383,107	20,721,307	4,399,434	1,131,218	2,656,604	16,486,983	1,783,950	-	219,562,603
Baki pelanggan dan broker	39,180	-	-	-	-	-	1,163,833	-	1,203,013
Aset kontrak insurans/ insurans semula	-	-	-	-	-	-	573,036	-	573,036
Aset lain	59,999	116,755	82,614	35,630	164,313	204,156	976,624	-	1,640,091
Aset derivatif	-	6	-	4,814	48,525	104,269	-	1,518,109	1,675,723
Deposit berkanun	-	-	-	34,475	-	-	3,877,335	-	3,911,810
Cukai boleh pulih	-	-	-	-	-	-	104,249	-	104,249
Aset cukai tertunda	-	-	-	-	-	-	344,872	-	344,872
Pelaburan dalam sekutu dan usaha sama	-	-	-	-	-	-	56,036	-	56,036
Aset hak guna	-	-	-	-	-	-	142,763	-	142,763
Hartanah, loji dan peralatan	-	-	-	-	-	-	1,066,201	-	1,066,201
Muhibah	-	-	-	-	-	-	2,654,122	-	2,654,122
Aset tidak ketara	-	-	-	-	-	-	813,175	-	813,175
JUMLAH ASET	185,276,925	30,835,263	7,277,550	6,423,049	16,083,747	56,882,835	20,676,142	5,236,600	328,692,111

Nota kepada Penyata Kewangan

Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

55 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(c) Risiko Pasaran (sambungan)

Risiko kadar faedah/keuntungan (sambungan)

Jadual di bawah meringkaskan pendedahan Kumpulan dan Bank kepada risiko kadar faedah/keuntungan. Amaun bawaan aset dan liabiliti (termasuk instrumen bukan kewangan) dikategorikan mengikut tarikh penetapan semula harga kontraktual atau tarikh matang (sambungan):

	Buku bukan perdagangan						Bukan faedah sensitif RM'000	Buku perdagangan RM'000	Jumlah RM'000
	Sehingga 1 bulan RM'000	>1-3 bulan RM'000	>3-6 bulan RM'000	>6-12 bulan RM'000	>1-3 tahun RM'000	Melebihi 3 tahun RM'000			
Kumpulan									
31 Disember 2023									
LIABILITI									
Deposit pelanggan	66,887,953	49,833,766	43,475,076	35,281,769	2,835,290	1,025,064	45,744,152	-	245,083,070
Deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain	5,062,385	3,600,502	3,020,703	327,834	1,824,533	3,096,176	90,265	-	17,022,398
Obligasi atas sekuriti dijual menurut perjanjian pembelian semula	2,416,135	4,970,499	836,954	-	688,334	-	58,662	-	8,970,584
Akaun pelaburan	3,500	10,000	-	-	-	421,166	73,108	-	507,774
Bil dan penerimaan belum bayar	810,100	-	-	116	-	-	-	-	810,216
Baki pelanggan dan broker	-	-	-	-	-	-	1,285,362	-	1,285,362
Liabiliti kontrak insurans/ insurans semula	-	-	-	-	-	-	1,185,982	-	1,185,982
Liabiliti lain	89,027	90,508	45,079	224,221	727,016	584,863	2,143,048	-	3,903,762
Liabiliti derivatif	-	1	-	1,753	5,021	173	-	1,780,780	1,787,728
Obligasi rekursa atas pinjaman dijual kepada Cagamas	-	-	-	2,710,005	1,590,008	-	32,014	-	4,332,027
Peruntukan cukai dan zakat	-	-	-	-	-	-	53,691	-	53,691
Liabiliti cukai tertunda	-	-	-	-	-	-	30,196	-	30,196
Liabiliti pajakan	5,294	11,233	15,341	25,851	47,565	46,133	-	-	151,417
Pinjaman	559,406	1,675,463	-	-	-	-	26,355	-	2,261,224
Sekuriti hutang senior	-	1,378,903	-	-	4,095,355	1,509,450	34,745	-	7,018,453
Obligasi subordinat	-	-	500,000	-	1,499,704	1,349,661	27,798	-	3,377,163
JUMLAH LIABILITI	75,833,800	61,570,875	47,893,153	38,571,549	13,312,826	8,032,686	50,785,378	1,780,780	297,781,047
Dana pemegang saham	-	-	-	-	-	-	30,874,567	-	30,874,567
NCI	-	-	-	-	-	-	36,497	-	36,497
JUMLAH LIABILITI DAN EKUITI	75,833,800	61,570,875	47,893,153	38,571,549	13,312,826	8,032,686	81,696,442	1,780,780	328,692,111
Jurang sensitiviti faedah dalam kunci kira-kira	109,443,125	(30,735,612)	(40,615,603)	(32,148,500)	2,770,921	48,850,149			
Jurang sensitiviti faedah luar kunci kira-kira	3,233,351	1,038,432	4,239,507	9,126,266	18,956,936	17,850,442			
JUMLAH JURANG SENSITIVITI FAEDAH	112,676,476	(29,697,180)	(36,376,096)	(23,022,234)	21,727,857	66,700,591			

55 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(c) Risiko Pasaran (sambungan)

Risiko kadar faedah/keuntungan (sambungan)

Jadual di bawah meringkaskan pendedahan Kumpulan dan Bank kepada risiko kadar faedah/keuntungan. Amaun bawaan aset dan liabiliti (termasuk instrumen bukan kewangan) dikategorikan mengikut tarikh penetapan semula harga kontraktual atau tarikh matang (sambungan):

	Buku bukan perdagangan								Buku perdagangan RM'000	Jumlah RM'000
	Sehingga 1 bulan RM'000	>1-3 bulan RM'000	>3-6 bulan RM'000	>6-12 bulan RM'000	>1-3 tahun RM'000	Melebihi 3 tahun RM'000	Bukan faedah sensitif RM'000			
Kumpulan										
Dinyatakan semula 31 Disember 2022										
ASET										
Tunai dan dana jangka pendek	14,744,030	-	-	-	-	-	4,390,805	-	-	19,134,835
Sekuriti yang dibeli menurut perjanjian penjualan semula	-	-	99,843	-	-	-	1,415	-	-	101,258
Deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain	-	213,472	132,599	170,313	129,004	-	6,977	-	-	652,365
Aset kewangan pada FVTPL	-	-	-	-	-	-	-	3,089,411	-	3,089,411
Aset kewangan pada FVOCI	649,848	1,324,205	463,381	641,939	5,093,508	29,697,643	1,103,165	-	-	38,973,689
Pelaburan kewangan pada kos dilunaskan	1,153,099	2,426,196	2,067,376	3,980,480	6,266,236	10,947,123	166,198	-	-	27,006,708
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan	166,884,646	14,598,469	4,222,705	1,321,185	2,357,368	18,514,847	479,364	-	-	208,378,584
Baki pelanggan dan broker	8,790	-	-	-	-	-	732,350	-	-	741,140
Aset kontrak insurans/ insurans semula	-	-	-	-	-	-	519,703	-	-	519,703
Aset lain	3,720	3,978	1,142	-	-	69	1,387,501	-	-	1,396,410
Aset derivatif	-	-	-	-	64,187	143,585	-	1,752,707	-	1,960,479
Deposit berkanun	-	-	-	33,045	-	-	3,396,537	-	-	3,429,582
Cukai boleh pulih	-	-	-	-	-	-	121,033	-	-	121,033
Aset cukai tertunda	-	-	-	-	-	-	619,508	-	-	619,508
Pelaburan dalam sekutu dan usaha sama	-	-	-	-	-	-	25	-	-	25
Aset hak guna	-	-	-	-	-	-	152,305	-	-	152,305
Hartanah, loji dan peralatan	-	-	-	-	-	-	1,060,577	-	-	1,060,577
Muhibah	-	-	-	-	-	-	2,654,122	-	-	2,654,122
Aset tidak ketara	-	-	-	-	-	-	760,340	-	-	760,340
JUMLAH ASET	183,444,133	18,566,320	6,987,046	6,146,962	13,910,303	59,303,267	17,551,925	4,842,118	-	310,752,074

Nota kepada Penyata Kewangan

Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

55 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)
(c) Risiko Pasaran (sambungan)

Risiko kadar faedah/keuntungan (sambungan)

Jadual di bawah meringkaskan pendedahan Kumpulan dan Bank kepada risiko kadar faedah/keuntungan. Amaun bawaan aset dan liabiliti (termasuk instrumen bukan kewangan) dikategorikan mengikut tarikh penetapan semula harga kontraktual atau tarikh matang (sambungan):

	Buku bukan perdagangan						Bukan faedah sensitif RM'000	Buku perdagangan RM'000	Jumlah RM'000
	Sehingga 1 bulan RM'000	>1-3 bulan RM'000	>3-6 bulan RM'000	>6-12 bulan RM'000	>1-3 tahun RM'000	Melebihi 3 tahun RM'000			
Kumpulan									
Dinyatakan semula 31 Disember 2022									
LIABILITI									
Depositi pelanggan	78,138,407	48,035,190	28,604,761	26,057,518	3,109,425	1,444,005	41,770,456	-	227,159,762
Depositi dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain	6,796,952	10,562,823	2,663,450	703,099	320,389	3,428,832	118,324	-	24,593,869
Obligasi atas sekuriti dijual menurut perjanjian pembelian semula	707,963	1,787,205	2,441,167	918,245	1,183,543	219,245	41,543	-	7,298,911
Akaun pelaburan	76,442	526,536	200,000	-	-	392,980	50,068	-	1,246,026
Bil dan penerimaan belum bayar	249,679	-	-	-	-	-	-	-	249,679
Baki pelanggan dan broker	-	-	-	-	-	-	776,789	-	776,789
Liabiliti kontrak insurans/ insurans semula	-	-	-	-	-	-	1,111,779	-	1,111,779
Liabiliti lain	78,806	28,036	98,459	163,212	377,970	164,367	3,170,276	-	4,081,126
Liabiliti derivatif	-	-	-	932	4,317	2,607	-	1,931,535	1,939,391
Obligasi rekursu atas pinjaman dijual kepada Cagamas	-	-	-	1,049,951	3,700,012	-	36,783	-	4,786,746
Peruntukan cukai dan zakat	-	-	-	-	-	-	396,041	-	396,041
Liabiliti cukai tertunda	-	-	-	-	-	-	2,368	-	2,368
Liabiliti pajakan	4,665	12,167	13,776	30,242	54,077	45,705	-	-	160,632
Pinjaman	205,262	1,268,543	-	-	-	-	2,380	-	1,476,185
Sekuriti hutang senior	-	-	-	-	1,621,076	2,199,950	20,164	-	3,841,190
Obligasi subordinat	-	-	-	-	1,499,736	1,349,616	17,731	-	2,867,083
JUMLAH LIABILITI	86,258,176	62,220,500	34,021,613	28,923,199	11,870,545	9,247,307	47,514,702	1,931,535	281,987,577
Dana pemegang saham	-	-	-	-	-	-	28,732,382	-	28,732,382
NCI	-	-	-	-	-	-	32,115	-	32,115
JUMLAH LIABILITI DAN EKUITI	86,258,176	62,220,500	34,021,613	28,923,199	11,870,545	9,247,307	76,279,199	1,931,535	310,752,074
Jurang sensitiviti faedah dalam kunci kira-kira	97,185,957	(43,654,180)	(27,034,567)	(22,776,237)	2,039,758	50,055,960	-	-	1,063,791
Jurang sensitiviti faedah luar kunci kira-kira	1,235,578	2,593,383	4,425,530	9,290,264	20,711,048	23,754,285	-	-	56,989,488
JUMLAH JURANG SENSITIVITI FAEDAH	98,421,535	(41,060,797)	(22,609,037)	(13,485,973)	22,750,806	73,810,245	-	-	58,053,279

55 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(c) Risiko Pasaran (sambungan)

Risiko kadar faedah/keuntungan (sambungan)

Jadual di bawah meringkaskan pendedahan Kumpulan dan Bank kepada risiko kadar faedah/keuntungan. Amaun bawaan aset dan liabiliti (termasuk instrumen bukan kewangan) dikategorikan mengikut tarikh penetapan semula harga kontraktual atau tarikh matang (sambungan):

	Buku bukan perdagangan							Buku perdagangan RM'000	Jumlah RM'000
	Sehingga 1 bulan RM'000	>1-3 bulan RM'000	>3-6 bulan RM'000	>6-12 bulan RM'000	>1-3 tahun RM'000	Melebihi 3 tahun RM'000	Bukan faedah sensitif RM'000		
Bank									
31 Disember 2023									
ASET									
Tunai dan dana jangka pendek	5,837,727	-	-	-	-	-	4,468,846	-	10,306,573
Sekuriti yang dibeli menurut perjanjian penjualan semula	366,799	-	-	-	-	-	2,786	-	369,585
Deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain	-	6,968,340	1,123,510	73,214	600,513	-	33,289	-	8,798,866
Akaun pelaburan terhutang daripada institusi kewangan ditetapkan	300,000	1,300,000	500,000	1,031,000	660,193	2,379,308	88,329	-	6,258,830
Aset kewangan pada FVTPL	-	-	-	-	-	-	-	1,327,294	1,327,294
Aset kewangan pada FVOCI	865,906	2,821,468	853,435	1,815,901	6,327,458	27,710,015	1,133,724	-	41,527,907
Pelaburan kewangan pada kos dilunaskan	1,986,358	4,250,761	1,022,436	1,819,985	4,301,648	4,654,447	47,404	-	18,083,039
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan	101,100,760	15,233,867	3,012,795	714,063	2,177,559	4,744,795	864,724	-	127,848,563
Aset lain	55,911	112,571	75,294	35,630	164,313	188,924	2,482,288	-	3,114,931
Aset derivatif	-	6	-	4,814	39,776	38,604	-	1,616,227	1,699,427
Deposit berkanun	-	-	-	-	-	-	1,947,787	-	1,947,787
Cukai boleh pulih	-	-	-	-	-	-	12,292	-	12,292
Aset cukai tertunda	-	-	-	-	-	-	249,249	-	249,249
Pelaburan dalam subsidiari	-	-	-	-	-	-	4,674,312	-	4,674,312
Pelaburan dalam sekutu dan usaha sama	-	-	-	-	-	-	74,000	-	74,000
Aset hak guna	-	-	-	-	-	-	88,389	-	88,389
Hartanah, loji dan peralatan	-	-	-	-	-	-	802,429	-	802,429
Muhibah	-	-	-	-	-	-	1,714,913	-	1,714,913
Aset tidak ketara	-	-	-	-	-	-	708,508	-	708,508
JUMLAH ASET	110,513,461	30,687,013	6,587,470	5,494,607	14,271,460	39,716,093	19,393,269	2,943,521	229,606,894

Nota kepada Penyata Kewangan

Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

55 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(c) Risiko Pasaran (sambungan)

Risiko kadar faedah/keuntungan (sambungan)

Jadual di bawah meringkaskan pendedahan Kumpulan dan Bank kepada risiko kadar faedah/keuntungan. Amaun bawaan aset dan liabiliti (termasuk instrumen bukan kewangan) dikategorikan mengikut tarikh penetapan semula harga kontraktual atau tarikh matang (sambungan):

	Buku bukan perdagangan							Buku perdagangan RM'000	Jumlah RM'000
	Sehingga 1 bulan RM'000	>1-3 bulan RM'000	>3-6 bulan RM'000	>6-12 bulan RM'000	>1-3 tahun RM'000	Melebihi 3 tahun RM'000	Bukan faedah sensitif RM'000		
Bank									
31 Disember 2023									
LIABILITI									
Deposit pelanggan	45,358,392	25,039,660	22,323,710	22,462,530	2,089,850	12,104	31,355,249	-	148,641,495
Deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain	9,893,774	7,004,040	4,582,445	905,243	1,758,676	2,908,623	170,681	-	27,223,482
Obligasi atas sekuriti dijual menurut perjanjian pembelian semula	3,381,296	5,446,301	836,954	-	688,334	-	62,850	-	10,415,735
Bil dan penerimaan belum bayar	800,259	-	-	116	-	-	-	-	800,375
Liabiliti lain	89,027	90,508	45,079	224,221	727,016	584,863	1,200,413	-	2,961,127
Liabiliti derivatif	-	1	-	-	467	-	-	1,794,718	1,795,186
Obligasi rekursa atas pinjaman dijual kepada Cagamas	-	-	-	1,810,005	890,008	-	20,273	-	2,720,286
Liabiliti pajakan	3,971	8,139	11,359	19,565	38,477	8,471	-	-	89,982
Pinjaman	459,657	870,104	-	-	-	-	8,160	-	1,337,921
Sekuriti hutang senior	-	1,378,903	-	-	4,095,355	1,509,450	34,745	-	7,018,453
Obligasi subordinat	-	-	-	-	1,499,704	999,661	22,328	-	2,521,693
JUMLAH LIABILITI	59,986,376	39,837,656	27,799,547	25,421,680	11,787,887	6,023,172	32,874,699	1,794,718	205,525,735
Jumlah ekuiti	-	-	-	-	-	-	24,081,159	-	24,081,159
JUMLAH LIABILITI DAN EKUITI	59,986,376	39,837,656	27,799,547	25,421,680	11,787,887	6,023,172	56,955,858	1,794,718	229,606,894
Jurang sensitiviti faedah dalam kunci kira-kira	50,527,085	(9,150,643)	(21,212,077)	(19,927,073)	2,483,573	33,692,921			
Jurang sensitiviti faedah luar kunci kira-kira	1,422,778	3,236,685	4,187,438	9,019,190	19,329,710	18,325,938			
JUMLAH JURANG SENSITIVITI FAEDAH	51,949,863	(5,913,958)	(17,024,639)	(10,907,883)	21,813,283	52,018,859			

55 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(c) Risiko Pasaran (sambungan)

Risiko kadar faedah/keuntungan (sambungan)

Jadual di bawah meringkaskan pendedahan Kumpulan dan Bank kepada risiko kadar faedah/keuntungan. Amaun bawaan aset dan liabiliti (termasuk instrumen bukan kewangan) dikategorikan mengikut tarikh penetapan semula harga kontraktual atau tarikh matang (sambungan):

	Buku bukan perdagangan						Bukan faedah sensitif RM'000	Buku perdagangan RM'000	Jumlah RM'000
	Sehingga 1 bulan RM'000	>1-3 bulan RM'000	>3-6 bulan RM'000	>6-12 bulan RM'000	>1-3 tahun RM'000	Melebihi 3 tahun RM'000			
Bank									
31 Disember 2023									
ASET									
Tunai dan dana jangka pendek	8,333,994	-	-	-	-	-	3,160,912	-	11,494,906
Sekuriti yang dibeli menurut perjanjian penjualan semula	-	-	878,139	-	-	-	12,400	-	890,539
Deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain	-	2,775,996	3,213,976	146,096	135,010	440,577	28,371	-	6,740,026
Akaun pelaburan terhutang daripada institusi kewangan ditetapkan	-	300,000	-	890,500	3,607,575	3,481,252	71,909	-	8,351,236
Aset kewangan pada FVTPL	-	-	-	-	-	-	-	1,080,766	1,080,766
Aset kewangan pada FVOCI	649,848	1,283,544	363,118	576,675	4,544,550	24,574,393	1,000,173	-	32,992,301
Pelaburan kewangan pada kos dilunaskan	1,136,097	1,957,329	1,726,649	1,726,132	4,482,750	7,124,248	111,449	-	18,264,654
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan	95,593,272	12,945,059	3,567,004	1,079,754	1,752,573	5,762,023	401,816	-	121,101,501
Aset lain	-	-	-	-	-	-	1,912,440	-	1,912,440
Aset derivatif	-	-	-	-	48,028	45,989	-	1,893,459	1,987,476
Deposit berkanun	-	-	-	-	-	-	1,686,475	-	1,686,475
Aset cukai tertunda	-	-	-	-	-	-	472,759	-	472,759
Pelaburan dalam subsidiari	-	-	-	-	-	-	4,661,589	-	4,661,589
Aset hak guna	-	-	-	-	-	-	92,372	-	92,372
Hartanah, loji dan peralatan	-	-	-	-	-	-	811,414	-	811,414
Muhibah	-	-	-	-	-	-	1,714,913	-	1,714,913
Aset tidak ketara	-	-	-	-	-	-	647,903	-	647,903
JUMLAH ASET	105,713,211	19,261,928	9,748,886	4,419,157	14,570,486	41,428,482	16,786,895	2,974,225	214,903,270

Nota kepada Penyata Kewangan

Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

55 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(c) Risiko Pasaran (sambungan)

Risiko kadar faedah/keuntungan (sambungan)

Jadual di bawah meringkaskan pendedahan Kumpulan dan Bank kepada risiko kadar faedah/keuntungan. Amaun bawaan aset dan liabiliti (termasuk instrumen bukan kewangan) dikategorikan mengikut tarikh penetapan semula harga kontraktual atau tarikh matang (sambungan):

	Buku bukan perdagangan						Melebihi 3 tahun RM'000	Bukan faedah sensitif RM'000	Buku perdagangan RM'000	Jumlah RM'000
	Sehingga 1 bulan RM'000	>1-3 bulan RM'000	>3-6 bulan RM'000	>6-12 bulan RM'000	>1-3 tahun RM'000					
Bank										
31 Disember 2022										
LIABILITI										
Deposit pelanggan	53,412,175	23,035,461	13,526,986	14,083,157	2,323,733	309,342	29,398,617	-	136,089,471	
Deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain	8,576,378	16,628,133	2,845,752	654,228	278,946	3,293,686	168,339	-	32,445,462	
Obligasi atas sekuriti dijual menurut perjanjian pembelian semula	904,798	1,787,205	2,817,967	918,245	1,183,543	219,245	44,959	-	7,875,962	
Bil dan penerimaan belum bayar	242,258	-	-	-	-	-	-	-	242,258	
Liabiliti lain	78,806	28,036	98,459	163,212	377,970	164,367	1,957,554	-	2,868,404	
Liabiliti derivatif	-	-	-	-	464	-	-	2,018,461	2,018,925	
Obligasi rekursa atas pinjaman dijual kepada Cagamas	-	-	-	300,000	2,700,013	-	21,672	-	3,021,685	
Liabiliti cukai	-	-	-	-	-	-	261,391	-	261,391	
Liabiliti pajakan	3,372	9,122	9,478	20,587	45,704	5,711	-	-	93,974	
Pinjaman	-	1,261,231	-	-	-	-	2,345	-	1,263,576	
Sekuriti hutang senior	-	-	-	-	1,621,076	2,199,950	20,164	-	3,841,190	
Obligasi subordinat	-	-	-	-	999,736	999,617	12,205	-	2,011,558	
JUMLAH LIABILITI	63,217,787	43,749,188	19,298,642	16,139,429	9,531,185	7,191,918	31,887,246	2,018,461	192,033,856	
Jumlah ekuiti	-	-	-	-	-	-	22,869,414	-	22,869,414	
JUMLAH LIABILITI DAN EKUITI	63,217,787	42,749,188	19,298,642	16,139,429	9,531,185	7,191,918	54,756,660	2,018,461	214,903,270	
Jurang sensitiviti faedah dalam kunci kira-kira	42,495,424	(23,487,260)	(9,549,756)	(11,720,272)	5,039,301	34,236,564				
Jurang sensitiviti faedah luar kunci kira-kira	1,235,578	2,593,383	4,425,530	9,790,264	20,896,048	22,269,285				
JUMLAH JURANG SENSITIVITI FAEDAH	43,731,002	(20,893,877)	(5,124,226)	(1,930,008)	25,935,349	56,505,849				

55 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(d) Risiko Kecairan

Obligasi kecairan timbul daripada pengeluaran deposit, pembayaran balik dana yang dibeli apabila matang, lanjutan kredit dan keperluan modal kerja. Kumpulan dan Bank menerapkan piawaian kecairan BNM berkaitan dengan Nisbah Perlindungan Kecairan ('LCR') untuk memastikan pengekalan kecukupan stok aset cair berkualiti tinggi tidak terhalang untuk memenuhi keperluan kecairan 30 hari kalendar dalam keadaan ketegangan kecairan. Pada Julai 2019, BNM mengeluarkan dokumen dasar Nisbah Pendanaan Stabil Bersih ('NSFR') muktamad, yang berkuat kuasa mulai 1 Julai 2020, dan institusi perbankan perlu mengekalkan NSFR minimum sebanyak 100% pada tahap konsolidasi, iaitu pada tahap Kumpulan Perbankan RHB. Kedua-dua LCR dan NSFR pada tahap Kumpulan Perbankan RHB telah dikekalkan melebihi 100% sejak diterapkan.

Kumpulan dan Bank berusaha untuk mengunjurkan, memantau dan menguruskan keperluan kecairannya dalam keadaan biasa dan juga dalam keadaan yang teruk. Kumpulan dan Bank tidak mempunyai sebarang keingkaran prinsipal dan faedah atau apa-apa pelanggaran berhubung dengan pinjaman, sekuriti hutang senior dan obligasi subordinat pada tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023 dan 2022.

Jadual berikut menganalisis amaun bawaan aset dan liabiliti (termasuk instrumen bukan kewangan) berdasarkan baki tempoh matang kontraktual:

	Sehingga 1 minggu RM'000	1 minggu hingga 1 bulan RM'000	1 hingga 3 bulan RM'000	3 hingga 6 bulan RM'000	6 hingga 12 bulan RM'000	Melebihi 1 tahun RM'000	Tiada kematangan khusus RM'000	Jumlah RM'000
Kumpulan								
31 Disember 2023								
ASET								
Tunai dan dana jangka pendek	12,381,276	1,764,138	-	-	-	-	-	14,145,414
Deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain	-	-	542,478	117,284	90,840	138,338	-	888,940
Aset kewangan pada FVTPL	200,000	116,971	107,941	2,852	2,557	1,823,510	1,464,660	3,718,491
Aset kewangan pada FVOCI	16,836	794,334	1,760,042	1,046,311	1,902,503	41,681,647	775,256	47,976,929
Pelaburan kewangan pada kos dilunaskan	3,350	1,999,337	2,979,663	1,097,417	2,819,063	19,315,813	-	28,214,643
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan	4,817,941	25,202,838	9,145,992	4,453,054	2,662,779	173,319,999	-	219,562,603
Baki pelanggan dan broker	1,181,302	19,341	-	-	-	-	2,370	1,203,013
Aset kontrak insurans/insurans semula	-	-	-	-	573,036	-	-	573,036
Aset lain	108,872	299,529	44,150	86,701	50,994	785,870	263,975	1,640,091
Aset derivatif	32,417	106,079	153,055	91,159	101,578	1,191,435	-	1,675,723
Deposit berkanun	-	-	-	-	-	-	3,911,810	3,911,810
Cukai boleh pulih	-	-	-	-	-	-	104,249	104,249
Aset cukai tertunda	-	-	-	-	-	-	344,872	344,872
Pelaburan dalam sekutu dan usaha sama	-	-	-	-	-	-	56,036	56,036
Aset hak guna	-	-	-	-	-	-	142,763	142,763
Hartanah, loji dan peralatan	-	-	-	-	-	-	1,066,201	1,066,201
Muhibah	-	-	-	-	-	-	2,654,122	2,654,122
Aset tidak ketara	-	-	-	-	-	-	813,175	813,175
JUMLAH ASET	18,741,994	30,302,567	14,733,321	6,894,778	8,163,350	238,256,612	11,599,489	328,692,111

Nota kepada Penyata Kewangan

Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

55 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(d) Risiko Kecairan (sambungan)

Jadual berikut menganalisis amaun bawaan aset dan liabiliti (termasuk instrumen bukan kewangan) berdasarkan baki tempoh matang kontraktual (sambungan):

	Sehingga 1 minggu RM'000	1 minggu hingga 1 bulan RM'000	1 hingga 3 bulan RM'000	3 hingga 6 bulan RM'000	6 hingga 12 bulan RM'000	Melebihi 1 tahun RM'000	Tiada kematangan khusus RM'000	Jumlah RM'000
Kumpulan								
31 Disember 2023								
LIABILITI								
Deposit pelanggan	78,086,703	33,025,376	50,430,380	43,938,933	35,665,108	3,936,570	-	245,083,070
Deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain	2,712,651	2,372,032	3,631,101	3,050,690	330,484	4,925,440	-	17,022,398
Obligasi atas sekuriti dijual menurut perjanjian pembelian semula	1,059,745	1,389,040	4,990,652	840,671	-	690,476	-	8,970,584
Akaun pelaburan	3,009	504	10,087	-	-	494,174	-	507,774
Bil dan penerimaan belum bayar	810,100	-	-	-	116	-	-	810,216
Baki pelanggan dan broker	1,018,131	267,231	-	-	-	-	-	1,285,362
Liabiliti kontrak insurans/insurans semula	-	-	-	-	1,185,982	-	-	1,185,982
Liabiliti lain	483,175	354,342	685,911	106,853	374,076	1,624,802	274,603	3,903,762
Liabiliti derivatif	47,147	172,650	335,552	229,723	139,224	863,432	-	1,787,728
Obligasi rekursa atas pinjaman dijual kepada Cagamas	-	-	22,563	9,451	2,710,005	1,590,008	-	4,332,027
Peruntukan cukai dan zakat	-	-	-	-	-	-	53,691	53,691
Liabiliti cukai tertunda	-	-	-	-	-	-	30,196	30,196
Liabiliti pajakan	143	5,151	11,233	15,341	25,851	93,698	-	151,417
Pinjaman	46,019	45,452	35,594	-	870,103	1,264,056	-	2,261,224
Sekuriti hutang senior	-	-	1,397,945	15,703	-	5,604,805	-	7,018,453
Obligasi subordinat	-	10,194	5,666	511,938	-	2,849,365	-	3,377,163
JUMLAH LIABILITI	84,266,823	37,641,972	61,556,684	48,719,303	41,300,949	23,936,826	358,490	297,781,047
Dana pemegang saham	-	-	-	-	-	-	30,874,567	30,874,567
NCI	-	-	-	-	-	-	36,497	36,497
JUMLAH LIABILITI DAN EKUITI	84,266,823	37,641,972	61,556,684	48,719,303	41,300,949	23,936,826	31,269,554	328,692,111

Nota kepada Penyata Kewangan
Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

Laporan
Kewangan
2023

55 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(d) Risiko Kecairan (sambungan)

Jadual berikut menganalisis amaun bawaan aset dan liabiliti (termasuk instrumen bukan kewangan) berdasarkan baki tempoh matang kontraktual (sambungan):

	Sehingga 1 minggu RM'000	1 minggu hingga 1 bulan RM'000	1 hingga 3 bulan RM'000	3 hingga 6 bulan RM'000	6 hingga 12 bulan RM'000	Melebihi 1 tahun RM'000	Tiada kematangan khusus RM'000	Jumlah RM'000
Kumpulan								
Dinyatakan semula 31 Disember 2022								
ASET								
Tunai dan dana jangka pendek	12,666,534	6,468,301	-	-	-	-	-	19,134,835
Sekuriti yang dibeli menurut perjanjian penjualan semula	-	-	-	101,258	-	-	-	101,258
Deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain	334	-	211,955	134,071	177,198	128,807	-	652,365
Aset kewangan pada FVTPL	15,358	119,835	977	289	-	1,725,531	1,227,421	3,089,411
Aset kewangan pada FVOCI	499,991	20,957	827,131	488,935	766,059	35,630,171	740,445	38,973,689
Pelaburan kewangan pada kos dilunaskan	16,409	1,134,005	2,195,766	2,070,508	3,980,744	17,609,276	-	27,006,708
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan	5,214,902	18,941,230	6,477,439	4,226,250	1,895,878	171,622,885	-	208,378,584
Baki pelanggan dan broker	735,744	1,751	-	-	-	-	3,645	741,140
Aset kontrak insurans/ insurans semula	-	-	-	-	220,473	299,230	-	519,703
Aset lain	166,401	345,143	219,530	8,523	39,842	352,548	264,423	1,396,410
Aset derivatif	69,754	195,113	263,211	58,678	174,574	1,199,149	-	1,960,479
Deposit berkanun	-	-	-	-	-	-	3,429,582	3,429,582
Cukai boleh pulih	-	-	-	-	-	-	121,033	121,033
Aset cukai tertunda	-	-	-	-	-	-	619,508	619,508
Pelaburan dalam sekutu dan usaha sama	-	-	-	-	-	-	25	25
Aset hak guna	-	-	-	-	-	-	152,305	152,305
Hartanah, loji dan peralatan	-	-	-	-	-	-	1,060,577	1,060,577
Muhibah	-	-	-	-	-	-	2,654,122	2,654,122
Aset tidak ketara	-	-	-	-	-	-	760,340	760,340
JUMLAH ASET	19,385,427	27,226,335	10,196,009	7,088,512	7,254,768	228,567,597	11,033,426	310,752,074

Nota kepada Penyata Kewangan

Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

55 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)
(d) Risiko Kecairan (sambungan)

Jadual berikut menganalisis amaun bawaan aset dan liabiliti (termasuk instrumen bukan kewangan) berdasarkan baki tempoh matang kontraktual (sambungan):

	Sehingga 1 minggu RM'000	1 minggu hingga 1 bulan RM'000	1 hingga 3 bulan RM'000	3 hingga 6 bulan RM'000	6 hingga 12 bulan RM'000	Melebihi 1 tahun RM'000	Tiada kematangan khusus RM'000	Jumlah RM'000
Kumpulan								
Dinyatakan semula								
31 Disember 2022								
LIABILITI								
Deposit pelanggan	81,924,392	37,198,600	48,356,769	28,863,042	26,233,547	4,583,412	-	227,159,762
Deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain	2,723,400	4,104,219	10,620,860	2,685,873	709,402	3,750,115	-	24,593,869
Obligasi atas sekuriti dijual menurut perjanjian pembelian semula	-	712,142	1,795,748	2,456,106	924,431	1,410,484	-	7,298,911
Akaun pelaburan	5,001	71,496	538,231	203,658	-	427,640	-	1,246,026
Bil dan penerimaan belum bayar	249,679	-	-	-	-	-	-	249,679
Baki pelanggan dan broker	548,867	227,922	-	-	-	-	-	776,789
Liabiliti kontrak insurans/insurans semula	-	-	-	-	493,063	618,716	-	1,111,779
Liabiliti lain	728,030	423,609	744,188	180,485	470,018	1,096,187	438,609	4,081,126
Liabiliti derivatif	53,674	218,066	630,380	123,104	131,781	782,386	-	1,939,391
Obligasi rekursa atas pinjaman dijual kepada Cagamas	-	-	22,563	12,216	1,051,955	3,700,012	-	4,786,746
Peruntukan cukai dan zakat	-	-	-	-	-	-	396,041	396,041
Liabiliti cukai tertunda	-	-	-	-	-	-	2,368	2,368
Liabiliti pajakan	167	4,498	12,167	13,776	30,242	99,782	-	160,632
Pinjaman	40,944	164,353	9,657	-	440,578	820,653	-	1,476,185
Sekuriti hutang senior	-	-	18,251	1,913	-	3,821,026	-	3,841,190
Obligasi subordinat	-	-	5,726	12,005	-	2,849,352	-	2,867,083
JUMLAH LIABILITI	86,274,154	43,124,905	62,754,540	34,552,178	30,485,017	23,959,765	837,018	281,987,577
Dana pemegang saham	-	-	-	-	-	-	28,732,382	28,732,382
NCI	-	-	-	-	-	-	32,115	32,115
JUMLAH LIABILITI DAN EKUITI	86,274,154	43,124,905	62,754,540	34,552,178	30,485,017	23,959,765	29,601,515	310,752,074

Nota kepada Penyata Kewangan
Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

Laporan
Kewangan
2023

55 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(d) Risiko Kecairan (sambungan)

Jadual berikut menganalisis amaun bawaan aset dan liabiliti (termasuk instrumen bukan kewangan) berdasarkan baki tempoh matang kontraktual (sambungan):

	Sehingga 1 minggu RM'000	1 minggu hingga 1 bulan RM'000	1 hingga 3 bulan RM'000	3 hingga 6 bulan RM'000	6 hingga 12 bulan RM'000	Melebihi 1 tahun RM'000	Tiada kematangan khusus RM'000	Jumlah RM'000
Bank								
31 Disember 2023								
ASET								
Tunai dan dana jangka pendek	7,364,660	2,941,913	-	-	-	-	-	10,306,573
Sekuriti yang dibeli menurut perjanjian penjualan semula	-	369,585	-	-	-	-	-	369,585
Deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain	-	-	6,994,182	1,128,189	75,982	600,513	-	8,798,866
Akaun pelaburan terhutang daripada institusi kewangan ditetapkan	-	300,086	1,310,643	500,837	1,107,761	3,039,503	-	6,258,830
Aset kewangan pada FVTPL	200,000	114,335	106,144	2,852	2,557	901,406	-	1,327,294
Aset kewangan pada FVOCI	16,835	527,802	1,680,193	1,013,480	1,877,435	35,682,870	729,292	41,527,907
Pelaburan kewangan pada kos dilunaskan	3,350	1,125,383	2,772,340	954,011	1,672,559	11,555,396	-	18,083,039
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan	1,969,771	15,379,269	5,020,218	3,181,124	2,123,969	100,174,212	-	127,848,563
Aset lain	131,757	186,766	162,252	93,326	44,164	2,342,676	153,990	3,114,931
Aset derivatif	40,495	106,322	153,119	91,247	97,615	1,210,629	-	1,699,427
Deposit berkanun	-	-	-	-	-	-	1,947,787	1,947,787
Cukai boleh pulih	-	-	-	-	-	-	12,292	12,292
Aset cukai tertunda	-	-	-	-	-	-	249,249	249,249
Pelaburan dalam subsidiari	-	-	-	-	-	-	4,674,312	4,674,312
Pelaburan dalam sekutu dan usaha sama	-	-	-	-	-	-	74,000	74,000
Aset hak guna	-	-	-	-	-	-	88,389	88,389
Hartanah, loji dan peralatan	-	-	-	-	-	-	802,429	802,429
Muhibah	-	-	-	-	-	-	1,714,913	1,714,913
Aset tidak ketara	-	-	-	-	-	-	708,508	708,508
JUMLAH ASET	9,726,868	21,051,461	18,199,091	6,965,066	7,002,042	155,507,205	11,155,161	229,606,894

Nota kepada Penyata Kewangan

Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

55 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)
(d) Risiko Kecairan (sambungan)

Jadual berikut menganalisis amaun bawaan aset dan liabiliti (termasuk instrumen bukan kewangan) berdasarkan baki tempoh matang kontraktual (sambungan):

	Sehingga 1 minggu RM'000	1 minggu hingga 1 bulan RM'000	1 hingga 3 bulan RM'000	3 hingga 6 bulan RM'000	6 hingga 12 bulan RM'000	Melebihi 1 tahun RM'000	Tiada kematangan khusus RM'000	Jumlah RM'000
Bank								
31 Disember 2023								
LIABILITI								
Deposit pelanggan	59,254,654	16,589,091	25,352,863	22,582,679	22,702,122	2,160,086	-	148,641,495
Deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain	3,604,114	6,334,823	7,051,497	4,644,353	916,672	4,672,023	-	27,223,482
Obligasi atas sekuriti dijual menurut perjanjian pembelian semula	1,347,222	2,069,167	5,468,198	840,671	-	690,477	-	10,415,735
Bil dan penerimaan belum bayar	800,259	-	-	-	116	-	-	800,375
Liabiliti lain	232,871	192,294	487,462	104,831	332,794	1,561,523	49,352	2,961,127
Liabiliti derivatif	49,208	171,275	328,458	204,891	103,508	937,846	-	1,795,186
Obligasi rekursa atas pinjaman dijual kepada Cagamas	-	-	14,722	5,551	1,810,005	890,008	-	2,720,286
Liabiliti pajakan	-	3,971	8,139	11,359	19,565	46,948	-	89,982
Pinjaman	-	4,976	3,185	-	870,103	459,657	-	1,337,921
Sekuriti hutang senior	-	-	1,397,945	15,703	-	5,604,805	-	7,018,453
Obligasi subordinat	-	10,194	5,666	6,468	-	2,499,365	-	2,521,693
JUMLAH LIABILITI	65,288,328	25,375,791	40,118,135	28,416,506	26,754,885	19,522,738	49,352	205,525,735
Jumlah Ekuiti	-	-	-	-	-	-	24,081,159	24,081,159
JUMLAH LIABILITI DAN EKUITI	65,288,328	25,375,791	40,118,135	28,416,506	26,754,885	19,522,738	24,130,511	229,606,894

55 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(d) Risiko Kecairan (sambungan)

Jadual berikut menganalisis amaun bawaan aset dan liabiliti (termasuk instrumen bukan kewangan) berdasarkan baki tempoh matang kontraktual (sambungan):

	Sehingga 1 minggu RM'000	1 minggu hingga 1 bulan RM'000	1 hingga 3 bulan RM'000	3 hingga 6 bulan RM'000	6 hingga 12 bulan RM'000	Melebihi 1 tahun RM'000	Tiada kematangan khusus RM'000	Jumlah RM'000
Bank								
31 Disember 2022								
ASET								
Tunai dan dana jangka pendek	7,827,276	3,667,630	-	-	-	-	-	11,494,906
Sekuriti yang dibeli menurut penjualan semula	-	-	-	890,539	-	-	-	890,539
Deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain	-	-	2,790,354	3,224,957	149,128	575,587	-	6,740,026
Akaun pelaburan terhutang daripada institusi kewangan ditetapkan	-	-	315,026	3,755	943,627	7,088,828	-	8,351,236
Aset kewangan pada FVTPL	15,358	119,834	977	289	-	944,050	258	1,080,766
Aset kewangan pada FVOCI	499,991	20,957	786,004	388,097	699,999	29,898,229	699,024	32,992,301
Pelaburan kewangan pada kos dilunaskan	16,409	1,119,919	1,965,077	1,728,803	1,731,868	11,702,578	-	18,264,654
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan	2,252,195	14,337,441	5,303,690	3,633,881	1,346,204	94,228,090	-	121,101,501
Aset lain	142,823	271,667	173,109	30,898	36,819	1,087,802	169,322	1,912,440
Aset derivatif	74,685	216,324	257,038	57,666	176,154	1,205,609	-	1,987,476
Deposit berkanun	-	-	-	-	-	-	1,686,475	1,686,475
Aset cukai tertunda	-	-	-	-	-	-	472,759	472,759
Pelaburan dalam subsidiari	-	-	-	-	-	-	4,661,589	4,661,589
Aset hak guna	-	-	-	-	-	-	92,372	92,372
Hartanah, loji dan peralatan	-	-	-	-	-	-	811,414	811,414
Muhibah	-	-	-	-	-	-	1,714,913	1,714,913
Aset tidak ketara	-	-	-	-	-	-	647,903	647,903
JUMLAH ASET	10,828,737	19,753,772	11,591,275	9,958,885	5,083,799	146,730,773	10,956,029	214,903,270

Nota kepada Penyata Kewangan

Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

55 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)
(d) Risiko Kecairan (sambungan)

Jadual berikut menganalisis amaun bawaan aset dan liabiliti (termasuk instrumen bukan kewangan) berdasarkan baki tempoh matang kontraktual (sambungan):

	Sehingga 1 minggu RM'000	1 minggu hingga 1 bulan RM'000	1 hingga 3 bulan RM'000	3 hingga 6 bulan RM'000	6 hingga 12 bulan RM'000	Melebihi 1 tahun RM'000	Tiada kematangan khusus RM'000	Jumlah RM'000
Bank								
31 Disember 2022								
LIABILITI								
Deposit pelanggan	62,153,229	20,298,738	23,165,670	13,645,622	14,178,192	2,648,020	-	136,089,471
Deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain	4,084,381	4,531,289	16,725,926	2,869,978	660,371	3,573,517	-	32,445,462
Obligasi atas sekuriti dijual menurut perjanjian pembelian semula	-	911,235	1,795,748	2,834,064	924,431	1,410,484	-	7,875,962
Bil dan penerimaan belum bayar	242,258	-	-	-	-	-	-	242,258
Liabiliti lain	435,327	188,345	551,594	179,580	422,383	1,027,405	63,770	2,868,404
Liabiliti derivatif	53,568	209,160	624,252	106,916	128,737	896,292	-	2,018,925
Obligasi rekursa atas pinjaman dijual kepada Cagamas	-	-	14,722	6,950	300,000	2,700,013	-	3,021,685
Liabiliti cukai	-	-	-	-	-	-	261,391	261,391
Liabiliti pajakan	-	3,372	9,122	9,478	20,587	51,415	-	93,974
Pinjaman	-	-	2,345	-	440,578	820,653	-	1,263,576
Sekuriti hutang senior	-	-	18,251	1,913	-	3,821,026	-	3,841,190
Obligasi subordinat	-	-	5,726	6,479	-	1,999,353	-	2,011,558
JUMLAH LIABILITI	66,968,763	26,142,139	42,913,356	19,660,980	17,075,279	18,948,178	325,161	192,033,856
Jumlah ekuiti	-	-	-	-	-	-	22,869,414	22,869,414
JUMLAH LIABILITI DAN EKUITI	66,968,763	26,142,139	42,913,356	19,660,980	17,075,279	18,948,178	23,194,575	214,903,270

Nota kepada Penyata Kewangan
Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

Laporan
Kewangan
2023

55 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(d) Risiko Kecairan (sambungan)

Jadual berikut menunjukkan aliran keluar tunai untuk liabiliti kewangan Kumpulan dan Bank mengikut baki kematangan kontraktual berdasarkan kadar tanpa diskaun. Baki dalam jadual di bawah tidak sama dengan baki dilaporkan dalam penyata kedudukan kewangan kerana jadual ini merangkumi semua aliran tunai kontraktual, berdasarkan kadar tanpa diskaun, berhubung dengan kedua-dua pembayaran pokok dan faedah:

	Sehingga 1 bulan RM'000	1 hingga 6 bulan RM'000	6 hingga 12 bulan RM'000	1 hingga 3 tahun RM'000	3 hingga 5 tahun RM'000	Melebihi 5 tahun RM'000	Jumlah RM'000
Kumpulan							
31 Disember 2023							
Deposit pelanggan	111,189,334	95,374,959	36,629,031	3,051,465	1,196,964	-	247,441,753
Deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain	5,086,099	6,755,236	336,994	1,210,849	2,222,281	1,928,694	17,540,153
Obligasi atas sekuriti dijual menurut perjanjian pembelian semula	2,456,222	5,910,722	-	742,779	-	-	9,109,723
Akaun pelaburan	3,516	10,135	-	-	617,550	-	631,201
Bil dan penerimaan belum bayar	810,100	-	116	-	-	-	810,216
Baki pelanggan dan broker	1,285,362	-	-	-	-	-	1,285,362
Liabiliti kontrak insurans/ insurans semula	-	-	1,185,982	-	-	-	1,185,982
Liabiliti kewangan lain	734,366	901,040	379,271	1,054,522	658,359	90,130	3,817,688
Liabiliti derivatif:							
- Derivatif diselesaikan kasar:							
- Aliran masuk	(13,438,281)	(23,541,182)	(3,354,673)	(938,208)	(2,751,912)	(1,624,287)	(45,648,543)
- Aliran keluar	13,629,490	23,820,374	3,451,201	997,376	2,989,573	1,698,936	46,586,950
- Derivatif diselesaikan bersih	17,612	73,410	72,219	8,059	17,158	44,348	232,806
Obligasi rekursa atas pinjaman dijual kepada Cagamas	-	82,704	2,792,598	1,679,133	-	-	4,554,435
Liabiliti pajakan	5,987	29,857	29,544	56,465	25,096	52,717	199,666
Pinjaman	86,495	72,063	929,119	1,336,176	-	-	2,423,853
Sekuriti hutang senior	-	1,490,749	85,803	4,437,237	1,631,400	-	7,645,189
Obligasi subordinat	11,275	554,431	54,906	1,686,899	1,420,413	-	3,727,924
JUMLAH LIABILITI KEWANGAN	121,877,577	111,534,498	42,592,111	15,322,752	8,026,882	2,190,538	301,544,358

Nota kepada Penyata Kewangan

Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

55 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)
(d) Risiko Kecairan (sambungan)

Jadual berikut menunjukkan aliran keluar tunai untuk liabiliti kewangan Kumpulan dan Bank mengikut baki kematangan kontraktual berdasarkan kadar tanpa diskaun. Baki dalam jadual di bawah tidak sama dengan baki dilaporkan dalam penyata kedudukan kewangan kerana jadual ini merangkumi semua aliran tunai kontraktual, berdasarkan kadar tanpa diskaun, berhubung dengan kedua-dua pembayaran pokok dan faedah (sambungan):

	Sehingga 1 bulan RM'000	1 hingga 6 bulan RM'000	6 hingga 12 bulan RM'000	1 hingga 3 tahun RM'000	3 hingga 5 tahun RM'000	Melebihi 5 tahun RM'000	Jumlah RM'000
Kumpulan							
31 Disember 2023							
Pengganti kredit langsung	78,583	371,210	463,786	555,779	48,368	46,466	1,564,192
Butiran luar jangka berkaitan urus niaga	233,895	543,460	320,660	784,349	149,070	17,363	2,048,797
Luar jangka berkaitan perdagangan cair sendiri jangka pendek	426,861	609,449	52,464	1,996	-	35,869	1,126,639
Peminjaman sekuriti bank atau pindah catat sekuriti sebagai cagaran oleh bank termasuk dalam hal hasil daripada urus niaga perjanjian pembelian semula dan komitmen untuk membeli balik sekuriti Perbankan Islam bawah urus niaga Perjanjian Jual dan Beli Balik	2,716,279	6,477,178	241,428	1,382,313	-	495,975	11,313,173
Komitmen tidak boleh batal untuk memanjangkan kredit	255,940	2,579,627	1,515,584	8,318,988	5,710,392	17,875,290	36,255,821
Sebarang komitmen dibatalkan tanpa syarat pada bila- bila masa oleh Bank tanpa memberikan notis terlebih dahulu atau secara efektif memperuntukkan pembatalan automatik disebabkan oleh kerosotan kepercayaan kredit peminjam	742,034	4,006,743	1,845,779	6,381,374	707,704	3,629,131	17,312,765
JUMLAH KOMITMEN DAN LUAR JANGKA	4,453,592	14,587,667	4,439,701	17,424,799	6,615,534	22,100,094	69,621,387

55 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(d) Risiko Kecairan (sambungan)

Jadual berikut menunjukkan aliran keluar tunai untuk liabiliti kewangan Kumpulan dan Bank mengikut baki kematangan kontraktual berdasarkan kadar tanpa diskaun. Baki dalam jadual di bawah tidak sama dengan baki dilaporkan dalam penyata kedudukan kewangan kerana jadual ini merangkumi semua aliran tunai kontraktual, berdasarkan kadar tanpa diskaun, berhubung dengan kedua-dua pembayaran pokok dan faedah (sambungan):

	Sehingga 1 bulan RM'000	1 hingga 6 bulan RM'000	6 hingga 12 bulan RM'000	1 hingga 3 tahun RM'000	3 hingga 5 tahun RM'000	Melebihi 5 tahun RM'000	Jumlah RM'000
Kumpulan							
Dinyatakan semula 31 Disember 2022							
Deposit pelanggan	119,003,247	77,232,859	27,635,438	3,398,533	1,724,608	-	228,994,685
Deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain	6,808,262	13,885,640	779,263	661,052	1,820,288	1,676,062	25,630,567
Obligasi atas sekuriti dijual menurut perjanjian pembelian semula	712,031	4,284,526	947,756	1,252,176	261,377	-	7,457,866
Akaun pelaburan	76,711	747,281	-	-	-	543,921	1,367,913
Bil dan penerimaan belum bayar	249,679	-	-	-	-	-	249,679
Baki pelanggan dan broker	776,789	-	-	-	-	-	776,789
Liabiliti kontrak insurans/ insurans semula	-	-	493,063	420,295	159,560	38,861	1,111,779
Liabiliti kewangan lain	1,091,770	986,431	455,645	749,202	320,262	175,113	3,778,423
Liabiliti derivatif:							
- Derivatif diselesaikan kasar:							
- Aliran masuk	(12,362,142)	(18,105,862)	(952,559)	(1,564,949)	(1,655,610)	-	(34,641,122)
- Aliran keluar	12,584,374	18,585,338	991,979	1,702,806	1,635,363	-	35,499,860
- Derivatif diselesaikan bersih	2,570	(69,937)	(85,762)	(278,888)	(122,372)	(18,081)	(572,470)
Obligasi rekursa atas pinjaman dijual kepada Cagamas	-	83,545	1,133,572	3,881,932	-	-	5,099,049
Liabiliti pajakan	5,399	28,997	33,538	57,354	25,244	60,302	210,834
Pinjaman	205,297	23,827	457,095	856,982	-	-	1,543,201
Sekuriti hutang senior	-	47,425	47,425	1,736,777	2,221,162	-	4,052,789
Obligasi subordinat	-	45,294	63,556	1,670,087	1,446,862	-	3,225,799
JUMLAH LIABILITI KEWANGAN	129,153,987	97,775,364	32,000,009	14,543,359	7,836,744	2,476,178	283,785,641

Nota kepada Penyata Kewangan

Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

55 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)
(d) Risiko Kecairan (sambungan)

Jadual berikut menunjukkan aliran keluar tunai untuk liabiliti kewangan Kumpulan dan Bank mengikut baki kematangan kontraktual berdasarkan kadar tanpa diskaun. Baki dalam jadual di bawah tidak sama dengan baki dilaporkan dalam penyata kedudukan kewangan kerana jadual ini merangkumi semua aliran tunai kontraktual, berdasarkan kadar tanpa diskaun, berhubung dengan kedua-dua pembayaran pokok dan faedah (sambungan):

	Sehingga 1 bulan RM'000	1 hingga 6 bulan RM'000	6 hingga 12 bulan RM'000	1 hingga 3 tahun RM'000	3 hingga 5 tahun RM'000	Melebihi 5 tahun RM'000	Jumlah RM'000
Kumpulan							
31 Disember 2022							
Pengganti kredit langsung	117,354	439,881	602,786	172,809	76,150	1,637	1,410,617
Butiran luar jangka berkaitan urus niaga	542,116	924,746	446,454	664,977	113,595	96,405	2,788,293
Luar jangka berkaitan perdagangan cair sendiri jangka pendek	204,765	714,394	36,686	1,950	-	27,093	984,888
Peminjaman sekuriti bank atau pindah catat sekuriti sebagai cagaran oleh bank termasuk dalam hal hasil daripada urus niaga perjanjian pembelian semula dan komitmen untuk membeli balik sekuriti Perbankan Islam bawah urus niaga Perjanjian Jual dan Beli Balik	1,166,639	4,840,825	453,716	1,425,099	686,900	-	8,573,179
Komitmen tidak boleh batal untuk memanjangkan kredit	35,807	3,154,480	5,290,196	3,789,499	5,534,285	17,917,538	35,721,805
Sebarang komitmen dibatalkan tanpa syarat pada bila- bila masa oleh Bank tanpa memberikan notis terlebih dahulu atau secara efektif memperuntukkan pembatalan automatik disebabkan oleh kemerosotan kepercayaan kredit peminjam	714,175	3,445,829	6,446,717	1,808,145	805,741	3,108,647	16,329,254
JUMLAH KOMITMEN DAN LUAR JANGKA	2,780,856	13,520,155	13,276,555	7,862,479	7,216,671	21,151,320	65,808,036

Nota kepada Penyata Kewangan
Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

Laporan
Kewangan
2023

55 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(d) Risiko Kecairan (sambungan)

Jadual berikut menunjukkan aliran keluar tunai untuk liabiliti kewangan Kumpulan dan Bank mengikut baki kematangan kontraktual berdasarkan kadar tanpa diskaun. Baki dalam jadual di bawah tidak sama dengan baki dilaporkan dalam penyata kedudukan kewangan kerana jadual ini merangkumi semua aliran tunai kontraktual, berdasarkan kadar tanpa diskaun, berhubung dengan kedua-dua pembayaran pokok dan faedah (sambungan):

	Sehingga 1 bulan RM'000	1 hingga 6 bulan RM'000	6 hingga 12 bulan RM'000	1 hingga 3 tahun RM'000	3 hingga 5 tahun RM'000	Melebihi 5 tahun RM'000	Jumlah RM'000
Bank							
31 Disember 2023							
Deposit pelanggan	75,878,372	48,398,519	23,303,436	2,232,720	19,872	-	149,832,919
Deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain	9,952,834	11,838,528	950,049	1,144,011	2,143,529	1,819,314	27,848,265
Obligasi atas sekuriti dijual menurut perjanjian pembelian semula	3,425,043	6,390,617	-	742,779	-	-	10,558,439
Bil dan penerimaan belum bayar	800,259	-	116	-	-	-	800,375
Liabiliti kewangan lain	319,462	702,186	339,743	999,198	658,359	72,873	3,091,821
Liabiliti derivatif:							
- Derivatif diselesaikan kasar:							
- Aliran masuk	(13,636,207)	(24,982,515)	(2,228,051)	(853,766)	(2,751,912)	(1,624,287)	(46,076,738)
- Aliran keluar	13,825,793	25,265,343	2,318,231	912,087	2,989,573	1,698,936	47,009,963
- Derivatif diselesaikan bersih	19,308	77,355	80,557	153,946	68,329	44,945	444,440
Obligasi rekursa atas pinjaman dijual kepada Cagamas	-	50,129	1,860,023	926,718	-	-	2,836,870
Liabiliti pajakan	4,330	21,136	21,360	42,438	7,334	2,241	98,839
Pinjaman	-	19,567	904,193	481,010	-	-	1,404,770
Sekuriti hutang senior	-	1,490,749	85,803	4,437,237	1,631,400	-	7,645,189
Obligasi subordinat	11,275	36,325	47,600	1,672,900	1,055,825	-	2,823,925
JUMLAH LIABILITI KEWANGAN	90,600,469	69,307,939	27,683,060	12,891,278	5,822,309	2,014,022	208,319,077

Nota kepada Penyata Kewangan

Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

55 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)
(d) Risiko Kecairan (sambungan)

Jadual berikut menunjukkan aliran keluar tunai untuk liabiliti kewangan Kumpulan dan Bank mengikut baki kematangan kontraktual berdasarkan kadar tanpa diskaun. Baki dalam jadual di bawah tidak sama dengan baki dilaporkan dalam penyata kedudukan kewangan kerana jadual ini merangkumi semua aliran tunai kontraktual, berdasarkan kadar tanpa diskaun, berhubung dengan kedua-dua pembayaran pokok dan faedah (sambungan):

	Sehingga 1 bulan RM'000	1 hingga 6 bulan RM'000	6 hingga 12 bulan RM'000	1 hingga 3 tahun RM'000	3 hingga 5 tahun RM'000	Melebihi 5 tahun RM'000	Jumlah RM'000
Bank							
31 Disember 2023							
Pengganti kredit langsung	76,945	371,173	463,827	555,779	48,368	13,301	1,529,393
Butiran luar jangka berkaitan urus niaga	206,475	433,808	258,444	633,062	120,892	15,155	1,667,836
Luar jangka berkaitan perdagangan cair sendiri jangka pendek	442,933	320,663	52,464	2,996	-	35,869	854,925
Peminjaman sekuriti bank atau pindah catat sekuriti sebagai cagaran oleh bank termasuk dalam hal hasil daripada urus niaga perjanjian pembelian semula dan komitmen untuk membeli balik sekuriti Perbankan Islam bawah urus niaga Perjanjian Jual dan Beli Balik	2,716,279	6,477,178	241,428	1,382,313	-	495,975	11,313,173
Komitmen tidak boleh batal untuk memanjangkan kredit	229,258	1,314,297	983,983	6,347,225	3,602,740	12,616,494	25,093,997
Sebarang komitmen dibatalkan tanpa syarat pada bila- bila masa oleh Bank tanpa memberikan notis terlebih dahulu atau secara efektif memperuntukkan pembatalan automatik disebabkan oleh kerosotan kepercayaan kredit peminjam	673,677	3,352,916	1,605,528	5,430,782	641,287	3,115,972	14,820,162
JUMLAH KOMITMEN DAN LUAR JANGKA	4,345,567	12,270,035	3,605,674	14,352,157	4,413,287	16,292,766	55,279,486

55 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(d) Risiko Kecairan (sambungan)

Jadual berikut menunjukkan aliran keluar tunai untuk liabiliti kewangan Kumpulan dan Bank mengikut baki kematangan kontraktual berdasarkan kadar tanpa diskaun. Baki dalam jadual di bawah tidak sama dengan baki dilaporkan dalam penyata kedudukan kewangan kerana jadual ini merangkumi semua aliran tunai kontraktual, berdasarkan kadar tanpa diskaun, berhubung dengan kedua-dua pembayaran pokok dan faedah (sambungan):

	Sehingga 1 bulan RM'000	1 hingga 6 bulan RM'000	6 hingga 12 bulan RM'000	1 hingga 3 tahun RM'000	3 hingga 5 tahun RM'000	Melebihi 5 tahun RM'000	Jumlah RM'000
Bank							
31 Disember 2022							
Deposit pelanggan	82,475,614	37,057,174	14,495,668	2,460,347	350,435	-	136,839,238
Deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain	8,621,874	19,753,595	684,820	618,583	1,732,293	1,628,629	33,039,794
Obligasi atas sekuriti dijual menurut perjanjian pembelian semula	911,367	4,666,949	947,756	1,252,176	261,377	-	8,039,625
Bil dan penerimaan belum bayar	242,258	-	-	-	-	-	242,258
Liabiliti kewangan lain	562,592	794,226	409,375	612,999	320,262	155,477	2,854,931
Liabiliti derivatif:							
- Derivatif diselesaikan kasar:							
- Aliran masuk	(13,240,179)	(24,803,682)	(2,154,156)	(1,601,867)	(1,638,618)	-	(43,438,502)
- Aliran keluar	13,492,568	25,456,013	2,221,713	1,709,732	1,652,393	-	44,532,419
- Derivatif diselesaikan bersih	2,391	(52,532)	(58,004)	(165,214)	(54,872)	(18,081)	(346,312)
Obligasi rekursa atas pinjaman dijual kepada Cagamas	-	53,889	353,964	2,836,869	-	-	3,244,722
Liabiliti pajakan	3,790	19,972	22,124	46,535	9,124	150	101,695
Pinjaman	-	16,515	457,095	856,982	-	-	1,330,592
Sekuriti hutang senior	-	47,425	47,425	1,736,777	2,221,162	-	4,052,789
Obligasi subordinat	-	27,200	45,450	1,145,300	1,077,150	-	2,295,100
JUMLAH LIABILITI KEWANGAN	93,072,275	63,036,744	17,473,230	11,509,219	5,930,706	1,766,175	192,788,349

Nota kepada Penyata Kewangan

Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

55 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)
(d) Risiko Kecairan (sambungan)

Jadual berikut menunjukkan aliran keluar tunai untuk liabiliti kewangan Kumpulan dan Bank mengikut baki kematangan kontraktual berdasarkan kadar tanpa diskaun. Baki dalam jadual di bawah tidak sama dengan baki dilaporkan dalam penyata kedudukan kewangan kerana jadual ini merangkumi semua aliran tunai kontraktual, berdasarkan kadar tanpa diskaun, berhubung dengan kedua-dua pembayaran pokok dan faedah (sambungan):

	Sehingga 1 bulan RM'000	1 hingga 6 bulan RM'000	6 hingga 12 bulan RM'000	1 hingga 3 tahun RM'000	3 hingga 5 tahun RM'000	Melebihi 5 tahun RM'000	Jumlah RM'000
Bank							
31 Disember 2022							
Pengganti kredit langsung	117,355	437,319	602,193	170,886	76,150	1,638	1,405,541
Butiran luar jangka berkaitan urus niaga	510,922	847,270	325,044	537,788	78,881	87,748	2,387,653
Luar jangka berkaitan perdagangan cair sendiri jangka pendek	233,026	433,433	34,133	2,950	-	27,093	730,635
Peminjaman sekuriti bank atau pindah catat sekuriti sebagai cagaran oleh bank termasuk dalam hal hasil daripada urus niaga perjanjian pembelian semula dan komitmen untuk membeli balik sekuriti Perbankan Islam bawah urus niaga Perjanjian Jual dan Beli Balik	1,370,847	4,840,825	453,716	1,425,098	686,900	-	8,777,386
Komitmen tidak boleh batal untuk memanjangkan kredit	31,739	1,929,340	5,175,566	1,270,830	3,598,644	12,116,551	24,122,670
Sebarang komitmen dibatalkan tanpa syarat pada bila- bila masa oleh Bank tanpa memberikan notis terlebih dahulu atau secara efektif memperuntukkan pembatalan automatik disebabkan oleh kerosotan kepercayaan kredit peminjam	590,607	2,842,605	5,430,090	1,671,436	706,924	2,453,610	13,695,272
JUMLAH KOMITMEN DAN LUAR JANGKA	2,854,496	11,330,792	12,020,742	5,078,988	5,147,499	14,686,640	51,119,157

55 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(e) Risiko Kredit

(i) Pendedahan maksimum kepada risiko kredit

Pendedahan maksimum kepada risiko kredit dalam penyata kedudukan kewangan ialah amaun dalam penyata kedudukan kewangan serta instrumen kewangan luar kunci kira-kira tanpa mengambil kira sebarang cagaran dipegang atau peningkatan kredit lain. Untuk liabiliti luar jangka, pendedahan maksimum kepada risiko kredit ialah amaun maksimum perlu bayar oleh Kumpulan dan Bank jika obligasi instrumen yang diterbitkan dipanggil. Untuk komitmen kredit, pendedahan maksimum kepada risiko kredit ialah amaun penuh kemudahan kredit belum guna yang diberikan kepada pelanggan.

Jadual di bawah menunjukkan pendedahan kredit Kumpulan dan Bank yang tertakluk pada rosot nilai:

	Kumpulan		Bank	
	31 Disember 2023 RM'000	Dinyatakan Semula 31 Disember 2022 RM'000	31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000
Pendedahan risiko kredit berkaitan dengan aset dalam kunci kira-kira:				
Dana jangka pendek (tidak termasuk tunai dalam tangan)	13,008,383	18,009,429	9,243,935	10,439,267
Sekuriti yang dibeli menurut perjanjian penjualan semula	-	101,258	369,585	890,539
Deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain	888,940	652,365	8,798,866	6,740,026
Akaun pelaburan terhutang daripada institusi kewangan ditetapkan	-	-	6,258,830	8,351,236
Aset kewangan pada FVOCI [^]	47,201,673	38,233,244	40,798,615	32,293,277
Pelaburan kewangan pada kos dilunaskan	28,214,643	27,006,708	18,083,039	18,264,654
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan	219,562,603	208,378,584	127,848,563	121,101,501
Baki pelanggan dan broker	1,203,013	741,140	-	-
Aset kontrak insurans/insurans semula	398,027	447,373	-	-
Aset kewangan lain	1,214,359	968,341	2,786,005	1,552,912
	311,691,641	294,538,442	214,187,438	199,633,412
Pendedahan risiko kredit berkaitan dengan butiran luar kunci kira-kira:				
Komitmen dan luar jangka	69,621,387	65,808,036	55,279,486	51,119,157
Jumlah pendedahan risiko kredit maksimum yang tertakluk pada rosot nilai	381,313,028	360,346,478	269,466,924	250,752,569

Jadual di bawah menunjukkan pendedahan kredit Kumpulan dan Bank yang tidak tertakluk pada rosot nilai:

	Kumpulan		Bank	
	31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000	31 Disember 2023 RM'000	31 Disember 2022 RM'000
Aset kewangan pada FVTPL	3,718,491	3,089,411	1,327,294	1,080,766
Aset kewangan pada FVOCI	775,256	740,445	729,292	699,024
Aset derivatif	1,675,723	1,960,479	1,699,427	1,987,476
	6,169,470	5,790,335	3,756,013	3,767,266

[^] Tidak termasuk saham dan unit amanah.

Nota kepada Penyata Kewangan

Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

55 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)
(e) Risiko Kredit (sambungan)

(ii) Cagaran

Sekuriti ketara boleh terima oleh Kumpulan dan Bank seperti deposit tunai, saham dan unit amanah, tanah dan bangunan, dan kapal.

Kumpulan dan Bank juga menerima sekuriti tidak ketara sebagai sokongan, seperti jaminan daripada individu, badan korporat dan institusi, caj atas pajakan, debentur, penyerahan hasil kontrak, ikrar negatif dan surat kesedaran/keselesaian/sokongan yang tertakluk pada garis panduan kelayakan dalaman.

Baki tertunggak pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan yang tiada pengiktirafan peruntukan disebabkan cagaran pada 31 Disember 2023 masing-masing berjumlah RM720.0 juta dan RM407.8 juta (31 Disember 2022: RM344.6 juta dan RM119.4 juta) untuk Kumpulan dan Bank.

Kesan kewangan cagaran (penentuan kuantiti sehingga takat apabila cagaran dan peningkatan kredit lain mengurangkan risiko kredit) yang dipegang untuk pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan serta baki pelanggan dan broker untuk Kumpulan dan Bank adalah seperti yang berikut:

	Kumpulan		Bank	
	31 Disember 2023 %	31 Disember 2022 %	31 Disember 2023 %	31 Disember 2022 %
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan	77.9	81.8	84.6	83.9
Baki pelanggan dan broker	99.6	96.4	-	-

Kesan kewangan cagaran dipegang atas baki aset dalam kunci kira-kira adalah tidak ketara.

Jadual berikut menunjukkan pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan dengan rosot nilai kredit dan cagaran berkaitan yang dipegang:

	Tunggakan rosot nilai kasar RM'000	Kerugian kredit RM'000	Amaun bawaan bersih RM'000	Nilai cagaran atas tunggakan kasar %
Kumpulan				
31 Disember 2023				
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan	3,879,277	(1,384,946)	2,494,331	73.1
31 Disember 2022				
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan	3,288,731	(1,808,374)	1,480,357	56.4
Bank				
31 Disember 2023				
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan	2,313,661	(983,740)	1,329,921	67.8
31 Disember 2022				
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan	1,681,715	(786,707)	895,008	70.0

55 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(e) Risiko Kredit (sambungan)

- (iii) Pendedahan kredit mengikut tahap

Aset kewangan Kumpulan dan Bank dikelaskan kepada tiga peringkat seperti yang berikut:

Peringkat	Penerangan
Peringkat 1: 12-bulan ECL - tiada rosot nilai kredit	Untuk pendedahan kredit yang tidak mempunyai peningkatan ketara risiko kredit sejak pengiktirafan awal dan tiada rosot nilai kredit ketika pengasalan, ECL yang berkaitan dengan kebarangkalian peristiwa mungkir yang berlaku dalam 12 bulan akan diiktiraf.
Peringkat 2: ECL hayat - tiada rosot nilai kredit	Untuk pendedahan kredit yang mempunyai peningkatan ketara risiko kredit sejak pengiktirafan awal tetapi tiada rosot nilai kredit, ECL yang berkaitan dengan kebarangkalian peristiwa mungkir yang berlaku dalam tempoh hayat ECL akan diiktiraf.
Peringkat 3: ECL hayat - rosot nilai kredit	Aset kewangan dinilai sebagai rosot nilai kredit apabila satu atau lebih daripada bukti objektif mungkir yang mempunyai kesan terhadap anggaran aliran tunai masa hadapan aset tersebut telah berlaku. Untuk aset kewangan yang telah rosot nilai kredit, ECL hayat akan diiktiraf.

Untuk butiran lanjut tentang peringkat ini, rujuk dasar perakaunan Nota 22.

- (iv) Kualiti kredit

Kumpulan dan Bank menaksir kualiti kredit pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan menggunakan teknik penarafan dalaman yang disesuaikan dengan pelbagai kategori produk dan rakan niaga. Pelbagai teknik ini telah dirangka secara dalaman dan menggabungkan analisis statistik dengan pertimbangan pegawai kredit.

Huraian kualiti kredit diringkaskan seperti yang berikut:

Kualiti Kredit	Penerangan
- Berdaulat	Pendedahan langsung daripada badan-badan kerajaan termasuk pendedahan dijamin oleh kerajaan
- Baik	Pendedahan memperlihatkan keupayaan kukuh untuk memenuhi komitmen kewangan tanpa kebimbangan oleh Kumpulan dan Bank
- Berpatutan	Pendedahan memperlihatkan keupayaan agak berpatutan untuk memenuhi komitmen kewangan dan mungkin memerlukan tahap kebimbangan yang berlainan untuk Kumpulan dan Bank
- Tiada Penarafan	Rakan niaga yang tidak memenuhi kriteria untuk diberikan penarafan berdasarkan sistem pengredan kredit dalaman
- Rosot Nilai Kredit	Apabila satu atau lebih bukti objektif mungkir yang memberikan kesan buruk terhadap anggaran aliran tunai masa hadapan aset tersebut telah berlaku

Kualiti kredit aset kewangan selain pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan ditentukan berdasarkan penarafan rakan niaga menurut takrifan Moody's atau penarafan yang setara dengan agensi penarafan antarabangsa lain menurut takrifan di bawah:

Kualiti Kredit	Penarafan
- Berdaulat	Penarafan kredit berdaulat
- Baik	Aaa kepada A3
- Berpatutan	Baa1 kepada Baa3
- Tiada Penarafan	Tidak ditaraf
- Rosot Nilai Kredit	Mungkir

Nota kepada Penyata Kewangan

Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

55 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)
(e) Risiko Kredit (sambungan)

(iv) Kualiti kredit (sambungan)

Jadual berikut menunjukkan analisis pendedahan kredit secara berperingkat, berserta peruntukan ECL:

	Jumlah Kasar Dibawa					Jumlah RM'000	Peruntukan kerugian kredit RM'000
	Berdaulat RM'000	Baik RM'000	Berpatutan RM'000	Tiada penarafan RM'000	Rosot nilai kredit RM'000		
Kumpulan							
31 Disember 2023							
Pendekatan umum							
Dana jangka pendek (tidak termasuk tunai dalam tangan)	5,899,688	5,736,868	280,860	1,095,689	-	13,013,105	(4,722)
Peringkat 1	5,899,688	5,736,868	280,860	1,095,689	-	13,013,105	(4,722)
Peringkat 2	-	-	-	-	-	-	-
Peringkat 3	-	-	-	-	-	-	-
Deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain	158,745	616,424	-	114,008	-	889,177	(237)
Peringkat 1	158,745	616,424	-	114,008	-	889,177	(237)
Peringkat 2	-	-	-	-	-	-	-
Peringkat 3	-	-	-	-	-	-	-
Aset kewangan pada FVOCI	27,521,360	15,572,552	3,872,707	235,054	-	47,201,673	(31,187)
Peringkat 1	27,163,413	15,572,552	3,872,707	235,054	-	46,843,726	(31,187)
Peringkat 2	357,947	-	-	-	-	357,947	-
Peringkat 3	-	-	-	-	-	-	-
Pelaburan kewangan pada kos dilunaskan	18,129,779	2,414,205	-	6,987,449	1,358,764	28,890,197	(672,278)
Peringkat 1	17,996,410	2,414,205	-	6,807,385	-	27,218,000	(13,183)
Peringkat 2	133,369	-	-	180,064	-	313,433	(1,192)
Peringkat 3	-	-	-	-	1,358,764	1,358,764	(657,903)
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan	6,128,844	189,052,638	13,060,625	10,294,221	3,879,277	222,415,605	(2,782,595)
Peringkat 1	6,128,844	181,436,703	9,648,853	9,799,071	-	207,013,471	(691,260)
Peringkat 2	-	7,615,935	3,411,772	495,150	-	11,522,857	(706,389)
Peringkat 3	-	-	-	-	3,879,277	3,879,277	(1,384,946)
Aset kontrak insurans/insurans semula	-	284,018	6,567	107,442	-	398,027	-
Peringkat 1	-	284,018	6,567	107,442	-	398,027	-
Peringkat 2	-	-	-	-	-	-	-
Peringkat 3	-	-	-	-	-	-	-
Aset kewangan lain	40,000	716,970	-	365,557	-	1,122,527	(7,940)
Peringkat 1	40,000	716,970	-	365,557	-	1,122,527	(7,940)
Peringkat 2	-	-	-	-	-	-	-
Peringkat 3	-	-	-	-	-	-	-
	57,878,416	214,393,675	17,220,759	19,199,420	5,238,041	313,930,311	(3,498,959)

	Jumlah Kasar Dibawa				Peruntukan kerugian kredit RM'000	
	Semasa RM'000	Semasa hingga kurang dari 90 hari tempoh RM'000	Lebih dari 90 hari tempoh RM'000	Jumlah RM'000		
Kumpulan						
31 Disember 2023						
Pendekatan mudah						
Baki pelanggan dan broker		1,200,642	1,519	3,261	1,205,422	(2,409)
Aset kewangan lain		49,164	10,660	56,894	116,718	(16,946)
		1,249,806	12,179	60,155	1,322,140	(19,355)

Nota kepada Penyata Kewangan
Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

Laporan
Kewangan
2023

55 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(e) Risiko Kredit (sambungan)

(iv) Kualiti kredit (sambungan)

Jadual berikut menunjukkan analisis pendedahan kredit secara berperingkat, berserta peruntukan ECL (sambungan):

	Jumlah Kasar Dibawa					Jumlah RM'000	Peruntukan kerugian kredit RM'000
	Berdaulat RM'000	Baik RM'000	Berpatutan RM'000	Tiada penarafan RM'000	Rosot nilai kredit RM'000		
Kumpulan							
Dinyatakan Semula							
31 Disember 2022							
Pendekatan umum							
Dana jangka pendek (tidak termasuk tunai dalam tangan)	7,840,666	9,389,792	301,388	486,006	-	18,017,852	(8,423)
Peringkat 1	7,840,666	9,389,792	301,388	486,006	-	18,017,852	(8,423)
Peringkat 2	-	-	-	-	-	-	-
Peringkat 3	-	-	-	-	-	-	-
Sekuriti yang dibeli menurut perjanjian penjualan semula	-	-	-	101,258	-	101,258	-
Peringkat 1	-	-	-	101,258	-	101,258	-
Peringkat 2	-	-	-	-	-	-	-
Peringkat 3	-	-	-	-	-	-	-
Deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain	188,817	250,804	64,989	150,016	-	654,626	(2,261)
Peringkat 1	188,817	250,804	64,989	150,016	-	654,626	(2,261)
Peringkat 2	-	-	-	-	-	-	-
Peringkat 3	-	-	-	-	-	-	-
Aset kewangan pada FVOCI	23,286,318	12,192,617	2,418,452	335,857	-	38,233,244	(51,991)
Peringkat 1	22,842,674	12,122,669	2,332,119	335,857	-	37,633,319	(48,615)
Peringkat 2	443,644	69,948	86,333	-	-	599,925	(3,376)
Peringkat 3	-	-	-	-	-	-	-
Pelaburan kewangan pada kos dilunaskan	18,170,791	2,426,731	-	5,815,689	1,294,649	27,707,860	(701,152)
Peringkat 1	17,987,441	2,426,731	-	5,376,504	-	25,790,676	(35,582)
Peringkat 2	183,350	-	-	439,185	-	622,535	(5,371)
Peringkat 3	-	-	-	-	1,294,649	1,294,649	(660,199)
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan	6,144,478	175,700,794	14,120,895	12,945,244	3,288,731	212,200,142	(3,710,002)
Peringkat 1	6,144,478	168,957,012	10,555,889	11,926,725	-	197,584,104	(846,101)
Peringkat 2	-	6,743,782	3,565,006	1,018,519	-	11,327,307	(1,055,527)
Peringkat 3	-	-	-	-	3,288,731	3,288,731	(1,808,374)
Aset kontrak insurans/insurans semula	-	321,636	14,435	111,302	-	447,373	-
Peringkat 1	-	321,636	14,435	111,302	-	447,373	-
Peringkat 2	-	-	-	-	-	-	-
Peringkat 3	-	-	-	-	-	-	-
Aset kewangan lain	50,000	459,653	-	324,454	-	834,107	(292)
Peringkat 1	50,000	459,653	-	324,454	-	834,107	(292)
Peringkat 2	-	-	-	-	-	-	-
Peringkat 3	-	-	-	-	-	-	-
	55,681,070	200,742,027	16,920,159	20,269,826	4,583,380	298,196,462	(4,474,121)

	Jumlah Kasar Dibawa				Jumlah RM'000	Peruntukan kerugian kredit RM'000
	Semasa RM'000	Semasa hingga kurang dari 90 hari lampau tempoh RM'000	Lebih dari 90 hari lampau tempoh RM'000	-		
Kumpulan						
31 Disember 2022						
Pendekatan mudah						
Baki pelanggan dan broker	737,495	2,368	22,626	-	762,489	(21,349)
Aset kewangan lain	82,102	10,841	58,540	-	151,483	(16,957)
	819,597	13,209	81,166	-	913,972	(38,306)

Nota kepada Penyata Kewangan

Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

55 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)
(e) Risiko Kredit (sambungan)

(iv) Kualiti kredit (sambungan)

Jadual berikut menunjukkan analisis pendedahan kredit secara berperingkat, berserta peruntukan ECL (sambungan):

	Jumlah Kasar Dibawa					Jumlah RM'000	Peruntukan kerugian kredit RM'000
	Berdaulat RM'000	Baik RM'000	Berpatutan RM'000	Tiada penarafan RM'000	Rosot nilai kredit RM'000		
Bank							
31 Disember 2023							
Pendekatan umum							
Dana jangka pendek (tidak termasuk tunai dalam tangan)	1,424,230	6,944,071	233,569	645,944	-	9,247,814	(3,879)
Peringkat 1	1,424,230	6,944,071	233,569	645,944	-	9,247,814	(3,879)
Peringkat 2	-	-	-	-	-	-	-
Peringkat 3	-	-	-	-	-	-	-
Sekuriti yang dibeli menurut perjanjian penjualan semula	-	369,585	-	-	-	369,585	-
Peringkat 1	-	369,585	-	-	-	369,585	-
Peringkat 2	-	-	-	-	-	-	-
Peringkat 3	-	-	-	-	-	-	-
Deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain	-	8,798,866	-	-	-	8,798,866	-
Peringkat 1	-	8,798,866	-	-	-	8,798,866	-
Peringkat 2	-	-	-	-	-	-	-
Peringkat 3	-	-	-	-	-	-	-
Akaun pelaburan terhutang daripada institusi kewangan ditetapkan	-	6,258,830	-	-	-	6,258,830	-
Peringkat 1	-	6,258,830	-	-	-	6,258,830	-
Peringkat 2	-	-	-	-	-	-	-
Peringkat 3	-	-	-	-	-	-	-
Aset kewangan pada FVOCI	23,523,431	13,167,423	3,872,707	235,054	-	40,798,615	(29,025)
Peringkat 1	23,232,203	13,167,423	3,872,707	235,054	-	40,507,387	(29,025)
Peringkat 2	291,228	-	-	-	-	291,228	-
Peringkat 3	-	-	-	-	-	-	-
Pelaburan kewangan pada kos dilunaskan	13,769,519	1,752,520	-	3,103,517	55,795	18,681,351	(598,312)
Peringkat 1	13,697,353	1,752,520	-	2,923,453	-	18,373,326	(6,963)
Peringkat 2	72,166	-	-	180,064	-	252,230	(1,191)
Peringkat 3	-	-	-	-	55,795	55,795	(590,158)
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan	-	114,317,712	3,894,282	9,252,508	2,313,661	129,778,163	(1,916,517)
Peringkat 1	-	109,822,943	2,049,828	8,797,169	-	120,669,940	(430,495)
Peringkat 2	-	4,494,769	1,844,454	455,339	-	6,794,562	(502,282)
Peringkat 3	-	-	-	-	2,313,661	2,313,661	(983,740)
Aset kewangan lain	-	2,384,800	-	408,702	-	2,793,502	(7,497)
Peringkat 1	-	2,384,800	-	408,702	-	2,793,502	(7,497)
Peringkat 2	-	-	-	-	-	-	-
Peringkat 3	-	-	-	-	-	-	-
	38,717,180	153,993,807	8,000,558	13,645,725	2,369,456	216,726,726	(2,555,230)

Nota kepada Penyata Kewangan
Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

Laporan
Kewangan
2023

55 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(e) Risiko Kredit (sambungan)

(iv) Kualiti kredit (sambungan)

Jadual berikut menunjukkan analisis pendedahan kredit secara berperingkat, berserta peruntukan ECL (sambungan):

	Jumlah Kasar Dibawa					Peruntukan kerugian kredit RM'000	
	Berdaulat RM'000	Baik RM'000	Berpatutan RM'000	Tiada penarafan RM'000	Rosot nilai kredit RM'000		Jumlah RM'000
Bank							
31 Disember 2022							
Pendekatan umum							
Dana jangka pendek (tidak termasuk tunai dalam tangan)	1,586,333	8,507,097	138,706	214,345	-	10,446,481	(7,214)
Peringkat 1	1,586,333	8,507,097	138,706	214,345	-	10,446,481	(7,214)
Peringkat 2	-	-	-	-	-	-	-
Peringkat 3	-	-	-	-	-	-	-
Sekuriti yang dibeli menurut perjanjian penjualan semula	-	789,281	-	101,258	-	890,539	-
Peringkat 1	-	789,281	-	101,258	-	890,539	-
Peringkat 2	-	-	-	-	-	-	-
Peringkat 3	-	-	-	-	-	-	-
Deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain	-	6,740,360	-	-	-	6,740,360	(334)
Peringkat 1	-	6,740,360	-	-	-	6,740,360	(334)
Peringkat 2	-	-	-	-	-	-	-
Peringkat 3	-	-	-	-	-	-	-
Akaun pelaburan terhutang daripada institusi kewangan ditetapkan	-	8,351,236	-	-	-	8,351,236	-
Peringkat 1	-	8,351,236	-	-	-	8,351,236	-
Peringkat 2	-	-	-	-	-	-	-
Peringkat 3	-	-	-	-	-	-	-
Aset kewangan pada FVOCI	18,771,436	10,767,534	2,418,452	335,855	-	32,293,277	(45,893)
Peringkat 1	18,383,374	10,697,586	2,332,119	335,855	-	31,748,934	(42,517)
Peringkat 2	388,062	69,948	86,333	-	-	544,343	(3,376)
Peringkat 3	-	-	-	-	-	-	-
Pelaburan kewangan pada kos dilunaskan	13,751,366	1,902,710	-	3,165,744	56,041	18,875,861	(611,207)
Peringkat 1	13,578,438	1,902,710	-	2,965,673	-	18,446,821	(17,587)
Peringkat 2	172,928	-	-	200,071	-	372,999	(3,217)
Peringkat 3	-	-	-	-	56,041	56,041	(590,403)
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan	5,007	107,638,003	4,800,483	8,958,211	1,681,715	123,083,419	(1,962,209)
Peringkat 1	5,007	103,450,983	2,536,345	8,534,974	-	114,527,309	(554,551)
Peringkat 2	-	4,187,020	2,264,138	423,237	-	6,874,395	(620,951)
Peringkat 3	-	-	-	-	1,681,715	1,681,715	(786,707)
Aset kewangan lain	-	1,322,625	-	230,287	-	1,552,912	-
Peringkat 1	-	1,322,625	-	230,287	-	1,552,912	-
Peringkat 2	-	-	-	-	-	-	-
Peringkat 3	-	-	-	-	-	-	-
	34,114,142	146,018,846	7,357,641	13,005,700	1,737,756	202,234,085	(2,626,857)

Nota kepada Penyata Kewangan

Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

55 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(e) Risiko Kredit (sambungan)

(iv) Kualiti kredit (sambungan)

Pendedahan risiko kredit dianalisis mengikut industri berhubung dengan aset kewangan Kumpulan dan Bank, termasuk komitmen dan luar jangka, dinyatakan di bawah:

	Dana jangka pendek dan deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain [~]		Aset kewangan pada FVTPL ⁻	Aset kewangan pada FVOCI [@]	Pelaburan kewangan pada kos dilunaskan [†]	Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan [‡]	Baki pelanggan dan broker [^]	Aset kontrak insurans/ insurans semula	Aset kewangan lain [*]	Komitmen dan luar jangka	Jumlah
	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
Kumpulan											
31 Disember 2023											
Pertanian, perburuan, perhutanan dan perikanan	-	-	398,207	631,934	4,449,142	-	-	20,952	1,534,994	7,035,229	
Perlombongan dan kuari	-	-	110,410	721,094	264,455	-	-	4	432,977	1,528,940	
Perkilangan	-	3,586	456,930	125,872	11,694,601	-	-	130,302	7,673,411	20,084,702	
Elektrik, gas dan air	-	29,737	2,164,552	292,788	2,178,075	-	-	628	977,181	5,642,961	
Pembinaan	-	4	2,823,312	2,930,725	10,422,612	-	-	47,135	5,996,599	22,220,387	
Perdagangan borong dan runcit dan restoran dan hotel	-	-	589,697	133,369	24,196,250	-	-	112,252	10,074,616	35,106,184	
Pengangkutan, pergudangan dan perhubungan	-	-	2,588,648	1,280,895	5,379,466	-	-	224	2,268,034	11,517,267	
Perkhidmatan kewangan, insurans, hartanah dan perniagaan	13,902,282	1,402,825	15,631,581	9,369,539	32,511,893	253,954	398,027	2,431,260	17,238,428	93,139,789	
Pendidikan, kesihatan dan lain-lain	-	1,068,762	22,438,336	12,746,078	10,044,781	-	-	110,009	3,260,098	49,668,064	
Sektor isi rumah	-	-	-	-	119,889,384	949,060	-	45,256	20,165,049	141,048,749	
	13,902,282	2,504,914	47,201,673	28,232,294	221,030,659	1,203,014	398,027	2,898,022	69,621,387	386,992,272	

[~] Tidak termasuk jangkaan kerugian kredit peringkat 1 berjumlah RM4,959,000.

⁻ Tidak termasuk instrumen ekuiti, unit amanah dan dana ekuiti persendirian berjumlah RM1,213,577,000.

[@] Tidak termasuk instrumen ekuiti berjumlah RM775,256,000.

[†] Tidak termasuk jangkaan kerugian kredit peringkat 1 dan peringkat 2 berjumlah RM14,375,000.

[‡] Tidak termasuk jangkaan kerugian kredit peringkat 1 dan peringkat 2 berjumlah RM1,397,649,000 dan perubahan nilai saksama negatif berjumlah RM70,407,000.

[^] Tidak termasuk peruntukan kerugian kredit bagi rosot nilai bukan kredit berjumlah RM1,000.

^{*} Tidak termasuk peruntukan kerugian kredit bagi bukan rosot nilai kredit berjumlah RM7,940,000. Aset kewangan lain termasuk aset lain berjumlah RM1,222,299,000 dan aset derivatif berjumlah RM1,675,723,000.

55 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(e) Risiko Kredit (sambungan)

(iv) Kualiti kredit (sambungan)

Pendedahan risiko kredit dianalisis mengikut industri berhubung dengan aset kewangan Kumpulan dan Bank, termasuk komitmen dan luar jangka, dinyatakan di bawah (sambungan):

	Dana jangka pendek dan deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain [~]	Sekuriti yang dibeli menurut perjanjian penjualan semula [~]	Aset kewangan pada FVTPL ⁻	Aset kewangan pada FVOCI [@]	Pelaburan kewangan pada kos dilunaskan [†]	Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan [#]	Baki pelanggan dan broker [^]	Aset kontrak insurans/ insurans semula	Aset kewangan lain [*]	Komitmen dan luar jangka	Jumlah
	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
Kumpulan											
Dinyatakan Semula											
31 Disember 2022											
Pertanian, perburuan, perhutanan dan perikanan	-	-	-	419,503	651,762	4,625,275	-	-	2,218	1,543,600	7,242,358
Perlombongan dan kuari	-	-	21,087	145,976	20,234	245,555	-	-	-	469,727	902,579
Perkilangan	-	-	3,509	288,551	-	11,482,537	-	-	48,258	7,079,966	18,902,821
Elektrik, gas dan air	-	-	2	1,879,011	419,827	1,536,363	-	-	23	974,963	4,810,189
Pembinaan	-	-	-	1,512,472	2,327,612	13,160,578	-	-	3,460	6,480,821	23,484,943
Perdagangan borong dan runcit dan restoran dan hotel	-	-	-	951,496	333,605	21,726,114	-	-	6,061	7,869,694	30,886,970
Pengangkutan, pergudangan dan perhubungan	-	-	45,800	2,818,081	484,276	7,817,059	-	-	1,829	1,908,549	13,075,594
Perkhidmatan kewangan, insurans, hartanah dan perniagaan	18,672,478	101,258	1,051,960	11,730,674	8,127,108	26,550,160	253,954	447,373	2,793,385	15,800,338	85,528,688
Pendidikan, kesihatan dan lain-lain	-	-	879,373	18,487,480	14,683,237	9,544,345	-	-	56,408	3,745,152	47,395,995
Sektor isi rumah	-	-	-	-	-	113,703,782	487,187	-	17,470	19,935,226	134,143,665
	18,672,478	101,258	2,001,731	38,233,244	27,047,661	210,391,768	741,141	447,373	2,929,112	65,808,036	366,373,802

[~] Tidak termasuk jangkaan kerugian kredit peringkat 1 berjumlah RM10,684,000.

⁻ Tidak termasuk instrumen ekuiti, unit amanah dan dana ekuiti persendirian berjumlah RM1,087,680,000.

[@] Tidak termasuk instrumen ekuiti berjumlah RM740,445,000.

[†] Tidak termasuk jangkaan kerugian kredit peringkat 1 dan peringkat 2 berjumlah RM40,953,000.

[#] Tidak termasuk jangkaan kerugian kredit peringkat 1 dan peringkat 2 berjumlah RM1,901,628,000 dan perubahan nilai saksama negatif berjumlah RM111,556,000.

[^] Tidak termasuk peruntukan kerugian kredit bagi rosot nilai bukan kredit berjumlah RM1,000.

^{*} Tidak termasuk peruntukan kerugian kredit bagi bukan rosot nilai kredit berjumlah RM292,000. Aset kewangan lain termasuk aset lain berjumlah RM968,633,000 dan aset derivatif berjumlah RM1,960,479,000.

Nota kepada Penyata Kewangan

Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

55 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(e) Risiko Kredit (sambungan)

(iv) Kualiti kredit (sambungan)

Pendedahan risiko kredit dianalisis mengikut industri berhubung dengan aset kewangan Kumpulan dan Bank, termasuk komitmen dan luar jangka, dinyatakan di bawah (sambungan):

	Dana jangka pendek, deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain dan akaun pelaburan	Sekuriti yang dibeli menurut perjanjian penjualan semula	Aset kewangan pada FVTPL	Aset kewangan pada FVOCI [@]	Pelaburan kewangan pada kos dilunaskan [†]	Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan [#]	Aset kewangan lain [*]	Komitmen dan luar jangka	Jumlah
	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
Bank									
31 Disember 2023									
Pertanian, perburuan, perhutanan dan perikanan	-	-	-	246,450	471,945	2,373,336	20,807	997,816	4,110,354
Perlombongan dan kuari	-	-	-	58,234	(514,132)	160,174	4	347,886	52,166
Perkilangan	-	-	3,586	374,375	-	8,079,555	128,207	6,448,695	15,034,418
Elektrik, gas dan air	-	-	1	1,767,483	217,574	603,762	-	810,422	3,399,242
Pembinaan	-	-	4	2,312,164	1,573,174	7,843,262	46,666	4,688,277	16,463,547
Perdagangan borong dan runcit dan restoran dan hotel	-	-	-	528,102	72,166	18,603,553	99,653	8,343,036	27,646,510
Pengangkutan, pergudangan dan perhubungan	-	-	-	2,288,126	405,052	1,537,374	216	1,553,489	5,784,257
Perkhidmatan kewangan, insurans, hartanah dan perniagaan	24,305,510	369,585	419,983	14,092,221	5,952,636	22,303,599	4,116,778	15,982,658	87,542,970
Pendidikan, kesihatan dan lain-lain	-	-	903,720	19,131,460	9,912,778	3,144,655	36,708	1,598,397	34,727,718
Sektor isi rumah	-	-	-	-	-	64,145,153	43,890	14,508,810	78,697,853
	24,305,510	369,585	1,327,294	40,798,615	18,091,193	128,794,423	4,492,929	55,279,486	273,459,035

[~] Tidak termasuk jangkaan kerugian kredit peringkat 1 berjumlah RM3,879,000.

[@] Tidak termasuk instrumen ekuiti berjumlah RM729,292,000.

[†] Tidak termasuk jangkaan kerugian kredit peringkat 1 dan peringkat 2 berjumlah RM8,154,000.

[#] Tidak termasuk jangkaan kerugian kredit peringkat 1 dan peringkat 2 berjumlah RM932,777,000 dan perubahan nilai saksama negatif berjumlah RM13,083,000.

^{*} Tidak termasuk peruntukan kerugian kredit bagi bukan rosot nilai kredit berjumlah RM7,497,000. Aset kewangan lain termasuk aset lain berjumlah RM2,793,502,000 dan aset derivatif berjumlah RM1,699,427,000.

55 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(e) Risiko Kredit (sambungan)

(iv) Kualiti kredit (sambungan)

Pendedahan risiko kredit dianalisis mengikut industri berhubung dengan aset kewangan Kumpulan dan Bank, termasuk komitmen dan luar jangka, dinyatakan di bawah (sambungan):

	Dana jangka pendek, deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain dan akaun pelaburan	Sekuriti yang dibeli menurut perjanjian penjualan semula	Aset kewangan pada FVTPL [~]	Aset kewangan pada FVOCI [@]	Pelaburan kewangan pada kos dilunaskan [†]	Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan [#]	Aset kewangan lain [*]	Komitmen dan luar jangka	Jumlah
	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
Bank									
31 Disember 2022									
Pertanian, perburuan, perhutanan dan perikanan	-	-	-	272,365	471,910	2,626,861	2,003	1,033,160	4,406,299
Perlombongan dan kuari	-	-	21,087	88,226	20,234	138,201	-	393,897	661,645
Perkilangan	-	-	3,509	238,113	-	7,978,786	40,498	6,049,355	14,310,261
Elektrik, gas dan air	-	-	-	1,408,745	172,899	361,740	-	811,742	2,755,126
Pembinaan	-	-	-	1,232,221	1,417,737	8,313,027	233	4,954,413	15,917,631
Perdagangan borong dan runcit dan restoran dan hotel	-	-	-	875,828	323,183	16,913,430	5,614	6,497,744	24,615,799
Pengangkutan, pergudangan dan perhubungan	-	-	45,800	2,142,951	342,078	1,646,937	730	1,000,708	5,179,204
Perkhidmatan kewangan, insurans, hartanah dan perniagaan	25,538,077	890,539	222,737	10,969,512	4,336,740	19,201,714	3,466,471	14,049,737	78,675,527
Pendidikan, kesihatan dan lain-lain	-	-	787,375	15,065,316	11,200,677	2,618,151	6,408	2,182,225	31,860,152
Sektor isi rumah	-	-	-	-	-	62,497,865	18,431	14,146,176	76,662,472
	25,538,077	890,539	1,080,508	32,293,277	18,285,458	122,296,712	3,540,388	51,119,157	255,044,116

[~] Tidak termasuk jangkaan kerugian kredit peringkat 1 berjumlah RM7,548,000.

[~] Tidak termasuk instrumen ekuiti berjumlah RM258,000.

[@] Tidak termasuk instrumen ekuiti berjumlah RM699,024,000.

[†] Tidak termasuk jangkaan kerugian kredit peringkat 1 dan peringkat 2 berjumlah RM20,804,000.

[#] Tidak termasuk jangkaan kerugian kredit peringkat 1 dan peringkat 2 berjumlah RM1,175,502,000 dan perubahan nilai saksama negatif berjumlah RM19,709,000.

^{*} Aset kewangan lain termasuk aset lain berjumlah RM1,552,912,000 dan aset derivatif berjumlah RM1,987,476,000.

Nota kepada Penyata Kewangan

Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

55 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(e) Risiko Kredit (sambungan)

(iv) Kualiti kredit (sambungan)

Pendedahan risiko kredit dianalisis mengikut geografi berhubung dengan aset kewangan Kumpulan dan Bank, termasuk komitmen dan luar jangka, dinyatakan di bawah.

	Dana jangka pendek dan deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain [~]	Aset kewangan pada FVTPL [~]	Aset kewangan pada FVOCI [@]	Pelaburan kewangan pada kos dilunaskan [†]	Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan [†]	Baki pelanggan dan broker [^]	Aset kontrak insurans/ insurans semula	Aset kewangan lain [*]	Komitmen dan luar jangka	Jumlah
Kumpulan										
31 Disember 2023										
Asia Tenggara	8,899,078	2,501,481	38,541,946	28,201,877	213,650,534	1,203,014	377,230	2,014,051	67,455,018	362,844,229
- Malaysia	4,306,924	2,497,826	32,080,195	23,861,081	183,800,686	1,108,740	377,230	1,493,010	59,590,316	309,116,008
- Singapura	1,850,103	3,655	4,863,628	4,116,103	22,499,735	-	-	298,663	6,191,870	39,823,757
- Thailand	326,231	-	1,062,768	171,129	1,619,218	32,649	-	199,650	1,012,082	4,423,727
- Brunei	277,778	-	-	53,564	224,270	-	-	250	46,265	602,127
- Indonesia	164,769	-	444,578	-	772,631	59,864	-	5,794	213,223	1,660,859
- Kemboja	1,632,880	-	-	-	3,627,912	-	-	16,246	215,374	5,492,412
- Lao	325,236	-	-	-	89,501	-	-	287	9,885	424,909
- Vietnam	14,420	-	-	-	891,244	1,761	-	151	175,597	1,083,173
- Filipina	737	-	90,777	-	7,886	-	-	-	-	99,400
- Myanmar	-	-	-	-	117,451	-	-	-	406	117,857
Asia Selatan	22,938	-	1,818,149	-	3,506,542	-	-	25,235	351,813	5,724,677
Asia Timur	2,966,780	-	1,845,384	-	951,500	-	13,740	101,472	32,192	5,911,068
Asia Tengah	-	-	-	-	183	-	-	-	-	183
Timur Tengah	7,018	-	243,250	-	139,121	-	-	3	-	389,392
Eropah	369,263	3,433	2,937,221	30,417	1,636,104	-	6,633	716,554	907,687	6,607,312
Amerika Utara	1,636,555	-	1,815,723	-	1,140,613	-	424	40,707	873,245	5,507,267
Lain-lain	650	-	-	-	6,062	-	-	-	1,432	8,144
	13,902,282	2,504,914	47,201,673	28,232,294	221,030,659	1,203,014	398,027	2,898,022	69,621,387	386,992,272

[~] Tidak termasuk jangkaan kerugian kredit peringkat 1 berjumlah RM4,959,000.

[~] Tidak termasuk instrumen ekuiti, unit amanah dan dana ekuiti persendirian berjumlah RM1,213,577,000.

[@] Tidak termasuk instrumen ekuiti berjumlah RM775,256,000.

[†] Tidak termasuk jangkaan kerugian kredit peringkat 1 dan peringkat 2 berjumlah RM14,375,000.

[#] Tidak termasuk jangkaan kerugian kredit peringkat 1 dan peringkat 2 berjumlah RM1,397,649,000 dan perubahan nilai saksama negatif berjumlah RM70,407,000.

[^] Tidak termasuk peruntukan kerugian kredit bagi rosot nilai bukan kredit berjumlah RM1,000.

^{*} Tidak termasuk peruntukan kerugian kredit bukan rosot nilai kredit berjumlah RM7,940,000. Aset kewangan lain termasuk aset lain berjumlah RM1,222,299,000 dan aset derivatif berjumlah RM1,675,723,000.

55 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(e) Risiko Kredit (sambungan)

(iv) Kualiti kredit (sambungan)

Pendedahan risiko kredit dianalisis mengikut geografi berhubung dengan aset kewangan Kumpulan dan Bank, termasuk komitmen dan luar jangka, dinyatakan di bawah (sambungan):

	Dana jangka pendek dan deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain [~]	Sekuriti yang dibeli menurut perjanjian penjualan semula [~]	Aset kewangan pada FVTPL [~]	Aset kewangan pada FVOCI [~]	Pelaburan kewangan pada kos dilunaskan [†]	Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan [†]	Baki pelanggan dan broker [†]	Aset kontrak insurans/ insurans semula [†]	Aset kewangan lain [*]	Komitmen dan luar jangka	Jumlah
	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
Kumpulan											
Dinyatakan Semula											
31 Disember 2022											
Asia Tenggara	14,016,790	101,258	1,911,579	33,385,808	27,017,241	206,020,269	741,141	411,334	1,996,741	63,101,446	348,703,607
- Malaysia	8,644,956	101,258	1,884,567	29,826,011	23,522,389	178,491,561	641,294	401,443	1,669,307	55,858,177	301,040,963
- Singapura	2,068,260	-	27,012	1,960,917	3,321,495	20,032,745	-	9,891	269,951	5,153,689	32,843,960
- Thailand	181,895	-	-	1,075,303	124,419	2,028,504	65,372	-	38,994	1,186,764	4,701,251
- Brunei	371,264	-	-	-	48,938	201,148	-	-	213	32,116	653,679
- Indonesia	196,329	-	-	440,925	-	893,009	33,696	-	6,983	151,146	1,722,088
- Kemboja	2,171,283	-	-	-	-	3,402,163	-	-	10,840	253,401	5,837,687
- Lao	362,068	-	-	-	-	69,623	-	-	302	8,961	440,954
- Vietnam	20,531	-	-	-	-	805,021	779	-	151	456,998	1,283,480
- Filipina	204	-	-	82,652	-	8,805	-	-	-	171	91,832
- Myanmar	-	-	-	-	-	87,690	-	-	-	23	87,713
Asia Selatan	24,274	-	90,138	527,375	-	1,914,968	-	1	9,243	89,827	2,655,826
Asia Timur	2,898,268	-	-	1,156,216	-	941,550	-	23,755	243,911	143,178	5,406,878
Asia Tengah	-	-	-	-	-	496	-	-	-	-	496
Timur Tengah	360,802	-	-	202,276	-	150,811	-	-	27	-	713,916
Eropah	703,880	-	14	1,749,242	30,420	364,290	-	5,625	598,177	1,435,803	4,887,451
Amerika Utara	667,823	-	-	1,212,327	-	974,751	-	6,658	80,748	1,036,202	3,978,509
Lain-lain	641	-	-	-	-	24,633	-	-	265	1,580	27,119
	18,672,478	101,258	2,001,731	38,233,244	27,047,661	210,391,768	741,141	447,373	2,929,112	65,808,036	366,373,802

[~] Tidak termasuk jangkaan kerugian kredit peringkat 1 berjumlah RM10,684,000.

[~] Tidak termasuk instrumen ekuiti, unit amanah dan dana ekuiti persendirian berjumlah RM1,087,680,000.

[@] Tidak termasuk instrumen ekuiti berjumlah RM740,445,000.

[†] Tidak termasuk jangkaan kerugian kredit peringkat 1 dan peringkat 2 berjumlah RM40,953,000.

[#] Tidak termasuk jangkaan kerugian kredit peringkat 1 dan peringkat 2 berjumlah RM1,901,628,000 dan perubahan nilai saksama negatif berjumlah RM111,556,000.

[^] Tidak termasuk peruntukan kerugian kredit bagi rosot nilai bukan kredit berjumlah RM1,000.

^{*} Tidak termasuk peruntukan kerugian kredit bagi bukan rosot nilai kredit berjumlah RM292,000. Aset kewangan lain termasuk aset lain berjumlah RM968,633,000 dan aset derivatif berjumlah RM1,960,479,000.

55 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)
(e) Risiko Kredit (sambungan)

(iv) Kualiti kredit (sambungan)

Pendedahan risiko kredit dianalisis mengikut geografi berhubung dengan aset kewangan Kumpulan dan Bank, termasuk komitmen dan luar jangka, dinyatakan di bawah (sambungan):

	Dana jangka pendek, deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain dan akaun pelaburan terhutang daripada institusi kewangan ditetapkan [~]	Sekuriti yang dibeli menurut perjanjian penjualan semula	Aset kewangan pada FVTPL	Aset kewangan pada FVOCI [@]	Pelaburan kewangan pada kos dilunaskan [†]	Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan [#]	Aset kewangan lain [*]	Komitmen dan luar jangka	Jumlah
	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
Bank									
31 Disember 2023									
Asia Tenggara	19,596,591	369,585	1,323,861	32,138,888	18,091,193	124,043,829	3,609,307	53,186,846	252,360,100
- Malaysia	16,059,333	369,585	1,320,206	25,677,137	13,750,397	98,977,340	3,128,621	45,943,058	205,225,677
- Singapura	1,837,789	-	3,655	4,863,628	4,116,103	22,083,887	297,213	6,147,110	39,349,385
- Thailand	304,444	-	-	1,062,768	171,129	1,332,038	183,221	871,215	3,924,815
- Brunei	276,319	-	-	-	53,564	221,440	250	46,265	597,838
- Indonesia	3,926	-	-	444,578	-	544,680	2	26,200	1,019,386
- Kemboja	971,567	-	-	-	-	205	-	-	971,772
- Lao	142,958	-	-	-	-	-	-	-	142,958
- Vietnam	120	-	-	-	-	873,810	-	152,592	1,026,522
- Filipina	135	-	-	90,777	-	5,212	-	-	96,124
- Myanmar	-	-	-	-	-	5,217	-	406	5,623
Asia Selatan	22,133	-	-	1,818,149	-	3,435,919	25,235	348,917	5,650,353
Asia Timur	2,963,212	-	-	1,845,384	-	362,006	101,472	30,286	5,302,360
Timur Tengah	6,461	-	-	243,250	-	6,773	3	-	256,487
Eropah	218,159	-	3,433	2,937,221	-	229,582	716,212	892,404	4,997,011
Amerika Utara	1,498,304	-	-	1,815,723	-	711,557	40,700	821,013	4,887,297
Lain-lain	650	-	-	-	-	4,757	-	20	5,427
	24,305,510	369,585	1,327,294	40,798,615	18,091,193	128,794,423	4,492,929	55,279,486	273,459,035

[~] Tidak termasuk jangkaan kerugian kredit peringkat 1 berjumlah RM3,879,000.

[@] Tidak termasuk instrumen ekuiti berjumlah RM729,292,000.

[†] Tidak termasuk jangkaan kerugian kredit peringkat 1 dan peringkat 2 berjumlah RM8,154,000.

[#] Tidak termasuk jangkaan kerugian kredit peringkat 1 dan peringkat 2 berjumlah RM932,777,000 dan perubahan nilai saksama negatif berjumlah RM13,083,000.

^{*} Tidak termasuk peruntukan kerugian kredit bukan rosot nilai kredit berjumlah RM7,497,000. Aset kewangan lain termasuk aset lain berjumlah RM2,793,502,000 dan aset derivatif berjumlah RM1,699,427,000.

55 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(e) Risiko Kredit (sambungan)

(iv) Kualiti kredit (sambungan)

Pendedahan risiko kredit dianalisis mengikut geografi berhubung dengan aset kewangan Kumpulan dan Bank, termasuk komitmen dan luar jangka, dinyatakan di bawah (sambungan):

	Dana jangka pendek, deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain dan akaun pelaburan	Sekuriti yang dibeli daripada institusi kewangan	Aset kewangan pada FVTPL [~]	Aset kewangan pada FVOCI [@]	Pelaburan kewangan pada kos ditunaskan [†]	Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan [‡]	Aset kewangan lain [*]	Komitmen dan luar jangka	Jumlah
	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
Bank									
31 Disember 2022									
Asia Tenggara	21,003,893	890,539	990,356	27,445,841	18,285,458	119,501,461	2,608,282	48,689,003	239,414,833
- Malaysia	16,875,692	890,539	963,344	23,886,044	14,790,606	96,412,220	2,316,861	41,936,698	198,072,004
- Singapura	2,053,488	-	27,012	1,960,917	3,321,495	19,971,735	267,735	5,121,974	32,724,356
- Thailand	161,410	-	-	1,075,303	124,419	1,586,962	23,452	1,094,357	4,065,903
- Brunei	370,746	-	-	-	48,938	198,761	213	34,151	652,809
- Indonesia	6,617	-	-	440,925	-	533,211	21	6,536	987,310
- Kemboja	1,380,381	-	-	-	-	240	-	60,800	1,441,421
- Lao	154,899	-	-	-	-	-	-	-	154,899
- Vietnam	430	-	-	-	-	787,219	-	434,293	1,221,942
- Filipina	230	-	-	82,652	-	6,375	-	171	89,428
- Myanmar	-	-	-	-	-	4,738	-	23	4,761
Asia Selatan	23,724	-	90,138	527,375	-	1,849,062	9,243	88,365	2,587,907
Asia Timur	2,893,848	-	-	1,156,216	-	331,235	243,911	141,331	4,766,541
Timur Tengah	359,735	-	-	202,276	-	6,706	27	-	568,744
Eropah	696,149	-	14	1,749,242	-	70,707	598,177	1,408,186	4,522,475
Amerika Utara	560,087	-	-	1,212,327	-	530,529	80,748	792,252	3,175,943
Lain-lain	641	-	-	-	-	7,012	-	20	7,673
	25,538,077	890,539	1,080,508	32,293,277	18,285,458	122,296,712	3,540,388	51,119,157	255,044,116

[~] Tidak termasuk jangkaan kerugian kredit peringkat 1 berjumlah RM7,548,000.

[~] Tidak termasuk instrumen ekuiti berjumlah RM258,000.

[@] Tidak termasuk instrumen ekuiti berjumlah RM699,024,000.

[†] Tidak termasuk jangkaan kerugian kredit peringkat 1 dan peringkat 2 berjumlah RM20,804,000.

[#] Tidak termasuk jangkaan kerugian kredit peringkat 1 dan peringkat 2 berjumlah RM1,175,502,000 dan perubahan nilai saksama negatif berjumlah RM19,709,000.

^{*} Aset kewangan lain termasuk aset lain berjumlah RM1,552,912,000 dan aset derivatif berjumlah RM1,987,476,000.

55 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)**(e) Risiko Kredit (sambungan)**

(v) Dasar hapus kira

Kumpulan dan Bank menghapus kira aset kewangan secara keseluruhan atau sebahagian setelah semua usaha pemulihan praktikal dijalankan dan membuat kesimpulan bahawa tiada jangkaan munasabah untuk pemulihan. Penunjuk bahawa tiada jangkaan munasabah untuk pemulihan termasuk (i) menghentikan aktiviti penguatkuasaan dan (ii) apabila kaedah pemulihan Kumpulan dan Bank menutup gadai janji dan nilai cagaran menunjukkan tiada jangkaan munasabah untuk pemulihan sepenuhnya.

Hapus kira membentuk penyahiktirafan. Kumpulan dan Bank menjalankan aktiviti penguatkuasaan terhadap aset kewangan dihapus kira. Pemulihan ekor aktiviti penguatkuasaan Kumpulan dan Bank akan dimasukkan kira semula sebagai pemulihan hutang lapuk dalam penyata pendapatan.

Jumlah kontrak yang tertunggak atas pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan dan portfolio sekuriti yang dihapus kira pada tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023, dan masih tertakluk pada aktiviti penguatkuasaan masing-masing ialah RM182.1 juta dan RM132.7 juta (31 Disember 2022: RM74.5 juta dan RM63.6 juta) untuk Kumpulan dan Bank.

(vi) Pengubahsuaian aliran tunai kontraktual

Apabila terma kontrak asal aset kewangan diubahsuai untuk tujuan kredit dan instrumen itu tidak dinyahiktiraf, kerugian pengubahsuaian yang terhasil diiktiraf sebagai kerugian pengubahsuaian bersih dalam penyata pendapatan, dengan pengurangan sepadan dalam amaun bawaan aset kasar. Sekiranya pengubahsuaian tersebut melibatkan konsesi yang tidak dipertimbangkan oleh Kumpulan dan Bank, instrumen tersebut dianggap sebagai rosot nilai kredit dan dianggap tertahan.

ECL aset kewangan diubahsuai yang tidak dinyahiktiraf dan tidak dianggap sebagai rosot nilai kredit akan diiktiraf ikut asas 12-bulan, atau asas hayat, sekiranya terdapat peningkatan risiko kredit yang ketara. Aset ini dinilai dalam penentuan sama ada terdapat peningkatan ketara risiko kredit selepas pengubahsuaian.

Walaupun pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan boleh diubahsuai atas sebab bukan kredit, peningkatan ketara risiko kredit mungkin berlaku. Kumpulan dan Bank boleh menentukan peningkatan risiko kredit dengan ketara selepas penstrukturan semula sehingga aset tersebut dipindahkan daripada peringkat 3 atau peringkat 2 ke peringkat 1. Hal ini hanya berlaku untuk aset yang telah dipantau selama tempoh pemerhatian enam bulan berturut-turut atau lebih.

55 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(e) Risiko Kredit (sambungan)

(vii) Analisis sensitiviti

Kumpulan dan Bank telah melaksanakan penilaian sensitiviti ECL atas pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan berdasarkan perubahan pemboleh ubah utama, seperti penggunaan swasta, kadar pengangguran, inflasi, pengeluaran industri dan KLIBOR-3M sementara semua pemboleh ubah lain kekal malar. Faktor sensitiviti yang digunakan ialah andaian berdasarkan peralihan selari pemboleh ubah utama untuk menunjukkan kesan atas ECL Kumpulan dan Bank.

Jadual di bawah menggariskan kesan ECL atas perubahan pemboleh ubah utama yang digunakan manakala pemboleh ubah lain kekal malar:

	Perubahan	← Peningkatan/(Penurunan) ECL →			
		Kumpulan		Bank	
		RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
31 Disember 2023					
(a) Runcit					
Penggunaan swasta	+/- 100bps	(21,006)	21,799	(14,255)	14,716
Kadar pengangguran	+/- 20bps	25,378	(24,659)	21,292	(20,611)
Inflasi	+/- 50bps	13,816	(13,606)	9,830	(9,786)
(b) Bukan runcit					
Penggunaan swasta	+/- 100bps	(11,076)	11,751	(8,223)	8,694
Pengeluaran industri	+/- 100bps	(11,898)	11,683	(7,687)	7,497
31 Disember 2022					
(a) Runcit					
Penggunaan swasta	+/- 100bps	(24,347)	25,335	(19,200)	19,984
Kadar pengangguran	+/- 10bps	11,845	(11,569)	10,385	(10,115)
Inflasi	+/- 50bps	11,836	(11,608)	9,036	(8,863)
(b) Bukan runcit					
Penggunaan swasta	+/- 100bps	(13,877)	13,020	(8,649)	8,142
KLIBOR-3M	+/- 25bps	17,971	(17,393)	10,144	(9,783)

Runcit sebahagian besar merangkumi sektor isi rumah seperti yang dinyatakan dalam Nota 8(e) di bawah pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan mengikut sektor ekonomi.

Bukan runcit terdiri daripada sektor melainkan isi rumah seperti yang dinyatakan dalam Nota 8(e) di bawah pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan mengikut sektor ekonomi.

Nota kepada Penyata Kewangan

Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

55 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)
(f) Timbal Balas Aset Kewangan dan Liabiliti Kewangan

Kumpulan dan Bank melaporkan aset kewangan dan liabiliti kewangan pada asas bersih dalam kunci kira-kira hanya jika terdapat hak penguatkuasaan yang sah untuk menolak selesai amaun diiktiraf dan terdapat tujuan untuk menyelesaikannya pada asas bersih atau untuk merealisasikan aset dan menyelesaikan liabiliti secara serentak.

Jadual berikut menunjukkan kesan pengaturan penyelesaian atas:

- (i) kesemua aset dan liabiliti kewangan yang dilaporkan dalam kunci kira-kira; dan
- (ii) kesemua instrumen kewangan derivatif dan pembalikan perjanjian pembelian semula dan pengaturan pinjaman (pengaturan timbal balas dan cagaran kewangan) tetapi tidak layak untuk penyelesaian.

Aset dan liabiliti kewangan berikut tertakluk pada timbal balas, pengaturan hasil bersih induk boleh dikuatkuasakan dan perjanjian yang setara:

	Jumlah kasar aset kewangan/ liabiliti kewangan yang diiktiraf RM'000	Jumlah berkaitan yang tidak ditolak selesai dalam penyata kedudukan kewangan		Jumlah bersih RM'000
		Instrumen kewangan RM'000	Cagaran kewangan RM'000	
Kumpulan				
31 Disember 2023				
Aset kewangan				
Aset derivatif	1,675,723	(659,922)	(189,303)	826,498
Liabiliti kewangan				
Obligasi atas sekuriti dijual menurut perjanjian pembelian semula	8,970,584	-	(138,897)	8,831,687
Liabiliti derivatif	1,787,728	(659,922)	(439,288)	688,518
31 Disember 2022				
Aset kewangan				
Aset derivatif	1,960,479	(729,264)	(420,392)	810,823
Liabiliti kewangan				
Obligasi atas sekuriti dijual menurut perjanjian pembelian semula	7,298,911	-	(130,524)	7,168,387
Liabiliti derivatif	1,939,391	(729,264)	(203,710)	1,006,417

55 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(f) Timbal Balas Aset Kewangan dan Liabiliti Kewangan (sambungan)

Aset dan liabiliti kewangan berikut tertakluk pada timbal balas, pengaturan hasil bersih induk boleh dikuatkuasakan dan perjanjian yang setara (sambungan):

	Jumlah kasar aset kewangan/ liabiliti kewangan yang diiktiraf RM'000	Jumlah berkaitan yang tidak ditolak selesai dalam penyata kedudukan kewangan		Jumlah bersih RM'000
		Instrumen kewangan RM'000	Cagaran kewangan RM'000	
Bank				
31 Disember 2023				
Aset kewangan				
Aset derivatif	1,699,427	(654,301)	(189,303)	855,823
Liabiliti kewangan				
Obligasi atas sekuriti dijual menurut perjanjian pembelian semula	10,415,735	-	(138,897)	10,276,838
Liabiliti derivatif	1,795,186	(654,301)	(439,288)	701,597
31 Disember 2022				
Aset kewangan				
Aset derivatif	1,987,476	(729,264)	(420,392)	837,820
Liabiliti kewangan				
Obligasi atas sekuriti dijual menurut perjanjian pembelian semula	7,875,962	-	(130,524)	7,745,438
Liabiliti derivatif	2,018,925	(729,264)	(203,710)	1,085,951

Nota kepada Penyata Kewangan

Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

55 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)
(g) Nilai Saksama Instrumen Kewangan

Kumpulan dan Bank menganalisis instrumen kewangannya yang diukur pada nilai saksama dalam tiga kategori yang diuraikan di bawah:

- Tahap 1: Harga sebutan (tidak terlaras) dalam pasaran aktif untuk aset atau liabiliti yang sama.
 Tahap 2: Harga sebutan untuk instrumen yang sama atau setara di pasaran tidak aktif; dan penilaian libat model apabila input selain harga sebutan termasuk dalam Tahap 1 boleh cerap untuk aset atau liabiliti, sama ada secara langsung atau tidak langsung.
 Tahap 3: Penilaian diperoleh daripada teknik penilaian apabila input penting tidak berdasarkan data pasaran boleh cerap.

Jadual di bawah menganalisis instrumen kewangan dibawa pada nilai saksama yang dianalisis mengikut tahap dalam hierarki nilai saksama:

	Tahap 1 RM'000	Tahap 2 RM'000	Tahap 3 RM'000	Jumlah RM'000
Kumpulan				
31 Disember 2023				
<u>Aset kewangan</u>				
Aset kewangan pada FVTPL:	245,766	2,739,390	733,335	3,718,491
- Instrumen pasaran wang	-	1,388,526	-	1,388,526
- Sekuriti disebut harga	245,766	-	-	245,766
- Sekuriti tidak disebut harga	-	1,350,864	733,335	2,084,199
Aset kewangan pada FVOCI:	2,820	47,201,673	772,436	47,976,929
- Instrumen pasaran wang	-	20,592,399	-	20,592,399
- Sekuriti disebut harga	2,820	-	-	2,820
- Sekuriti tidak disebut harga	-	26,609,274	772,436	27,381,710
Aset derivatif	-	1,675,723	-	1,675,723
	248,586	51,616,786	1,505,771	53,371,143
<u>Liabiliti kewangan</u>				
Liabiliti derivatif	32,089	1,755,639	-	1,787,728
31 Disember 2022				
<u>Aset kewangan</u>				
Aset kewangan pada FVTPL:	203,044	2,181,525	704,842	3,089,411
- Instrumen pasaran wang	-	877,102	-	877,102
- Sekuriti disebut harga	203,044	-	-	203,044
- Sekuriti tidak disebut harga	-	1,304,423	704,842	2,009,265
Aset kewangan pada FVOCI:	2,503	38,233,244	737,942	38,973,689
- Instrumen pasaran wang	-	15,815,150	-	15,815,150
- Sekuriti disebut harga	2,503	-	-	2,503
- Sekuriti tidak disebut harga	-	22,418,094	737,942	23,156,036
Aset derivatif	-	1,960,479	-	1,960,479
	205,547	42,375,248	1,442,784	44,023,579
<u>Liabiliti kewangan</u>				
Liabiliti derivatif	16,917	1,922,474	-	1,939,391

55 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(g) Nilai Saksama Instrumen Kewangan (sambungan)

Jadual di bawah menganalisis instrumen kewangan dibawa pada nilai saksama yang dianalisis mengikut tahap dalam hierarki nilai saksama (sambungan):

	Tahap 1 RM'000	Tahap 2 RM'000	Tahap 3 RM'000	Jumlah RM'000
Bank				
31 Disember 2023				
<u>Aset kewangan</u>				
Aset kewangan pada FVTPL:	1,395	1,325,899	-	1,327,294
- Instrumen pasaran wang	-	1,216,659	-	1,216,659
- Sekuriti disebut harga	1,395	-	-	1,395
- Sekuriti tidak disebut harga	-	109,240	-	109,240
Aset kewangan pada FVOCI:	-	40,798,615	729,292	41,527,907
- Instrumen pasaran wang	-	17,903,475	-	17,903,475
- Sekuriti tidak disebut harga	-	22,895,140	729,292	23,624,432
Aset derivatif	-	1,699,427	-	1,699,427
	1,395	43,823,941	729,292	44,554,628
<u>Liabiliti kewangan</u>				
Liabiliti derivatif	-	1,795,186	-	1,795,186
31 Disember 2022				
<u>Aset kewangan</u>				
Aset kewangan pada FVTPL:	2,528	1,062,880	15,358	1,080,766
- Instrumen pasaran wang	-	785,105	-	785,105
- Sekuriti disebut harga	2,528	-	-	2,528
- Sekuriti tidak disebut harga	-	277,775	15,358	293,133
Aset kewangan pada FVOCI:	-	32,293,277	699,024	32,992,301
- Instrumen pasaran wang	-	13,804,683	-	13,804,683
- Sekuriti tidak disebut harga	-	18,488,594	699,024	19,187,618
Aset derivatif	-	1,987,476	-	1,987,476
	2,528	35,343,633	714,382	36,060,543
<u>Liabiliti kewangan</u>				
Liabiliti derivatif	-	2,018,925	-	2,018,925

Tiada pemindahan antara Tahap 1 dengan 2 sepanjang tahun kewangan.

(i) Teknik penilaian

Instrumen kewangan dikelaskan sebagai Tahap 1 jika nilainya boleh dicerap dalam pasaran aktif. Instrumen sebegini dinilai dengan merujuk harga sebutan tidak terlaras untuk aset atau liabiliti yang sama di pasaran aktif apabila wujudnya harga sebutan dan harga ini mewakili urus niaga pasaran sebenar dan kerap berlaku. Pasaran aktif merupakan pasaran berlakunya urus niaga dengan jumlah dan kekerapan secukupnya untuk menyediakan maklumat penentuan harga secara berterusan. Hal ini termasuklah sekuriti disebut harga dan unit amanah.

Nota kepada Penyata Kewangan

Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

55 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(g) Nilai Saksama Instrumen Kewangan (sambungan)

(i) Teknik penilaian (sambungan)

Jika nilai saksama ditentukan menggunakan harga pasaran tidak disebut harga di pasaran kurang aktif atau harga sebutan untuk aset dan liabiliti yang setara, instrumen tersebut biasanya dikelaskan sebagai Tahap 2. Dalam keadaan apabila harga sebutan secara umumnya tiada, pihak Kumpulan dan Bank akan menentukan nilai saksama berdasarkan teknik penilaian yang menggunakan parameter pasaran termasuk tetapi tidak terhad kepada keluk hasil, ketidaktentuan dan kadar tukaran asing sebagai input. Sebahagian besar daripada teknik penilaian menggunakan hanya data pasaran boleh cerap. Hal ini merangkumi bon tertentu, bon kerajaan, sekuriti hutang korporat dan derivatif.

Instrumen kewangan dikelaskan sebagai Tahap 3 jika penilaiannya merangkumi input ketara yang tidak berdasarkan data pasaran boleh cerap (input tidak boleh dicerap). Kategori ini merangkumi saham tidak disebut harga yang dipegang atas sebab-sebab sosio-ekonomi, dana ekuiti swasta tidak disebut harga, nota/sukuk kekal tidak boleh pindah milik dan tidak boleh niaga, sekuriti rosot nilai dan saham pinjaman korporat tidak disebut harga. Nilai saksama saham yang dipegang atas sebab sosio-ekonomi adalah berdasarkan aset ketara bersih syarikat yang terjejas. Nilai saksama dana ekuiti persendirian tidak disebut harga adalah berasaskan kaedah nilai perusahaan apabila input utama termasuk pendapatan sebelum faedah, cukai, susut nilai dan pelunasan ('EBITDA'), dan gandaan perolehan dan diskaun boleh pasar syarikat sebanding. Untuk saham pinjaman korporat yang tidak disebut harga, analisis aliran tunai terdiskaun telah dilaksanakan untuk menentukan nilai saksama boleh pulih semula untuk instrumen tersebut.

(ii) Penyesuaian pengukuran nilai saksama Tahap 3

Butiran berikut mewakili perubahan instrumen Tahap 3 Kumpulan dan Bank:

	Kumpulan		Bank	
	31 Disember 2023	31 Disember 2022	31 Disember 2023	31 Disember 2022
	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
Aset kewangan pada FVTPL				
Baki pada awal tahun kewangan	704,842	641,145	15,358	14,482
Jumlah keuntungan bersih diiktiraf dalam pendapatan	60,801	23,380	16,531	876
Pembelian	35,390	8,095	-	-
Penyelesaian/pengagihan	(97,810)	(3,915)	(31,889)	-
Perbezaan pertukaran	30,112	36,137	-	-
Baki pada akhir tahun kewangan	733,335	704,842	-	15,358
Aset kewangan pada FVOCI				
Baki pada awal tahun kewangan	737,942	758,833	699,024	721,769
Jumlah keuntungan/(kerugian) bersih diiktiraf dalam pendapatan komprehensif lain	32,275	(19,877)	30,268	(21,725)
Pembelian	2,238	-	-	-
Penyelesaian/pengagihan	-	(1,020)	-	(1,020)
Perbezaan pertukaran	(19)	6	-	-
Baki pada akhir tahun kewangan	772,436	737,942	729,292	699,024

(iii) Analisis sensitiviti Tahap 3

Pelaburan yang dikelaskan dalam Tahap 3 mempunyai input tidak boleh cerap yang ketara, kerana pelaburan itu jarang didagangkan. Memandangkan harga boleh cerap tidak tersedia untuk pelaburan ini, nilai saksama pelaburan tidak disebut harga diperolehi berdasarkan kaedah penilaian perusahaan. Input utama dalam kaedah penilaian perusahaan untuk pelaburan tidak disebut harga ini termasuk EBITDA, gandaan perolehan dan diskaun boleh pasar syarikat sebanding. Untuk dana ekuiti persendirian tidak disebut harga, nilai saksama semasanya sebanyak RM733,335,000 (31 Disember 2022: RM689,484,000) adalah berdasarkan gandaan 12.5x hingga 16.0x (31 Disember 2022: 11.1x hingga 15.8x). Kemungkinan anjakan sebanyak 5% gandaan akan mengubah penilaian sebanyak RM59,003,000 (31 Disember 2022: RM57,209,000).

Nota kepada Penyata Kewangan
Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

Laporan
Kewangan
2023

56 NILAI SAKSAMA ASET DAN LIABILITI KEWANGAN

- (a) Nilai saksama setiap aset dan liabiliti kewangan yang dibentangkan dalam penyata kedudukan kewangan Kumpulan dan Bank menghampiri amaun bawaan pada tarikh pelaporan, kecuali yang berikut:

	Kumpulan		Bank	
	Nilai bawaan RM'000	Nilai saksama RM'000	Nilai bawaan RM'000	Nilai saksama RM'000
31 Disember 2023				
Aset kewangan				
Sekuriti yang dibeli menurut perjanjian penjualan semula	-	-	369,585	369,585
Deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain	888,940	888,752	8,798,866	8,780,320
Akaun pelaburan terhutang daripada institusi kewangan ditetapkan	-	-	6,258,830	6,302,380
Pelaburan kewangan pada kos dilunaskan	28,214,643	28,261,053	18,083,039	18,163,126
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan	219,562,603	219,553,761	127,848,563	127,869,635
Liabiliti kewangan				
Deposit pelanggan	245,083,070	245,785,890	148,641,495	149,119,344
Deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain	17,022,398	16,222,881	27,223,482	26,472,284
Obligasi atas sekuriti dijual menurut perjanjian pembelian semula	8,970,584	8,994,637	10,415,735	10,439,788
Akaun pelaburan	507,774	546,127	-	-
Obligasi rekursa atas pinjaman dijual kepada Cagamas	4,332,027	4,401,749	2,720,286	2,752,781
Pinjaman	2,261,224	2,316,906	1,337,921	1,355,961
Sekuriti hutang senior	7,018,453	6,851,605	7,018,453	6,851,605
Obligasi subordinat	3,377,163	3,375,883	2,521,693	2,519,418
31 Disember 2022				
Aset kewangan				
Sekuriti yang dibeli menurut perjanjian penjualan semula	101,258	101,258	890,539	890,539
Deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain	652,365	652,142	6,740,026	6,711,462
Akaun pelaburan terhutang daripada institusi kewangan ditetapkan	-	-	8,351,236	8,337,171
Pelaburan kewangan pada kos dilunaskan	27,006,708	26,803,148	18,264,654	18,121,641
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan	208,378,584	208,602,885	121,101,501	121,232,593
Liabiliti kewangan				
Deposit pelanggan	227,159,762	227,760,008	136,089,471	136,322,856
Deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain	24,593,869	25,374,377	32,445,462	31,684,627
Obligasi atas sekuriti dijual menurut perjanjian pembelian semula	7,298,911	7,331,424	7,875,962	7,908,475
Akaun pelaburan	1,246,026	1,265,952	-	-
Obligasi rekursa atas pinjaman dijual kepada Cagamas	4,786,746	4,796,521	3,021,685	3,038,591
Pinjaman	1,476,185	1,467,506	1,263,576	1,254,897
Sekuriti hutang senior	3,841,190	3,570,398	3,841,190	3,570,398
Obligasi subordinat	2,867,083	2,820,931	2,011,558	1,970,328

Nota kepada Penyata Kewangan

Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

56 NILAI SAKSAMA ASET DAN LIABILITI KEWANGAN (SAMBUNGAN)

- (b) Jadual di bawah menganalisis aset dan liabiliti Kumpulan dan Bank mengikut hierarki nilai saksama yang tidak diukur pada nilai saksama tetapi nilai saksamanya didedahkan:

	Tahap 1 RM'000	Tahap 2 RM'000	Tahap 3 RM'000	Jumlah RM'000
Kumpulan				
31 Disember 2023				
Aset kewangan				
Deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain	-	888,752	-	888,752
Pelaburan kewangan pada kos dilunaskan	-	28,008,235	252,818	28,261,053
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan	-	219,553,761	-	219,553,761
Liabiliti kewangan				
Deposit pelanggan	-	245,785,890	-	245,785,890
Deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain	-	16,222,881	-	16,222,881
Obligasi atas sekuriti dijual menurut perjanjian pembelian semula	-	8,994,637	-	8,994,637
Akaun pelaburan	-	546,127	-	546,127
Obligasi rekursa atas pinjaman dijual kepada Cagamas	-	4,401,749	-	4,401,749
Pinjaman	-	2,316,906	-	2,316,906
Sekuriti hutang senior	-	6,851,605	-	6,851,605
Obligasi subordinat	-	3,375,883	-	3,375,883
31 Disember 2022				
Aset kewangan				
Sekuriti yang dibeli menurut perjanjian penjualan semula	-	101,258	-	101,258
Deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain	-	652,142	-	652,142
Pelaburan kewangan pada kos dilunaskan	-	26,561,499	241,649	26,803,148
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan	-	208,602,885	-	208,602,885
Liabiliti kewangan				
Deposit pelanggan	-	227,760,008	-	227,760,008
Deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain	-	25,374,377	-	25,374,377
Obligasi atas sekuriti dijual menurut perjanjian pembelian semula	-	7,331,424	-	7,331,424
Akaun pelaburan	-	1,265,952	-	1,265,952
Obligasi rekursa atas pinjaman dijual kepada Cagamas	-	4,796,521	-	4,796,521
Pinjaman	-	1,467,506	-	1,467,506
Sekuriti hutang senior	-	3,570,398	-	3,570,398
Obligasi subordinat	-	2,820,931	-	2,820,931

56 NILAI SAKSAMA ASET DAN LIABILITI KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(b) Jadual di bawah menganalisis aset dan liabiliti Kumpulan dan Bank mengikut hierarki nilai saksama yang tidak diukur pada nilai saksama tetapi nilai saksamanya didedahkan (sambungan):

	Tahap 1 RM'000	Tahap 2 RM'000	Tahap 3 RM'000	Jumlah RM'000
Bank				
31 Disember 2023				
Aset kewangan				
Sekuriti yang dibeli menurut perjanjian penjualan semula	-	369,585	-	369,585
Deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain	-	8,780,320	-	8,780,320
Akaun pelaburan terhutang daripada institusi kewangan ditetapkan	-	6,302,380	-	6,302,380
Pelaburan kewangan pada kos dilunaskan	-	18,163,126	-	18,163,126
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan	-	127,869,635	-	127,869,635
Liabiliti kewangan				
Deposit pelanggan	-	149,119,344	-	149,119,344
Deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain	-	26,472,284	-	26,472,284
Obligasi atas sekuriti dijual menurut perjanjian pembelian semula	-	10,439,788	-	10,439,788
Obligasi rekursa atas pinjaman dijual kepada Cagamas	-	2,752,781	-	2,752,781
Pinjaman	-	1,355,961	-	1,355,961
Sekuriti hutang senior	-	6,851,605	-	6,851,605
Obligasi subordinat	-	2,519,418	-	2,519,418
31 Disember 2022				
Aset kewangan				
Sekuriti yang dibeli menurut perjanjian penjualan semula	-	890,539	-	890,539
Deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain	-	6,711,462	-	6,711,462
Akaun pelaburan terhutang daripada institusi kewangan ditetapkan	-	8,337,171	-	8,337,171
Pelaburan kewangan pada kos dilunaskan	-	18,121,641	-	18,121,641
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan	-	121,232,593	-	121,232,593
Liabiliti kewangan				
Deposit pelanggan	-	136,322,856	-	136,322,856
Deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain	-	31,684,627	-	31,684,627
Obligasi atas sekuriti dijual menurut perjanjian pembelian semula	-	7,908,475	-	7,908,475
Obligasi rekursa atas pinjaman dijual kepada Cagamas	-	3,038,591	-	3,038,591
Pinjaman	-	1,254,897	-	1,254,897
Sekuriti hutang senior	-	3,570,398	-	3,570,398
Obligasi subordinat	-	1,970,328	-	1,970,328

56 NILAI SAKSAMA ASET DAN LIABILITI KEWANGAN (SAMBUNGAN))

(c) Nilai saksama adalah berdasarkan metodologi dan andaian berikut:

- (i) Tunai dan dana jangka pendek, deposit dan penempatan dengan institusi kewangan dan akaun pelaburan terhutang daripada institusi kewangan ditetapkan

Untuk tunai dan dana jangka pendek, deposit dan penempatan dengan institusi kewangan dan akaun pelaburan terhutang daripada institusi kewangan ditetapkan dengan kematangan kurang dari enam bulan, nilai bawaan merupakan anggaran munasabah nilai saksama. Untuk butiran dengan kematangan enam bulan dan ke atas, anggaran nilai saksama adalah berdasarkan aliran tunai terdiskaun, menggunakan kadar faedah pasaran wang semasa serupa dengan deposit dan penempatan yang akan dibuat dengan institusi kewangan yang mempunyai risiko kredit dan baki tempoh kematangan yang setara.

- (ii) Sekuriti yang dibeli menurut perjanjian penjualan semula

Nilai saksama sekuriti yang dibeli menurut perjanjian penjualan semula dengan kematangan kurang dari enam bulan menghampiri nilai bawaan. Untuk sekuriti yang dibeli menurut perjanjian penjualan semula dengan kematangan enam bulan dan ke atas, anggaran nilai saksama adalah berdasarkan aliran tunai terdiskaun menggunakan kadar pasaran semasa untuk baki jangka masa kepada kematangan.

- (iii) Aset kewangan pada FVTPL, aset kewangan pada FVOCI dan pelaburan kewangan pada kos dilunaskan

Anggaran nilai saksama aset kewangan pada FVTPL, aset kewangan pada FVOCI dan pelaburan kewangan pada kos dilunaskan adalah berdasarkan harga sebutan dan harga pasaran boleh dicerap. Apabila tiada pasaran sedia ada dalam sekuriti tertentu, nilai saksama ditaksir dengan merujuk kadar hasil faedah indikatif pasaran atau sokongan aset ketara bersih pihak penerima pelaburan. Jika teknik aliran tunai terdiskaun digunakan, anggaran aliran tunai masa hadapan didiskaun menggunakan kadar pasaran semasa untuk instrumen yang setara pada tarikh penyata kedudukan kewangan.

- (iv) Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan

Untuk pinjaman kadar terapung, nilai bawaan biasanya ialah anggaran munasabah nilai saksama.

Untuk pinjaman kadar tetap, nilai saksama dianggarkan dengan mendiskaun anggaran aliran tunai masa hadapan menggunakan kadar pasaran semasa untuk pinjaman yang mempunyai risiko kredit dan kematangan yang serupa.

Nilai saksama pinjaman rosot nilai diwakili oleh nilai bawaannya, ditolak peruntukan rosot nilai.

- (v) Aset dan liabiliti lain

Nilai bawaan ditolak anggaran peruntukan rosot nilai untuk aset dan liabiliti kewangan termasuk dalam 'aset dan liabiliti lain', yang diandaikan hampir dengan nilai saksamanya kerana butiran ini tidak sensitif secara material kepada perubahan kadar faedah pasaran.

- (vi) Deposit pelanggan

Untuk deposit pelanggan dengan kematangan kurang dari enam bulan, amaun bawaannya ialah anggaran munasabah nilai saksama. Untuk deposit dengan kematangan enam bulan dan ke atas, nilai saksama dianggarkan menggunakan aliran tunai terdiskaun terhadap kadar pasaran semasa untuk deposit yang setara daripada pelanggan.

56 NILAI SAKSAMA ASET DAN LIABILITI KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(c) Nilai saksama adalah berdasarkan metodologi dan andaian berikut (sambungan):

(vii) Deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain, obligasi atas sekuriti yang dijual menurut perjanjian pembelian semula, akaun pelaburan dan bil dan penerimaan belum bayar

Anggaran nilai saksama deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain, obligasi atas sekuriti yang dijual menurut perjanjian pembelian semula, akaun pelaburan dan bil dan penerimaan belum bayar dengan tempoh matang kurang dari enam bulan hampir dengan nilai bawaannya. Untuk butiran yang mempunyai tempoh matang enam bulan ke atas, anggaran nilai saksama berdasarkan aliran tunai terdiskaun menggunakan kadar faedah pasaran wang semasa dengan baki tempoh yang sama sehingga matang.

(viii) Obligasi rekursa atas pinjaman dijual kepada Cagamas

Untuk amaun terhutang kepada Cagamas dengan kematangan kurang daripada satu tahun, amaun bawaan ialah anggaran munasabah nilai saksama. Untuk amaun terhutang kepada Cagamas, dengan kematangan melebihi satu tahun, anggaran nilai saksama berdasarkan aliran tunai terdiskaun menggunakan kadar faedah pasaran semasa dengan baki tempoh yang sama sehingga matang.

(ix) Liabiliti pajakan

Anggaran nilai saksama liabiliti pajakan dengan tempoh kematangan kurang dari enam bulan hampir dengan nilai bawaannya. Untuk liabiliti pajakan lain dengan tempoh kematangan enam bulan atau lebih, nilai saksama dianggar berdasarkan aliran tunai terdiskaun menggunakan kadar pasaran semasa untuk kenaikan pinjaman.

(x) Pinjaman

Untuk pinjaman kadar terapung, nilai bawaan biasanya ialah anggaran munasabah nilai saksama.

Anggaran nilai saksama pinjaman lain dengan tempoh kematangan kurang dari enam bulan hampir dengan nilai bawaannya. Untuk pinjaman lain dengan tempoh kematangannya enam bulan dan lebih, nilai saksama dianggar berdasarkan aliran tunai terdiskaun menggunakan kadar pasaran semasa untuk pinjaman dengan profil risiko yang serupa.

(xi) Sekuriti hutang senior

Anggaran nilai saksama sekuriti hutang senior biasanya berdasarkan harga sebutan dan harga pasaran boleh cerap pada tarikh penyata kedudukan kewangan.

(xii) Obligasi subordinat

Anggaran nilai saksama obligasi subordinat biasanya adalah berdasarkan harga sebutan dan harga pasaran boleh cerap pada tarikh penyata kedudukan kewangan.

(xiii) Komitmen dan luar jangka berkaitan kredit

Nilai saksama bersih butiran ini tidak diambil kira kerana anggaran nilai saksamanya tidak dapat dipastikan. Instrumen kewangan ini biasanya berkaitan dengan risiko kredit dan dikenakan yuran selari dengan harga pasaran untuk pengaturan yang serupa. Pada masa ini, instrumen ini tidak dijual atau didagangkan. Nilai saksama boleh diwakili oleh yuran nilai semasa yang dijangka diterima, ditolak kos berkaitan.

(xiv) Kontrak berkaitan tukaran asing dan kadar faedah

Nilai saksama kontrak berkaitan dengan tukaran asing dan kadar faedah ialah anggaran amaun yang akan diterima oleh Kumpulan dan Bank untuk menjual atau membayar untuk memindahkan kontrak pada tarikh penyata kedudukan kewangan.

Nota kepada Penyata Kewangan

Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

57 PEMBAHARUAN IBOR

Kumpulan dan Bank memegang instrumen kewangan berikut yang merujuk kadar faedah penanda aras semasa, dan masih belum beralih kepada penanda aras kadar alternatif:

	Kumpulan		Bank	
	Amaun Nominal		Amaun Nominal	
	Aset RM'000	Liabiliti RM'000	Aset RM'000	Liabiliti RM'000
31 Disember 2023				
(a) Aset/Liabiliti derivatif				
i. <u>Swap kadar faedah</u>				
KLIBOR	37,134,600	24,141,200	35,402,600	25,659,000

	Kumpulan		Bank	
	Amaun bawaan		Amaun bawaan	
	Aset RM'000	Liabiliti RM'000	Aset RM'000	Liabiliti RM'000
31 Disember 2023				
(b) Akaun pelaburan				
KLIBOR	-	421,166	4,556,502	-
(c) Liabiliti lain				
i. <u>Deposit berstruktur</u>				
KLIBOR	-	791,694	-	783,694

	Kumpulan		Bank	
	Amaun Nominal		Amaun Nominal	
	Aset RM'000	Liabiliti RM'000	Aset RM'000	Liabiliti RM'000
31 Disember 2022				
(a) Aset/Liabiliti derivatif				
i. <u>Swap kadar faedah</u>				
Kadar Tawaran Antara Bank USD London ('LIBOR')	5,332,627	2,507,674	5,332,627	2,507,674
KLIBOR	22,728,310	20,547,035	24,228,310	22,527,035
Kadar Tawaran Antara Bank Singapura ('SIBOR')	1,189,543	922,107	1,189,543	922,107
	29,250,480	23,976,816	30,750,480	25,956,816
ii. <u>Swap mata wang silang</u>				
LIBOR USD	1,317,292	1,905,193	1,317,292	1,905,193

57 PEMBAHARUAN IBOR (SAMBUNGAN)

Kumpulan dan Bank memegang instrumen kewangan berikut yang merujuk kadar faedah penanda aras semasa, dan masih belum beralih kepada penanda aras kadar alternatif (sambungan):

	Kumpulan		Bank	
	Amaun bawaan		Amaun bawaan	
	Aset RM'000	Liabiliti RM'000	Aset RM'000	Liabiliti RM'000
31 Disember 2022				
(b) Deposit dan penempatan dengan/daripada bank dan institusi kewangan lain				
KLIBOR	-	-	1,604,242	-
(c) Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan				
LIBOR USD	1,635,033	-	1,071,093	-
KLIBOR	4,170,593	-	-	-
SIBOR LIBOR	4,083,472	-	4,083,472	-
	9,889,098	-	5,154,565	-
(d) Akaun pelaburan				
KLIBOR	-	427,704	6,976,784	-
(e) Obligasi atas sekuriti dijual menurut perjanjian pembelian semula				
LIBOR USD	-	1,552,405	-	1,552,405
(f) Liabiliti lain				
i. <u>Deposit berstruktur</u>				
KLIBOR	-	711,715	-	711,715
Kadar Tawaran Antara Bank Hong Kong	-	18,037	-	18,037
	-	729,752	-	729,752

58 PERUBAHAN DASAR PERAKAUNAN**(1) Penerapan MFRS 17 'Kontrak Insurans'**

Subsidiari insurans telah menerapkan MFRS 17 'Kontrak Insurans', yang dikeluarkan oleh MASB berkuat kuasa 1 Januari 2023, menggantikan MFRS 4. Penerapan MFRS 17 dibuat secara retrospektif dan telah menyebabkan perubahan dasar perakaunan dalam pengiktirafan, pengelasan dan pengukuran aset dan liabiliti insurans, dan pelarasan kepada jumlah yang sebelum ini diiktiraf dalam penyata kewangan.

Di bawah ini dinyatakan perubahan dan kesan yang timbul daripada penerapan MFRS 17 oleh subsidiari insurans kepada Kumpulan:

(a) Perubahan pengelasan dan pengukuran

Penerapan MFRS 17 tidak mengubah pengelasan kontrak insurans subsidiari insurans.

MFRS 17 menyediakan panduan komprehensif tentang perakaunan kontrak insurans yang dikeluarkan, kontrak insurans semula yang dipegang dan kontrak pelaburan dengan ciri penyertaan mengikut budi bicara. MFRS 17 memperkenalkan dua model pengukuran baharu dalam perkiraan liabiliti insurans dan liabiliti kontrak insurans semula yang mencerminkan tahap berbeza prestasi keseluruhan subsidiari insurans.

Model Pengukuran Am ('GMM'), sebagai model lalai juga dikenali sebagai pendekatan blok binaan. GMM terdiri daripada pemenuhan aliran tunai dan Margin Perkhidmatan Kontrak ('CSM'). Pemenuhan aliran tunai merujuk nilai semasa yang diselaraskan risiko untuk hak dan obligasi entiti kepada pemegang polisi yang terdiri daripada anggaran aliran tunai yang dijangkakan, pendiskaunan dan pelarasan risiko yang jelas untuk risiko bukan kewangan. CSM mewakili keuntungan belum peroleh daripada kontrak berkuat kuasa yang akan diiktiraf oleh entiti sepanjang tempoh perlindungan.

Pendekatan Peruntukan Premium ('PAA') ialah pendekatan yang dipermudahkan dalam pengukuran liabiliti baki perlindungan ('LRC') yang boleh dipilih oleh entiti untuk digunakan apabila PAA menyediakan ukuran yang tidak berbeza secara material daripada yang di bawah GMM atau jika tempoh perlindungan setiap kontrak dalam kumpulan kontrak insurans bertempoh satu tahun atau kurang.

Menurut MFRS 17, kontrak insurans yang dikeluarkan dan kontrak insurans semula yang dipegang oleh subsidiari insurans semuanya layak untuk diukur dengan menggunakan PAA. Oleh itu, subsidiari insurans telah memohon PAA untuk kontrak insurans dan insurans semulanya.

(b) Perubahan pembentangan dan pendedahan

Menurut MFRS 17, portfolio kontrak insurans yang merupakan aset dan yang merupakan liabiliti (didedahkan sebagai sebahagian daripada aset/liabiliti lain), dan portfolio kontrak insurans semula yang merupakan aset dan yang merupakan liabiliti, dibentangkan secara berasingan dalam penyata kedudukan kewangan. Semua hak dan obligasi yang timbul daripada portfolio kontrak dibentangkan pada asas bersih, oleh itu baki seperti insurans belum terima dan belum bayar tidak lagi dibentangkan secara berasingan. Sebarang aset atau liabiliti aliran tunai yang timbul sebelum pengiktirafan kumpulan kontrak berkaitan dibentangkan dalam butiran baris yang sama dengan portfolio kontrak berkaitan.

Kumpulan mengasingkan jumlah amaun diiktiraf dalam penyata pendapatan kepada keputusan perkhidmatan insurans (yang terdiri daripada hasil insurans dan perbelanjaan perkhidmatan insurans), dan pendapatan atau perbelanjaan kewangan insurans, dan ini dibentangkan sebagai sebahagian daripada 'pendapatan operasi lain'.

(c) Peralihan

Subsidiari insurans telah menilai maklumat sejarah yang tersedia pada semua kontrak yang sedia ada pada tarikh peralihan dan menentukan bahawa semua maklumat yang munasabah dan boleh disokong yang diperlukan untuk menggunakan pendekatan retrospektif penuh tidak tersedia untuk kumpulan kontrak insurans yang dikeluarkan sebelum 2012. Subsidiari insurans memilih penggunaan pendekatan retrospektif yang diubah suai, yang bertujuan untuk mencapai hasil yang paling hampir dengan aplikasi retrospektif penuh yang memaksimumkan penggunaan maklumat yang tersedia.

58 PERUBAHAN DASAR PERAKAUNAN (SAMBUNGAN)

(2) Kesan kewangan terhadap penerapan MFRS 17

Ringkasan kesan kewangan terhadap penerapan MFRS 17 adalah seperti yang berikut:

(i) Kedudukan kewangan Kumpulan pada 31 Disember 2022 dan 1 Januari 2022:

	Seperti yang dilaporkan sebelum ini RM'000	Kesan MFRS 17 RM'000	Seperti yang dinyatakan semula RM'000
Kumpulan			
Pada 31 Disember 2022			
ASET			
Tunai dan dana jangka pendek	19,134,835	-	19,134,835
Sekuriti yang dibeli menurut perjanjian penjualan semula	101,258	-	101,258
Deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain	652,365	-	652,365
Aset kewangan pada FVTPL	3,089,411	-	3,089,411
Aset kewangan pada FVOCI	38,973,689	-	38,973,689
Pelaburan kewangan pada kos dilunaskan	27,006,708	-	27,006,708
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan	208,378,584	-	208,378,584
Baki pelanggan dan broker	741,140	-	741,140
Aset kontrak insurans/insurans semula	505,600	14,103	519,703
Aset lain	1,441,036	(44,626)	1,396,410
Aset derivatif	1,960,479	-	1,960,479
Deposit berkanun	3,429,582	-	3,429,582
Cukai boleh pulih	121,033	-	121,033
Aset cukai tertunda	625,092	(5,584)	619,508
Pelaburan dalam sekutu dan usaha sama	25	-	25
Aset hak guna	152,305	-	152,305
Hartanah, loji dan peralatan	1,060,577	-	1,060,577
Muhibah	2,654,122	-	2,654,122
Aset tidak ketara	760,340	-	760,340
JUMLAH ASET	310,788,181	(36,107)	310,752,074
LIABILITI DAN EKUITI			
Deposit pelanggan	227,159,762	-	227,159,762
Deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain	24,593,869	-	24,593,869
Obligasi atas sekuriti yang dijual menurut perjanjian pembelian semula	7,298,911	-	7,298,911
Akaun pelaburan	1,246,026	-	1,246,026
Bil dan penerimaan belum bayar	249,679	-	249,679
Baki pelanggan dan broker	776,789	-	776,789
Liabiliti kontrak insurans/insurans semula	1,171,546	(59,767)	1,111,779
Liabiliti lain	4,075,904	5,222	4,081,126
Liabiliti derivatif	1,939,391	-	1,939,391
Obligasi rekursa atas pinjaman dijual kepada Cagamas	4,786,746	-	4,786,746
Peruntukan cukai dan zakat	396,041	-	396,041
Liabiliti cukai tertunda	2,187	181	2,368
Liabiliti pajakan	160,632	-	160,632
Pinjaman	1,476,185	-	1,476,185
Sekuriti hutang senior	3,841,190	-	3,841,190
Obligasi subordinat	2,867,083	-	2,867,083
JUMLAH LIABILITI	282,041,941	(54,364)	281,987,577
Modal saham	8,145,585	-	8,145,585
Rizab	20,569,508	17,289	20,586,797
	28,715,093	17,289	28,732,382
NCI	31,147	968	32,115
JUMLAH EKUITI	28,746,240	18,257	28,764,497
JUMLAH LIABILITI DAN EKUITI	310,788,181	(36,107)	310,752,074

Nota kepada Penyata Kewangan

Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

58 PERUBAHAN DASAR PERAKAUNAN (SAMBUNGAN)
(2) Kesan kewangan terhadap penerapan MFRS 17 (sambungan)

Ringkasan kesan kewangan terhadap penerapan MFRS 17 adalah seperti yang berikut (sambungan):

(i) Kedudukan kewangan Kumpulan pada 31 Disember 2022 dan 1 Januari 2022:

	Seperti yang dilaporkan sebelum ini RM'000	Kesan MFRS 17 RM'000	Seperti yang dinyatakan semula RM'000
Kumpulan			
Pada 1 Januari 2022			
ASET			
Tunai dan dana jangka pendek	19,831,323	-	19,831,323
Deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain	3,486,773	-	3,486,773
Aset kewangan pada FVTPL	2,778,239	-	2,778,239
Aset kewangan pada FVOCI	41,140,873	-	41,140,873
Pelaburan kewangan pada kos dilunaskan	17,961,511	-	17,961,511
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan	194,896,614	-	194,896,614
Baki pelanggan dan broker	879,595	-	879,595
Aset kontrak insurans/insurans semula	435,342	(17,475)	417,867
Aset lain	1,728,260	(53,648)	1,674,612
Aset derivatif	718,615	-	718,615
Deposit berkanun	635,012	-	635,012
Cukai boleh pulih	131,283	-	131,283
Aset cukai tertunda	377,825	(3,271)	374,554
Pelaburan dalam sekutu dan usaha sama	12	-	12
Aset hak guna	174,482	-	174,482
Hartanah, loji dan peralatan	1,016,824	-	1,016,824
Muhibah	2,654,122	-	2,654,122
Aset tidak ketara	694,753	-	694,753
JUMLAH ASET	289,541,458	(74,394)	289,467,064
LIABILITI DAN EKUITI			
Deposit pelanggan	218,732,585	-	218,732,585
Deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain	23,406,827	-	23,406,827
Obligasi atas sekuriti yang dijual menurut perjanjian pembelian semula	2,066,068	-	2,066,068
Akaun pelaburan	581,291	-	581,291
Bil dan penerimaan belum bayar	210,119	-	210,119
Baki pelanggan dan broker	948,511	-	948,511
Liabiliti kontrak insurans/insurans semula	1,068,687	(94,150)	974,537
Liabiliti lain	4,046,582	(39,032)	4,007,550
Liabiliti derivatif	887,926	-	887,926
Obligasi rekursa atas pinjaman dijual kepada Cagamas	2,259,895	-	2,259,895
Peruntukan cukai dan zakat	124,163	-	124,163
Liabiliti cukai tertunda	55	9,592	9,647
Liabiliti pajakan	182,607	-	182,607
Pinjaman	127,380	-	127,380
Sekuriti hutang senior	3,646,369	-	3,646,369
Obligasi subordinat	3,221,882	-	3,221,882
JUMLAH LIABILITI	261,510,947	(123,590)	261,387,357
Modal saham	7,612,612	-	7,612,612
Rizab	20,385,716	46,588	20,432,304
	27,998,328	46,588	28,044,916
NCI	32,183	2,608	34,791
JUMLAH EKUITI	28,030,511	49,196	28,079,707
JUMLAH LIABILITI DAN EKUITI	289,541,458	(74,394)	289,467,064

Nota kepada Penyata Kewangan
Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

Laporan
Kewangan
2023

58 PERUBAHAN DASAR PERAKAUNAN (SAMBUNGAN)

(2) Kesan kewangan terhadap penerapan MFRS 17 (sambungan)

Ringkasan kesan kewangan terhadap penerapan MFRS 17 adalah seperti yang berikut (sambungan):

(ii) Penyata pendapatan:

	Seperti yang dilaporkan sebelum ini RM'000	Kesan MFRS 17 RM'000	Seperti yang dinyatakan semula RM'000
Kumpulan			
Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2022			
Pendapatan faedah	7,382,030	-	7,382,030
Perbelanjaan faedah	(3,207,534)	154	(3,207,380)
Pendapatan faedah bersih	4,174,496	154	4,174,650
Pendapatan operasi lain	1,736,201	(148,724)	1,587,477
merangkumi			
- Lebihan penajajaminan sebelum perbelanjaan pengurusan	208,972	(208,972)	-
- Keputusan perkhidmatan/kewangan insurans bersih	-	60,248	60,248
Pendapatan daripada perniagaan Perbankan Islam	2,398,056	-	2,398,056
Pendapatan bersih	8,308,753	(148,570)	8,160,183
Perbelanjaan operasi lain	(3,716,807)	110,533	(3,606,274)
Keuntungan operasi sebelum peruntukan	4,591,946	(38,037)	4,553,909
Peruntukan kerugian kredit atas aset kewangan	(421,175)	-	(421,175)
Kerugian rosot nilai yang dibuat atas aset bukan kewangan lain	(43)	-	(43)
	4,170,728	(38,037)	4,132,691
Bahagian hasil sekutu	25	-	25
Bahagian hasil usaha sama	31	-	31
Keuntungan sebelum cukai dan zakat	4,170,784	(38,037)	4,132,747
Cukai dan zakat	(1,458,763)	7,098	(1,451,665)
Keuntungan bersih bagi tahun kewangan	2,712,021	(30,939)	2,681,082
Diagihkan kepada:			
- Pemegang ekuiti Bank	2,707,688	(29,299)	2,678,389
- NCI	4,333	(1,640)	2,693
	2,712,021	(30,939)	2,681,082
Perolehan sesaham asas (sen)	64.69	(0.70)	63.99

(iii) Penyesuaian keuntungan tertahan:

	Seperti yang dilaporkan sebelum ini RM'000	Kesan MFRS 17 RM'000	Seperti yang dinyatakan semula RM'000
Kumpulan			
Pada 31 Disember 2022	19,411,713	17,289	19,429,002
Pada 1 Januari 2022	18,924,198	46,588	18,970,786

59 PERISTIWA PENTING SEMASA TAHUN KEWANGAN

Tahun Semasa

(1) Pelaburan dalam Boost Berhad

Pada 2 Jun 2021, Bank telah menandatangani Memorandum Persefahaman ('MOU') dengan Axiata Group Berhad ('Axiata Group') untuk bersama-sama meneroka peluang kerjasama strategik berikut:

- (i) untuk meningkatkan ekosistem pelanggan bersama menerusi penawaran penyelesaian digital yang digabungkan untuk dipersetujui bersama;
- (ii) untuk membuat permohonan bersama kepada BNM dalam pemerolehan lesen perbankan digital; dan
- (iii) untuk bersama-sama meneroka potensi peluang lain yang difikirkan sesuai.

Berikutan pemeteraian MOU itu, Bank pada hari yang sama telah memeterai perjanjian utama dengan Boost Holdings Sdn Bhd ('Boost Holdings'), subsidiari 75.43% Axiata untuk tujuan mengawal selia terma permohonan bersama kepada BNM untuk lesen perbankan digital. Permohonan bersama lesen bank digital telah dikemukakan kepada BNM pada 30 Jun 2021.

Pada 29 April 2022, Bank telah menerima kelulusan bersyarat daripada BNM atas permohonan bersama lesen bank digital oleh Boost Holdings dan Bank, tertakluk pada syarat bahawa cadangan bank digital itu hendaklah memulakan operasi perbankannya dalam tempoh 24 bulan mulai 8 April 2022.

Bank dan Boost Holdings pada 1 Mac 2023 telah bersama-sama memperbadankan syarikat bernama Boost Berhad, dengan modal saham RM100 yang terdiri daripada 100 saham biasa dengan 60 saham biasa dipegang oleh Boost Holdings, dengan baki 40 saham biasa dipegang oleh Bank. Aktiviti utama Boost Berhad yang dimaksudkan adalah untuk menubuhkan perniagaan perbankan digital di bawah Akta Perkhidmatan Kewangan 2013 dan penyediaan perkhidmatan berkaitan. Tertakluk pada kelulusan daripada BNM, Boost Berhad akan menjadi entiti sah untuk menjalankan perniagaan perbankan digital ('Cadangan Bank Digital').

Bank, Boost Holdings dan Boost Berhad pada 31 Mac 2023 memeterai perjanjian langganan saham ('SSA') untuk Bank dan Boost Holdings melanggan 100 juta saham biasa baharu dalam Boost Berhad dengan pertimbangan tunai RM100 juta dalam Boost Berhad untuk memenuhi keperluan dana modal minimum bank digital ('Cadangan Langganan'). Dalam tempoh 30 hari dari pemerbadanan Boost Berhad, Boost Holdings akan melanggan tambahan 60 juta saham biasa baharu dalam Boost Berhad dengan pertimbangan tunai RM60 juta dan Bank akan melanggan tambahan 40 juta saham biasa baharu dalam Boost Berhad dengan pertimbangan tunai sebanyak RM40 juta. Sumber dana untuk bahagian Cadangan Langganan Bank berjumlah RM40 juta adalah daripada dana janaan dalaman Bank. Setelah selesai Cadangan Langganan, Boost Berhad akan mendapatkan kelulusan BNM untuk ditetapkan sebagai entiti sah Cadangan Bank Digital.

Pada masa yang sama, Bank, Boost Holdings dan Boost Berhad pada 31 Mac 2023 memeterai perjanjian pemegang saham ('SHA') untuk mengawal selia hal ehwal Boost Berhad sebagai Cadangan Bank Digital, dan hubungan antara Bank dengan Boost Holdings sebagai pemegang saham Boost Berhad. Syarat penting SHA adalah seperti yang berikut:

(a) Segmen sasaran Boost Berhad

Pihak terlibat bersetuju bahawa Boost Berhad akan menitikberatkan segmen pasaran yang kurang capaian khidmat kewangan, tanpa khidmat kewangan dan/atau tanpa bank terutamanya di Malaysia dengan tujuan membina sektor kewangan yang lebih inklusif di Malaysia.

(b) Struktur pemegang saham Boost Berhad

Boost Holdings dan Bank masing-masing akan memegang 60% dan 40% daripada modal saham ekuiti Boost Berhad.

(c) Komposisi Lembaga Pengarah Boost Berhad

Bank dan Boost Holdings berhak untuk mencalonkan wakil dalam Lembaga Pengarah Boost Berhad dan wakil untuk jawatan pengurusan kanan utama dalam Boost Berhad berdasarkan parameter yang dipersetujui dalam SHA.

(d) Sekatan atas pemindahan

Bagi tempoh tiga (3) tahun daripada pelaksanaan SHA, Bank dan Boost Holdings tidak dibenarkan untuk menjual saham mereka dalam Boost Berhad kepada pihak ketiga. Walau bagaimanapun, Bank dan Boost Holdings berhak untuk memindahkan saham mereka dalam Boost Berhad kepada syarikat gabungan Bank atau Boost Holdings masing-masing.

59 PERISTIWA PENTING SEMASA TAHUN KEWANGAN (SAMBUNGAN)

Tahun Semasa

(1) Pelaburan dalam Boost Berhad (sambungan)

Pada masa yang sama, Bank, Boost Holdings dan Boost Berhad pada 31 Mac 2023 memeterai perjanjian pemegang saham ('SHA') untuk mengawal selia hal ehwal Boost Berhad sebagai Cadangan Bank Digital, dan hubungan antara Bank dengan Boost Holdings sebagai pemegang saham Boost Berhad. Syarat penting SHA adalah seperti yang berikut (sambungan):

(e) Penamatan

SHA akan ditamatkan secara automatik menurut syarat berikut:

- (i) SHA ditamatkan menerusi perjanjian bertulis semua pemegang saham Boost Berhad;
- (ii) Pada tarikh Boost Berhad digulung atau dibubarkan, selain melaksanakan skim pembentukan semula, penyusunan semula atau pepaduan kesolvenan;
- (iii) Pada tarikh tawaran awam awal saham Boost Berhad selesai;
- (iv) Berkenaan dengan pemegang saham tertentu sahaja, apabila pemegang saham tersebut berhenti memegang sebarang saham dalam Boost Berhad; atau
- (v) Jika Lesen Bank Digital Boost Berhad dibatalkan atau jika Boost Berhad menyerahkan Lesen Bank Digitalnya mengikut arahan BNM.

Bank pada 3 November 2023 telah melanggan 34 juta saham biasa baharu dalam Boost Berhad ('Saham Boost Berhad') dengan pertimbangan tunai RM34 juta ('Langganan RHB Tambahan'). Sumber dana untuk Langganan RHB Tambahan adalah daripada dana janaan dalaman Bank. Pada tarikh yang sama, Boost Holdings juga telah melanggan 51 juta Saham Boost Berhad baharu dengan pertimbangan tunai RM51 juta ('Langganan Boost Holdings Tambahan'). Langganan RHB Tambahan dan Langganan Boost Holdings Tambahan secara kolektif dirujuk sebagai 'Langganan Tambahan'. Tujuan Langganan Tambahan adalah untuk Boost Berhad terus memenuhi keperluan dana modal minimum RM100 juta bank digital tanpa terganggu oleh kerugian. Apabila Langganan Tambahan selesai, modal berbayar Boost Berhad ialah RM185 juta yang terdiri daripada 185 juta Saham Boost Berhad.

BNM menerusi suratnya bertarikh 3 Oktober 2023 memberikan kelulusan menurut Seksyen 139 Akta Perkhidmatan Kewangan 2013 untuk Boost Berhad menggunakan perkataan "bank" dalam nama baharunya yang dicadangkan, iaitu Boost Bank Berhad berkuat kuasa 4 Oktober 2023. Walau bagaimanapun, nama baharu yang dicadangkan itu masih tertakluk pada kelulusan Suruhanjaya Syarikat Malaysia/Menteri Perdagangan Dalam Negeri dan Kos Sara Hidup.

Suruhanjaya Syarikat Malaysia menerusi suratnya bertarikh 13 Disember 2023, memaklumkan Boost Berhad bahawa Menteri Perdagangan Dalam Negeri dan Kos Sara Hidup telah meluluskan Boost Berhad menggunakan perkataan "bank" sebagai sebahagian daripada nama baharunya yang dicadangkan, iaitu Boost Bank Berhad. Pada 18 Disember 2023, Boost Berhad menukar namanya kepada Boost Bank Berhad ('Boost Bank').

BNM menerusi suratnya bertarikh 8 Januari 2024, memaklumkan RHB Bank dan Boost Holdings bahawa BNM berpuas hati dengan hasil semakan kesediaan operasi Boost Bank dan Menteri Kewangan ('MOF') telah bersetuju untuk mengeluarkan lesen fizikal perbankan digital kepada Boost Bank dan untuk lesen tersebut berkuat kuasa pada 15 Januari 2024.

Boost Bank akan memanfaatkan kekuatan Boost Holdings dalam sektor fintech dan Bank dalam sektor perbankan masing-masing, untuk menawarkan produk dan perkhidmatan perbankan digital dan akan menitikberatkan segmen yang kurang capaian khidmat kewangan dan/atau tanpa bank terutamanya di Malaysia dengan tujuan membina sektor kewangan yang lebih inklusif di Malaysia.

Sebagai sebahagian daripada syarat yang dikenakan oleh BNM dan MOF dalam pemberian kelulusan Boost Bank untuk memulakan operasi sebagai bank digital, Bank, sebagai pemegang saham Boost Bank, telah membuat aku janji kepada BNM bahawa sekiranya Boost Bank digugurkan dan diperlukan untuk melaksanakan rancangan keluarnya semasa fasa asasnya, Bank hendaklah menyediakan dana secukupnya berkadar dengan pemegangannya dalam Boost Bank pada masa material, untuk memastikan Boost Bank mempunyai dana secukupnya untuk memenuhi semua baki obligasi dan liabilitinya perlu bayar termasuk deposit pelanggan. Usaha yang sama juga telah disediakan oleh Boost Holdings.

Nota kepada Penyata Kewangan

Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

59 PERISTIWA PENTING SEMASA TAHUN KEWANGAN (SAMBUNGAN)

Tahun Semasa

(1) Pelaburan dalam Boost Berhad (sambungan)

Bank pada 16 Februari 2024 telah melanggan tambahan 8.6 juta saham biasa dalam Boost Bank ('Saham Boost Bank') dengan pertimbangan tunai RM8.6 juta ('Langganan Februari RHB Tambahan') untuk mengekalkan 40% kepentingan ekuitinya dalam Boost Bank. Sumber dana untuk Langganan Februari RHB Tambahan diperoleh daripada dana janaan dalaman Bank. Boost Holdings pada 16 Februari 2024 turut melanggan tambahan 12.9 juta Saham Boost Bank baharu dengan pertimbangan tunai RM12.9 juta untuk mengekalkan kepentingan ekuiti 60% dalam Boost Bank ('Langganan Februari Boost Holdings Tambahan'). Langganan Februari RHB Tambahan dan Langganan Februari Boost Holdings Tambahan secara kolektif dirujuk sebagai 'Langganan Februari Tambahan'. Tujuan Langganan Februari Tambahan adalah untuk Boost Bank membiayai perbelanjaan operasi dan modalnya untuk separuh pertama 2024 dan untuk terus memenuhi dana modal minimum seperti yang diperlukan oleh BNM. Setelah selesai Langganan Februari Tambahan, modal berbayar Boost Bank adalah kira-kira RM206.5 juta yang terdiri daripada kira-kira 206.5 juta Saham Boost Bank.

Tahun Terdahulu

(2) Pelupusan PT RHB Asset Management Indonesia ('RHBAMI')

PT RHB Sekuritas Indonesia ('RHB Sekuritas'), subsidiari milik penuh RHB Investment Bank, yang seterusnya merupakan subsidiari milik penuh Bank, pada 23 Julai 2021, memeterai perjanjian pembelian saham bersyarat ('CSPA') dengan Allianz Global Investors Asia Pacific Limited ('AllianzGI') dan PT Asuransi Allianz Life Indonesia ('Allianz Life Indonesia') untuk melupuskan kesemua 99.62% kepentingan ekuitinya dalam RHBAMI ('Pelupusan') dengan pertimbangan hampir EUR6.53 juta (atau hampir RM30.83 juta). Pelupusan yang melibatkan pelupusan oleh RHB Sekuritas kesemua 98.62% kepentingan ekuiti dan 1.00% kepentingan ekuiti dalam RHBAMI masing-masing kepada AllianzGI dan Allianz Life Indonesia, diselesaikan pada 31 Januari 2022 dan RHBAMI sejak itu tidak lagi menjadi subsidiari tidak langsung Bank.

Maklumat kewangan berkaitan dengan Pelupusan tersebut adalah seperti yang berikut:

(a) Aliran tunai dan aset bersih pada tarikh pelupusan

	RM'000
Tunai dan dana jangka pendek	4,522
Aset lain	972
Cukai boleh pulih	285
Aset cukai tertunda	1,081
Aset hak guna	1,007
Hartanah, loji dan peralatan	785
Aset tidak ketara	355
Liabiliti lain	(1,493)
Liabiliti pajakan	(1,134)
Liabiliti cukai	(22)
NCI	(25)
Jumlah aset bersih dinyahiktiraf	6,333
Keuntungan atas pelupusan subsidiari, kasar	24,595
Perbezaan pertukaran	(101)
Pertimbangan penjualan diterima secara tunai	30,827
Ditolak: Tunai dan dana jangka pendek daripada pelupusan subsidiari	(4,522)
Keuntungan daripada realisasi rizab terjemahan	347
Aliran masuk tunai atas pelupusan subsidiari	26,652
Anggaran perbelanjaan cukai pendapatan kena bayar	(3,608)
Anggaran aliran masuk tunai atas pelupusan subsidiari	23,044

59 PERISTIWA PENTING SEMASA TAHUN KEWANGAN (SAMBUNGAN)

Tahun Terdahulu

(2) Pelupusan PT RHB Asset Management Indonesia ('RHBAMI') (sambungan)

(b) Prestasi kewangan dan aliran tunai

Penyata Pendapatan bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2022:

	Kumpulan
	2022
	RM'000
Pendapatan faedah	14
Perbelanjaan faedah	(11)
Pendapatan faedah bersih	3
Pendapatan operasi lain	765
Pendapatan bersih	768
Perbelanjaan operasi lain	(721)
Keuntungan operasi sebelum peruntukan	47
Peruntukan kerugian kredit atas aset kewangan	4
Keuntungan sebelum cukai	51
Cukai	(3,798)
Keuntungan atas pelupusan subsidiari, kasar	24,595
Keuntungan bersih bagi tahun kewangan	20,848

Penyata Pendapatan Komprehensif bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2022:

	Kumpulan
	2022
	RM'000
Keuntungan bersih bagi tahun kewangan	20,848
Pendapatan/(Kerugian) komprehensif lain yang berkaitan dengan:	
Perkara yang akan dikelaskan semula kemudiannya kepada keuntungan atau kerugian:	
- Rizab terjemahan direalisasikan	(347)
Cukai pendapatan berkaitan dengan komponen kerugian komprehensif lain	353
Pendapatan komprehensif lain, selepas ditolak cukai, bagi tahun kewangan	6
Jumlah pendapatan komprehensif bagi tahun kewangan	20,854

Penyata Aliran Tunai bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2022:

	Kumpulan
	2022
	RM'000
Tunai bersih digunakan dalam aktiviti operasi	(3,708)
Tunai bersih digunakan dalam aktiviti pelaburan	(9)
Tunai bersih dijana daripada aktiviti pembiayaan	10
Penurunan bersih tunai dan kesetaraan tunai	(3,707)

60 PERISTIWA SELEPAS TAHUN KEWANGAN BERAKHIR

Peristiwa selepas tahun kewangan berakhir adalah seperti yang berikut:

- (1) Kemas kini dan suntikan modal selanjutnya ke dalam Boost Bank seperti yang dijelaskan lebih lanjut dalam Nota 59(1).
- (2) Pada 19 Februari 2024, Bank membuat pengumuman bahawa subsidiari milik penuhnya, RHB Investment Bank, pada tarikh yang sama, menandatangani Perjanjian Jual Beli Bersyarat ('CSPA') dengan Public Bank Vietnam Limited, subsidiari milik penuh Public Bank Berhad, berkenaan dengan cadangan pelupusan keseluruhan kepentingan ekuitinya dalam RHB Securities Vietnam Company Limited ('RHBSVN') ('Cadangan Pelupusan') dengan pertimbangan tunai sebanyak VND374 bilion (atau hampir RM73 juta).

Cadangan Pelupusan ini bersyarat dan tertakluk pada kelulusan daripada Suruhanjaya Sekuriti Negara Vietnam ('SSC'). Penyerahan permohonan kepada SSC akan dibuat dalam tempoh 1 bulan dari tarikh pemeteraian CSPA.

Cadangan Pelupusan akan membolehkan RHB Investment Bank mengewangkan pelaburannya dalam RHBSVN untuk digunakan sebagai keperluan modal kerja Kumpulan RHB Investment Bank. Sehubungan dengan itu, Bank telah membuat keputusan keluar daripada perniagaan pembrokeran saham/sekuriti di Vietnam untuk menitikberatkan perniagaan sekuriti sedia ada di wilayah lain.

Setelah selesai Cadangan Pelupusan, RHBSVN akan berhenti menjadi subsidiari RHB Investment Bank.

- (3) Bank pada 20 Februari 2024 telah menyuntik modal tambahan sebanyak USD25 juta (bersamaan dengan RM120 juta) ke dalam subsidiari milik penuhnya, RHB Bank (L) Ltd ('RHBBL'). Hasilnya, modal saham terbitan RHBBL meningkat daripada USD54 juta kepada USD79 juta.
- (4) Bank pada 20 Februari 2024 telah menebus sepenuhnya nota senior tidak bercagar USD300 juta sedia ada dalam nilai nominal yang diterbitkan bawah program nota jangka sederhana USD5 bilion euro pada 19 Februari 2019.

Kami, Tan Sri Ahmad Badri Mohd Zahir dan Mohd Rashid Mohamad, selaku dua daripada Pengarah RHB Bank Berhad membuat kenyataan bahawa pada pendapat Pengarah, penyata kewangan yang dibentangkan pada muka surat 7 hingga 206 telah disediakan untuk memberikan gambaran yang benar dan saksama tentang kedudukan kewangan Kumpulan dan Bank pada 31 Disember 2023 serta prestasi kewangan Kumpulan dan Bank bagi tahun kewangan berakhir pada 31 Disember 2023 selaras dengan Piawaian Pelaporan Kewangan Malaysia, Piawaian Pelaporan Kewangan Antarabangsa dan keperluan Akta Syarikat 2016 di Malaysia.

Ditandatangani bagi pihak Lembaga Pengarah selaras dengan resolusi Pengarah:

TAN SRI AHMAD BADRI MOHD ZAHIR
PENGERUSI

MOHD RASHID MOHAMAD
PENGARAH PENGURUSAN KUMPULAN

Kuala Lumpur
27 Februari 2024

Perakuan Berkanun

Menurut Seksyen 251(1) Akta Syarikat 2016

Saya, Phuah Shok Cheng, selaku Pegawai yang terutamanya bertanggungjawab terhadap pengurusan kewangan RHB Bank Berhad, mengakui dengan ikhlas dan sesungguhnya bahawa penyata kewangan yang dibentangkan pada muka surat 7 hingga 206 adalah betul, sepanjang pengetahuan dan kepercayaan saya, dan saya membuat perakuan ini dengan sepenuh keyakinan bahawa ia adalah benar dan selaras dengan peruntukan Akta Akuan Berkanun 1960.

PHUAH SHOK CHENG
(Keahlian MIA No: 21949)

Ditandatangani dan diakui dengan sesungguhnya oleh yang dinamakan di atas, Phuah Shok Cheng di Kuala Lumpur, Malaysia pada 27 Februari 2024.

PESURUHJAYA SUMPAN
Kuala Lumpur

LAPORAN AUDIT PENYATA KEWANGAN

Pendapat kami

Pada pendapat kami, penyata kewangan RHB Bank Berhad ('Bank') dan subsidiarinya ('Kumpulan') memberikan gambaran yang benar dan saksama tentang kedudukan kewangan Kumpulan dan Bank pada 31 Disember 2023, serta prestasi kewangan dan aliran tunai Kumpulan dan Bank bagi tahun kewangan berakhir pada tarikh tersebut mengikut Piawaian Pelaporan Kewangan Malaysia, Piawaian Pelaporan Kewangan Antarabangsa dan keperluan Akta Syarikat 2016 di Malaysia.

Perkara yang diaudit

Kami mengaudit penyata kewangan Kumpulan dan Bank, merangkumi penyata kedudukan kewangan pada 31 Disember 2023 Kumpulan dan Bank, serta penyata pendapatan, penyata pendapatan komprehensif, penyata perubahan ekuiti dan penyata aliran tunai Kumpulan dan Bank bagi tahun kewangan berakhir tersebut dan juga nota kepada penyata kewangan, termasuk ringkasan dasar perakaunan material, seperti yang dibentangkan pada muka surat 7 hingga 206.

Asas pendapat

Kami melaksanakan audit mengikut piawaian pengauditan yang diluluskan di Malaysia dan Piawaian Pengauditan Antarabangsa. Tanggungjawab kami mengikut piawaian tersebut diterangkan secara lanjut pada bahagian 'Tanggungjawab Juruaudit dalam audit penyata kewangan' laporan kami.

Kami percaya bahawa bukti audit yang kami peroleh adalah cukup dan sesuai untuk membentuk asas pendapat kami.

Kebebasan dan tanggungjawab etika lain

Kami bebas daripada Kumpulan dan Bank mengikut Undang-undang Kecil (berkaitan dengan Etika Profesional, Perlakuan dan Amalan) Institut Akauntan Malaysia ('Undang-undang Kecil') dan Kod Etika Akauntan Profesional mengikut Lembaga Piawaian Etika Akauntan Antarabangsa (termasuk Piawaian Kebebasan Antarabangsa) ('Kod IESBA'), dan kami memenuhi tanggungjawab etika lain mengikut Undang-undang Kecil dan Kod IESBA.

Pendekatan audit kami

Sebagai sebahagian daripada perancangan audit, kami menentukan perkara material dan menilai risiko salah nyata material dalam penyata kewangan Kumpulan dan Bank. Khususnya, kami menaksir pertimbangan subjektif yang dibuat oleh Pengarah; contohnya, dalam anggaran perakaunan penting yang melibatkan andaian dan pertimbangan peristiwa masa hadapan yang semestinya belum pasti. Seperti dalam semua audit, kami turut menilai risiko penepian kawalan dalaman oleh pengurusan, termasuk antara lain, sama ada terdapat bukti pertimbangan berat sebelah yang membayangkan risiko salah nyata material disebabkan oleh penipuan.

Kami menyesuaikan skop audit agar kami dapat melaksanakan tugas secukupnya untuk membolehkan kami memberikan pendapat atas penyata kewangan secara keseluruhan, mengambil kira struktur Kumpulan dan Bank, proses perakaunan dan kawalan, serta industri yang melibatkan operasi Kumpulan dan Bank.

LAPORAN AUDIT PENYATA KEWANGAN (SAMBUNGAN)

Perkara utama audit

Perkara utama audit ialah perkara yang, mengikut pertimbangan profesional kami, paling penting dalam audit penyata kewangan Kumpulan dan Bank bagi tahun kewangan semasa. Perkara ini ditangani dalam konteks audit penyata kewangan Kumpulan dan Bank secara keseluruhan, dan dalam pembentukan pendapat kami atasnya, dan kami tidak memberikan pendapat yang berasingan tentang perkara sedemikian.

Perkara utama audit	Cara pengauditan kami menangani perkara utama audit
<p><i>Peruntukan kerugian kredit pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan, dan pelaburan kewangan pada kos dilunaskan untuk Kumpulan dan Bank</i></p> <p>Rujuk kepada:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dasar perakaunan 22; - Anggaran perakaunan kritikal (2); dan - Nota 7, 8, 42, 55(e)(vii) kepada penyata kewangan. <p>MFRS 9 memperkenalkan model jangkaan rosot nilai kerugian kredit ('ECL') yang memerlukan penggunaan model kompleks dan andaian penting tentang keadaan ekonomi masa hadapan dan tingkah laku kredit.</p> <p>Bidang ini memerlukan tumpuan kerana Pengarah membuat pertimbangan penting dalam penerapan keperluan perakaunan untuk mengukur ECL, seperti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pemilihan model penilaian kolektif yang bersesuaian dalam pengiraan ECL. Model tersebut sememangnya kompleks dan pertimbangan diterapkan dalam penentuan struktur model yang sesuai; - Pengenalpastian pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan, dan pelaburan kewangan pada kos dilunaskan yang telah mengalami peningkatan risiko kredit yang ketara; dan - Andaian yang digunakan dalam model ECL seperti jangkaan aliran tunai masa hadapan, faktor makroekonomi yang berpandangan jauh, dan set data yang akan digunakan sebagai input kepada model tersebut, termasuk pengenalpastian dan pengiraan pelarasan kepada output model (pelarasan tindihan model) 	<p><u>Penilaian individu</u></p> <p>Kami menilai rumusan dan keberkesanan operasi kawalan atas proses pengenalpastian pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan, dan pelaburan kewangan pada kos dilunaskan yang telah mengalami peningkatan ketara risiko kredit, proses pengenalpastian peristiwa kerugian dan proses unjuran aliran tunai masa hadapan untuk menentukan jumlah ECL. Selain itu, kami telah menguji sampel pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan, dan pelaburan kewangan pada kos dilunaskan yang dipilih berdasarkan risiko dengan tumpuan khusus kepada kesan COVID-19 terhadap industri berisiko tinggi, dan membentuk pendapat kami sama ada penilaian yang telah dilakukan oleh Pengarah atas berlakunya peristiwa kerugian atau peningkatan risiko kredit yang ketara adalah wajar. Jika peristiwa kerugian atau peningkatan risiko kredit yang ketara telah dikenal pasti, kami menyemak ECL yang dikira untuk pendedahan yang ditaksir secara individu. Kami menyemak unjuran aliran tunai masa hadapan yang disediakan oleh Pengarah untuk mengira jumlah ECL. Kami menilai kewajaran andaian yang mendasari aliran tunai yang diunjurkan. Selain itu, kami telah membandingkan anggaran nilai cagaran dalam unjuran aliran tunai dengan laporan penilaian luaran.</p> <p><u>Penilaian kolektif</u></p> <p>Untuk menentukan kesesuaian penilaian kolektif model ECL MFRS 9 yang dilaksanakan oleh Kumpulan dan Bank, kami telah:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Menilai perkaedahan yang wujud dalam penilaian kolektif model ECL yang digunakan terhadap keperluan MFRS 9; - Menguji reka bentuk dan keberkesanan operasi kawalan yang berkaitan dengan: <ul style="list-style-type: none"> • Tadbir urus dan pembangunan model, termasuk pembinaan model, kelulusan model dan pengesahan model; • Data yang digunakan untuk menentukan peruntukan kerugian kredit; dan • Pengiraan, semakan dan kelulusan terhadap pengiraan ECL - Menilai dan menguji andaian pemodelan ketara; - Menilai dan mempertimbangkan kemunasabahan andaian ramalan masa hadapan; - Menilai dan menguji pengenalpastian dan pengiraan pelarasan tindihan kepada ECL disebabkan oleh kesan COVID-19; - Memeriksa ketepatan data dan pengiraan jumlah ECL, berdasarkan sampel. <p>Berdasarkan prosedur-prosedur di atas, keputusan penilaian kami terhadap peruntukan kerugian kredit untuk pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan, dan pelaburan kewangan pada kos dilunaskan adalah selaras dengan penilaian Pengarah.</p>

LAPORAN AUDIT PENYATA KEWANGAN (SAMBUNGAN)Maklumat selain penyata kewangan dan laporan juruaudit

Pengarah Bank bertanggungjawab terhadap maklumat lain. Maklumat selainnya merangkumi Laporan Pengarah, yang kami peroleh sebelum tarikh laporan juruaudit ini, dan Laporan Tahunan, yang dijangka akan disediakan kepada kami selepas tarikh tersebut, tetapi tidak termasuk penyata kewangan Kumpulan dan Bank serta laporan juruaudit kami atasnya.

Pendapat kami atas penyata kewangan Kumpulan dan Bank tidak termasuk maklumat lain dan kami tidak akan menyatakan sebarang bentuk kesimpulan jaminan atasnya.

Sehubungan dengan audit kami terhadap penyata kewangan Kumpulan dan Bank, tanggungjawab kami adalah untuk meneliti maklumat lain dan, semasa berbuat demikian, mempertimbangkan sama ada maklumat lain itu tidak selaras secara material daripada penyata kewangan Kumpulan dan Bank atau pengetahuan yang kami peroleh daripada audit atau sebaliknya mencerminkan salah nyata material.

Jika, berdasarkan audit yang kami laksanakan, kami membuat kesimpulan bahawa terdapat salah nyata material maklumat lain ini, kami dikehendaki melaporkan fakta tersebut. Kami tidak mempunyai apa-apa untuk dilaporkan dalam hal ini.

Tanggungjawab Pengarah terhadap penyata kewangan

Pengarah Bank bertanggungjawab dalam penyediaan penyata kewangan Kumpulan dan Bank yang memberikan gambaran benar dan saksama mengikut Piawaian Pelaporan Kewangan Malaysia, Piawaian Pelaporan Kewangan Antarabangsa dan keperluan Akta Syarikat 2016 di Malaysia. Pengarah juga bertanggungjawab terhadap kawalan dalaman sedemikian seperti yang ditentukan perlu oleh Pengarah untuk membolehkan penyediaan penyata kewangan Kumpulan dan Bank yang bebas daripada salah nyata material, sama ada disebabkan oleh penipuan atau kesilapan.

Dalam penyediaan penyata kewangan Kumpulan dan Bank, Pengarah bertanggungjawab untuk menilai keupayaan Kumpulan dan Bank untuk kekal sebagai usaha berterusan, mendedahkan dengan sewajarnya, perkara yang berkaitan dengan usaha berterusan dan menggunakan asas perakaunan usaha berterusan kecuali jika Pengarah sama ada berhasrat untuk membubarkan Kumpulan atau Bank atau untuk menghentikan operasi, atau tidak mempunyai alternatif realistik tetapi perlu berbuat demikian.

Tanggungjawab Juruaudit dalam audit penyata kewangan

Objektif kami adalah untuk memperoleh jaminan yang munasabah sama ada penyata kewangan Kumpulan dan Bank secara keseluruhannya adalah bebas daripada salah nyata material, sama ada disebabkan oleh penipuan atau kesilapan, dan untuk mengeluarkan laporan juruaudit yang termasuk pendapat kami. Jaminan munasabah ialah jaminan tahap tinggi, tetapi bukan kepastian bahawa audit yang dilaksanakan mengikut piawaian yang diluluskan terhadap audit di Malaysia serta Piawaian Pengauditan Antarabangsa akan sentiasa mengesan salah nyata material sekiranya ada. Salah nyata boleh timbul akibat penipuan atau kesilapan dan dianggap material sekiranya, secara individu atau dalam agregat, salah nyata ini secara munasabah dijangkakan dapat mempengaruhi keputusan ekonomi yang dibuat oleh pengguna berdasarkan penyata kewangan ini.

Sebagai sebahagian audit mengikut piawaian audit yang diluluskan di Malaysia dan Piawaian Pengauditan Antarabangsa, kami melaksanakan pertimbangan profesional dan mengekalkan sikap skeptikal profesional menerusi audit. Kami juga:

- (a) Mengetahui dan menilai risiko salah nyata material penyata kewangan Kumpulan dan Bank, sama ada disebabkan oleh penipuan atau kesilapan, merumuskan dan melaksanakan prosedur audit yang responsif terhadap risiko tersebut, dan memperoleh bukti audit yang cukup dan wajar untuk memberikan asas kepada pendapat kami. Risiko ketidakbolehan pengesanan salah nyata material yang disebabkan oleh penipuan adalah lebih tinggi daripada yang disebabkan oleh kesilapan, kerana penipuan boleh melibatkan subahat, pemalsuan, ketinggalan sengaja, salah gambaran, atau penipuan kawalan dalaman.
- (b) Memperoleh pemahaman tentang kawalan dalaman yang relevan dalam audit untuk merumuskan prosedur audit yang wajar mengikut keadaan, tetapi bukan untuk tujuan pernyataan pendapat tentang keberkesanan kawalan dalaman Kumpulan dan Bank.
- (c) Menilai kewajaran dasar perakaunan yang digunakan dan kemunasabahan anggaran perakaunan serta pendedahan berkaitan yang dibuat oleh Pengarah.
- (d) Menyimpulkan kewajaran penggunaan asas perakaunan usaha berterusan oleh Pengarah dan, berdasarkan bukti audit yang diperoleh, sama ada ketidakpastian material wujud berkaitan dengan peristiwa atau keadaan yang boleh menimbulkan keraguan ketara atas keupayaan Kumpulan atau Bank untuk meneruskan usaha berterusan. Jika kami menyimpulkan kewujudan ketidakpastian material, kami dikehendaki untuk menyerlahkan, dalam laporan juruaudit kami, pendedahan tersebut dalam penyata kewangan Kumpulan dan Bank atau mengubah pendapat kami, jika pendedahan tersebut tidak mencukupi. Kesimpulan kami dibuat berdasarkan bukti audit yang diperoleh hingga tarikh laporan juruaudit kami. Bagaimanapun, peristiwa atau keadaan masa hadapan boleh menyebabkan Kumpulan atau Bank tidak dapat meneruskan usaha berterusan.

LAPORAN AUDIT PENYATA KEWANGAN (SAMBUNGAN)

Tanggungjawab Juruaudit dalam audit penyata kewangan (sambungan)

- (e) Menilai pembentangan, struktur dan kandungan keseluruhan penyata kewangan Kumpulan dan Bank, termasuk pendedahan, dan sama ada penyata kewangan Kumpulan dan Bank mencerminkan urus niaga dan peristiwa pendasar yang membolehkan pembentangan saksama.
- (f) Memperoleh bukti audit secukupnya tentang maklumat kewangan entiti atau aktiviti perniagaan dalam Kumpulan untuk menyuarakan pendapat atas penyata kewangan Kumpulan. Kami bertanggungjawab terhadap pengarah, penyeliaan dan pelaksanaan audit kumpulan. Kami tetap bertanggungjawab sepenuhnya terhadap pendapat audit kami.

Kami berkomunikasi dengan Pengarah tentang, antara lain, perancangan skop dan pemeasaan audit serta penemuan audit yang penting, termasuk sebarang kekurangan ketara kawalan dalaman yang kami kenal pasti semasa audit.

Kami juga menyediakan penyata untuk Pengarah yang mengesahkan pematuhan kami terhadap keperluan etika yang melibatkan kebebasan, dan untuk memaklumkan semua perhubungan dan perkara lain yang, secara munasabah, dianggap boleh mempengaruhi kebebasan kami, dan jika berkenaan, tindakan yang diambil untuk menyingkirkan ancaman atau perlindungan yang diterapkan.

Menerusi perhubungan dengan Pengarah, kami menentukan perkara yang paling penting dalam audit penyata kewangan Kumpulan dan Bank bagi tahun kewangan semasa untuk dijadikan perkara utama audit. Kami menerangkan perkara ini dalam laporan juruaudit kami kecuali jika dilarang oleh undang-undang atau peraturan yang melibatkan pendedahan awam tentang perkara itu atau apabila, dalam keadaan yang amat jarang berlaku, kami memutuskan sesuatu perkara tidak boleh dinyatakan dalam laporan kami kerana kesan buruk jika berbuat demikian mengatasi manfaat kepentingan awam berikutan komunikasi sedemikian secara munasabah.

LAPORAN TENTANG KEPERLUAN UNDANG-UNDANG DAN PERATURAN LAIN

Mengikut keperluan Akta Syarikat 2016 di Malaysia, kami membuat pelaporan bahawa kami bukan juruaudit untuk subsidiari yang dinyatakan dalam Nota 15 kepada penyata kewangan.

PERKARA LAIN

Laporan ini hanya dibuat untuk ahli Bank, sebagai perbadanan, mengikut Seksyen 266, Akta Syarikat 2016 di Malaysia dan bukan untuk tujuan lain. Kami tidak memikul tanggungjawab terhadap sesiapa selainnya atas kandungan laporan ini.

PRICEWATERHOUSECOOPERS PLT

LLP0014401-LCA & AF 1146
Akauntan-akauntan Bertauliah

ONG CHING CHUAN

02907/11/2025 J
Akauntan Bertauliah

Kuala Lumpur
27 Februari 2024

Pendedahan Tonggak 3

Basel II

PADA 31 DISEMBER 2023

- 214** Penyata Pengarah Urusan Kumpulan
- 215** Pengenalan
- 216** Skop Aplikasi
- 217** Pengurusan Modal
- 218** Proses Penilaian Kecukupan Modal Dalaman (ICAAP)
- 218** Pelaksanaan Basel III
- 218** Nisbah Kecukupan Modal
- 220** Keperluan Modal Minimum dan Aset Berwajaran Risiko (RWA)
- 222** Struktur Modal
- 223** Pengurusan Risiko
- 225** Risiko Kredit
- 226** Pengawasan dan Pengaturan Pengurusan Risiko Kredit
- 226** Pendekatan Pengurusan Risiko Kredit
- 227** Pemantauan Kredit dan Semakan Tahunan
- 228** Pendedahan Luar Kunci Kira-kira dan Risiko Kredit Rakan Niaga (CCR)
- 229** Pendedahan Kredit dan Aset Berwajaran Risiko mengikut Portfolio dan Pendekatan
- 243** Penggunaan Penarafan Luaran
- 245** Model Penarafan Kredit Dalaman
- 259** Peruntukan Rosot Nilai Pinjaman/Pembiayaan
- 265** Risiko Pasaran
- 268** Pendedahan Ekuiti dalam Buku Perbankan
- 269** Risiko Kecairan
- 270** Risiko Kadar Faedah/Risiko Kadar Pulangan dalam Buku Perbankan
- 272** Risiko Operasi
- 275** Risiko dan Tadbir Urus Ketidakpatuhan Syariah
- 276** Akaun Pelaburan
- 278** Risiko Rentas Sempadan Negara
- 279** Risiko Reputasi
- 279** Kenyataan Pandang ke Hadapan

Senarsi Jadual

No. Jadual	Penerangan	Muka Surat
Jadual 1	Nisbah Kecukupan Modal	219
Jadual 2	Aset Berwajaran Risiko (RWA) mengikut Jenis Risiko	220
Jadual 3a & 3b	Aset Berwajaran Risiko mengikut Jenis Risiko dan Keperluan Modal Minimum	220-221
Jadual 4	Struktur Modal	222
Jadual 5a & 5b	Ringkasan Pendedahan Kredit dengan Pengurangan Risiko Kredit (CRM) mengikut Kelas Aset dan Keperluan Modal Minimum (Pendedahan Dalam dan Luar Kunci Kira-kira)	230-233
Jadual 6a & 6b	Pendedahan Luar Kunci Kira-kira dan Risiko Kredit Rakan Niaga (Sebelum Pengurangan Risiko Kredit)	234-235
Jadual 7a & 7b	Pendedahan Risiko Kredit (Sebelum Pengurangan Risiko Kredit) mengikut Pengagihan Geografi	236-237
Jadual 8a & 8b	Pendedahan Risiko Kredit (Sebelum Pengurangan Risiko Kredit) mengikut Sektor Industri	238-239
Jadual 9a & 9b	Pendedahan Risiko Kredit (Sebelum Pengurangan Risiko Kredit) mengikut Baki Kematangan	240-241
Jadual 10a & 10b	Portfolio bawah Pendekatan Seragam mengikut Wajaran Risiko	242
Jadual 11a & 11b	Pendedahan Taraf Mengikut Penarafan oleh Institusi Penilaian Kredit Luaran (ECAI)	243-244
Jadual 12a & 12b	Pendedahan Tertakluk Pada Wajaran Risiko Penyeliaan bawah Pendekatan IRB	247
Jadual 13a & 13b	Pendedahan bawah Pendekatan IRB mengikut Jalur PD, Pendedahan Purata Wajaran Kerugian Akibat Mungkir (LGD) dan Pendedahan Purata Wajaran Risiko	248-251
Jadual 14a & 14b	Pendedahan bawah Pendekatan A-IRB mengikut Julat EL dan Pendedahan Purata Wajaran Risiko	252-253
Jadual 15	Pendedahan bawah Pendekatan IRB mengikut Kerugian Sebenar berbanding Kerugian Dijangka	254
Jadual 16a & 16b	Pengurangan Risiko Kredit Portfolio bawah Pendekatan Seragam	255-256
Jadual 17a & 17b	Pengurangan Risiko Kredit Portfolio bawah Pendekatan IRB	257-258
Jadual 18a & 18b	Rosot Nilai dan Lampau Tempoh Pinjaman/Pembiayaan serta Peruntukan Kerugian Kredit mengikut Sektor Industri	261-262
Jadual 19	Caj Bersih/(Masuk Kira Semula) dan Hapus Kira Rosot Nilai Pinjaman/Pembiayaan mengikut Sektor Industri	262
Jadual 20a & 20b	Rosot Nilai dan Lampau Tempoh Pinjaman/Pembiayaan serta Peruntukan Kerugian Kredit mengikut Pengagihan Geografi	263
Jadual 21a & 21b	Perubahan Peruntukan Pinjaman/Pembiayaan Kerugian Kredit	264
Jadual 22a & 22b	Aset Berwajaran Risiko Pasaran dan Keperluan Modal Minimum	266-267
Jadual 23	Pendedahan Ekuiti dalam Buku Perbankan	268
Jadual 24a & 24b	Risiko Kadar Faedah/Risiko Kadar Pulangan dalam Buku Perbankan	271
Jadual 25a & 25b	Aset Berwajaran Risiko Operasi dan Keperluan Modal Minimum	274
Jadual 26	Pendedahan Akaun Pelaburan Perkongsian Keuntungan	278
Jadual 27	Glosari Istilah	280

Penyata Pengarah Urusan Kumpulan

Selaras dengan keperluan Garis Panduan Bank Negara Malaysia tentang Rangka Kerja Kecukupan Modal Berwajaran Risiko (Basel II) - Keperluan Pendedahan (Tunggak 3), dan bagi pihak Lembaga Pengarah dan Pengurusan Kanan RHB Bank Berhad, saya dengan sukacitanya mengaku saksi bahawa pendedahan Basel II Tunggak 3 RHB Bank Berhad bagi tahun kewangan 31 Disember 2023 adalah tepat dan lengkap.

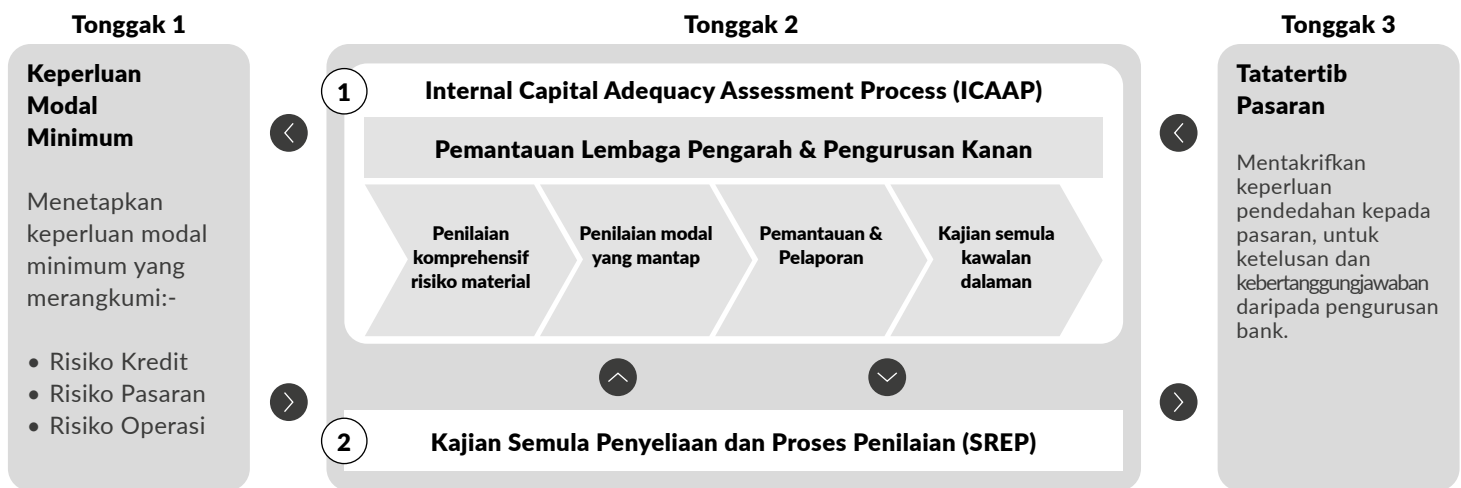
MOHD RASHID BIN MOHAMAD
PENGARAH URUSAN KUMPULAN

1.0 PENGENALAN

Dokumen ini menerangkan profil risiko, amalan pengurusan risiko dan kedudukan kecukupan modal Kumpulan Perbankan RHB selaras dengan keperluan pendedahan seperti yang digariskan bawah Rangka Kerja Kecukupan Modal Berwajaran Risiko (Basel II) – Keperluan Pendedahan (Tonggak 3) yang diterbitkan oleh Bank Negara Malaysia (Garis Panduan Tonggak 3 BNM).

Garis Panduan BNM tentang Rangka Kerja Kecukupan Modal (Basel II - Aset Berwajaran Risiko) dan Rangka Kerja Kecukupan Modal untuk Bank Islam (Aset Berwajaran Risiko) menyediakan dan menetapkan pendekatan ukuran aset berwajaran risiko untuk risiko kredit, risiko pasaran dan risiko operasi.

Basel II memperkenalkan pendekatan berasaskan risiko terhadap modal kawal selia dengan caj berbeza untuk risiko operasi selain caj pasaran risiko pasaran dan kredit yang sedia ada. Basel II dirangka sebagai pemangkin untuk teknik pengurusan risiko yang lebih maju, budaya pengurusan risiko perusahaan yang menyeluruh dan peningkatan dalam tadbir urus dan pendedahan awam. Pendekatan Basel II yang berdasarkan tiga tonggak boleh digambarkan seperti yang di bawah:

Tonggak 1 menyediakan garis panduan untuk pengiraan aset berwajaran risiko bagi risiko kredit, risiko pasaran dan risiko operasi, dan amaun minimum modal kawal selia yang mesti dipegang oleh bank terhadap risiko ditanggung. Demi pematuhan keperluan pengawalseliaan menurut Tonggak 1 Basel II, pendekatan yang diterapkan oleh entiti perbankan masing-masing dalam Kumpulan adalah seperti yang berikut:

Entiti	Risiko kredit	Risiko Pasaran	Risiko Operasi
RHB Bank Berhad	Pendekatan Berasaskan Penarafan Dalaman	Pendekatan Berasaskan Penarafan Dalaman	Pendekatan Seragam
RHB Islamic Bank Berhad			
RHB Investment Bank Berhad	Pendekatan Seragam		Pendekatan Penunjuk Asas

Tonggak 2 mempunyai dua komponen seperti yang berikut:

- Meletakkan obligasi atas bank untuk membangunkan Proses Penilaian Kecukupan Modal Dalaman dan menetapkan sasaran modal yang sepadan dengan profil risiko dan persekitaran kawalan institusi perbankan; dan
- Meletakkan obligasi atas pihak berkuasa kawal selia untuk menilai tahap institusi perbankan menilai keperluan modal mereka berbanding risiko dan mengambil tindakan, sekiranya perlu.

Tonggak 3 merangkumi komunikasi luaran tentang risiko dan maklumat modal oleh bank. Tujuan pendedahan Tonggak 3 adalah untuk melengkapkan keperluan modal minimum menurut Tonggak 1 dan proses kajian semula penyeliaan menurut Tonggak 2 dengan menggalakkan kecekapan pasaran menerusi set keperluan pendedahan yang membenarkan peserta pasaran untuk mengakses maklumat tentang struktur modal institusi perbankan, pendedahan risiko, proses pengurusan risiko dan kecukupan modal secara keseluruhannya.

1.0 PENGENALAN (SAMBUNGAN)

Asas Pendedahan

Laporan pendedahan Tonggak 3 tahunan diterbitkan selaras dengan Garis Panduan Tonggak 3 BNM. Laporan pendedahan ini telah disahkan dan diluluskan secara dalaman selaras dengan Dasar Pendedahan Basel II Tonggak 3: Kumpulan Perbankan RHB.

Maklumat Perbandingan

Dokumen ini merangkumi maklumat kualitatif dan kuantitatif bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023 dengan maklumat kuantitatif berbanding tahun kewangan sebelumnya berakhir 31 Disember 2022.

Kekerapan Pendedahan

Pendedahan kualitatif yang terkandung di sini dikemas kini setiap tahun atau lebih kerap jika terdapat perubahan ketara dalam tempoh pelaporan interim. Pendedahan tentang kecukupan modal dan struktur dibuat setiap suku tahunan dan semua pendedahan kuantitatif lain dibuat setiap setengah tahun selaras dengan tempoh pelaporan Kumpulan.

Medium dan Lokasi Pendedahan

Laporan pendedahan Tonggak 3 Kumpulan boleh didapati bawah bahagian Perhubungan Pelabur laman sesawang Kumpulan di www.rhbgroup.com sebagai laporan berasingan dalam Laporan Tahunan Kumpulan 2023 selepas nota-nota penyata kewangan.

2.0 SKOP APLIKASI

Dalam dokumen Tonggak 3 ini, maklumat RHB Bank Berhad dibentangkan secara disatukan, iaitu RHB Bank Berhad dengan operasi luar negara dan syarikat-subsidiarinya dan dirujuk sebagai "Kumpulan Perbankan RHB" atau "Kumpulan".

Keperluan modal Kumpulan secara amnya dikira berdasarkan prinsip penyatuan yang diterapkan dalam penyediaan penyata kewangannya, kecuali jika jenis pelaburan akan ditolak daripada modal yang layak selaras dengan Garis Panduan BNM tentang Rangka Kerja Kecukupan Modal (Komponen Modal) dan Rangka Kerja Kecukupan Modal untuk Bank Islam (Komponen Modal).

Selaras dengan piawaian perakaunan untuk pelaporan kewangan, semua subsidiari Kumpulan Perbankan RHB disatukan sepenuhnya mulai tarikh kawalan sehingga tarikh kawalan tersebut tamat. Rujuk Nota 5 kepada penyata kewangan untuk senarai entiti disatukan.

Kumpulan Perbankan RHB menawarkan perkhidmatan kewangan perbankan Islam menerusi subsidiari milik penuhnya, RHB Islamic Bank Berhad (RHB Islamic Bank).

Pemindahan dana atau modal kawal selia dalam Kumpulan Perbankan RHB tertakluk pada kelulusan pemegang saham dan kawal selia.

Pada tahun kewangan 2023, tiada ketidakcukupan modal dalam RHB Bank Berhad atau mana-mana subsidiarinya.

3.0 PENGURUSAN MODAL

Objektif keseluruhan pengurusan modal adalah untuk mengurus modal dengan berhemat dan mengekalkan kedudukan modal yang kukuh untuk memacu pertumbuhan perniagaan mampan dan mencari peluang-peluang strategik untuk menambah nilai pemegang saham dan berada selaras dengan keinginan risiko.

Kecukupan modal ialah takat sumber modal dalam kunci kira-kira Kumpulan mencukupi untuk menampung keperluan modal perniagaan sekarang dan pada masa hadapan terduga. Keperluan ini juga menunjukkan keupayaan Kumpulan untuk menyediakan pembiayaan merentasi kitaran perniagaan dan memenuhi sebarang kontingensi tanpa menjejaskan kepentingan pendeposit dan pelabur. Kumpulan menasaskan pengekalan kedudukan modal yang kukuh untuk memacu pertumbuhan perniagaan lestari menerusi struktur modal yang optimum sambil memenuhi keperluan kawal selia.

Pengurusan modal komprehensif Kumpulan menasaskan keutuhan amalan pengurusan modal selaras dengan keperluan ICAAP BNM. Aktiviti utama pengurusan modal kami melibatkan perkara berikut:

- **Strategi Modal**

Strategi modal termasuk penentuan sasaran modal berdasarkan kedua-dua keadaan pasaran biasa dan tertekan dengan memberikan pertimbangan kepada objektif strategik perniagaan dan risiko yang berkaitan, penarafan luaran dan keperluan kecukupan modal kawal selia. Penilaian kecukupan modal yang komprehensif dilaksanakan setiap setengah tahun untuk memastikan kesesuaian tahap modal sasaran.

- **Perancangan Modal**

Berdasarkan hala tuju strategik dan keperluan kawal selia, Kumpulan merumuskan pelan modal yang komprehensif dan pandang ke hadapan untuk:

- (i) menyokong profil risiko keseluruhan dan meramal permintaan modal bagi risiko material apabila modal dipegang dianggap sesuai dan selaras dengan keinginan risiko Kumpulan;
- (ii) menyediakan modal secukupnya untuk pertumbuhan perniagaan, perubahan campuran aset atau untuk liputan kerugian luar jangka.

Pelan modal menerangkan tindakan yang diperlu diambil untuk mendapatkan modal tepat pada masanya dalam kedua-dua keadaan biasa dan tertekan seperti yang diandaikan dalam senario tekanan. Untuk tujuan perancangan modal, kecukupan modal dinilai dalam unjuran kewangan pelbagai tahun berdasarkan kedua-dua senario biasa dan tertekan, dengan objektif untuk memastikan Kumpulan mengekalkan modal secukupnya berasaskan perancangan hadapan.

Kumpulan juga mewujudkan pelan pembiayaan luar jangka modal yang membentuk sebahagian daripada pelan modal. Pelan modal, berserta analisis dan tindakan yang dicadangkan, dikaji semula oleh Ketua Pegawai Kewangan Kumpulan dan dibincangkan oleh jawatankuasa masing-masing sebelum dikemukakan kepada Lembaga Pengarah yang berkaitan untuk kelulusan.

- **Peruntukan/Penstrukturan/Pengoptimuman Modal**

Kumpulan menentukan jumlah modal yang diperuntukkan kepada setiap entiti dan talian perniagaan berdasarkan sasaran prestasi modal dan pembiayaan yang tersedia. Peruntukan modal yang cekap meningkatkan pulangan pemegang saham Kumpulan.

Penstrukturan modal mempengaruhi Kumpulan menerusi kesannya terhadap aliran tunai dan kos modal. Kumpulan menerapkan penstrukturan modal yang memaksimumkan nilai dan meminimumkan kos keseluruhan modal. Untuk mencapai struktur modal optimum, Kumpulan menentukan tahap, campuran dan struktur modal dalaman dan kawal selia selaras dengan tahap aktiviti perniagaan semasa dan terancang, keinginan risiko dan tahap kecukupan modal yang diinginkan.

Kumpulan mengoptimumkan modalnya dengan menyepadukan modal berasaskan risiko dalam strateginya dan menyelaraskan ini dengan pengukuran prestasi.

Dengan memanfaatkan proses penilaian modal dan alat pelaporan dan menyelaraskan proses perancangan pemulihan berdasarkan keperluan BNM, Kumpulan membangunkan pencetus amaran awal dan pencetus pemulihan untuk memantau profil risikonya, menangkap kemerosotan awal, dan menilai langkah ini mempengaruhi penggunaan/keperluan modal. Proses pemantauan memastikan strategi pengolahan modal yang berkesan diaktifkan dan dilaksanakan dengan segera.

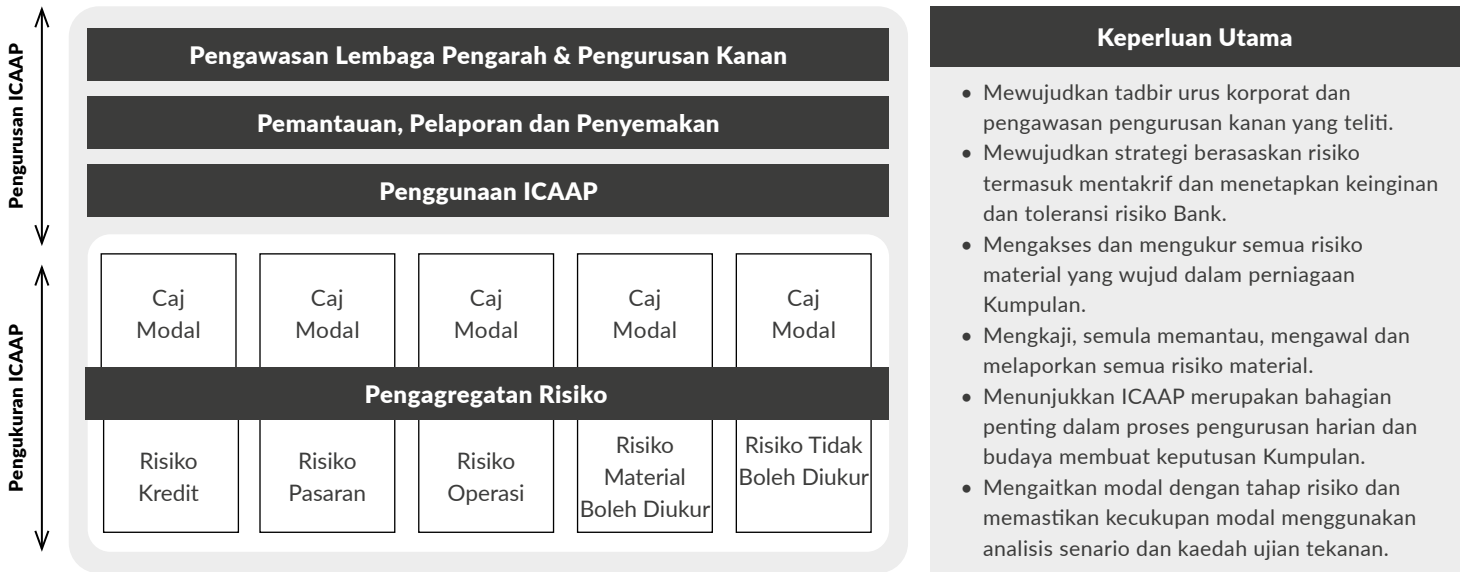
Kumpulan juga menasaskan pencapaian keseimbangan antara pembayaran dividen dengan keperluan untuk mengekalkan pendapatan agar konsisten dengan kekuatan modalnya sambil menyokong pengembangan perniagaan. Lembaga menyemak cadangan pembayaran dividen setiap tahun.

3.0 PENGURUSAN MODAL (SAMBUNGAN)

3.1 Proses Penilaian Kecukupan Modal Dalaman (ICAAP)

Selaras dengan Garis Panduan BNM tentang ICAAP bawah Rangka Kerja Kecukupan Modal Berwajaran Risiko (Basel II) – Proses Penilaian Kecukupan Modal Dalaman (Tunggak 2) dan Rangka Kerja Kecukupan Modal untuk Bank Islam (CAFIB) – Proses Penilaian Kecukupan Modal Dalaman (Tunggak 2), Kumpulan melaksanakan ICAAP dengan objektif untuk membentuk pelarasan yang kukuh antara risiko dengan modal. Kecukupan modal dinilai berhubung dengan profil risiko Kumpulan dan strategi yang ditetapkan untuk mengekalkan tahap modal yang bersesuaian.

Rangka Kerja ICAAP yang dibangunkan dan diterapkan di seluruh Kumpulan meringkaskan keperluan utama ICAAP kepada dua kategori berfungsi, iaitu; Pengukuran ICAAP dan Pengurusan ICAAP seperti yang digambarkan di bawah:

3.2 Pelaksanaan Basel III

Basel III ialah set langkah pembaharuan komprehensif yang diperkenalkan oleh Jawatankuasa Basel tentang Penyeliaan Perbankan sejak 2010 untuk mengukuhkan peraturan, penyeliaan dan pengurusan risiko sektor perbankan. Langkah tersebut termasuk kedua-dua kecairan dan pembaharuan modal.

telah melaksanakan Basel III dalam pengurusan modal dan kecairan. Nisbah modal Kumpulan; Nisbah Perlindungan Kecairan (LCR) dan Nisbah Pendanaan Stabil Bersih (NSFR) ditetapkan melebihi keperluan kawal selia seperti yang diperlukan menurut Basel III. Walaupun BNM telah memberikan kelonggaran semasa tempoh pandemik, Kumpulan dapat mengekalkan LCR dan NSFR melebihi keperluan kawal selia Basel III sebanyak 100%.

3.3 Nisbah Kecukupan Modal

Garis Panduan Rangka Kerja Kecukupan Modal (Komponen Modal) BNM dan Rangka Kerja Kecukupan Modal untuk Bank Islam (Komponen Modal) menetapkan keperluan am tentang kecukupan modal kawal selia dan komponen modal kawal selia yang layak. Institusi perbankan dikehendaki mengekalkan, pada setiap masa, nisbah kecukupan modal minimum berikut:

Nisbah Modal Ekuiti Biasa Tahap I (CET I)	4.5%
Nisbah Modal Tahap I	6.0%
Jumlah Nisbah Modal	8.0%

3.0 PENGURUSAN MODAL (SAMBUNGAN)

3.3 Nisbah Kecukupan Modal (sambungan)

Selain itu, Kumpulan dikehendaki mengekalkan penampungan modal tambahan dalam bentuk modal CET I melebihi nilai minimum CET I, Tahap I dan jumlah nisbah modal yang dinyatakan di atas. Penampungan modal hendaklah terdiri daripada penampungan pemuliharaan modal (CCB) sebanyak 2.50% dan penampungan modal kitaran balas (CCyB) antara 0% hingga 2.50%. CCB bertujuan untuk membolehkan sistem perbankan menghadapi tekanan masa hadapan manakala CCyB bertujuan untuk melindungi sektor perbankan secara keseluruhannya daripada pembentukan risiko sistemik ketika peningkatan ekonomi apabila pertumbuhan kredit agregat cenderung berlebihan. CCyB ditentukan berdasarkan purata wajaran kadar CCyB yang dikenakan bawah bidang kuasa tempat operasi Kumpulan apabila Kumpulan mempunyai pendedahan kredit. BNM akan memaklumkan sebarang keputusan tentang kadar CCyB sehingga 12 bulan sebelum tarikh kadar tersebut digunakan.

Selaras dengan Rangka Kerja Bank Domestik Penting Secara Sistemik (D-SIB) BNM, Kumpulan tidak ditetapkan sebagai D-SIB dalam Kajian Kestabilan Kewangan bagi Separuh Pertama 2023. Walaupun Kumpulan tidak perlu mengekalkan penampungan modal yang lebih tinggi, penetapan status D-SIB akan terus dipantau dengan teliti untuk sebarang perubahan.

Nisbah modal RHB Bank Berhad berasaskan penyatuan (Kumpulan Perbankan RHB), RHB Bank Berhad berasaskan global (RHB Bank), RHB Islamic Bank dan RHB Investment Bank pada 31 Disember 2023 dan 31 Disember 2022 ialah:

Jadual 1: Nisbah Kecukupan Modal

Nisbah Modal	Kumpulan Perbankan RHB		RHB Bank		RHB Islamic Bank		RHB Investment Bank	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022
Sebelum cadangan dividen								
Nisbah Modal Ekuiti Biasa Tahap I	17.266%	17.593%	16.053%	16.036%	16.125%	17.828%	36.653%	31.348%
Nisbah Modal Tahap I	17.266%	17.593%	16.053%	16.036%	16.125%	17.828%	36.653%	31.348%
Jumlah Nisbah Modal	19.985%	20.039%	19.067%	18.644%	18.882%	20.826%	43.517%	37.528%
Selepas cadangan dividen dan DRP*								
Nisbah Modal Ekuiti Biasa Tahap I	16.673%	16.887%	15.222%	15.061%	15.516%	17.033%	32.446%	29.058%
Nisbah Modal Tahap I	16.673%	16.887%	15.222%	15.061%	15.516%	17.033%	32.446%	29.058%
Jumlah Nisbah Modal	19.392%	19.333%	18.236%	17.669%	18.273%	20.031%	39.310%	35.238%

* Lembaga Pengarah telah mencadangkan dividen berikut:

- (a) Dividen interim kedua satu tingkat sebanyak 25.0 sen sesaham bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023, berjumlah RM1,071,587,000, terdiri daripada bahagian tunai 15.0 sen sesaham dan bahagian boleh pilih sebanyak 10.0 sen sesaham; dan
- (b) Dividen interim kedua satu tingkat sebanyak 25.0 sen sesaham bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2022 berjumlah RM1,061,843,000, terdiri daripada bahagian tunai sebanyak 20.0 sen sesaham dan bahagian boleh pilih sebanyak 5.0 sen sesaham.

Tiada aku janji bertulis tidak boleh batal daripada pemegang sahamnya, oleh itu amaun dividen akhir yang dicadangkan boleh dikurangkan sama ada dengan purata kadar pengambilan 3 tahun sebelumnya atau jika kurang daripada 3 tahun sebelumnya, sejarah purata kadar pengambilan yang tersedia, tertakluk pada jumlah tidak melebihi 50% daripada jumlah bahagian dividen yang boleh dipilih, selaras dengan Panduan Pelaksanaan Rangka Kerja Kecukupan Modal (Komponen Modal) bertarikh 9 Disember 2020.

Nisbah modal di atas melebihi paras minimum yang diperlukan oleh BNM.

3.0 PENGURUSAN MODAL (SAMBUNGAN)
3.4 Keperluan Modal Minimum dan Aset Berwajaran Risiko (RWA)

Jadual berikut menunjukkan pecahan RWA mengikut jenis risiko pada 31 Disember 2023 dan 31 Disember 2022:

Jadual 2: Aset Berwajaran Risiko (RWA) mengikut Jenis Risiko

Jenis Risiko	Kumpulan Perbankan RHB		RHB Bank		RHB Islamic Bank		RHB Investment Bank	
	2023 RM'000	2022 RM'000	2023 RM'000	2022 RM'000	2023 RM'000	2022 RM'000	2023 RM'000	2022 RM'000
RWA Kredit	126,053,670	118,007,600	90,170,895	85,761,518	35,235,833	33,635,942	616,039	634,603
RWA Kredit Diserap oleh PSIA	-	-	-	-	(3,082,919)	(5,355,297)	-	-
RWA Pasaran	4,159,064	3,358,227	3,538,548	3,075,095	187,131	170,490	155,584	188,204
RWA Operasi	14,301,431	14,047,918	9,405,985	9,171,749	3,387,790	3,114,515	797,424	923,914
Jumlah RWA	144,514,165	135,413,745	103,115,428	98,008,362	35,727,835	31,565,650	1,569,047	1,746,721

Jadual berikut menunjukkan pecahan RWA mengikut jenis risiko dan keperluan modal yang sepadan pada 31 Disember 2023 dan 31 Disember 2022:

Jadual 3a: Aset Berwajaran Risiko mengikut Jenis Risiko dan Keperluan Modal Minimum pada 31 Disember 2023

Jenis Risiko	RWA				Keperluan Modal Minimum			
	Kumpulan Perbankan RHB RM'000	RHB Bank RM'000	RHB Islamic Bank RM'000	RHB Investment Bank RM'000	Kumpulan Perbankan RHB RM'000	RHB Bank RM'000	RHB Islamic Bank RM'000	RHB Investment Bank RM'000
Risiko Kredit, termasuk	126,053,670	90,170,895	32,152,914	616,039	10,084,294	7,213,671	2,572,233	49,283
Bawah Pendekatan Asas Penarafan Dalam (F-IRB)	61,173,981	47,212,635	16,076,452	-	4,893,919	3,777,011	1,286,116	-
Bawah Pendekatan Lanjutan Penarafan Dalam (A-IRB)	30,091,878	18,503,758	11,661,163	-	2,407,350	1,480,300	932,893	-
Bawah Pendekatan Seragam	34,787,811	24,454,502	7,498,218	616,039	2,783,025	1,956,360	599,858	49,283
Diserap oleh PSIA bawah Pendekatan F-IRB	-	-	(2,059,578)	-	-	-	(164,766)	-
Diserap oleh PSIA bawah Pendekatan A-IRB	-	-	(485)	-	-	-	(39)	-
Diserap oleh PSIA bawah Pendekatan Seragam	-	-	(1,022,856)	-	-	-	(81,829)	-
Risiko Pasaran								
Bawah Pendekatan Seragam	4,159,064	3,538,548	187,131	155,584	332,725	283,084	14,971	12,447
Risiko Operasi								
Bawah Pendekatan Penunjuk Asas	14,301,431	9,405,985	3,387,790	797,424	1,144,114	752,479	271,023	63,794
Jumlah	144,514,165	103,115,428	35,727,835	1,569,047	11,561,133	8,249,234	2,858,227	125,524

3.0 PENGURUSAN MODAL (SAMBUNGAN)

3.4 Keperluan Modal Minimum dan Aset Berwajaran Risiko (RWA) (sambungan)

Jadual 3b: Aset Berwajaran Risiko mengikut Jenis Risiko dan Keperluan Modal Minimum pada 31 Disember 2022

Jenis Risiko	RWA				Keperluan Modal Minimum			
	Kumpulan Perbankan	RHB Bank	RHB Islamic Bank	RHB Investment Bank	Kumpulan Perbankan	RHB Bank	RHB Islamic Bank	RHB Investment Bank
	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
Risiko Kredit, termasuk	118,007,600	85,761,518	28,280,645	634,603	9,440,608	6,860,921	2,262,452	50,769
Bawah Pendekatan Asas Penarafan Dalam (F-IRB)	57,108,249	44,089,160	16,591,922	-	4,568,660	3,527,133	1,327,354	-
Bawah Pendekatan Lanjutan Penarafan Dalam (A-IRB)	28,519,011	18,078,298	10,537,071	-	2,281,521	1,446,264	842,966	-
Bawah Pendekatan Seragam	32,380,340	23,594,060	6,506,949	634,603	2,590,427	1,887,524	520,556	50,769
Diserap oleh PSIA bawah Pendekatan F-IRB	-	-	(3,629,132)	-	-	-	(290,331)	-
Diserap oleh PSIA bawah Pendekatan A-IRB	-	-	(27,368)	-	-	-	(2,189)	-
Diserap oleh PSIA bawah Pendekatan Seragam	-	-	(1,698,797)	-	-	-	(135,904)	-
Risiko Pasaran								
Bawah Pendekatan Seragam	3,358,227	3,075,095	170,490	188,204	268,658	246,008	13,639	15,056
Risiko Operasi								
Bawah Pendekatan Penunjuk Asas	14,047,918	9,171,749	3,114,515	923,914	1,123,834	733,740	249,161	73,913
Jumlah	135,413,745	98,008,362	31,565,650	1,746,721	10,833,100	7,840,669	2,525,252	139,738

Keperluan modal untuk tiga jenis risiko diperoleh dengan mendarabkan aset berwajaran risiko sebanyak 8%.

RWA Kredit bagi Kumpulan RHB Bank meningkat terutamanya disebabkan oleh pengembangan pendedahan Korporat dan portfolio gadai janji kediaman ditambah pula dengan penarikan balik pendedahan WMMIA-i daripada pelabur luar yang akan memindahkan risiko pendasar Pembiayaan Peribadi-i kembali kepada Kumpulan.

4.0 STRUKTUR MODAL

Komponen jumlah modal yang layak dinyatakan dalam Garis Panduan BNM tentang Rangka Kerja Kecukupan Modal (Komponen Modal) dan Rangka Kerja Kecukupan Modal untuk Bank Islam (Komponen Modal). Ini termasuk dana-dana pemegang saham, selepas pelarasan berkaitan pengawalseliaan, dan instrumen modal layak yang diterbitkan oleh Kumpulan. Modal Tahap I terdiri terutamanya daripada modal saham biasa, keuntungan tertahan dan rizab-rizab lain. Modal Tahap II merangkumi obligasi subordinat, lebihan peruntukan yang layak atas kerugian dijangka dan peruntukan am. Rujuk Nota 55 dalam Penyata Kewangan untuk butiran instrumen modal ini.

Jadual berikut mewakili kedudukan modal Kumpulan dan RHB Bank pada 31 Disember 2023 dan 31 Disember 2022:

Jadual 4: Struktur Modal

	Kumpulan Perbankan RHB		RHB Bank [@]	
	2023 RM'000	2022 RM'000	2023 RM'000	2022 RM'000
Modal Ekuiti Biasa Tahap I/Modal Tahap I				
Modal saham biasa berbayar	8,330,324	8,145,585	8,330,324	8,145,585
Keuntungan tertahan	19,319,465	19,196,884	14,536,326	14,479,618
Rizab-rizab lain	1,041,264	836,784	756,092	610,659
Rizab nilai saksama menerusi pendapatan komprehensif lain (FVOCI)	76,491	(599,020)	74,870	(517,256)
Ditolak:				
Muhibah	(2,638,198)	(2,638,198)	(1,714,913)	(1,714,913)
Aset tidak ketara (termasuk liabiliti cukai tertunda yang berkaitan)	(673,518)	(602,106)	(600,974)	(524,689)
Aset cukai tertunda	(273,997)	(384,052)	(209,762)	(271,633)
55% keuntungan terkumpul daripada pertukaran nilai instrumen kewangan FVOCI	(42,070)	-	(41,179)	-
Pelaburan dalam subsidiari	(102,424)	(102,425)	(4,473,995)	(4,461,272)
Pelaburan dalam sekutu dan usaha sama	(56,036)	(25)	(74,000)	-
Potongan lain [#]	(29,837)	(30,313)	(29,159)	(29,388)
Jumlah Modal Ekuiti Biasa Tahap I	24,951,464	23,823,114	16,553,630	15,716,711
Kepentingan bukan kawalan layak diiktiraf sebagai Modal Tahap	167	159	-	-
Jumlah Modal Tahap I	24,951,631	23,823,273	16,553,630	15,716,711
Modal Tahap II				
Obligasi subordinat memenuhi semua kriteria berkaitan	2,499,366	1,999,353	2,499,366	1,999,353
Instrumen modal layak subsidiari diterbitkan kepada pihak ketiga ⁺	448,412	393,975	-	-
Lebihan peruntukan yang layak atas kerugian dijangka	547,595	513,764	394,298	373,005
Peruntukan am [^]	434,848	404,754	305,681	271,763
Ditolak:				
Pelaburan dalam instrumen modal entiti kewangan dan insurans/takaful yang tidak disatukan	-	-	(91,932)	(88,116)
Jumlah Modal Tahap II	3,930,221	3,311,846	3,107,413	2,556,005
Jumlah Modal	28,881,852	27,135,119	19,661,043	18,272,716

[@] Nisbah kecukupan modal Bank terdiri daripada asas modal dan aset berjawaran risiko yang diperolehi daripada Bank dan subsidiari perbankan luar pesisir milik sepenuhnya, RHB Bank (L) Ltd.

[#] Menurut Risiko Pasaran Basel II Para 5.19 & 5.20 - Pelarasan Penilaian, pengiraan Rangka Kerja Kecukupan Modal (Basel II - Aset Berjawaran Risiko) akan mengambil kira pelarasan penuaan, kecairan dan penahanan atas portfolio dagangannya.

⁺ Sukuk subordinat yang layak diiktiraf sebagai instrumen modal Tahap II yang dipegang oleh pihak ketiga seperti yang ditetapkan bawah perenggan 18.6 Garis Panduan Rangka Kerja Kecukupan Modal (Komponen Modal) BNM yang diterbitkan oleh subsidiari Bank yang disatukan sepenuhnya.

[^] Menurut dokumen dasar BNM tentang Pelaporan Kewangan dan Pelaporan Kewangan untuk Institusi Perbankan Islam, peruntukan am merujuk elauan kerugian yang diukur pada jumlah yang sama dengan jangkaan kerugian kredit 12 bulan dan seumur hidup seperti yang ditakrifkan bawah MFRS 9 Instrumen Kewangan dan rizab kawal selia, sehingga takat peruntukan itu dianggap sebagai pendedahan terjejas bukan kredit, ditentukan bawah pendekatan piawai untuk risiko kredit.

Termasuk rizab kawal selia Kumpulan dan Bank yang layak sebanyak RM491,381,000 (31 Disember 2022: RM242,061,000) dan RM263,332,000 (31 Disember 2022: RM155,937,000)

5.0 PENGURUSAN RISIKO

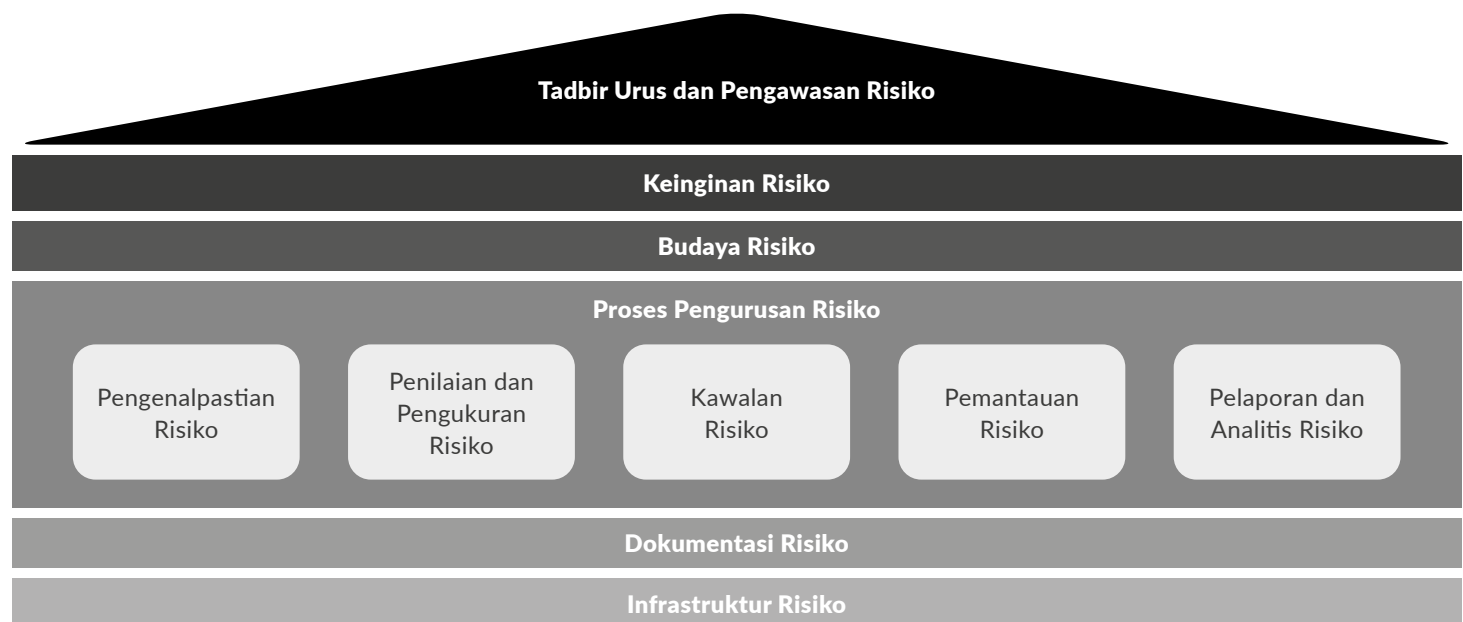
Risiko ialah sesuatu yang wujud dalam aktiviti Kumpulan dan diurus menerusi proses pengenalpastian, pengukuran dan pemantauan yang berterusan, tertakluk pada had dan kawalan lain. Selain risiko kredit, Kumpulan terdedah kepada pelbagai jenis risiko lain seperti risiko pasaran, kecairan, operasi, perundangan, syariah, strategik dan rentas sempadan, serta bentuk risiko lain yang wujud dalam strategi, rangkaian produk serta liputan geografi.

Pengurusan risiko yang efektif menjadi asas untuk memacu pertumbuhan lestari dan mempertingkatkan nilai pemegang saham, selain mengekalkan kelebihan daya saing, justeru, merupakan bahagian utama pengurusan risiko proaktif dalam persekitaran operasi Kumpulan.

Rangka Kerja Pengurusan Risiko Kumpulan mentadbir pengurusan risiko dalam Kumpulan seperti yang berikut:

- Memberikan gambaran holistik tentang persekitaran risiko dan kawalan Kumpulan, dengan pengurusan risiko disasarkan ke arah peminimuman kerugian dan perlindungan terhadap kerugian yang mungkin berlaku, terutamanya menerusi kegagalan semakan dan kawalan yang berkesan dalam organisasi.
- Menetapkan perkembangan strategik pengurusan risiko ke arah mewujudkan syarikat yang mencipta nilai. Usaha ini boleh direalisasikan dengan membina keupayaan dan infrastruktur yang serba canggih dalam pengurusan risiko, serta memperbaiki pengkuantitian risiko untuk mengoptimalkan pulangan terlaras risiko.

Rangka Kerja Pengurusan Risiko Kumpulan diwakili dalam gambar rajah berikut:

Ciri utama rangka kerja ialah:

Tadbir Urus dan Pengawasan Risiko

Lembaga Pengarah berada di puncak struktur tadbir urus risiko dan pada asasnya bertanggungjawab terhadap strategi pengurusan risiko, keinginan, rangka kerja dan pengawasan aktiviti pengurusan risiko Kumpulan/entiti masing-masing.

Untuk mengurus perniagaan dan risiko merentasi semua subsidiari secara bersepadu, jawatankuasa peringkat Kumpulan diwujudkan untuk memastikan ketekalan amalan. Bagaimanapun, Kumpulan mengekalkan jawatankuasa khusus entiti untuk membenarkan lebih banyak kelonggaran dan ketangkasan dalam pengurusan keperluan kawal selia dan perniagaan yang khusus. Setiap Jawatankuasa Risiko Lembaga yang bertanggungjawab kepada Lembaga Pengarah, menyediakan pengawasan dan membantu Lembaga masing-masing untuk mengkaji keseluruhan falsafah, rangka kerja, dasar dan model pengurusan risiko Kumpulan, dan isu risiko yang berkaitan dan unik kepada perniagaan.

Tanggungjawab penyeliaan pengurusan harian risiko perusahaan dan hal modal ditugaskan kepada Jawatankuasa Modal dan Risiko Kumpulan yang terdiri daripada pengurusan kanan Kumpulan dan yang bertanggungjawab kepada jawatankuasa lembaga pengarah berkaitan dan Jawatankuasa Pengurusan Kumpulan (GMC). Jawatankuasa Pengurusan Risiko Bank Pelaburan bertanggungjawab untuk pengawasan hal pengurusan risiko berkaitan dengan perniagaan Kumpulan RHB Investment Bank manakala Jawatankuasa Aset dan Liabiliti Kumpulan (ALCO Kumpulan) mengawasi risiko pasaran, risiko kecairan dan pengurusan kunci kira-kira.

5.0 PENGURUSAN RISIKO (SAMBUNGAN)

Ketua Pegawai Risiko Kumpulan (GCRO) bertanggungjawab kepada Pengarah Urusan, bertanggungjawab terhadap fungsi pengurusan risiko. Peranan dan tanggungjawab utama GCRO adalah untuk:

1. Membantu penetapan hala tuju strategik dan dasar keseluruhan tentang pengurusan dan kawalan risiko Kumpulan;
2. Memastikan amalan terbaik industri dalam pengurusan risiko diterapkan merentasi Kumpulan termasuk penetapan parameter-parameter pengurusan risiko dan model risiko;
3. Membina budaya proaktif, seimbang dan berorientasikan risiko dalam Kumpulan; dan
4. Menasihati pengurusan kanan, jawatankuasa peringkat pengurusan, jawatankuasa risiko peringkat lembaga dan Lembaga Pengarah entiti Kumpulan tentang isu risiko dan kesan mungkin atas Kumpulan dalam pencapaian objektif dan strategi.

GCRO disokong oleh ketua pegawai risiko entiti dan pelbagai pasukan dengan fungsi pengurusan risiko:

1. Fungsi utama ketua pegawai risiko entiti adalah untuk menilai dan mengurus risiko perusahaan dan berhubung dengan pengawal selia bawah bidang kuasa di negara/entiti masing-masing. Mereka disokong oleh pasukan pengurusan risiko masing-masing dengan sokongan daripada fungsi pengurusan risiko Kumpulan.
2. Fungsi pengurusan risiko ialah pasukan yang mengkhusus dalam risiko dan bertanggungjawab masing-masing dalam pengawasan aktif pengurusan fungsi risiko seluruh Kumpulan dan menyokong ketua pegawai risiko/entiti masing-masing. Pengurusan Risiko dan Kredit Kumpulan terdiri daripada Pengurusan Risiko Kredit Kumpulan, Pengurusan Risiko Pasaran Kumpulan, Pengurusan Aset dan Liabiliti Kumpulan, Pengurusan Risiko Operasi Kumpulan, Pengurusan Risiko Teknologi dan Siber Kumpulan, Pengurusan Risiko Syariah Kumpulan, Risiko Strategi & Transformasi, Pengurusan Risiko Perusahaan, Pengurusan Kredit Kumpulan, Risiko Perbankan Pelaburan dan Serantau, dan Pengurusan Risiko Insurans.

Keinginan Risiko

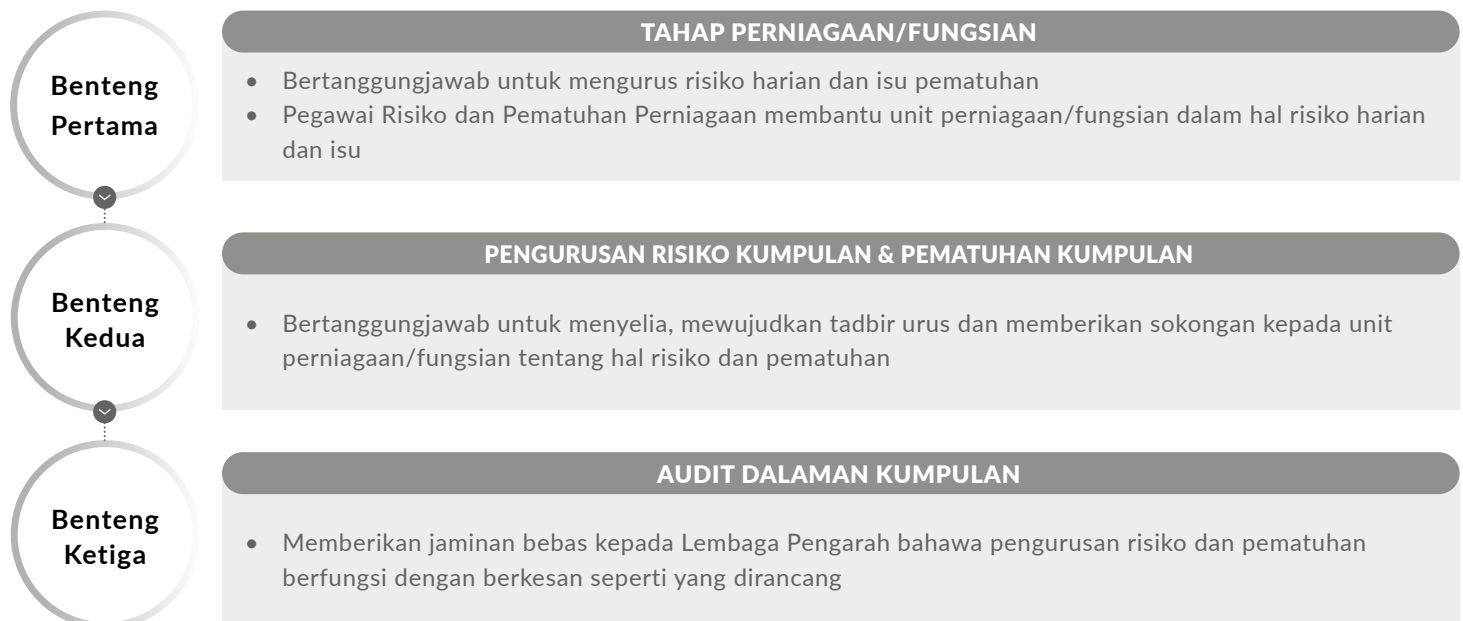
Lembaga Pengarah menetapkan keinginan risiko dan tahap toleransi yang konsisten dengan objektif perniagaan keseluruhan Kumpulan dan setiap entiti serta profil risiko yang diingini. Penetapan ini menerangkan jenis dan tahap risiko yang sedia diterima oleh Kumpulan dalam pelaksanaan strategi perniagaannya, dan dilaporkan menerusi pelbagai metrik yang membolehkan Kumpulan menguruskan sumber modal dan jangkaan pemegang saham.

Pelarasan strategi perniagaan Kumpulan dengan strategi risikonya, dan sebaliknya dinyatakan menerusi penetapan keinginan risiko, pelan perniagaan tahunan dan belanjawan kewangan Kumpulan, yang dipermudah oleh penyepaduan langkah risiko dalam pengurusan modal.

Budaya Risiko

Kumpulan berpegang pada prinsip 'Risiko dan Pematuhan menjadi Tanggungjawab Semua' dan pengurusan risiko diurus menerusi model "tiga benteng pertahanan". Unit perniagaan/fungsian untuk entiti operasi masing-masing dalam Kumpulan bertanggungjawab secara kolektif untuk mengenal pasti, menguruskan dan melaporkan risiko.

Pendekatan ini berdasarkan model 'tiga benteng pertahanan' seperti yang digambarkan di bawah:

5.0 PENGURUSAN RISIKO (SAMBUNGAN)

Proses Pengurusan Risiko

Proses pengurusan risiko mengenal pasti, menilai dan mengukur, mengawal, memantau dan melaporkan/menganalisis risiko. Langkah ini memastikan pendedahan risiko diuruskan dengan sewajarnya dan jangkaan pulangan mengimbangi risiko yang diambil.

- Pengenalpastian: Pengenalpastian dan analisis risiko yang sedia ada dan berpotensi ialah proses yang berterusan, untuk memudahkan pengenalpastian risiko yang proaktif dan tepat pada masanya dalam operasi perniagaan Kumpulan, termasuk risiko yang baharu muncul. Tindakan ini memastikan risiko boleh diurus dan dikawal mengikut keinginan risiko Kumpulan dan entiti tertentu, sekiranya perlu.
- Penilaian dan Pengukuran: Risiko diukur, dinilai dan diagregat menggunakan metodologi pengukuran risiko kualitatif dan kuantitatif yang komprehensif, dan proses ini juga berfungsi sebagai alat penting dalam penyediaan penilaian kecukupan modal dan kesolvenan.
- Pengawasan: Risiko yang dikenal pasti semasa proses pengenalpastian risiko mesti diuruskan dengan secukupnya dan dikurangkan untuk mengawal risiko kerugian. Kawalan ini juga untuk memastikan pendedahan risiko diuruskan mengikut keinginan risiko Kumpulan atau entiti.
- Pemantauan: Proses pemantauan yang berkesan memastikan Kumpulan mengetahui keadaan pendedahannya berbanding keinginan yang diluluskan dan untuk memudahkan pengenalpastian awal potensi masalah tepat pada masanya menerusi pemantauan yang sedang berlangsung dan berterusan terhadap pendedahan risiko dan langkah kawalan/pengurangan risiko.
- Analitis dan Pelaporan: Analisis dan laporan risiko disediakan oleh entiti masing-masing dan pada peringkat disatukan serta peringkat perniagaan; dan sentiasa dirujuk pengurusan kanan dan Lembaga Pengarah entiti Kumpulan yang berkaitan untuk memastikan risiko yang dikenal pasti kekal dalam keinginan yang ditetapkan dan untuk menyokong proses pembuatan keputusan termaklum. Pelaporan dan analitis juga sedang dipertingkatkan secara berterusan untuk menyediakan maklumat yang diperlukan kepada pemegang kepentingan yang berkaitan dalam Kumpulan untuk memudahkan pembuatan keputusan yang lebih berkesan.

Tambahan lagi, pengurusan risiko berusaha untuk memastikan pembuatan keputusan risiko konsisten dengan objektif strategik perniagaan dan menurut keinginan risiko.

Dokumentasi Risiko

Kumpulan sedar bahawa pelaksanaan sistem dan proses pengurusan risiko yang berkesan mesti disokong oleh set dokumentasi yang mantap. Untuk tujuan ini, Kumpulan telah mewujudkan rangka kerja, dasar dan dokumen kawalan lain yang berkaitan untuk memastikan amalan dan proses yang ditakrifkan dengan jelas dilaksanakan secara konsisten di seluruh Kumpulan. Dokumen-dokumen tertakluk pada proses kajian semula yang mantap untuk memastikan dokumentasi terkini.

Infrastruktur Risiko

Kumpulan telah menyusun sumber dan bakatnya dalam fungsi tertentu, dan melabur dalam teknologi, termasuk pengurusan data untuk menyokong aktiviti pengurusan risiko Kumpulan. Warga kerja mempunyai peranan dan tanggungjawab yang jelas, diberi akses kepada maklumat risiko yang berkaitan dan terkini, dan peluang untuk terus meningkatkan kecekapan menerusi program pembelajaran dan pembangunan.

Sistem dan alatan risiko direka bentuk untuk membolehkan kebolehcapaian maklumat risiko yang melengkapkan proses pengurusan risiko. Ketersediaan data untuk analisis dan pemantauan, serta papan pemuka dan pelaporan meningkatkan keupayaan pengurusan risiko secara berterusan. Laporan Pengurusan Risiko Kumpulan telah berkembang dan dipacu secara lebih analitis dengan papan pemuka yang merangkumi elemen unjuran kuantitatif dan kualitatif yang pandang ke hadapan.

Pengurusan risiko yang berkesan memerlukan Kumpulan untuk menyemak keupayaan pengurusan risiko secara berterusan untuk mengurus risiko dengan berkesan dan untuk menambah baik amalan pengurusan risiko di seluruh Kumpulan. Oleh itu, Kumpulan telah memulakan perjalanan transformasi dengan berusaha untuk penambahbaikan untuk kecekapan dan keberkesanan yang lebih baik.

6.0 RISIKO KREDIT

Takrifan Risiko Kredit

Risiko kredit ialah risiko kerugian yang timbul daripada kegagalan pelanggan atau rakan niaga untuk memenuhi obligasi kewangan dan kontrak mereka mengikut terma yang dipersetujui.

6.0 RISIKO KREDIT (SAMBUNGAN)

6.1 Pengawasan dan Pengaturan Pengurusan Risiko Kredit

Jawatankuasa Kredit Kumpulan (GCC)/Jawatankuasa Penaja Jamin Pelaburan Kumpulan (GIUC) ialah jawatankuasa pengurusan kanan yang diberikan kuasa untuk (i) menimbang, meluluskan atau menolak semua pelaburan kewangan, kredit rakan niaga, pinjaman/pembiayaan dan pembrokeran saham/ekuiti/cadangan perniagaan niaga hadapan sehingga had ambang yang ditetapkan, dan (ii) mengarah, memantau, menyemak dan mempertimbangkan isu yang boleh memberi kesan material kepada kualiti semasa dan masa hadapan buku pinjaman/aset Kumpulan.

Fungsi utama Jawatankuasa Kredit Lembaga Pengarah (BCC) adalah untuk (i) mengesahkan, memveto atau mengenakan syarat yang lebih ketat atas kredit Kumpulan yang diluluskan dengan sewajarnya oleh GCC dan/atau GIUC, (ii) mengawasi pengurusan akaun rosot nilai dan berisiko tinggi, dan (iii) meluluskan urus niaga kredit kepada pihak yang berkaitan sehingga had ambang yang ditetapkan. BCC juga menyokong dasar pinjaman/pembiayaan dan pinjaman/pembiayaan yang diwajibkan oleh BNM untuk dirujuk kepada ahli Lembaga Pengarah masing-masing untuk kelulusan.

Pengurusan Kredit Kumpulan mempunyai tanggungjawab berfungsi untuk memastikan proses dalaman dan piawaian penajajaminan kredit dipatuhi sebelum cadangan pembiayaan diluluskan. Semua cadangan pembiayaan dinilai terlebih dahulu untuk kelayakan kreditnya oleh unit perniagaan asal sebelum dinilai oleh pengurus kredit bebas dan diputuskan oleh pihak berkuasa pinjaman/pembiayaan yang diwakilkan/jawatankuasa berkaitan.

Semua had pendedahan pembiayaan diluluskan menurut rangka kerja pihak berkuasa kelulusan kredit yang ditetapkan.

Pengurusan Risiko Kredit Kumpulan mempunyai tanggungjawab fungsian dalam pengurusan risiko kredit, pemantauan risiko portfolio, pelaporan risiko dan pembangunan dasar dan garis panduan kredit. Kumpulan juga menjalankan ujian tekanan kredit secara berkala untuk menilai kerentanan portfolio kredit terhadap kejadian risiko kredit yang buruk.

6.2 Pendekatan Pengurusan Risiko Kredit

Rangka kerja pengurusan risiko kredit Kumpulan dirumuskan menurut Dasar Risiko Kredit BNM. Kumpulan mematuhi Dasar Kredit Kumpulan yang menyokong pembangunan budaya kredit yang kukuh dengan objektif mengekalkan portfolio yang pelbagai, dan pulangan berlawanan risiko yang andal dan memuaskan.

Proses pengurusan risiko kredit Kumpulan didokumenkan dalam Garis Panduan Kredit Kumpulan (GCG) dan Manual Prosedur Kredit Kumpulan (GCPM) yang menetapkan prosedur operasi dan garis panduan yang mengawal proses kredit dalam Kumpulan.

Pinjaman/Pembiayaan kepada Pelanggan Korporat dan Institusi

Pinjaman/pembiayaan kepada pelanggan korporat dan institusi dinilai secara individu dan diberi penarafan risiko. Penaja jamin kredit mengenal pasti dan menaksir risiko kredit pelanggan korporat atau institusi besar, atau kumpulan pelanggan, dengan mengambil kira profil kewangan dan perniagaan, faktor industri dan ekonomi, cagaran atau sokongan kredit lain.

Risiko Kredit daripada Aktiviti Pelaburan atau Perdagangan

Dalam pelaksanaan aktiviti perdagangan atau pelaburan, Kumpulan juga terdedah kepada risiko kredit daripada aktiviti perdagangan, derivatif dan sekuriti hutang. Garis panduan kredit yang berkaitan diwujudkan untuk mentadbir risiko kredit menerusi panduan tentang derivatif, lindung nilai dan aktiviti berkaitan pelaburan untuk pendedahan yang berbeza.

Pinjaman/Pembiayaan kepada Pengguna dan Perniagaan Kecil

Untuk pinjaman/pembiayaan program runcit dan perniagaan kecil, risiko kredit diuruskan berdasarkan portfolio dengan memanfaatkan model penarafan kredit dalaman. Bagi pengguna dan perniagaan kecil, risiko kredit dinilai dan dilanjutkan berdasarkan set kriteria penerimaan risiko kredit yang ditakrifkan dengan jelas, semakan pasca kelulusan yang kerap dan pemantauan risiko kredit untuk membolehkan penilaian risiko yang teliti, membuat keputusan yang objektif, pemprosesan yang cekap kos dan pengurusan portfolio yang berkesan.

6.0 RISIKO KREDIT (SAMBUNGAN)

6.2 Pendekatan Pengurusan Risiko Kredit (sambungan)

Pinjaman/Pembiayaan untuk Pembiayaan Margin Saham

Pinjaman/pembiayaan kepada pelanggan margin saham dikira berdasarkan kemudahan kredit/pembiayaan yang disediakan kepada pelanggan untuk dagangan atau penubuhan sekuriti yang disenaraikan di Bursa Malaysia Berhad menurut Peraturan Bursa Securities. Risiko kredit dikurangkan menerusi penubuhan satu struktur/matriks penguasa kelulusan yang sewajarnya untuk perlanjutan had dagangan/kredit. Mengikut garis panduan yang ditakrifkan dengan jelas dan diluluskan oleh Lembaga Pengarah dan selaras dengan undang-undang dan peraturan yang terpakai, pengurusan risiko kredit juga merangkumi penilaian kredit yang sistematik, pemantauan rapi had, pendedahan dan risiko penumpuan kepada rakan niaga atau pengeluar, menerusi prosedur laporan pengurusan yang tepat pada masa.

Pengurangan Risiko Kredit

Kumpulan secara amnya tidak memberikan kemudahan kredit semata-mata berdasarkan cagaran yang disediakan. Semua kemudahan kredit diberikan berdasarkan kedudukan kredit peminjam/pelanggan, sumber pembayaran balik dan kemampuan membayar hutang/pembiayaan. Cagaran diambil apabila mungkin untuk mengurangkan risiko kredit ditanggung, tertakluk pada dasar Kumpulan yang mengawal kelayakan cagaran yang digunakan untuk mengurangkan risiko kredit. Pergantungan pada cagaran apabila diambil dinilai dengan teliti berdasarkan isu seperti kepastian dan kebolehkuatkuasaan undang-undang, penilaian pasaran dan risiko rakan niaga penjamin. Cagaran yang diiktiraf jika berkaitan, termasuk aset kewangan dan fizikal. Kumpulan juga menerima sekuriti bukan ketara sebagai sokongan kredit. Jadual 16a, 16b, 17a dan 17b menunjukkan pengurangan risiko kredit portfolio bawah pendekatan Standard dan Pendekatan LHDN masing-masing pada 31 Disember 2023 berbanding 31 Disember 2022.

Kumpulan mempunyai mekanisme yang mantap untuk memantau kredit dan penumpuan pasaran dalam pengurangan kreditnya.

Risiko Penumpuan Kredit

Penumpuan risiko boleh menjadi kenyataan daripada pendedahan yang berlebihan kepada satu rakan niaga atau kumpulan rakan niaga yang berkaitan, instrumen tertentu atau segmen pasaran tertentu. Kumpulan menguruskan kepelbagaian portfolionya untuk mengelakkan risiko penumpuan kredit yang tidak wajar. Untuk menguruskan risiko penumpuan ini, ambang/had pendedahan yang sesuai ditetapkan dengan sewajarnya.

6.3 Pemantauan Kredit dan Semakan Tahunan

Kumpulan sentiasa memantau pendedahan kredit, prestasi portfolio, dan arah aliran luaran yang mungkin mempengaruhi hasil pengurusan risiko. Laporan pengurusan risiko dalaman dijana untuk pengurusan kanan, jawatankuasa risiko dan Lembaga Pengarah masing-masing, dan termasuk maklumat tentang kualiti portfolio, penghijrahan penarafan kredit dan pendedahan risiko penumpuan. Pelaporan sedemikian membolehkan pengurusan kanan mengenal pasti arah aliran kredit yang buruk, mengambil tindakan pembetulan segera, dan memastikan pengambilan keputusan terlaras risiko yang sesuai.

Semakan dijalankan sekurang-kurangnya sekali setahun dengan maklumat terkini tentang kedudukan kewangan pelanggan, kedudukan pasaran, industri dan keadaan ekonomi serta tingkah laku akaun. Pinjaman/pembiayaan tertentu boleh disemak dengan lebih kerap dalam keadaan yang sesuai.

Dalam Pengurusan Risiko dan Kredit Kumpulan, terdapat mekanisme pemantauan kredit untuk menyerlahkan pinjaman/pembiayaan bermasalah (akaun senarai pantau) untuk pemantauan intensif bawah Pengurusan Kredit Senarai Pantau. Akaun sedemikian mungkin menunjukkan corak kesusahan awal atau pada peringkat awal kenakalan tetapi belum mungkir. Untuk kes ini, jabatan Pengurusan Kredit Senarai Pantau akan menjalankan penilaian bebas dan bekerjasama rapat dengan unit perniagaan untuk melaksanakan strategi bagi menangani hubungan pinjaman/perniagaan bawah Pengurusan Kredit Senarai Pantau untuk memulihkan akaun selepas perbincangan dengan peminjam/pelanggan untuk menentukan punca utama masalah yang boleh mengakibatkan penjadualan semula, penstrukturan semula atau strategi "keluar" digunakan. Untuk akaun yang lebih besar atau terpilih, mesyuarat kemas kini kedudukan tetap diadakan dengan unit perniagaan untuk menyemak atau menyemak strategi ini. Garis panduan yang berkaitan diperhalus dari semasa ke semasa, untuk mengenal pasti, memantau dan menyelesaikan akaun tersebut dengan lebih baik.

Audit Dalaman Kumpulan menjalankan semakan pasca-kelulusan bebas atas dasar pensampelan untuk memastikan kualiti penilaian kredit dan piawaian kelulusan terselaraskan dengan piawaian penajajaminan kredit dan dasar pembiayaan yang ditetapkan oleh pengurusan Kumpulan, serta undang-undang dan peraturan yang berkaitan.

6.0 RISIKO KREDIT (SAMBUNGAN)

6.3 Pemantauan Kredit dan Semakan Tahunan (sambungan)

Pengukuran Risiko Kredit

Berserta pertimbangan dan pengalaman, pengukuran atau kuantifikasi risiko memainkan peranan penting dalam pembuatan keputusan pengambilan risiko dan pengurusan portfolio termaklum. Memandangkan sifat risiko kredit berbeza mengikut jenis pembiayaan, Kumpulan menggunakan alat pengukur risiko kredit yang berbeza, agar risiko kredit bagi setiap jenis pembiayaan digambarkan dengan sewajarnya. Alat pengukur ini dibangunkan untuk pendedahan kredit material, bawah Pendekatan IRB.

Berikut mewakili dimensi yang dipertimbangkan dalam pengukuran risiko kredit:

1. Kebarangkalian Mungkir (PD)
Kebarangkalian mungkir merujuk kemungkinan seseorang peminjam/pelanggan tidak berupaya untuk memenuhi obligasi hutang. Untuk pembiayaan korporat/bukan runcit, kebarangkalian mungkir diukur mengikut penarafan penanggung obligasi (atau pelanggan) yang diperolehi daripada sistem penarafan risiko untuk menentukan tahap risiko mungkir penanggung obligasi. Penarafan risiko setiap penanggung obligasi dikemas kini dengan tetap untuk memastikan risiko mungkir terkini penanggung dicerminkan. Untuk pendedahan/pembiayaan runcit, risiko mungkir diukur menerusi model skor masing-masing iaitu penggunaan kad skor, tatalaku kad skor dan kad skor berpusatkan pelanggan.
2. Kerugian Akibat Mungkir (LGD)
LGD ialah jumlah kerugian ditanggung apabila peminjam/pelanggan ingkar. Untuk pembiayaan korporat, LGD ditentukan menerusi pelarasan pengurangan risiko kredit, apabila liputan cagaran dan keselamatan akan menentukan tahap LGD untuk urusan niaga tertentu. Untuk pembiayaan runcit, LGD ditentukan pada tahap segmen (atau kumpulan) masing-masing.
3. Pendedahan Mungkir (EAD)
EAD dikira daripada baki tertunggak semasa dan ketersediaan barisan pembiayaan yang terikat. Dalam hal ini, faktor utama ialah obligasi Kumpulan yang berkaitan dengan barisan pembiayaan tersedia. Untuk pembiayaan korporat, EAD diukur pada pendedahan obligor individu mengikut Garis Panduan Rangka Kerja Kecukupan Modal BNM (Basel II – Aset Berwajaran Risiko) dan Rangka Kerja Kecukupan Modal untuk Bank Islam (Aset Berwajaran Risiko). Untuk pembiayaan runcit, prinsip pengukuran risiko kredit itu serupa, tetapi diukur secara terkumpul, berasaskan model dalaman.

6.4 Pendedahan Luar Kunci Kira-kira dan Risiko Kredit Rakan Niaga (CCR)

Pengurusan pendedahan luar kunci kira-kira Kumpulan berikut dibuat menurut pendekatan pengurusan risiko kredit seperti yang dinyatakan menurut Seksyen 6.2 dokumen ini::

- Jaminan kewangan dan surat kredit tunggu sedia, yang merupakan aku janji bahawa Kumpulan akan membuat pembayaran sekiranya pelanggannya tidak dapat memenuhi obligasinya kepada pihak ketiga. Pendedahan ini membawa risiko kredit yang sama seperti pinjaman/pembiayaan walaupun bersifat luar jangka;
- Surat kredit berdokumen dan komersial, yang diusahakan oleh Kumpulan bagi pihak pelanggannya. Pendedahan ini biasanya disandarkan oleh penghantaran barang yang berkaitan dengannya;
- Komitmen untuk melanjutkan pembiayaan, termasuk bahagian-bahagian kemudahan pembiayaan yang belum digunakan atau belum dikeluarkan;
- Saluran kad kredit yang belum digunakan; dan
- Amaun kredit setara untuk instrumen kewangan derivatif.

6.0 RISIKO KREDIT (SAMBUNGAN)

6.4 Pendedahan Luar Kunci Kira-kira dan Risiko Kredit Rakan Niaga (CCR) (sambungan)

Risiko Kredit Rakan Niaga

Risiko Kredit Rakan Niaga ialah risiko apabila rakan niaga kepada urus niaga ingkar sebelum penyelesaian akhir aliran tunai urus niaga. Kerugian ekonomi akan berlaku jika urus niaga atau portfolio urus niaga dengan rakan niaga mempunyai nilai ekonomi yang positif pada masa mungkir. Berbeza dengan pendedahan firma kepada risiko kredit menerusi pinjaman/pembiayaan, apabila pendedahan kepada risiko kredit ialah unilateral dan hanya bank pemberi pinjaman yang menghadapi risiko kerugian, CCR mewujudkan risiko kerugian dua hala: nilai pasaran urus niaga boleh positif atau negatif kepada mana-mana rakan niaga kepada urus niaga. Nilai pasaran tidak pasti dan boleh berubah mengikut masa dengan pergerakan faktor asas pasaran.

Risiko rakan niaga biasanya dikaitkan dengan dua kelas produk kewangan yang luas:

- Derivatif atas kaunter (OTC) seperti swap kadar faedah/keuntungan, niaga depan FX dan swap mungkir kredit.
- Urus niaga pembiayaan sekuriti seperti repo dan repo berbalik; dan pinjaman/pembiayaan sekuriti.

Instrumen kewangan derivatif dimeterai untuk tujuan lindung nilai atau perdagangan empunya yang dikawal oleh had yang diluluskan oleh Lembaga Pengarah dan kawalan dalaman.

Sebarang kerugian kewangan dikira berasaskan kos untuk menggantikan instrumen kewangan derivatif yang ingkar dengan kontrak lain yang serupa dalam pasaran. Kos penggantian setara dengan perbezaan antara nilai asal derivatif pada masa kontrak dengan rakan niaga yang ingkar dan nilai saksama semasa pengganti yang serupa pada harga pasaran semasa.

Semua kedudukan derivatif kewangan tertunggak ditandakan kepada pasaran setiap hari. Kumpulan memantau kedudukan rakan niaga dan segera merujuk kepada pihak yang berkaitan untuk tindakan seterusnya jika ada sebarang kekurangan dalam tahap ambang.

6.5 Pendedahan Kredit dan Aset Berwajaran Risiko mengikut Portfolio dan Pendekatan

Jadual berikut menunjukkan pendedahan kredit atau Pendedahan Mungkir (EAD) pada 31 Disember 2023 berbanding 31 Disember 2022, diasingkan oleh:

- pelbagai jenis kelas aset, menunjukkan butiran pendedahan mengikut jenis pendekatan, sebelum dan selepas pengurangan risiko kredit (CRM), RWA yang sepadan dan keperluan modal;
- pendedahan luar kunci kira-kira dan risiko kredit rakan niaga;
- pengagihan geografi;
- sektor industri; dan
- baki tempoh matang

6.0 RISIKO KREDIT (SAMBUNGAN)

6.5 Pendedahan Kredit dan Aset Berwajaran Risiko mengikut Portfolio dan Pendekatan (sambungan)

Jadual 5a: Ringkasan Pendedahan Kredit dengan Pengurangan Risiko Kredit (CRM) mengikut Kelas Aset dan Keperluan Modal Minimum (Pendedahan Dalam dan Luar Kunci Kira-kira) pada 31 Disember 2023

Kumpulan Perbankan RHB	Pendedahan Kasar/EAD Sebelum CRM	Pendedahan Bersih/EAD Selepas CRM	Aset Berwajaran Risiko	Keperluan Modal Minimum
Kelas Pendedahan	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
Pendedahan bawah Pendekatan Seragam (SA)				
Pendedahan dalam Kunci Kira-kira				
Bank Pusat & Badan Berdaulat	42,343,480	42,343,480	1,374,792	109,983
Entiti Sektor Awam	11,413,811	11,342,211	130,306	10,424
Bank, Institusi Kewangan Pembangunan & MDB	17,295,079	17,295,079	6,017,808	481,425
Syarikat Insurans/Takaful, Firma Sekuriti & Pengurus Dana	575,090	575,090	509,182	40,735
Korporat	14,462,776	12,902,282	8,885,686	710,855
Kawal Selia Runcit	12,186,709	11,298,065	9,743,912	779,513
Gadai Janji/Pembiayaan Kediaman	761,249	750,362	266,267	21,301
Aset Berisiko Lebih Tinggi	736,080	736,080	1,104,120	88,330
Aset Lain	5,483,948	5,483,948	2,627,908	210,233
Pendedahan Ekuiti	825,539	825,539	825,539	66,043
Pendedahan Mungkir	707,408	605,622	801,262	64,101
Jumlah Pendedahan dalam Kunci Kira-kira	106,791,169	104,157,758	32,286,782	2,582,943
Pendedahan Luar Kunci Kira-kira				
Derivatif OTC	2,366,804	2,088,300	558,886	44,711
Pendedahan luar kunci kira-kira selain derivatif OTC atau derivatif kredit	14,346,474	4,932,254	1,938,619	155,089
Pendedahan Mungkir	16,642	16,480	3,524	282
Jumlah Pendedahan Luar Kunci Kira-kira	16,729,920	7,037,034	2,501,029	200,082
Jumlah Pendedahan Dalam dan Luar Kunci Kira-kira bawah SA	123,521,089	111,194,792	34,787,811	2,783,025
Pendedahan bawah Pendekatan F-IRB				
Pendedahan dalam Kunci Kira-kira				
Corporates, of which	90,217,254	90,217,254	52,092,883	4,167,431
Pendedahan Korporat (tidak termasuk pendedahan dengan pelarasan saiz firma)	49,896,406	49,896,406	26,649,582	2,131,967
Pendedahan Korporat (dengan pelarasan saiz firma)	25,511,065	25,511,065	15,131,913	1,210,553
Pendedahan Pinjaman Khusus (Pendekatan Penslotan)				
Pembiayaan Projek	1,954,962	1,954,962	1,233,581	98,686
Hartanah Berpendapatan	12,854,821	12,854,821	9,077,807	726,225
Pendedahan Mungkir	2,787,627	2,787,627	131,176	10,494
Jumlah Pendedahan dalam Kunci Kira-kira	93,004,881	93,004,881	52,224,059	4,177,925

6.0 RISIKO KREDIT (SAMBUNGAN)

6.5 Pendedahan Kredit dan Aset Berwajaran Risiko mengikut Portfolio dan Pendekatan (sambungan)

Jadual 5a: Ringkasan Pendedahan Kredit dengan Pengurangan Risiko Kredit (CRM) mengikut Kelas Aset dan Keperluan Modal Minimum (Pendedahan Dalam dan Luar Kunci Kira-kira) pada 31 Disember 2023 (sambungan))

Kumpulan Perbankan RHB	Pendedahan Kasar/EAD Sebelum CRM	Pendedahan Bersih/EAD Selepas CRM	Aset Berwajaran Risiko	Keperluan Modal Minimum
Kelas Pendedahan	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
<u>Pendedahan Luar Kunci Kira-kira</u>				
Derivatif OTC	589,647	589,647	608,490	48,679
Pendedahan luar kunci kira-kira selain derivatif OTC atau derivatif kredit	9,054,722	9,054,722	4,878,754	390,300
Pendedahan Mungkir	14,956	14,956	-	-
Jumlah Pendedahan Luar Kunci Kira-kira	9,659,325	9,659,325	5,487,244	438,979
<u>Pendedahan bawah Pendekatan A-IRB</u>				
<u>Pendedahan dalam Kunci Kira-kira</u>				
Runcit, termasuk	120,920,087	120,920,087	23,779,355	1,902,348
Pendedahan Gadai Janji/Pembiayaan Kediaman	71,372,738	71,372,738	10,419,470	833,558
Pendedahan Runcit Kitaran Layak	2,200,761	2,200,761	1,221,694	97,735
Pendedahan Sewa Beli	10,415,530	10,415,530	3,222,193	257,775
Pendedahan Runcit Lain	36,931,058	36,931,058	8,915,998	713,280
Pendedahan Mungkir	3,158,214	3,158,214	1,894,663	151,573
Jumlah Pendedahan dalam Kunci Kira-kira	124,078,301	124,078,301	25,674,018	2,053,921
<u>Pendedahan Luar Kunci Kira-kira</u>				
Derivatif OTC	-	-	-	-
Pendedahan luar kunci kira-kira selain derivatif OTC atau derivatif kredit	17,663,115	17,663,115	2,647,154	211,772
Pendedahan Mungkir	50,575	50,575	67,392	5,392
Jumlah Pendedahan Luar Kunci Kira-kira	17,713,690	17,713,690	2,714,546	217,164
Jumlah Pendedahan Dalam dan Luar Kunci Kira-kira sebelum faktor penskalaan bawah Pendekatan IRB	244,456,197	244,456,197	86,099,867	6,887,989
Jumlah Pendedahan Dalam dan Luar Kunci Kira-kira selepas faktor penskalaan, 1.06 bawah Pendekatan IRB			91,265,859	7,301,269
Jumlah (Pendedahan bawah Pendekatan SA dan Pendedahan bawah Pendekatan IRB)	367,977,286	355,650,989	126,053,670	10,084,294

6.0 RISIKO KREDIT (SAMBUNGAN)
6.5 Pendedahan Kredit dan Aset Berwajaran Risiko mengikut Portfolio dan Pendekatan (sambungan)
Jadual 5b: Ringkasan Pendedahan Kredit dengan Pengurangan Risiko Kredit (CRM) mengikut Kelas Aset dan Keperluan Modal Minimum (Pendedahan Dalam dan Luar Kunci Kira-kira) pada 31 Disember 2022 (Dinyatakan Semula)

Kumpulan Perbankan RHB	Pendedahan Kasar/EAD Sebelum CRM	Pendedahan Bersih/EAD Selepas CRM	Aset Berwajaran Risiko	Keperluan Modal Minimum
Kelas Pendedahan	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
<u>Pendedahan bawah Pendekatan Seragam (SA)</u>				
<u>Pendedahan dalam Kunci Kira-kira</u>				
Bank Pusat & Badan Berdaulat	38,123,599	38,123,599	1,287,238	102,979
Entiti Sektor Awam	12,133,337	11,960,479	258,179	20,654
Bank, Institusi Kewangan Pembangunan & MDB	17,836,309	17,836,309	5,828,467	466,277
Syarikat Insurans/Takaful, Firma Sekuriti & Pengurus Dana	564,070	564,070	520,053	41,604
Korporat	12,671,165	10,839,487	8,273,432	661,875
Kawal Selia Runcit	10,809,819	9,970,697	8,342,211	667,377
Gadai Janji/Pembiayaan Kediaman	1,043,232	1,034,909	365,274	29,222
Aset Berisiko Lebih Tinggi	689,881	689,881	1,034,821	82,786
Aset Lain	4,504,817	4,504,817	2,474,453	197,956
Pendedahan Ekuiti	813,587	813,587	813,587	65,087
Pendedahan Mungkir	412,217	411,662	557,448	44,596
Jumlah Pendedahan dalam Kunci Kira-kira	99,602,033	96,749,497	29,755,163	2,380,413
<u>Pendedahan Luar Kunci Kira-kira</u>				
Derivatif OTC	2,471,503	1,972,965	508,703	40,696
Pendedahan luar kunci kira-kira selain derivatif OTC atau derivatif kredit	11,894,736	8,158,572	2,113,144	169,052
Pendedahan Mungkir	15,752	15,644	3,330	266
Jumlah Pendedahan Luar Kunci Kira-kira	14,381,991	10,147,181	2,625,177	210,014
Jumlah Pendedahan Dalam dan Luar Kunci Kira-kira bawah SA	113,984,024	106,896,678	32,380,340	2,590,427
<u>Pendedahan bawah Pendekatan F-IRB</u>				
<u>Pendedahan dalam Kunci Kira-kira</u>				
Korporat, termasuk	85,960,642	85,960,642	48,626,117	3,890,089
Pendedahan Korporat (tidak termasuk pendedahan dengan palarasan saiz firma)	45,924,370	45,924,370	23,255,255	1,860,420
Pendedahan Korporat (dengan palarasan saiz firma)	27,623,781	27,623,781	16,453,892	1,316,311
Pendedahan Pinjaman Khusus (Pendekatan Penslotan)	1,891,516	1,891,516	1,318,523	105,482
Pembiayaan Projek	10,520,975	10,520,975	7,598,447	607,876
Hartanah Berpendapatan	3,036,436	3,036,436	31,147	2,492
Jumlah Pendedahan dalam Kunci Kira-kira	88,997,078	88,997,078	48,657,264	3,892,581

6.0 RISIKO KREDIT (SAMBUNGAN)

6.5 Pendedahan Kredit dan Aset Berwajaran Risiko mengikut Portfolio dan Pendekatan (sambungan)

Jadual 5b: Ringkasan Pendedahan Kredit dengan Pengurangan Risiko Kredit (CRM) mengikut Kelas Aset dan Keperluan Modal Minimum (Pendedahan Dalam dan Luar Kunci Kira-kira) pada 31 Disember 2022 (Dinyatakan Semula) (sambungan)

Kumpulan Perbankan RHB	Pendedahan Kasar/EAD Sebelum CRM RM'000	Pendedahan Bersih/EAD Selepas CRM RM'000	Aset Berwajaran Risiko RM'000	Keperluan Modal Minimum RM'000
Kelas Pendedahan				
<u>Pendedahan Luar Kunci Kira-kira</u>				
Derivatif OTC	440,586	440,586	348,524	27,882
Pendedahan luar kunci kira-kira selain derivatif OTC atau derivatif kredit	8,629,658	8,629,658	4,869,919	389,594
Pendedahan Mungkir	4,532	4,532	-	-
Jumlah Pendedahan Luar Kunci Kira-kira	9,074,776	9,074,776	5,218,443	417,476
<u>Pendedahan bawah Pendekatan A-IRB</u>				
<u>Pendedahan dalam Kunci Kira-kira</u>				
Runcit, termasuk	114,945,790	114,945,790	22,402,515	1,792,201
Pendedahan Gadai Janji/Pembiayaan Kediaman	64,997,816	64,997,816	9,342,386	747,391
Pendedahan Runcit Kitaran Layak	1,937,597	1,937,597	1,112,436	88,995
Pendedahan Sewa Beli	9,689,197	9,689,197	2,974,732	237,978
Pendedahan Runcit Lain	38,321,180	38,321,180	8,972,961	717,837
Pendedahan Mungkir	2,710,444	2,710,444	1,772,935	141,835
Jumlah Pendedahan dalam Kunci Kira-kira	117,656,234	117,656,234	24,175,450	1,934,036
<u>Pendedahan Luar Kunci Kira-kira</u>				
Derivatif OTC	-	-	-	-
Pendedahan luar kunci kira-kira selain derivatif OTC atau derivatif kredit	18,079,051	18,079,051	2,661,909	212,953
Pendedahan Mungkir	45,431	45,431	67,368	5,389
Jumlah Pendedahan Luar Kunci Kira-kira	18,124,482	18,124,482	2,729,277	218,342
Jumlah Pendedahan Dalam dan Luar Kunci Kira-kira sebelum faktor penskalaan bawah Pendekatan IRB	233,852,570	233,852,570	80,780,434	6,462,435
Jumlah Pendedahan Dalam dan Luar Kunci Kira-kira selepas faktor penskalaan, 1.06 bawah Pendekatan IRB			85,627,260	6,850,181
Jumlah (Pendedahan bawah Pendekatan SA dan Pendedahan bawah Pendekatan IRB)	347,836,594	340,749,248	118,007,600	9,440,608

6.0 RISIKO KREDIT (SAMBUNGAN)
6.5 Pendedahan Kredit dan Aset Berwajaran Risiko mengikut Portfolio dan Pendekatan (sambungan)
Jadual 6a: Pendedahan Luar Kunci Kira-kira dan Risiko Kredit Rakan Niaga (Sebelum Pengurangan Risiko Kredit) pada 31 Disember 2023

Kumpulan Perbankan RHB	Nilai			
	Jumlah Prinsipal Nosiona RM'000	Positif Kontrak Derivatif RM'000	Jumlah Setara Kredit RM'000	Aset Berwajaran Risiko RM'000
Jenis Butiran				
Pengganti kredit langsung	1,564,192		1,475,846	702,110
Butiran luar jangka berkaitan urus niaga	2,048,797		952,679	448,337
Luar jangka berkaitan dagangan cair sendiri jangka pendek	1,126,639		236,801	164,281
Pembelian aset hadapan, deposit hadapan, saham dan sekuriti berbayar yang mewakili komitmen dengan pengeluaran tertentu	-		-	-
Peminjaman sekuriti bank atau peletakan sekuriti sebagai cagaran oleh bank, termasuk keadaan apabila timbulnya daripada urus niaga bersifat repo	11,313,173		11,313,173	250,397
Kontrak berkaitan tukaran asing	9,512,484	82,652	255,298	240,537
1 tahun atau kurang	8,921,987	57,479	173,911	90,318
Lebih dari 1 hingga 5 tahun	590,497	25,173	81,387	150,219
Melebihi 5 tahun	-	-	-	-
Kontrak berkaitan kadar faedah/keuntungan	5,468,332	72,190	172,802	81,173
1 tahun atau kurang	1,568,971	261	3,270	2,030
Lebih dari 1 hingga 5 tahun	3,746,788	69,806	159,481	74,658
Melebihi 5 tahun	152,573	2,123	10,051	4,485
Kontrak berkaitan ekuiti	398,313	45,951	64,617	1,228
1 tahun atau kurang	353,549	45,762	64,031	1,204
Lebih dari 1 hingga 5 tahun	44,764	189	586	24
Melebihi 5 tahun	-	-	-	-
Kontrak komoditi	366,150	8,009	21,817	8,013
1 tahun atau kurang	27,518	-	-	-
Lebih dari 1 hingga 5 tahun	338,632	8,009	21,817	8,013
Melebihi 5 tahun	-	-	-	-
Urus niaga derivatif OTC dan kontrak derivatif kredit tertakluk pada perjanjian penghasilan bersih bilateral yang sah	160,696,684	502,839	2,441,917	836,425
Komitmen lain, seperti kemudahan tunggu sedia formal dan barisan kredit/pembiayaan, dengan tempoh matang asal melebihi 1 tahun	34,458,892		26,052,639	7,786,579
Komitmen lain, seperti kemudahan tunggu sedia formal dan barisan kredit/pembiayaan, dengan tempoh matang asal sehingga 1 tahun	1,796,929		383,073	43,942
Sebarang komitmen yang boleh dibatalkan tanpa syarat pada bila-bila masa oleh Bank tanpa notis terlebih dahulu atau dibatalkan secara automatic disebabkan oleh kemerosotan dalam kebolehpercayaan kredit peminjam	17,312,765		732,273	139,797
Jumlah	246,063,350	711,641	44,102,935	10,702,819

6.0 RISIKO KREDIT (SAMBUNGAN)

6.5 Pendedahan Kredit dan Aset Berwajaran Risiko mengikut Portfolio dan Pendekatan (sambungan)

Jadual 6b: Pendedahan Luar Kunci Kira-kira dan Risiko Kredit Rakan Niaga (Sebelum Pengurangan Risiko Kredit) pada 31 Disember 2022

Kumpulan Perbankan RHB	Jumlah Prinsipal Nosiona RM'000	Nilai Saksama Positif Kontrak Derivatif RM'000	Jumlah Setara Kredit RM'000	Aset Berwajaran Risiko RM'000
Jenis Butiran				
Pengganti kredit langsung	1,410,617		1,316,820	664,899
Butiran luar jangka berkaitan urus niaga	2,788,293		1,327,195	679,421
Luar jangka berkaitan dagangan cair sendiri jangka pendek	984,888		208,415	181,106
Pembelian aset hadapan, deposit hadapan, saham dan sekuriti berbayar sebahagiannya yang mewakili komitmen dengan pengeluaran tertentu	-		-	-
Peminjaman sekuriti bank atau peletakan sekuriti sebagai cagaran oleh bank, termasuk keadaan di mana ianya timbul daripada urus niaga bersifat repo	8,573,179		8,573,179	193,204
Kontrak berkaitan tukaran asing	7,252,460	49,011	205,263	147,290
1 tahun atau kurang	6,801,923	46,821	147,145	85,465
Lebih dari 1 hingga 5 tahun	450,537	2,190	58,118	61,825
Melebihi 5 tahun	-	-	-	-
Kontrak berkaitan kadar faedah/keuntungan	2,173,478	43,515	86,236	52,933
1 tahun atau kurang	361,089	-	903	808
Lebih dari 1 hingga 5 tahun	1,812,389	43,515	85,333	52,125
Melebihi 5 tahun	-	-	-	-
Kontrak berkaitan ekuiti	326,183	35,482	55,115	2,020
1 tahun atau kurang	323,093	35,416	54,802	2,020
Lebih dari 1 hingga 5 tahun	3,090	66	313	-
Melebihi 5 tahun	-	-	-	-
Kontrak komoditi	311,060	2,332	7,614	3,330
1 tahun atau kurang	57,542	-	-	-
Lebih dari 1 hingga 5 tahun	203,518	2,332	7,614	3,330
Melebihi 5 tahun	50,000	-	-	-
Urus niaga derivatif OTC dan kontrak derivatif kredit tertakluk pada perjanjian penghasilan bersih bilateral yang sah	130,925,191	776,244	2,557,867	651,654
Komitmen lain, seperti kemudahan tunggu sedia formal dan barisan kredit/pembiayaan, dengan tempoh matang asal melebihi 1 tahun	34,119,924		26,137,086	7,811,291
Komitmen lain, seperti kemudahan tunggu sedia formal dan barisan kredit/pembiayaan, dengan tempoh matang asal sehingga 1 tahun	1,601,881		394,727	47,318
Sebarang komitmen yang boleh dibatalkan tanpa syarat pada bila-bila masa oleh Bank tanpa notis terlebih dahulu atau dibatalkan secara automatik disebabkan oleh kemerosotan dalam kebolehpercayaan kredit peminjam	16,329,254		711,732	138,431
Jumlah	206,796,408	906,584	41,581,249	10,572,897

Pendedahan Tonggak 3 Basel II

Pada 31 Disember 2023

6.0 CREDIT RISK (CONTINUED)
6.5 Pendedahan Kredit dan Aset Berwajaran Risiko mengikut Portfolio dan Pendekatan (sambungan)
Jadual 7a: Pendedahan Risiko Kredit (Sebelum Pengurangan Risiko Kredit) mengikut Pengagihan Geografi pada 31 Disember 2023

Kumpulan Perbankan RHB Kelas Pendedahan	Malaysia	Singapura	Thailand	Brunei	Kembodia	Laos	Hong Kong	Indonesia	Vietnam	Jumlah
	(Termasuk Labuan) RM'000									
Pendedahan bawah Pendekatan Seragam										
Bank Pusat & Badan Berdaulat	30,770,953	9,572,672	1,075,183	108,287	945,497	178,323	-	-	-	42,650,915
Entiti Sektor Awam	12,367,026	514,443	228,334	-	-	-	-	-	-	13,109,803
Bank, Institusi Kewangan Pembangunan & MDB	21,510,279	7,027,634	85,096	231,862	175,152	10,006	678	49,911	13,636	29,104,254
Syarikat Insurans/Takaful, Firma Sekuriti & Pengurus Dana	618,074	380	-	-	-	-	-	-	-	618,454
Korporat	8,585,189	4,035,340	1,970,840	137,143	2,250,930	64,029	-	97,651	-	17,141,122
Kawal Selia Runcit	7,381,125	4,065,737	58,120	99,129	1,297,939	34,073	-	71,582	18,880	13,026,585
Gadai Janji/Pembiayaan Kediaman	85,099	738,711	-	579	-	-	-	-	-	824,389
Aset Berisiko Lebih Tinggi	733,459	-	266	-	115	-	-	2,240	-	736,080
Aset Lain	4,490,524	439,490	249,660	49,940	158,852	11,125	124	79,600	4,633	5,483,948
Jumlah Pendedahan bawah Pendekatan Seragam	86,541,728	26,394,407	3,667,499	626,940	4,828,485	297,556	802	300,984	37,149	122,695,550
Pendedahan bawah Pendekatan IRB										
Korporat, termasuk										
Corporates, of which	82,465,991	20,198,215	-	-	-	-	-	-	-	102,664,206
Pendedahan Korporat (tidak termasuk pendedahan dengan pelarasan saiz firma)	49,008,516	7,255,511	-	-	-	-	-	-	-	56,264,027
Pendedahan Korporat (dengan pelarasan saiz firma)	24,006,182	6,110,229	-	-	-	-	-	-	-	30,116,411
Pendedahan Pinjaman Khusus (Pendekatan Penslotan)										
Pembiayaan Projek	2,082,582	-	-	-	-	-	-	-	-	2,082,582
Hartanah Berpendapatan	7,368,711	6,832,475	-	-	-	-	-	-	-	14,201,186
Runcit, termasuk	141,791,991	-	-	-	-	-	-	-	-	141,791,991
Pendedahan Gadai Janji/ Pembiayaan Kediaman	76,279,207	-	-	-	-	-	-	-	-	76,279,207
Pendedahan Runcit Kitaran Layak	3,961,343	-	-	-	-	-	-	-	-	3,961,343
Pendedahan Sewa Beli	10,484,540	-	-	-	-	-	-	-	-	10,484,540
Pendedahan Runcit Lain	51,066,901	-	-	-	-	-	-	-	-	51,066,901
Jumlah Pendedahan bawah Pendekatan IRB	224,257,982	20,198,215	-	-	-	-	-	-	-	244,456,197
Jumlah Pendedahan bawah Pendekatan Seragam dan IRB	310,799,710	46,592,622	3,667,499	626,940	4,828,485	297,556	802	300,984	37,149	367,151,747

Nota: Jadual ini tidak termasuk pendedahan ekuiti

6.0 RISIKO KREDIT (SAMBUNGAN)

6.5 Pendedahan Kredit dan Aset Berwajaran Risiko mengikut Portfolio dan Pendekatan (sambungan)

Jadual 7b: Pendedahan Risiko Kredit (Sebelum Pengurangan Risiko Kredit) mengikut Pengagihan Geografi pada 31 Disember 2022

Kumpulan Perbankan RHB	Malaysia (Termasuk Labuan)										Singapura	Thailand	Brunei	Kembodia	Laos	Hong Kong	Indonesia	Vietnam	Jumlah
Kelas Pendedahan	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
<u>Pendedahan bawah</u>																			
<u>Pendekatan Seragam</u>																			
Bank Pusat & Badan Berdaulat	34,877,065	5,725,816	843,491	130,638	838,891	180,721	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	42,596,622
Entiti Sektor Awam	12,543,738	494,856	192,831	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13,231,425
Bank, Institusi Kewangan Pembangunan & MDB	17,531,249	5,521,034	25,290	315,498	326,616	39,913	678	82,766	19,468	23,862,512									
Syarikat Insurans/Takaful, Firma Sekuriti & Pengurus Dana	612,560	1,804	-	-	-	-	-	-	-	614,364									
Korporat	6,544,495	3,617,079	2,532,901	104,649	2,134,192	27,693	-	59,322	-	15,020,331									
Kawal Selia Runcit	5,810,395	4,186,049	71,799	105,003	1,233,311	49,688	-	86,153	19,051	11,561,449									
Gadai Janji/Pembiayaan Kediaman	82,799	1,005,537	-	700	-	-	-	-	-	1,089,036									
Aset Berisiko Lebih Tinggi	689,480	-	253	-	110	-	-	38	-	689,881									
Aset Lain	3,703,352	415,705	137,146	30,781	145,329	12,743	124	55,365	4,272	4,504,817									
Jumlah Pendedahan bawah																			
Jumlah Pendedahan bawah	82,395,133	20,967,880	3,803,711	687,269	4,678,449	310,758	802	283,644	42,791	113,170,437									
<u>Pendedahan bawah</u>																			
<u>Pendekatan IRB</u>																			
Korporat, termasuk	82,237,086	15,834,768	-	-	-	-	-	-	-	98,071,854									
Pendedahan Korporat (tidak termasuk pendedahan dengan pelarasan saiz firma)	47,100,483	5,149,068	-	-	-	-	-	-	-	52,249,551									
Pendedahan Korporat (dengan pelarasan saiz firma)	25,837,379	6,104,495	-	-	-	-	-	-	-	31,941,874									
Pendedahan Pinjaman Khusus (Pendekatan Penslotan)																			
Pembiayaan Projek	2,126,269	46,537	-	-	-	-	-	-	-	2,172,806									
Hartanah Berpendapatan	7,172,955	4,534,668	-	-	-	-	-	-	-	11,707,623									
Runcit, termasuk	135,780,716	-	-	-	-	-	-	-	-	135,780,716									
Pendedahan Gadai Janji/ Pembiayaan Kediaman	69,537,799	-	-	-	-	-	-	-	-	69,537,799									
Pendedahan Runcit Kitaran Layak	3,501,039	-	-	-	-	-	-	-	-	3,501,039									
Pendedahan Sewa Beli	9,744,265	-	-	-	-	-	-	-	-	9,744,265									
Pendedahan Runcit Lain	52,997,613	-	-	-	-	-	-	-	-	52,997,613									
Jumlah Pendedahan bawah																			
Jumlah Pendedahan bawah	218,017,802	15,834,768	-	-	-	-	-	-	-	233,852,570									
Jumlah Pendedahan bawah																			
Jumlah Pendedahan bawah	300,412,935	36,802,648	3,803,711	687,269	4,678,449	310,758	802	283,644	42,791	347,023,007									

Nota: Jadual ini tidak termasuk pendedahan ekuiti

6.0 RISIKO KREDIT (SAMBUNGAN)
6.5 Pendedahan Kredit dan Aset Berwajaran Risiko mengikut Portfolio dan Pendekatan (sambungan)
Jadual 8a: Pendedahan Risiko Kredit (Sebelum Pengurangan Risiko Kredit) mengikut Sektor Industri pada 31 Disember 2023

Kumpulan Perbankan RHB	Perlombongan & Kuari		Perkilangan RM'000	Bekalan Elektrik, Gas & Air RM'000	Pembinaan RM'000	Pemborongan, Perdagangan Runcit, Restoran & Hotel RM'000	Pengangkutan, Penggudangan & Komunikasi RM'000	Kewangan, Insurans Takaful, Hartanah & Perniagaan RM'000	Pendidikan, Kesihatan & Lain-lain RM'000	Isi rumah RM'000	Lain-lain RM'000	Jumlah RM'000
	Pertanian RM'000	RM'000										
Pendedahan bawah Pendekatan Seragam												
Bank Pusat & Badan Berdaulat	-	-	-	-	-	-	-	15,326,563	27,324,352	-	-	42,650,915
Entiti Sektor Awam	1,374,716	-	-	-	-	-	2,500	163,898	11,568,689	-	-	13,109,803
Bank, Institusi Kewangan Pembangunan & MDB	-	-	-	-	-	-	-	29,104,254	-	-	-	29,104,254
Syarikat Insurans/Takaful, Firma Sekuriti & Pengurus Dana	-	-	-	-	-	-	-	618,454	-	-	-	618,454
Korporat	37,516	5,429	795,337	99,287	446,572	1,089,858	334,562	11,115,838	229,686	2,987,037	-	17,141,122
Kawal Selia Runcit	2,541	1,914	75,552	6,400	94,409	223,519	63,982	108,165	25,289	12,424,814	-	13,026,585
Gadai Janji/Pembiayaan Kediaman	-	-	-	-	-	-	-	-	-	824,389	-	824,389
Aset Berisiko Lebih Tinggi	-	-	-	-	-	-	-	735,950	-	130	-	736,080
Aset Lain	-	-	-	-	-	-	-	249,686	-	1,653	5,232,609	5,483,948
Jumlah Pendedahan bawah Pendekatan Seragam	1,414,773	7,343	870,889	105,687	540,981	1,313,377	401,044	57,422,808	39,148,016	16,238,023	5,232,609	122,695,550
Pendedahan bawah Pendekatan IRB												
Korporat, termasuk	4,533,574	1,224,218	14,232,412	5,274,314	16,317,802	14,587,086	9,069,227	30,968,422	6,457,151	-	-	102,664,206
Pendedahan Korporat (tidak termasuk pendedahan dengan pelarasan saiz firma)	3,061,110	974,037	7,348,381	4,224,630	6,986,242	4,868,823	7,217,801	15,883,703	5,699,300	-	-	56,264,027
Pendedahan Korporat (dengan pelarasan saiz firma)	1,471,681	221,478	4,027,678	923,533	4,164,711	7,990,153	1,851,138	8,814,060	651,979	-	-	30,116,411
Pendedahan Pinjaman Khusus (Pendekatan Penslotan)	-	28,703	719,934	126,151	1,096,966	-	-	4,956	105,872	-	-	2,082,582
Pembiayaan Projek Hartanah Berpendapatan	783	-	2,136,419	-	4,069,883	1,728,110	288	6,265,703	-	-	-	14,201,186
Runcit, termasuk	479,794	87,300	2,800,475	96,977	2,104,271	8,699,289	1,417,863	3,880,862	497,796	121,727,364	-	141,791,991
Pendedahan Gadai Janji/Pembiayaan Kediaman	-	-	-	-	-	-	-	-	-	76,279,207	-	76,279,207
Pendedahan Runcit Kitaran Layak	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3,961,343	-	3,961,343
Pendedahan Sewa Beli	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10,484,540	-	10,484,540
Pendedahan Runcit Lain	479,794	87,300	2,800,475	96,977	2,104,271	8,699,289	1,417,863	3,880,862	497,796	31,002,274	-	51,066,901
Jumlah Pendedahan bawah Pendekatan IRB	5,013,368	1,311,518	17,032,887	5,371,291	18,422,073	23,286,375	10,487,090	34,849,284	6,954,947	121,727,364	-	244,456,197
Jumlah Pendedahan bawah Pendekatan Seragam dan IRB	6,428,141	1,318,861	17,903,776	5,476,978	18,963,054	24,599,752	10,888,134	92,272,092	46,102,963	137,965,387	5,232,609	367,151,747

Nota: Jadual ini tidak termasuk pendedahan ekuiti

6.0 RISIKO KREDIT (SAMBUNGAN)

6.5 Pendedahan Kredit dan Aset Berwajaran Risiko mengikut Portfolio dan Pendekatan (sambungan)

Jadual 8b: Pendedahan Risiko Kredit (Sebelum Pengurangan Risiko Kredit) mengikut Sektor Industri pada 31 Disember 2022 (Dinyatakan Semula)

Kumpulan Perbankan RHB	Perlombongan & Kuari		Perkilangan RM'000	Bekalan Elektrik, Gas & Air RM'000	Pembinaan RM'000	Pemborongan, Perdagangan Runcit, Restoran & Hotel RM'000	Pengangkutan, Penggudangan & Komunikasi RM'000	Kewangan, Insurans Takaful, Hartanah & Perniagaan RM'000	Pendidikan, Kesihatan & Lain-lain RM'000	Isi rumah RM'000	Lain-lain RM'000	Jumlah RM'000
	Pertanian RM'000	RM'000										
Pendedahan bawah												
<u>Pendekatan Seragam</u>												
Bank Pusat & Badan Berdaulat	-	-	-	-	-	-	-	17,634,298	24,962,324	-	-	42,596,622
Entiti Sektor Awam	1,411,025	-	-	-	-	-	-	156,256	11,664,144	-	-	13,231,425
Bank, Institusi Kewangan Pembangunan & MDB	-	-	-	-	-	-	-	23,862,512	-	-	-	23,862,512
Syarikat Insurans/Takaful, Firma Sekuriti & Pengurus Dana	-	-	-	-	-	-	307	614,057	-	-	-	614,364
Korporat	108,967	18,848	884,953	134,328	405,238	1,124,620	300,611	8,959,930	128,850	2,953,702	284	15,020,331
Kawal Selia Runcit	2,134	2,238	77,497	9,032	102,501	195,216	75,850	133,088	33,064	10,930,779	50	11,561,449
Gadai Janji/Pembiayaan Kediaman	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,089,036	-	1,089,036
Aset Berisiko Lebih Tinggi	-	-	-	-	-	-	-	689,881	-	-	-	689,881
Aset Lain	-	-	-	-	-	-	-	214,249	-	1,876	4,288,692	4,504,817
Jumlah Pendedahan bawah Pendekatan Seragam	1,522,126	21,086	962,450	143,360	507,739	1,319,836	376,768	52,264,271	36,788,382	14,975,393	4,289,026	113,170,437
Pendedahan bawah												
<u>Pendekatan IRB</u>												
Korporat, termasuk	4,769,617	1,231,219	10,708,380	4,585,178	17,509,767	14,016,717	10,986,305	31,344,720	2,919,197	-	754	98,071,854
Pendedahan Korporat (tidak termasuk pendedahan dengan pelarasan saiz firma)	2,931,081	1,006,367	5,914,468	3,620,317	6,421,656	4,013,888	9,365,096	16,765,379	2,210,545	-	754	52,249,551
Pendedahan Korporat (dengan pelarasan saiz firma)	1,838,536	193,995	4,080,526	898,377	6,186,395	8,337,564	1,574,672	8,218,357	613,452	-	-	31,941,874
Pendedahan Pinjaman Khusus (Pendekatan Penslotan)	-	30,857	713,386	66,484	1,219,386	-	46,537	956	95,200	-	-	2,172,806
Pembinaan Projek Hartanah Berpendapatan	-	-	-	-	3,682,330	1,665,265	-	6,360,028	-	-	-	11,707,623
Runcit, termasuk	415,023	82,595	2,610,431	52,806	2,191,167	8,146,315	1,368,403	3,917,446	468,756	116,525,290	2,484	135,780,716
Pendedahan Gadai Janji/Pembiayaan Kediaman	-	-	-	-	-	-	-	-	-	69,537,799	-	69,537,799
Pendedahan Runcit Kitaran Layak	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3,501,039	-	3,501,039
Pendedahan Sewa Beli	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9,744,265	-	9,744,265
Pendedahan Runcit Lain	415,023	82,595	2,610,431	52,806	2,191,167	8,146,315	1,368,403	3,917,446	468,756	33,742,187	2,484	52,997,613
Jumlah Pendedahan bawah Pendekatan IRB	5,184,640	1,313,814	13,318,811	4,637,984	19,700,934	22,163,032	12,354,708	35,262,166	3,387,953	116,525,290	3,238	233,852,570
Jumlah Pendedahan bawah Pendekatan Seragam dan IRB	6,706,766	1,334,900	14,281,261	4,781,344	20,208,673	23,482,868	12,731,476	87,526,437	40,176,335	131,500,683	4,292,264	347,023,007

Nota: Jadual ini tidak termasuk pendedahan ekuiti

6.0 RISIKO KREDIT (SAMBUNGAN)
6.5 Pendedahan Kredit dan Aset Berwajaran Risiko mengikut Portfolio dan Pendekatan (sambungan)
Jadual 9a: Pendedahan Risiko Kredit (Sebelum Pengurangan Risiko Kredit) mengikut Baki Kematangan pada 31 Disember 2023

Kumpulan Perbankan RHB	Lebih Daripada			Jumlah RM'000
	Satu Tahun atau Kurang RM'000	Satu Tahun hingga Lima Tahun RM'000	Melebihi Lima Tahun RM'000	
Kelas Pendedahan				
<u>Pendedahan bawah Pendekatan Seragam</u>				
Bank Pusat & Badan Berdaulat	13,736,697	10,637,969	18,276,249	42,650,915
Entiti Sektor Awam	1,367,015	3,354,797	8,387,991	13,109,803
Bank, Institusi Kewangan Pembangunan & MDB	18,903,699	7,552,985	2,647,570	29,104,254
Syarikat Insurans/Takaful, Firma Sekuriti & Pengurus Dana	41,462	64,272	512,720	618,454
Korporat	6,472,431	7,850,164	2,818,527	17,141,122
Kawal Selia Runcit	1,730,056	2,126,594	9,169,935	13,026,585
Gadai Janji/Pembiayaan Kediaman	561	15,176	808,652	824,389
Aset Berisiko Lebih Tinggi	266	-	735,814	736,080
Aset Lain	3,116,008	-	2,367,940	5,483,948
Jumlah Pendedahan bawah Pendekatan Seragam	45,368,195	31,601,957	45,725,398	122,695,550
<u>Pendedahan bawah Pendekatan IRB</u>				
Korporat, termasuk	32,441,175	35,856,360	34,366,671	102,664,206
Pendedahan Korporat (tidak termasuk pendedahan dengan pelarasan saiz firma)	18,532,398	21,106,422	16,625,207	56,264,027
Pendedahan Korporat (dengan pelarasan saiz firma)	10,041,386	7,209,242	12,865,783	30,116,411
Pendedahan Pinjaman Khusus (Pendekatan Penslotan)				
Pembiayaan Projek	1,282,676	93,942	705,964	2,082,582
Hartanah Berpendapatan	2,584,715	7,446,754	4,169,717	14,201,186
Runcit, termasuk	2,333,851	16,872,821	122,585,319	141,791,991
Pendedahan Gadai Janji/Pembiayaan Kediaman	39,274	488,122	75,751,811	76,279,207
Pendedahan Runcit Kitaran Layak	335,321	3,515,831	110,191	3,961,343
Pendedahan Sewa Beli	54,425	2,513,207	7,916,908	10,484,540
Pendedahan Runcit Lain	1,904,831	10,355,661	38,806,409	51,066,901
Jumlah Pendedahan bawah Pendekatan IRB	34,775,026	52,729,181	156,951,990	244,456,197
Jumlah Pendedahan bawah Pendekatan Seragam dan IRB	80,143,221	84,331,138	202,677,388	367,151,747

Nota: Jadual ini tidak termasuk pendedahan ekuiti

6.0 RISIKO KREDIT (SAMBUNGAN)

6.5 Pendedahan Kredit dan Aset Berwajaran Risiko mengikut Portfolio dan Pendekatan (sambungan)

Jadual 9b: Pendedahan Risiko Kredit (Sebelum Pengurangan Risiko Kredit) mengikut Baki Kematangan pada 31 Disember 2022 (Dinyatakan Semula)

Kumpulan Perbankan RHB	Lebih Daripada			Jumlah RM'000
	Satu Tahun atau Kurang RM'000	Satu Tahun hingga Lima Tahun RM'000	Melebihi Lima Tahun RM'000	
Kelas Pendedahan				
Pendedahan bawah Pendekatan Seragam				
Bank Pusat & Badan Berdaulat	18,370,560	7,095,840	17,130,222	42,596,622
Entiti Sektor Awam	1,035,004	3,806,360	8,390,061	13,231,425
Bank, Institusi Kewangan Pembangunan & MDB	15,436,592	5,826,709	2,599,211	23,862,512
Syarikat Insurans/Takaful, Firma Sekuriti & Pengurus Dana	87,004	37,960	489,400	614,364
Korporat	6,080,885	5,985,944	2,953,502	15,020,331
Kawal Selia Runcit	2,085,371	1,594,998	7,881,080	11,561,449
Gadai Janji/Pembiayaan Kediaman	818	15,542	1,072,676	1,089,036
Aset Berisiko Lebih Tinggi	253	-	689,628	689,881
Aset Lain	2,198,225	-	2,306,592	4,504,817
Jumlah Pendedahan bawah Pendekatan Seragam	45,294,712	24,363,353	43,512,372	113,170,437
Pendedahan bawah Pendekatan IRB				
Korporat, termasuk	31,910,705	32,822,830	33,338,319	98,071,854
Pendedahan Korporat (tidak termasuk pendedahan dengan pelarasan saiz firma)	15,879,713	20,578,814	15,791,024	52,249,551
Pendedahan Korporat (dengan pelarasan saiz firma)	12,166,401	6,826,182	12,949,291	31,941,874
Pendedahan Pinjaman Khusus (Pendekatan Penslotan)				
Pembiayaan Projek	1,250,006	136,843	785,957	2,172,806
Hartanah Berpendapatan	2,614,585	5,280,991	3,812,047	11,707,623
Runcit, termasuk	6,636,596	10,627,757	118,516,363	135,780,716
Pendedahan Gadai Janji/Pembiayaan Kediaman	141,509	412,085	68,984,205	69,537,799
Pendedahan Runcit Kitaran Layak	499,348	2,959,527	42,164	3,501,039
Pendedahan Sewa Beli	74,921	2,133,487	7,535,857	9,744,265
Pendedahan Runcit Lain	5,920,818	5,122,658	41,954,137	52,997,613
Jumlah Pendedahan bawah Pendekatan IRB	38,547,301	43,450,587	151,854,682	233,852,570
Jumlah Pendedahan bawah Pendekatan Seragam dan IRB	83,842,013	67,813,940	195,367,054	347,023,007

Nota: Jadual ini tidak termasuk pendedahan ekuiti

6.0 RISIKO KREDIT (SAMBUNGAN)
6.5 Pendedahan Kredit dan Aset Berwajaran Risiko mengikut Portfolio dan Pendekatan (sambungan)
Pendekatan Seragam untuk Portfolio Lain-lain

Pendekatan seragam digunakan untuk portfolio yang dikelaskan sebagai dikecualikan secara kekal daripada pendekatan IRB dan portfolio dalam peralihan kepada pendekatan IRB. Bawah Pendekatan Seragam ini, wajaran risiko dinyatakan oleh BNM berdasarkan kelas aset pendedahan yang ditetapkan.

Jadual berikut menunjukkan pendedahan kredit Kumpulan Perbankan RHB untuk portfolionya dengan wajaran risiko sepadan dan RWA bawah Pendekatan Seragam selepas pengurangan risiko kredit (CRM):

Jadual 10a: Portfolio bawah Pendekatan Seragam mengikut Wajaran Risiko pada 31 Disember 2023

Kumpulan Perbankan RHB	Wajaran Risiko Penyeliaan (%)	Entiti Sektor Awam	Bank, Institusi Kewangan & MDB	Syarikat Insurans/ Takaful, Firma Sekuriti Dana Korporat	Kawal Runcit	Gadai Janji/ Pembiayaan Keadamaan	Aset Berisiko Lebih Tinggi	Aset Pendedahan Lain	Jumlah Pendedahan Ekuiti	Jumlah Pendedahan Selepas Pengurangan Risiko Kredit	Jumlah Aset Berwajaran Risiko	
												RM'000
Wajaran Risiko Penyeliaan (%)												
0%	40,974,961	12,312,550	180,166	-	472,878	-	-	2,656,291	-	56,596,846	-	
20%	421,630	692,125	12,551,874	33,824	4,313,126	257,444	-	249,686	-	18,519,709	3,703,942	
35%	-	-	-	-	-	-	773,242	-	-	773,242	270,635	
50%	103,757	31,936	6,388,668	77,698	933,110	11,508	25,909	-	-	7,572,586	3,786,293	
75%	-	-	-	-	-	5,724,028	-	-	-	5,724,028	4,293,021	
100%	974,131	-	1,159,695	482,631	8,846,517	5,678,528	12,291	2,577,971	825,539	20,557,303	20,557,303	
150%	176,436	-	9,330	-	414,399	114,833	-	736,080	-	1,451,078	2,176,617	
Jumlah Pendedahan	42,650,915	13,036,611	20,289,733	594,153	14,980,030	11,786,341	811,442	736,080	5,483,948	825,539	111,194,792	34,787,811

Jadual 10b: Portfolio bawah Pendekatan Seragam mengikut Wajaran Risiko pada 31 Disember 2022

Kumpulan Perbankan RHB	Wajaran Risiko Penyeliaan (%)	Entiti Sektor Awam	Bank, Institusi Kewangan & MDB	Syarikat Insurans/ Takaful, Firma Sekuriti Dana Korporat	Kawal Runcit	Gadai Janji/ Pembiayaan Keadamaan	Aset Berisiko Lebih Tinggi	Aset Pendedahan Lain	Jumlah Pendedahan Ekuiti	Jumlah Pendedahan Selepas Pengurangan Risiko Kredit	Jumlah Aset Berwajaran Risiko	
												RM'000
Wajaran Risiko Penyeliaan (%)												
0%	41,044,517	11,669,621	237,747	-	342,187	-	-	1,868,200	-	55,162,272	-	
20%	378,817	1,357,711	13,464,849	32,490	2,822,692	359,010	-	202,704	-	18,618,273	3,723,655	
35%	-	-	-	-	-	-	1,040,358	-	-	1,040,358	364,125	
50%	97,519	30,560	5,612,292	36,049	157,849	9,461	26,418	-	-	5,970,148	2,985,074	
75%	-	-	-	-	-	5,687,752	-	-	-	5,687,752	4,265,814	
100%	901,507	-	1,096,247	544,076	9,120,863	4,246,587	13,501	2,433,913	813,587	19,170,281	19,170,281	
150%	174,262	-	29,116	-	264,808	89,527	-	689,881	-	1,247,594	1,871,391	
Jumlah Pendedahan	42,596,622	13,057,892	20,440,251	612,615	12,708,399	10,392,337	1,080,277	689,881	4,504,817	813,587	106,896,678	32,380,340

6.0 RISIKO KREDIT (SAMBUNGAN)

6.6 Penggunaan Penarafan Luaran

Untuk badan berdaulat, korporat dan institusi perbankan, penarafan luaran daripada institusi penilaian kredit luaran (ECAI) yang diluluskan digunakan untuk mengira aset berwajib risiko dan modal kawal selia, jika ada.

Proses yang digunakan untuk memetakan penarafan penerbit ECAI atau penarafan terbitan ECAI yang setara, terselaras dengan piawaian yang ditetapkan oleh BNM. ECAI yang diluluskan adalah seperti yang berikut:

- Standard & Poor's (S&P);
- Moody's Investor Services (Moody's);
- Fitch Ratings (Fitch);
- Malaysian Rating Corporation Berhad (MARC);
- Rating Agency Malaysia (RAM); dan
- Rating and Investment Information, Inc (R&I).

Penarafan luaran untuk rakan niaga ditentukan sebaik sahaja perhubungan terjalin dan penarafan ini dipantau dan sentiasa dikemas kini. Hanya penarafan kredit yang tersedia secara umum digunakan untuk tujuan wajaran risiko pengawalseliaan.

Jadual berikut menunjukkan pendedahan kredit Kumpulan bagi 31 Disember 2023 berbanding 31 Disember 2022, mengikut penarafan ECAI:

Jadual 11a: Pendedahan Taraf Mengikut Penarafan oleh Institusi Penilaian Kredit Luaran (ECAI) pada 31 Disember 2023

Kumpulan Perbankan RHB

Penarafan Korporat oleh ECAI Diluluskan	Moody's S&P	Aaa hingga Aa3 AAA hingga AA-	A1 hingga A3 A+ hingga A-	Baa1 hingga Baa3 BBB+ hingga BBB-	Ba1 hingga B3 BB+ hingga B-	Caa1 hingga C CCC+ hingga D	Tidak ditarafkan Tidak ditarafkan Tidak ditarafkan
Kelas Pendedahan	RAM	AAA hingga AA3	A1 hingga A3	BBB1 hingga BB3	BBB+ hingga BB-	B1 hingga D B hingga D	Tidak ditarafkan Tidak ditarafkan
	MARC	AAA hingga AA-	A+ hingga A-	BBB+ hingga BB-	BBB+ hingga BB-	B1 hingga D B+ hingga D	Tidak ditarafkan Tidak ditarafkan
	R&I	AAA hingga AA-	A+ hingga A-	BBB+ hingga BB-	BBB+ hingga BB-	B+ hingga D Tidak ditarafkan	Tidak ditarafkan
		RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
Pendedahan Dalam dan Luar Kunci Kira-kira							
Entiti Sektor Awam		505,789	-	-	-	-	12,530,822
Syarikat Insurans/Takaful, Firma Sekuriti & Pengurus Dana		33,824	77,698	-	-	-	482,631
Korporat		4,251,819	831,747	67,410	-	-	9,829,054
Penarafan Bank Pusat dan Badan Berdaulat oleh ECAI Diluluskan							
Moody's S&P	Aaa hingga Aa3 AAA hingga AA-	A1 hingga A3 A+ hingga A-	Baa1 hingga Baa3 BBB+ hingga BBB-	Ba1 hingga B3 BB+ hingga B-	Caa1 hingga C CCC+ hingga D	Tidak ditarafkan Tidak ditarafkan	
Fitch	AAA hingga AA-	A+ hingga A-	BBB+ hingga BBB-	BB+ hingga B-	CCC+ hingga D	Tidak ditarafkan	
R&I	AAA hingga AA-	A+ hingga A-	BBB+ hingga BBB-	BB+ hingga B-	CCC+ hingga C	Tidak ditarafkan	
Kelas Pendedahan	RAM	AAA hingga AA3	A1 hingga A3	BBB1 hingga BB3	BBB+ hingga BB-	BB+ hingga B-	CCC+ hingga C RM'000
Pendedahan Dalam dan Luar Kunci Kira-kira							
Bank Pusat & Badan Berdaulat		9,151,073	31,054,958	1,239,351	945,497	178,323	81,713
Penarafan Institusi Perbankan oleh ECAI Diluluskan							
Moody's S&P	Aaa hingga Aa3 AAA hingga AA-	A1 hingga A3 A+ hingga A-	Baa1 hingga Baa3 BBB+ hingga BBB-	Ba1 hingga B3 BB+ hingga B-	Caa1 hingga C CCC+ hingga D	Tidak ditarafkan Tidak ditarafkan	
Fitch	AAA hingga AA-	A+ hingga A-	BBB+ hingga BBB-	BB+ hingga B-	CCC+ hingga D	Tidak ditarafkan	
RAM	AAA hingga AA3	A1 hingga A3	BBB1 hingga BB3	BBB1 hingga B3	C1 hingga D	Tidak ditarafkan	
MARC	AAA hingga AA-	A+ hingga A-	BBB+ hingga BBB-	BB+ hingga B-	C+ hingga D	Tidak ditarafkan	
R&I	AAA hingga AA-	A+ hingga A-	BBB+ hingga BBB-	BB+ hingga B-	CCC+ hingga C	Tidak ditarafkan	
Kelas Pendedahan	RAM	AAA hingga AA3	A1 hingga A3	BBB1 hingga BB3	BBB+ hingga BB-	BB+ hingga B-	CCC+ hingga C RM'000
Pendedahan Dalam dan Luar Kunci Kira-kira							
Bank, Institusi Kewangan Pembangunan & MDB		8,698,777	5,719,359	2,465,379	462,685	-	2,943,533

6.0 RISIKO KREDIT (SAMBUNGAN)

6.6 Penggunaan Penarafan Luaran (sambungan)

Jadual 11b: Pendedahan Taraf Mengikut Penarafan oleh Institusi Penilaian Kredit Luaran (ECAI) pada 31 Disember 2022
Kumpulan Perbankan RHB

Penarafan Korporat oleh ECAI Diluluskan	Moody's	Aaa hingga Aa3	A1 hingga A3	Baa1 hingga Baa3	B1 hingga C	Tidak ditarafkan	
	S&P	AAA hingga AA-	A+ hingga A-	BBB+ hingga BB-	B+ hingga D	Tidak ditarafkan	
	Fitch	AAA hingga AA-	A+ hingga A-	BBB+ hingga BB-	B+ hingga D	Tidak ditarafkan	
	RAM	AAA hingga AA3	A1 hingga A3	BBB1 hingga BB3	B hingga D	Tidak ditarafkan	
	MARC	AAA hingga AA-	A+ hingga A-	BBB+ hingga BB-	B1 hingga D	Tidak ditarafkan	
	R&I	AAA hingga AA-	A+ hingga A-	BBB+ hingga BB-	B+ hingga D	Tidak ditarafkan	
Kelas Pendedahan		RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	
Pendedahan Dalam dan Luar Kunci Kira-kira							
Entiti Sektor Awam		706,033	1,411,025	-	-	10,940,834	
Syarikat Insurans/Takaful, Firma Sekuriti & Pengurus Dana		32,490	36,049	-	-	544,076	
Korporat		2,777,217	133,537	-	-	9,797,645	
Penarafan Bank Pusat dan Badan Berdaulat oleh ECAI Diluluskan	Moody's	Aaa hingga Aa3	A1 hingga A3	Baa1 hingga Baa3	Ba1 hingga B3	Caa1 hingga C	Tidak ditarafkan
	S&P	AAA hingga AA-	A+ hingga A-	BBB+ hingga BBB-	BB+ hingga B-	CCC+ hingga D	Tidak ditarafkan
	Fitch	AAA hingga AA-	A+ hingga A-	BBB+ hingga BBB-	BB+ hingga B-	CCC+ hingga D	Tidak ditarafkan
	R&I	AAA hingga AA-	A+ hingga A-	BBB+ hingga BBB-	BB+ hingga B-	CCC+ hingga C	Tidak ditarafkan
Kelas Pendedahan		RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
Pendedahan Dalam dan Luar Kunci Kira-kira							
Bank Pusat & Badan Berdaulat		5,323,436	35,177,964	971,630	838,891	180,721	103,980
Penarafan Institusi Perbankan oleh ECAI Diluluskan	Moody's	Aaa hingga Aa3	A1 hingga A3	Baa1 hingga Baa3	Ba1 hingga B3	Caa1 hingga C	Tidak ditarafkan
	S&P	AAA hingga AA-	A+ hingga A-	BBB+ hingga BBB-	BB+ hingga B-	CCC+ hingga D	Tidak ditarafkan
	Fitch	AAA hingga AA-	A+ hingga A-	BBB+ hingga BBB-	BB+ hingga B-	CCC+ hingga D	Tidak ditarafkan
	RAM	AAA hingga AA3	A1 hingga A3	BBB1 hingga BB3	BB1 hingga B3	C1 hingga D	Tidak ditarafkan
	MARC	AAA hingga AA-	A+ hingga A-	BBB+ hingga BBB-	BB+ hingga B-	C+ hingga D	Tidak ditarafkan
	R&I	AAA hingga AA-	A+ hingga A-	BBB+ hingga BBB-	BB+ hingga B-	CCC+ hingga C	Tidak ditarafkan
Kelas Pendedahan		RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
Pendedahan Dalam dan Luar Kunci Kira-kira							
Bank, Institusi Kewangan Pembangunan & MDB		8,330,467	6,403,714	2,093,997	896,663	-	2,715,410

6.0 RISIKO KREDIT (SAMBUNGAN)

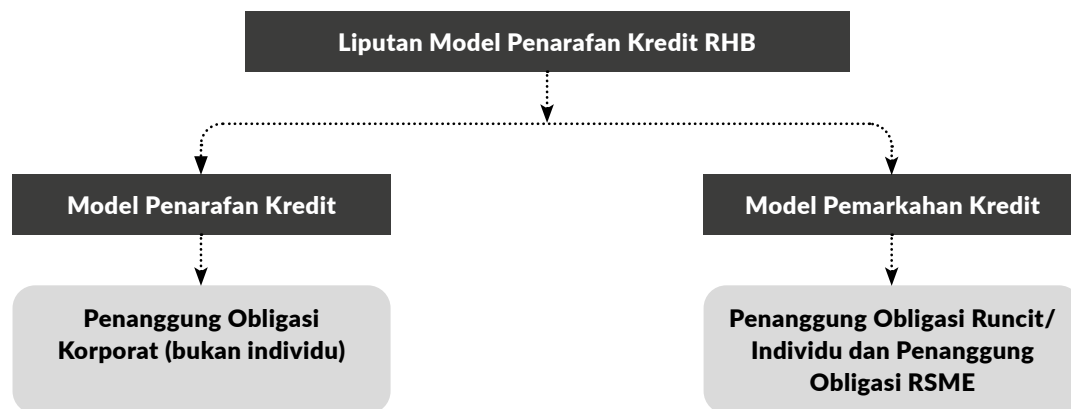
6.7 Model Penarafan Kredit Dalaman

Model penarafan kredit dalaman merupakan sebahagian penting pengurusan risiko kredit, proses pembuatan keputusan dan pengiraan modal kawal selia Kumpulan. Model penarafan kredit dalaman ini dibangunkan oleh Pengurusan Risiko Perusahaan dengan penyertaan aktif oleh pakar kredit yang berkaitan daripada unit fungsian dan/atau unit perniagaan Kumpulan. Pemodelan Risiko Kumpulan juga sentiasa meninjau teknik atau metodologi lain untuk meningkatkan proses pembangunan model seperti pelaksanaan kecerdasan buatan atau pembelajaran mesin.

Proses pembangunan, pengesahan dan pelaksanaan model penarafan dalaman telah diwujudkan untuk mengawal pembangunan dan pengesahan model penarafan dan aplikasi model ini. Khususnya, semua model yang baharu dibangunkan sebelum pelaksanaan, perubahan ketara dalam sistem penarafan dan pengesahan keputusan mesti disahkan oleh GCRC dan diluluskan oleh BRC. Semua model juga tertakluk pada pengesahan bebas oleh Pengurusan Risiko Model sebelum pelaksanaan untuk memastikan semua aspek proses pembangunan model telah dipenuhi. Selain itu, model juga tertakluk pada semakan tahunan dan pengesahan bebas oleh Pengurusan Risiko Model untuk memastikan semua model berfungsi seperti yang dijangkakan.

Model risiko/penarafan kredit pada umumnya boleh dikelaskan kepada:

- Model Penarafan Kredit
- Model Pemarkahan Kredit

Model penarafan kredit untuk penanggung obligasi korporat (atau bukan individu) digunakan untuk menilai risiko kebolehpercayaan kredit penanggung obligasi/penjamin/pengeluar hutang korporat berdasarkan kedudukan kewangan mereka (seperti penggearan, perbelanjaan dan keuntungan) dan aspek kualitatif (seperti keberkesanan pengurusan dan persekitaran industri). Model penarafan yang berbeza akan digunakan tertakluk pada volum aset dan penjualan penanggung obligasi untuk mewujudkan pembezaan risiko selanjutnya.

Model pemarkahan kredit adalah untuk pendedahan volum besar yang diuruskan berdasarkan portfolio, termasuk pinjaman/ pembiayaan program untuk RSME. Model ini dibangunkan menerusi pemodelan statistik dan digunakan untuk portfolio dengan sewajarnya. Untuk portfolio dengan data sedia ada atau apabila pemetakan yang lebih terperinci diperlukan untuk menyokong strategi perniagaan, lebih banyak model akan dibangunkan dan digunakan.

6.0 RISIKO KREDIT (SAMBUNGAN)

6.7 Model Penarafan Kredit Dalaman (sambungan)

Penggunaan Penarafan Dalaman

Tiga komponen parameter risiko, iaitu PD, LGD dan EAD digunakan dalam pelbagai aplikasi untuk mengukur risiko kredit seluruh portfolio.

• Kelulusan Kredit	: Model PD digunakan dalam proses kelulusan kredit untuk kedua-dua portfolio runcit dan bukan runcit. Dalam portfolio runcit volum tinggi, kad skor permohonan dan kad skor berpusatkan pelanggan digunakan sebagai salah satu alat pengurusan risiko.
• Dasar	: Dasar diwujudkan untuk mentadbir penggunaan penarafan dalam pembuatan keputusan dan pemantauan kredit.
• Pelaporan	: Laporan pemantauan prestasi model dikemukakan kepada pengurusan kanan secara berkala.
• Pengurusan Modal	: Pelan pengurusan dan peruntukan modal mengambil kira unjuran RWA yang diambil kira berdasarkan penarafan dalaman.
• Had Risiko	: Penarafan dalaman digunakan untuk mewujudkan pelbagai had dalaman Kumpulan Perbankan RHB (seperti had risiko industri).
• Ganjaran Risiko dan Penentuan Harga	: Metrik PD, EAD dan LGD digunakan untuk menilai keuntungan urus niaga bagi membolehkan pertimbangan harga berdasarkan risiko dan keputusan strategik.

F-IRB untuk Portfolio Bukan Runcit

Portfolio bukan runcit utama Kumpulan menggunakan Pendekatan Asas Penarafan Dalaman (F-IRB) untuk keperluan modal kawal selia. Pinjaman/pembiayaan khusus menggunakan kriteria penslotan penyeliaan. Menerusi pendekatan ini, model penarafan dalaman digunakan untuk menganggarkan PD bagi setiap penanggung obligasi, manakala parameter LGD dan EAD ditetapkan oleh BNM. Model PD dibangunkan dengan gabungan faktor kuantitatif dan kualitatif.

A-IRB untuk Portfolio Runcit

Untuk keperluan modal kawal selia, Kumpulan telah menerapkan Pendekatan Lanjutan Penarafan Dalaman (A-IRB) untuk portfolio runcit, iaitu gadai janji kediaman/pembiayaan rumah, kad kredit, pinjaman/pembiayaan kenderaan, pembiayaan hartanah komersial, pembiayaan peribadi, pembiayaan ASB dan RSME. Kumpulan terus berusaha untuk memindahkan portfolio berkaitan yang penting bawah Pendekatan Seragam ke arah pematuhan IRB. Anggaran risiko - PD, LGD dan EAD; ditentukan untuk portfolio/kumpulan runcit ini. Selain itu, kad skor permohonan, kad skor tingkah laku dan kad skor berpusatkan pelanggan dibangunkan dan dilaksanakan sebagai sokongan kepada keputusan kelulusan kredit seperti penetapan had, pemotongan dan kelulusan skor kredit, pemantauan dan pelaporan.

Jadual berikut menunjukkan:

- Pendedahan Tertakluk Pada Wajaran Risiko Penyeliaan;
- Pendedahan bawah Pendekatan IRB mengikut Jalur PD, Pendedahan Purata Kerugian Akibat Mungkir (LGD) dan Pendedahan Purata Wajaran Risiko;
- Pendedahan bawah Pendekatan A-IRB mengikut Julat EL dan Pendedahan Purata Wajaran Risiko; dan
- Pendedahan bawah Pendekatan IRB mengikut Kerugian Sebenarnya berbanding Kerugian Dijangka.

6.0 RISIKO KREDIT (SAMBUNGAN)

6.7 Model Penarafan Kredit Dalaman (sambungan)

Jadual 12a: Pendedahan Tertakluk Pada Wajaran Risiko Penyeliaan bawah Pendekatan IRB pada 31 Disember 2023

Kumpulan Perbankan RHB	Pendedahan Selepas Pengurangan Risiko Kredit					
	Kukuh RM'000	Baik RM'000	Agak baik RM'000	Lemah RM'000	Mungkir RM'000	Jumlah RM'000
Kategori Penyeliaan						
Pendedahan Pinjaman Khusus						
Pembiayaan Projek	56,954	1,439,169	62,670	-	3,100	1,561,893
Hartanah Berpendapatan	2,844,408	8,657,179	576,673	9,466	209,663	12,297,389
Jumlah Pendedahan Selepas Pengurangan Risiko Kredit	2,901,362	10,096,348	639,343	9,466	212,763	13,859,282
Jumlah Aset Berwajaran Risiko	1,615,369	7,547,841	735,245	23,666	-	9,922,121

Jadual 12b: Pendedahan Tertakluk Pada Wajaran Risiko Penyeliaan bawah Pendekatan IRB pada 31 Disember 2022

Kumpulan Perbankan RHB	Pendedahan Selepas Pengurangan Risiko Kredit					
	Kukuh RM'000	Baik RM'000	Agak baik RM'000	Lemah RM'000	Mungkir RM'000	Jumlah RM'000
Kategori Penyeliaan						
Pendedahan Pinjaman Khusus						
Pembiayaan Projek	-	1,434,137	302,258	-	-	1,736,395
Hartanah Berpendapatan	2,268,612	6,775,820	611,710	17,551	256,816	9,930,509
Jumlah Pendedahan Selepas Pengurangan Risiko Kredit	2,268,612	8,209,957	913,968	17,551	256,816	11,666,904
Jumlah Aset Berwajaran Risiko	1,255,811	6,170,614	1,051,063	43,877	-	8,521,365

6.0 RISIKO KREDIT (SAMBUNGAN)
6.7 Model Penarafan Kredit Dalaman (sambungan)
Jadual 13a: Pendedahan bawah Pendekatan IRB mengikut Jalur PD, Pendedahan Purata Wajaran Kerugian Akibat Mungkir (LGD) dan Pendedahan Purata Wajaran Risiko pada 31 Disember 2023

Kumpulan Perbankan RHB	Pendedahan Mungkir Selepas Pengurangan Risiko Kredit RM'000	Pendedahan Purata Wajaran LGD %	Pendedahan Purata Wajaran Risiko %	Komitmen Belum Guna RM'000
Julat Kebarangkalian Mungkir (PD) (%)				
<u>Pendedahan Bukan Runcit</u>				
Pendedahan Korporat (tidak termasuk pendedahan dengan pelarasan saiz firma)				
0 hingga 1	39,730,983	41.59	51.37	8,274,520
>1 hingga 4	7,070,731	35.19	86.94	1,931,438
>4 hingga 12	10,016,730	7.95	29.38	2,773,607
>12 hingga <100	545,462	43.33	228.89	145,387
Mungkir atau 100	1,324,607	43.32	1.14	-
Jumlah Pendedahan Korporat (tidak termasuk pendedahan dengan pelarasan saiz firma)	58,688,513			13,124,952
Pendedahan Korporat (dengan pelarasan saiz firma)				
0 hingga 1	16,852,073	36.48	42.51	5,742,950
>1 hingga 4	8,516,834	34.26	70.54	2,324,765
>4 hingga 12	2,701,407	32.71	97.90	1,076,491
>12 hingga <100	780,884	33.86	139.87	196,049
Mungkir atau 100	1,265,213	31.72	9.17	-
Jumlah Pendedahan Korporat (dengan pelarasan saiz firma)	30,116,411			9,340,255
Jumlah Pendedahan Bukan Runcit	88,804,924			22,465,207
<u>Pendedahan Runcit</u>				
Pendedahan Gadai Janji/Pembiayaan Kediaman				
0 hingga 3	70,272,600	16.63	10.77	3,510,025
>3 hingga 10	2,306,880	16.55	48.88	175,795
>10 hingga 20	515,965	16.59	79.17	735
>20 hingga <100	1,970,236	16.61	87.80	6,387
Mungkir atau 100	1,213,526	16.60	82.20	9,230
Jumlah Pendedahan Gadai Janji/Pembiayaan Kediaman	76,279,207			3,702,172

6.0 RISIKO KREDIT (SAMBUNGAN)

6.7 Model Penarafan Kredit Dalaman (sambungan)

Jadual 13a: Pendedahan bawah Pendekatan IRB mengikut Jalur PD, Pendedahan Purata Wajaran Kerugian Akibat Mungkir (LGD) dan Pendedahan Purata Wajaran Risiko pada 31 Disember 2023 (sambungan)

Kumpulan Perbankan RHB	Pendedahan Mungkir Selepas Pengurangan Risiko Kredit RM'000	Pendedahan Purata Wajaran LGD %	Pendedahan Purata Wajaran Risiko %	Komitmen Belum Guna RM'000
Julat Kebarangkalian Mungkir (PD) (%)				
Pendedahan Runcit (sambungan)				
Pendedahan Runcit Kitaran Layak				
0 hingga 3	2,426,925	59.52	23.37	4,239,740
>3 hingga 10	1,117,120	57.77	67.90	492,029
>10 hingga 20	223,796	55.05	115.40	64,485
>20 hingga <100	97,876	54.44	154.55	20,185
Mungkir atau 100	95,626	49.21	123.70	-
Jumlah Pendedahan Runcit Kitaran Layak	3,961,343			4,816,439
Pendedahan Sewa Beli				
0 hingga 3	9,977,589	44.00	28.49	-
>3 hingga 10	220,311	45.79	72.72	-
>10 hingga 20	174,691	45.01	99.81	-
>20 hingga <100	42,940	45.27	105.87	-
Mungkir atau 100	69,009	45.33	42.35	-
Jumlah Pendedahan Sewa Beli	10,484,540			-
Pendedahan Runcit Lain				
0 hingga 3	39,834,943	20.43	16.50	13,466,254
>3 hingga 10	6,947,830	23.76	35.25	231,424
>10 hingga 20	1,101,530	35.20	64.79	31,954
>20 hingga <100	1,351,970	27.66	66.23	48,821
Mungkir atau 100	1,830,628	32.36	44.63	25,295
Jumlah Pendedahan Runcit Lain	51,066,901			13,803,748
Jumlah Pendedahan Runcit	141,791,991			22,322,359
Jumlah Pendedahan Bukan Runcit dan Runcit bawah Pendekatan IRB	230,596,915			44,787,566

6.0 RISIKO KREDIT (SAMBUNGAN)
6.7 Model Penarafan Kredit Dalaman (sambungan)
Jadual 13b: Pendedahan bawah Pendekatan IRB mengikut Jalur PD, Pendedahan Purata Wajaran Kerugian Akibat Mungkir (LGD) dan Pendedahan Purata Wajaran Risiko pada 31 Disember 2023

Kumpulan Perbankan RHB	Pendedahan Mungkir Selepas Pengurangan Risiko Kredit RM'000	Pendedahan Purata Wajaran LGD %	Pendedahan Purata Wajaran Risiko %	Komitmen Belum Guna RM'000
Julat Kebarangkalian Mungkir (PD) (%)				
<u>Pendedahan Bukan Runcit</u>				
Pendedahan Korporat (tidak termasuk pendedahan dengan pelarasan saiz firma)				
0 hingga 1	33,583,526	42.02	52.19	6,659,836
>1 hingga 4	10,586,392	26.57	67.13	1,650,854
>4 hingga 12	7,977,970	6.66	24.44	2,605,470
>12 hingga <100	231,595	28.64	166.87	35,886
Mungkir atau 100	2,083,594	44.01	0.62	-
Jumlah Pendedahan Korporat (tidak termasuk pendedahan dengan pelarasan saiz firma)	54,463,077			10,952,046
Pendedahan Korporat (dengan pelarasan saiz firma)				
0 hingga 1	17,154,151	35.61	41.67	6,117,665
>1 hingga 4	8,384,287	34.91	73.69	2,586,945
>4 hingga 12	4,428,399	24.19	71.42	905,718
>12 hingga <100	1,274,478	33.34	146.32	185,020
Mungkir atau 100	700,558	35.87	2.62	-
Jumlah Pendedahan Korporat (dengan pelarasan saiz firma)	31,941,873			9,795,348
Jumlah Pendedahan Bukan Runcit	86,404,950			20,747,394
<u>Pendedahan Runcit</u>				
Pendedahan Gadai Janji/Pembiayaan Kediaman				
0 hingga 3	64,512,237	16.62	11.15	3,315,189
>3 hingga 10	2,222,837	16.57	48.59	155,341
>10 hingga 20	378,876	16.49	78.83	2,041
>20 hingga <100	1,360,084	16.53	85.65	3,647
Mungkir atau 100	1,063,764	16.66	81.83	10,744
Jumlah Pendedahan Gadai Janji/Pembiayaan Kediaman	69,537,798			3,486,962

6.0 RISIKO KREDIT (SAMBUNGAN)

6.7 Model Penarafan Kredit Dalaman (sambungan)

Jadual 13b: Pendedahan bawah Pendekatan IRB mengikut Jalur PD, Pendedahan Purata Wajaran Kerugian Akibat Mungkir (LGD) dan Pendedahan Purata Wajaran Risiko pada 31 Disember 2023 (sambungan)

Kumpulan Perbankan RHB	Pendedahan Mungkir Selepas Pengurangan Risiko Kredit RM'000	Pendedahan Purata Wajaran LGD %	Pendedahan Purata Wajaran Risiko %	Komitmen Belum Guna RM'000
Julat Kebarangkalian Mungkir (PD) (%)				
Pendedahan Runcit (sambungan)				
Pendedahan Runcit Kitaran Layak				
0 hingga 3	2,132,961	59.17	23.36	3,806,366
>3 hingga 10	963,761	57.39	67.78	391,975
>10 hingga 20	222,321	54.14	112.75	51,860
>20 hingga <100	98,025	54.10	153.59	14,384
Mungkir atau 100	83,971	49.81	108.88	-
Jumlah Pendedahan Runcit Kitaran Layak	3,501,039			4,264,585
Pendedahan Sewa Beli				
0 hingga 3	9,277,055	43.93	28.19	-
>3 hingga 10	196,280	45.84	72.73	-
>10 hingga 20	174,444	44.88	99.26	-
>20 hingga <100	41,419	45.20	105.65	-
Mungkir atau 100	55,068	45.45	57.95	-
Jumlah Pendedahan Sewa Beli	9,744,266			-
Pendedahan Runcit Lain				
0 hingga 3	41,311,356	20.12	16.11	14,197,527
>3 hingga 10	7,720,996	22.27	32.97	297,646
>10 hingga 20	1,188,641	37.00	67.68	37,266
>20 hingga <100	1,223,548	27.31	65.04	38,622
Mungkir atau 100	1,553,072	33.62	54.50	21,110
Jumlah Pendedahan Runcit Lain	52,997,613			14,592,171
Jumlah Pendedahan Runcit	135,780,716			22,343,718
Jumlah Pendedahan Bukan Runcit dan Runcit bawah Pendekatan IRB	222,185,666			43,091,112

6.0 RISIKO KREDIT (SAMBUNGAN)
6.7 Model Penarafan Kredit Dalaman (sambungan)
Jadual 14a: Pendedahan bawah Pendekatan A-IRB mengikut Julat EL dan Pendedahan Purata Wajaran Risiko pada 31 Disember 2023

Kumpulan Perbankan RHB	Pendedahan Mungkir Selepas Pengurangan Risiko Kredit RM'000	Pendedahan Purata Wajaran Risiko %	Komitmen Belum Guna RM'000
Julat Kerugian Dijangka (EL) (%)			
Pendedahan Runcit			
Pendedahan Gadai Janji/Pembiayaan Kediaman			
0 hingga 1	72,541,704	12.01	3,688,954
>1 hingga 10	2,763,853	104.82	12,049
>10 hingga <100	893,311	24.92	694
100	80,339	0.00	475
Jumlah Pendedahan Gadai Janji/Pembiayaan Kediaman	76,279,207		3,702,172
Pendedahan Runcit Kitaran Layak			
0 hingga 1	2,161,822	21.73	3,997,196
>1 hingga 10	1,599,702	69.09	795,462
>10 hingga <100	199,815	139.47	23,781
100	4	0.00	-
Jumlah Pendedahan Runcit Kitaran Layak	3,961,343		4,816,439
Pendedahan Sewa Beli			
0 hingga 1	9,747,919	27.69	-
>1 hingga 10	624,672	76.46	-
>10 hingga <100	97,472	76.62	-
100	14,477	0.00	-
Jumlah Pendedahan Sewa Beli	10,484,540		-
Pendedahan Runcit Lain			
0 hingga 1	44,195,808	15.82	13,644,807
>1 hingga 10	4,593,136	71.50	120,832
>10 hingga <100	1,867,889	62.74	37,645
100	410,068	0.00	464
Jumlah Pendedahan Runcit Lain	51,066,901		13,803,748
Jumlah Pendedahan Runcit	141,791,991		22,322,359

6.0 RISIKO KREDIT (SAMBUNGAN)

6.7 Model Penarafan Kredit Dalaman (sambungan)

Jadual 14b: Pendedahan bawah Pendekatan A-IRB mengikut Julat EL dan Pendedahan Purata Wajaran Risiko pada 31 Disember 2022

Kumpulan Perbankan RHB	Pendedahan Mungkir Selepas Pengurangan Risiko Kredit RM'000	Pendedahan Purata Wajaran Risiko %	Komitmen Belum Guna RM'000
Julat Kerugian Dijangka (EL) (%)			
Pendedahan Runcit			
Pendedahan Gadai Janji/Pembiayaan Kediaman			
0 hingga 1	66,705,372	12.43	3,473,960
>1 hingga 10	2,012,718	106.47	11,383
>10 hingga <100	746,696	22.89	429
100	73,012	0.00	1,190
Jumlah Pendedahan Gadai Janji/Pembiayaan Kediaman	69,537,798		3,486,962
Pendedahan Runcit Kitaran Layak			
0 hingga 1	1,900,262	21.75	3,568,214
>1 hingga 10	1,414,719	69.49	679,515
>10 hingga <100	186,058	133.08	16,856
100	-	0.00	-
Jumlah Pendedahan Runcit Kitaran Layak	3,501,039		4,264,585
Pendedahan Sewa Beli			
0 hingga 1	9,061,573	27.37	-
>1 hingga 10	586,208	76.85	-
>10 hingga <100	85,126	88.88	-
100	11,359	0.00	-
Jumlah Pendedahan Sewa Beli	9,744,266		-
Pendedahan Runcit Lain			
0 hingga 1	46,583,478	15.31	14,427,212
>1 hingga 10	4,490,477	73.71	135,138
>10 hingga <100	1,604,126	75.20	28,603
100	319,532	0.00	1,218
Jumlah Pendedahan Runcit Lain	52,997,613		14,592,171
Jumlah Pendedahan Runcit	135,780,716		22,343,718

6.0 RISIKO KREDIT (SAMBUNGAN)
6.7 Model Penarafan Kredit Dalaman (sambungan)
Jadual 15: Pendedahan bawah Pendekatan IRB mengikut Kerugian Sebenar berbanding Kerugian Dijangka

Kumpulan Perbankan RHB	Kerugian Sebenar pada 31 Disember 2023	Kerugian Dijangka pada 31 Disember 2022	Kerugian Sebenar pada 31 Disember 2022	Kerugian Dijangka pada 31 Disember 20221
Kelas Pendedahan	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
Korporat, termasuk				
Pendedahan Korporat (tidak termasuk pendedahan dengan pelarasan saiz firma)	25,527	161,401	977	178,658
Pendedahan Korporat (dengan pelarasan saiz firma)	126,428	258,256	80,493	241,831
Pendedahan Pinjaman Khusus (Pendekatan Penslotan)				
Pembiayaan Projek	-	14,800	-	12,233
Hartanah Berpendapatan	-	55,938	28,156	57,529
Runcit, termasuk				
Pendedahan Gadai Janji/Pembiayaan Kediaman	96,931	155,630	85,497	150,247
Pendedahan Runcit Kitaran Layak	49,094	73,151	40,333	72,335
Pendedahan Sewa Beli	38,115	54,269	25,340	58,562
Pendedahan Runcit Lain	351,894	341,111	314,451	395,216
Jumlah	687,989	1,114,556	575,247	1,166,611

Kerugian sebenar diperoleh daripada peruntukan rosot nilai dan hapus kira pada tahun semasa, manakala kerugian dijangka (EL) mengukur kerugian yang dijangka daripada pendedahan kredit Kumpulan pada 31 Disember tahun sebelumnya.

Perbandingan kerugian sebenar dan EL memberikan sedikit pemahaman tentang keupayaan ramalan model Pendekatan IRB yang digunakan oleh Kumpulan; walau bagaimanapun kedua-dua metrik tersebut tidak boleh dibandingkan secara langsung disebabkan oleh perbezaan metodologi. Khususnya, EL yang digunakan dalam perbandingan ini ialah unjuran kerugian kredit daripada pendedahan Kumpulan ekoran mungkir rakan niaga dalam tempoh satu tahun dan dikira sebagai hasil PD, LGD dan EAD pendedahan Kumpulan pada 31 Disember tahun sebelumnya.

6.0 RISIKO KREDIT (SAMBUNGAN)

6.7 Model Penarafan Kredit Dalaman (sambungan)

Jadual berikut menunjukkan pengurangan risiko kredit Portfolio bawah Pendekatan Seragam dan Pendekatan IRB masing-masing pada 31 Disember 2023 berbanding 31 Disember 2022:

Jadual 16a: Pengurangan Risiko Kredit Portfolio bawah Pendekatan Seragam pada 31 Disember 2023

Kumpulan Perbankan RHB	Pendedahan Kasar Dilindungi oleh Jaminan Derivatif Kredit RM'000	Pendedahan Kasar Dilindungi oleh Cagaran Kewangan Layak RM'000
Kelas Pendedahan	Pendedahan Kasar Sebelum Pengurangan Risiko Kredit RM'000	Pendedahan Kasar Dilindungi oleh Cagaran Kewangan Layak RM'000
<u>Pendedahan dalam Kunci Kira-kira</u>		
Bank Pusat & Badan Berdaulat	42,343,480	-
Entiti Sektor Awam	11,413,811	10,738,587
Bank, Institusi Kewangan Pembangunan & MDB	17,295,079	180,166
Syarikat Insurans/Takaful, Firma Sekuriti & Pengurus Dana	575,090	-
Korporat	14,462,776	319,523
Kawal Selia Runcit	12,186,709	243,550
Gadai Janji/Pembiayaan Kediaman	761,249	-
Aset Berisiko Lebih Tinggi	736,080	-
Aset Lain	5,483,948	-
Pendedahan Ekuiti	825,539	-
Pendedahan Mungkir	707,408	12,407
Jumlah Pendedahan dalam Kunci Kira-kira	106,791,169	11,494,233
<u>Pendedahan Luar Kunci Kira-kira</u>		
Derivatif OTC	2,366,804	-
Pendedahan luar kunci kira-kira selain derivatif OTC atau derivatif kredit	14,346,474	1,833,994
Pendedahan Mungkir	16,642	16,195
Jumlah Pendedahan Luar Kunci Kira-kira	16,729,920	1,850,189
Jumlah Pendedahan Dalam dan Luar Kunci Kira-kira	123,521,089	13,344,422

6.0 RISIKO KREDIT (SAMBUNGAN)
6.7 Model Penarafan Kredit Dalaman (sambungan)
Jadual 16b: Pengurangan Risiko Kredit Portfolio bawah Pendekatan Seragam pada 31 Disember 2022

Kumpulan Perbankan RHB	Pendedahan Kasar Sebelum Pengurangan Risiko Kredit RM'000	Pendedahan Kasar Dilindungi oleh Jaminan Derivatif Kredit RM'000	Pendedahan Kasar Dilindungi oleh Cagaran Kewangan Layak RM'000
Kelas Pendedahan			
<u>Pendedahan dalam Kunci Kira-kira</u>			
Bank Pusat & Badan Berdaulat	38,123,599	-	-
Entiti Sektor Awam	12,133,337	10,715,429	172,858
Bank, Institusi Kewangan Pembangunan & MDB	17,836,309	237,747	-
Syarikat Insurans/Takaful, Firma Sekuriti & Pengurus Dana	564,070	-	-
Korporat	12,671,165	428,987	1,831,678
Kawal Selia Runcit	10,809,819	352,934	839,122
Gadai Janji/Pembiayaan Kediaman	1,043,232	-	8,323
Aset Berisiko Lebih Tinggi	689,881	-	-
Aset Lain	4,504,817	-	-
Pendedahan Ekuiti	813,587	-	-
Pendedahan Mungkir	412,217	6,070	555
Jumlah Pendedahan dalam Kunci Kira-kira	99,602,033	11,741,167	2,852,536
<u>Pendedahan Luar Kunci Kira-kira</u>			
Derivatif OTC	2,471,503	-	498,538
Pendedahan luar kunci kira-kira selain derivatif OTC atau derivatif kredit	11,894,736	969,057	3,736,164
Pendedahan Mungkir	15,752	15,392	108
Jumlah Pendedahan Luar Kunci Kira-kira	14,381,991	984,449	4,234,810
Jumlah Pendedahan Dalam dan Luar Kunci Kira-kira	113,984,024	12,725,616	7,087,346

6.0 RISIKO KREDIT (SAMBUNGAN)

6.7 Model Penarafan Kredit Dalaman (sambungan)

Jadual 17a: Pengurangan Risiko Kredit Portfolio bawah Pendekatan IRB pada 31 Disember 2023

Kumpulan Perbankan RHB	Pendedahan Kasar Sebelum Pengurangan Risiko Kredit RM'000	Pendedahan Kasa Dilindungi oleh Jaminan/ Derivatif Kredit RM'000	Pendedahan Kasar Dilindungi oleh Cagaran Kewangan Layak RM'000	Pendedahan Kasar Dilindungi oleh Cagaran Layak Lain RM'000
Pendedahan dalam Kunci Kira-kira				
Korporat, termasuk	90,217,254	23,567,625	3,027,241	17,859,322
Pendedahan Korporat (tidak termasuk pendedahan dengan pelarasan saiz firma)	49,896,406	18,719,200	1,071,476	5,059,491
Pendedahan Korporat (dengan pelarasan saiz firma)	25,511,065	2,811,933	1,955,765	12,799,831
Pendedahan Pinjaman Khusus (Pendekatan Penslotan)				
Pembiayaan Projek	1,954,962	488,861	-	-
Hartanah Berpendapatan	12,854,821	1,547,631	-	-
Runcit, termasuk	120,920,087	154,833	6,277,641	85,086,578
Pendedahan Gadai Janji/Pembiayaan Kediaman	71,372,738	-	-	71,194,790
Pendedahan Runcit Kitaran Layak	2,200,761	-	-	-
Pendedahan Sewa Beli	10,415,530	-	-	-
Pendedahan Runcit Lain	36,931,058	154,833	6,277,641	13,891,788
Pendedahan Mungkir	5,945,841	225,057	250,852	2,086,264
Jumlah Pendedahan dalam Kunci Kira-kira	217,083,182	23,947,515	9,555,734	105,032,164
Pendedahan Luar Kunci Kira-kira				
Derivatif OTC	589,647	-	1,414	-
Pendedahan luar kunci kira-kira selain derivatif OTC atau derivatif kredit	26,717,837	1,785,071	862,960	14,562,318
Pendedahan Mungkir	65,531	-	5,959	32,645
Jumlah Pendedahan Luar Kunci Kira-kira	27,373,015	1,785,071	870,333	14,594,963
Jumlah Pendedahan Dalam dan Luar Kunci Kira-kira	244,456,197	25,732,586	10,426,067	119,627,127

6.0 RISIKO KREDIT (SAMBUNGAN)
6.7 Model Penarafan Kredit Dalaman (sambungan)
Jadual 17b: Pengurangan Risiko Kredit Portfolio bawah Pendekatan IRB pada 31 Disember 2022

Kumpulan Perbankan RHB	Pendedahan Kasar Sebelum Pengurangan Risiko Kredit	Pendedahan Kasar Dilindungi oleh Jaminan/ Derivatif Kredit	Pendedahan Kasar Dilindungi oleh Cagaran Kewangan Layak	Pendedahan Kasar Dilindungi oleh Cagaran Layak Lain
Kelas Pendedahan	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
<u>Pendedahan dalam Kunci Kira-kira</u>				
Korporat, termasuk	85,960,642	23,448,304	3,062,440	17,133,523
Pendedahan Korporat (tidak termasuk pendedahan dengan pelarasan saiz firma)	45,924,370	16,566,743	742,925	4,947,159
Pendedahan Korporat (dengan pelarasan saiz firma)	27,623,781	4,897,102	2,319,515	12,186,364
Pendedahan Pinjaman Khusus (Pendekatan Penslotan)				
Pembiayaan Projek	1,891,516	356,147	-	-
Hartanah Berpendapatan	10,520,975	1,628,312	-	-
Runcit, termasuk	114,945,790	146,580	7,680,608	79,141,818
Pendedahan Gadai Janji/Pembiayaan Kediaman	64,997,816	-	-	64,809,094
Pendedahan Runcit Kitaran Layak	1,937,597	-	-	-
Pendedahan Sewa Beli	9,689,197	-	-	-
Pendedahan Runcit Lain	38,321,180	146,580	7,680,608	14,332,724
Pendedahan Mungkir	5,746,880	64,871	32,056	1,839,521
Jumlah Pendedahan dalam Kunci Kira-kira	206,653,312	23,659,755	10,775,104	98,114,862
<u>Pendedahan Luar Kunci Kira-kira</u>				
Derivatif OTC	440,586	-	2,056	-
Pendedahan luar kunci kira-kira selain derivatif OTC atau derivatif kredit	26,708,709	1,424,785	886,031	15,067,776
Pendedahan Mungkir	49,963	-	249	30,340
Jumlah Pendedahan Luar Kunci Kira-kira	27,199,258	1,424,785	888,336	15,098,116
Jumlah Pendedahan Dalam dan Luar Kunci Kira-kira	233,852,570	25,084,540	11,663,440	113,212,978

6.0 RISIKO KREDIT (SAMBUNGAN)

6.8 Peruntukan Rosot Nilai Pinjaman/Pembiayaan

Kumpulan menerapkan garis panduan BNM tentang Pelaporan Kewangan. Prinsip dalam garis panduan ini terselaraskan dengan Piawaian Pelaporan Kewangan Malaysia 9 (MFRS 9), yang mematuhi rangka kerja Piawaian Pelaporan Kewangan Antarabangsa.

Model kemerosotan nilai MFRS 9 memerlukan pengiktirafan kerugian kredit dijangka (ECL) untuk semua aset kewangan, kecuali aset kewangan yang dikelaskan atau ditetapkan sebagai Nilai Saksama Menerusi Keuntungan & Kerugian atau FVTPL dan sekuriti ekuiti yang dikelaskan bawah Nilai Saksama menerusi Pendapatan Komprehensif Lain atau FVOCI, yang tidak tertakluk pada penilaian kemerosotan nilai. Butiran luar kunci kira-kira yang tertakluk pada ECL termasuk jaminan kewangan dan komitmen pinjaman belum bayar.

MFRS 9 tidak membezakan penilaian individu dengan penilaian kolektif. Kumpulan pada mulanya membuat penilaian sama ada wujudnya bukti objektif rosot nilai aset kewangan yang penting secara individu. Jika Kumpulan menentukan wujudnya bukti objektif rosot nilai, iaitu kerugian kredit, untuk aset kewangan yang dinilai secara individu, ECL jangka hayat akan dikenal pasti untuk rosot nilai yang berlaku. Aset kewangan yang penting secara individu tetapi tidak mengalami rosot nilai dan tidak penting secara individu akan dikumpulkan berdasarkan ciri risiko kredit yang serupa (seperti kualiti kredit, jenis instrumen, penarafan risiko kredit, penggunaan kredit, tahap cagaran dan faktor lain yang berkaitan) untuk penilaian kolektif. Secara kolektif, peruntukan penilaian individu dan peruntukan penilaian kolektif membentuk jumlah peruntukan kredit yang dijangka untuk Kumpulan.

ECL akan ditaksir menggunakan pendekatan yang mengelaskan aset kewangan kepada tiga tahap untuk mencerminkan perubahan kualiti kredit aset kewangan sejak pengiktirafan awal:

Peringkat 1: ECL 12 bulan – tiada rosot nilai kredit

Untuk pendedahan kredit jika tidak terdapat peningkatan ketara risiko kredit sejak pengiktirafan awal dan tidak mengalami rosot nilai kredit pada asalnya, ECL yang dikaitkan dengan kebarangkalian peristiwa mungkir yang berlaku dalam tempoh 12 bulan akan datang akan diiktiraf.

Peringkat 2: ECL Hayat – tiada rosot nilai kredit

Untuk pendedahan kredit yang terdapat peningkatan risiko kredit yang ketara sejak pengiktirafan awal dan yang tiada rosot nilai kredit, ECL yang dikaitkan dengan kebarangkalian peristiwa mungkir yang berlaku dalam tempoh hayat akan datang akan diiktiraf.

Peringkat 3: ECL Hayat – rosot nilai kredit

Aset kewangan dinilai sebagai rosot nilai kredit apabila satu atau lebih bukti objektif mungkir yang mempunyai kesan buruk terhadap anggaran aliran tunai masa hadapan aset tersebut telah berlaku. Untuk aset kewangan yang telah rosot nilai kredit, ECL hayat akan diiktiraf.

Perubahan ECL antara dua tempoh tersebut akan diiktiraf dalam keuntungan dan kerugian.

Penilaian kemerosotan nilai risiko kredit sejak pengiktirafan awal adalah penting dalam penentuan titik pertukaran antara keperluan untuk mengukur peruntukan berdasarkan ECL 12 bulan dan satu yang berdasarkan ECL hayat. Penilaian kuantitatif dan kualitatif diperlukan untuk menganggarkan peningkatan risiko kredit yang ketara dengan membandingkan risiko berlakunya mungkir atas aset kewangan pada tarikh pelaporan dengan risiko berlakunya mungkir atas aset kewangan pada tarikh pengiktirafan awal. Penilaian risiko kredit, serta anggaran ECL, dikehendaki tidak berat sebelah, berwajaran kebarangkalian dan harus mempertimbangkan kesemua maklumat tersedia yang berkaitan dengan penilaian, termasuk maklumat tentang peristiwa masa lalu, keadaan semasa dan ramalan yang munasabah dan boleh disokong tentang peristiwa masa hadapan dan keadaan ekonomi pada tarikh pelaporan. Pengukuran ECL dikira berdasarkan produk terdiskaun model PD, LGD dan EAD. Model ECL yang tertentu memanfaatkan model Berdasarkan Penarafan Dalaman (IRB) Basel II Kumpulan sedia ada, termasuk boleh dilaksanakan atau tersedia, dengan pelarasan yang diperlukan untuk memenuhi keperluan MFRS 9.

6.0 RISIKO KREDIT (SAMBUNGAN)

6.8 Peruntukan Rosot Nilai Pinjaman/Pembiayaan (sambungan)

Penilaian Individu – Pencetus Rosot Nilai

Peminjam/Pelanggan yang dinilai bawah Peruntukan Rosot Nilai (IA) akan dikelaskan sebagai rosot nilai dalam mana-mana situasi berikut:

1. Apabila prinsipal atau faedah/keuntungan atau kedua-duanya, mana-mana kemudahan peminjam/pelanggan lampau tempoh lebih daripada 90 hari atau 3 bulan dan ke atas.
2. Dalam kes kemudahan kitaran (contohnya kemudahan overdraf), peminjam/pelanggan kemudahan tersebut akan dikelaskan sebagai rosot nilai sekiranya jumlah tertunggak kekal melebihi had diluluskan bagi tempoh lebih daripada 90 hari atau 3 bulan dan ke atas.
3. Apabila jumlah lampau tempoh atau jumlah tertunggak melebihi had yang diluluskan selama kurang dari 90 hari atau 3 bulan, pinjaman/pembiayaan menunjukkan kelemahan (rujuk pencetus rosot nilai) yang boleh menyebabkannya dikelaskan sebagai rosot nilai.
4. Apabila pembayaran balik pinjaman/pembiayaan dijadualkan selang 3 bulan atau lebih, peminjam/pelanggan dikelaskan sebagai rosot nilai sebaik sahaja mungkir berlaku.
5. Apabila berlaku mana-mana satu Pencetus Status Mandatori (MST), kedua-dua Pencetus Status Sampingan (AST) 1 dan AST 4 atau mana-mana tiga AST ke atas. MST dan AST ini ialah peristiwa pencetus yang telah ditetapkan dan diluluskan oleh Kumpulan untuk memudahkan pengelasan rosot nilai.
6. Dalam kes pembiayaan margin saham, peminjam/pelanggan dikelaskan sebagai rosot nilai apabila nisbah jual paksa berlaku dan selepas satu tempoh apabila jual paksa telah bermula atau jika margin kewangan melangkaui ambang nisbah jual paksa yang ditetapkan.

Nota:

Untuk kemudahan R&R, pelanggan akan dikelaskan sebagai rosot nilai mengikut perenggan 1 hingga 4 di atas berdasarkan terma yang disemak semula atau distrukturkan semula.

Peruntukan Rosot Nilai Individu

Peminjam/pelanggan bawah penilaian individu dan dicetuskan sama ada oleh mana-mana satu MST, kedua-dua AST 1 dan AST 4, atau mana-mana 3 AST ke atas akan dikelaskan sebagai rosot nilai. Oleh itu, penilaian rosot nilai akan dilakukan atas peminjam/pelanggan, berdasarkan anggaran aliran tunai/realisasi cagaran masa hadapan yang munasabah dan didokumenkan yang dijangka pulih daripada peminjam/pelanggan rosot nilai iaitu nilai bersih semasa untuk aliran tunai masa hadapan terdiskaun berdasarkan kadar faedah/keuntungan efektif asal dan dibandingkan dengan amaun bawaan. Sebarang rosot nilai atas kekurangan akan diperuntukkan sepenuhnya dengan serta-merta.

Pengelasan Semula dan Pemulihan Peminjam/Pelanggan Rosot Nilai

Peminjam/pelanggan rosot nilai boleh dikelaskan semula sebagai status bukan rosot nilai dalam keadaan berikut:

1. Apabila pembayaran balik pinjaman/pembiayaan peminjam/pelanggan yang rosot nilai telah bertambah baik dengan prinsipal atau faedah/keuntungan atau kedua-duanya, kemudahannya dengan Kumpulan adalah kurang daripada 90 hari atau 3 bulan.
2. Apabila peminjam menunjukkan kelemahan yang boleh menyebabkannya dikelaskan sebagai rosot nilai, walaupun lampau tempoh pinjaman kurang dari 90 hari atau 3 bulan, peminjam boleh dikelaskan semula kepada status tidak rosot nilai apabila kelemahan ini telah ditangani atau diselesaikan.
3. Apabila peminjam/pelanggan dinilai secara individu sebagai rosot nilai disebabkan oleh mana-mana satu MST atau kedua-dua AST1 dan AST4 atau mana-mana tiga dan ke atas, peminjam/pelanggan boleh dikelaskan semula kepada status tidak rosot nilai apabila pencetus-pencetus ini telah ditangani dan diselesaikan.
4. Bagi peminjam dengan kemudahan R&R - apabila peminjam telah mematuhi terma pembayaran semula yang disemak bawah keperluan tempoh bertenang.
5. Apabila akaun margin saham peminjam/pelanggan tidak lagi memenuhi kriteria rosot nilai di atas.

6.0 RISIKO KREDIT (SAMBUNGAN)

6.8 Peruntukan Rosot Nilai Pinjaman/Pembiayaan (sambungan)

Hapus Kira Pinjaman/Pembiayaan Rosot Nilai

Dasar hapus kira pinjaman/aset kewangan terjejas bertujuan untuk menyediakan metodologi yang tepat pada masanya dan konsisten untuk pinjaman/aset kewangan dihapus kira, dan untuk menggambarkan nilai sebenar aset dalam buku Bank.

1. Semua pinjaman/aset kewangan terjejas yang dianggap tidak boleh pulih, tidak bernilai, tipis prospek pemulihan, atau bawah skim penyelesaian komposit yang diluluskan, boleh disyorkan untuk hapus kira.
2. Hapus kira dipercepat berdasarkan pendekatan berasaskan masa dibenarkan untuk rosot nilai pinjaman/aset kewangan Runcit dan pinjaman berprogram.
3. Hapus kira sebahagian pinjaman/aset kewangan rosot nilai dibenarkan untuk bahagian kekurangan dalam baki tertunggak atas nilai sekuriti yang tidak boleh dikutip dan tidak bernilai; dan Bank berada pada peringkat akhir untuk merealisasikan keselamatan/cagaran; atau dalam hal pengaturan penyelesaian yang diluluskan, bahagian penepian.

Jadual berikut menunjukkan pinjaman/pembiayaan rosot nilai dan lampau tempoh serta peruntukan kerugian kredit mengikut sektor industri pada 31 Disember 2023 berbanding 31 Disember 2022:

Jadual 18a: Rosot Nilai dan Lampau Tempoh Pinjaman/Pembiayaan serta Peruntukan Kerugian Kredit mengikut Sektor Industri pada 31 Disember 2023

Kumpulan Perbankan RHB	Pinjaman/ Pembiayaan Rosot Nilai RM'000	Pinjaman/ Pembiayaan Lampau Tempoh RM'000	Peruntukan Kerugian Kredit RM'000
Sektor Industri			
Pertanian	49,276	48,610	38,510
Perlombongan & Kuari	20,314	1,749	1,600
Perkilangan	261,355	130,484	242,008
Bekalan Elektrik, Gas & Air	7,833	479	8,403
Pembinaan	551,833	168,324	294,180
Pemborongan, Perdagangan Runcit, Restoran & Hotel	658,465	432,586	477,742
Pengangkutan, Penggudangan & Komunikasi	508,776	38,127	159,750
Kewangan, Insurans/Takaful, Hartanah & Perniagaan	522,427	225,402	339,310
Pendidikan, Kesihatan & Lain-lain	141,733	154,051	37,857
Isi Rumah	1,104,119	5,510,703	1,035,009
Lain-lain	53,146	502,444	148,226
Jumlah	3,879,277	7,212,959	2,782,595

6.0 RISIKO KREDIT (SAMBUNGAN)
6.8 Peruntukan Rosot Nilai Pinjaman/Pembiayaan (sambungan)
Jadual 18b: Rosot Nilai dan Lampau Tempoh Pinjaman/Pembiayaan serta Peruntukan Kerugian Kredit mengikut Sektor Industri pada 31 Disember 2022

Kumpulan Perbankan RHB	Pinjaman/ Pembiayaan Rosot Nilai RM'000	Pinjaman/ Pembiayaan Lampau Tempoh RM'000	Peruntukan Kerugian Kredit RM'000
Sektor Industri			
Pertanian	12,112	21,630	58,610
Perlombongan & Kuari	20,471	928	14,027
Perkilangan	215,294	99,455	189,901
Bekalan Elektrik, Gas & Air	9,965	5	11,401
Pembinaan	421,948	169,288	284,253
Pemborongan, Perdagangan Runcit, Restoran & Hotel	355,838	356,589	690,227
Pengangkutan, Penggudangan & Komunikasi	37,677	20,747	163,159
Kewangan, Insurans/Takaful, Hartanah & Perniagaan	334,117	224,594	355,870
Pendidikan, Kesihatan & Lain-lain	892,141	116,029	745,948
Isi Rumah	937,738	4,588,089	1,020,031
Lain-lain	51,430	106,845	176,575
Jumlah	3,288,731	5,704,199	3,710,002

Jadual berikut menunjukkan caj bersih/(masuk kira semula) dan hapus kira pinjaman/pembiayaan untuk rosot nilai mengikut sektor industri pada 31 Disember 2023 berbanding 31 Disember 2022:

Jadual 19: Caj Bersih/(Masuk Kira Semula) dan Hapus Kira Rosot Nilai Pinjaman/Pembiayaan mengikut Sektor Industri

Kumpulan Perbankan RHB	Tempoh Dua Belas Bulan Berakhir 2023		Tempoh Dua Belas Bulan Berakhir 2022	
	Caj Bersih/ (Masuk Kira Semula) ECL Hayat Rosot Nilai Kredit (Peringkat 3) RM'000	Hapus Kira ECL Hayat Rosot Nilai Kredit (Peringkat 3) RM'000	Caj Bersih/ (Masuk Kira Semula) ECL Hayat Rosot Nilai Kredit (Peringkat 3) RM'000	Hapus Kira ECL Hayat Rosot Nilai Kredit (Peringkat 3) RM'000
Sektor Industri				
Pertanian	17,366	(3,726)	(36,359)	-
Perlombongan & Kuari	295	-	(1,057)	-
Perkilangan	74,598	(67,256)	17,824	(16,866)
Bekalan Elektrik, Gas & Air	1,110	(3,372)	(932)	-
Pembinaan	59,761	(18,187)	30,968	(21,223)
Pemborongan, Perdagangan Runcit, Restoran & Hotel	229,155	(120,078)	95,114	(29,845)
Pengangkutan, Penggudangan & Komunikasi	104,714	(5,456)	(21,325)	(93,581)
Kewangan, Insurans/Takaful, Hartanah & Perniagaan	103,617	(79,890)	27,537	(21,330)
Pendidikan, Kesihatan & Lain-lain	(11,835)	(755,670)	264,638	(307)
Isi Rumah	373,331	(378,969)	312,684	(212,531)
Lain-lain	(15,373)	(757)	125,821	(98,897)
Jumlah	936,739	(1,433,361)	814,913	(494,580)

6.0 RISIKO KREDIT (SAMBUNGAN)

6.8 Peruntukan Rosot Nilai Pinjaman/Pembiayaan (sambungan)

Jadual berikut menunjukkan pinjaman/pembiayaan rosot nilai dan lampau tempoh serta peruntukan kerugian kredit Kumpulan mengikut pengagihan geografi pada 31 Disember 2023 berbanding 31 Disember 2022:

Jadual 20a: Rosot Nilai dan Lampau Tempoh Pinjaman/Pembiayaan serta Peruntukan Kerugian Kredit mengikut Pengagihan Geografi pada 31 Disember 2023

Kumpulan Perbankan RHB	Pinjaman Pembiayaan Rosot Nilai RM'000	Pinjaman/ Pembiayaan Lampau Tempoh RM'000	Peruntukan Kerugian Kredit RM'000
Pengagihan Geografi			
Malaysia	2,882,420	6,128,255	2,201,301
Pesisir Labuan	-	-	6,460
Singapura	299,194	441,794	207,765
Thailand	344,852	62,878	287,975
Brunei	4,048	31,536	1,234
Kemboja	342,842	453,490	61,191
Laos	5,921	95,006	16,669
Jumlah	3,879,277	7,212,959	2,782,595

Jadual 20b: Rosot Nilai dan Lampau Tempoh Pinjaman/Pembiayaan serta Peruntukan Kerugian Kredit mengikut Pengagihan Geografi pada 31 Disember 2022

Kumpulan Perbankan RHB	Pinjaman/ Pembiayaan Rosot Nilai RM'000	Pinjaman/ Pembiayaan Lampau Tempoh RM'000	Peruntukan Kerugian Kredit RM'000
Pengagihan Geografi			
Malaysia	2,007,232	4,762,066	2,644,895
Pesisir Labuan	756,636	-	745,329
Singapura	198,679	460,927	147,976
Thailand	82,032	94,492	81,497
Brunei	5,973	30,953	2,073
Kemboja	234,447	282,176	65,432
Laos	3,732	73,585	22,800
Jumlah	3,288,731	5,704,199	3,710,002

6.0 RISIKO KREDIT (SAMBUNGAN)
6.8 Peruntukan Rosot Nilai Pinjaman/Pembiayaan (sambungan)

Jadual berikut menunjukkan penyesuaian perubahan peruntukan pinjaman/pembiayaan untuk kerugian kredit pada 31 Disember 2023 berbanding 31 Disember 2022:

Jadual 21a: Perubahan Peruntukan Pinjaman/Pembiayaan Kerugian Kredit pada 31 Disember 2023

Kumpulan Perbankan RHB	ECL 12 bulan (Peringkat 1) RM'000	ECL Hayat Tiada Rosot Nilai Kredit (Peringkat 2) RM'000	ECL Hayat Rosot Nilai Kredit (Peringkat 3) RM'000	Jumlah RM'000
Baki pada awal tahun kewangan	846,101	1,055,527	1,808,374	3,710,002
Perubahan disebabkan aset kewangan diiktiraf dalam baki awal yang telah:				
- Dipindahkan kepada ECL 12 bulan (Peringkat 1)	184,876	(159,840)	(25,036)	-
- Dipindahkan kepada ECL Hayat tiada rosot nilai kredit (Peringkat 2)	(34,939)	86,407	(51,468)	-
- Dipindahkan kepada ECL Hayat rosot nilai kredit (Peringkat 3)	(11,531)	(123,915)	135,446	-
	138,406	(197,348)	58,942	-
Perubahan risiko kredit	(328,330)	(154,670)	912,730	429,730
Pembelian dan pengasalan	127,406	95,457	66,119	288,982
Hutang lapuk dihapus kira	-	-	(1,433,361)	(1,433,361)
Perubahan metodologi model	(49,488)	(20,304)	761	(69,031)
Penyahiktirafan	(45,551)	(72,541)	(101,813)	(219,905)
Perbezaan pertukaran	2,716	268	39,357	42,341
Perubahan lain	-	-	33,837	33,837
Baki pada akhir tahun kewangan	691,260	706,389	1,384,946	2,782,595

Jadual 21b: Perubahan Peruntukan Pinjaman/Pembiayaan Kerugian Kredit pada 31 Disember 2022

Kumpulan Perbankan RHB	ECL 12bulan (Peringkat 1) RM'000	ECL Hayat Tiada Rosot Nilai Kredit (Peringkat 2) RM'000	ECL Hayat Rosot Nilai Kredit (Peringkat 3) RM'000	Jumlah RM'000
Baki pada awal tahun kewangan	1,015,663	1,186,991	1,407,463	3,610,117
Perubahan disebabkan aset kewangan diiktiraf dalam baki awal yang telah:				
- Dipindahkan kepada ECL 12 bulan (Peringkat 1)	196,146	(179,726)	(16,420)	-
- Dipindahkan kepada ECL Hayat tiada rosot nilai kredit (Peringkat 2)	(31,853)	65,382	(33,529)	-
- Dipindahkan kepada ECL Hayat rosot nilai kredit (Peringkat 3)	(15,483)	(51,693)	67,176	-
	148,810	(166,037)	17,227	-
Perubahan risiko kredit	(352,433)	9,865	1,191,823	849,255
Pembelian dan Pengasalan	113,114	118,999	27,149	259,262
Hutang lapuk dihapus kira	-	-	(494,580)	(494,580)
Perubahan metodologi model	(11,434)	(40,369)	(1,303)	(53,106)
Penyahiktirafan	(70,097)	(54,600)	(419,983)	(544,680)
Pemindahan kepada pelaburan kewangan pada kos terlunas	2,478	678	37,384	40,540
Perbezaan pertukaran	-	-	43,194	43,194
Perubahan lain	846,101	1,055,527	1,808,374	3,710,002
Baki pada akhir tahun kewangan				

7.0 RISIKO PASARAN

Risiko pasaran ialah risiko kerugian yang timbul daripada pergerakan negatif pemacu pasaran, seperti kadar faedah/keuntungan, lebaran kredit, harga ekuiti, kadar pertukaran mata wang dan harga komoditi. Menurut takrifan ini, risiko pasaran meliputi:

- Kadar keuntungan/faedah dan risiko ekuiti berkaitan dengan instrumen kewangan dalam buku dagangan; dan
- Risiko tukaran asing dan risiko komoditi dalam buku dagangan dan perbankan.

Kumpulan berurus niaga dalam instrumen kewangan seperti kertas hutang dan instrumen derivatif seperti niaga hadapan, pertukaran dan pilihan. Instrumen derivatif ialah kontrak dengan ciri dan nilai yang diperolehi daripada instrumen asas sebagai rujukan asas yang mungkin membentuk kadar faedah/keuntungan, kadar pertukaran, kertas hutang, atau ekuiti, indeks dan komoditi.

Pengurusan Risiko Pasaran Kumpulan dalam Pengurusan Risiko Kumpulan ialah tahap kerja yang membentuk fungsi terpusat untuk menyokong pengurusan kanan dalam pembangunan rangka kerja risiko pasaran, had risiko, pengendalian proses dan pelaksanaan metodologi pengukuran untuk memastikan kawalan dan pengawasan risiko secukupnya disediakan. Tanggungjawab utama menguruskan risiko pasaran sebagai benteng pertahanan pertama kekal di unit perniagaan masing-masing.

Jawatankuasa Aset dan Liabiliti Kumpulan (ALCO Kumpulan), GCRC dan IBRMC memainkan peranan yang kritikal dalam pengurusan risiko pasaran dan menyokong jawatankuasa Lembaga Pengarah dalam pengurusan risiko pasaran secara keseluruhan. Jawatankuasa pengurusan ini kerap bermesyuarat dan merupakan forum untuk membuat keputusan strategik dan taktikal dalam pengurusan risiko pasaran; termasuk pembangunan strategi risiko pasaran Kumpulan, struktur pengurusan risiko pasaran dan dasar serta teknik-teknik pengukuran yang akan dilaksanakan.

Kumpulan telah menubuhkan Penyata Dasar Buku Dagangan Kumpulan, rangka kerja dan had risiko sebagai panduan dalam pengurusan risiko pasaran. Dokumen ini disemak secara berkala dan/atau apabila berlaku perubahan peristiwa penting yang mempunyai kesan ketara terhadap pematuhan dasar atau perubahan peraturan.

Pengukuran dan Kawalan Risiko Pasaran

Kumpulan menggunakan alat pemantauan dan penilaian risiko untuk mengukur kedudukan buku dagangan dan faktor risiko pasaran. Alat penilaian risiko statistik dan bukan statistik yang digunakan termasuk Nilai Berisiko (VaR), analisis kepekaan dan ujian tekanan.

Kumpulan mengamalkan pendekatan sistematik dalam pengurusan risiko ini mengikut jenis instrumen dan sifat pendedahan. Risiko pasaran terutamanya dipantau dan dikawal menerusi struktur had dan pencetus iaitu mengurangkan kerugian, VaR, had dagangan dan nosional yang ditetapkan mengikut saiz kedudukan dan keinginan toleransi risiko. Selain itu, Kumpulan menjalankan ujian tekanan secara berkala atas portfolio masing-masing untuk memastikan risiko pasaran dalam keadaan pasaran yang tidak normal.

Pemantauan dan Pelaporan Risiko Pasaran

Untuk kawalan risiko pasaran yang berkesan, tindakan pengurusan ditetapkan tercetus dan had risiko ditetapkan dan dipantau secara aktif. Hanya aktiviti perdagangan yang diluluskan boleh dilaksanakan oleh unit perniagaan tertentu dalam had yang diperuntukkan. Semua kedudukan dagangan dipantau secara bebas setiap hari dan mengikut prosedur peningkatan yang ditetapkan dan tindakan utama yang perlu diambil. Laporan pendedahan risiko pasaran dibentangkan kepada pengurusan kanan, jawatankuasa berkaitan dan Lembaga Pengarah.

Aktiviti Lindung Nilai

Aktiviti lindung nilai ditetapkan untuk perakaunan lindung nilai dikawal oleh Dasar Lindung Nilai Kumpulan yang menetapkan keseluruhan aktiviti lindung nilai yang boleh dilaksanakan oleh Kumpulan dan prosedur kawalan seterusnya seperti pengukuran keberkesanan dan pelaporan kepada ALCO Kumpulan. Instrumen lindung nilai yang digunakan untuk mengurangkan risiko termasuk opsyen, niaga hadapan, kontrak hadapan dan swap yang diluluskan oleh Lembaga Pengarah. Pelaksanaan lindung nilai dijalankan oleh bahagian berkaitan menerusi fungsi perbendaharaan Kumpulan dengan kelulusan ALCO Kumpulan.

7.0 RISIKO PASARAN (SAMBUNGAN)
Pengolahan Modal untuk Risiko Pasaran

Kumpulan menerapkan Pendekatan Seragam untuk menghitung keperluan modal risiko pasaran selaras dengan Garis Panduan BNM. Aset berwajaran risiko pasaran dan keperluan modal yang sepadan untuk Kumpulan, RHB Bank, RHB Islamic Bank dan RHB Investment Bank pada 31 Disember 2023 dan 31 Disember 2022 ditunjukkan dalam jadual di bawah:

Jadual 22a: Aset Berwajaran Risiko Pasaran dan Keperluan Modal Minimum pada 31 Disember 2023

Kumpulan Perbankan RHB				
Risiko Pasaran	Kedudukan Panjang RM'000	Kedudukan Pendek RM'000	Aset Berwajaran Risiko RM'000	Keperluan Modal Minimum RM'000
Risiko Kadar Faedah/Risiko Kadar Keuntungan	146,985,109	145,704,652	3,063,441	245,075
Risiko Kedudukan Ekuiti	157,072	137,825	93,013	7,441
Risiko Mata Wang Asing	938,889	277,450	910,478	72,838
Risiko Opsyen	76,061	155,572	92,132	7,371
Jumlah			4,159,064	332,725

RHB Bank				
Risiko Pasaran	Kedudukan Panjang RM'000	Kedudukan Pendek RM'000	Aset Berwajaran Risiko RM'000	Keperluan Modal Minimum RM'000
Risiko Kadar Faedah/Risiko Kadar Keuntungan	146,845,814	145,722,763	2,967,501	237,400
Risiko Kedudukan Ekuiti	-	-	-	-
Risiko Mata Wang Asing	588,573	299,312	560,162	44,813
Risiko Opsyen	44,036	18,119	10,885	871
Jumlah			3,538,548	283,084

RHB Islamic Bank				
Risiko Pasaran	Kedudukan Panjang RM'000	Kedudukan Pendek RM'000	Aset Berwajaran Risiko RM'000	Keperluan Modal Minimum RM'000
Risiko Kadar Keuntungan	15,251,690	15,114,493	125,307	10,025
Risiko Kedudukan Ekuiti	-	-	-	-
Risiko Mata Wang Asing	5,801	61,824	61,824	4,946
Risiko Opsyen	-	-	-	-
Jumlah			187,131	14,971

RHB Investment Bank				
Risiko Pasaran	Kedudukan Panjang RM'000	Kedudukan Pendek RM'000	Aset Berwajaran Risiko RM'000	Keperluan Modal Minimum RM'000
Risiko Kadar Faedah/Risiko Kadar Keuntungan	14,571	10,376	4,143	331
Risiko Kedudukan Ekuiti	132,267	129,438	33,169	2,654
Risiko Mata Wang Asing	67,810	1,007	67,810	5,425
Risiko Opsyen	-	129,438	50,462	4,037
Jumlah			155,584	12,447

Nota:

Pada 31 Disember 2023,

- Kumpulan Perbankan RHB tidak mempunyai sebarang pendedahan kepada risiko komoditi, risiko inventori dan pendedahan risiko pasaran yang diserap oleh PSIA.
- RHB Bank tidak mempunyai sebarang pendedahan kepada risiko kedudukan ekuiti, risiko komoditi, risiko inventori dan pendedahan risiko pasaran yang diserap oleh PSIA.
- RHB Islamic Bank tidak mempunyai sebarang pendedahan kepada risiko kedudukan ekuiti, risiko komoditi, risiko inventori, risiko opsyen dan pendedahan risiko pasaran yang diserap oleh PSIA.
- RHB Investment Bank tidak mempunyai sebarang pendedahan kepada risiko komoditi dan risiko inventori. Risiko kedudukan ekuiti diambil kira berdasarkan kedudukan panjang bersih dan kedudukan pendek bersih

7.0 RISIKO PASARAN (SAMBUNGAN)

Pengolahan Modal untuk Risiko Pasaran (sambungan)

Jadual 22b: Aset Berwajaran Risiko Pasaran dan Keperluan Modal Minimum pada 31 Disember 2022

Kumpulan Perbankan RHB				
Risiko Pasaran	Kedudukan Panjang RM'000	Kedudukan Pendek RM'000	Aset Berwajaran Risiko RM'000	Keperluan Modal Minimum RM'000
Risiko Kadar Faedah/Risiko Kadar Keuntungan	117,635,599	116,989,465	2,785,745	222,860
Risiko Kedudukan Ekuiti	71,918	46,157	106,072	8,486
Risiko Mata Wang Asing	414,814	272,076	387,929	31,034
Risiko Opsyen	32,149	61,629	78,481	6,278
Jumlah			3,358,227	268,658
RHB Bank				
Risiko Pasaran	Kedudukan Panjang RM'000	Kedudukan Pendek RM'000	Aset Berwajaran Risiko RM'000	Keperluan Modal Minimum RM'000
Risiko Kadar Faedah/Risiko Kadar Keuntungan	118,198,456	117,392,948	2,735,751	218,860
Risiko Kedudukan Ekuiti	258	-	710	57
Risiko Mata Wang Asing	131,463	362,984	337,207	26,977
Risiko Opsyen	2,612	15,473	1,427	114
Jumlah			3,075,095	246,008
RHB Islamic Bank				
Risiko Pasaran	Kedudukan Panjang RM'000	Kedudukan Pendek RM'000	Aset Berwajaran Risiko RM'000	Keperluan Modal Minimum RM'000
Risiko Kadar Keuntungan	13,712,284	13,659,288	109,266	8,741
Risiko Kedudukan Ekuiti	-	-	-	-
Risiko Mata Wang Asing	6,956	61,224	61,224	4,898
Risiko Opsyen	-	-	-	-
Jumlah			170,490	13,639
RHB Investment Bank				
Risiko Pasaran	Kedudukan Panjang RM'000	Kedudukan Pendek RM'000	Aset Berwajaran Risiko RM'000	Keperluan Modal Minimum RM'000
Risiko Kadar Faedah/Risiko Kadar Keuntungan	8,670	8,622	-	-
Risiko Kedudukan Ekuiti	38,413	27,636	33,187	2,655
Risiko Mata Wang Asing	113,465	698	113,465	9,077
Risiko Opsyen	12,640	27,636	41,552	3,324
Jumlah			188,204	15,056

Nota:

Pada 31 Disember 2022,

1. Kumpulan Perbankan RHB tidak mempunyai sebarang pendedahan kepada risiko komoditi, risiko inventori dan pendedahan risiko pasaran yang diserap oleh PSIA.
2. RHB Bank tidak mempunyai sebarang pendedahan kepada risiko kedudukan ekuiti, risiko komoditi, risiko inventori dan pendedahan risiko pasaran yang diserap oleh PSIA.
3. RHB Islamic Bank tidak mempunyai sebarang pendedahan kepada risiko kedudukan ekuiti, risiko komoditi, risiko inventori, risiko opsyen dan pendedahan risiko pasaran yang diserap oleh PSIA.
4. RHB Investment Bank tidak mempunyai sebarang pendedahan kepada risiko komoditi dan risiko inventori. Risiko kedudukan ekuiti diambil kira berdasarkan kedudukan panjang bersih dan kedudukan pendek bersih

8.0 PENDEDAHAN EKUITI DALAM BUKU PERBANKAN
Pengolahan Modal untuk Risiko Pasaran (sambungan)

Risiko ekuiti ialah risiko penurunan nilai boleh realisasi bersih untuk pendedahan ekuiti dalam buku perbankan. Risiko ini termasuk:

- Pelaburan dalam sekuriti (pegangan ekuiti tersenarai dan tidak tersenarai, sama ada langsung/tidak langsung, dan termasuk ekuiti persendirian); dan
- Pelaburan dalam sekutu dan usaha sama.

Kumpulan memegang kedudukan berikutan penukaran ekuiti hutang dan untuk tujuan sosioekonomi dan bukan sosioekonomi yang dianggap sebagai instrumen bukan dagangan. Pemegangan pelaburan ekuiti yang didagangkan secara umum merangkumi saham disebut harga, yang didagangkan secara aktif dalam bursa saham. Semua pendedahan ekuiti dagangan awam dan pelaburan tidak disebut harga dinyatakan pada nilai saksama.

Garis panduan Rosot Nilai Kumpulan memberikan panduan dalam penukaran ekuiti hutang dan pengurusan pendedahan sedemikian untuk memastikan pengurusannya secara efektif dan diambil kira dalam buku Kumpulan.

Untuk tujuan modal kawal selia, Kumpulan Perbankan RHB menerapkan Pendekatan Seragam untuk menghitung pendedahan risiko berwajaran. Aset berwajaran risiko pelaburan ekuiti Kumpulan pada 31 Disember 2023 dan 31 Disember 2022 adalah seperti yang ditunjukkan dalam jadual di bawah:

Jadual 23: Pendedahan Ekuiti dalam Buku Perbankan

Kumpulan Perbankan RHB	Pendedahan Kredit Kasar		Aset Berwajaran Risiko	
	2023 RM'000	2022 RM'000	2023 RM'000	2022 RM'000
Jenis Ekuiti				
Diniagakan secara awam				
Pelaburan dalam dana unit amanah	50,127	51,028	50,127	51,028
Pelaburan dalam dana unit amanah Pegangan pelaburan ekuiti	5,596	25,018	5,596	25,018
Dimiliki secara persendirian				
Untuk tujuan sosioekonomi	769,816	737,541	769,816	737,541
Untuk tujuan bukan sosioekonomi	735,950	689,881	1,103,925	1,034,821
Jumlah	1,561,489	1,503,468	1,929,464	1,848,408

	2023 RM'000	2022 RM'000
Keuntungan/(Kerugian) Direalisasi Kumulatif daripada Penjualan dan Pembubaran	(47)	(535)
Jumlah Keuntungan/(Kerugian) Tidak Direalisasi bersih	678,347	609,020

9.0 RISIKO KECAIRAN

Risiko kecairan ialah risiko Kumpulan tidak dapat mengekalkan aset cair secukupnya untuk memenuhi komitmen dan obligasi kewangannya apabila tiba masanya dan berurus niaga pada kos yang munasabah. Risiko kecairan juga timbul daripada ketidakupayaan untuk menguruskan penurunan yang tidak dirancang atau perubahan sumber pembiayaan.

Terdapat dua jenis risiko kecairan, iaitu risiko kecairan pendanaan dan kecairan pasaran. Risiko kecairan pendanaan ialah risiko jika Kumpulan tidak dapat memenuhi secara cekap kedua-dua keperluan aliran tunai semasa dan masa hadapan dan cagaran yang dijangka dan luar jangka tanpa menjejaskan operasi harian atau kedudukan kewangan Kumpulan. Risiko kecairan pasaran ialah risiko jika Kumpulan tidak boleh menolak selesai atau menghapuskan kedudukan pada harga pasaran kerana kedalaman pasaran yang tidak mencukupi atau gangguan pasaran.

Peranan utama bank dari segi pengantaraan kewangan ialah transformasi deposit jangka pendek kepada pembiayaan jangka panjang. Dengan memenuhi peranan transformasi kematangan, bank sememangnya terdedah kepada ketidakpadanan kecairan dan seterusnya risiko pembiayaan dan kecairan pasaran. Menerusi Dasar Risiko Kecairan Kumpulan, Kumpulan menguruskan risiko pembiayaan dan kecairan pasaran untuk memastikan operasi perbankan berterusan tanpa gangguan dalam keadaan biasa dan tertekan. Objektif utama yang menyokong Dasar Risiko Kecairan Kumpulan termasuk mengekalkan keyakinan pasaran kewangan pada setiap masa, melindungi kepentingan pemegang kepentingan utama dan memenuhi keperluan kecairan kawal selia.

Selain itu, Garis Panduan Pelan Pengurusan Insiden Kecairan Kumpulan menetapkan panduan untuk menguruskan krisis kecairan. Penunjuk dan pencetus amaran awal dikenal pasti, dinilai dan dipantau untuk mengelakkan kejadian kecairan yang buruk. Pelan tindakan pemulihan yang sepadan didokumenkan dengan peranan dan tanggungjawab yang jelas daripada unit perniagaan dan fungsian yang berkaitan (termasuk operasi di luar negara). Proses peningkatan ditakrifkan untuk memudahkan pelaksanaan pelan pengurusan kecairan yang teratur dan tepat pada masanya.

Pengurusan Aset dan Liabiliti Kumpulan (ALM Kumpulan) memikul tanggungjawab pengurusan risiko kecairan, yang melibatkan pewujudan dasar pengurusan kecairan dan had risiko, mengenal pasti dan memantau pendedahan risiko, melaksanakan ujian tekanan, mewujudkan dan menyemak pelan pembiayaan luar jangka. Proses ini dijalankan secara berkala untuk memastikan keberkaitannya dalam keadaan pasaran semasa. Nisbah/pengukuran risiko kecairan utama termasuk tetapi tidak terhad kepada Nisbah Liputan Kecairan (LCR), Nisbah Pembiayaan Stabil Bersih (NSFR), nisbah tumpuan Pendeposit Tertinggi, Pencetus Krisis Kecairan dan sumber pendanaan luar jangka yang tersedia.

Kumpulan menerapkan dan mematuhi piawaian kecairan BNM atas LCR (memastikan penyelenggaraan stok aset cair berkualiti tinggi yang mencukupi tanpa halangan untuk bertahan dalam keperluan kecairan selama 30 hari kalendar bawah keadaan tekanan kecairan) dan NSFR (penyelenggaraan sumber pembiayaan stabil yang mencukupi sepanjang tempoh masa sehingga satu tahun). LCR dan NSFR pada peringkat Kumpulan Perbankan RHB telah dikekalkan pada had kawal selia melebihi 100%.

ALCO Kumpulan menyokong jawatankuasa lembaga pengarah dengan melaksanakan peranan penting dalam pengawasan risiko kunci kira-kira, risiko kecairan dan risiko pasaran. ALCO Kumpulan kerap bermesyuarat untuk mengkaji dan menilai potensi risiko yang timbul daripada risiko kadar faedah/kadar pulangan dalam buku perbankan, kecairan dan risiko pasaran, strategi perniagaan terancang dan pelan pengurangan risiko bersandarkan keadaan pasaran dan landskap perniagaan semasa. Selain itu, ALCO Kumpulan menyemak dan meluluskan kadar faedah/keuntungan untuk produk liabiliti serta kadar rujukan untuk produk dan perkhidmatan pembiayaan.

10.0 RISIKO KADAR FAEDAH/RISIKO KADAR PULANGAN DALAM BUKU PERBANKAN

Risiko kadar faedah/risiko kadar pulangan dalam buku perbankan merujuk risiko pendapatan Kumpulan dan nilai ekonomi ekuiti disebabkan oleh pergerakan negatif dalam kadar faedah/kadar penanda aras. Risiko mungkin timbul daripada ketidakpadanan semasa penetapan harga semula aset dan liabiliti daripada kedua-dua kedudukan dalam dan luar kunci kira-kira dalam buku perbankan, perubahan cerun dan bentuk keluk hasil, risiko asas dan risiko opsyen.

Risiko kadar faedah/risiko kadar pulangan dalam buku perbankan terdiri daripada:

<ul style="list-style-type: none"> Risiko penentuan semula harga (risiko ketidakpadanan) 	<ul style="list-style-type: none"> - Timbul daripada perbezaan masa dalam kematangan (untuk kadar tetap) dan penentuan semula harga (untuk kadar terapung) aset dan liabiliti bank, dan kedudukan luar kunci kira-kira. Walaupun ketidakpadanan penentuan semula harga sebegini ialah asas kepada perniagaan perbankan, perkara ini boleh mendedahkan pendapatan bank dan nilai asas ekonomi kepada turun naik tidak dijangka apabila kadar faedah/penanda aras berubah-ubah;
<ul style="list-style-type: none"> Risiko asas 	<ul style="list-style-type: none"> - Timbul daripada korelasi yang tidak sempurna dalam pelarasan kadar yang diperoleh dan dibayar atas instrumen yang berbeza dengan ciri penentuan harga semula yang serupa. Apabila kadar faedah/penanda aras berubah, perbezaan ini boleh menimbulkan perubahan tidak dijangka dalam aliran tunai dan tebaran pendapatan antara instrumen aset, liabiliti dan luar kunci kira-kira dengan tempoh matang atau kekerapan penetapan harga semula yang sama;
<ul style="list-style-type: none"> Risiko keluk hasil 	<ul style="list-style-type: none"> - Timbul apabila peralihan keluk hasil tidak dijangka mempunyai kesan buruk atas pendapatan Kumpulan atau nilai asas ekonomi; dan
<ul style="list-style-type: none"> Pilihan tersirat 	<ul style="list-style-type: none"> - Timbul terutamanya daripada pilihan tersirat dalam banyak kedudukan buku perbankan (contohnya beberapa produk gadai janji kadar tetap/pembiayaan perumahan memberikan peminjam/pelanggan pilihan untuk membuat pembayaran awal pinjaman/pembiayaan tanpa penalti dan deposit panggilan apabila pelanggan mempunyai pilihan untuk mengeluarkan dana deposit pada bila-bila masa).

Pendapatan Berisiko (EaR) dan Nilai Ekonomi Ekuiti (EVE) digunakan untuk menilai risiko kadar faedah/risiko kadar pulangan dalam buku perbankan. Nilainya dikira berdasarkan profil jurang harga semula buku perbankan menurut keperluan BNM. Aset dan liabiliti disimpan berdasarkan baki tempoh sehingga matang atau tarikh harga semula seterusnya.

EaR mengukur kesan kadar faedah/penanda aras atas pendapatan bank, dalam tempoh satu tahun. Senario kejutan kadar faedah ditentukan berdasarkan struktur kunci kira-kira dan jurang harga semula bank/entiti pelapor untuk menilai kesan buruk kepada pendapatan.

EVE mengukur kesan perubahan kadar faedah/penanda aras atas nilai aliran tunai bersih (meliputi aset, liabiliti dan kedudukan luar kunci kira-kira) atas jumlah modal bank. Cara ini merupakan ukuran ekonomi jangka panjang dalam penilaian tahap pendedahan kadar faedah berhubung dengan jumlah modal bank.

Berpandukan Risiko Kadar Faedah Kumpulan/Risiko Kadar Pulangan dalam Polisi Buku Perbankan, Pengurusan Aset dan Liabiliti Kumpulan (ALM Kumpulan) menguruskan risiko kadar faedah/kadar pulangan dalam buku perbankan dengan mematuhi struktur dan proses tadbir urus yang ditetapkan. EaR dan EVE bulanan diukur, dikawal dan dipantau terhadap had risiko yang ditetapkan. Kaedah ini ditambah dengan unjuran untuk menilai potensi risiko yang timbul daripada perubahan struktur kunci kira-kira dan persekitaran pasaran. Di samping itu, penilaian EaR dan EVE dilakukan berdasarkan senario tertekan secara berkala. Kumpulan menilai tahap modal yang perlu dipegangnya, untuk memastikan kecukupannya bagi menampung risiko kadar faedah/kadar pulangan dalam buku perbankan. Langkah ini dilakukan melalui penilaian modal dalaman berdasarkan metodologi dalaman.

ALCO Kumpulan menyokong jawatankuasa lembaga pengarah dengan melaksanakan peranan penting dalam pengawasan risiko kunci kira-kira, risiko kecairan dan risiko pasaran. ALCO Kumpulan bermesyuarat secara berkala untuk menyemak dan menilai potensi risiko yang timbul daripada risiko kadar faedah/kadar pulangan dalam buku perbankan, risiko kecairan dan pasaran, strategi perniagaan terancang dan pelan pengurangan risiko berdasarkan keadaan pasaran semasa dan landskap perniagaan.

10.0 RISIKO KADAR FAEDAH/RISIKO KADAR PULANGAN DALAM BUKU PERBANKAN (SAMBUNGAN)

Kesan perubahan kadar faedah/penanda aras kepada pendapatan bersih dan nilai ekonomi pada 31 Disember 2023 dan 31 Disember 2022 ditunjukkan dalam jadual berikut:

Jadual 24a: Risiko Kadar Faedah/Risiko Kadar Pulangan dalam Buku Perbankan pada 31 Disember 2023

Kumpulan Perbankan RHB	Anjakan Selari Kesan atas Kedudukan pada Tempoh Laporan (100 mata asas)			
	Peningkatan/(Penurunan) Pendapatan		Peningkatan/(Penurunan) Nilai Ekonomi	
	Kesan berdasarka +100 mata asas RM'000	Kesan berdasarka -100 mata asas RM'000	Kesan berdasarka +100 mata asas RM'000	Kesan berdasarka -100 mata asas RM'000
Mata Wang				
MYR – Ringgit Malaysia	514,334	(514,334)	(1,589,328)	1,589,328
USD – Dolar Amerika Syarikat	(103,226)	103,226	6,176	(6,176)
Lain-lain¹	111,315	(111,315)	25,444	(25,444)
Jumlah	522,423	(522,423)	(1,557,708)	1,557,708

Jadual 24b: Risiko Kadar Faedah/Risiko Kadar Pulangan dalam Buku Perbankan pada 31 Disember 2022

Kumpulan Perbankan RHB	Anjakan Selari Kesan atas Kedudukan pada Tempoh Laporan (100 mata asas)			
	Peningkatan/(Penurunan) Pendapatan		Peningkatan/(Penurunan) Nilai Ekonomi	
	Kesan berdasarka +100 mata asas RM'000	Kesan berdasarka -100 mata asas RM'000	Kesan berdasarka +100 mata asas RM'000	Kesan berdasarka -100 mata asas RM'000
Mata Wang				
MYR – Ringgit Malaysia	505,058	(505,058)	(1,478,785)	1,478,785
USD – Dolar Amerika Syarikat	(87,662)	87,662	9,609	(9,609)
Lain-lain¹	55,199	(55,199)	12,292	(12,292)
Jumlah	472,595	(472,595)	(1,456,884)	1,456,884

Nota:

1. Termasuk GBP, EUR, SGD dan lain-lain
2. Pendedahan EaR dan EVE ialah tambahan dan tidak mengambil kira sebarang kesan hubungan dalam pengagregatan
3. Pendapatan dan nilai ekonomi telah dikira berdasarkan pendekatan seragam yang diterapkan oleh BNM

Kesan atas pendapatan bersih di atas mewakili aset dan liabiliti kewangan yang telah disediakan mengikut asas berikut:

- Aset dan liabiliti yang peka terhadap kadar faedah/penanda aras dengan baki tempoh matang atau tempoh penentuan semula harga sehingga satu tahun yang tidak dinyatakan dalam portfolio dagangan dimasukkan dalam jalur masa berdasarkan tempoh matang atau tempoh penetapan semula harga, mana-mana lebih awal.
- Set wajaran risiko dengan jalur masa masing-masing digunakan untuk mengunjurkan kesan perubahan kadar faedah/penanda aras yang berkenaan.
- Untuk aset dan liabiliti tanpa tempoh matang, cth., akaun semasa dan simpanan, andaian tingkah laku digunakan semasa pelaporannya dalam sela masa masing-masing.

11.0 RISIKO OPERASI

Risiko operasi ialah risiko kerugian berikutan ketidakcukupan atau kegagalan proses dalaman, sumber manusia, sistem dan/atau peristiwa luaran, termasuk risiko IT, undang-undang dan ketidakpatuhan Syariah tetapi tidak termasuk risiko strategik dan reputasi. Risiko operasi boleh menyebabkan kerugian kewangan langsung dan juga kerugian kewangan tidak langsung (contohnya kehilangan perniagaan dan bahagian pasaran) akibat kerosakan reputasi.

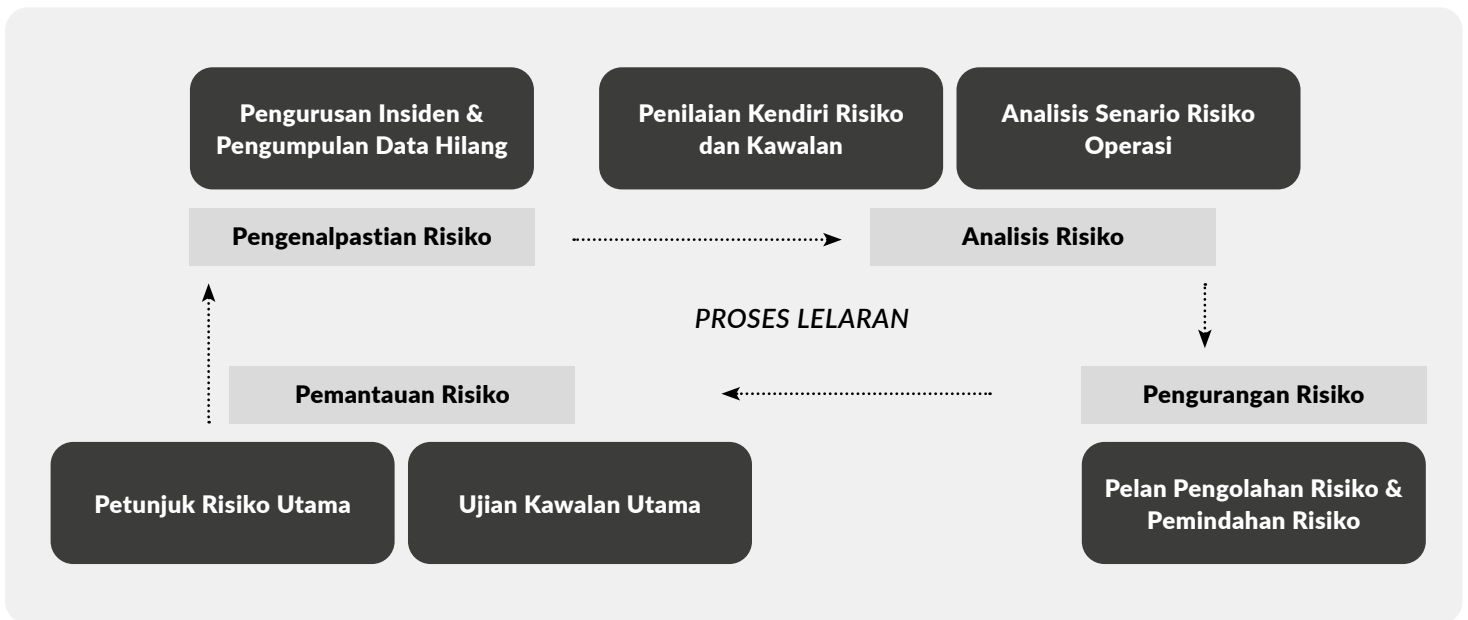
Fungsi dan Organisasi Pengurusan Risiko Operasi

Pengurusan Risiko Operasi Kumpulan dalam Pengurusan Risiko Kumpulan mempunyai tanggungjawab fungsi terhadap pembangunan rangka kerja, dasar dan metodologi risiko operasi, dan menyediakan panduan dan maklumat kepada unit perniagaan tentang bidang risiko operasi. Tanggungjawabnya juga termasuk meningkatkan pemahaman dan kesedaran tentang isu risiko operasi pada semua peringkat dalam Kumpulan. Fungsi ini juga memastikan risiko operasi daripada produk, proses dan sistem baharu diurus dan dikurangkan dengan secukupnya. Unit perniagaan dan sokongan bertanggungjawab terutamanya terhadap pengurusan risiko operasi harian masing-masing.

Pelaporan risiko operasi yang termasuk pelbagai maklumat risiko operasi seperti analisis risiko, pelan tindakan pengurangan risiko, hasil kaedah risiko, pelanggaran keinginan risiko, peristiwa risiko operasi ketara dan kegagalan kawalan risiko serta pengajaran diperoleh kerap dibuat kepada pengurusan kanan, jawatankuasa berkaitan dan Lembaga Pengarah. Selain itu, insiden risiko operasi utama dilaporkan kepada pengurusan kanan setiap hari. Laporan sebegini membolehkan Pengurusan Kanan dimaklumkan dan berbincang tentang kelemahan operasi yang dikenal pasti, tindakan pembetulan segera dan untuk memastikan pengambilan keputusan dan pelaksanaan pelan tindakan pengurangan risiko yang sesuai.

Proses dan Alat Pengurusan Risiko Operasi

Kumpulan menetapkan dan menggunakan alat dan metodologi risiko operasi yang berkaitan untuk menyokong dan memastikan proses pengurusan risiko operasi yang berkesan.

1. Pengurusan Insiden dan Pengumpulan Data –proses untuk melaporkan dan merekodkan semua insiden risiko operasi;
2. Penilaian Kendiri Risiko dan Kawalan – kaedah untuk membina profil risiko bagi setiap perniagaan/fungsi;
3. Analisis Senario Risiko Operasi –metodologi untuk mengenal pasti senario risiko yang munasabah untuk penilaian;
4. Pelan Pengolahan Risiko – daftar untuk membantu perniagaan memantau pelan tindakan;
5. Penunjuk Risiko Utama – kaedah untuk perniagaan menjejak dan memantau bidang risiko penting yang berkaitan dengan perniagaan/fungsi mereka; dan
6. Ujian Kawalan Utama – kaedah untuk membantu perniagaan dalam melaksanakan ujian ke atas kawalan untuk menentukan keberkesanan.

11.0 RISIKO OPERASI (SAMBUNGAN)

Pengurangan dan Kawalan Risiko

Strategi pengurangan risiko digunakan untuk meminimumkan risiko kepada tahap yang boleh diterima dan bertujuan untuk mengurangkan kemungkinan berlakunya peristiwa yang tidak diinginkan serta kesannya atas perniagaan, sekiranya berlaku. Antara kaedah dan teknik kawalan adalah seperti yang berikut:

- **Pengukuhan kawalan dalaman**

Kawalan dalaman (iaitu persekitaran kawalan, penilaian risiko, aktiviti kawalan, maklumat dan komunikasi, dan pemantauan) direka bentuk supaya terselaraskan dengan pendedahan risiko operasi yang dihadapi oleh Kumpulan. Kumpulan memantau dan menilai sistem kawalan dalaman secara berkala untuk memastikan sistem ini beroperasi dengan berkesan dan mengambil kira perubahan keadaan dalaman dan luaran.

- **Daya Tahan dan Kesenambungan Perniagaan**

Untuk mengurangkan kesan peristiwa risiko operasi luar jangka, Kumpulan mempunyai program Pengurusan Kesenambungan Perniagaan (BCM) yang diuruskan secara aktif untuk operasi dan aktiviti perniagaan kritikal utamanya di Ibu Pejabat, pusat data dan lokasi cawangan. Inisiatif penambahbaikan berterusan telah sedia ada untuk membina daya tahan operasi bagi memastikan kemampuan perkhidmatan kritikal. Program BCM tertakluk pada pengujian secara tetap untuk mengesahkan kecukupan dan kesediaan semua sumber untuk menyokong perkhidmatan kritikal dan penting sekiranya berlaku gangguan. Program BCM dipertanggungjawabkan kepada Jabatan Pengurusan Kesenambungan Perniagaan Kumpulan. Lembaga Pengarah menjalankan fungsi pengawasan melalui Jawatankuasa Risiko Lembaga dan Jawatankuasa Modal dan Risiko Kumpulan (GCRC). Jawatankuasa Kesenambungan Perniagaan Kumpulan, yang bertanggungjawab kepada GCRC, ialah jawatankuasa yang menyelia rangka kerja, dasar, belanjawan dan rancangan kesinambungan perniagaan Kumpulan.

- **Pengurusan Risiko Penipuan**

Proses pengurusan risiko penipuan yang kukuh sedia ada untuk mengurus ancaman daripada sumber luaran dan dalaman, berpandukan Dasar Pengurusan Risiko Penipuan Kumpulan. Kumpulan sentiasa menilai dan memantau risiko penipuan untuk memastikan tingkah laku organisasi yang konsisten melalui pembangunan, pelaksanaan, dan semakan tetap strategi pencegahan, pengesanan dan tindak balas penipuan.

- **Penyumberan Luar**

Disebabkan keperluan penyumberan luar demi kecekapan kos dan operasi, dasar dan garis panduan disediakan untuk memastikan risiko yang timbul daripada aktiviti penyumberan luar dikenal pasti, dinilai dan diuruskan dengan secukupnya sebelum memeterai sebarang pengaturanan baharu dan secara berterusan.

- **Pengurusan Insurans/Takaful**

Kumpulan mempertimbangkan pemindahan risiko melalui insurans/takaful untuk mengurangkan risiko operasi. Kumpulan mempunyai program insurans/takaful yang direka untuk mengurangkan pendedahan kepada liabiliti dan melindungi asetnya. Pengaturan insurans/takaful digunakan untuk melengkapkan pengurusan risiko operasi dan bukan sebagai pengganti kepada persekitaran kawalan dalaman yang kukuh.

Risiko Teknologi

Risiko Teknologi merujuk risiko perniagaan yang berkaitan dengan penggunaan, pemilikan, operasi, pelibatan, pengaruh dan penggunaan Teknologi Maklumat (IT) dalam Kumpulan.

Kumpulan mengiktiraf risiko yang timbul daripada kemajuan dan pergantungan pada teknologi maklumat untuk menyokong operasi perniagaan menerusi penggunaan teknologi maju dan sistem dalam talian untuk menyediakan produk dan perkhidmatan yang mudah dan andal kepada pelanggan. Rangka Kerja Pengurusan Risiko dan Teknologi Siber Kumpulan memastikan struktur tadbir urus tersedia dalam pengenalan, penilaian dan pengurusan risiko teknologi dalam operasi IT sedia ada serta sebelum penggunaan aplikasi dan sistem untuk pelanggan dalaman dan luaran.

Untuk memastikan sisa risiko boleh diterima, Kumpulan telah mewujudkan proses Penilaian Risiko Teknologi dan Awan untuk mengenal pasti dan menilai risiko yang berkaitan secara menyeluruh dan kawalan yang sepadan untuk IT dan inisiatif pendigitalan.

11.0 RISIKO OPERASI (SAMBUNGAN)
Risiko Siber

Risiko Siber merujuk ancaman atau kelemahan yang berpunca daripada kesalinghubungan infrastruktur teknologi dalaman ke Internet. Perkara ini ialah risiko terwujud yang dikaitkan dengan industri yang beralih kepada Internet sebagai saluran untuk penyampaian perkhidmatan perbankan. Kumpulan mengiktiraf risiko yang berkaitan dengan siber dan sebagai sebahagian daripada langkah pengurangannya akan sentiasa mengenal pasti peranti keselamatan yang sesuai untuk digunakan dan memastikan sumber secukupnya dengan set kemahiran yang betul diperuntukkan dalam pengurusan risiko ini.

Kumpulan juga melanggan pelbagai perkhidmatan perisikan ancaman untuk mendapatkan maklumat terkini tentang ancaman dan insiden siber yang boleh digunakan untuk mengurangkan risiko. Untuk terus menjamin sistem aplikasi yang berhadapan dengan Internet, Kumpulan menggunakan penyedia perkhidmatan keselamatan IT yang bereputasi untuk melaksanakan ujian penembusan secara berkala serta menyelesaikan kelemahan yang dikesan sewajarnya dengan pengesahan daripada perunding luaran. Untuk mengukuhkan kawalan lagi, Pasukan Merah dan aktiviti penilaian kompromi dilakukan secara berkala untuk menguji keberkesanan perlindungan yang dilaksanakan.

Proses Kelulusan Produk dan Perkhidmatan Baharu

Kumpulan telah mewujudkan Dasar Kumpulan tentang Pembangunan & Kelulusan Produk dan Garis Panduan Kumpulan tentang Pembangunan & Kelulusan Produk yang mengawal pengurusan risiko produk baharu, perkhidmatan atau perubahan ketaranya. Unit yang bertanggungjawab mempunyai kewajipan untuk menilai risiko operasi dalam pelancaran produk baharu dan/atau perubahan ketara dalam ciri produk atau proses berkaitan dan sistem kerja, serta memastikan risiko operasi berada pada tahap yang boleh diterima pada setiap masa.

Risiko Undang-undang

Risiko undang-undang ialah sebahagian daripada risiko operasi yang boleh timbul daripada kontrak yang tidak boleh dikuatkuasakan, negatif, rosak atau tidak disengajakan; tindakan undang-undang atau tuntutan; perkembangan undang-undang dan peraturan, atau ketidakpatuhan terhadap undang-undang dan peraturan yang berkenaan. Unit perniagaan bekerjasama dengan penasihat undang-undang Kumpulan dan penasihat undang-undang luaran untuk memastikan risiko undang-undang diurus dengan berkesan.

Pengolahan Modal untuk Risiko Operasi

Kumpulan menerapkan Pendekatan Penunjuk Asas untuk pengiraan keperluan modal risiko operasi kawal selia. Aset berwajaran risiko operasi dan keperluan modal yang sepadan untuk Kumpulan Perbankan RHB, RHB Bank, RHB Islamic Bank dan RHB Investment Bank pada 31 Disember 2023 dan 31 Disember 2022, ditunjukkan di bawah:

Jadual 25a: Aset Berwajaran Risiko Operasi dan Keperluan Modal Minimum pada 31 Disember 2023

Risiko Operasi	Kumpulan Perbankan RHB RM'000	RHB Bank RM'000	RHB Islamic Bank RM'000	RHB Investment Bank RM'000
Aset Berwajaran Risiko	14,301,431	9,405,985	3,387,790	797,424
Keperluan Modal Minimum	1,144,114	752,479	271,023	63,794

Jadual 25b: Aset Berwajaran Risiko Operasi dan Keperluan Modal Minimum pada 31 Disember 2022

Risiko Operasi	Kumpulan Perbankan RHB RM'000	RHB Bank RM'000	RHB Islamic Bank RM'000	RHB Investment Bank RM'000
Aset Berwajaran Risiko	14,047,918	9,171,749	3,114,515	923,914
Keperluan Modal Minimum	1,123,834	733,740	249,161	73,913

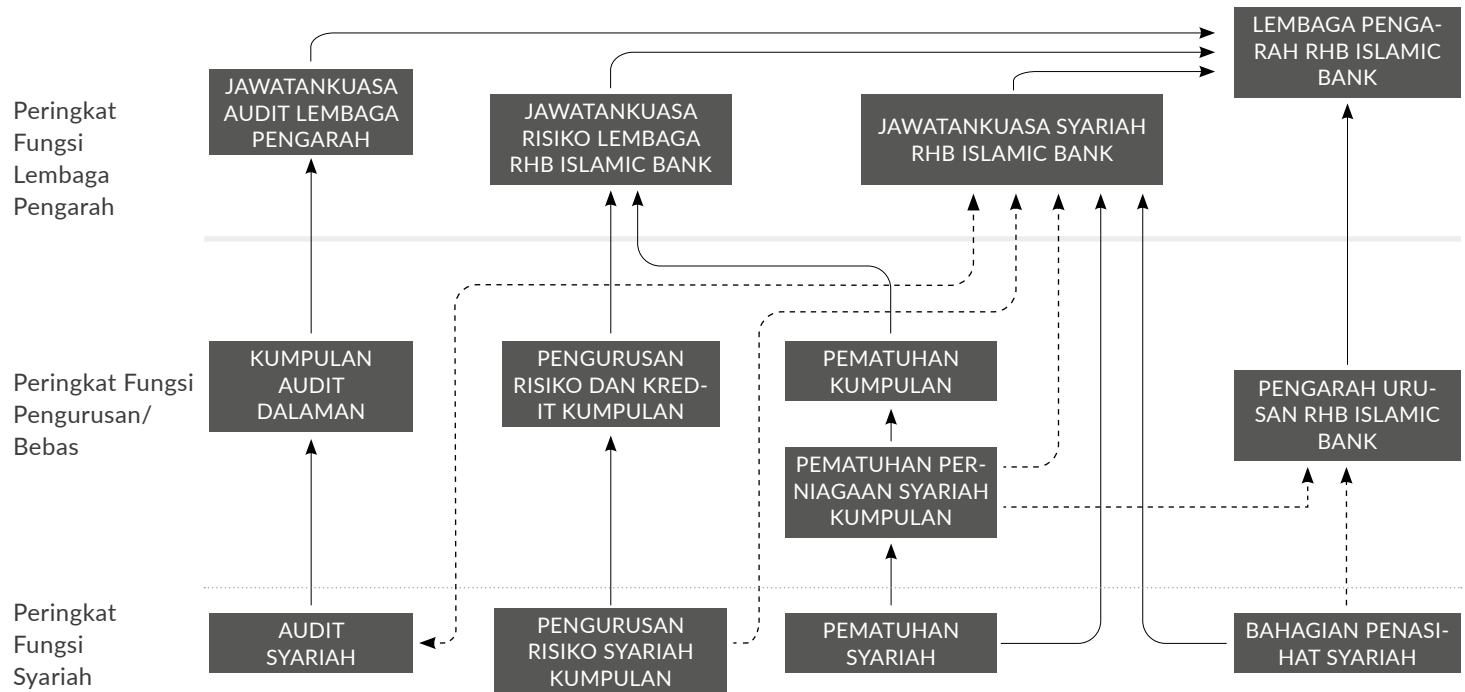
12.0 RISIKO KETIDAKPATUHAN SYARIAH DAN TADBIR URUS

Risiko ketidakpatuhan Syariah ialah risiko sekatan undang-undang atau kawal selia, kerugian kewangan atau implikasi bukan kewangan termasuk kerosakan reputasi, yang mungkin dialami oleh RHB akibat kegagalan untuk mematuhi ketetapan Majlis Penasihat Syariah (MPS) badan kawal selia tempatan (seperti MPS BNM untuk operasi Malaysia), piawaian tentang perkara Syariah yang dikeluarkan oleh pengawal selia tempatan, atau keputusan atau nasihat jawatankuasa/penasihat Syariah yang dilantik oleh entiti RHB masing-masing.

Rangka Kerja Tadbir Urus Syariah telah dibangunkan dengan objektif untuk mengawal keseluruhan proses pematuhan Syariah dalam operasi perbankan Islam, dan untuk:

- Memastikan perancangan, pembangunan dan pelaksanaan produk, perkhidmatan dan pengendalian perniagaan perbankan Islam terselaraskan dengan prinsip Syariah;
- Memastikan operasi Bank tidak melanggar mana-mana prinsip Syariah dan peraturan pihak pengawal selia yang berkaitan dengan Syariah; dan
- Bertindak sebagai panduan kepada jangkaan semua warga kerja yang terlibat dalam aktiviti perniagaan Islam; untuk memastikan semua fungsi tersebut dikira berdasarkan prinsip, amalan dan hemat Syariah.

Struktur pelaporan tadbir urus Syariah adalah seperti yang berikut:

Jawatankuasa Syariah RHB Islamic Bank (SCR) telah ditubuhkan menurut Dokumen Dasar Tadbir Urus Syariah BNM.

Tugas dan tanggungjawab utama SCR adalah untuk memberikan nasihat objektif dan wajar kepada Bank tentang perkara Syariah berhubung dengan perniagaan dan operasi perbankan Islam; membincangkan, mengesahkan dan menangani sebarang peristiwa ketidakpatuhan Syariah; serta menyediakan pendapat Syariah secara bertulis tentang produk baharu dan penyata kewangan RHB Islamic Bank. Entiti lain dalam Kumpulan Perbankan RHB yang tidak mempunyai jawatankuasa Syariah dalaman telah memberikan mandat kepada SCR untuk memberikan nasihat tentang perkara Syariah, yang ditadbir oleh lembaga pengarah entiti masing-masing.

Dari segi fungsinya, perniagaan perbankan Islam Kumpulan Perbankan RHB disokong oleh Bahagian Penasihat Syariah, Pengurusan Risiko Syariah Kumpulan, Pusat Keperakaran Pematuhan Syariah (CoE) dan Audit Syariah.

12.0 RISIKO KETIDAKPATUHAN SYARIAH DAN TADBIR URUS (SAMBUNGAN)

Ketua Bahagian Penasihat Syariah bertanggungjawab secara fungsian kepada Jawatankuasa Syariah (SCR) dan dari segi pentadbiran, kepada Pengarah Urusan RHB Islamic Bank. Tugas dan tanggungjawab utama Bahagian Penasihat Syariah termasuk tetapi tidak terhad kepada, menjalankan semakan atas produk dan perkhidmatan perbankan Islam; menyediakan sokongan nasihat Syariah dalaman kepada pengurusan dalam urusan harian dan operasinya; membantu SCR dalam penghuraian dan perbincangan isu-isu Syariah yang berkaitan; menyediakan penyelidikan mendalam tentang analisis persaingan untuk membantu SCR dalam proses pembuatan keputusan; memastikan tadbir urus Syariah dalaman, aliran dan dasar proses dalaman, dan proses kelulusan Syariah diurus dan diselenggarakan dengan baik dengan cara yang cekap; memastikan Bank mematuhi piawaian tertinggi tadbir urus Syariah yang ditetapkan oleh BNM; berperanan sebagai sekretariat SCR dan pengantara antara pihak pengurusan dan SCR; mengawasi penghitungan dan pengagihan zakat dan dana untuk disalurkan kepada badan-badan amal; dan mewakili pengurusan dalam mana-mana hal berkaitan dengan Syariah.

Peranan dan tanggungjawab utama Pengurusan Risiko Syariah Kumpulan adalah untuk memudahkan pengenalpastian, pengukuran, pemantauan dan pengawalan risiko ketidakpatuhan Syariah yang terwujud dalam perniagaan dan operasi perbankan Islam, dan untuk mengurangkan sebarang kemungkinan peristiwa ketidakpatuhan Syariah. Pengurusan Risiko Syariah Kumpulan juga melaksanakan penilaian bebas dan menyediakan sokongan yang berkaitan dengan risiko ketidakpatuhan Syariah.

CoE Pematuhan Syariah menjalankan semakan dan membantu SCR dalam pemberian pendapat dari perspektif Syariah berhubung dengan status pematuhan Syariah produk, perkhidmatan dan operasi perniagaan perbankan Islam. Audit Syariah menyediakan penilaian bebas dan jaminan objektif untuk menambah nilai dan meningkatkan tahap pematuhan berhubung dengan operasi perniagaan perbankan Islam, dengan objektif utama untuk memastikan sistem kawalan dalaman yang kukuh dan berkesan untuk pematuhan Syariah.

Sebarang kejadian ketidakpatuhan Syariah yang diputuskan oleh SCR dilaporkan kepada GCRC, BRC-i, BRC, Lembaga Pengarah entiti masing-masing dalam Kumpulan Perbankan RHB dan BNM (untuk operasi di Malaysia). Tindakan pembetulan mungkin termasuk penamatan serta-merta produk atau perkhidmatan ketidakpatuhan Syariah dan nyah pengiktirafan mana-mana pendapatan ketidakpatuhan Syariah.

Tiada peristiwa Ketidakpatuhan Syariah dilaporkan pada tahun 2023.

13.0 AKAUN PELABURAN

Akaun Pelaburan (IA)

Kumpulan menerusi RHB Islamic Bank menawarkan dua jenis Akaun Pelaburan (IA) iaitu, Akaun Pelaburan Terhad (RIA) yang merujuk IA apabila Pemegang Akaun Pelaburan (IAH) menyediakan pelaburan khusus kepada RHB Islamic Bank, dan Akaun Pelaburan Tidak Terhad (URIA) yang merujuk IA apabila pelanggan memberikan RHB Islamic Bank mandat untuk membuat keputusan pelaburan muktamad tanpa menyatakan sebarang sekatan atau syarat tertentu. Setiap produk IA bawah RIA dan URIA mesti distrukturkan berdasarkan penggunaan kontrak Syariah yang diluluskan.

RHB Islamic Bank telah menyediakan rangka kerja pengurusan risiko yang diperlukan, dasar dan garis panduan serta manual dan prosedur operasi untuk memastikan kepentingan IAH dilindungi. Pekendalian produk RIA dan URIA ditadbir oleh komponen tadbir urus RHB Islamic Bank, antara lain:

1. Rangka Kerja Tadbir Urus Syariah,
2. Rangka Kerja Harga Akaun Pelaburan RHB Islamic Bank,
3. Dasar Akaun Pelaburan RHB Islamic Bank,
4. Garis Panduan Akaun Pelaburan Bank Islam RHB,
5. Manual Operasi Akaun-i Pelaburan Perkongsian Keuntungan (PSIA-i),
6. Manual Operasi Akaun-i Pelaburan Terhad (RIA-i),
7. Manual Operasi Perbendaharaan.

13.0 AKAUN PELABURAN (SAMBUNGAN)

Akaun Pelaburan (IA) (sambungan)

Peranan dan tanggungjawab pelbagai pihak untuk memastikan pengurusan dana IAH diterangkan seperti yang berikut:

- Jawatankuasa Lembaga Pengarah – menyediakan hala tuju strategik dan keinginan risiko untuk Bank, meluluskan struktur tadbir urus yang berkaitan, objektif dan dasar serta menyediakan pengawasan atas pengurusan risiko dan aktiviti kawalan keseluruhannya;
- Jawatankuasa Syariah – mengawasi dan mengesahkan keseluruhan pengurusan dan operasi perniagaan akaun pelaburan agar mematuhi Syariah, menilai kerja yang dijalankan oleh Penasihat Syariah, Risiko Syariah dan Semakan Syariah terhadap operasi akaun pelaburan, dan memberikan pendapat tentang pematuhan Syariah akaun pelaburan dan operasi yang berkaitan;
- Pengurusan kanan – merangka dan melaksanakan strategi pelaburan, kawalan dalaman dan sistem pengurusan risiko, termasuk dasar pengagihan keuntungan dan dasar penilaian, selaras dengan objektif pelaburan;
- GALCO – meluluskan struktur, harga dan syarat IA berdasarkan produk IA yang diluluskan;
- Fungsi kawalan dan sokongan lain – Perbendaharaan Kumpulan, Kumpulan Perniagaan Strategik, Kewangan Kumpulan, Perniagaan Syariah Kumpulan, Pengurusan Risiko Kumpulan, Pematuhan Kumpulan dan Audit Dalaman Kumpulan menyediakan fungsi operasi yang diperlukan dan penilaian bebas.

Prinsip tadbir urus seperti yang dinyatakan dalam Dasar IA RHB Islamic Bank termasuk dasar berkaitan peruntukan aset produk IA yang diterjemahkan dalam garis panduan dan dokumen operasi (manual standard), yang membantu pengurusan kanan membuat keputusan yang diperlukan semasa proses. Kenyataan dasar yang berkaitan adalah seperti yang di bawah:

1. Pengurusan aset dan dana akaun pelaburan mesti diuruskan dengan berhati-hati menjaga hak dan kepentingan pelabur;
2. Aset sandaran, dana pelaburan dan urus niaga pelbagai akaun pelaburan mesti diasingkan daripada dana-dana dan aset lain yang diuruskan dan atau dimiliki oleh Bank;
3. Urus niaga antara akaun pelaburan dan Bank, jika ada, mesti dilaksanakan secara yang telus dan tulus;
4. Rekod bagi setiap akaun pelaburan mesti disimpan secara berasingan dan tertakluk pada metodologi penilaian yang ditetapkan mengikut piawaian perakaunan yang berkaitan;
5. RHB Islamic Bank tidak akan melaksanakan amalan atau teknik pelicinan keuntungan untuk menguruskan Risiko Komersial Tersesar. Hubungan dan terma antara pihak mesti dinyatakan dengan jelas dalam terma dan syarat setiap akaun pelaburan.
6. Bank hendaklah membangunkan senarai perbelanjaan langsung yang dibenarkan yang mesti diluluskan oleh Lembaga Pengarah dan Jawatankuasa Syariah. Senarai mesti disemak sekurang-kurangnya setiap tahun.

Akaun Pelaburan Terhad (RIA)

Pada masa ini RHB Islamic Bank menawarkan produk berikut di bawah kategori RIA:

1. Akaun Pelaburan Perkongsian Untung-i (PSIA-i) yang menggunakan Mudharabah sebagai kontrak Syariah asas (rakan niaga terhad kepada RHB Bank sahaja), dan
2. Akaun Pelaburan Terhad-i (RIA-i) menggunakan kontrak Mudharabah untuk pelabur runcit dan bukan runcit.

Produk ditawarkan kepada pelabur yang mempunyai ciri berikut:

1. Keinginan risiko yang sepadan dengan objektif pelaburan
2. Memerlukan pelaburan yang mematuhi keperluan Syariah
3. Bersedia menerima potensi risiko kehilangan modal yang dilaburkan untuk mencapai potensi keuntungan yang lebih tinggi daripada kadar deposit berjangka biasa.
4. IAH mestilah entiti sah yang mempunyai kapasiti undang-undang untuk memeterai kontrak.

13.0 AKAUN PELABURAN (SAMBUNGAN)
Akaun Pelaburan Tidak Terhad (URIA)

RHB Islamic Bank kini menawarkan Akaun Pelaburan Pasaran Wang Wakalah-i (WMMIA-i) menggunakan kontrak Wakalah bi al-Istithmar. Produk ini ditawarkan kepada pelabur korporat (pemastautin) yang mempunyai ciri berikut:

1. Keinginan risiko yang sepadan dengan objektif pelaburan
2. Memerlukan pelaburan yang mematuhi keperluan Syariah
3. Bersedia menerima potensi risiko kehilangan modal yang dilaburkan untuk mencapai potensi keuntungan yang lebih tinggi daripada kadar deposit berjangka biasa.
4. IAH mestilah entiti sah yang mempunyai kapasiti undang-undang untuk memeterai kontrak Wakalah bi al-Istithmar.

Jadual 26: Pendedahan Akaun Pelaburan Perkongsian Keuntungan

Kumpulan Perbankan RHB Akaun Pelaburan Tidak Terhad (URIA)	2023 %	2022 %
Pulangan atas Aset (ROA)	8.93	7.58
Purata Pendapatan Boleh Agih Bersih	19.88	7.49
Purata Pendapatan Boleh Agih Bersih boleh agih kepada Pemegang Akaun Pelaburan (IAH)	4.03	3.00

	RM'000	RM'000
Rosot nilai aset yang dibiayai oleh URIA	299	12,218
Peruntukan ECL Peringkat 1 yang dibiayai oleh URIA	8	496
Peruntukan ECL Peringkat 2 yang dibiayai oleh URIA	16	1,465
Peruntukan ECL Peringkat 3 yang dibiayai oleh URIA	67	3,778

Nota:

1. Pulangan atas Aset merujuk jumlah pendapatan kasar/jumlah purata aset yang dibiayai oleh URIA.
2. Purata Pendapatan Boleh Agih Bersih merujuk jumlah purata pendapatan boleh agih bersih/jumlah purata aset yang dibiayai oleh URIA.

14.0 RISIKO RENTAS SEMPADAN NEGARA

Risiko rentas sempadan negara ialah risiko yang dihadapi Kumpulan yang terutamanya melibatkan pelbagai keperluan undang-undang dalam pelbagai bidang kuasa yang seterusnya mengakibatkan pematuhan kepada set piawaian yang berbeza. Sesetengah keperluan ini mungkin unik untuk bidang kuasa atau mungkin tidak serasi antara satu sama lain, termasuk yang berkenaan dengan tugas fidusiari, keperluan undang-undang sekuriti dan struktur urus niaga.

Selain itu, pertimbangan politik seperti kepentingan keselamatan negara, penawaran dasar tentang pelaburan asing, anti-amanah dan dasar buruh dan pekerjaan juga mungkin memerlukan pertimbangan yang teliti. Disebabkan ini, Kumpulan perlu menetapkan dasar dan menggariskan perlakuan yang diharapkan apabila menceburi aktiviti perniagaan tersebut.

Langkah ini adalah untuk melindungi kepentingan Kumpulan dan mengurangkan risiko pematuhan yang berkaitan dengan aktiviti perniagaan di luar negara. Selain itu, Kumpulan juga berpandukan had Risiko Negara, untuk menguruskan risiko penumpuan kredit yang timbul daripada perubahan persekitaran perniagaan di negara Kumpulan mempunyai pendedahan.

15.0 RISIKO REPUTASI

Risiko reputasi ditakrifkan sebagai risiko jika timbul publisiti negatif tentang tingkah laku Kumpulan atau mana-mana entiti dalam Kumpulan; dan amalan perniagaan atau sekutunya, sama ada benar atau tidak, yang akan menjejaskan hasil, operasi atau asas pelanggannya, atau memerlukan tindakan litigasi berkos tinggi atau langkah defensif lain. Risiko ini juga menjejaskan keyakinan orang ramai terhadap Kumpulan, serta mempengaruhi harga saham.

Risiko reputasi Kumpulan diuruskan dan dikawal menerusi kod tatalaku, amalan tadbir urus serta amalan, dasar, prosedur dan latihan pengurusan risiko. Kumpulan telah membangunkan dan melaksanakan Dasar Pengurusan Risiko Reputasi yang menggariskan prinsip teras dalam pengurusan risiko reputasi.

16.0 KENYATAAN PANDANG KE HADAPAN

Dokumen ini boleh atau mungkin mengandungi kenyataan pandang ke hadapan yang berdasarkan jangkaan semasa serta andaian atau jangkaan peristiwa masa hadapan. Kenyataan pandang ke hadapan ini dikenal pasti berdasarkan fakta bahawa bukan sahaja kenyataan ini berkaitan dengan fakta sejarah atau hal semasa, dan sering menggunakan perkataan seperti jangka, sasar, anggar, berniat, rancang, percaya, akan, mungkin, hendak, boleh atau perkataan selainnya yang serupa.

Penggantungan tidak wajar tidak seharusnya dibuat pada kenyataan seumpama ini. Kenyataan pandang ke hadapan tertakluk pada risiko dan ketidakpastian kerana kenyataan ini berkaitan dengan peristiwa dan keadaan masa hadapan, termasuk, tetapi tidak terhad kepada keadaan ekonomi dan perniagaan dalam negeri dan global, kesan daripada kemudahubahan yang berterusan dalam pasaran kredit, risiko berkaitan dengan pasaran seperti perubahan kadar faedah/keuntungan dan kadar pertukaran, perubahan peraturan, gabungan perniagaan masa hadapan atau pelupusan. Oleh itu, keputusan masa hadapan sebenar Bank mungkin berbeza daripada rancangan, matlamat, dan jangkaan yang terkandung dalam kenyataan sedemikian.

Bank tidak mempunyai obligasi untuk menyemak semula atau mengemas kini mana-mana kenyataan pandang ke hadapan yang terkandung dalam dokumen ini, tidak kira sama ada kenyataan ini akan terjejas berikutan maklumat baharu, peristiwa masa hadapan atau sebaliknya.

Jadual 27: Glosari Istilah

A-IRB	Pendekatan Lanjutan Penarafan Dalaman	ICAAP	Proses Penilaian Kecukupan Modal Dalaman
BCC	Jawatankuasa Kredit Lembaga	IMLDC	Pengurusan Insiden dan Pengumpulan Data Kerugian
BCM	Pengurusan Kesenambungan Perniagaan	Pendekatan IRB	Pendekatan Berasaskan Penarafan Dalaman
BNM	Bank Negara Malaysia	ISDA	Persatuan Swap dan Derivatif Antarabangsa
Board	Lembaga Pengarah	KCT	Ujian Kawalan Utama
BRC	Jawatankuasa Risiko Lembaga	KRI	Penunjuk Risiko Utama
CAFIB	Rangka Kerja Kecukupan Modal untuk Bank-bank Islam	LCR	Nisbah Perlindungan Kecairan
CCB	Penampakan Pemuliharaan Modal	LGD	Kerugian Akibat Mungkir
CCR	Risiko Kredit Rakan Niaga	MARC	Malaysian Rating Corporation Berhad
CCyB	Penampakan Modal Kitaran Balas	MAT	Pencetus Tindakan Pengurusan
CET	Tahap Ekuiti Biasa	MDB	Bank Pembangunan Berbilang Pihak
CoE	Pusat Kepekaran	MFRS 9	Piawaian Pelaporan Kewangan Malaysia 9
CRM	Pengurangan Risiko Kredit	Moody's	Moody's Investor Services
DFI	Institusi Kewangan Pembangunan	MYR	Ringgit Malaysia
DRP	Pelan Pelaburan Semula Dividen	NSFR	Nisbah Pendanaan Stabil Bersih
EAD	Pendedahan Mungkir	OTC	Atas Kaunter
EaR	Pendapatan Berisiko	PD	Kebarangkalian Mungkir
ECAI	Institusi Penilaian Kredit Luaran	PSIA	Akaun Pelaburan Perkongsian Keuntungan
EL	Kerugian Dijangka	R&I	Rating and Investment Information, Inc
EUR	Dolar Euro	RAM	Rating Agency Malaysia
EVE	Nilai Ekonomi Ekuiti	RCSA	Penilaian Kendiri Risiko dan Kawalan
F-IRB	Pendekatan Asas Penarafan Dalaman	RM'000	Ringgit Malaysia dalam ribu terdekat
Fitch	Fitch Ratings	RSME	Perusahaan Runcit Kecil Dan Sederhana
GBP	Pound Sterling	RWCAF	Rangka Kerja Kecukupan Modal Berwajaran Risiko
GCC	Jawatankuasa Kredit Kumpulan	RWA	Aset Berwajaran Risiko
GCG	Garis Panduan Kredit Kumpulan	SA	Pendekatan Seragam
GCPM	Manual Prosedur Kredit Kumpulan	SCR	Jawatankuasa Syariah RHB Islamic Bank
GCRC	Jawatankuasa Modal dan Risiko Kumpulan	SGD	Dolar Singapura
GIUC	Jawatankuasa Penajajaminan Pelaburan Kumpulan	S&P	Standard & Poor's
ALCO	Jawatankuasa Aset dan Liabiliti Kumpulan	USD	Dolar Amerika Syarikat
ALM	Pengurusan Aset dan Liabiliti Kumpulan	VaR	Nilai Berisiko
IBRMC	Jawatankuasa Pengurusan Risiko Bank Pelaburan		

www.rhbgroup.com

RHB Bank Berhad 196501000373 (6171-M)
Level 10, Tower One, RHB Centre, Jalan Tun Razak
50400 Kuala Lumpur, Malaysia
Tel : 603-9287 8888
Fax : 603-9281 9314

RHBGroup

rhbgroupmy

RHB Foundation

Printed On:

